William Gibson
Bruce Sterling

Machina diferențială

WILLIAM GIBSON & BRUCE STERLING

MACHINA DIFERENȚIALĂ

Traducere din limba engleză GABRIEL STOIAN

Coperta de IOANA CUCU

William Gibson, Bruce Sterling *THE DIFFERENCE ENGINE* 1991

Editura Nemira, 1998

PRIMA RECAPITULARE

ÎNGERUL DE LA GOLIAD

Imagine complexă, codificată optic de avionul de escortă al navei *Lord Brunel,* care efectuează curse peste Canalul Mânecii: vedere aeriană a suburbiilor oraşului Cherbourg, la data de 14 octombrie, 1905.

O vilă, grădina, balconul.

A se ignora liniile rotunjite ale balconului din fier forjat, care expune vederii fotoliul cu rotile şi persoana instalată pe el. Spiţele nichelate ale roţilor reflectă orbitor ultimele raze ale soarelui ce apune.

Infirma, proprietară a vilei, îşi odihneşte mâinile bolnave de artrită pe materialul ţesut la un război tip Jacquard.

Mâinile, alcătuite din tendoane, ţesuturi, articulaţii osoase. Prin procese discrete desfăşurate genetic, în timp, nevăzute firicele din celula umană s-au întreţesut, devenind această femeie.

Se numeşte Sybil Gerard.

Jos, în grădina lăsată pradă paraginii, coardele desfrunzite ale iederei ţintuiesc spalierele din lemn de zidurile cu spoiala cojită. Venind dinspre fereastra deschisă a camerei sale de bolnav, adierea călduţă îi răsfiră şuviţele rebele de păr de la ceafă, aducând arome de iasomie, opium sau fum de cărbune.

Atenţia îi e îndreptată spre cer, asupra unei siluete de o uimitoare şi cuceritoare graţie – metal, pe vremea ei, care a deprins să zboare prin forţe proprii. Profilate pe orizontul roşiatic, scoţând sunete ascuţite, avioane fără pilot se înclină pe o aripă în semn de salut în faţa acelei minuni.

„Parcă ar fi grauri”, gândeşte Sybil.

Luminile aeronavei, ferestre rectangulare de culoare aurie, sugerează căldura umană. Fără efort, cu firescul incomparabil al unei funcţii organice, plăsmuieşte o melodie, muzica Londrei: pasagerii se plimbă, flirtează, beau, poate chiar dansează.

Gândurile vin nechemate, mintea urzindu-şi propriile perspective, extrăgând înţelesuri din emoţii şi amintiri.

Îşi aduce aminte de viaţa petrecută la Londra. Parcă se vede, demult, mergând pe Ştrand, strecurându-se cu greu prin mulţimea de la Temple Bar. Încă viu, oraşul Memoriei o învăluie – până când, în preajma zidurilor din Newgate, umbra tatălui ei, spânzurat, atârnă…

Iar Amintirea face o răsucire, deviată cu iuţeala fulgerului, ajungând pe altă alee – una pe care înserarea dăinuie mereu…

15 ianuarie 1855.

O cameră a Hotelului Grand, din Picadilly.

Un scaun era proptit cu speteaza fixată strâns sub butonul din sticlă fin cizelată pentru deschiderea uşii. Un altul, împovărat de îmbrăcăminte: mantaua scurtă şi tivită a unei femei, fusta groasă din lână, pătată cu noroi deja uscat, redingota şi pantalonii bărbăteşti în carouri.

În patul din lemn cu furnir de arţar stăteau întinse două trupuri, iar afară, în strânsoarea ca de fier a iernii, Big Ben bătu de ora zece, însoţit de zvonul răguşit al unei flaşnete, răsuflarea încărcată cu fum de cărbune a Londrei.

Sybil îşi strecură picioarele printre cearşafurile reci către căldura sticlei din ceramică, învelită în flanelă. Unghiile ei trecură fugar peste coapsa lui. Atingerea păru să-l trezească pe bărbat din starea de concentrare. Acest filfizon de Mick Radley părea mereu muncit de gânduri.

Îl cunoscuse la Şcoala de Dans Laurent, de pe strada Windmill. Acum, după ce apucase să-l cunoască, credea că i-ar fi stat mai bine în hotelul Kellner din Piaţa Leicester, ori în Pensiunea Portland. Mai tot timpul cugeta, plănuia, mormăind lucruri doar de el ştiute. Adânc, înţelept. Asta o îngrijora. Doamna Winterhalt n-ar fi admis aşa ceva, fiindcă relaţiile cu „domnii din lumea politicii” cereau gingăşie şi tact, calităţi pe care socotea că le are din belşug, în vreme ce fetele ei erau departe de a atinge asemenea virtuţi.

— Gata cu aerul de fetiţă dulce, Sybil, rosti Mick.

Încă una dintre judecăţile lui, la care a ajuns după ce-şi pusese la treabă mintea cea isteaţă.

Sybil îi surâse, rămânând cu faţa pe jumătate ascunsă sub marginea caldă a plăpumii. Ştia că-l încântă astfel de zâmbete. Micul rânjet de fetiţă rea. „Imposibil să vorbească serios”, socoti ea. „Mai bine iau totul în glumă”, îşi zise.

— Oare m-ai avea alături de tine dacă n-aş fi o dulcică păcătoasă?

— De azi înainte nu mai ieşi la agăţat.

— Doar ştii că nu aleg decât domni serioşi.

Amuzat, Mick pufni ironic:

— Atunci spune-mi şi mie că-s domn, bine?

— Şi încă sclipitor, spuse Sybil, măgulindu-l. Unul care-mi place la nebunie. Ştii că nu mă omor defel după radicalii ăştia. Mick, nu dau niciun scuipat pe ei.

Sybil simţi un fior, dar nu de tristeţe, fiindcă de data asta dăduse de o adevărată mană cerească, presărată cu fripturi şi cartofi, ciocolată caldă, toate servite la pat, stând între cearşafuri curate în hoteluri elegante. Acum se afla într-un hotel nou-nouţ şi sclipitor, cu încălzire centrală, deşi ar fi schimbat bucuroasă caloriferul plin de zorzoane alămite, care bodogănea şi gâlgâia neliniştit, pe o sobă doldora de cărbuni.

Iar acest Mick Radley, un tip arătos, trebui ea să recunoască, îmbrăcat tare şic, avea bănuţi, se arăta destul de mână-spartă, şi deocamdată nu o pusese să facă nimic neobişnuit ori pervers. Ştia că asta nu va mai ţine multă vreme, deoarece Mick era un boiernaş venit tocmai de la Manchester, unde avea să se întoarcă destul de curând. Putea însă profita de pe urma lui, poate chiar mai substanţial, la plecare, asta dacă-l făcea să regrete despărţirea şi să se arate generos.

Rămânând rezemat de pernele mari din puf, el îşi strecură degetele cu unghii îngrijite pe sub buclele mărunte. Purta o cămaşă de noapte din mătase, numai pliuri fine pe piept – Mick avea doar ce e mai bun. Acum lăsa impresia că ar dori să vorbească. Aşa erau mai toţi bărbaţii, după o vreme, ţinând să discute, dar îndeobşte despre nevestele lor.

Dar pentru filfizonul Mick subiectul preferat rămânea politica.

— Sybil, deci îi urăşti pe Lorzi, aşa-i?

— De ce nu? făcu ea. Am destule motive.

— Nu te contrazic, rosti rar Mick, iar privirea de superioritate glacială pe care i-o adresă îi transmise un fior îngheţat prin tot corpul.

— Ce vrei să spui cu asta, Mick?

— Ştiu ce motive ai să urăşti guvernul. Îţi cunosc numărul.

Insinuant, valul de uimire lăsă în urmă o spaimă nelămurită. Se ridică în capul oaselor. În gură simţi un gust de cocleală.

— Îţi păstrezi cartela în poşetă, o lămuri el. M-am dus cu numărul la un funcţionar care mi-e amic. L-a introdus într-o Maşinărie oficială şi, ţac-ţac-pac, ţi-a scos dosarul ca pe nimic, aşa cum există el la Poliţie. Surâse. Aşa se face că am aflat totul despre tine, fetiţo. Ştiu cine eşti…

Sybil încercă să se arate nepăsătoare.

— Şi ce-ai aflat, domnule Radley?

— Nu există nicio Sybil Jones, scumpo. Eşti Sybil Gerard, fiica lui Walter Gerard, agitatorul luddit.

Mick îi violase trecutul pe care şi-l voise ascuns.

Maşinăriile acelea, zbârnâind cine ştie unde, scoteau istoria la iveală.

Privind-o cercetător, Mick zâmbi satisfăcut de ceea ce descoperea, iar Sybil recunoscu o expresie pe care o mai văzuse în ochii lui la Şcoala

Laurent, când, în aglomeraţia de pe podiumul de dans, pusese ochii pe ea. O privise hulpav.

— Când ai aflat toate astea? întrebă ea cu un tremur în glas.

— Încă de la a doua întâlnire. Ştii prea bine că îl însoţesc pe General. Ca orice persoană importantă, are şi duşmani. Fiindu-i secretar şi răspunzând de afacerile lui, nu pot stabili legături cu oricine, explică el şi-şi aşeză palma delicată şi mângâietoare pe umărul ei. Ai putea fi agentul cuiva. E ceva absolut normal.

Sybil tresări, încercând să-l îndepărteze.

— Spionezi o femeie neajutorată, constată ea într-un târziu. Ce să zic, mare ticălos eşti!

Izbucnirea ei verbală abia dacă-l atinse – rămase rece şi neclintit, ca un judecător sau un lord.

— Am tot dreptul să spionez, fetiţo, dar pentru a-mi atinge scopurile nu folosesc altceva decât maşinăriile oficiale. Nu-s ciripitor la poliţie, ca să mă uit cu dispreţ la un revoluţionar ca

Walter Gerard, indiferent cum l-ar numi acum radicalii. Tatăl tău a fost un erou.

Mick îşi căută o poziţie mai comodă pe pernă.

— Erou – asta a fost Walter Gerard pentru *mine.* L-am văzut la Manchester, vorbind despre drepturile lucrătorilor. O minune, l-am ovaţionat cu toţii pân-am răguşit de tot! Precum Cotoii Iadului… Glasul măsurat al lui Mick deveni abrupt şi stăpânit, având sonoritatea tipic nordică. Sybil, ai auzit vreodată vorbindu-se de Cotoii ăştia? Demult!

— O bandă de cartier, spuse ea. Bătăuşi din Manchester.

Mick se încruntă.

— Eram o frăţie! O breaslă a tinerilor ce propovăduia prietenia! Tatăl tău ne-a cunoscut bine. Aş putea spune că ne-a fost patron politic.

— Domnule Radley, aş prefera să nu-mi vorbeşti despre tata. Pierzându-şi răbdarea, Mick scutură din cap spre ea.

— Când am aflat că a fost judecat şi spânzurat – cuvintele o atingeau ca nişte ţurţuri de gheaţă – eu şi băieţii am luat făclii şi răngi şi am pornit într-un iureş turbat… Aşa cum ne îndemna Ned Ludd, fetiţo! Cu ani în urmă… îşi răsfiră broderiile de pe piept cu un gest delicat şi adăugă: Nu-i o istorie pe care-o destăinui oricui. Maşinăriile guvernului nu uită nimic.

Abia acum pricepu Sybil rostul dărniciei şi vorbelor dulci, ciudatele aluzii scăpate când şi când faţă de ea, privind planuri misterioase şi un viitor mai bun, cartele marcate şi atuuri ţinute în mânecă. Îi descoperise resorturile secrete, transformând-o într-o fiinţă dependentă de el. Pentru un bărbat ca Mick, fiica lui Walter Gerard devenea un premiu foarte jinduit.

Se smulse din pat şi, doar în pantalonaşi şi cămaşa subţire, păşi pe scândurile reci ale podelei.

Fără a scoate o vorbă, îşi căută grăbită lucrurile prin maldărul de îmbrăcăminte de pe scaun. Mantia scurtă, jacheta, fusta cu crinolină, a cărei cuşcă din cercuri se deformase. Cuirasa albă şi zornăitoare a corsetului.

— Treci înapoi în pat, spuse Mick, aparent nepăsător. Nu te mai prosti. Afară-i frig. Apoi scutură din cap. Nu-i ceea ce-ţi închipui tu, Sybil.

Refuză să-l privească şi se chinui să-şi tragă corsetul, stând în apropierea ferestrei, unde foaia de geam, acoperită cu flori de gheaţă, reţinea lumina supărătoare a felinarelor cu gaz de pe stradă. Îşi legă strâns corsetul în spate cu un gest iute şi priceput, răsucindu-şi mâinile din încheieturi.

— Iar dacă e, cugetă Mick cu voce tare, fără să-şi dezlipească privirea de la ea, ai dreptate doar în parte.

Pe celălalt trotuar, pe uşile de ieşire de la operă se scurgea lumea bună, purtând mantii elegante şi jobene. Caii birjelor, având spinările acoperite cu pături, băteau cu copitele în caldarâmul întunecat şi tremurau. Parcă aduse de la periferia oraşului, petice albe de zăpadă încă stăteau agăţate de ornamentele sclipitoare ale unor vehicule cu abur aparţinând câtorva lorzi. Prin mulţime apăruseră şi femeile de moravuri uşoare. Nişte suflete nefericite. Pe o noapte atât de geroasă le era din cale-afară de greu să descopere un zâmbet amabil la bărbaţii aceia scrobiţi şi purtând butoni din aur. Încă nedumerită, furioasă şi plină de teamă, Sybil se întoarse către Mick.

— Cui i-ai mai vorbit despre mine?

— Nimănui, o asigură Mick, nici măcar amicului meu, Generalul. Şi nici n-am de gând să mă slujesc de asta. Până acum, nimeni nu l-a acuzat pe Mick Radley c-ar fi gură-spartă. De aceea te rog să treci înapoi în pat.

— Nu vreau, spuse ea, îndreptându-se de spate, dar simţind că tălpile goale îi îngheaţă pe podeaua rece. Sybil Jones poate împărţi patul cu tine, dar fiica lui Walter Gerard e o persoană foarte respectabilă!

El clipi, nelămurit şi surprins. Cântări vorbele ei frecându-şi bărbia cu podul palmei, apoi clătină aprobator din cap.

— Regret, şi mă recunosc înfrânt, domnişoară Gerard. Se ridică în şezut şi făcu un gest către uşă cu un gest larg şi teatral. Atunci, pune-ţi fusta şi cizmele cu-ntărituri din alamă, domnişoară Gerard, şi şterge-o cu respectabilitatea ta cu tot. Da’ o să regreţi amarnic după aceea. O fată deşteaptă ca tine mi-ar fi de mare folos.

— Puteam băga mâna-n foc, ticălos nenorocit, îl apostrofă Sybil, apoi şovăi.

Mick mai avea o carte de jucat; putea citi asta în trăsăturile hotărâte ale feţei lui. Privind-o printre gene, rânji şi întrebă:

— Sybil, ai fost vreodată la Paris?

— Paris? exclamă ea, mirată de aburul propriei sale răsuflări.

— Da, îi răspunse el, oraşul distracţiilor şi strălucirii, următoarea destinaţie a Generalului, după ce-şi termină seria de conferinţe la Londra. Mick Filfizonul îşi mângâie una dintre mânecile cămăşii din mătase. Deocamdată nu-ţi pot spune mai multe, dar Generalul e un om care are planuri mari. Iar guvernul francez întâmpină unele greutăţi care impun ajutorul unor experţi. Zâmbi larg, având o expresie triumfătoare pe chip. Dar văd că te plictisesc, aşa e?

Sybil îşi mută greutatea de pe un picior pe altul.

— Chiar o să mă iei cu tine la Paris, Mick? întrebă, rostind cuvintele cu grijă. Vorbeşti serios, nu mă tragi pe sfoară?

— Zău, am vorbit cât se poate de serios. Dacă nu mă crezi, am în buzunarul redingotei un bilet pentru feribotul de Dover.

Sybil păşi până lângă fotoliul îmbrăcat cu brocart aflat într-un colţ al încăperii şi trase de o mânecă a paltonului. Incapabilă să-şi înfrâneze tremurai, îl puse pe umeri. Era din lână fină, de culoare închisă, şi parcă simţi căldura bunăstării pe care o dădeau banii.

— Caută în buzunarul din dreapta, o îndemnă Mick. Cutia cu cartele.

Era detaşat şi sigur de sine – de parcă l-ar fi amuzat neîncrederea ei.

Sybil îşi vârî mâinile îngheţate în buzunarele paltonului. Adânci, căptuşite cu catifea…

Degetele mâinii stângi se strânseră înjurai unui obiect rece şi masiv din metal dur. Scoase la iveală un pistolet cu aspect ameninţător, deşi de dimensiunile unei cutiuţe cu piper. Patul placat cu fildeş, strălucirea ameţitoare a percutorului din oţel şi a cartuşelor din alamă, o armă cât mâna ei de mică, însă grea.

— Copil neascultător ce eşti, spuse Mick, încruntându-se. Pune-l înapoi! Bravo, fetiţo.

Făcând o mişcare grăbită şi delicată, de parcă ar fi pus mâna pe un crab viu, Sybil strecură obiectul în buzunar. În celălalt buzunar descoperi cutia cu cartele, îmbrăcată în marochin roşu;

înăuntrul ei se aflau cărţi de vizită, alături de portretul lui, creionat de Maşinărie, şi un mers al trenurilor cu plecare din Londra.

Apoi, o fâşie gravată din hârtie cretată şi rigidă de culoare crem, biletul de clasa întâi pentru *Newcomen,* ridicând ancora de la Dover.

— Atunci vei avea nevoie de două bilete, constată ea cu o uşoară ezitare în glas, dacă chiar vrei să mă iei şi pe mine.

Mick dădu din cap, întărind adevărul spuselor ei.

— Şi încă unul pentru trenul de la Cherbourg. Nimic mai simplu. Pot transmite o telegramă de jos, din recepţie, cerând să-mi facă o rezervare.

Sybil se zgribuli iarăşi de frig şi-şi strânse haina mai aproape de trup. Mick o luă în râs:

— Termină cu mutra asta acră. Tot ca o târfă de lux gândeşti; încetează. Arată-te sclipitoare şi deşteaptă, altfel nu-mi vei fi de niciun folos. Acum eşti drăguţa lui Mick – o doamnă.

— N-am ieşit niciodată cu vreun bărbat care să ştie că sunt Sybil Gerard, rosti ea rar, parcă în silă. Minţea, desigur. Îşi aminti de Egremont, cel care-o dusese pe calea pierzaniei. Charles Egremont ştiuse prea bine cine era. Dar el nu mai prezenta importanţă – acum trăia într-o altă lume, alături de nevasta respectabilă, cu faţa ca o oală de noapte, de copiii respectabili şi având locul lui respectabil din Parlament.

Iar Sybil nu făcuse pe târfa cu Egremont. Nici chiar aşa. Se purtase oarecum altfel…

Îşi dădu seama că Mick e încântat de minciuna pe care ea tocmai i-o servise. Se simţise flatat.

Mick deschise o cutie lucioasă de trabucuri, îşi luă unul şi-l aprinse de la flacăra unsuroasă a unui chibrit cu utilizare repetată, iar fumul dulceag, cu aromă de cireşe, umplu încăperea.

— De aceea te simţi puţin sfioasă faţă de mine, nu? spuse el într-un târziu. Bine, mai bine aşa. Ceea ce ştiu îmi dă mai multă putere asupra ta decât o mână de bănuţi, nu? O privi printre genele lăsate peste ochi. Important e ce *ştie* băiatu’, am dreptate, Sybil? Lucruri mai ceva decât proprietăţi la ţară, bani sau un nume. *Informaţii.* Tare chestie.

Vreme de o clipă, Sybil simţi un val de ură faţă de el, faţă de detaşarea şi siguranţa de sine. Un resentiment pur, acut şi primitiv, însă reuşi să-şi stăpânească trăirea. Fiorul de ură fremătă indecis, pierzându-şi limpezimea şi transformându-se în ruşine. Îl detesta profund, dar numai fiindcă el îi cunoştea secretele. Ştia cât de mult decăzuse Sybil Gerard, cea care fusese cândva o fată educată, plină de fumuri şi graţie, la fel de bună ca oricare alta din lumea micii nobilimi.

Din copilărie, de pe vremea în care tatăl ei îşi câştigase un renume, Sybil putea recrea în minte chipul unor oameni de teapa lui Mick Radley. Știa ce fel de viață avusese acesta. Fusese vreunul dintre lucrătorii zdrenţăroşi, de trei parale, care, după cuvântările ţinute de tata la lumina făcliilor, se îngrămădeau în jurul lui, gata să facă orice le-ar fi poruncit el. Să sfârtece şinele de cale ferată, să rupă ţevile de alimentare cu abur ale maşinilor de tors, ori să aşeze la picioarele lui caschete smulse de pe capul poliţiştilor. Ea şi tatăl ei fugeau dintr-un oraş în altul, deseori în timpul nopţii, dormind în pivniţe, poduri, camere de închiriat anonime, ascunzându-se de poliţia Radicalilor şi de pumnalele altor conspiratori. Iar uneori, când propriile lui cuvântări curajoase îl umpleau de entuziasm, tata o îmbrăţişa şi-i promitea solemn o întreagă lume. Avea să trăiască la fel ca oamenii cu stare, într-o Anglie înverzită şi liniştită, asta după ce Regele Abur va fi fost învins. Când Byron şi Radicalii Industrialiști aveau să fie şterşi cu totul de pe faţa pământului…

Cu toate acestea, o frânghie din cânepă îl redusese la tăcere pe tatăl ei. Radicalii au continuat să guverneze, mergând din triumf în triumf, amestecând şi schimbând oamenii şi lumea ca pe nişte cărţi de joc. Iar acum unii ca Mick Radley urcaseră pe seara socială, în vreme ce ea coborâse.

Rămase tăcută, înfofolită în paltonul lui Mick. Paris. Promisiunea era ademenitoare şi, când îşi îngădui să dea crezare vorbelor lui, simţi emoţia izbucnind exploziv. Se sili să cugete la ideea de a-şi abandona cu totul viaţa din Londra. Ducea un trai josnic, sordid, ştia asta, dar nu de-a dreptul disperat. Avea şi destule lucruri de pierdut. Camera închiriată din Whitechapel şi scumpul ei motan, Toby. Mai era vorba de doamna Winterhalter, care mijlocea întâlniri între fete grăbite şi

domni din protipendada politică. La urma urmei, doamna Winterhalter era o codoaşă, dar se purta ca o doamnă, lucru greu de găsit într-o asemenea lume. Apoi îi va pierde pe cei doi domni, Chadwick şi Kingsley, care o întâlneau, fiecare, de două ori pe lună. Bănuţi siguri, asta însemnau, şi în felul acesta scăpa şi nu ajungea să bată trotuarul. Dar Chadwick avea o soţie geloasă în casa din Fulham şi, într-un moment de orbire neghioabă, Sybil îi furase lui Kingsley perechea cea mai bună de butoni. Ştia că o bănuieşte.

Totuşi, cei doi nu se arătaseră nici pe departe atât de generoşi precum Mick Filfizonul.

Făcu un efort şi-i surâse cât de dulce era în stare.

— Tare misterios mai eşti, Mick Radley. Ştii că mi-ai prins punctul slab. Poate c-am fost supărată pe tine la început, dar nu-s chiar atât de toantă să nu recunosc un adevărat domn într-un bărbat.

Mick suflă fumul spre tavan.

— Nu eşti *deloc* toantă, remarcă el cu admiraţie în glas. Spui gugumăniile cu un aer îngeresc. Da’ pe mine nu mă prosteşti, aşa că nu-i nevoie să te amăgeşti singură. Cu toate astea, eşti exact fetica de care am nevoie. Treci înapoi în pat.

Îl ascultă supusă.

— Isuse, făcu el, binecuvântatele tale picioare sunt ca nişte sloiuri de gheaţă. De ce nu-ţi pui nişte papuci, ceva, hă? Trase hotărât de şnurul corsetului ei. Papuci şi ciorapi negri din mătase, adăugă el. Fetele arată grozav în pat dacă poartă aşa ceva.

***

Având un aer impunător şi părând mai înalt datorită redingotei curate de culoare neagră şi ghetelor lustruite, aflat la celălalt capăt al tejghelei acoperite cu geam, unul dintre vânzătorii de la magazinul Aaron îi aruncă Sybilei o privire îngheţată. Îşi dăduse seama că ea pune ceva la cale – o mirosise. Sybil aşteptă ca Mick să plătească şi rămase cu mâinile împreunate în faţă, lipite de rochie, sfioasă, dar privind cu atenţie într-o parte pe sub borul albastru al bonetei. Sub fustă, petrecut printre cercurile crinolinei, avea şalul pe care-l şterpelise în vreme ce Radley probase câteva jobene.

Sybil deprinsese modul de operare prin autoeducaţie. Marele secret era să-şi păstreze aerul firesc. Asta cerea curaj. Nu trebuia să privească nici în stânga, nici în dreapta – era de ajuns să înşface obiectul şi, ridicându-şi puţin fusta, să-l îndese, pentru ca apoi să-i netezească pliurile. După aceea lua o poziţie dreaptă, cu privirea pioasă a unei fete de familie bună care tocmai a citit un psalm.

Supraveghetorul de etaj îşi pierduse interesul faţă de persoana ei; acum stătea cu ochii pe un bărbat gras care pipăia nişte bretele din mătase cu ape. Sybil îşi verifică iute cutele fustei. Nu se vedea nicio umflătură nelalocul ei.

Un funcţionar tânăr, cu faţa plină de puncte negre şi având degetele mari mânjite de cerneală, introduse numărul cartelei lui Mick în maşina de verificare a contului aflată pe tejghea. Bâzz, clanţ, o smucire a manetei cu mâner negru ca abanosul şi gata. Îi întinse lui Mick bonul de plată şi-i legă cu sfoară pachetul ambalat în hârtie foşnitoare de culoare verzuie.

Magazinul Aaron & Son nu avea să simtă lipsa unui şal din caşmir. Poate că maşinăriile lor de contabilizare aveau s-o depisteze în momentul încheierii bilanţului, însă dispariţia lui nu putea să însemne o mare pierdere; supermagazinul acela era prea mare şi bogat. Îţi dădeai seama de asta doar privind coloanele în stil grecesc, candelabrele din cristal irlandez, milioanele de mici oglinzi, numeroasele încăperi poleite, doldora de cizme de călărie din cauciuc, săpun fabricat în Franţa, bastoane, umbrele, tacâmuri şi cuţite, casete închise, din sticlă, gemând de broşe placate cu argint şi fildeş şi minunate cutii muzicale din aur... Iar acesta nu e decât unul dintr-un întreg lanţ de vreo douăsprezece. Cu toate acestea, ştia că magazinul Aaron nu este cu adevărat elegant, fiindcă nu-l frecventau oamenii cu dare de mână.

Dar în Anglia, dacă eşti deştept, nu poţi face cu banii orice pofteşti? Într-o bună zi, domnul Aaron, un negustor evreu, bătrân şi împerciunat din Whitechapel „va deveni lord, proprietar al unui vehicul cu abur care să-l aştepte la marginea trotuarului şi având pe portieră propriu-i blazon. Parlamentul radical nu se va sinchisi de faptul că domnul Aaron nu e creştin.

Doar îl făcuseră lord şi pe Charles Darwin, cel care afirmase că Adam şi Eva fuseseră maimuţe.

Liftierul, împopoţonat într-o livrea franţuzită, dădu în lături uşa care zăngăni, îngăduindu-i să urce. Mick o urmă, ţinându-şi pachetul sub braţ, apoi coborâră împreună.

Ieşiră din magazin, nimerind în agitaţia din Whitechapel. În timp ce Mick verifica o hartă a străzilor pe care o scosese din buzunarul redingotei, ea contemplă literele schimbătoare care defilau de-a lungul faţadei. O friză mecanică, un tip de kinotrop cu viteză redusă, special proiectat pentru reclama magazinului Aaron şi făcut din plăcuţe de lemn vopsit care se mişcă una după alta îndărătul unor foi de geam aşezate la un anumit unghi. TRANSFORMAŢI-VĂ PIANUL MANUAL, sugerau literele care se împingeau una pe alta, ÎNTR-UN PIAN MECANIC MODEL KASTNER.

Spre apus de Whitechapel, orizontul era străpuns de turlele macaralelor, schelete din oţel brut, vopsite cu miniu de plumb pentru a rezista umezelii. Alte clădiri erau împânzite de schele; totul lăsa impresia că ceea ce nu se dărâmă pentru a face loc noului e reconstruit după tipicul acestuia. De departe răzbătea icnetul înfundat din locul unde se efectuau lucrări de excavaţie, o senzaţie de tremur percepută prin pavaj, sugerând prezenţa unor maşini care sapă un nou tunel pentru metrou.

Acum însă, fără o vorbă, Mick se întoarse spre stânga şi se îndepărtă ţinându-şi pălăria aplecată într-o parte, iar crăcii pantalonilor în carouri mişcându-se grăbiţi pe sub poalele lungi ale paltonului. Sybil trebui să iuţească pasul ca să meargă în ritm cu el. Un băieţandru zdrenţăros, având pe piept un ecuson din tinichea cu un număr scris pe el, mătura zăpada noroioasă la o întretăiere de drumuri; Mick îi azvârli un bănuţ fără a zăbovi din mersu-i grăbit şi continuă să păşească spre stradela numită Butcher Row.

Sybil îl ajunse din urmă şi-l apucă de braţ; treceau prin dreptul unor carcase însângerate care atârnau de cârlige din fier înnegrit – carne de vită, miel şi viţel – şi pe lângă câţiva bărbaţi corpolenţi purtând şorţuri pătate care-şi lăudau marfa în gura mare. Cu coşuri împletite ţinute pe braţ, zeci de femei londoneze se strânseseră în acest loc. Servitoare, bucătărese,

neveste respectabile pe care le aşteptau bărbaţii acasă. Un măcelar cu chipul congestionat apăru brusc în faţa Sybilei şi, clipind şiret, îi arătă o bucată de carne cu nuanţe albăstrii pe care o ţinea pe palme.

— Ziua bună, frumoasă doamnă. Cumpără-i domnului rinichii ăştia şi fă-i o plăcintă!

Sybil lăsă capul în jos, ferindu-se, şi-l ocoli.

Câteva roabe zăceau lângă trotuarul unde vânzători ambulanţi, îmbrăcaţi cu paltoane din catifea de bumbac, dichisite cu nasturi alămiţi sau din sidef, strigau din răsputeri. Fiecare avea propriul său ecuson cu număr, deşi cel puţin jumătate dintre ele erau false, susţinea Mick, după cum tot măsluite erau şi greutăţile şi cântarele negustorilor ambulanţi. Pe pavajul desenat precis în carouri se vedeau pături desfăcute şi coşuri, iar Mick îi povesti despre modul în care aceşti mici comercianţi sunt siliţi să facă fructele sfrijite să pară pline de vlagă şi să amestece ţiparii morţi printre cei vii. Ea zâmbi simţind plăcerea pe care părea să o trăiască Mick fiindcă ştia asemenea trucuri, timp în care tarabagiii îşi lăudau strident măturile, săpunul, lumânările, iar un flaşnetar încrâncenat învârtea cu ambele mâini manivela maşinăriei de scos sunete, creând pe stradă o hărmălaie în care se amestecau clinchete de clopoţei, zdrăngănit de coarde ciupite şi zgomot de oţel lovit.

Mick se opri în dreptul unei mese din lemn cu picioare în capră, ţinută de o văduvă cu privirea crucişă, îmbrăcată cu o haină din finet şi strângând o pipă scurtă din lut ars între buzele subţiri şi ţuguiate. În faţa ei stăteau înşirate numeroase flacoane conţinând o substanţă cu aspect vâscos pe care Sybil o luă drept doctorie, fiindcă pe fiecare stătea lipită câte o fâşie de hârtie albastră etalând imaginea cam ştearsă a unui indian sălbatic.

— Ce-i asta, mamaie? întrebă Mick, împungând cu degetul înmănuşat spre un flacon având dopul sigilat cu ceară roşie.

— Ulei de stâncă, domnule, îi răspunse femeia, scoţându-şi pentru o clipă pipa din gură, cam ceea ce unii numesc smoală de Barbados.

Vorbirea ei tărăgănată îi sună supărător la ureche, dar Sybil simţi un val de milă faţă de fiinţa aceea. Mai mult ca sigur că se afla tare departe de locul ciudat căruia îi spunea casă.

— Ia zi, făcu Mick, nu cumva o fi texian?

— „Balsam de sănătate”, spuse văduva, „din izvorul tăinuit al Naturii, şi-i dă tărie şi viaţă bărbatului de-l ia.” Cules de indienii Seneca din apele marelui Oil Creek din Pennsylvania, domnule. Trei penny sticluţa şi garanţia că lecuieşte orice.

Femeia îl măsura acum pe Mick cu o expresie bizară, având ochii spălăciţi înfundaţi într-un ghem de zbârcituri, de parcă ar fi făcut un efort să-şi amintească unde îl mai văzuse. Sybil simţi un fior de frig.

— Bine, mamaie, ziua bună, spuse Mick afişând un zâmbet care îi aminti Sybilei de un detectiv de la moravuri care lucra în zona Pieţei Leicester şi în Soho; fetele îl porecliseră Viezurele.

— Ce e aceea? întrebă ea şi-l apucă pe Mick de braţ în clipa când se întorsese să plece. Ce vinde acolo?

— Ulei de stâncă, îi răspunse el şi ea îi surprinse căutătura furişată înapoi către silueta înfrigurată îmbrăcată în negru. Generalul mi-a zis că bolboroseşte ieşind din pământ, în Texas…

Sybil deveni curioasă.

— Si chiar lecuieşte orice?

— Lasă asta, o îndemnă el, şi ajunge cu flecăreala. Ochii lui strălucitori cercetau strada dinaintea lor. A, uite că văd unul; ştii ce ai de făcut.

Sybil dădu aprobator din cap şi începu să-şi croiască drum priit mulţimea din piaţă către bărbatul pe care-l zărise Mick. Era un vânzător de balade, sfrijit şi cu obrajii supţi, cu părul lung şi unsuros ţinut sub o pălărie înaltă, înfăşurată într-o bucată de ţesătură pepit în culori vii. Îşi ţinea ambele braţe îndoite, cu mâinile împreunate parcă într-o rugă, iar mânecile boţite îi erau împovărate de suluri lungi şi foşnitoare de pagini cu note muzicale.

— „Drumul de Fier spre Rai”, doamnelor şi domnilor, intonă vânzătorul de balade, un adevărat veteran gata oricând să ameţească lumea cu vorbe. „Din adevăr divin făcute-s şinele, Şi aşezate sunt pe Stânci de Secole, Ţesute cu iubire, stând de-a

pururi, La fel ca tronul Domnului din Ceruri.” O melodie frumoasă şi costă doar două pence, domnişoară.

— Da’ „Corbul din San Jacinto” n-ai? întrebă Sybil.

— Pot să fac rost, sigur că da, o asigură vânzătorul. Dar despre ce-i vorba-n el?

— Despre marea bătălie din Texas, cu marele General.

Vânzătorul de balade îşi arcui sprâncenele. Avea ochi albaştri, cu o sticlire nebună datorată pesemne foamei, religiozităţii, ori ginului.

— Aha, domnul Jacinto ăsta o fi franţuz, vreunul dintre generalii care-au luptat în Crimeea?

— Nu, nu, spuse Sybil şi-i aruncă o privire plină de milă, Generalul Houston, Sam Houston, din Texas. Vreau cântecul ăsta, în mod special.

— După-amiază o să-mi cumpăr cântecele proaspăt apărute şi-o să-l caut şi pe ăsta al dumneavoastră, domnişoară.

— Vreau cel puţin cinci bucăţi, şi pentru prietenele mele, îi ceru Sybil.

— Cu zece pence vă dau şase.

— Bine, şase, dar după-amiază, tot în locul ăsta te găsesc, da?

— Cum ziceţi, domnişoară, întări vânzătorul şi-şi duse degetele la borul pălăriei.

Sybil se îndepărtă, amestecându-se în mulţime. O făcuse. Nu-i ieşise chiar rău. Simţea că se poate obişnui. Poate era un cântec drăguţ, unul care să le placă oamenilor când vânzătorul se va vedea nevoit să vândă exemplarele promise ei. Mick îi apăru brusc alături.

— N-a mers prost, recunoscu el, băgând mâna în buzunarul paltonului şi scoţând, ca un magician, un măr copt, încă aburind, cu un strat de zahăr pudră gata să se desprindă şi împachetat într-o hârtie unsuroasă.

— Mulţumesc, exclamă ea, uimită, dar plină de încântare, fiindcă se gândise să stea undeva ascunsă, să scoată şalul şterpelit, dar se vede că Mick n-o slăbise din ochi nicio clipă. Nu-l văzuse, însă fusese urmărită îndeaproape. Deci aşa stau lucrurile! Nu va uita amănuntul ăsta.

Se plimbară pe strada Somerset, ba alături, ba separat, apoi prin întinsa piaţă din Petticoat Lane, iluminată, pe măsură ce se însera, cu lămpi de tot felul: strălucirea discretă a celor cu gaz, flacăra orbitoare a celor cu carbid, lumina murdară a celor cu grăsime, feştile de seu sclipind printre alimentele oferite de dughene. Hărmălaia era asurzitoare aici, iar Sybil îl încântă iarăşi pe Mick prostindu-i cu vorba pe alţi trei vânzători de balade.

Ajunşi într-o bodegă mare şi bine luminată din Whitechapel, cu tapet auriu cu irizări datorită lămpilor cu jet de gaz, Sybil se scuză şi ieşi în căutarea toaletei pentru femei. Acolo, înăuntrul unei cabine puturoase, scoase şalul de sub fustă. Era extrem de moale, de un încântător colorit violet, realizat neîndoielnic cu una dintre vopselurile noi şi ciudate pe care oameni inteligenţi le fac acum din cărbune. Îl împături cu grijă şi-l îndesă prin despicătura corsetului, ca să stea în mai multă siguranţă. Ieşi apoi să se alăture protectorului ei şi-l găsi aşezat la o masă. Îi comandase un pahar cu gin de culoarea mierii. Luă loc alături.

— Te-ai descurcat frumos, fetiţo, o asigură el şi împinse paharul micuţ către ea.

Localul era înţesat de soldaţi din războiul Crimeii, aflaţi în permisie, irlandezi cu haine civile, care curgeau otova pe ei, cu nasul înroşit deja de băutură şi glasuri zgomotoase şi beţivite. Aici nu existau chelneriţe, ci doar barmani bine clădiţi, gata să sfarme piatra în pumni, purtând şorţuri albe şi având în spatele tejghelei bâte cu care puteau doborî şi un taur.

— Ginu-i băutură pentru târfe, Mick.

— Tuturor le place ginul, o linişti el. Iar tu nu eşti o târfă, Sybil.

— Femeie uşoară, paraşută, spuse ea, privindu-l tăios. Tu cum îmi mai zici, Mick?

— Acum eşti cu Mick, o anunţă el şi îşi înclină scaunul pe spate, vârându-şi degetele mari, încă înmănuşate, în subsuoara jiletcii. Eşti o *aventurieră.*

— Aventurieră?

— Întocmai cum am zis. Se îndreptă cu scaunul. În sănătatea ta! Sorbi din paharul de gin cu lămâie, îşi trecu limba peste buze cu o expresie mohorâtă şi înghiţi. Lasă-l acolo, scumpo, dacă n-

au îndoit băutura asta cu terebentină, înseamnă că nu mă pricep deloc.

Se ridică. Ieşiră din local. Sybil se agăţă de braţul lui, încercând să-i rărească paşii.

— „Aventurier”. Deci asta eşti, domnule Mick Radley?

— Întocmai, răspunse el calm, iar tu-mi vei fi ucenic. Aşa că te rog să te arăţi supusă şi să faci tot ce-ţi cer. Învaţă trucurile meseriei. Şi într-o bună zi o să ajungi între aleşi, bine? În breaslă.

— Ca *tata,* nu? Vrei să mi-l iau ca model, Mick? Ehei, cine a fost el, şi ce sunt eu…

— Ba nu, i-o tăie Mick. El era depăşit, iar acum nu mai reprezintă nimic.

Sybil surâse.

— Şi fetele rele sunt primite în breasla asta grozavă?

— E o breaslă ce ţine de cunoaştere, rosti el cu seriozitate. Mărimile, stăpânii, ne pot lua totul. Cu legile lor nenorocite, cu fabricile, tribunalele, băncile… Sunt în stare să transforme lumea după bunul lor plac, smulgându-ţi casa şi neamurile, până şi roadele muncii tale… Mick făcu un gest de furie, iar umerii lui slăbănogi împunseră prin ţesătura groasă a paltonului. Ba pot s-o prade de virtute şi pe fiica unui erou, dacă nu îndrăznesc a spune prea multe. Îi strivi mâna de mâneca paltonului într-o strânsoare puternică, din care ea părea să nu aibă scăpare. Cu toate astea, nici măcar ei nu-ţi pot lua ceea ce *ştii,* nu-i aşa, Sybil? Asta nu-ţi vor putea smulge niciodată.

***

De pe hol răzbătu sunetul paşilor lui Hetty şi zornăitul cheilor în broască. Sybil lăsă clinchetul minavetului[1] să se stingă cu un ţiuit sfredelitor.

Hetty îşi scoase de pe cap boneta din lână, împestriţată cu câţiva fulgi de zăpadă, şi se chinui să dezbrace mantia de culoare albastră. Şi ea era una dintre fetele doamnei Winterhalter; o brunetă ciolănoasă, cu glas dogit, venită din Devon, care bea prea mult, dar care, în felul ei, avea ceva

---

[1] Flaşnetă de mici dimensiuni, folosită pentru a deprinde canarii să cânte (n. tr.).

farmec şi se purta frumos cu Toby. Sybil strânse manivela din porţelan a instrumentului ieftin şi-i închise capacul zgâriat.

— Exersam. Doamna Winterhalter vrea să cânt joia viitoare.

— S-o ia naiba pe hoaşca asta bătrână. Credeam că e seara în care ieşi cu domnul C. Sau trebuia cu domnul K? Hetty bătu din picioare să şi le încălzească, în faţa sobei mici şi înguste, apoi, în lumina lămpii, băgă de seamă cutiile cu pantofi şi pălării de la Aaron & Son împrăştiate pe jos. Măiculiţă, făcu ea şi zâmbi larg, deşi trăsăturile gurii trădară o undă de invidie. Ai un drăguţ nou, aşa-i? Tare norocoasă mai eşti, Sybil Jones!

— Poate.

Îşi sorbi vinul tonic fierbinte în care pusese şi lămâie, lăsându-şi puţin capul pe spate să-şi destindă gâtlejul.

Hetty clipi conspirativ.

— Winterhalter nu ştie despre ăsta, aşa-i?

Sybil scutură din cap şi surâse. Hetty n-o va da de gol.

— Hetty, ai auzit de Texas?

— O ţară din America, spuse ea pe nerăsuflate. E-n posesia francezilor, nu?

— O încurci cu Mexicul. Hetty, vrei să mergi la un spectacol cu kinotrop? Fostul Preşedinte al Texasului are să ţină o cuvântare. Am bilete, pentru tine pe gratis.

— Când?

— Sâmbătă.

— Merg la dans, spuse Hetty. Poate vine Mandy. Îşi suflă în degete. O să vină un prieten de-al meu, ceva mai târziu în seara asta, sper că nu te deranjează, ce zici?

— Nu, îi răspunse Sybil.

Doamna Winterhalter avea o regulă severă care le interzicea fetelor să primească bărbaţi în casă. Era o poruncă pe care Hetty o nesocotea de multe ori, de parcă ţinea să-l provoace pe proprietar, care ar fi luat-o la rost dacă ar fi aflat. Cum doamna Winterhalter prefera să plătească direct proprietarului, domnul Caims, Sybil avea rareori prilejul să schimbe vreo vorbă cu el şi cu atât mai puţin cu soţia lui, o femeie mereu îmbufnată, cu glezne butucănoase, care purta nişte pălării înfiorătoare. Caims şi soţia lui nu informaseră niciodată poliţia despre ocupaţia lui Hetty, deşi Sybil nu prea înţelegea de ce, mai ales că încăperea

lor avea perete comun cu a lui Hetty, care făcea o hărmălaie de nedescris când venea cu câte cineva acasă – mai toţi diplomaţi străini, bărbaţi care vorbeau cu un accent straniu şi, judecând după zgomotele care răzbăteau, aveau obiceiuri cumplite.

— Poţi să-ţi vezi de cântat dacă vrei, spuse Hetty şi îngenunche în faţa focului rămas aproape numai cenuşă. Ai voce frumoasă. Nu trebuie să-ţi laşi darurile să se risipească.

Tremurând uşor, începu să bage cărbuni în sobă, unul câte unul. În cameră părea să pătrundă un val de aer îngheţat, printr-o crăpătură rămasă lângă una dintre ferestrele bătute în cuie şi, vreme de o clipă, Sybil avu senzaţia pasageră a unei prezenţe ciudat de distincte în apropierea ei. Se simţi supravegheată şi studiată de nişte ochi aţintiţi asupra ei din altă lume. Gândul îi fugi la tatăl ei. *Deprinde cum să-ţi foloseşti vocea, Sybil. Învaţă să vorbeşti. E tot ce avem în lupta contra lor,* îi spusese el odată. Asta se întâmplase cu câteva zile înainte de a fi arestat, când era limpede că radicalii câştigaseră din nou – limpede, pesemne, pentru oricine, dar nu pentru Walter Gerard. Tot atunci văzuse, cu o claritate care-i frângea inima, proporţiile înfrângerii suferite de tata. Idealurile lui se vor pierde – nu vor rămâne doar inaplicabile, ci vor fi cu totul şterse din istorie, pentru ca mai apoi să fie zdrobite mereu-mereu, precum cadavrul unui câine de pripas călcat de roţile unui tren expres aflat în viteză. *Învaţă să vorbeşti, Sybil. E tot ce avem...*

— Îmi citeşti ceva? întrebă Hetty. Eu o să fac ceai.

— Bine.

În convieţuirea lor temporară şi presărată cu tot felul de evenimente, cititul cu voce tare devenise unul dintre micile ritualuri care le dădea senzaţia spiritului de familie. Sybil luă de pe măsuţa din lemn moale exemplarul din acea zi al ziarului *Illustrated London News,* îşi aranjă cutele crinolinei, după ce se aşeză pe fotoliul mirosind a umezeală, care scârţâia, şi privi concentrată la un articol de pe prima pagină. Se referea la dinozauri.

Părea că radicalii sunt înnebuniţi după dinozaurii ăştia. Uite o gravură înfăţişând o expediţie formată din şapte oameni, conduşi de Lordul Darwin, toţi privind cu atenţie un obiect neclar, prins într-un strat de cărbuni din Turingia. Sybil citi cu

voce tare cuvintele care însoţeau poza şi i-o arătă lui Hetty. Un os. Lucrul acela prins în cărbune era un os de dimensiuni monstruoase, de statura unui om. Se cutremură. Întorcând pagina, dădu peste desenul făcut de un artist, închipuind cum ar fi arătat creatura aceea pe vremea când trăia, o oribilitate cu două şiruri de dinţi ameninţători, de formă triunghiulară ca ai ferăstrăului, înşiraţi de-a lungul spinării cocoşate. Arăta de mărimea unui elefant, cel puţin, deşi capul cu ochi răi abia dacă era mai mare decât al unui ogar.

Hetty turnă ceaiul.

— „Reptilele dominau întregul Pământ”, ce zici de asta? recită ea şi băgă aţă în ac. Nu cred nicio vorbă din chestia asta.

— De ce nu?

— Sunt oase de uriaşi, de pe vremea Facerii. Aşa zic preoţii, nu?

Sybil rămase tăcută. Niciuna dintre cele două presupuneri nu i se părea mai puţin credibilă. Îşi îndreptă atenţia către un alt articol, de astă dată laudativ la adresa Artileriei Maiestăţii Sale din Crimeea. Găsi gravurile a doi supuşi atrăgători care admirau modul de funcţionare al unui tun cu bătaie lungă. Arma în sine, cu ţeava impresionantă aducând a coş de furnal, părea potrivită să şteargă de pe faţa pământului toţi dinozaurii Lordului Darwin. Pe Sybil o captivă însă o imagine chenăruită a Maşinăriei din dotarea artileriei grele. Vălmăşagul complicat de rotiţe dinţate care se întrepătrundeau poseda o frumuseţe bizară, asemeni unui tapet baroc desenat cu figuri fantastice.

— Ai ceva care trebuie cârpit? întrebă Hetty.

— Nu, mulţumesc.

— Ia citeşte-mi câteva reclame, o sfătui Hetty. Mi-e silă de toată minciunăraia asta neroadă despre război.

Găsi PORŢELAN DE HAVILAND, din Limoges, Franţa, VIN MARIANI, tonic franţuzesc, posedând un certificat semnat de Alexandre Dumas şi o Broşură Descriptivă, Portrete şi Autografe ale câtorva Celebrităţi, fiind nevoie doar de o cerere depusă în strada Oxford; PASTĂ SILICONICĂ DE LUSTRUIT SILVER ELECTRO, nu se zgârie, nu se curăţă, nu se compară cu altele; SONERIE DE BICICLETĂ „NOUL START”, are o tonalitate inconfundabilă; APA LITHIA INVENTATĂ DE DOCTORUL BAYLEY,

lecuieşte boala lui Bright şi diateza gutoasă; MAŞINĂRIA DE BUZUNAR ACŢIONATA CU ABUR TIP „REGENT”, destinată pentru folosire casnică, la maşinile de cusut. Aceasta din urmă îi reţinu atenţia Sybilei, dat fiind că promitea să acţioneze o maşină de cusut la o viteză de două ori mai mare decât înainte, la preţul de jumătate de penny pe oră.

Tot aici era şi gravura unui boiler mic, ornamentat cu mult gust, care putea fi încălzit la flacără de gaz obişnuit sau lampant. Charles Egremont cumpărase pentru nevastă-sa un asemenea obiect. Venise dotat cu un furtun din cauciuc al cărui rost era să elimine aburul de prisos, când se băga sub cerceveaua ferestrei, dar Sybil jubilase aflând că sufrageria doamnei fusese transformată în baie turcească.

După ce termină de citit ziarul, Sybil se culcă. Pe la miezul nopţii o trezi zgomotul ritmic şi îndesat, însoţit de scârţâiturile arcurilor de la patul lui Hetty.

***

În sala rece şi prăfuită a Teatrului Garrick, lumina scăzută scotea la iveală balconul şi şirurile de fotolii sărăcăcioase; dar sub scenă, unde se afla Mick Radley, era întuneric beznă şi predomina un miros de umezeală şi clei.

De sub picioarele ei răsună vocea lui Mick:

— Sybil, ai văzut vreodată măţăraia unui kinotrop?

— Am văzut unul cândva, în spatele scenei. La teatrul de revistă din Bethnal Green. Îl cunoşteam pe operator, un flăcău tare flecar.

— Un iubiţel de-al tău? întrebă Mick.

Vocea adusă de ecou era tăioasă.

— Nu, se grăbi Sybil să răspundă. Cântam şi eu câte ceva… Dar nu prea ieşeau bani.

Auzi hârşâitul brusc al chibritului cu utilizare repetată. Luă foc la a treia încercare şi Mick aprinse un capăt de lumânare.

— Vino jos, îi porunci el. Nu mai sta acolo ca o gâsculiţă, arătându-ţi gleznele.

Sybil îşi sumese crinolina cu ambele mâini şi porni atentă şi neliniştită să coboare treptele abrupte şi mucede.

Mick întinse o mână şi pipăi în spatele unei oglinzi înalte de recuzită, o foaie mare şi lucioasă de sticlă argintată, cu un

piedestal pe roţi, rotiţe bine unse şi pârghii din lemn, uzate de atâta folosire. Luă o valijoară ieftină din pânză de cort de culoare neagră, o aşeză grijuliu pe podea în faţa lui şi se lăsă pe vine să-i desfacă cheutoarele fragile din metal cositorit. Scoase un teanc de cartele perforate strânse laolaltă cu o bandă de hârtie roşie. În valiză se mai găseau şi alte legături, băgă Sybil de seamă, precum şi ceva din lemn lustruit şi strălucitor.

Mick mânui cartelele cu gingăşie, de parcă ar fi fost vorba de filele unei Biblii.

— Cât se poate de sigure, constată el. Le măsluieşti, vezi tu, scriind o prostie oarecare pe ambalaj, cum ar fi „Prelegere despre Cumpătare – părţile unu, doi şi trei.” Flăcăilor nici n-o să le treacă prin minte să le fure ori să le încarce pentru a vedea despre ce e vorba. Ridicând maldărul gros de cartele, răsfoi marginile lor cu degetul mare, iar ele scoaseră pocnete scurte şi precise, întocmai precum cărţile noi de joc mânuite de un cartofor. Am băgat o groază de bani în astea, spuse el. Săptămâni de lucru pentru cei mai buni oameni de kino din Manchester. Făcute special după ideea mea, te asigur. Am aici lucruri minunate, fetiţo. Şi, într-o oarecare măsură, făcute cu artă. O să te convingi imediat.

Închizând valiza, se ridică în picioare. Strecură cu un gest delicat pachetul de cartele în buzunarul hainei, apoi se aplecă deasupra unei lăzi din lemn şi trase afară un tub gros din sticlă. Suflă praful dinăuntrul lui, apoi îi prinse o pensetă specială de un capăt. Sticla se deschise cu un pocnet gol – în interior era o bucată de var proaspăt. Murmurând un cântecel, Mick o desprinse. Cu mişcări delicate, îndesă varul în dispozitivul de prindere al unui arzător, un obiect mare şi înnegrit de funingine, de forma unei farfurii, făcut din fier şi având licăriri date de cositor. După aceea răsuci un robinet de la capătul unui furtun, adulmecă puţin, desfăcu al doilea robinet şi aduse flacăra lumânării aproape.

Speriată, Sybil scoase un mic ţipăt când pânza de foc îi izbucni în faţa ochilor. Mick chicoti spre ea, acoperind sfârâitul gazului arzător, şi pe retina Sybilei rămaseră întipărite punctişoare albăstrui care se fugăreau.

— Mai bine aşa, remarcă el.

Cu gesturi atente, îndreptă lumina orbitoare către oglindă, apoi începu să-i regleze levierele.

Clipind des, Sybil privi în jur. În spaţiul strâmt de sub scena teatrului Garrick plutea miros de şobolani şi umezeală, loc potrivit pentru a ascunde o vreme moartea vreunui câine sau vagabond, şi văzu la picioare bilete îngălbenite de vreme la farse îndrăzneţe precum *Jack Pungaşul* sau *Secăturile Londrei.* Într-un colţ zăcea aruncat un anume obiect de vestimentaţie feminină. Din scurta şi nefericita perioadă de cântăreaţă de teatru de revistă, Sybil îşi dădu imediat seama cum de nimerise acolo.

Îşi plimbă privirea de-a lungul ţevilor pentru aburi şi cablurilor întinse, ajungând la strălucirea Maşinăriei Babbage, una mică, numită kinotrop, nu mai înaltă decât ea. Spre deosebire de orice altceva aflat în Teatrul Garrick, Maşinăria părea în stare foarte bună, fiind montată pe patru picioare din mahon. Deasupra şi dedesubtul ei, podeaua şi tavanul fuseseră extrem de grijuliu curăţate şi văruite. Calculatoarele cu abur sunt lucruri gingaşe, pline de hachiţe, după cum auzise Sybil; mai bine să nu-l posezi decât să nu-l îngrijeşti cu dăruire. În razele orbitoare rătăcite de la lumina creată de Mick, apăreau lucind zeci de coloane neuniforme din alamă, cu pârghii, roţi cu clichet, o mie de rotiţe dinţate, din oţel cizelat minuţios. Mirosea a ulei de in.

Privind Maşinăria atât de aproape şi îndelung, Sybil începu să aibă o senzaţie stranie. Aproape înfometată, sau lacomă într-un mod greu de explicat, acelaşi sentiment pe care l-ar nutri faţă de… de un cal frumos, de exemplu. Voia, nu chiar s-o aibă, ci s-o posede, dacă era posibil…

Aflat în spatele ei, Mick o apucă brusc de cot. Ea tresări.

— Încântător lucru, nu găseşti?

— Da, e… frumos.

Mick îi reţinu braţul. Încet, îşi apropie cealaltă mână înmănuşată, lipind-o de obrazul ei pe sub bonetă. Apoi îi ridică bărbia cu degetul mare şi o privi fix, drept în ochi.

— Te face să simţi ceva, adevărat?

Vocea lui pierdută în extaz o înspăimântă, mai ales că avea şi ochii încă orbiţi de strălucirea aceea ce-i persista pe retină.

— Da, Mick, răspunse ea grăbită şi supusă. Simt ceva…

El îi trase boneta, desprinzându-i-o de pe cap şi lăsând-o să atârne doar pe gât.

— Nu te temi de ea, Sybil, aşa e? Mai ales că-l ai pe Mick alături, ţinându-te de mână. Simţi un mic *frisson* neobişnuit. Vei învăţa să apreciezi senzaţia asta. O să facem o femeie adevărată din tine.

— Chiar sunt în stare? Poate o fată ca mine să facă aşa ceva?

Mick pufni în râs.

— N-ai auzit niciodată de Lady Ada Byron? Fiica Primului Ministru, adevărata Regină a Maşinăriei! Îi dădu drumul şi-şi azvârli ambele braţe în lături, iar paltonul i se desfăcu, într-un gest tipic actoricesc. Ada Byron, adevărata prietenă şi discipolă a lui Babbage! Lord Charles Babbage, părintele Maşinăriei Analitice şi adevăratul Newton al epocii modeme!

Ea rămase cu gura căscată la el.

— Dar Ada Byron e femeie!

— Ai rămâne trăsnită dac-ai avea idee câte ştie doamna Ada a noastră, rosti Mick, extrăgând un pachet de cartele din buzunar şi desfăcând ambalajul din hârtie. A, nu ca să bei un ceai cu ea, înconjurat de plutonul de pază la petrecerile pe care le dă în aer liber, fiindcă Ada e iute, ca să zic aşa, în felul ei matematic… îşi trase răsuflarea. Nu vreau să spun că ea e cea mai bună, înţelegi? Ştiu tipi din Societatea Intelectuală a Maşinilor cu Abur care o fac până şi pe Lady Ada să pară înceată la minte. Dar Ada are geniu. Ştii ce înseamnă asta, Sybil? Să fii genial?

— Poftim? făcu Sybil, detestând siguranţa ameţitoare ce răzbătea din glasul lui.

— Ştii cum s-a născut geometria analitică? Un individ, pe nume Descartes, se uita la o muscă mergând pe tavan. Cel puţin un milion de oameni înaintea lui făcuseră asta, însă trebuia să apară Rene Descartes pentru ca asta să devină o ştiinţă. Acum inginerii folosesc descoperirea lui în fiecare zi, dar dacă n-ar fi fost el, încă n-am avea ochi pentru ea.

— Da’ cine mai bagă-n seamă muştele?

— Ada a avut odată o intuiţie care a egalat-o pe cea a lui Descartes. Deocamdată nimeni nu i-a găsit vreo utilizare. E ceea ce se numeşte matematică pură. Mick râse. „Pură.” Sybil, ştii ce înseamnă asta? Înseamnă că nu poate fi făcută să funcţioneze.

Rânjind, îşi frecă mâinile una de alta. Nimeni n-o poate face să dea rezultate concrete.

Veselia lui Mick o epuiza nervos.

— Credeam că-i urăşti pe lorzi!

— Da, urăsc privilegiile lor, tot ce nu e câştigat cinstit, pe drept şi pe merit, spuse el. Dar Lady Ada trăieşte şi oferă garanţia pe care i-o dă mintea, nu sângele albastru. Aşeză cartelele pe o tăviţă argintată din partea laterală a maşinii, apoi se răsuci şi-o apucă de încheietura mâinii. Fetiţo, tatăl tău a murit! Nu zic asta ca să te jignesc, dar ludditţii sunt morţi şi îngropaţi definitiv. Adevărat, am mărşăluit şi am strigat din răsputeri pentru drepturile muncitorilor şi câte altele, vorbe frumoase, drăguţa mea! Dar în vreme ce noi scriam pamflete, Lordul Charles Babbage îşi făcea planuri. Iar lumea s-a construit după planurile lui.

Mick scutură din cap.

— Oamenii lui Byron, ai lui Babbage, Radicalii Industriali, ăştia posedă Marea Britanie! Ei ne sunt stăpâni, fetiţo, tot globul e la picioarele lor, Europa, America, şi nu numai. Camera Lorzilor e împânzită de sus până jos cu radicali. Regina Victoria n-ar clinti un deget fără să primească binecuvântarea savanţilor şi capitaliştilor. Arătă cu degetul spre ea. Aşa că n-are rost să te mai zbaţi, şi ştii de ce? Fiindcă radicalii joacă cinstit, sau destul de cinstit ca să conducă… iar tu poţi ajunge între ei, dar dacă eşti deşteaptă! Nu poţi găsi oameni deştepţi care să lupte împotriva unui asemenea sistem, fiindcă acesta are noimă pentru ei.

Mick împunse cu degetul spre piept.

— Dar asta nu înseamnă că eu şi cu tine am rămas singuri, pe dinafară. Trebuie doar să gândim mai iute, să căscăm ochii mari şi să facem urechile pâlnie…

Mick luă o postură de boxer profesionist: braţele îndoite de la coate, pumnii ridicaţi în dreptul feţei. Apoi îşi azvârli părul peste cap şi-i zâmbi cu gura până la urechi.

— Situaţia asta îţi convine ţie, protestă Sybil. Poţi face tot ce vrei. Ai fost unul dintre susţinătorii tatei; ei, erau mulţi ca tine, iar unii au ajuns acum în Parlament. Dar femeile decăzute îşi pierd onoarea, nu pricepi? Sunt dezonorate şi aşa rămân.

Mick se îndreptă de spate şi o privi încruntat.
— Tocmai despre asta vorbeam. Acum intri în lumea oamenilor cu putere, nu mai gândi ca o târfă! La Paris nu ştie nimeni ce hram porţi! Adevărat, aici poliţia şi mărimile pot afla cine eşti! Asta înseamnă să fii un număr, iar dosarul tău să apară doar ca un simplu pachet de cartele. Pentru cei care ştiu, există diverse moduri de a schimba un număr. Văzând uimirea de pe faţa ei, Mick pufni dispreţuitor. Te asigur că aici, la Londra, asta nu se face cu una-cu două. Dar treburile merg altfel în Parisul lui Louis Napoleon! Afacerile se fac peste noapte în frumosul Paris, îndeosebi când e vorba de o aventurieră cu o limbă iute şi cu picioare frumoase.
Sybil îşi muşcă dosul palmei. În ochi simţi o arsură neaşteptată. Era din pricina fumului înţepător al varului stins şi a spaimei. Un număr nou în maşinăriile puterii, asta ar fi totuna cu o viaţă nouă. O viaţă lipsită de trecut. Gândul fulgerător la o astfel de libertate o îngrozi. Nu atât legat de semnificaţia ideii în sine, cu toate că şi asta era îndeajuns de ameţitoare şi stranie, ci pentru ceea ce i-ar putea cere Radley în schimb, iar asta pe drept cuvânt.
— Serios, chiar poţi să-mi schimbi numărul?
— Îţi pot cumpăra unul nou la Paris. Te dau drept franţuzoaică sau refugiată din Argentina ori America. Mick îşi împreună mâinile la piept cu un gest elegant. Bagă de seamă, nu-ţi promit nimic. Va trebui să meriţi.
— Nu mă tragi pe sfoară, Mick? spuse ea rar. Fiindcă… fiindcă m-aş arăta foarte recunoscătoare faţă de cel care mi-ar face un serviciu atât de mare.
Mick îşi vârî mâinile adânc în buzunare, se legănă pe călcâie şi o privi.
— Ai putea începe chiar de acum, spuse el încet.
Vorbele ei rostite cu glas tremurat stârniseră ceva în fiinţa lui, asta îi citi Sybil în ochi. O sclipire de dorinţă, de posesie, un licăr despre care ştia oarecum nelămurit că există, voinţa imperioasă de… a înfige cârligul de pescar şi mai adânc în ea.
— Aş putea, dacă mă tratezi cinstit şi drept, ca ucenic în ale aventurii, iar nu ca târfă de două parale, pe care s-o duci cu vorba şi după aceea s-o azvârli deoparte. Sybil simţi lacrimi

izvorându-i în ochi, de astă dată aproape irezistibile. Clipi şi înălţă capul curajoasă, lăsându-le să curgă, socotind că asta ar sluji la ceva. Sper că nu-mi dai speranţe pe care să mi le spulberi dintr-o suflare. Ar fi josnic şi crud din partea ta! Dacă faci asta, mă arunc de pe Podul Turnului!

Mick o privi în ochi.

— Termină cu smiorcăiala, fetiţo, şi ascultă bine la mine. Pricepe un lucru. Nu eşti doar partenera de aşternut a lui Mick, pesemne că am chef şi de asta, ca oricare bărbat, dar pot găsi şi-n altă parte ce-mi trebuie şi nu am nevoie de tine doar pentru atâta lucru. Am nevoie de priceperea deosebită şi de curajul nebun al domnului Walter Gerard. O să-mi fii ucenic, Sybil, iar eu, stăpânul tău, şi aşa trebuie să rămână lucrurile între noi. Vei fi credincioasă, supusă, sinceră cu mine, fără subterfugii şi obrăznicii, iar în schimb, te învăţ meseria şi-ţi ofer tot ce pofteşti, şi o să constaţi că mă voi arăta tot atât de darnic şi blând pe cât o să fii tu de loială şi cinstită. M-am exprimat destul de limpede?

— Da, Mick.

— Atunci facem târgul?

— Da, Mick, spuse ea şi-i zâmbi.

— Bun aşa, făcu el. Atunci îngenunchează aici şi împreunează-ţi mâinile, da – îşi apropie palmele ca pentru rugăciune – şi fă următorul jurământ. Tu, Sybil Gerard, jură pe sfinţi şi îngeri, pe puterea şi stăpânirea cerească, pe tronul Domnului, pe heruvi şi serafimi şi pe ochiul atoatevăzător că te supui lui Michael Radley şi-l slujeşti cu credinţă, aşa să-ţi ajute Dumnezeu! Juri?

Ea îi aruncă o privire îngrozită.

— Chiar trebuie?

— Da.

— Dar nu-i un păcat nemăsurat să fac un asemenea jurământ faţă de un bărbat care… vreau să zic… nici măcar nu suntem uniţi religios…

— Acela-i jurământul de căsătorie, spuse el iritat, iar ăsta-i pentru ucenicie!

Sybil nu găsi scăpare. Ridicându-şi puţin fusta, îngenunche în faţa lui pe piatra rece şi aspră.

— Juri aşa cum am zis?

— Jur, aşa să-mi ajute Dumnezeu.

— Nu mai fi atât de amărâtă, o îndemnă el, ajutând-o să se ridice, e un jurământ nevinovat, în comparaţie cu altele. O trase în picioare. Trebuie să te întărească, în caz că ai îndoieli ori gânduri trădătoare. Acum ia asta – îi întinse lumânarea plină de ceară scursă – caută-l peste tot pe beţivanul acela de director de scenă şi spune-i că vreau să pornească boilerele.

***

În aceeaşi seară cinară la Restaurantul Argyll, un local din Haymarket, nu departe de Academia de Dans Laurent. Restaurantul avea separeuri pentru servirea mesei, unde clienţii îşi puteau petrece chiar toată noaptea.

Sybil nu înţelegea motivul pentru care el alesese un separeu. Mick sigur nu se ruşina să apară cu ea în public. Însă în timp ce mâncau friptura de miel, chelnerul îngădui intrarea unui domn scund şi corpolent, având părul roşcat dat cu pomadă şi purtând un lanţ de aur pe deasupra jiletcii din catifea, strânsă pe trup. Era rotunjor şi pufos ca o păpuşă de copil.

— Bună, Corny, îl salută Mick, fără a catadicsi să aşeze pe masă cuţitul şi furculiţa.

— ’Seara, Mick, îi răspunse bărbatul, cu accentul greu de identificat, semănând cu acela al unui actor sau al unui provincial care a slujit multă vreme în casele celor bogaţi. Mi s-a spus că ai nevoie de mine.

— Întru totul exact, Corny. Mick nu se oferi s-o prezinte pe Sybil şi nici nu-l invită să ia loc. Sybil începu să se simtă stânjenită. E vorba de un rol neînsemnat, aşa că n-o să existe riscul de a uita cumva cuvintele. Mick scoase un plic simplu din buzunarul hainei şi-l înmână bărbatului. Rolul, momentul intervenţiei şi plata. La Garrick, sâmbătă seara.

Bărbatul surâse fără plăcere şi acceptă plicul.

— A trecut ceva timp de când n-am mai jucat la Garrick, Mick.

Clipi către Sybil şi părăsi încăperea fără alte formalităţi.

— Mick, cine-i omul? se interesă Sybil.

Mick îşi îndreptase din nou atenţia la friptură şi lua cu lingura sos dintr-un vas de servit din cositor.

— Un actor mărunt, o lămuri el. Va juca alături de tine la Garrick, în timpul cuvântării lui Houston.

Sybil rămase stupefiată.

— Să joace? Alături de mine?

— Eşti o aventurieră în etapa uceniciei, nu uita. Se poate întâmpla să fii chemată să joci multe roluri, Sybil. O cuvântare cu iz politic are mai mult ecou dacă e presărată cu puţină dulcegărie.

— Dulcegărie?

— Să lăsăm asta. Cheful de friptură părea să-i fi pierit şi-şi împinse farfuria deoparte. Avem destul timp mâine ca să repetăm. Acum vreau să-ţi arăt ceva.

Se ridică de la masă, merse până la uşă şi o zăvorî bine. Când reveni, luă valiza din pânză de cort, aflată pe covor, la picioarele scaunului ei, şi o aşeză în dreptul ei, pe faţa de masă curată, însă purtând semnele deselor cârpeli.

Valiza aceea o intrigase mereu. Curiozitatea nu-i fusese stârnită doar de faptul că el o ducea pretutindeni, de la Garrick, întâi la tipografi, pentru a examina prelegerea lui Houston, apoi la Restaurantul Argyll, ci fiindcă era făcută dintr-un material atât de ieftin, neasemuindu-se deloc cu lucrurile cu care se lăuda atât de făţiş. De ce prefera Mick Filfizonul să care peste tot o valiză ca aceea, când şi-ar fi putut permite una şi de la Aaron, cu încuietori nichelate şi îmbrăcată în mătase imprimată cu modelul desenat de Ada? Ştia deja că valiza nu conţinea kinocartelele pentru prelegere, fiindcă pe acelea le împachetase cu grijă în foi rupte din *The Times* şi le ascunsese în spatele oglinzii de recuzită.

Mick deschise încheietoarele jalnice, desfăcu valiza şi scoase o cutie îngustă şi lungă din lemn de trandafir şlefuit, având colţurile întărite cu tablă strălucitoare din alamă. Sybil se întrebă dacă nu cumva ţine acolo un ochean, deoarece văzuse astfel de cutii în vitrina unei firme de producători de instrumente din strada Oxford. Mick manevră cutia cu o grijă aproape comică, asemenea unui papistaş căruia i se cere să mute osemintele vreunui papă mort. Pradă unui acces neaşteptat de emoţie copilărească, uită de bărbatul numit Corny şi de aerul destul de îngrijorat al lui Mick atunci când îi vorbise

de rolul pe care va trebui să-l joace la Garrick. În aceste momente Mick amintea de un magician, mai ales când aşeză cutia din lemn de trandafir pe faţa de masă. Aproape că se aştepta ca el să-şi suflece puţin mânecile, spunând: „Nimic ascuns, vedeţi, nimic.”

Cu degetele mari desfăcu clemele minuscule din metal prinse într-o pereche de cheutoare. Pentru a spori surpriza, rămase o clipă nemişcat.

Sybil descoperi că rămăsese cu răsuflarea tăiată. Îi adusese un cadou? Vreun semn legat de noua ei poziţie? Ceva pentru a indica în mod secret că devenise ucenica lui?

Mick înălţă capacul cu colţurile întărite.

Cutia era plină cu cărţi de joc. Îngrămădite de la un capăt la celălalt, cel puţin zece pachete. Sybil simţi un gol în stomac.

— N-ai mai văzut aşa ceva, spuse el. Te asigur eu.

Smulse cartea cea mai apropiată de degetele mâinii drepte şi i-o arătă. Nu, nu era o carte de joc, deşi avea cam aceleaşi dimensiuni. Era confecţionată dintr-o substanţă lăptoasă şi ciudată, nici hârtie, nici sticlă, însă foarte subţire şi lucioasă. Mick o arcui puţin între degetul mare şi arătător. Se îndoi cu uşurinţă, dar reveni imediat la forma de dinainte, când îi dădu drumul.

Era perforată, având probabil peste treizeci de şiruri de găuri circulare foarte apropiate, care nu se deosebeau ca mărime de acelea făcute în nasturii de sidef. Trei colţuri erau uşor rotunjite, în vreme ce al patrulea, tăiat în unghi. Lângă colţul decupat cineva scrisese „1” cu cerneală de un mov spălăcit.

— Celuloză camforată, explică Mick, treaba dracului dacă ia foc, dar altceva nu corespunde funcţiilor de fineţe ale lui Napoleon.

Napoleon? Sybil nu mai pricepea nimic.

— E un soi de cartelă kino?

El îi zâmbi plin de încântare. Sybil părea să fi rostit întrebarea cea mai potrivită.

— N-ai auzit de *ordinateur*-ul numit Marele Napoleon, cea mai grozavă Maşinărie a Academiei Franceze? Cele aparţinând Poliţiei londoneze sunt simple jucării pe lângă ea.

Sybil se prefăcu a studia conţinutul cutiei, ştiind că asta îi va face plăcere lui Mick. Era însă doar o cutie din lemn, foarte frumos finisată, căptuşită cu postav verde, din acela care acoperă mesele de biliard, înăuntru se găsea o foarte mare cantitate de cartele, probabil câteva sute.

— Mick, spune-mi, la ce slujesc?

El izbucni în râs, aparent destul de fericit şi se aplecă brusc s-o sărute pe gură.

— Uşurel, toate la vremea lor. Se îndreptă de spate, reintroduse cartela, lăsă capacul jos şi, cu un pocnet, prinse cheutoarele din alamă.

Fiecare fraternitate-şi are misterele ei. Bătrânu Mick e aproape convins că nimeni n-are habar ce-ar însemna să ruleze stivuşoara asta. Ar demonstra o anumită chestiune, dovedind o serie de ipoteze matematice… Toate fiind foarte tainice. Si, încetul cu încetul, ar face numele lui Michael Radley să strălucească precum cerul în sânul confreriei maşiniştilor. Îi făcu semn cu ochiul. Franţujii îşi au propria lor confrerie, să ştii. Les Fils de Vaucanson, aşa îşi zic. Societatea Jacquardine. O să le arătăm broscarilor ce suntem în stare.

Sybil avea impresia că Mick e beat, deşi ştia prea bine că nu băuse decât două sticle de bere slabă. Nu, era îmbătat de ideea cartelelor din cutie şi a ceea ce reprezentau ele.

— Conţinutul cutiei ăsteia e extraordinar de preţios, Sybil.

Se aşeză şi cotrobăi în valiza ieftină. Găsi o foaie de hârtie groasă de culoare maronie, împăturită, o foarfecă fără pretenţii şi un ghem de şnur verde. În timp ce vorbea, despături hârtia şi începu să ambaleze cutia cu ea.

— Foarte scump. Călătoria alături de General te expune la tot felul de riscuri. După prelegere o să plecăm la Paris, dar mâine dimineaţă o să duci pachetul ăsta la poşta din strada Great Portland. Terminând de ambalat, se apucă să lege coletul. Taie, te rog, cu foarfeca. Sybil făcu întocmai. Acum apasă cu degetul aici. Realiză un nod perfect. O să-l trimiți la Paris. *Poste restante.* Știi ce înseamnă asta?

— Că pachetul e reţinut până se prezintă destinatarul.

Mick dădu aprobator din cap, scoase o bucată de ceară de sigilii de culoare stacojie dintr-un buzunar al pantalonilor şi un chibrit din celălalt. Băţul se aprinse de la prima încercare.

— Da, reţinut pentru noi la Paris, cât se poate de sigur.

Ceara deveni întunecată la culoare şi se prelinse peste flacăra unsuroasă. Câteva picături roşiatice acoperiră nodul şi hârtia cafenie. Aruncă foarfecele şi ghemul de şnur în valiză, băgă în buzunar ceara şi chibritul, apoi, găsindu-şi stiloul-rezervor, începu să scrie adresa pe colet.

— Dar *ce anume* conţine, Mick? De unde-i ştii valoarea dacă n-ai idee ce poate face?

— Păi n-am zis aşa ceva. M-am gândit la ceva, e clar? Mick Filfizonul găseşte întotdeauna o soluţie. Oricum, a fost o idee să duc originalul cu mine până la Manchester, rezolvând şi treburile Generalului. Mi-a trecut prin cap să-i descos pe cei mai deştepţi maşinişti privind cele mai moderne tehnici de comprimare şi să reţin destui bani din capitalul Generalului pentru a plăti transferul rezultatului pe cartele din celuloză pentru Napoleon!

Sybil se uită lung, de parcă Mick ar fi vorbit în patagoneză.

***

O ciocănitură în uşă. Servitorul, un băieţandru cu o înfăţişare mohorâtă, tuns scurt şi trăgându-şi mereu nasul, apăru în prag cu un cărucior pentru a strânge farfuriile. Se mişca stângaci şi greoi, trăgând de timp de parcă ar fi aşteptat un bacşiş, însă Mick îl ignoră, privind nepăsător în gol şi surâzând din timp în timp ca un motan, gândindu-se la lucruri doar de el ştiute. Băiatul plecă pufnind. După o vreme se auziră câteva lovituri de baston în uşă. Venise un alt amic de-al lui Mick. Acesta era un bărbat solid, de o urâţenie incredibilă, cu ochi proeminenţi şi pielea feţei albăstrie, fruntea joasă şi teşită fiindu-i împodobită cu o maimuţăreală dezgustătoare a buclelor la care ţinea atât de mult Primul Ministru. Străinul purta haine de seară noi şi elegant croite, cu mantie, baston şi cilindru, un ac cu perlă la fular şi având pe un deget al mâinii drepte un inel de mason, din aur. Faţa şi gâtul îi erau bine bronzate.

Mick se ridică de îndată, îi strânse mâna şi-i oferi un scaun.

— Cam târzie ora, domnule Radley, remarcă bărbatul.

— Facem ce putem pentru a rezolva problemele dumneavoastră mai deosebite, Profesore Rudwick.

Bărbatul cel dizgraţios se aşeză mai comod pe scaun care scoase un scârţâit ascuţit. Întoarse capul spre Sybil, măsurând-o cu ochii bulbucaţi şi, vreme de o clipă, ea se temu de ce putea fi mai rău, că totul nu fusese decât vorbărie goală şi că era pe punctul de a deveni un simplu obiect de negoţ între cei doi.

Rudwick îşi mută privirea către Mick.

— Domnule, nu-ţi ascund dorinţa de a-mi relua vechea activitate în Texas. Strâmbă din buze. Avea gura prea mare pentru dinţii mici, cenuşii, ca nişte pietricele. Farsa asta de a juca rolul unui om de lume în societatea londoneză mă plictiseşte de moarte.

— Preşedintele Houston vă va acorda o audienţă mâine la ora două, dacă sunteţi disponibil.

— Perfect, mormăi Rudwick.

Mick încuviinţă din cap.

— Răsunetul descoperirii pe care aţi făcut-o în Texas pare să crească de la o zi la alta, domnule. Am aflat că însuşi Lordul Babbage s-a arătat interesat.

— Am aflat împreună la Institutul din Cambridge, recunoscu Rudwick, incapabil să-şi ascundă zâmbetul de satisfacţie. Teoria pneumo-dinamică…

— Dintr-o întâmplare, strecură Mick, am ajuns în posesia unei secvenţe de maşinărie care l-ar putea amuza pe Lord.

Rudwick păru şocat de această remarcă.

— Să-l *amuze,* domnule? Lordul Babbage e un om foarte… *irascibil.*

— Lady Ada s-a arătat îndeajuns de amabilă să mă favorizeze în eforturile mele de început…

— Să vă favorizeze? întrebă Rudwick, izbucnind într-un hohot răutăcios. Atunci o fi sistemul unui joc de noroc?! Va doresc să fie aşa, altfel nu văd cum aţi putea nădăjdui să-i atrageţi atenţia.

— Nicidecum, i-o reteză Mick.

— Doamna aceasta are tot felul de prieteni ciudaţi, remarcă Rudwick, fixându-l cu o privire întunecată. Cunoaşteţi cumva un bărbat pe nume Collins, un aşa-zis aranjor de pariuri?

— N-am avut plăcerea, răspunse Mick.

— Individul se ţine de ea ca un păduche în blana câinelui, spuse Rudwick, şi chipul lui bronzat se îmbujoră. Individul mi-a făcut o propunere stupefiantă…

— Și? întrebă Mick temător.

Rudwick se încruntă.

— Mi-am închipui că-l cunoaşteţi fiindcă pare soiul de om care ar putea face parte dintre cunoştinţele dumneavoastră.

— Nu, domnule.

Rudwick se aplecă în faţă.

— Atunci ce-mi puteţi spune despre un alt individ, domnule Radley, cu membre lungi şi ochi glaciali, care pare să-mi urmărească orice mişcare în ultima vreme? N-o fi cumva vreunul dintre oamenii Preşedintelui Houston? Pare să aibă un aer texan.

— Domnul Preşedinte are oameni de bună condiţie printre agenţii săi.

Fără a se lumina la faţă, Rudwick se ridică.

— Rămân cu convingerea că veţi fi atât de amabil să-i cereţi ticălosului să înceteze urmărirea şi să dispară.

Mick se ridică la rându-i, zâmbind împăciuitor.

— Fiţi sigur că voi transmite sentimentele dumneavoastră patronului meu, profesore. N-aş dori, totuşi, să vă reţin de la distracţiile pe care vi le rezervaţi pentru această seară…

Merse până la uşă, o deschise şi o închise imediat ce Rudwick ieşi din cameră.

Răsucindu-se pe călcâie, Mick îi făcu Sybilei cu ochiul.

— S-a dus la naiba turnătorul! Tare lipsit de spirit sportiv mai e distinsul nostru domn Profesor Rudwick. Cu toate astea, n-ascunde nimic din ce gândeşte, nu? Făcu o pauză. Generalul o să-l placă pe individ.

***

Câteva ore mai târziu, în patul de la Grand Hotel, pe Sybil o trezi hârşâitul chibritului şi mirosul greu şi dulceag de trabuc. O posedase în două rânduri pe canapeluţa din separeul restaurantului Argyll, apoi încă o dată la hotel. Nu-l mai văzuse atât de aprig până atunci. Asta îi dădu curaj, deşi a treia oară avusese dureri.

Cu excepţia luminii de gaz din spatele perdelelor, în cameră era întuneric. Se dădu mai aproape de el.

— Sybil, după Franţa unde-ai mai vrea să mergi?

Până acum nu-şi pusese o asemenea întrebare.

— Cu tine, Mick…

El chicoti şi-şi strecură mâna pe sub aşternuturi, iar degetele i se strânseră în jurul feminităţii ei.

— Unde o să plecăm după aceea, Mick?

— Rămâi lângă mine şi întâi vom merge în Mexic. Apoi spre nord, pentru eliberarea Texasului, cu o armată franco-mexicană sub comanda Generalului Houston.

— Dar Texasul… nu-i un loc straniu şi înspăimântător?

— Nu mai gândi ca o călugăriţă din Whitechapel. Văzută din Piccadilly, toată lumea pare stranie. Sam Houston a avut în Texas un adevărat palat. Înainte ca texanii să-l exileze ca pe un nimic, a fost cel mai mare aliat al Marii Britanii din vestul Americii. Eu şi cu tine am putea trăi ca nişte prinţi în Texas, să ne construim un conac pe malul unei ape…

— Chiar ne vor îngădui să facem asta, Mick?

— Te referi la Guvernul Maiestăţii-Sale? Perfidul Albion? Mick pufni în râs. Ei, asta depinde de părerea pe care şi-o face publicul britanic despre Generalul Houston! Ne străduim din răsputeri să-i îmbunătăţim reputaţia de aici. Tocmai de aceea întreprinde turneul de prelegeri, nu?

— Înţeleg. Eşti foarte deştept, Mick.

— Politică adâncă, Sybil! Echilibrul de forţe. Asta a slujit Marii Britanii în Europa vreme de cinci sute de ani şi chestia e şi mai adevărată pentru America. Uniunea, Confederaţia, Republicile Texas şi California

— Toate sunt pe rând protejate ale britanicilor, până se obrăznicesc, devin prea independente, iar atunci coboară pe scara preferinţelor. Dezbină şi stăpâneşte, draga mea. Capătul incandescent al trabucului licări în beznă. Dacă n-ar exista diplomaţia şi puterea britanică, America ar fi o naţiune uriaşă.

— Şi Generalul? Chiar o să ne ajute?

— Tocmai aici e beleaua! spuse Mick cu glas apăsat. Diplomaţii au socotit că Sam Houston s-a dovedit cam rigid, nu s-au sinchisit de unele dintre acţiunile şi alianţele lui şi nu l-au

sprijinit cum s-ar fi cuvenit. Dar junta texană care a venit ia putere în locul lui e şi mai rea. Este făţiş ostilă intereselor britanice! Zilele ei sunt numărate. De când e în exil, Generalul a trebuit să facă anticameră aici, în Anglia, însă acum are şansa de a reveni în Texas ca să ia ce-i aparţine de drept. Făcu un gest din umeri. Asta trebuia să se întâmple cu ani în urmă. Nenorocirea e că Guvernul Maiestăţii-Sale nu ştie ce vrea de fapt! Există şi aici facţiuni. Unele nu au încredere în Sam Houston, însă francezii ne vor ajuta sigur! Clienţii lor mexicani duc un război de frontieră cu texanii. Au nevoie de General!

— Şi-atunci mergi să lupţi, Mick?

Se părea greu să şi-l imagineze pe Mick Filfizonul în fruntea unei şarje de cavalerie.

— Lovitură de stat, mai mult ca sigur, o asigură el. Nu vom asista la o baie de sânge. Eu sunt politicianul lui Houston, înţelegi, şi voi rămâne omul lui, fiindcă eu am aranjat turneul ăsta de conferinţe, şi după aceea plecăm în Franţa şi tot eu am făcut unele demersuri în urma cărora Generalul urmează a fi primit în audienţă de împăratul Franţei… „Oare toate aceste lucruri ar putea fi adevărate?” gândi Sybil. Şi tot eu îi pun pe kino tot ce-i mai nou şi mai bun la Manchester, îndulcesc relaţiile cu presa şi cu opinia publică britanică, angajez oamenii care lipesc afişele…

Continuând să-i frământe carnea, trase adânc din trabuc apoi, satisfăcut, scoase un nor de fum cu aromă de cireşe.

Cu toate acestea, sigur nu mai avea chef s-o facă încă o dată, atunci, pe loc, fiindcă ea adormi curând şi visă, visă Texasul, un ţinut cu dealuri molcome, oi mulţumite, cu conace cenuşii în ferestrele cărora se reflectă razele soarelui ce coboară spre asfinţit.

***

Stând într-un fotoliu de lângă interval, pe al treilea rând din spate din Teatrul Garrick, Sybil se gândi cu tristeţe că generalul Sam Houston, fost conducător al Texasului, nu atrăsese un public prea numeros. Oamenii intrau unul câte unul, în vreme ce orchestra formată din cinci persoane scotea sunete stridente de vioară, trompetă şi alte instrumente, în rândul din faţa ei se instalase o familie cu doi băieţi, îmbrăcaţi cu haine şi pantaloni

albaştri şi cămăşi cu gulere răsfrânte, o fetiţă purtând şal şi o rochiţă tivită cu extrafor, apoi alte două fetiţe, aduse de mână de guvernanta lor, o femeie slăbănoagă, cu nasul coroiat şi ochi lăcrimoşi, care-şi sufla mereu nasul. Abia după aceea apăru şi băiatul cel mare, ţopăind şi cu un rânjet întipărit pe faţă. La urmă veni şi şeful clanului, cu frac, baston şi favoriţi lungi, însoţit de o matroană grasă cu părul lung, numai cârlionţi, purtând o pălărie caraghioasă şi trei inele de aur pe degetele grăsulii şi pufoase. Într-un târziu, se aşezară cu toţii în foşnet de haine şi şaluri şi în clefăieli de portocale confiate, destul de bine crescuţi şi promiţând să urce pe scara socială. Curaţi, mirosind a săpun şi înstăriţi, purtându-şi demn hainele fabricate cu ajutorul maşinilor. Un individ cu ochelari, având figură de funcţionar, se aşeză alături de Sybil. Avea o dungă albastră, lată de vreo doi centimetri, la baza părului, unde-şi răsese fruntea pentru a sugera tuturor că e intelectual. Cât supse un drops acidulat cu lămâie, citi programul alcătuit de Mick. Dincolo de el, trei ofiţeri, participanţi la campania din Crimeea aflaţi în permisie, arătând foarte satisfăcuţi de ei înşişi, veniseră să asculte pe cineva vorbind despre un război demodat din Texas, purtat după regulile bunicilor. În rândul spectatorilor se mai vedeau risipiţi şi alţi soldaţi, ieşind în evidenţă prin tunicile roşii, tipul respectabil de oameni care nu se dau în vânt după femei uşoare şi gin, mulţumindu-se să fie în solda Reginei şi să înveţe aritmetica necesară în artilerie, pentru ca mai apoi să revină şi să lucreze la căile ferate sau în şantiere navale, ajungând oameni prin propriile forţe.

Sala era înţesată de oameni dornici să-şi depăşească condiţia: proprietari de mici magazine, vânzători şi farmacişti, însoţiţi de soţiile şi progeniturile lor. Pe vremea tatălui ei, astfel de oameni, cei din Whitechapel, erau furioşi, prost hrăniţi şi sărăcăcios îmbrăcaţi, purtând bâte în mâini şi şişuri la centură. Însă situaţia se schimbase sub conducerea radicalilor, iar acum până şi în cartierul Whitechapel găseşti femei cu chipuri lucind de curăţenie şi trupuri încorsetate şi bărbaţi cu aer impozant care-şi controlează ceasul de buzunar şi citesc *Dicţionarul Cunoştinţelor Utile* şi *Almanahul Propăşirii Morale,* şi speră să urce pe scara socială.

Apoi luminile de gaz pâlpâiră în inelele din cupru, iar orchestra schimbă tonalitatea, izbucnind într-o interpretare neconvingătoare a cântecului „Vino-n umbrarul cu verdeaţă”. Cu un şuierat slab, lumina Drumond izbucni orbitor, cortina se trase în lături, lăsând la vedere ecranul kinotropic, iar muzica acoperi clinchetul slab al pieselor care se puneau în mişcare în interiorul aparatului. O horbotă de zorzoane şi franjuri crescu pe marginile ecranului precum aburul întunecat ce îngheaţă pe un geam. Toate acestea încadrau câteva litere înalte, negre pe fond alb, într-un alfabet fistichiu derivat din scrierea gotică:

Studioul
Panoptique
Prezintă

Iar pe sub kinotrop, venind din partea stângă, pe scenă apăru Houston: o siluetă mătăhăloasă, ponosită, şchiopătând către podiumul aşezat în centru. Vreme de câteva clipe rămase învăluit de semiobscuritate, deşi deasupra lui se concentra lumina orbitoare aflată sub comanda lui Mick.

Mânată de curiozitate, Sybil îşi încordă atenţia asupra lui – era prima oară când patronul lui Mick îi apărea în faţa ochilor. În Londra văzuse destui refugiaţi americani, aşa că avea idee cum arată. Unioniştii se îmbrăcau aproape la fel ca britanicii de rând, asta dacă aveau bani pentru haine, în vreme ce confederaţii preferau să poarte îmbrăcăminte ţipătoare şi la modă, dar arătând ciudat, nu întru totul la locul lor; dacă era să-l ia pe Houston de model, texanii se dovedeau adunătura cu purtările cele mai stranii şi mai deşuchiate. Houston era un bărbat masiv, cu faţa congestionată şi plină, părând să aibă mai bine de un metru optzeci, cu cizmele lui mari, umerii laţi peste care purta o pătură dintr-o ţesătură simplă, semănând cu o mantie lungă, însă cu nişte dungi desenate grosolan, în culori barbare. Vopsită în sângeriu, negru şi cafeniu roşcat, mătura scena teatrului Garrick precum toga unui actor de roluri tragice. În mâna dreaptă ţinea un toiag gros din lemn de mahon, pe care-l punea rar în podea, ca şi cum în acele momente nu mai avea nevoie de

el, însă picioarele îi tremurau, băgă de seamă Sybil, iar franjurii aurii de la vipuşca pantalonilor fluturau.

Apoi bărbatul urcă pe podiumul cufundat în întuneric, îşi şterse nasul şi sorbi dintr-un pahar care cu siguranţă nu conţinea apă. Deasupra capului, kinotropul proiectă o imagine în culori, leul reprezentând Marea Britanie şi un fel de taur cu coarne lungi. Animalele fraternizară sub două drapele mici, încrucişate: cel britanic şi cel cu o singură stea al Texasului, ambele în culori vii, roşu, alb şi albastru. Houston aşeză ceva la adăpostul tribunei; o oglinjoară de scenă, bănui Sybil, pentru a putea verifica imaginile proiectate de kinotrop în spatele lui în timp ce vorbeşte, fără să-şi schimbe deloc poziţia.

Kinotropul proiectă din nou doar în alb-negru, suprafaţa ecranului licări, luminându-se şi întunecându-se intermitent, dând impresia unor piese de domino care se prăbuşesc. Din liniile haşurate şi zigzagate se formă un bust: o frunte înaltă, lipsită de păr, cu sprâncene groase, nas proeminent, încadrat de perciunii zbârliţi care ascundeau urechile. Gura cu buze subţiri trădau fermitate, iar bărbia cu gropiţă se ridica sfidător. Apoi, dedesubtul bustului, apărură cuvintele: GENERALUL SAM HOUSTON.

Izbucni o a doua lumină orbitoare, surprinzându-l pe Houston pe podium, proiectându-l pe neaşteptate în prim-plan, foarte vizibil auditorilor. Sybil începu să aplaude frenetic. Se opri abia după toţi ceilalţi.

— Vă mulţumesc din inimă, doamnelor şi domnilor din Londra, începu Houston. Avea vocea adâncă şi răsunătoare a oratorilor cu experienţă, afectată de un uşor accent străin. Îi faceţi o mare onoare străinului din faţa dumneavoastră. Houston mătură sala cu privirea. Văd că avem printre noi mulţi ostaşi ai Maiestății Sale. Îşi înălţă umerii, dând mantaua puţin pe spate, şi lumina puternică se reflectă orbitor din medaliile prinse de piepţii hainei lui. Interesul dumneavoastră ca profesionişti ai războiului mă umple de mulţumire, domnilor.

În rândul din faţa Sybilei, copiii se frământau, neaflându-şi liniştea. Lovită de unul dintre fraţii ei, o fetiţă scoase un ţipăt ascuţit.

— Şi mai văd printre dumneavoastră un viitor războinic! Vorbele lui stârniră un val de râsete al spectatorilor surprinşi. Houston îşi verifică scurt oglinda, apoi se aplecă peste tribuna sa şi-şi uni sprâncenele într-o încruntare şăgalnică, de bunic. Cum te cheamă, flăcău?

Băiatul cel neascultător se ridică drept în picioare.

— Billy, domnule, îngăimă, el. Billy… William Greenacre, domnule.

Houston dădu din cap cu un aer grav.

— Spune-mi, conaşule Greenacre, ai vrea să fugi de acasă pentru a trăi printre pieile roşii?

— Da, da, domnule, se scăpă băiatul, apoi se corectă: A, nu, domnule!

Publicul râse din nou.

— Tinere William, la vârsta ta eram şi eu un flăcău plin de viaţă, ca tine. Si exact drumul ăsta l-am ales atunci.

Aparatul kino scoase un foşnet în spatele Generalului şi proiectă o hartă colorată pe care apărură contururile unor state din America, precum şi provincii de forme bizare şi purtând nume ameţitoare. Houston privi în oglindă şi continuă cu repeziciune:

— M-am născut în statul american Tennessee. Familia mea provenea din mica nobilime scoţiană, dar am suferit mult pe vremea aceea la mărunta noastră fermă aşezată la frontieră. Chiar dacă prin naştere eram american, simţeam că nu datorez prea multă credinţă guvernului Yankeu din Washington, care era departe. Kinotropul oferi portretul unui sălbatic american, o arătare cu ochi mari şi turbaţi, împodobită cu pene, având obrajii vopsiţi ca de război. Exact peste râu, spuse Houston, trăia curajosul popor al indienilor Cherokee, nişte oameni simpli, de o nobleţe înnăscută. Am descoperit că viaţa printre ei mi se potriveşte mai bine decât aceea printre vecinii mei americani. Căci, vai, sufletele lor erau lacome de dolari.

Houston clătină din cap în faţa auditoriului său britanic, îndurerat de propria sa aluzie la meteahna naţională a americanilor. „Le-a câştigat încrederea şi înţelegerea”, gândi Sybil.

— Indienii Cherokee m-au fermecat, continuă Houston, aşa că am fugit de acasă pentru a trăi alături de ei, fără a-mi lua nimic, doamnelor şi domnilor, decât haina de pe mine şi având în buzunar nobila poveste a lui Homer, *Iliada.*

Kinotropul căută, căută, scoţând până la urmă imaginea unei urne greceşti, un războinic purtând un coif cu creastă şi ţinându-şi suliţa ridicată. Avea un scut de formă rotundă cu emblema unui corb cu aripile larg desfăcute. Urmă ropotul delicat de aplauze ale spectatorilor impresionaţi, pe care Houston îl acceptă, plecându-şi capul cu modestie, de parcă i-ar fi fost adresat lui însuşi.

— Copil al frontierei fiind, urmă el, nu pot pretinde că sunt din cale afară de şcolit, deşi mai târziu am trecut examenul şi am condus o naţiune. Ca tânăr, totuşi, am căutat să-mi fac o educaţie citindu-i pe antici. Am memorat fiecare vers al cărţii, scrise de bardul cel orb. Slujindu-se de mâna stângă, ridică reverul hainei presărate de medalii. Inima din acest piept rănit, spuse Houston bătându-se cu palma peste el, încă freamătă citind cea mai nobilă dintre cărţi, cu istorisirile ei despre curajul neasemuit de a-i sfida chiar pe zei şi despre onoarea nepătată care durează până la… moarte!

Aşteptă aplauzele. După o ezitare, ele se porniră, deşi nu erau atât de calde cum le aşteptase.

— N-am găsit nicio contradicţie între viaţa eroilor lui Homer şi cea a curajoşilor indieni Cherokee, continuă Houston pe aceeaşi temă.

În spatele lui, pe suliţa luptătorului grec începură să crească penele unei arme indiene de vânătoare, iar pe faţa lui apăru desenul pictat semnificând pregătiri de război. Houston aruncă o privire la notiţele pe care le avea în faţă.

— Am vânat împreună urşi, căprioare şi mistreţi, am pescuit în apele limpezi de munte şi am cultivat grâu. Stând în aer liber lângă foc, le-am povestit fraţilor mei necivilizaţi lecţiile morale pe care sufletul meu tânăr le deprinsese din vorbele lui Homer. De aceea, în limba pieilor roşii, ei mi-au dat numele de Corbul, după spiritul înaripat al păsării pe care ei o consideră cea mai înţeleaptă dintre toate.

Soldatul grec se dizolvă, făcând loc unui corb mai impunător, cu aripile răsfirate larg pe tot ecranul şi având pieptul acoperit cu un scut vărgat. Sybil îl recunoscu. Era vulturul american, simbol al Uniunii destrămate, însă pasărea cu creştetul capului alb devenise corb pentru Houston. Deşteaptă treabă, socoti ea, poate mai isteaţă decât trebuia, fiindcă două dintre componentele kinotropului din colţul stânga sus se blocaseră în şpindluri, proiectând puncte de albastru remanent; o defecţiune minoră, dar nespus de supărătoare, precum firicelul de praf pătruns în ochiul cuiva. Imaginaţia lui Mick punea kinoscopul de la Teatru Garick la grea încercare.

Îndreptându-şi atenţia în altă parte decât trebuia, Sybil pierduse firul cuvântării lui Houston.

— … curajosul strigăt al goarnei de luptă, în tabăra voluntarilor din Tennessee.

Apăru un nou portret: un bărbat care semăna foarte mult cu Houston, dar cu un smoc bogat de păr căzut pe frunte, obraji scofâlciţi, prezentat de cuvintele aflate dedesubt drept GEN. ANDREW JACKSON.

Ici şi colo se auziră respiraţii precipitate, probabil soldaţii dăduseră tonul, iar mulţimea fremătă. Puţini britanici tresăreau plăcut impresionaţi auzind numele lui Jackson „Carie”[2]. După cum spunea Houston, Jackson luptase cu bravură împotriva indienilor şi pentru o vreme fusese chiar Preşedinte al Statelor Unite; dar asta nu stârnea niciun fior aici. Houston îl preamări pe Jackson drept patron şi mentor al său, „un soldat cinstit al poporului, care aprecia adevărata valoare a omului dincolo de poleiala strălucitoare a bogăţiei sau făţărniciei”, dar aplauzele care răsplătiră acest sentiment se dovediră mai curând reţinute.

Apăru o nouă scenă, un soi de fort rudimentar de frontieră. Houston spuse o poveste despre un asediu, petrecut în cursul carierei lui de militar, când participase la o campanie condusă de Jackson împotriva unor indieni numiţi Creek. Houston părea să-şi fi pierdut însă spectatorii cei mai fideli, soldaţii, fiindcă veteranii războiului Crimeii, aflaţi pe acelaşi rând cu Sybil, încă boscorodeau furioşi împotriva lui Hickory Jackson.

[2] Este vorba de generalul Andrew Jackson (1767-1837), Preşedinte al SUA (1829-1837), poreclit la început „Durul”, apoi „Hickory” (caria) (n. Tr.).

— Războiul acela blestemat s-a purtat în faţa New Orleans-ului…

Lumina orbitoare deveni brusc roşie ca sângele. Mick avea de lucru sub scenă: un filtru polarizant din sticlă, bubuitul asurzitor al tunurilor, simultan cu norii de fum alb-alb scoşi pe ţevi în vreme ce trăgeau în fort, şi licăririle roşiatice ale obuzelor, a căror traiectorie arcuită se vedea pe ecran.

— Noapte de noapte auzeam urletul cântecelor de moarte ale fanaticilor indieni Creek, strigă Houston, care devenise un stâlp orbitor sub ecran. Situaţia impunea un asalt direct, la baionetă! Se spunea că atacul asupra porţii înseamnă moarte sigură… Dar nu degeaba venisem voluntar tocmai din Tennessee…

O siluetă neînsemnată, reprezentată doar prin câteva linii şi puncte, ţâşni către fort, iar întreaga scenă se întunecă deplin. Din bezna sălii răsunară aplauzele câtorva persoane uimite. Băieţii plătiţi cu un penny şi cocoţaţi tocmai la galeria teatrului fluierară strident. Apoi reflectorul lumină din nou silueta lui Houston. Începu să se laude cu rănile primite: două gloanţe în braţ, o împunsătură de cuţit în picior, o săgeată în pântece – el nu menţionă cuvântul, care era vulgar, preferând să-şi atingă zona respectivă, de parcă ar fi fost dispeptic. Zăcuse toată noaptea pe câmpul de bătălie, susţinea el acum, iar apoi fusese transportat zile în şir prin sălbăticia aceea, într-o căruţă de aprovizionare, sângerând, aiurând, bolnav de friguri de baltă… Individul cu aer de funcţionar aşezat alături de Sybil mai vârî un drops în gură şi-şi consultă ceasul de buzunar. Din negrul funerar al ecranului apăru încet o stea în cinci colţuri, în vreme ce Houston povestea cum scăpase cu greu de la moarte. Una dintre piesele blocate ale kinotropului se eliberase din nou, însă între timp se înţepenise alta, din partea dreaptă jos.

Sybil îşi reţinu căscatul.

Treptat, pe măsură ce Houston vorbi despre felul în care intrase în politică, prezentând ca motiv principal dorinţa de a-i ajuta pe iubiţii şi persecutaţii săi indieni Cherokee, steaua deveni tot mai luminoasă. Motivaţia era destul de exotică, socoti Sybil, dar la baza ei stătea aceeaşi fanfaronadă meschină pe care o dovedeau toţi politicienii, astfel că publicul începu să lâncezească. Oamenilor le-ar fi plăcut mai multe lupte, ori,

poate, o descriere mai poetică a vieţii Generalului printre indieni. Houston se apucase în schimb să ţină o litanie referitoare la alegerea sa într-o adunare care aducea pe departe cu Parlamentul britanic, numirea în diverse posturi obscure din administraţia locală, şi în tot acest timp steaua crescu încet, iar marginile ei se desfăcură fastuos, transformându-se în emblema guvernului din Tennessee.

Sybil îşi simţi pleoapele atârnând tot mai grele, în timp ce Generalul continua să se grozăvească.

Tonul vocii lui se schimbă pe neaşteptate, devenind şovăitor, sentimental, în rostire strecurându-se inflexiuni mieroase. Vorbea despre o femeie.

Sybil îşi îndreptă spatele şi ascultă cu atenţie.

Houston fusese ales guvernator, după toate aparenţele, şi dăduse de bani, astfel că era mai bine dispus. Îşi găsise o drăguţă, o fată dintr-o familie înstărită din Tennessee, şi se căsătorise.

Dar pe ecran, începând dinspre margini, şerpuiră furişat dâre de întuneric. Ameninţau Sigiliul de Stat. La puţină vreme după instalarea ca guvernator, doamna şi soţioara îşi pusese poalele în cap şi dăduse fuga la familia ei. Îi lăsase o scrisoare, afirmă Houston, o misivă prin care îi destăinuia un secret îngrozitor. Până acum nu dăduse în vileag această taină, şi jurase s-o ducă în mormânt o dată cu el.

— E o chestiune personală, despre care un gentleman de onoare nu poate şi nici nu trebuie să vorbească. Soarta m-a lovit cumplit.

Ziarele – se vădea că şi în Tennessee apăreau ziare – îl atacaseră. Gurile flecare ale calomniatorilor l-au umplut de venin, se văicărea Houston, iar pe ecran apăru scutul grecesc pe care era desenat corbul, iar pete mari şi negre – noroi, presupuse Sybil – începură să-l murdărească.

Dezvăluirile făcute de Houston deveniră cutremurătoare. Suportase totul, divorţase de soţie, se îndepărtase de toate acele lucruri incredibile şi îngrozitoare. Îşi pierduse, desigur, poziţia socială; scandalizată, societatea nu-i dăduse pace până nu renunţase la funcţie, iar Sybil îşi puse întrebarea de ce Houston avusese îndrăzneala de a da la iveală un asemenea

scandal dezgustător. Proceda ca şi cum publicul londonez ar aprecia mai mult moralitatea unui bărbat divorţat. Observă, totuşi, că femeile păreau intrigate şi pesemne îl priveau cu înţelegere. Până şi matroana cea grasă îşi răcori guşile cu un evantai.

La urma urmei, generalul Houston era un străin, pe jumătate sălbatic, dacă aveau să dea crezare propriilor lui relatări: dar când vorbea despre soţie, o făcea cu tandreţe, ca despre o mare iubire, ucisă de un adevăr misterios şi crud. Vocea lui tunătoare se stinse de emoţia pe care nu şi-o putea stăpâni; îşi tamponă fruntea cu o batistă elegantă pe care o scoase din vesta din piele de leopard.

La o adică, nu arăta rău, iar la cei peste şaizeci de ani ai săi era tipul de om darnic faţă de femei. Confesiunea lui părea a fi o dovadă de bărbăţie şi curaj, fiindcă deschisese subiectul fără să i-o ceară cineva: divorţul, scandalul şi scrisoarea secretă din partea doamnei Houston. Nu voia să pună punct istorisirii, dar nici nu dezvăluia secretul; stârnise interesul publicului, iar Sybil murea de curiozitate să-l afle.

Se mustră în gând pentru nerozie, deoarece era vorba pesemne de ceva prostesc şi simplu, iar nu atât de profund şi misterios pe cât voia el să dea impresia. Probabil că femeia nu era nici pe jumătate atât de sfântă cum voia să treacă. Era foarte posibil ca vreun drăguţ arătos din Tennessee să-i fi răpit virtutea feciorelnică, iar asta cu mult înainte să-l fi cunoscut pe Houston. Bărbaţii impuneau legi aspre mireselor lor, cu toate că ei înşişi le călcau în picioare.

Poate Houston şi-o făcuse cu mâna lui. O fi avut idei bizare şi barbare privind viaţa de familie, dobândite pe vremea când trăise printre indienii sălbatici. Ori poate c-o tocase pe biata femeie cu pumnii, fiindcă Sybil îşi închipui că se purta ca o fiară, mai ales după câteva păhărele.

Ecranul căpătă viaţă, înfăţişând câteva harpii, văzute ca simbol al ponegritorilor care-i terfeliseră onoarea în presa de scandal. Imagini urâte cu spinări încovoiate, acoperind ecranul cu roşu şi negru diavolesc. În vreme ce maşinăria torcea continuu, siluetele îşi mişcau convulsiv copitele despicate. Sybil nu mai văzuse ceva care să se compare cu asta, probabil că

artistul din Manchester, cel care găurise cartelele se dădea în vânt după asemenea orori… Acum Houston răcnea ceva despre provocare şi onoare, făcând astfel aluzie la un duel, americanii fiind recunoscuţi pentru talentul lor de duelişti, iubind nespus pistoalele şi trăgând unul în altul din te-miri-ce şi mai nimic… I-ar fi împuşcat pe câţiva dintre ziariştii aceia ticăloşiţi, se lăudă Houston în gura mare, numai că, fiind Guvernator, asta i-ar fi ştirbit demnitatea. De aceea preferase să iasă din joc şi se întorsese la scumpii lui indieni… Ajunsese deja să spumege; se înfierbântase în asemenea măsură, încât trezea spaima în privitori. Abandonându-şi îndoielile de început doar privindu-i ochii bulbucaţi şi gâtul cu venele umflate de încordare, publicul simţea o fascinaţie care nu era departe de a se transforma în dezgust.

Poate chiar făcuse ceva înfiorător, gândi Sybil, frecându-şi palmele una de alta la adăpostul manşonului din blană de iepure. Pesemne că luase vreo boală ruşinoasă pe care i-o dăduse şi propriei lui soţii. Unele boli venerice puteau da suferinţe cumplite, ducând la nebunie, orbire ori alte beteşuguri. Asta o fi fost secretul. Mick sigur ştia. Era foarte probabil ca el să aibă ştire despre asta.

Houston explică publicului că părăsise Statele Unite, de dezgust, şi ajunsese în Texas; imediat ce rosti cuvântul, pe harta care apăru văzură şi porţiunea respectivă aflată în mijlocul continentului. Houston susţinea că plecase acolo să caute pământ pentru sărmanii indieni Cherokee, care sufereau, însă povestea deveni oarecum confuză.

Sybil îl rugă pe vecinul cu aspect funcţionăresc să-i spună ce oră era. Trecuse doar un ceas. Cuvântarea trebuia să dureze de două ori pe atât. Se apropia momentul intervenţiei sale.

— Trebuie să vă imaginaţi o ţară mult mai întinsă decât insulele Marii Britanii, spuse Houston, care nu are alte drumuri în afara potecilor cotropite de iarbă, şi acelea călcate doar de indieni. Neavând, la vremea aceea, nici măcar un kilometru de drum de fier britanic, lipsită de telegraf ori resurse de alt fel oferite de Maşinărie, Fiind comandant suprem al forţelor armate ale Texasului, ordinele mele nu puteau fi transmise sigur şi iute decât cu ajutorul unui curier călare, iar calea îi era permanent

ameninţată de indieni Comanche, Karankawa sau bande de tâlhari mexicani şi de mii de alte pericole greu de prevăzut care îl pândeau în ţinuturile acelea sălbatice. Nici nu-i de mirare că ordinele mele au ajuns prea târziu la colonelul Travis, iar el, din nefericire, i-a dat crezare colonelului Fannin, care sosise în fruntea întăririlor. Împresurat de forţe inamice de cincizeci de ori mai puternice decât ale sale, colonelul Travis şi-a ales ca deviză de luptă *Victoria ori Moartea*, ştiind prea bine că aceasta din urmă avea să-i fie soarta, Apărătorii de la Alamo au pierit până la ultimul. Nobilul Travis, neînfricatul colonel Bowie şi David Crockett, o adevărată legendă printre oamenii care trăiau pe frontieră – portretele domnilor Travis, Bowie şi Crockett ocupară câte o treime din ecran, chipurile lor devenind ciudat de pătrăţoase din cauza scării reduse a imaginii în care apăreau – au reuşit să reziste, oferindu-mi timpul necesar pentru a aplica strategia fabiană.

Altă leorbăială pentru soldaţi. De astă dată coborî de pe podium şi arătă spre kino cu bastonul greu şi bine lustruit.

— Forţele lui Lopez de Santa Anna erau dispuse după cum puteţi vedea aici, având pădurea spre flancul stâng şi mlaştinile râului San Jacinto în spate. Oamenii lui, pricepuţi în ale asediilor, săpaseră tranşee în jurul trenului de mărfuri, iar amplasarea unor pari ascuţiţi este reprezentată în felul acesta. Făcând un marş forţat prin Vadul Burnham, armata mea, formată din şase sute de oameni, cucerise, totuşi, malurile împădurite ale râului Buffalo, lucru care nu a ajuns la urechile duşmanului. Asaltul a debutat cu foc rapid de tunuri din centrul texan… Acum putem urmări mişcarea cavaleriei uşoare a texanilor… Surpriza provocată de şarja de infanterie a creat confuzie în rândurile duşmanului, făcându-i artileria, care încă nu se pusese la punct, să tragă cu totul la întâmplare.

Pătratele şi romburile albastre ale kinotropului porniră încet în urmărirea regimentelor panicate ale mexicanilor, reprezentate cu roşu, prin pădurile şi mlaştinile simbolizate prin careuri verzi şi albe. Încercând să-şi aşeze mai comod fusta pe cercuri, Sybil se foi pe scaun. Treptat, lăudăroşenia lui Houston, presărată de fapte sângeroase, atinsese paroxismul.

— Numărătoarea finală a celor căzuţi a dat ca rezultat doi texani şi cinci sute treizeci de invadatori. Masacrele de la Alamo şi Goliad au fost răzbunate cu sângele ostaşilor lui Santa Anna! Două armate mexicane zdrobite, cu paisprezece ofiţeri prizonieri şi douăzeci de tunuri capturate.

Patrusprezece ofiţeri şi douăzeci de tunuri – da, ăsta era semnalul. Sosise momentul intrării ei.

— Răzbunaţi-ne, Generale Houston! ţipă Sybil cu glas ascuţit, simţindu-şi gâtlejul îngheţat din pricina tracului. Mai încercă o dată, ridicându-se în picioare şi fluturând un braţ: Răzbunaţi-ne, Generale Houston!

Acesta se opri, parcă luat pe nepusă-masă. Sybil răcni către el:

— Salvaţi-ne onoarea, domnule! Salvaţi onoarea *Marii Britanii*!

Spectatorii fură cuprinşi de un val de uimire şi revoltă – Sybil simţi ochii tuturor ţintuind-o, neliniştiţi, de parcă ar fi avut printre ei o femeie scăpată de la balamuc.

— Fratele meu! strigă ea, cuprinsă însă de spaimă şi de o stare de agitaţie.

Nu crezuse că rolul acesta o va băga în răcori. Era mai cumplit decât cântatul pe scenă, mult mai rău.

Houston ridică ambele braţe, iar pătura vărgată se desfăcu în spatele lui precum o mantie. Reuşi să potolească mulţimea printr-un gest, dovadă a capacităţilor sale de comandant. Deasupra lui, kinotropul îşi încetini rotirea, licăririle sclipitoare urmărindu-se una pe alta se opriră treptat, lăsându-l pe San Jacinto suspendat între victorie şi înfrângere. Houston o ţintui pe Sybil cu o privire în care severitatea era amestecată cu un aer de resemnare.

— Ce s-a întâmplat, scumpă domnişoară? Ce vă frământă? Spuneţi-mi, vă rog.

Sybil îşi încleştă degetele de spătarul scaunului din faţă, închise ochii cât putu de tare şi-şi roşit rolul pe nerăsuflate:

— Domnule, fratele meu e într-o închisoare texană! Noi suntem supuşi britanici, dar texanii l-au azvârlit în temniţă, domnule! I-au confiscat ferma şi vitele! I-au furat până şi drumul de fier la care lucra, un drum de fier britanic, făcut pentru Texas… împotriva propriei sale voinţe, vocea începuse să-i

devină nesigură. Lui Mick n-o să-i placă asta şi o va dojeni pentru stângăcie… Gândul acesta o ajută să dea ceva mai multă vitalitate spuselor ei. Deschise ochii şi urmă: Regimul acela, domnule, conducerea aceea hoţească a Texasului, a expropriat drumul de fier care aparţinea britanicilor! I-a prădat pe muncitorii de acolo, dar şi pe acţionarii din Marea Britanie, şi nu ne-a dat un bănuţ înapoi!

O dată cu dispariţia jocului sclipitor de imagini al kinotropului, atmosfera din sala de spectacole se schimbase. Dintr-o dată, totul părea altfel, ciudat de intim şi de străin în acelaşi timp ca şi cum ea şi Generalul ajunseseră îngemănaţi, două siluete alăturate pe un dagherotip argintat. O tânără londoneză, purtând bonetă şi un şal elegant, ajunsă în pragul disperării, apelează convingător la vârstnicul erou de peste mări; amândoi deveniţi acum actori inseparabili, având fixaţi asupra lor ochii mari de mirare ai spectatorilor amuţiţi.

— Aţi avut de suferit din pricina juntei? o întrebă Houston.

— Da, domnule! strigă Sybil, în vocea căreia se strecură un tremur îndelung exersat. „Nu-i speria”, o sfătuise Mick, „mai bine fă-i să le fie milă de tine.” Da, din pricina ei. Mi-au aruncat fratele nevinovat în temniţele lor blestemate, domnule, şi asta doar pentru că scumpul meu frăţior e unul dintre oamenii lui Houston! A votat pentu dumneavoastră când ați devenit Preşedinte al Texasului, domnule! Si ar vota si acum la fel, deşi mă tem că l-ar ucide pentru o asemenea îndrăzneală!

— Cum îl cheamă pe fratele dumneavoastră, scumpă doamnă? întrebă Houston.

— Jones, domnule! exclamă imediat Sybil, Edwin Jones din Nacogdoches, care a lucrat la Compania de Căi Ferate Hedgecoxe.

— Cred că-l ştiu pe tânărul Edward!! afirmă Houston, şi din glasul lui răzbătu o nuanţă de mirare.

Strânse furios bastonul între degete şi-şi împreună sprâncenele groase într-o expresie supărată.

— Ai auzit ce-a spus, Sam! răsună brusc un glas profund. Alarmată, Sybil întoarse capul. Îl văzu pe bărbatul de la Restaurantul Argyll – actorul cel gras, cu păr roşcat şi redingotă din catifea. Ticăloşii aceia din juntă au pus stăpânire pe

Compania Hedgecoxe! Frumoasă treabă, n-am ce zice, din partea unui presupus aliat al Marii Britanii! Asta-i recunoştinţa de care dau dovadă, după ce-au fost protejaţi şi îndrumaţi de britanici? spuse el, apoi se aşeză.

— Nu-s decât nişte hoţi şi ticăloşi! răcni Sybil precipitată. Făcu un efort să-şi amintească şi să reia firul. Generale Houston! Sunt o biată femeie, lipsită de apărare, dar dumneavoastră sunteţi un om măreţ, care trebuie să-şi urmeze destinul! Nu se poate face dreptate în Texas, domnule? Nu există reparaţii pentru asemenea jigniri? Trebuie ca fratele meu să moară în mizerie în vreme ce ticăloşii şi tiranii fură ceea ce aparţine de drept britanicilor?

Tirada concepută de Mick se stinse în tumultul declanşat de spectatori; din sală se auziră strigăte răzleţe, peste murmurul general de surprindere şi aprobare. Dinspre galerie răsunară huiduielile şi fluierăturile unor tineri.

Una peste alta, curată distracţie londoneză. Poate că-i făcuse pe unii dintre spectatori să-i dea crezare iar acum o compătimeau, socoti Sybil. Mai toţi se mulţumeau pur şi simplu să hohotească şi s-o ia în derâdere, încântaţi de apariţia unui element care ieşea din tipare.

— Sam Houston a fost dintotdeauna un adevărat prieten al Marii Britanii! ţipă Sybil cu glas piţigăiat către oamenii care ridicaseră privirea s-o vadă.

Simţindu-şi vorbele pe jumătate pierdute în vacarm şi devenite inutile, ridică braţul şi-şi şterse fruntea cu dosul palmei. Aici se încheia rolul conceput de Mick, de aceea îşi lăsă picioarele să se înmoaie şi căzu pe spate cu genele fluturându-i, aproape scufundându-se în fotoliu.

— Aer pentru domnişoara Jones! spuse Houston cu glas poruncitor, trădând emoţie. E copleşită!

Sybil urmări printre pleoapele întredeschise siluetele neclare ale oamenilor strângându-se temători în jurul ei. Haine negre de seară, foşnetul unei crinoline, parfum de gardenii şi un miros masculin de tutun

— Un bărbat o apucă de încheietura mâinii şi-i luă pulsul cu degete aspre. Bolborosind, o femeie începu să fluture un evantai prin faţa lui Sybil. Of, doamne, gândi ea, simţind un gol în

stomac, matroana care stătuse în rândul din faţă, având înfăţişarea unsuroasă a femeii de treabă care-şi face datoria morală. Prin cuget îi trecu fulgerător un sentiment de ruşine şi dezgust faţă de sine. Vreme de câteva clipe se simţi cu adevărat lipsită de vlagă, lăsându-se învăluită cu o uşurinţă nebănuită în căldura pe care i-o arătau cei cinci-şase care-şi făceau de lucru pe lângă ea şi se prefăceau că au priceperea necesară pentru a nu-şi pierde firea în astfel de situaţii, timp în care Houston continuă să vorbească cu voce bubuitoare, răguşită şi indignată.

Sybil le îngădui celorlalţi s-o ridice în picioare. Văzând scena, Houston ezită puţin, iar publicul, dintr-un impuls cavaleresc, o aplaudă discret. Pălind, se simţi nedemnă; surâse pierdut şi clătină din cap, dorindu-şi să devină invizibilă. Îşi lăsă capul să alunece pe umărul bărbatului care-i luase pulsul.

— Domnule, aş vrea să plec. Vă rog, şopti ea.

Salvatorul, un individ scund, cu ochi albaştri şi alerţi, încuviinţă cu mişcări grăbite din cap. Părul lui lung şi încărunţit era pieptănat cu cărare pe mijloc.

— O conduc eu pe tânăra doamnă, le strecură el celorlalţi.

Îşi puse pe umeri o mantie teatrală, o căciulă înaltă din blană de castor pe cap, şi-i întinse braţul. Păşiră împreună pe intervalul dintre fotolii, Sybil sprijinindu-se greoi de el, nedorind să dea ochii cu nimeni. Mulţimea se trezise de-a binelea. Se părea că abia acum îl ascultau pe Houston ca om, fără a-l mai considera o curiozitate americană, demnă de a fi expusă într-un muzeu. Domnul cel scund îi făcu loc pe uşă dând la o parte perdeaua din catifea şi pătrunseră în aerul îngheţat al foaierului, unde pereţii din imitaţie de marmură aveau pete de umezeală, iar poleiala aurie de pe statuetele de cupidoni se cojise în unele locuri.

— Domnule, v-aţi arătat foarte amabil ajutându-mă, începu Sybil, băgând de seamă că însoţitorul ei arată ca un om cu bani. Sunteţi doctor?

— Am fost cândva student la medicină, spuse el ridicând din umeri.

Se îmbujoră, obrajii îi deveniră două pete de roşu.

— Asta dă oricui un aer de distincţie, remarcă Sybil, fără vreun motiv anume, ci doar pentru a alunga tăcerea stânjenitoare. La învăţătură mă refer, domnule.

— Nu chiar, doamnă. Mi-am risipit vremea versificând. Trebuie să vă spun că v-aţi revenit aproape complet. M-a întristat foarte mult povestea despre nefericitul dumneavoastră frate.

— Vă sunt recunoscătoare, domnule. Sybil îl privi cu coada ochiului, îmi pare rău că m-am dat în spectacol, dar m-am lăsat purtată de elocinţa Generalului Houston.

El îi aruncă o privire destul de rece, ca orice bărbat care bănuieşte că o femeie încearcă să-l ia peste picior.

— Va declar cu toată onestitatea, spuse el, nu împărtăşesc întru totul entuziasmul dumneavoastră. Izbucni într-un acces exploziv de tuse şi-şi duse repede batista împăturită la faţă, la gură. Aerul Londrei o să mă omoare.

— Vreau totuşi să vă mulţumesc, domnule, deşi regret că nu ne-am prezentat unul altuia…

— Keats, rosti el, domnul Keats. Băgă mâna în buzunarul redingotei îşi scoase ceasul din argint, un obiect cu multe cadrane, de mărimea unui cartof mic, şi-l consultă. Nu prea cunosc acest cartier, spuse el cu un aer distant. Mă gândeam să chem o cabrioletă pentru dumneavoastră, dar la ora asta…

— A, nu, domnule Keats, vă mulţumesc, voi merge cu trenul subteran.

O măsură cu ochi mari şi sclipitori. O femeie respectabilă nu călătorea cu trenul fără a fi însoţită.

— Dar nu mi-aţi spus cu ce vă ocupaţi, domnule Keats, rosti ea repede, sperând să-i distragă atenţia.

— Cu kinotropia, răspunse el. Tehnicile folosite aici în seara asta prezintă un interes deosebit! Cu toate că rezoluţia ecranului e destul de modestă, iar frecvenţa de reîmprospătare e sigur slabă, au fost obţinute nişte efecte impresionante, pesemne prin comprimare algoritmică… dar cred că discuţia devine prea tehnică pentru dumneavoastră. Băgă ceasul în buzunar. Sunteţi sigură că nu vreţi să luaţi o birjă? Cunoaşteţi bine Londra, domnişoară Jones? V-aş putea însoţi până la staţia de omnibus, acesta-i un vehicul fără şine, vedeţi…

— Nu-i nevoie, domnule. Şi-aşa aţi fost nespus de amabil, vă mulţumesc.

— Nu-i nevoie, spuse el, vizibil uşurat, şi reţinu deschisă una dintre uşile cu geam ce dădeau spre stradă. În aceeaşi clipă, un tânăr slăbănog, venind din spatele lor, se strecură iute ştergându-se de ei şi alergă tăcut afară din teatru. Era înfofolit într-un palton lung şi murdar din pânză de cort, ceva ce numai un pescar ar fi purtat. Singurul articol de îmbrăcăminte potrivit pentru o prelegere, gândi Sybil, deşi văzuse oameni săraci şi mai prost îmbrăcaţi; mânecile fluturau părând goale, ca şi cum băiatul stătea cu mâinile strânse pe lângă corp, să se încălzească. Avea o înfăţişare ciudată, cu spatele încovoiat, ca şi cum ar fi fost beat ori bolnav.

— Hei! Tinere!

Keats scosese o monedă din buzunar şi Sybil pricepu că-l chemară pe băiat pentru a-i găsi ei o birjă, însă în ochii umezi ai acestuia apăru o privire speriată, evidenţiată şi de faţa care părea palidă şi suptă din cauza luminii de gaz. O rupse brusc la goană şi de sub palton îi căzu un obiect întunecat, care se rostogoli, oprindu-se lângă bordură. Băiatul se opri şi privi precaut către ei.

Îi scăpase o pălărie, un joben. Reveni cu paşi mici şi furişaţi, nescăpându-i din ochi, înşfacă pălăria, o îndesă sub palton şi se îndepărtă, dispărând în întuneric, deşi fără a mai fugi şi de astă dată.

— Pe onoarea mea, exclamă dezgustat domnul Keats, individul acela e un hoţ! A îngrămădit toate pălăriile spectatorilor sub palton!

Sybil nu găsi răspuns pe potrivă.

— Cred că ticălosul a profitat fără ruşine de agitaţia pe care aţi stârnit-o, cugetă Keats cu voce tare, şi în tonul lui se strecură o undă de suspiciune. Păcat! În vremurile acestea nici nu mai ştii în cine poţi avea încredere.

— Domnule, mi s-a părut că aud Maşinăria acumulând abur pentru kinotrop…

Vorbele acestea îl convinseră pe Keats să plece.

***

Instalarea ventilatoarelor la coşurile de fum adusese o îmbunătăţire sesizabilă a aerului din tunelurile trenului subteran, susţinea *Daily Telegraph,* deşi Lordul Babbage afirma că un transport cu adevărat modern ar trebui să funcţioneze exclusiv pe principii pneumatice, care să nu necesite arderea nici unui combustibil, ceva asemănător modului în care se distribuie corespondenţa în întregul Paris.

Aşezată pe un scaun din vagonul de clasa a doua şi respirând cât mai rar posibil, Sybil ştia că totul, poate mai puţin partea cu îmbunătăţirea, nu e decât vorbărie goală, pentru că cine putea şti ce alte minuni vor mai inventa radicalii? Dar nu tot ziarele lor publicaseră declaraţiile medicilor aflaţi în solda drumului de fier, potrivit cărora gazele sulfuroase constituie un mijloc terapeutic pentru tratarea astmului? Şi nu era vorba doar de fumul scos de Maşinării, pentru că lor li se adăugau miasmele insuportabile ce infiltrau din canalele de scurgere şi cele scăpate din recipientele de cauciuc unde se păstra gazul necesar lămpilor cu glob de sticlă armată pentru iluminarea vagoanelor.

Ciudată alcătuire acest tren subteran, dacă se gândea mai bine, căci el, scoţând un zgomot asurzitor, alerga cu viteză înspăimântătoare prin măruntaiele Londrei, unde săpătorii descoperiseră ţevi de apă făcute de romani, dar şi monede, mozaicuri şi arcade, dinţi de elefant vechi de o mie de ani…

Iar săpăturile continuau, noapte de noapte, fiindcă auzise maşina uriaşă gâfâind când era cu Mick în Whitechapel; se lucra neîncetat, excavatoarele sfredelind linii noi şi tot mai adânci, pe sub încâlceala de canale de colectare şi scurgere, ţevi de gaz şi râuri subterane canalizate. Acestea din urmă erau ranforsate cu oţel şi, în curând, trenurile fără fum promise de Lordul Babbage aveau să şerpuiască prin tuneluri, mute precum ţiparii, deşi i se păru că modul în care gândeşte nu e prea creştinesc.

Lămpile pâlpâiră toate deodată, întrucât curgerea lină a gazului fusese deranjată de o zdruncinătură deosebit de bruscă, iar feţele celorlalţi pasageri părură să se apropie ameninţător de ea: individul palid-pământiu cu aer de cârciumar înstărit, clericul bătrân, cu obraji rotunzi, filfizonul beat care stătea cu haina descheiată, lăsând la vedere jiletca de culoare gălbuie, pătată pe piept cu vin roşu…

În vagon nu erau alte femei.

Adio, domnilor, se imagină strigându-le, *adio Londrei voastre,* fiindcă de acum înainte devenea o aventurieră, care jurase să înveţe, şi avea să plece la Paris, prima etapă de neevitat a acestui voiaj fiind întoarcerea cu sordidul tren spre Whitechapel…

Însă clericul o remarcase deja, iar expresia de dispreţ de pe faţa lui nu scăpă celorlalţi călători.

***

În drumul de la staţie până la camera ei din strada Flower-and-Dean simţi frigul pătrunzător; regretă trufia de care dăduse dovadă alegând şalul ei nou şi frumos, în locul mantalei scurte. Dinţii îi clănţăneau. Crusta de gheaţă a băltoacelor de pe macadamul proaspăt al străzii sticlea în lumina de gaz a lămpilor.

Pietrele rotunde de pavaj ale Londrei dispăreau de la o lună la alta, acoperite cu materialul negru care curgea, fierbinte şi puturos, din gurile larg căscate ale unor căruţe mari, iar salahorii o împrăştiau şi o netezeau cu greble în faţa ruloului compresor.

Profitând de suprafaţa netedă şi aspră, un tânăr ciclist plin de curaj trecu fulgerător pe lângă ea. Stând aproape culcat pe cadrul scârţâitor al velocipedului cu patra roţi, încălţările îi erau prinse de pedalele care se roteau, iar respiraţia lui explozivă trimitea norişori de abur în aerul îngheţat. Avea capul descoperit şi purta ochelari, un jerseu gros în dungi şi un fular lung, împletit, care flutura în urma lui. Sybil bănui că e chiar inventatorul vehiculului.

Londra gemea de inventatori, cei mai săraci şi mai trăsniţi dintre ei adunându-se în pieţe publice pentru a-şi etala planurile desenate, dar şi modelele, adresându-se chiar şi trecătorilor. În decurs de o săptămână văzuse un aparat cu aspect fioros menit să cârlionţeze părul cu ajutorul electricităţii, un titirez mecanic de jucărie care cânta piese de Beethoven şi un proiect pentru acoperirea morţilor cu un strat de metal, prin electroliză.

Lăsând în urmă strada principală şi călcând pe pietrele rotunde ale pavajului din Pasajul Renton, desluşi firma micii bodegi Hart şi auzi zdrăngănit de pianolă. Doamna Winterhalter

îi mijlocise închirierea unei camere de la etaj. Bodega era un local destul de serios, neîngăduind accesul femeilor. Muşteriii obişnuiţi erau tineri funcţionari şi vânzători, cărora li se oferea, drept plăcere deosebit de aleasă, prilejul de a trage, pentru doar un bănuţ, maneta unei maşinării de pariuri.

În camerele de la etaj se ajungea urcând nişte trepte abrupte şi întunecoase, care duceau până sub luminatorul plin de funingine unde se afla un spaţiu liber cu două uşi identice. Domnul Caims, proprietarul, ocupa încăperile din stânga acestui alcov.

Sybil urcă scările, bâjbâi după cutia de chibrituri aflată în manşon şi aprinse unul. Caims legase o bicicletă de balustrada de fier care dădea spre palier; în lumina cu viaţă scurtă a chibritului, lacătul nou din metal sclipi argintiu. Scutură energic băţul ca să-l stingă, sperând că Hetty nu trăsese şi zăvorul la uşă. Aşa şi era, astfel încât cheia se roti uşor în broască şi Sybil intră.

Toby apăru imediat s-o întâmpine, călcând pe podeaua din lemn fără să facă niciun zgomot, frecându-se unduios de gleznele ei şi torcând cu mult sârg.

Hetty lăsase mică flacăra lămpii cu ulei de pe masa pentru jocul de cărţi, care se afla în hol; acum fumega, fiindcă fitilul ar fi trebuit tăiat puţin. Mare prostie s-o lase aprinsă, mai ales că Toby ar fi putut s-o răstoarne, pricinuind un incendiu, dar, pe de altă parte, Sybil era recunoscătoare că nu intrase într-o cameră cotropită de beznă. Îl luă pe Toby în braţe. Mirosea a hering.

— Te-a hrănit Hetty, da, scumpule?

El miorlăi încet şi trase de cordeluţele bonetei ei.

Desenul tapetului păru să danseze când ridică lampa. Holul nu văzuse nicio rază de soare încă de când fusese ridicată casa, însă motivele florale căpătaseră o nuanţă prăfoasă.

Încăperea lui Sybil avea două ferestre, chiar dacă, deschise, dădeau drept spre un zid din cărămidă cafenie, acum afumat, aflat atât de aproape, că l-ar fi putut atinge, asta dacă cineva n-ar fi bătut cercevelele în cuie. Totuşi, în zilele senine, când soarele ajungea chiar deasupra, înăuntru pătrundea o idee de lumină. Iar camera lui Hetty, deşi mai spaţioasă, nu avea decât o fereastră. Dacă era acasă în aceste momente, sigur dormea,

fiindcă prin crăpătura dintre uşa închisă şi prag nu răzbătea nicio geană de lumină.

Era plăcut să aibă propria-i cameră, intimitatea, oricât de neînsemnată. În ciuda protestelor lui, Sybil îl aşeză jos pe Toby şi duse lampa spre uşa camerei, care stătea întredeschisă. Toate lucrurile dinăuntru se aflau aşa cum le lăsase ea, dar băgă de seamă că Hetty uitase pe pernă ultimul număr din *Illustrated London News* expunând pe prima pagină o gravură de pe frontul Crimeii, o scenă cu un întreg oraş cuprins de flăcări. Puse lampa pe placa din marmură crăpată de pe blatul scrinului şi socoti lucrurile pe care le mai avea de făcut, timp în care Toby i se încurcă printre picioare, de parcă ar fi sperat să mai primească nişte peşte.

Ticăitul ceasului deşteptător făcut dintr-un metal argintiu cu forme rotunjite, pe care uneori îl considera insuportabil, i se părea acum încurajator; cel puţin el funcţiona şi-şi imagină că ora pe care o indică, unsprezece şi un sfert, este corectă. Răsuci de câteva ori arcul cu cheiţa, ca să-i meargă bine. Mick va veni la miezul nopţii, dar până atunci trebuia să ia nişte hotărâri, fiindcă el o sfătuise să nu-şi ia bagaje grele în această călătorie.

Luă forfecuţa de tăiat fitilul din sertarul scrinului, ridică sticla lămpii si îndepărtă capătul carbonizat. Lumina crescu oarecum în consistenţă, îmbrăcă mantia scurtă, să se păzească de frig, deschise capacul lăcuit al sipetului din cositor şi începu să facă inventarul obiectelor mai bune de îmbrăcăminte. După ce-şi puse deoparte schimburi intime, îi trecu prin minte că dacă ia mai puţine, Mick va trebui să-i cumpere mai multe de la Paris. Iar dacă acum nu gândea ca un adevărat ucenic în ale aventurii, însemna că nici nu merită să-l însoţească pe Mick.

Avea, totuşi, unele lucruri la care ţinea în mod deosebit, astfel că pe acestea le băgă, împreună cu lenjeria intimă, în valiza îmbrăcată cu brocart, cu o cusătură plesnită, pe care avea de gând s-o coasă. Mai avea o sticluţă încântătoare de apă de Portland cu parfum de trandafiri, pe jumătate plină, o broşă ieftină de culoare verde primită de la domnul Kingsley, un set de perii de păr cu mânerele negre, imitând abanosul, o floare presată cu o vedere-suvenir înfăţişând Palatul Kensington şi un fier de ondulat părul, fabricat în Germania, pe care-l şterpelise

de la coafor. Adăugă la toate acestea o periuţă de dinţi cu mânerul din os şi o cutiuţă cu pastă de dinţi camforată.

Apoi luă un pix argintiu şi minuscul cu mină de creion şi se aşeză pe marginea patului să scrie un bileţel pentru Hetty. Pixul, pe corpul căruia stătea gravat CORPORAŢIA METROPOLITANĂ A CĂILOR FERATE, era un cadou din partea domnului Chadwick; stratul de cositor începuse să se cojească, dând la iveală alama gălbuie. Drept hârtie, descoperi că nu are altceva decât dosul unui fluturaş ce făcea reclamă ciocolatei solubile.

Draga mea Harriet, începu ea, *Eu Plec la Paris,* apoi se opri, scoase capacul pixului şi folosi guma ca să şteargă ultimele două cuvinte, scriind în locul lor *fug cu un Domn. Nu te speria. Sunt bine. Eşti bine venită să-ţi iei orice Haine vrei şi te rog ai grijă de scumpul de Toby şi să-i dai hering. A Ta, cu sinceritate, Sybil.*

Scriind aceste cuvinte se simţi ciudat şi, când privi în jos către Toby, avu o senzaţie de tristeţe şi ipocrizie că-l părăseşte.

Asta o duse cu gândul la Radley. Era dintr-o dată pe deplin convinsă de ipocrizia şi falsitatea lui.

— *Va veni,* şopti ea cu îndărătnicie.

Puse lampa şi biletul împăturit pe placa îngustă de marmură.

Tot pe poliţă se afla şi o cutie plată, cu numele unui tutungiu de pe Strand, litografiat cu litere strălucitoare. Ştia că înăuntru sunt ţigarete turceşti. Unul dintre bărbaţii mai tineri care-i făcea vizite lui Hetty, student la medicină, o îndemnase cu câtva timp în urmă să deprindă obiceiul de a fuma. În general, Sybil evita studenţii la medicină. Se mândreau cu bestialitatea lor afectată. Acum însă, lăsându-se pradă unui impuls puternic şi datorat probabil nervozităţii, deschise cutia, scoase unul dintre cilindrii din hârtie foşnitoare şi-i aspiră parfumul neobişnuit.

Un anume domn Stanley, avocat, bine cunoscut în înalta societate, fuma o ţigaretă după alta. În cursul relaţiei cu Sybil, Stanley făcuse deseori aprecierea că tutunul este cel mai potrivit pentru a oţeli nervii unui jucător de cărţi.

Aducându-şi chibriturile, Sybil puse ţigareta între buze, aşa cum văzuse că face Stanley, aprinse băţul şi-şi aduse aminte să aştepte arderea sulfului înainte de a apropia flacăra de capătul ei. Trase şovăitor din ţigareta aprinsă şi, drept recompensă, se

alese cu fumul astringent si urât mirositor, care o făcu să tuşească întocmai ca o tuberculoasă. Cu ochii înlăcrimaţi, aproape că vru s-o azvârle cât colo.

Rămase în faţa căminului şi continuă în silă, trăgând din când în când din ţigaretă şi scuturând delicat scrumul peste cărbuni, imitând gesturile pe care le făcea Stanley. Abia dacă putea suporta fumul, socoti ea, dar unde era efectul aşteptat? I se făcu brusc rău, îşi simţi stomacul întorcându-i-se pe dos şi mâinile reci ca gheaţa. Tuşind gata să-şi scuipe plămânii, aruncă ţigareta între cărbuni, unde luă foc imediat şi se consumă cu iuţeală.

Cu o senzaţie dureroasă, percepu ticăitul ceasului.

Big Ben începu să bată de miezul nopţii.

Unde era Mick?

***

Se trezi în întuneric, cuprinsă de o spaimă a cărei cauză n-o putea numi. Apoi îşi aduse aminte de Mick. Lampa se stinsese. Cărbunii amorţiseră. Ridicându-se în picioare, luă cutia de chibrituri, apoi merse pe pipăite prin cameră, luând ca punct de reper ticăitul deşteptătorului aflat pe scrin.

Când aprinse chibritul, cadranul ceasului părea să danseze în flacăra sulfuroasă.

Trecuse de ora unu.

Oare venise cât ea dormea, bătuse şi, neprimind răspuns, plecase? Nu, aşa ceva nu-i stătea în fire lui Mick. Dacă ar fi avut nevoie de ea, ar fi găsit o modalitate să intre. Ar mai fi dus-o cu vorba, fiindcă şi ea era conştientă de propria-i naivitate, convingând-o să creadă promisiunile ce le făcuse?

O învălui o undă stranie de calm, de o limpezime neiertătoare. Îşi aminti data plecării scrisă pe biletele de vapor. Mick nu avea să plece din Dover decât spre sfârşitul zilei de mâine, şi părea cu totul improbabil ca după o conferinţă importantă, el şi Generalul Houston să părăsească Londra în faptul nopţii. Atunci va merge la Grand Hotel să-l găsească pe Mick, cerându-i socoteală, milogindu-se, ameninţând cu şantajul, darea în vileag, sau făcând orice altceva s-ar fi dovedit necesar.

Îşi ţinea toţi bănuţii în manşon. La Minories, lângă Şantierul Goodman, era o staţie de birje. Va merge acolo de îndată, va trezi un surugiu care s-o ducă în Piccadilly.

Toby scoase un mieunat jalnic în clipa când închise uşa în urma ei. Pe întuneric, se lovi rău la picior de bicicleta legată cu lanţ a lui Caims, alegându-se cu o zgârietură pe cinste.

Când se afla deja la jumătatea drumului spre Minories şi Şantierul Goodman, îşi dădu seama că uitase valiza, însă cale de întoarcere nu mai exista.

***

După cum îl ştia pe portarul de noapte de la Grand, mătăhălos, cu perciunii până la bărbie, având un picior ţeapăn şi ochi glaciali, sigur nu-i va îngădui să intre în hotel, dacă ar fi pe voia lui. Îl zărise de departe, în vreme ce cobora din cabrioletă – o sperietoare masivă, împopoţonată cu fireturi aurii, veghind pe scările de marmură ale hotelului, sub lămpile mari, susţinute de coloane înconjurate de ghirlande florale. Îi ştia pe portarii îngăduitori; doar jucau un rol important în viaţa ei.

Una era să intre în Grand Hotel la braţul lui Mick, la vreme de zi, însă cu totul alta să păşească fără să se sinchisească, la miez de noapte, neînsoţită. Doar târfele procedează aşa, iar portarii nu lasă femei pierdute înăuntru. Putea însăila o poveste plauzibilă ca să-l ducă cu preşul, asta doar dacă minciuna era foarte convingătoare, sau dacă omul era prost, neglijent ori doborât de oboseală. Ar putea încerca să-l mituiască, deşi, după călătoria cu birja, mai avea puţini bani. Pe de altă parte, purta o îmbrăcăminte decentă, nu stridentă, ca orice prostituată. La o adică, exista posibilitatea de a-i distrage atenţia, spărgând vreo fereastră cu o piatră şi alergând pe lângă el când s-ar apropia să vadă ce s-a întâmplat, îi venea greu să fugă purtând crinolină, dar omul era beteag de un picior şi se mişca încet. Sau mai curând să găsească vreun golan al străzii care să azvârle piatra în locul ei…

Rămase în întuneric, în apropierea materialelor de construcţie ale unui şantier. Deasupra ei tronau afişe de dimensiuni impresionante, mai întinse decât cearşafurile, pe care scria cu litere mari de tipar: *DAILY NEWS, ziar distribuit în întreaga lume, LLOYD’S NEWS, doar un penny, CĂILE FERATE DE SUD-EST,*

Ramsgate & Margate, 7 şilingi şi şase pence. Sybil scoase o mână din manşon şi, agitată, începu să-şi roadă degetul arătător, care mirosea a tutun turcesc. Rămase oarecum surprinsă constatând că mâna îi este învineţită de frig şi-i tremură cumplit.

Şi în aceeaşi clipă norocul chior, crezu ea, ori gestul îngăduitor din cap al unui înger, aduse un vehicul sclipitor, cu abur, care opri pufăind în faţa hotelului, iar fochistul, îmbrăcat într-o livrea albastră, sări jos ca să desfacă treapta articulată. Din vehicul coborî un grup de francezi beţiviţi purtând mantii căptuşite cu stacojiu şi bastoane împodobite cu ciucuri, dintre care doi erau însoţiţi de femei.

Fără o clipă de ezitare, Sybil îşi prinse în mâini faldurile fustei şi porni înainte, ţinându-şi capul plecat. În vreme ce traversa strada, rămase ascunsă ochilor portarului în spatele alămurilor sclipitoare ale vehiculului. Apoi îl ocoli fără probleme, trecând pe lângă roţile mari, cu spiţe din lemn şi obada de cauciuc, şi se alătură fără jenă grupului cel vesel. Franţujii discutau volubili între ei, mângâindu-şi mustăţile şi chicotind, şi lăsară impresia că n-o observă şi nici nu se sinchisesc de ea. Ea surâse cuminte, fără a se adresa cuiva anume şi se ţinu aproape de unul mai înalt, care părea şi cel mai ameţit. Urcară bălăbănindu-se treptele din marmură şi franţuzul strecură în palma portarului o bancnotă de o liră cu nepăsarea omului care nu ştie ce înseamnă lipsa de bani. Portarul clipi mirat şi-şi duse mâna la şapca plină de fireturi.

Sybil se trezi înăuntru, fără necazuri. Păşi pe lângă franţujii care sporovăiau de zor, traversând spaţiul, parcă pustiu, acoperit cu marmură până la recepţia hotelului, unde îşi luară cheile de la recepţionerul de serviciu şi urcară scara curbă, nesiguri pe picioare, căscând şi rânjind, lăsând-o pe Sybil în dreptul tejghelei.

Funcţionarul, care vorbea franceză, chicotea, fiindcă surprinsese un schimb de cuvinte. Se deplasă de-a lungul pupitrului cu tăblia din mahon şi-i aruncă un zâmbet Sybilei.

— Cu ce vă pot fi de folos, doamnă?

Cuvintele îi veniră greu pe buze, la început aproape bolborosite:

— Mi-aţi putea spune, vă rog, s-a cazat aici un anume Michael… ori… mai precis… Generalul Houston?

— Da, doamnă. L-am văzut pe Generalul Houston ceva mai devreme astă-seară. Acum însă este în fumoar… Aţi dori să-i lăsaţi un mesaj?

— În fumoar?

— Da, acolo, după planta aceea de acanthus. Funcţionarul arătă din cap către o uşă masivă din colţul holului. Încăperea aceea nu e destinată doamnelor, desigur… Iertaţi-mă, doamnă, păreţi a fi în mare încurcătură. Dacă problema e de interes vital, aş putea trimite un băiat.

— Da, încuviinţă Sybil, ar fi minunat.

Îndatoritor, funcţionarul scoase o foaie de hârtie cu antetul hotelului, tipărit cu litere de culoare crem, şi-i întinse un toc rezervor cu peniţa din aur.

Scrise cu mişcări precipitate, împături hârtia şi mâzgăli pe spatele ei DLUI. MICHAEL RADLEY. Funcţionarul sună scurt dintr-un clopoţel, se înclină ca răspuns la mulţumirile ei şi-şi văzu de treburi.

La scurt timp apăru un tânăr cu faţă acră, care căscă vizibil şi aşeză biletul pe o tavă cu suprafaţa din plută.

Sybil porni neliniştită după pajul care se îndrepta spre fumoar.

— E pentru secretarul personal al Generalului, preciză ea.

— Nu-i nicio problemă, don'şoară, îl ştiu.

Îşi continuă drumul către uşa fumoarului. Când aceasta se deschise şi pajul îi trecu pragul, Sybil reuşi să arunce o privire înăuntru. În vreme ce uşa se închidea încet, avu vreme să-l vadă bine pe Houston, descoperit, cu faţa lucioasă de sudoare din pricina băuturii, stând cu un picior încălţat pe masă şi având alături o carafă din sticlă fin cizelată. Ţinea în mână un cuţit marinăresc, mare şi ameninţător, pufăia nervos şi agita arma albă cu mişcări scurte şi îndesate către ceva – *ciopârţea,* asta făcea, fiindcă podeau din jurul scaunului era presărată cu aşchii de lemn.

Un englez înalt şi bărbos îi murmură ceva la ureche lui Houston. Avea braţul stâng prins într-o eşarfă din mătase albă, părea întristat, plin de demnitate şi importanţă. Mick stătea alături de el, aplecându-se ca să-i aprindă ţigara de foi. Sybil îl

văzu chinuindu-se cu o scăpărătoare aflată la capătul unui furtun de gaz, apoi uşa se închise.

Rămase aşezată pe un şezlong din holul placat cu marmură şi încărcat de ecouri, simţind căldura strecurându-i-se prin tălpile pantofilor murdari şi uzi; începuseră s-o doară degetele. Apoi pajul apăru urmat îndeaproape de Mick, zâmbind către fumoar şi schiţând un salut vesel şi neclar. Sybil se ridică în picioare. Văzând-o acolo, Mick se înnegură la faţă.

Veni grăbit către ea şi o luă de cot.

— Dumnezeule mare, mormăi el, ce-a fost cu bileţelul acela prostesc? Nu poţi să-ţi bagi minţile în cap, fetiţo?

— Ce s-a întâmplat? se văicări ea. De ce n-ai venit să mă iei?

— Au intervenit alte probleme, regret. Chestia cu vulpoiul care-şi muşcă singur coada. Ar fi amuzant dacă n-ar crea asemenea probleme. Dar sosirea ta aici ar putea întoarce lucrurile…

— Ce necazuri ai? Şi cine-i nobilul acela cu braţul bandajat?

— Un tâmpit de diplomat britanic căruia nu-i pasă nici cât negru sub unghie de planul Generalului de a forma o armată în Mexic. Dar să-l lăsăm în durerea lui. Mâine vom fi în Franţa, iar el va rămâne aici, în Londra, sâcâind pe altcineva. Cel puţin aşa sper… Cu toate astea, Generalul ne-a cam stricat treburile. S-a îmbătat ca un porc şi ne-a jucat o festă urâtă, ca de obicei… E mare ticălos când bea, Dumnezeu mi-e martor că nu mint. Începe să-i uite pe cei care-i sunt prieteni.

— Te-a tras pe sfoară, deci, pricepu Sybil. Vrea să se lipsească de tine, adevărat?

— Mi-a subtilizat kinocartelele, spuse Mick.

— Dar le-am expediat cu mâna mea la Paris, *poşte restante,* protestă Sybil. Exact cum mi-ai spus tu.

— Nu acelea, gâsculiţo, kinocartelele pentru discurs!

— Acelea de la teatru? Ti le-a furat?

— Ştia că trebuie să le împachetez, ca să le iau cu mine, înţelegi? Aşa că m-a urmărit, n-am idee cum, iar acum mi le-a şterpelit din bagaje. Zice că atâta vreme cât are tot ce-i trebuie, n-o să-i fiu de niciun folos în Franţa. O să angajeze vreun broscar care să-i ruleze pe nimica toată aparatul. Cel puţin aşa susţine.

— Dar asta se cheamă furt!

— „Împrumut”, după părerea lui. Zice c-o să mi le înapoieze după ce le *copiază.* În felul ăsta n-o să pierd nimic, pricepi?

Sybil se simţi stupefiată. Oare o punea la încercare?

— Dar asta nu tot furt se cheamă?

— Încearcă tu să-l convingi pe nenorocitul de Houston! A furat cândva o întreagă ţară, chiar aşa, şi a păstrat-o până a adus-o la sapă de lemn!

— Dar tu eşti omul lui! Nu-i îngădui să te jefuiască!

Mick o întrerupse.

— Fiindcă tot veni vorba de asta, ar fi bine să ştii cum de mi-a venit să aranjez programul acela în Franţa. S-ar putea spune că am făcut totul pe cheltuiala Generalului. Îşi etală dinţii într-un zâmbet larg. Nu-i prima oară că ne-am jucat asemenea renghiuri unul altuia. E ca o încercare, nu-nţelegi? Cel care-l însoţeşte în călătoriile astea pe Generalul Houston trebuie să fie ce! puţin descreierat…

— Of, doamne! făcu Sybil prăbuşindu-se sfârşită şi strivindu-şi crinolina pe scaun. Mick, dac-ai şti la ce mă ducea gândul…

— Atunci fă-ţi curaj! O ridică în picioare. Am nevoie de cartelele acelea, iar ele sunt în camera lui. Te duci acolo, le şterpeleşti şi mi le dai înapoi. Eu mă întorc lângă el şi mă prefac a nu avea habar, fără nicio problemă. Pufni în râs. Ticălosul ăsta bătrân nu trebuia să-ncerce aşa ceva, mai ales că i-am făcut şi jocul în timpul prelegerii. Tu şi Corny Simms l-aţi făcut să simtă că are dreptate şi i-aţi dat aripi, ca să zic aşa, doar jucând puţin teatru! Dar îl aranjăm noi, eu şi cu tine…

— Mi-e frică, Mick, spuse Sybil. Nu ştiu să fur!

— Ba ştii, gâsculiţo, şi încă bine, o contrazise el.

— Bine, dar vii cu mine să mă ajuţi?

— Nici să nu te gândeşti! Şi-ar da seama. I-am spus că eşti o prietenă de la un ziar. Dacă stăm prea mult de vorbă, sigur o să intre la bănuieli.

O măsură cu severitate.

— Bine, cedă Sybil. Dă-mi cheia de la camera lui.

Mick gemu.

— Cheie? De unde naiba s-o am?

Ea simţi un val de uşurare.

— Păi nu-s şi spărgătoare, înţelegi?

— Vorbeşte mai încet, altfel toată lumea din Grand o să afle că… în ochi îi apăru o sclipire de furie.

E beat, îşi dădu seama Sybil. Nu-l mai văzuse pe Mick ameţit, iar acum era afumat rău de tot, ca lovit de streche. Nu se vedea în voce sau mers, dar starea de ebrietate îl îndemna să fie necugetat şi temerar.

— Îţi fac rost de cheie. Du-te la recepţioner, ţine-l de vorbă. Şi să nu te uiţi deloc la mine. Îi făcu vânt, destul de uşor. Hai, du-te!

Îngrozită, reveni la recepţie. Telegraful hotelului, o maşinărie alămită care ticăia pe un piedestal din marmură, decorat cu frunze de viţă aurite, era aşezat la celălalt capăt al pupitrului. În interiorul unui fel de clopot din sticlă, acul aurit se mişca încoace şi încolo, indicând literele dispuse concentric în ordine alfabetică. La fiecare atingere a acului, ceva din baza de marmură cloncănea ritmic, făcând panglica gălbuie a hârtiei perforate să se deplaseze câţiva milimetri. Funcţionarul de serviciu, care făcea găuri de fixare într-o teanc de hârtie pliată ca un evantai, se opri din lucru, îşi puse pince-nez-ul la ochi şi veni spre ea.

— Da, doamnă.

— Vreau să trimit o telegramă. Foarte urgentă.

Cu mişcări exacte, funcţionarul fixă laolaltă o cutie de cartele, un perforator articulat din alamă şi un formular liniat. Scoase tocul rezervor pe care Sybil îl folosise mai devreme.

— Da, doamnă. Numărul cetăţeanului?

— Păi… Trebuie să fie numărul meu, sau al persoanei?

— Depinde, doamnă. Doriţi să plătiţi prin sistemul de credit naţional?

— N-ar putea fi trecut în contul camerei? bătu Sybil în retragere.

— Desigur, doamnă. Care e numărul camerei?

Sybil şovăi câteva clipe, apoi hotărî:

— Cred că până la urmă voi plăti direct.

— Prea bine. Aşa, care e numărul de înregistrare al destinatarului?

— Îmi pare rău, dar nu-l ştiu.

Îl privi nehotărâtă pe funcţionar şi începu să-şi muşte un deget.

El se arătă foarte calm.

— *Nu se poate* să nu aveţi numele şi adresa.

— A, asta da, se grăbi Sybil să-l asigure. Domnul Charles Egremont, Membru al Parlamentului, „The Beeches”, Belgravia, Londra.

Funcţionarul trecu toate acestea pe formular.

— Doamnă, va costa cam mult să trimiteţi o telegramă având doar adresa. Ar fi mai rapid s-o expediaţi direct prin Biroul Central de Statistică.

Sybil nu-l căutase din ochi pe Mick. Îi fusese teamă s-o facă. Acum însă, din colţul ochiului, văzu o umbră strecurându-se de-a latul holului. Mick umbla încovoiat, desculţ şi ţinându-şi pantofii cu şireturile înnodate, atârnaţi la gât. Se repezi la pupitrul din mahon, înalt până la brâu, prinse tăblia în ambele mâini şi fulgerător sări pe deasupra lui, dispărând.

Nu făcuse niciun zgomot când atinsese podeaua.

— … ceva legat de modul în care Maşinăria prelucrează mesajele, tocmai explica funcţionarul.

— Adevărat, încuviinţă Sybil. Dar n-am numărul de cetăţean. Înseamnă că va trebui să plătesc mai mult, nu? E foarte important.

— Sigur, doamnă. Nici nu mă îndoiesc. Vă rog să dictaţi şi eu voi scrie.

— Cred că nu e nevoie să încep cu adresa mea şi data. Vreau să zic, e vorba de o telegramă, nu de o scrisoare, adevărat?

— Exact, doamnă.

— Şi nici cu adresa persoanei, da?

— Scurtimea e esenţială în cazul unei telegrame.

În clipele acelea Mick se strecura probabil spre tabloul de care atârnau cheile camerelor. Nu-l putea vedea, dar şi-l imagină cum se mişcă, aproape detectându-l după miros. Ar fi fost îndeajuns ca funcţionarul să arunce doar o privire spre dreapta pentru a descoperi un hoţ ghemuit ca o maimuţă şi cu o expresie dementă în ochi, deplasându-se şerpeşte spre el.

— Vă rog să notaţi, începu ea cu voce tremurată. „Dragă Charles.” Funcţionarul porni să scrie. „în urmă cu nouă ani m-ai

împins la cea mai cumplită dezonoare pe care o poate cunoaşte o femeie.” Funcţionarul se holbă îngrozit la tocul rezervor şi simţi un val de fierbinţeală strecurându-i-se pe sub guler.

— „Charles, ai promis că-l vei salva pe sărmanul meu tată. În schimb, m-ai terfelit pe mine, la trup şi suflet. Astăzi părăsesc Londra, în compania unor prieteni puternici. Ei ştiu foarte bine cum i-ai trădat pe Walter Gerard şi pe mine. Charles, nu încerca să mă găseşti. Ar fi inutil. Sper că tu şi doamna Egremont veţi dormi netulburaţi în noaptea asta.” Pe Sybil o trecu un fior. Semnează cu „Sybil Gerard”, te rog.

— Da, doamnă, mormăi funcţionarul, rămânând cu ochii plecaţi, în vreme ce Mick sări peste pupitru, tot în ciorapi, se făcu mic, ascuns de masivitatea piesei de mobilier, apoi se îndepărtă rapid pe vine, traversând holul ca o raţă monstruoasă. După alte câteva clipe se rostogoli îndărătul unor fotolii tapiţate.

— Cât vă datorez? îl întrebă ea politicoasă pe funcţionar.

— Doi şilingi şi şase pence, se bâlbâi omul, incapabil să ridice ochii spre ea.

Sybil numără banii din gentuţa pe care o scoase din manşon şi-l lăsă pe funcţionar la locul său continuând să facă găuri în cartelele pentru telegrame.

Mick traversă holul cu paşi mari şi demni. Se opri o clipă în dreptul unui stelaj pe care erau agăţate spre lectură ziare cu paginile bine întinse. Se aplecă, legându-şi nepăsător şireturile, reveni în picioare, iar Sybil zări o sclipire metalică în mâna strânsă. Fără a mai catadicsi să arunce o privire spre ea, Mick împinse cheia în spatele unei perne de pe un fotoliu îmbrăcat în catifea. Apoi se ridică vioi, îşi îndreptă cravata, îndepărtă câteva scame imaginare de pe mâneca hainei şi intră direct în fumoar.

Sybil rămase un moment pe fotoliu, prefăcându-se că citeşte o revistă cu cotorul aurit, *Lucrările Societăţii Regale.* Pe furişate, folosindu-se de degetele mâinii drepte, scotoci în spatele ei, căutând cheia. O găsi, având numărul „24” gravat pe plăcuţa metalică ataşată. Căscă, sperând că o făcuse cu un gest elegant, şi se ridică pentru a urca la etaj cu aerul că ocupă o cameră în hotel.

O dureau picioarele.

În vreme ce mergea obosită pe holul tăcut şi luminat de lămpi cu gaz, îndreptându-se către apartamentul lui Houston, trăi o clipă de uimire gândindu-se că-i aruncase o asemenea acuzaţie lui Charles Egremont. Trebuind să folosească un mesaj dramatic pentru a distrage atenţia funcţionarului, dăduse frâu liber ameninţărilor şi furiei. Acestea ieşiseră la suprafaţă, tumultuoase, aproape împotriva propriei sale voinţe. Era stupefiată, ba chiar îngrozită, mai ales după ce-şi închipuise că-l uitase cu desăvârşire pe acel bărbat.

Îşi imagină expresia de teamă ce va apărea pe faţa lui Egremont când va citi telegrama. Îşi amintea destul de bine cum arată: stupid şi satisfăcut de sine, dând mereu impresia bunelor intenţii, chiar cerându-şi iertare, rugător, când omul gemea, se milogea, plângea şi păcătuia. Un nemernic.

Acum însă, îi îngăduise lui Mick s-o împingă la furt. Dacă ar fi deşteaptă, ar ieşi frumuşel din Grand Hotel, s-ar mistui în vastitatea Londrei şi nu l-ar mai vedea nicicând. Nu trebuia să se lase păcălită de jurământul acela. E cumplit să-ţi calci cuvântul, dar nicidecum mai înspăimântător decât alte păcate pe care le făcuse.

Cu toate acestea, nu mai putea da înapoi; îl lăsase să facă din ea tot ce voise.

Se opri în faţa uşii, privi într-o parte şi alta a coridorului pustiu, frământând cheia între degete. De ce făcea asta? Fiindcă Mick era puternic, iar ea slabă? Fiindcă el ştia secrete pe care nu i le destăinuise încă? Pentru prima oară îi trecu prin minte că poate e îndrăgostită de el. Poate că-l iubea, într-un mod ciudat, şi dacă ar fi adevărat, asta ar explica lucrurile într-o manieră care să-i ofere o mângâiere. Dacă era îndrăgostită, avea tot dreptul să facă uitat trecutul, purtându-se firesc, trăind şi lăsând frâu liber dorinţelor. Iar dacă-l iubea pe Radley, lucrul acesta îi era cunoscut doar ei, nu şi lui. Devenea numai secretul ei.

Agitată, descuie uşa cu gesturi precipitate. Se strecură înăuntru, închise uşa şi-şi lipi spatele de ea, în întuneric.

Undeva în cameră trebuia să fie o lampă. Simţea mirosul de fitil stins. Pe peretele opus, întrevăzu conturul unei ferestre care dădea spre stradă, perdeaua trasă şi o rază de lumină, subţire

cât lama de cuţit, venind de la o lampă cu gaz şi strecurându-se printr-o crăpătură.

Bâjbâi prin cameră, cu mâinile întinse în faţă, până atinse cu degetele formele netede ale unui birou şi distinse lucirea difuză a unei sticle de lampă. O ridică şi o clătină. Avea ulei. Acum îi trebuia un chibrit.

Pipăi în căutarea sertarelor biroului. Din motive neînţelese ei, acestea erau deschise. Cotrobăi prin ele. Obiecte de scris. Inutile, iar cineva vărsase cerneală într-unul dintre ele; simţi mirosul în nări.

Degetele ei trecură peste o cutie de chibrituri pe care o recunoscu mai curând după formă decât după zornăitul uscat obişnuit. Nu părea să fie pe deplin stăpână asupra propriilor ei degete. Primul chibrit pocni şi fâsâi, refuzând să ia foc şi umplând încăperea cu mirosul nesuferit de sulf. Al doilea îi arătă unde se afla lampa. Mâinile îi tremurau de-a binelea când ridică sticla pentru a apropia flacăra de fitil.

În lumina lămpii îşi văzu propria faţă reflectată, holbându-se cu ochi sălbatici, dintr-o oglindă rabatabilă aplecată, apoi dublată de oglinzile tăiate în unghi şi fixate pe cele două uşi deschise ale garderobului. Observă îmbrăcăminte împrăştiată pe pat, pe podea…

Un bărbat stătea pe braţul unui scaun, ghemuit acolo ca un corb mare şi negru, ţinând în mână un cuţit enorm. Omul se ridică, dar încet, făcând pielea scaunului să scârţâie, amintind de o uriaşă marionetă care a zăcut ani de zile în praf. Era înveşmântat într-un palton lung, cenuşiu, lipsit de formă. O eşarfă neagră îi acopereau nasul şi falca.

— Ai face bine să stai cuminte, domnişorică, spuse el, ridicând lama cuţitului în sus – oţel albăstrui, tăios. Sam nu vine?

Cu un efort, Sybil reuşi să îngaime:

— Nu mă omorî, te rog!

— Tot mai umblă după femei ţapul ăla bătrân? Cuvintele rostite rar, cu accent texan, curseră lipicios ca melasa; Sybil abia dacă reuşi să distingă înţelesul lor. Tu eşti drăguţa lui?

— Nu, răspunse Sybil, simţind că se îneacă. Nu, nu-s, jur! Am… am venit să fur ceva, ăsta-i adevărul!

Urmă o tăcere înfiorătoare.

— Uită-te-n jur.

Sybil se supuse şi începu să tremure. Încăperea fusese întoarsă pe dos.

— N-ai ce fura de aici, o lămuri omul. El unde-i, fetiţo?

— Jos. E beat! Dar eu nu-l cunosc, îţi jur! Omul meu m-a trimis aici, atâta tot! N-am vrut s-o fac. El m-a silit!

— Acum taci, o îndemnă el. N-aş face rău unei femei albe decât dacă m-aş vedea silit. Stinge lampa.

— Lasă-mă să plec, se milogi ea. Dispar imediat! N-am vrut să fac niciun rău!

— Rău? Glasul măsurat prevestea moartea cuiva. Răul, atât cât e, e pentru Houston, iar asta înseamnă dreptate.

— N-am furat eu cartelele! Nici nu le-am atins!

— Cartele? făcu bărbatul şi râse, un hohot sec, din adâncul gâtlejului.

— Cartelele nu-i aparţin lui Houston. Le-a furat!

— Houston a furat cât a putut, spuse omul, dar se vedea că e nedumerit. Se gândea la ea şi nu-i făcea deloc plăcere. Cum te cheamă?

— Sybil Jones. Trase adânc aer în piept. Sunt supus britanic!

— I-auzi, dom'le, exclamă el şi scoase câteva plescăituri din limbă.

Masca îi ascundea toate trăsăturile. Câteva picături de transpiraţie străluceau pe pielea netedă şi ceva mai albă a frunţii. Porţiunea aceea fusese apăsată de dunga pălăriei, îşi dădu seama Sybil, care îl apărase de soarele din Texas. Omul se apropie de ea, îi luă lampa din mână şi făcu fitilul mai mic. Când îi atinse mâna, îi simţi degetele aspre şi uscate ca scoarţa de copac.

În întunericul din cameră nu exista decât bătaia speriată a inimii ei şi prezenţa îngrozitoare a texanului.

— Probabil că te simţi tare singur aici, în Londra, îndrăzni Sybil, vrând cu disperare să rupă tăcerea.

— Poate Houston e singur. Conştiinţa mea e mai curată. Vocea texanului răsună tăios. L-ai întrebat tu vreodată dacă duce dorul companiei?

— Nici nu-l cunosc, rosti ea apăsat.

— Dar ai venit aici. Femeie singură, în camera lui…

— Am venit după kinocartele. Sunt ca nişte cărţi de joc din hârtie, perforate. Atâta tot, jur! Nu primi răspuns. Ştii ce e acela un kinotrop?

— Vreo maşinărie blestemată, spuse texanul pe un ton plictisit.

Se lăsă din nou linişte.

— Nu mai minţi! se răsti el într-un târziu. Eşti o târfă, asta-i. Doar nu eşti prima pe care-o văd. Îl auzi tuşind în batistă, hârâind umed. Da' n-arăţi chiar rău, recunoscu el. În Texas te-ai putea mărita. Îţi iei viaţa de la început.

— Cred că mi-ar plăcea asta, spuse Sybil.

— În ţara aia nu-s destule femei albe. Ţi-ai găsi un bărbat de treabă, nu un codoş.

Îşi îndepărtă batista de la gură şi scuipă pe podea.

— Mi-e greaţă de codoşi, o avertiză el cu glas monoton. Îi urăsc la fel de mult ca pe indieni. Ori pe mexicani… Indieni mexicani franţuji, cu puşti, armate din trei-patru sute de oameni. Călări, având arme cu repetiţie, lucruri diavoleşti ajunse pe pământ.

— Dar texanii sunt eroi, spuse Sybil, încercând cu disperare să-şi amintească un nume rostit de Houston în timpul cuvântării. Am auzit despre… despre Alamo.

— Goliad, auzi glasul şoptit al omului. Am fost acolo.

— Şi de asta am auzit, se grăbi Sybil să-l asigure. Sigur că a fost eroic.

Texanul hârâi din gât şi scuipă iar.

— Am luptat cu ei vreme de două zile. Nici apă nu mai aveam. Colonelul Fannin s-a predat. Ne-au luat prizonieri, toate delicateţurile, politicoşi cât vrei. A doua zi ne-au scos din oraş în marş. Ne-au împuşcat cu sânge rece. Ne-au aliniat. Adevărat masacru.

Sybil rămase mută.

— Au masacrat Alamo. Toate cadavrele arse… La fel şi Expediţia Meir. I-au făcut să tragă boabe de fasole dintr-un vas de lut pentru loterie. Cine scotea o boabă neagră era împuşcat. Ăștia-s mexicanii.

— Mexicanii, repetă ea.

— Indienii comanche îs şi mai răi.

Din bezna nopţii răzbătu scrâşnetul unei frâne, apoi un bubuit înfundat.

Boabe negre. Goliad. Simţi că i se învârte mintea. Boabe de fasole, masacre şi acest bărbat cu pielea tăbăcită. Puţea ca un salahor, a cai şi sudoare. Odată, aflându-se în strada Neal, plătise două pence să vadă o dioramă înfăţişând un peisaj sălbatic şi pustiu din America, un coşmar alcătuit din stânci contorsionate. Texanul părea născut de asemenea locuri şi în aceeaşi clipă îşi aduse aminte de exploziile de violenţă din cuvântarea lui Houston, de locurile cu nume stranii şi nesigure, locuite de creaturi ca aceasta de lângă ea. Iar Mick spusese că Houston furase o ţară cândva, iar acum omul acesta îl urmărea, ca un înger răzbunător. Îşi reprimă cu greu dorinţa de a râde ca o nebună,

Apoi îşi aduse aminte de bătrâna vânzătoare de ulei de stâncă din Whitechapel şi căutătura ciudată pe care i-o aruncase lui Mick atunci când acesta o luase la întrebări. Mai erau şi alţii care lucrau mână-n mână cu îngerul de la Goliad? Cum de reuşise un bărbat cu o faţă atât de bătătoare la ochi să pătrundă într-o cameră încuiată? Unde se putea ascunde un astfel de om, chiar în Londra şi printre nenumăraţii refugiaţi americani răspândiţi prin oraş?

— Şi zici că-i beat? întrebă texanul.

Sybil tresări de spaimă.

— Poftim?

— Houston.

— A, da. În fumoar. Beat rău.

— Ultima lui beţie. E singur?

— E… Se gândi la Mick. Cu un bărbat înalt. Nu-l cunosc.

— Are barbă? Mâna ruptă?

— Păi… Da.

Individul trase aer printre dinţi, apoi făcu un gest din umeri, iar tapiţeria din piele scoase un scârţâit.

În stânga Sybilei se auzi un zornăit. În lumina foarte slabă venind dinspre fereastra cu perdeaua trasă, zări licăririle faţetelor butonului de la uşă cum încep să se răsucească.

Texanul sări de pe scaun.

Apăsând-o strâns peste gură cu palma unei mâini, ţinu în faţa ei cuţitul mare, un obiect înspăimântător ce amintea de un satâr alungit şi ascuţit la vârf. De-a lungul cantului avea bătută o tablă din alamă; lama fiind la câţiva centimetri de ochii ei, văzu semne şi crestături făcute pe toată lungimea tăbliţei. Apoi uşa se deschise, Mick se strecură hoţeşte înăuntru, iar capul şi umerii îi apărură creionaţi de lumina din coridor.

Probabil că se lovise cu capul de perete când texanul o împinsese violent într-o parte, pentru că se trezi în genunchi, având crinolina strânsă sub trup, şi-l văzu pe bărbat ridicându-l pe Mick şi proptindu-l de perete cu o singură mână fixată puţin deasupra gâtului, apoi auzi răpăitul disperat al tocurilor de la pantofii lui izbindu-se de lambriurile din lemn – după care lama lungă îl străpunse, se răsuci, mai lovi o dată, şi încăperea se umplu de duhoarea călduţă pe care Sybil o simţise în nări când trecuse pe strada Măcelarilor.

***

Tot ce se întâmplase în continuare în acea încăpere era fie un vis de-al ei, fie o piesă la care asista, fie un spectacol kino, încărcat de amănunte atât de numeroase, atât de minuscule şi atât de iscusit lucrate, încât realitatea pălea în faţa lor. Lăsându-l pe Mick să cadă la podea fără niciun sunet, texanul închise şi încuie din nou uşa, totul cu mişcări calculate şi metodice.

Se legănă ameţită în locul în care stătea îngenuncheată, apoi căzu moale de-a lungul peretelui din spatele biroului. Texanul îl târî pe Mick spre întunericul mai dens din apropierea garderobului, apoi îngenunche deasupra lui – se auzi foşnetul de haine, plesnetul cutiei cu cartele aruncată într-o parte, clinchetul mărunţişului şi zgomotul unei monede care căzu, rostogolindu-se şi rotindu-se pe podeaua din lemn…

Apoi dinspre uşă se auzi un zgrepţănat, zăngănitul metalului atins de metal – zgomotul făcut de un om beat care încearcă să bage cheia în broască.

Îmbrâncind uşa şi deschizând-o larg, Houston porni poticnit, sprijinindu-se în bastonul greu. Râgâi tunător şi-şi frecă locul unde avea o rană veche.

— Ce ticăloşi, rosti el, cu vocea răguşită de băutură, legănându-se nesigur pe picioare şi lovind puternic podeaua cu bastonul la fiecare pas. Radley! Ieşi afară, câine nenorocit!

Se apropiase de birou şi Sybil îşi retrase degetele fără un sunet, temându-se că-i vor fi strivite sub greutatea cizmelor lui.

Texanul închise uşa.

— Radley!

— ’Seara, Sam.

Camera ei de deasupra bodegii Hart părea la fel de îndepărtată ca primele amintiri din copilărie, gândi ea simţind în nări miros de măcel, în bezna în care se înfruntau doi uriaşi – Houston făcu o mişcare bruscă şi spintecă perdeaua cu bastonul, dând-o astfel în lături, iar lumina de gaz scoase la iveală desenul florilor de gheaţă de pe geamuri, căzu pe eşarfa texanului şi pe ochii lui încrâncenaţi, nemiloşi şi reci precum stelele pe cerul de iarnă. Houston se bălăbăni văzându-l, iar pătura vărgată îi alunecă de pe umeri. Clătinându-se, medaliile aruncară sclipiri.

— M-au trimis muntenii, Sam.

Pistolul minuscul până nu demult al lui Mick părea o jucărie în mâna texanului, strălucind ameninţător când omul ţinti.

— Cine eşti tu, fiule? întrebă Houston, toate semnele de beţie dispărând ca prin farmec din glasul lui. Tu eşti, Wallace? Scoate-ţi eşarfa aia. Înfruntă-mă ca un bărbat adevărat…

— Generale, nu mai primesc ordine de la tine. Nu trebuia să iei totul şi să pleci. Ne-ai prădat, Sam. Unde-s? Unde sunt banii din trezorerie?

— Muntene, spuse Houston, vocea devenindu-i mieroasă, sugerând răbdare şi sinceritate, ai fost tras pe sfoară. Ştiu cine te-a trimis, cunosc balivernele şi calomniile ce s-au spus despre mine. Dar îţi jur că n-am furat nimic – banii aceia sunt ai mei de drept, reprezintă fondurile sacre ale guvernului texan în exil.

— Ai vândut Texasul pentru aurul britanic, spuse munteanul. Avem nevoie de banii aceia pentru arme şi hrană. Pierim de foame şi de glonţ. Făcu o pauză. Iar tu vrei să-i ajuţi.

— Republica Texas nu poate sfida marile puteri ale lumii, muntene. Ştiu cât de greu vă e în Texas şi mă doare inima

pentru patria mea, dar nu poate fi pace acolo decât după ce revin la conducere.

— Nu ţi-a mai rămas niciun ban, aşa-i? întrebă munteanul. Am căutat şi n-am găsit nimic. Ţi-ai vândut şi frumoasa proprietate... Ai azvârlit toţi banii, Sam, pe târfe, băutură şi spectacole neroade de teatru pentru străini. Iar acum vrei să te-ntorci în fruntea unei armate mexicane. Eşti un hoţ, un beţiv şi-un trădător.

— Să te pedepsească Dumnezeu! răcni Houston şi-şi desfăcu larg haina cu ambele mâini, eşti un asasin şi un laş, ticălosule! Dacă-ţi închipui că ai curajul să-l ucizi pe părintele ţării tale, atunci ţinteşte drept în inimă, încheie el şi se bătu cu pumnul în piept.

— Pentru Texas!

Revolverul minuscul scuipă brusc o flacără roşiatică, tivită cu albastru, azvârlindu-l pe Houston cu spatele de zid. Căzu la podea în timp ce îngerul răzbunător sări şi se ghemui pentru a lipi ţeava armei de jiletca tărcată în culorile leopardului. Se auzi o împuşcătură ţintită în pieptul lui Houston, apoi încă una, după care, un pocnet puternic, în clipa când trăgaciul delicat se rupse în mâna munteanului.

Acesta aruncă departe arma lui Mick. Houston zăcea lat, fără să mişte, iar prin blana de leopard a jiletcii şerpuiră câteva scântei roşii.

Din camera alăturată răsunară strigătele alarmate ale celor treziţi de împuşcături. Texanul ridică bastonul lui Houston şi începu să izbească în fereastră; geamul făcut ţăndări căzu cu zgomot pe pavajul străzii; cercevelele cedară, apoi bărbatul urcă pe pervaz. Rămase ca încremenit acolo vreme de o clipă, cu pulpana paltonului fluturându-i în vântul îngheţat, iar Sybil, aproape fascinată, îşi aminti de prima impresie pe care o trăise când îl văzuse: un corb uriaş, acum pregătit să-şi ia zborul.

Îngerul de la Goliad, ucigaşul lui Houston, sări şi se mistui din faţa ochilor ei, lăsând-o în linişte şi groază, pe care-o simţea crescând, de parcă dispariţia lui rupsese o vrajă. Începu să meargă târâş, înainte, fără nicio ţintă şi stânjenită amarnic de crinolină, dar totul se întâmpla ca şi cum mâinile şi picioarele i s-

ar fi mişcat de la sine. Bastonul zăcea la podea, însă măciulia lui, un corb din alamă poleită, se desprinsese.

Houston gemu.

— Te rog să taci, spuse ea. Eşti mort.

— Tu cine mai eşti? întrebă el şi tuşi.

Podeaua era presărată cu cioburi de sticlă, ascuţite sub atingerea palmelor. Ba nu. Erau sclipitoare. Ca nişte pietricele. Bastonul, observă ea, era gol pe dinăuntru şi din el se revărsase un înveliş din bumbac, în care se odihneau multe alte pietre. Diamante, diamante strălucitoare. Le adună cu palma făcută căuş, împături bumbacul şi împinse totul în corset, între sâni.

Abia după aceea reveni lângă Houston. Zăcea încă pe spate, iar ea privi fascinată cum o pată de sânge se lăţeşte de-a lungul coastelor.

— Ajută-mă, gemu el. Nu pot respira.

Trase de nasturii jiletcii, care se desfăcu, dând la iveală buzunare interioare din mătase neagră, îndesate cu pachete din hârtie: pachete groase de cartele perforate, învelite cu hârtie cafenie şi lipite la capete, ale căror găurele delicate erau acum sigur distruse de izbitura fierbinte a gloanţelor... Şi sânge, fiindcă cel puţin un glonţ îl lovise pe Houston în plin.

Se ridică şi merse ameţită către uşă. Auzi un plescăit umed când păşi pe lângă umbrele pătate de roşu din apropierea garderobului şi, privind în jos, văzu deschisă cutia de cartele îmbrăcată în marochin roşu, iar în ea se aflau două bilete strânse laolaltă cu o clemă masivă din nichel. Se aplecă şi luă cutia.

— Ridică-mă în picioare, îi spuse Houston cu glas poruncitor, ceva mai puternic de astă dată şi trădând o undă de iritare şi stăruinţă. Unde mi-e bastonul? Unde-i Radley?

Camera păru să se legene cu ea, ca un vapor pe mare, dar îşi continuă drumul până la uşă, o deschise, ieşi, o închise şi, ca orice persoană inocentă de viţă nobilă, porni de-a lungul coridorului luminat de lămpi cu gaz.

***

Gara de la Podul Londrei, de unde pornea trenul Companiei Feroviare Sud-Est, era o hală uriaşă din metal şi sticlă înnegrită de funingine, prin care vântul bătea nestingherit. Câţiva quakeri

mergeau pe lângă şirurile lungi de bănci şi ofereau pamflete religioase călătorilor care aşteptau. Îmbrăcaţi în tunici roşii, soldaţi irlandezi cu ochii injectaţi după cheful cu gin din noaptea precedentă priveau urât ia misionarii ce treceau prin dreptul lor. Pasagerii francezi păreau, toţi să plece acasă cu ananaşi, adevărate prăzi exotice şi dulci, găsite în docurile londoneze. Până şi actriţa grăsuţă care stătea faţă în faţă cu Sybil avea un asemenea fruct, ale cărui mustăţi verzi ieşeau dintr-un coş acoperit aflat la picioarele ei.

***

Trenul trecu parcă în zbor prin Bermondsey, ieşind pe lângă străduţele cu case noi din cărămidă şi acoperite cu ţiglă roşie. Grămezi de gunoaie, grădini, pieţe, terenuri virane. Un tunel.

Întunericul din jurul ei mirosea a praf de puşcă ars.

Sybil închise ochii.

Când îi deschise iarăşi, văzu ciori bătând din aripi deasupra unui deal arid, firele de telegraf parcă vii, înălţându-se şi coborând în spaţiul dintre stâlpi, dansând în vântul stârnit de graba ei de a ajunge în Franţa.

Această imagine, trasă în secret la dagherotip de un lucrător la Secţia de Morală Publică din cadrul Surete Generale, la 30 ianuarie 1855, prezintă o tânără doamnă aşezată la o masă de pe terasa Cafe Madeleine, din Bulevardul Malesherbes nr. 4. Femeia, stând singură, are în faţă un ceainic şi o ceaşcă din porţelan. Studierea imaginii dezvăluie anumite detalii legate de îmbrăcăminte: panglici, volănaşe, şalul din caşmir, mănuşile, cerceii, boneta foarte complicată. Hainele femeii sunt de origine franţuzească, noi şi de bună calitate. Faţa ei, neclară din cauza expunerii prelungite, pare concentrată, pierdută în gânduri.

Analiza atentă a amănuntelor din fundal scoate în evidenţă Bulevardul Malesherbes şi birourile de transporturi maritime ale Companiei Sud Atlantique. În vitrina birourilor este expusă macheta unui vapor cu aburi având trei coşuri de fum, o navă proiectată de francezi şi destinată comerţului colonial transatlantic. Un bărbat în vârstă, a cărui faţă nu apare, evident un trecător oarecare, pare pierdut în contemplarea vaporului; silueta lui singuratică pare nelalocul ei în mişcarea rapidă şi neclară a mulţimii pariziene. Nu poartă nimic pe cap, are umerii

căzuţi şi se sprijină greoi într-un baston, confecţionat, după toate aparenţele, din lemn de palmier. Nu este conştient de prezenţa apropiată a tinerei femei, ceea ce nu este cazul ei. Ea este Sybil Gerard. El se numeşte Samuel Houston. Drumurile lor se despart aici pentru totdeauna.

A DOUA RECAPITULARE

ZIUA DERBIULUI

Bărbatul e surprins în mers, în timp ce pătrunde pieziş în mijlocul mulţimii cu ţinută sărbătorească. Vizorul i-a surprins o porţiune a feţei lui: pometul proeminent al obrazului, barba neagră şi deasă, tunsă scurt, urechea dreaptă, şuviţa rebelă de păr, vizibilă între gulerul paltonului din catifea reiată şi şapca în dungi. Manşetele pantalonilor de culoare închisă, prinse strâns cu nasturi în ghetrele din piele de deasupra cizmelor ţintuite, sunt stropite până la fluierul piciorului cu noroiul albicios, specific ţinutului Surrey. Epoletul stâng al paltonului e prins cu un nasture bine cusut pe deasupra baretei, de care atârnă tocul unui binoclu militar; poalele flutură larg în aerul cald, lăsând vederii bumbi decorativi masivi, alămiţi şi lucind. Îşi ţine mâinile adânc vârâte în buzunarele paltonului lung.

Numele lui este Edward Mallory.

A mers printre caleşti lăcuite orbitor, cai purtând ochelari şi păscând zgomotos iarba scurtă, printre mirosuri de harnaşament, sudoare şi iarbă presărată de baligi, amintindu-i de propria copilărie. Degetele au făcut inventarul diverselor buzunare. Cheile, cutia cu trabuce, portmoneul, pachetul cu cartele. Mânerul gros din corn de cerb al cuţitului cu multe lame din oţel de Sheffield. Carnetul de notiţe – cel mai preţios articol dintre toate. O batistă, un ciot de creion, câteva monede de un şiling. Bărbat practic, Doctor Mallory ştia că fiecare adunătură de oameni dornici de sport îşi are hoţii săi, niciunul dintre ei îmbrăcat cu haine care să-i trădeze profesiunea. Aici, oricine poate fi hoţ. Aceasta este realitatea; acesta este riscul.

O femeie a apărut pe neaşteptate în calea lui Mallory, iar ţintele cizmelor au sfâşiat volanele fustei ei lungi. Răsucindu-se pe călcâie, schimonosindu-se şi făcându-şi crinolina să fâşâie, femeia şi-a tras fusta de sub piciorul lui, iar el şi-a dus degetele mâinii drepte la şapcă şi s-a îndepărtat grăbit. Vreo soţie de fermier, o fiinţă stângace, cu obrajii mari, îmbujoraţi, civilizată şi

englezoaică precum o vacă de lapte. Ochii lui Mallory sunt încă obişnuiţi cu o specie mai sălbatică, femeile-lupoaice, scunde şi negricioase, ale indienilor Cheyenne, cu plete negre şi unsuroase şi încălțări din piele, brodate cu mărgele colorate. Fustele pe cercuri ale femeilor din jur îi par un salt evolutiv aberant; fiicele Albionului s-au ales cu o adevărată schelărie pe dedesubt, alcătuită numai din oţel şi fanoane de balenă.

Bizonul; exact. Bizonul american, identic cu silueta în crinolină, atunci când glonţul pornit din puşcă îl dobora; cădea într-un fel anume în iarba înaltă, dintr-o dată retezat, un morman de carne acoperită cu blană. Animalele ce alcătuiau marile turme din Wyoming primeau moartea nemişcate, din picioare, doar ciulind urechile, parcă în semn de uimire la zgomotul îndepărtat al împuşcăturilor.

Acum Mallory îşi croia dram prin turma de aici, uluit că moda îşi putea împinge atât de departe impetuozitatea. Dispersaţi printre femeile lor, bărbaţii păreau o cu totul altă specie, dar nu situată la cealaltă extremă – cu excepţia, probabil, a pălăriilor înalte şi lucioase, deşi ochiul minţii refuză să vadă un asemenea articol vestimentar drept exotic. Ştie prea multe despre pălării, prea multe dintre amănuntele cu totul tăinuite ale naşterii lor. Îşi dă seama dintr-o simplă privire că majoritatea pălăriilor purtate de cei din jurul lui sunt extrem de ieftine, fabricate de o Maşinărie, pre-formate într-o fabrică, deşi par aproape la fel de fine ca acelea lucrate de un pălărier priceput, iar asta la jumătate de preţ, dacă nu chiar mai puţin. Îşi ajutase deseori tatăl în micul atelier din Lewes: făcea găuri, însăila, fixa pe calapod, cosea. Tata se ocupa de înmuierea fetrului în baia cu preparat pe bază de mercur, părea să nu ia vreodată în seamă duhoarea…

Mallory nu se arăta sentimental în ceea ce privea moartea sigură a meseriei tatei. Alungă ideea din minte când văzu un cort acoperit cu o prelată vărgată, la tejgheaua căruia se îngrămădeau bărbaţii, ştergându-şi spuma de la gură. Simpla vedere a acestei scene îi stârni setea. Ocolind un trio de bărbaţi îmbrăcaţi sportiv, cu cravaşele sub braţ, care comentau pariurile zilei, ajunse în dreptul tejghelei şi bătu în ea cu o monedă de un şiling.

— Cu ce vă servesc, domnu’? întrebă barmanul.
— O bere neagră slabă, cu aromă de merişor.
— Sunteţi din Sussex, da?
— Exact. De ce?
— Nu pot face băutura asta cum se cuvine, domnu’, fi’ncă n-am apă de orz, îi explică omul, întristându-se brusc. N-are cătare decât în Sussex.
— Au trecut aproape doi ani de când n-am mai gustat aşa ceva, spuse Mallory.
— Vă fac al’ceva, domnu’. Samănă mult cu ce vreţi. Ce ziceţi? Atunci un trabuc bun. Doar două pence! Iarbă fină, de Virginia.
Şi barmanul scoase un trabuc strâmb dintr-o cutie de lemn. Mallory clătină din cap.
— Dacă vreau să beau ceva, sunt tare încăpăţânat. Ori bere slabă, ori nimic.
Barmanul îi surâse.
— Nu vă lăsaţi îmbiat? Adevărat bărbat născut în Sussex, asta-i limpede! Şi eu îs din ţinutul acela. Vă dau trabucul ăsta pe gratis, domnule, împreună cu complimentele mele.
— Foarte elegant din partea dumitale, răspunse Mallory, surprins.
Se îndepărtă, scoţând un băţ de chibrit din cutia de ţigarete. Aprinzându-l de cizmă, pufăi până când trabucul începu să scoată fum şi apoi, cu un aer ştrengăresc, îşi petrecu degetele mari prin tăietura pentru mâini a jiletcii.
Trabucul avea gust de praf de puşcă umed. Îl smulse dintre buze. În jurul foii de tutun urât mirositor, de culoare verzui-negricioasă, era o banderolă din hârtie ieftină, pe care se vedea un drapel străin cu stele şi barete, plus un moto: VICTORY BRAND. Gunoaie yankee produse la vreme de război; îl azvârli, iar trabucul se izbi de loitra unei căruţe de ţigani şi ricoşă răspândind scântei, apoi un copil zdrenţăros, cu părul negru-tăciune, îl înşfăcă fără să pregete.
În stânga lui Mallory, un vehicul cu aburi, nou şi sclipitor, al cărui conducător stătea ţeapăn pe postul de pilotaj, pătrunse pufăind în mijlocul mulţimii. Când omul trase manşa frânei, se auzi şi dangătul clopotului din bronz aşezat în partea din faţă, vopsită în maro, iar oamenii se dispersară îmbufnaţi din faţa

vehiculului care înainta. Deasupra lor, pasagerii se lăfăiau la soare pe fotolii îmbrăcate în catifea, fiindcă acoperişul de protecţie împotriva scânteilor fusese pliat pe spate. Un bătrânel surâzător cu mănuşi din piele de căprioară sorbea şampanie alături de două domnişoare tinere, fiice ori amante. Pe uşa vehiculului strălucea un blazon reprezentând o roată dinţată de culoare azurie şi două ciocane încrucişate, argintii. Era emblema vreunui radical, necunoscută lui Mallory, care ştia blazoanele tuturor lorzilor din lumea ştiinţei – se vădea că nu se pricepe la capitalişti.

Maşina se îndrepta către est, spre garajele participanţilor la Derby; porni în urma ei, slujindu-se de cărarea pe care o deschidea prin mulţime şi ţinând pasul fără efort, surâzând la vederea birjarilor care se zbăteau să-şi ţină în frâu caii speriaţi. Scoţându-şi carneţelul din buzunar şi cât pe ce să se împiedice în făgaşele făcute pe terenul înierbat de roţile groase ale vehiculului, răsfoi câteva dintre paginile colorate ale unui ghid monden. Era ediţia din anul precedent; nu găsi blazonul. Păcat, dar asta nu însemna mare lucru, mai ales că acum alţi şi alţi lorzi erau înnobilaţi în fiecare săptămână. Clasa lorzilor ţinea tare mult la caleştile cu aburi.

Vehiculul îşi continuă deplasarea spre firicelele de aburi cenuşii care se ridicau din spatele tribunelor, susţinute de coloane ale circuitului de la Epsom. Pe rampa circulară a drumului de acces urcă pufăind uşor. Mallory zări garajele, adăpostite de o construcţie puţin înaltă, dar întinsă pe o suprafaţă mare, reprezentativă pentru stilul modem, susţinută de stâlpi metalici şi cu acoperişul din foi de tablă galvanizată, nituite una de alta, ale cărui linii severe erau întrerupte ici şi colo de fanioane şi ventilatoare protejate de calote argintii.

Merse în spatele vehiculului pufăitor până când acesta pătrunse într-un stand. Conducătorul deschise supapele şi aburul scăpă cu un fâsâit puternic. Mecanicii de rând începură imediat să ungă angrenajele în mişcare, iar pasagerii descinseră folosindu-se de o pasarelă pliantă. În drumul spre tribuna principală, lordul şi cele două femei se încrucişară cu Mallory. Considerând că fac parte din elita britanică ridicată prin propriile-i forţe, cei trei păreau încredinţaţi că el e cu ochii pe ei,

astfel că-l ignorară ca nişte adevăraţi aristocraţi. În spatele lor, şoferul se chinuia să care un coş cu alimente, care atârna greu. Mallory îşi duse mâna la şapca vărgată, exact ca a individului, însă acesta nu catadicsi să-i întoarcă salutul.

Trecând prin dreptul garajelor şi identificând vehicule cu aburi menţionate de ghidul său, Mallory şi-l notă pe fiecare cu ajutorul capătului de creion şi simţi un delicat fior de mulţumire. La Epsom erau prezenţi Faraday, marele fizician, membru al Societăţii Regale, Colgate, magnatul săpunului, ba chiar, şi aici apărea surpriza, vizionarul constructor Brunel. Câteva dintre vehicule aveau blazoane vechi, de familie; mari latifundiari, ai căror părinţi fuseseră duci şi conţi pe vremea când existaseră, astfel de titluri de nobleţe. O parte a reprezentanţilor vechii nobilimi decăzute îşi puteau permite un vehicul cu aburi; unii dovedeau un spirit de iniţiativă mai dezvoltat şi făceau tot ce le stătea în putinţă să ţină pasul.

Ajunse lângă aripa de sud, pe care o descoperi înconjurată de o baricadă din capre noi şi curate, mirosind a catran. Această zonă, rezervată vehiculelor de curse, era protejată de un pluton de poliţişti în uniformă. Unul dintre ei avea o carabină Cutts-Maudslay, cu arc încărcător, asemănătoare cu modelul cunoscut lui Mallory, fiindcă membrii expediţiei din Wyoming fuseseră dotaţi cu şase astfel de arme. Deşi indienii Cheyenne priviseră carabina fabricată în Birmingham cu un respect amestecat cu teamă care le slujise expediţionarilor, Mallory ştia că arma e plină de hachiţe, mergând până acolo încât devine nesigură. Pe de altă parte, era imprecisă, dovedindu-se uneori de-a dreptul inutilă dacă trăgătorul nu slobozea toate cele treizeci de gloanţe în grupul de urmăritori – lucru pe Mallory îl făcuse odată când ocupase o poziţie de tragere din pupa fortăreţei cu aburi cu care se deplasau membrii expediţiei.

Mallory se îndoia că junele poliţist imberb avea idee de ce este în stare o Cutts-Maudslay dacă trage cu ea în mulţime. Cu un efort, reuşi să-şi şteargă din minte cumplitul gând.

Dincolo de baricadă, fiecare stand era bine ferit de ochii spionilor şi ai pariorilor cu ajutorul unor foi mari de cort, fixate strâns de cabluri petrecute printre catarge înalte. Mallory îşi croi drum prin mulţimea agitată de gură-cască şi iubitori ai maşinilor

cu aburi. Doi poliţişti îl opriră scurt la poartă. Îşi scoase imediat cartela cu numărul de înregistrare ca cetăţean, precum şi invitaţia gravată, pusă la dispoziţie de Frăţia Mecanică a Aburului. Notându-şi cu atenţie numărul său, poliţiştii verificară existenţa lui într-un dosar gros, asemănător cu un borderou. În cele din urmă, îi arătară poziţia în care erau gazdele sale şi-i reamintiră că nu are dreptul să meargă în altă parte.

Ca măsură suplimentară de prevedere, Frăţia numise propriul său observator. Individul stătea pe un scaun pliant în faţa pânzei de cort, se uită chiorâş la orice persoană şi ţinea strâns în mână o cheie lungă din metal. Mallory îi întinse invitaţia. Cerberul îşi strecură capul pe după un pliu al pânzei de cort, strigă: „Tom, a venit fratele tău”, şi-i îngădui lui Mallory să intre.

Strălucirea zilei deveni o amintire în interiorul dominat de mirosul greu de unsoare, şpan şi praf de cărbune. Purtând şepci vărgate şi şorţuri din piele, patru mecanici ai Frăţiei verificau un plan la lumina supărătoare a unei lămpi cu carbid; în spatele lor era o siluetă stranie, ale cărei rotunjimi din metal sclipeau.

Cum corpul de culoare stacojie părea suspendat în mod absurd între două roţi mari, în primele momente de surpriză îl luă drept barcă. Dându-se mai aproape, văzu că erau roţi motoare; metalul pistoanelor lustruite până la strălucire dispărea în manşoanele practicate în carcasa ori învelişul cu aspect imaterial. Nu era barcă; semăna mai curând cu o lacrimă sau cu un mormoloc mare. O a treia roată, foarte mică şi oarecum ridicolă, era montată pe un pivot rotitor la capătul cozii lungi şi subţiate.

Zări şi numele, pictat cu negru şi auriu pe partea frontală, bombată, sub suprafaţa curbată a sticlei fine cu plumb: *Zephyr.*

— Hai, Ned, apropie-te! i se adresă cu glas melodios fratele lui, făcând-i un semn cu mâna. Nu te sfii!

Ceilalţi chicotiră auzind invitaţia ironică a lui Tom, iar Mallory păşi spre ei în zgomotul scrâşnit al ţintelor de la cizme, în vârstă de nouăsprezece ani, Tom îşi lăsase o umbră de mustaţă; părea gata să zboare cu prima adiere de vânt. Mallory îi întinse mâna prietenului său, superiorul lui Tom:

— Bună ziua, domnule Michael Godwin!

— Domnule Mallory! îi răspunse Godwin, mecanic în jur de patruzeci de ani, blond, cu perciuni groşi acoperindu-i o bună parte din obrazul ciupit de vărsat.

Scund şi bine clădit, cu ochi iscoditori şi pe jumătate ascunşi de pleoapele coborâte, Godwin dădu să facă o plecăciune, apoi, răzgândindu-se, îl bătu amical pe spate şi-i prezentă pe tovarăşii săi: Elijah Douglas, angajat al său, şi Henry Chesterton, maistru clasa a doua.

— Sunt onorat, domnilor, îi asigură Mallory. Mă aşteptam la lucruri minunate din partea dumneavoastră, însă aceasta e o adevărată revelaţie.

— Ce părere aveţi despre ea, doctore Mallory?

— Nici nu aminteşte de fortăreaţa noastră cu aburi, trebuie să recunosc!

— N-a fost concepută pentru Wyoming, îl lămuri Godwin, iar asta explică lipsa armelor şi a blindajului. Forma decurge din funcţie, după cum ne-aţi spus în repetate rânduri.

— E cam mică pentru o cursă de vehicule, nu credeţi? îndrăzni Mallory, neştiind ce altceva ar putea spune. Are o formă neobişnuită.

— E construită pe anumite principii, domnule, abia descoperite. Proiectarea ei a fost o întreagă poveste şi reprezintă ideile unui coleg de-al dumneavoastră. Sunt convins că vă amintiţi de regretatul profesor Rudwick…

— A, da, Rudwick, mormăi Mallory, apoi şovăi. N-aş zice că Rudwick a fost adeptul noilor principii…

Douglas şi Chesterton îl urmăreau cu o curiozitate neascunsă.

— Amândoi eram paleontologi, explică Mallory, dintr-o dată stânjenit, însă individul se credea de viţă nobilă. Îşi dădea aere de superioritate şi susţinea teorii învechite. După părerea mea, avea o gândire cam rigidă şi confuză.

Cei doi mecanici schimbară priviri nedumerite.

— Nu-s omul care să vorbească rău despre morţi, se grăbi Mallory să-i asigure. Rudwick îşi are prietenii lui, eu, pe ai mei, şi cu asta am terminat.

— Dar sigur vă amintiţi, nu se lăsă Godwin, de uriaşa reptilă zburătoare a lui Rudwick?

— *Quetzalcoatlus,* spuse Mallory. Asta a fost, într-adevăr, o lovitură, indiscutabil.

— Cei de la Cambridge i-au studiat rămăşiţele, spuse Godwin, la Institutul de Analitică a Maşinăriilor.

— Şi eu mi-am propus să lucrez acolo o vreme, la brontozaur, explică Mallory, nemulţumit de turnura pe care părea să o capete discuţia.

— Vedeţi dumneavoastră, urmă Godwin, cei mai mari matematicieni ai Britaniei au trăit acolo ca în puf, urzindu-şi marile teorii, în vreme ce noi doi îngheţam prin noroaiele din Wyoming, apoi au perforat găuri în cartele ca să descopere cum de putea zbura o creatură atât de uriaşă.

— Am aflat despre acest proiect, spuse Mallory. Rudwick a publicat un articol referitor la subiect. Dar „pneumodinamica” nu-i domeniul meu. Serios, din punct de vedere ştiinţific vorbind, nu cred că reprezintă mare lucru. Îmi pare oarecum… hmm… *aerian,* dacă mă-nţelegeţi.

Le surâse.

— Ar putea rezulta aplicaţii practice epocale, zise Godwin. Până şi Lordul Babbage şi-a manifestat interesul faţă de analiză.

Mallory rămase puţin pe gânduri.

— Recunosc, e posibil ca pneumatica să promită dacă a reţinut atenţia marelui Babbage! Pentru a aduce îmbunătăţiri artei zborului cu balonul, probabil? Iar zborul e domeniu militar. Pentru ştiinţa războiului se găsesc întotdeauna fonduri generoase.

— Nu, domnule, mă refeream la proiectarea de mecanisme.

— O maşină de zburat, vreţi să ziceţi? Mallory făcu o pauză. Doar nu încercaţi să mă convingeţi că vehiculul acesta al dumneavoastră poate *zbura*!!

Mecanicii râseră politicoşi.

— Nu, admise Godwin, şi nici nu pot afirma că toată urzeala aceea a Maşinăriei a dat rezultate palpabile, clare. Dar acum înţelegem anumite probleme legate de comportarea aerului în mişcare şi principiile rezistenţei opuse de atmosferă. Principii noi, deocamdată prea puţin cunoscute.

— Dar noi, mecanicii, spuse Chesterton cu mândrie, le-am aplicat practic, domnule, în modelarea *Zephyr-ului.*

— Linie aerodinamică, aşa o numim, explică Tom.

— Deci i-aţi dat acestui vehicul al vostru o „linie” da? De aceea seamănă atât de mult cu, cu…

— Cu un peşte, îl ajută Tom.

— Exact, întări Godwin. Un peşte! Totul e o acţiune a fluidelor, pricepeţi? Apă. Aer. Haos şi turbulenţă! Totul se regăseşte în calcule.

— Impresionant, recunoscu Mallory. Să înţeleg, prin urmare, că aceste principii ale turbulenţei…

Dintr-un stand alăturat izbucni un vuiet neaşteptat şi asurzitor. Zidurile se cutremurară şi tavanul începu să cearnă particule fine de funingine.

— Ăştia trebuie să fie italienii, strigă Godwin. Anul acesta au venit cu un adevărat monstru!

— Scoate un fum ucigător şi puturos! se plânse Tom.

Godwin ciuli urechea.

— Auziţi cum cloncăne pistoanele în cursa descendentă? N-au calculat bine toleranţele. Străinii aceştia fac treabă de mântuială!

Îşi îndesă şapca mai bine pe cap şi-şi scutură funinginea de pe genunchi. Mallory simţi că-i plesneşte capul.

— Haideţi să vă ofer ceva de băut! ridică el glasul.

Godwin îşi duse mâna pâlnie la o ureche.

— Poftim?

Mallory repetă propunerea prin gesturi; duse pumnul spre gură cu degetul mare la buze. Godwin surâse larg. Răcnind, schimbă grăbit câteva cuvinte cu Chesterton deasupra unei schiţe. Apoi Godwin şi Mallory ieşiră afară, la soare.

— Proaste pistoane are! rosti satisfăcut şi paznicul din faţa standului.

Godwin încuviinţă din cap şi-i întinse şorţul din piele. Îşi luă apoi o haină neagră şi schimbă şapca de mecanic cu o pălărie din pai, cu boruri largi.

Părăsiră apoi spaţiul îngrădit.

— Nu-ţi pot acorda decât câteva minute, se scuză Godwin. Ştii cum se zice: „Ochiul stăpânului îngraşă vita.” Îşi prinse o pereche de ochelari fumurii pe după urechi. Unii dintre pasionaţii de curse mă ştiu şi-ar putea încerca să ne

urmărească… Dar să lăsăm asta. Ned, mă bucur să te revăd. Bine-ai revenit în Anglia.

— N-o să te reţin mult, îl asigură Mallory. Doream doar să schimbăm câteva cuvinte între patru ochi. Despre băiat şi altele de genul ăsta.

— A, Tom e un flăcău minunat. Învaţă. Si e bine intenționat.

— Sper să facă progrese.

— Ne străduim, spuse Godwin. Am aflat de la Tom despre tatăl tău, şi-mi pare rău. Mă refer la boala lui şi la celelalte.

— Bătrânul Mallory, ei, nu se dă el bătut până nu-şi duce şi ultima fată în faţa altarului, imită el vorbirea tatălui în graiul din Sussex. Aşa spune tata mereu. Vrea să-şi vadă toate fetele măritate. E tare sărmanul bătrân.

— Cred că se mândreşte tare mult cu un fiu ca tine, spuse Godwin. Ia zi, cum ţi se pare Londra? Ai venit cu trenul de vacanţă?

— Nu vin de la Londra. Am fost în Lewes, cu familia. Am călătorit cu trenul de dimineaţă de-acolo până la Leatherhead; apoi am luat-o pe jos.

— Ai bătut atâta drum până la Derby? Asta înseamnă mai bine de zece mile!

Mallory zâmbi.

— M-ai văzut făcând pe jos şi douăzeci de mile, prin ţinuturile mlăştinoase din Wyoming, în căutare de fosile. Ţineam mult să văd iarăşi primitoarele ţinuturi englezeşti. Abia m-am întors de la Toronto cu toate lăzile doldora de oase cârpăcite cu ghips, în vreme ce tu stai aici de câteva luni bucurându-te de toate astea.

Îşi însoţi vorbele de un gest larg cu mâna. Godwin dădu aprobator din cap.

— Cum ţi se par locurile… te simţi din nou acasă?

— Londra e un bazin anticlinal, spuse Mallory. Straturi calcaroase din terţiar şi eocen, cu o idee de lut silicios actual. Godwin pufni în râs.

— Toţi suntem alcătuiţi din lut silicios… Uite c-am ajuns; flăcăii de aici au băuturi cumsecade.

Coborâră o pantă lină către o haraba plin cu butoaie de bere, în jurul căreia forfoteau o mulţime de bărbaţi. Proprietarii nu

aveau bere neagră aromată. Mallory se mulţumi cu două halbe de bere obişnuită.

— Mă bucur că ai acceptat invitaţia noastră, constată Godwin. Ştiu că eşti un om ocupat, domnule, dacă ţinem seama de răsunătoarele tale controverse pe teme de geologie şi nu numai.

— Nu-s deloc mai ocupat decât tine, i-o întoarse Mallory. Tu faci mecanică, lucru limpede şi clar. Cu folos practic şi imediat. Chiar te invidiez.

— Nu, greşeşti, îl linişti Godwin. Fratele tău te crede un adevărat Dumnezeu. La fel şi noi! Tu eşti omul viitorului, Ned. Steaua ta norocoasă e în urcare.

— Am avut mult noroc în Wyoming, desigur, recunoscu Mallory. Am făcut o mare descoperire. Dar fără tine şi fortăreaţa ta, pieile roşii de acolo ne-ar fi ucis pe toţi.

— Nu erau chiar atât de fioroşi, mai ales după s-au mai liniştit şi-au dat de gustul de whisky.

— Sălbaticii ştiu să respecte oţelul britanic. Teoriile privitoare la fosile nu-i impresionează din cale-afară.

— Ei bine, spuse Godwin, eu sunt membru devotat al Partidului şi-l susţin pe Lordul Babbage. „Teoria şi practica trebuie să fie precum oasele şi muşchii."

— Un asemenea sentiment nobil cere încă o halbă, spuse Mallory. Godwin vru să plătească. Lasă-mă pe mine, te rog, insistă Mallory. Încă mai am bani din suma alocată pentru expediţie.

Rămas cu halba de bere în mână, Godwin îl trase pe Mallory departe de urechile iscoditoare ale celorlalţi băutori. Privi împrejur cu fereală, apoi îşi dădu jos ochelarii şi-i privi pe Mallory drept în ochi.

— Ned, te poţi încrede în propriu-ţi noroc?

Mallory îşi mângâie barba.

— Hai, zi.

— Vânzătorii de ponturi spun că *Zephyr* are şanse de zece la unu să câştige cursa.

Mallory chicoti.

— Eu nu-s parior, domnule Godwin! Oferă-mi adevăruri clare şi probe, şi după aceea fac singur alegerea. Dar nu mă amăgesc cu himere, sperând să capăt comori nemeritate.

— Ai riscat mergând în Wyoming! Ţi-ai pus viaţa la bătaie.

— Da, dar mă bizuiam pe propriile mele calităţi şi pe cele ale colegilor.

— Exact! exclamă Godwin. Tocmai asta e şi părerea mea, şi te aprob întru totul! Ascultă-mă o clipă. Să-ţi spun câteva cuvinte despre Frăţia noastră, a Mecanicilor. Apoi i se adresă cu glas scăzut: Preşedintele sindicatelor noastre, Lordul Scowcroft… Când vremurile au fost proaste, se numea simplu, Jim Scowcroft, fiind unul dintre agitatorii cunoscuţi, însă a căzut la pace cu Radicalii. Acum e bogat, a ajuns în Parlament şi s-a ales cu onoruri; un bărbat foarte inteligent. Când m-am dus la Lordul Scowcroft cu planurile pentru *Zephyr,* mi-a vorbit aşa cum o faci şi tu acum: realităţi şi dovezi. „Maistre clasa întâi Godwin”, mi-a zis, „nu te pot finanţa din cotizaţiile strânse din banii câştigaţi cu greu de Fraţii noştri decât dacă-mi poţi demonstra, negru pe alb, ce profit vom scoate noi din treaba asta.” Şi atunci i-am spus: „Domnia voastră, construirea unui vehicul cu aburi e una dintre afacerile cele mai profitabile cu produse de lux în această ţară. După ce vom merge la Epsom Downs şi maşina aceasta a noastră îi va lăsa pe ceilalţi concurenţi să înghită praful ridicat de ea, nobilimea va face coadă să cumpere operele de artă ale Mecanicilor.” Şi chiar aşa se va întâmpla, Ned.

— Dacă veţi câştiga cursa! spuse Mallory.

Cu un aer serios, Godwin îl aprobă din cap.

— Nu pot promite marea cu sarea. Sunt mecanic; ştiu prea bine cum se poate îndoi fierul, cum se rupe, rugineşte şi crapă. O ştii şi tu, Ned, fiindcă m-ai văzut muncind ca un rob să repar blestemata aceea de fortăreaţă cu aburi, de credeam că voi înnebuni… Dar sunt sigur pe calcule şi cifre. Ştiu ce înseamnă diferenţele de presiune, puterea dezvoltată de motor, cuplul de torsiune al arborelui de antrenare şi diametrul roţilor. Dacă nu se petrece un dezastru, micuţul nostru *Zephyr* va trece pe lângă celelalte concurente de parcă vor fi încremenite pe loc.

— Sună minunat. Mă bucur pentru tine, zise Mallory şi sorbi din cana cu bere. Şi-acum spune-mi ce se întâmplă dacă suferiţi un dezastru.

Godwin zâmbi.

— Atunci pierd şi rămân fără un bănuţ. Lord Scowcroft s-a dovedit generos, după opinia mea, dar la un astfel de proiect apar întotdeauna cheltuieli suplimentare. Am băgat în maşina asta tot ce aveam: plata pentru expediţia mea, primită de la Societatea Regală, până şi o mică moştenire lăsată de o mătuşă care a murit fără urmaşi, Dumnezeu s-o odihnească în pace.

Mallory rămase mirat.

— Totul?

Godwin râse trist.

— La urma urmei, nu-mi pot lua ceea ce *ştiu,* nu? Îmi vor rămâne cunoştinţele şi priceperea; poate plec în altă expediţie organizată de

Societatea Regală. Risc însă tot ce am în Anglia. Faimă sau foamete, Ned, cale de mijloc nu văd.

Mallory îşi trecu mâna prin barbă.

— Mă uimeşti, domnule Godwin. Întotdeauna te-am considerat un om practic.

— Doctore Mallory, spectatorii mei de azi reprezintă crema Marii Britanii. Primul-ministru se află aici. Prinţul Consort asistă la cursă. Lady Ada Byron e aici şi pariază bani frumoşi, dacă e să dau crezare zvonurilor. Când mi se va mai oferi o asemenea şansă?

— Îţi înţeleg logica, spuse Mallory, dar n-aş putea afirma c-o şi aprob. Dacă mă gândesc mai bine, situaţia ta familială îţi îngăduie să rişti atât de mult. Nu eşti căsătorit, am dreptate?

Godwin sorbi din bere.

— Nici tu nu eşti, Ned.

— Nu, dar am opt fraţi şi surori mai mici decât mine, tata bolnav pe moarte, mama roasă de reumatisme. Nu pot risca punând zălog starea materială a familiei.

— Pariurile sunt de zece la unu, Ned. O neghiobie! Ar trebui să fie de cinci la trei în favoarea *Zephyr*-ului.

Mallory nu-i răspunse. Godwin oftă.

— Păcat. Tare mult aş fi vrut să văd un prieten apropiat câştigând pariul ăsta. Câştigul e mare, uriaş! Iar eu însumi nu pot s-o fac, pricepi? Am vrut, dar mi-am cheltuit până şi ultimii bani cu *Zephyr.*

— Poate pun o sumă modestă, se aventură Mallory. De dragul prieteniei noastre.

— Pariază şi zece lire în numele meu, spuse brusc Godwin. Zece, doar ca împrumut. Dacă pierzi, ţi-i restitui eu cumva, în zilele ce urmează. Dacă o să câştigi, împărţim suta de lire pe din două, în seara asta. Ce zici? O faci pentru mine?

— Zece lire! E mult…

— Ţi-i înapoiez.

— Sunt încredinţat că eşti… Mallory nu întrevăzu posibilitatea de a-l refuza. Omul îi oferise lui Tom un loc în această viaţă, aşa că se simţea îndatorat. Prea bine, domnule Godwin. Asta ca să-ţi fac hatârul.

— N-o să-ţi pară rău, îl asigură Godwin. Mâhnit, îşi scutură de praf mânecile aproape zdrenţuite ale redingotei. Cincizeci de lire. Le găsesc eu rostul. Un inventator în culmea triumfului, care urcă scara socială, n-ar trebui să se îmbrace precum un preot de ţară.

— Nu te-aş sfătui să cheltuieşti bani mulţi pe obiecte pretenţioase.

— Nu-i o vanitate să te-mbraci potrivit stării tale. Godwin îl măsură de sus până jos cu ochi critici. Asta-i haina aceea veche pe care-o ştiu de când cutreieram prin Wyoming, nu?

— Straie foarte practice, întări Mallory.

— Dar nu pentru Londra. Sau pentru a ţine prelegeri atrăgătoare doamnelor elegante care se prăpădesc după istoria naturală.

— Nu mi-e ruşine de ceea ce sunt, afirmă el băţos.

— Ned Mallory cel simplu, spuse Godwin şi făcu un gest din cap, venit la Epsom cu o şapcă de mecanic pe cap, pentru ca băieţii să nu se simtă lângă un savant renumit. Ştiu de ce ai făcut asta, Ned, şi te aprob. Dar ascultă-mă pe mine, într-o bună zi o să devii Lord Mallory, cum mă vezi şi cum te văd acum, stând la un pahar. Vei avea o redingotă elegantă din mătase şi panglică la buzunar, precum şi distincţii şi medalii primite din partea tuturor şcolilor mari. Doar tu eşti cel care a descoperit marele Leviathan de Uscat şi ai descâlcit strălucitor mormanele de oase pietrificate. Asta eşti acum, Ned, şi-ai face bine să fii conştient de acest lucru.

— Nu-i chiar aşa de simplu cum îţi închipui. Nu cunosc politica Societăţii Regale. Eu sunt adept al Catastrofismului. Susţinătorii Uniformismului devin părtinitori când e vorba să acorde burse şi onoruri. Oameni de felul lui Lyell şi al acelui prost de Rudwick.

— Charles Darwin a fost înnobilat. Gideon Mantell la fel, iar iguanodonul lui e cât un crevete dacă-l compari cu brontozaurul.

— Să nu-l vorbeşti de rău pe Gideon Mantell! E cel mai bun om de ştiinţă pe care l-a avut vreodată ţinutul Sussex, şi s-a arătat foarte amabil cu mine.

Godwin privi lung la halba goală.

— Te rog să fii îngăduitor cu mine, spuse el. Am vorbit cam prea pe şleau, îmi dau seama. Suntem departe de Wyoming, unde stăteam în jurul focului de tabără ca simpli supuşi englezi, ne scărpinam fără jenă acolo unde ne mânca.

Îşi puse din nou ochelarii fumurii.

— Dar mi-aduc aminte de teoriile pe care ni le-ai prezentat când ne explicai ce reprezentă ciolanele acelea. „Forma urmează funcţiei.” Supravieţuieşte doar cel mai adaptat. Formele noi devin preponderente. Ele pot părea stranii la început, dar Natura le pune la încercare contra celor vechi şi dacă rezistă ca principiu, atunci a lor e lumea. Godwin ridică privirea spre Mallory. Dacă nu înţelegi că teoria ta reprezintă osatura construcţiei mele, atunci mă înşel asupra ta.

Mallory îşi scoase şapca.

— Domnule, eu sunt cel care-ar trebui să-şi ceară scuze. Iartă-mi neghiobia şi orbirea. Sper că-mi vei vorbi întotdeauna deschis, fie că voi avea barete şi decoraţii pe piept, fie că nu. Să mă ajute cel de sus să nu mai procedez atât de neştiinţific astupându-mi urechile în faţa adevărului gol-goluţ.

Îi întinse mâna lui Godwin. Godwin i-o strânse.

Din partea cealaltă a pistei răsunară acordurile intonate de o fanfară, iar mulţimea începu să se agite şi îi răspunse cu urale. În jurul lor, oamenii se puseră în mişcare, migrând către tribune, ca o uriaşă cireada de rumegătoare.

— Plec să pun pariul despre care tocmai am vorbit, spuse Mallory.

— Eu trebuie să mă-ntorc la băieţi. Ne cauţi după cursă? Să împărţim câştigurile?

— Bineînţeles, răspunse Mallory.
— Dă-mi halba aceea goală s-o restitui, se oferi Godwin.
Mallory i-o dădu şi se îndepărtă. Imediat ce se despărţi de prietenul său, Mallory regretă promisiunea pe care-o făcuse. Zece lire era o sumă serioasă; în ce-l privea, trăise un an cu ceva mai mult de atât, asta pe vremea studenţiei.
Şi totuşi, socoti el, mergând spre chioşcurile acoperite ale agenţilor de pariuri, tehnicianul Godwin nu lăsa nimic la voia întâmplării şi era cinstit până la scrupulozitate. Nu avea absolut niciun motiv să pună la îndoială consideraţiile acestuia privind rezultatul final al cursei, deci cel care-ar paria o sumă bunicică pe *Zephyr* ar putea părăsi Epsomul în aceeaşi seară cu un câştig echivalând veniturile sale pe câţiva ani. Dacă ar putea paria treizeci de lire, sau patruzeci…
Avea aproape cincizeci de lire depuse la o bancă din City, cea mai mare parte a sumei primite pentru expediţie. Mai purta asupra lui alte douăsprezece lire, ascunse în brâul pentru bani din pânză murdară acum, pe care şi-l încinsese pe sub redingotă.
Gândul îi fugi la sărmanul lui tată, slăbit din pricina coreei, intoxicat cu mercur, tremurând din toate mădularele şi bolborosind fără noimă în fotoliul alăturat vetrei din Surrey. O parte a banilor lui Mallory era deja rezervată pentru cărbunele cu care ardea focul acela.
Cu toate acestea, putea pleca de acolo cu *patru sute de lire…* Ba nu, va fi prudent şi va paria doar cele zece lire, respectându-şi cuvântul dat lui Godwin. Zece lire ar reprezenta o pierdere cumplită, dar una pe care o putea suporta. Îşi trecu degetele mâinii drepte printre nasturii redingotei şi pipăi clapa încopciată de pe cureaua din pânză tare.
Hotărî să-şi depună pariul mai degrabă la chioşcul modernei firme Dwyer and Company decât la venerabila şi, probabil, mai respectabila Tattersall. Trecuse deseori prin faţa sediului firmei Dwyer din strada Martin, iluminat orbitor, şi auzise zornăitul metalic şi profund scos de cele trei Maşinării din dotare. Nu avea chef să depună un asemenea pariu la niciunul dintre zecile de agenţi individuali cocoţaţi pe scaune deasupra mulţimii, cu toate că aceştia dovedeau aceeaşi seriozitate ca marile companii.

Oamenii îi obligau să fie cinstiţi; Mallory fusese martor la o scenă când un agent, prins în păcat, fusese aproape linşat la Chester. Încă ţinea minte urletul răguşit ca al unui urs: „Rău-platnicule!” atingând paroxismul unui răcnet anunţând „Foc!” înăuntrul îngrăditurii alcătuite din bare metalice, şi iureşul pornit împotriva unui bărbat îmbrăcat în negru, care fusese azvârlit la pământ şi lovit sălbatic cu picioarele. Dedesubtul pojghiţei de bună dispoziţie a mulţimii care asistă la curse clocoteşte o ferocitate ancestrală. Discutase incidentul cu Lordul Darwin, care îl comparase cu atacurile declanşate de stolurile de ciori…

Gândurile îi fugiră la Darwin cât stătu la rând în faţa porţii de intrare pe circuitul de curse. Mallory fusese încă de la început un susţinător înfocat al lui Darwin, pe care-l aprecia drept una dintre cele mai strălucite minţi ale secolului; ajunsese însă să creadă că singuraticul lord, deşi aprecia vădit sprijinul lui Mallory, îl considera cam impertinent. Când era vorba de progres în probleme profesionale, Darwin nu-i slujea prea mult. Thomas Henry Huxley era omul potrivit pentru asemenea lucruri, dovedindu-se un priceput teoretician al societăţii, precum şi un desăvârşit om de ştiinţă şi orator…

La rând, imediat în dreapta sa stătea un barosan îmbrăcat cu haine scumpe cumpărate din City, cu numărul din acea zi al ziarului *Sporting Life* îndoit sub braţ. În timp ce-l privea, omul păşi către poartă şi puse un pariu de o sută de lire pe un cal numit Mândria Alexandrei.

— Zece lire pe *Zephyr* că va câştiga, îi spuse Mallory agentului de pariuri de la ghişeul pentru cursa de maşini cu aburi, înmânându-i o bancnotă de cinci şi restul hârtii de o liră.

Cât agentul găuri minuţios cartela, Mallory studie pariurile afişate în kinopiese deasupra şi în spatele tejghelei lucioase, din imitaţie de marmură şi mucava. Francezii erau mari favoriţi, constată el, cu vehiculul *Vulcan,* produs de Compagnie Generale de Traction, avându-l ca pilot pe un anume M. Raynal. Observă că pariul de începere pentru italieni ocupa o poziţie mai bună decât *Zephyr*-ul lui Godwin. Ce-or fi acelea pistoane?

Funcţionarul îi întinse lui Mallory o copie subţire de culoare albastră a cartelei pe care o găurise.

— Poftiţi, domnule, şi vă mulţumesc.

Privea deja dincolo de Mallory, către următorul client. Mallory îndrăzni:

— Primiţi cumva şi cecuri emise de o bancă din City?

— Desigur, domnule, îi răspunse omul, ridicând din sprâncene de parcă abia acum observa şapca şi redingota lui Mallory, cu condiţia să aibă tipărit pe ele şi numărul dumneavoastră de identificare ca cetăţean.

— În cazul acesta, rosti Mallory spre propria-i uimire, voi pune încă patruzeci de lire pe *Zephyr.*

— Că va câştiga, domnule?

— La câştig.

***

Mallory se considera un observator foarte bun al semenilor săi. Poseda, după cum îl asigurase Gideon Mantell cu mult timp în urmă, ochiul exersat al naturalistului. Într-adevăr, datora actuala poziţie în ierarhia ştiinţifică ochiului pătrunzător cu care privise peisajul monoton, presărat cu stânci de pe malul unui râu din Wyoming, descoperind forma în mijlocul haosului.

Acum, totuşi, îngrozit de nechibzuinţa cu care pariase, de dimensiunile catastrofei în eventualitatea că avea să piardă, nu-şi găsi deloc liniştea şi seninătatea în prezenţa indivizilor atât de diverşi care formau mulţimea spectatorilor de curse. Vuietul nerăbdător al, avidităţii şi patimii, stârnit în timpul cursei de cai i se păru insuportabil.

Părăsi tribuna, aproape zburând, cu speranţa că va alunga tremurul nervos din muşchii picioarelor. Lângă grilajul din metal de la punctul de sosire se crease o aglomerare de netrecut, alcătuită din vehicule şi oameni care strigau la trecerea cailor, într-un nor dens de praf. Aceştia, erau oameni mai săraci, majoritatea nedorind să dea un şiling pentru a ocupa un loc în tribune, amestecându-se cu fauna celor care ofereau servicii ori trăiau de pe urma aglomeraţiei: scamatori cu alba-neagra, ţigani, hoţi de buzunare. Începu să-şi croiască drum prin mulţime, către spaţiul liber de la margine, unde să-şi poată trage sufletul.

Brusc îl fulgeră gândul că ar putea pierde unul dintre formularele de pariu. Cât pe ce să paralizeze de teamă. Încremeni pe loc şi-şi vârî mâinile în buzunare.

Nu, fluturaşii străvezii erau acolo, biletele lui spre iadul dezastrului…

În îmbulzeală, scăpă ca prin minune să nu fie călcat de o pereche de cai scăpaţi din frâu. Uimit şi înfuriat, prinse în mână frâul celui mai apropiat dintre cai, îşi recăpătă echilibrul şi scoase un strigăt de avertizare.

Biciul îi şfichiui pe lângă ureche. Stând în picioare pe capra unei carete închise, de două locuri, vizitiul încerca să-şi facă drum printre oamenii care mergeau care încotro. Individul era un filfizon amator al curselor de cai, îmbrăcat cu un costum albastra ţipător, şi purtând o imitaţie de rubin la cravata monstruoasă din mătase. Avea faţa palidă şi fruntea bombată, accentuată de şuviţele de păr dezordonat, iar ochii lui strălucitori şi fioroşi se mişcau neîncetat, astfel încât lăsa impresia că priveşte în toate părţile în acelaşi timp – în afara pistei de curse, care atrăgea atenţia tuturor, mai puţin lui şi lui Mallory. Un tip straniu, mai bine zis unul dintr-un trio şi mai ciudat, fiindcă pasagerii din caretă erau două femei.

Una, cu faţa acoperită de un văl, purta o rochie de culoare închisă, cu o croială aproape masculină se ridică nesigură pe picioare şi bâjbâi după clanţa uşii când careta se opri. Încercă să coboare singură, legănându-se ca beată, cu mâinile ocupate de o cutie lungă din lemn, asemănătoare cu aceea a unui instrument. Cealaltă femeie o apucă violent, şi o trase înapoi pe banchetă.

Încă ţinând de frâu, Mallory se holbă, fără să-i vină să creadă. Cea de-a doua femeie avea părul roşcat ca o prostituată, şi purta straie în culori ţipătoare, potrivite pentru un restaurant rău famat sau şi mai rău. Trăsăturile atrăgătoare, machiate, nu reuşeau să ascundă aerul sumbru, de hotărâre nestrămutată.

Apoi văzu cum roşcata mondenă o loveşte pe femeia cu văl. O lovitură premeditată, dar şi discretă, înfundându-şi pumnul în pântecele femeii cu o răutate îndelung exersată. Femeia se îndoi de la mijloc şi căzu înapoi pe perne.

Asta îl trezi imediat pe Mallory, făcându-l să intervină. Ţâşni spre partea cealaltă a caretei şi deschise brusc uşa lăcuită.

— Ce înseamnă toate astea? strigă el.

— Pleacă de aici, îl sfătui roşcata.

— Te-am văzut lovind-o pe această doamnă. Cum de îndrăzneşti?

Careta se hurducă şi porni înainte, aproape doborându-l pe Mallory la pământ. Îşi reveni pe dată, se năpusti după ea şi o prinse pe femeie de mână.

— Opreşte imediat!

Doamna se ridică din nou în picioare. Pe sub vălul negru, îi distinse trăsăturile lipsite de fermitate, sugerând o stare de visare. Ea mai făcu o încercare să se elibereze, părând să nu-şi dea seama că vehiculul e în mişcare. Nu-şi putea menţine echilibrul. Cu un gest foarte elegant, îi întinse lui Mallory cutia din lemn.

El se împletici, însă nu scăpă din mâini cutia incomodă. Din rândurile mulţimii agitate răsunară strigăte, fiindcă modul nepăsător în care vizitiul mâna calul îi înfuriase pe mulţi. Careta se opri cu o zdruncinătură, iar calul fornăi şi dădu să pornească mai departe.

Tremurând de nervozitate, vizitiul azvârli biciul din mână şi sări de pe capră. Se repezi spre Mallory, îmbrâncindu-i pe martori din calea lui. Cu un gest rapid, îşi scoase o pereche de ochelari pătrăţoşi, cu lentile rozalii, şi îi puse peste părul pomădat ce-i cădea, peste urechi. Oprindu-se în faţa lui Mallory, îşi înălţă umerii căzuţi şi, cu un gest ce nu admitea replică, întinse în faţă mâna dreaptă pe care purta o mănuşă de culoare gălbuie.

— Înapoiază imediat ceea ce nu-ţi aparţine, porunci el.

— Despre ce e vorba? nu se lăsă Mallory intimidat.

— Dă-mi lădiţa pe dată, altfel o păţeşti.

Mallory îl măsură de sus pe bărbatul scund, aproape mirat de insolenta ameninţare. Cât pe ce să izbucnească în râs, şi poate că ar fi făcut-o dacă n-ar fi simţit că mişcarea nervoasă a ochilor din spatele ochelarilor pătraţi are o sclipire nebunească, asemănătoare cu a consumatorilor de laudanum.

Cu un gest calculat, puse caseta între propriile cizme înnoroite.

— Doamnă, spuse el, coborâţi, vă rog. Oamenii aceştia n-au niciun drept să vă silească...

Individul băgă fulgerător mâna într-un buzunar interior al respingătoarei redingote şi făcu un salt în faţă întocmai ca un hopa-mitică.

Mallory îl îndepărtă cu o lovitură dată cu palma desfăcută şi simţi o durere ascuţită în piciorul stâng.

Individul dădu să cadă, îşi recăpătă echilibrul şi sări din nou, mârâind. În mână îi licări ceva care, după sclipire, părea a fi o lamă de oţel.

Mallory era discipol practicant al sistemului ştiinţific de box lansat de domnul Shillingford. La Londra, se antrena săptămânal într-una dintre sălile aflate în proprietatea Societăţii Regale, iar lunile petrecute prin ţinuturile sălbatice din America de Nord îi slujiseră drept iniţiere în cele mai neortodoxe metode de luptă.

Pară cu stânga lovitura de cuţit şi cu pumnul mâinii drepte îl izbi pe individ direct în gură.

Zări fulgerarea albăstruie a stiletului, care căzuse pe iarba răscolită de atâtea picioare: o lamă cu două tăişuri, îngustă şi primejdioasă, cu mânerul din cauciuc. Bărbatul nu se dădu bătut, îi sări din nou la el, cu toate că avea gura sângerândă. Atacul dovedea lipsa oricăror cunoştinţe de box. Mallory luă poziţia de aşteptare numărul unu recomandată de Shillingford şi ţinti următoarea lovitură drept în figura ticălosului.

***

Mulţimea, care se trăsese înapoi când avusese primul schimb de lovituri urmat de sclipirea oţelului ucigaş, se strânse în jurul lor, în rândul din faţă făcându-şi loc oameni mai simpli şi obişnuiţi ai curselor, care profitau de neatenţia primilor. Formau o gloată gata să hohotească, să huiduie, încântată să vadă puţin sânge vărsat în încăierări stârnite ca din senin. Când Mallory îl atinse serios pe individ drept în bărbie cu una dintre cele mai bune lovituri pe care le poseda, oamenii ovaţionară, îl prinseră pe bătăuş, fără să-l lase să cadă şi-l azvârliră în faţă, exact în calea următorului pumn. Filfizonul se prăbuşi, iar cravata din mătase de culoare închisă căpătă nuanţe roşiatice.

— O să te distrug! spuse omul de la pământ.

Unul dintre dinţi – un canin, după câte se părea – îi era spart şi sângera.

— Fii atent! strigă cineva.

Mallory se răsuci. Femeia roşcată stătea în spatele lui, străpungându-l cu ochi diavoleşti şi având ceva strălucitor într-o mână – părea să fie un recipient din sticlă, de o formă ciudată. Privirea ei alunecă spre lădiţă, însă Mallory păşi, prudent, între ea şi obiectul din lemn. Urmară câteva momente de aşteptare încordată, timp în care femeia păru să-şi cântărească şansele, apoi dădu fuga şi îngenunche lângă bădăranul prăbuşit.

— O să te distrug cu totul! repetă individul printre buzele însângerate.

Femeia îl ajută să se ridice în picioare. Mulţimea îl huidui, acuzându-l de laşitate şi lăudăroşenie sfruntată.

— Încearcă numai, îi sugeră Mallory, arătându-i pumnul.

Huliganul îl privi cu ochi reci, de reptilă, apoi se lăsă sprijinit de femeie; se îndepărtară amândoi cu paşi şovăitori, şi se pierdură în mulţime. Mallory înşfăcă lădiţa de jos cu un aer triumfător, se întoarse şi-şi făcu loc prin cercul de bărbaţi care râdeau. Unul dintre ei îl bătu sănătos pe umăr. Porni către careta abandonată.

Urcă în ea şi se aşeză pe bancheta uzată, îmbrăcată în catifea şi piele. Rumoarea mulţimii scăzuse; cursa se terminase, oamenii ştiau deja câştigătorul.

Nobila femeie stătea prăbuşită pe bancheta sărăcăcioasă, singurul indiciu că trăia era mişcarea vălului în ritmul respiraţiei. Mallory privi precipitat în jur, aşteptându-se la un nou atac, dar nu văzu decât oameni căutându-şi de treburile lor; percepu toate acestea într-un mod bizar, ca şi cum clipa încremenise, trasă la dagherotip printr-un procedeu miraculos, care reţinuse până şi cea mai neînsemnată nuanţă a spectrului.

— Unde mi-e însoţitoarea? întrebă femeia, cu voce slabă, pierdută.

— Dar cine vă este însoţitoarea, doamnă? reacţionă Mallory, oarecum surprins. Nu cred că persoanele acelea erau cele mai potrivite să însoţească o doamnă.

Rana din coapsa stângă sângera; sângele trecuse deja prin cracul pantalonului. Se lăsă greoi pe bancheta pluşată, îşi apăsă mâna pe picior şi privi atent prin vălul femeii. Buclele aranjate cu gust, deşi uşor presărate cu fire cărunte, dovedeau grija

atentă a unei cameriste pricepute. Chipul părea să-i fie ciudat de cunoscut.

— Vă cunosc de undeva, doamnă?

Nu primi răspuns.

— Îmi permiteţi să vă însoţesc? sugeră el. Aveţi prieteni *adevăraţi* la acest derby? Cineva care să vă protejeze?

— Loja Regală, murmură ea.

— Doriţi să vă duc la Loja Regală?

Ideea de a tulbura familia regală prin prezenţa acestei femei ameţite şi pe jumătate demente depăşea cu mult cele mai generoase bune intenţii ale lui. Apoi se gândi că acolo i-ar fi mai uşor să găsească nişte poliţişti; aceasta era oricum o problemă a autorităţilor, nici nu încăpea îndoială.

Cel mai simplu era să-i facă pe plac nefericitei femei.

— Foarte bine, doamnă, se supuse el. Luă cutia din lemn subsuoară şi-i oferi celălalt braţ. Vom merge deîndată la Loja Regală. Veniţi, vă rog, cu mine.

Şchiopătând puţin, o conduse către tribune, trebuind să înfrunte un adevărat torent uman. După câţiva paşi, femeia părea să-şi fi revenit într-o oarecare măsură. Mâna ei înmănuşată rămase uşoară ca un fulg pe braţul lui Mallory.

Aşteptă, căutând din ochi un spaţiu liber în agitaţia aceea. În cele din urmă, prinse momentul potrivit şi găsi un loc sub stâlpii albi ai tribunelor.

— Doamnă, îmi permiteţi să mă prezint? Numele meu e Edward Mallory, paleontolog şi Membru al Societăţii Regale.

— Societatea Regală, îngână femeia cu un aer absent, mişcarea din cap amintind de legănarea unei flori pe lujer.

Dădu impresia că-şi continuă murmurul.

— Poftiţi?

— Societatea Regală! Am supt sângele vital din misterele universului…

Mallory rămase cu privirea împietrită la ea.

— Relaţiile fundamentale din cadrul ştiinţei armoniei, urmă femeia, cu o voce care-i trăda educaţia, starea de epuizare şi calmul profund, sunt susceptibile de a fi exprimate mecanic, permiţând compunerea unor piese muzicale ştiinţifice, complicate, cu orice grad de complexitate ori întindere.

— Desigur, o îngână Mallory.

— Domnilor, şopti ea, sper că dacă veţi vedea anumite producţii personale nu mă veţi detesta! în felul lor, regimentele mele în plin marş îi vor sluji cu credinţă pe stăpânitorii lumii. Dar din ce materiale vor fi alcătuite regimentele mele?... *Numere* uriaşe.

Femeia îl strânse pe Mallory de braţ cu o înflăcărare neaşteptată.

— Vom mărşălui ca o forţă irezistibilă în acordurile *muzicii.* Cu un gest încărcat de o stranie vioiciune tinerească, întoarse capul spre Mallory. Nu ţi se pare că totul e misterios? Sigur că trupele *mele* vor fi formate din *numere,* altfel ele n-ar avea deloc existenţă. Şi totuşi, *ce* sunt aceste numere? Ştiu o ghicitoare...

— Doamnă, cutia e a dumneavoastră? întrebă Mallory, oferindu-i-o, sperând că astfel o va face să se dezmeticească.

Ea privi cutia cu un aer absent, dar nu dădu semn că ar recunoaşte-o. Era un lucru frumos, făcut din lemn de trandafir, cu marginile întărite în colţare metalice; putea fi chiar cutia pentru mănuşi a unei doamne, însă prea simplă, lipsindu-i eleganţa. Capacul lung era ţinut închis cu ajutorul unei perechi de cheutori minuscule, din alamă. Ea întinse mâna înmănuşată şi mângâie capacul de parcă ar fi vrut să se convingă de existenţa fizică a obiectului. Într-un fel, acest gest păru să-i evoce vreme de o clipă întristătoarea stare în care se afla.

— Vreţi să mi-o păstraţi dumneavoastră, domnule? i se adresă ea într-un târziu lui Mallory, cu glas slab şi tremurător, în care răzbătea o rugă ciudată, plină de jale. O s-o păstraţi în siguranţă?

— Desigur! exclamă Mallory, mişcat fără să-şi dea seama de ce. Sigur c-o voi păstra, atâta vreme cât doriţi dumneavoastră, doamnă.

Urcară cu oarecare dificultate în tribuna ale cărei trepte acoperite cu un covor duceau către Loja Regală. Rana îi dădea deja dureri ascuţite, iar cracul pantalonului era mânjit de sângele închegat. Se simţea mai ameţit decât s-ar fi cuvenit din pricina unei asemenea răni superficiale; exprimarea bizară şi purtarea şi mai nefirească ale femeii îl făcură să intre la bănuieli. Ori poate – un gând cumplit îşi făcu loc în mintea lui –

lama stiletului fusese muiată în venin, ori… Acum regreta că nu luase arma pentru ca mai târziu s-o analizeze. Pesemne că, într-un fel sau altul, femeia aceasta ce părea nebună fusese narcotizată; era posibil ca el să fi zădărnicit planurile făcute pentru răpirea…

Dedesubt, pista fusese eliberată pentru cursa de vehicule cu abur, care avea să înceapă curând. Cinci namile şi minusculul *Zephyr,* amintind de o jucărie, îşi ocupau poziţiile la start. Mallory se opri o clipă să privească mai bine maşina fragilă de care atârna atât de absurd viitorul său. Femeia profită de acest moment ca să-şi ridice mâna de pe braţul lui şi porni grăbită către Loja Regală, ai cărei pereţi erau văruiţi în alb.

Luat prin surprindere, Mallory porni precipitat după ea, şchiopătând. Ea rămase un moment în faţa gărzilor din dreptul uşii, poliţişti în civil, după toate aparenţele, foarte înalţi şi bine clădiţi. Apoi îşi dădu vălul la o parte cu un gest rapid, exersat, şi abia acum reuşi Mallory să-i surprindă mai bine trăsăturile chipului.

Era Ada Byron, fiica Primului-Ministru. Lady Ada, Regina Maşinăriilor.

Ea se strecură pe uşă pe lângă cei doi poliţişti fără să arunce nici măcar o privire în urmă sau vreun cuvânt de mulţumire. Încă ţinând în mână cutia din lemn de trandafir, Mallory porni impulsiv după ea.

— Aşteptaţi! strigă el. Doamnă!

— Un moment, domnule! i se adresă poliţistul mai solid, pe un ton destul de politicos.

Ridică o mână vânjoasă, îl măsură pe Mallory din cap până-n picioare, remarcând cutia din lemn şi pantalonul umed de sânge. Mallory rămase cu ochii la mustaţa care se mişcă în ritmul vorbelor:

— Aveţi invitaţie pentru Loja Regală, domnule?

— Nu, răspunse Mallory, dar aţi văzut-o pe Lady Ada intrând acum câteva clipe. I s-a întâmplat ceva groaznic; mi-e teamă că suferă de ceva. Am reuşit s-o ajut într-o oarecare măsură, dar…

— Cum vă numiţi, domnule? lătră celălalt poliţist.

— Edward… Miller, bălmăji el, cuprins, în ultima clipă, de un val îngheţat de suspiciune, menit să-l apere.

— Îmi arătaţi şi mie cartela de cetăţean, domnule Miller? interveni primul poliţist. Ce aveţi în cutia pe care o ţineţi în mână? Aş putea arunca o privire înăuntru?

Mallory dădu să ascundă cutia şi făcu un pas înapoi. Poliţistul îl fixă cu o privire în care se amestecară dispreţul şi suspiciunea.

De pe pistă se auzi un pocnet puternic. O sudură a cazanului de la vehiculul italian plesnise şi aburul ieşea şuierând ca dintr-un gheizer, răspândindu-se ca o ceaţă deasupra tribunelor. Mallory profită de acest incident pentru a se îndepărta; temându-se de siguranţa oaspeţilor din Lojă, poliţiştii nu îndrăzniră să-şi părăsească postul pentru a-l urmări.

Şchiopătând, porni să coboare în grabă treptele, şi se pierdu curând în mulţimea privitorilor. Simţul de prevedere îl îndemnă să-şi smulgă şapca vărgată de mecanic de pe cap şi s-o îndese în buzunarul redingotei.

Găsi un loc în tribună, la depărtare mare de Loja Regală. Ţinu pe genunchi cutia întărită cu colţare din alamă. Pantalonii aveau o mică ciupitură, însă rana încă sângera. Nu înţelegea ce se petrece şi-şi apăsă palma mâinii drepte pe tăietura care pulsa.

— Să mă bată sfinţii! exclamă un bărbat aflat pe bancă alături de el, cu glas gros, a cărui siguranţă de sine se datora băuturii. Startul ăsta fals o să-i facă să piardă din presiune. E o chestie simplă, de căldură specifică. Înseamnă c-o să câştige cel care are cazanul mai mare.

— Şi care-o fi ăla? întrebă însoţitorul bărbatului, probabil fiul lui.

Acesta răsfoi o broşurică de prezentare alăturată biletului.

— Păi, e *Goliath.* Maşina Lordului Hansell. Perechea ei a câştigat anul trecut…

Mallory mătură cu privirea pista răscolită de copitele cailor. Pilotul vehiculului italian era dus pe targă, după ce fusese scos cu oarecare greutate din postul său de dimensiuni reduse. Din cazanul spintecat al maşinii lui încă ieşea o coloană de abur murdar. Arbitrii cursei legară doi cai de carcasa neputincioasă pentru a o scoate de pe pistă.

Din coşurile celorlalte maşini de cursă se ridicară brusc trâmbe albe de abur. Crenelurile din alamă lustruită ce înfrumuseţau coşul lui *Goliath* erau deosebit de impresionante.

Părea un uriaş în comparaţie cu coşul zvelt, deosebit de firav, al *Zephyr*-ului, susţinut de cabluri oţelite care repetau în secţiune transversală formula de proiectare în lacrimă a vehiculului.

— Cumplită chestie! îşi dădu cu părerea tânărul. Cred că explozia i-a ras capul străinului, zău.

— Nu-ţi face probleme, îl linişti vârstnicul. Tipul avea cască.

— Dar nu mişcă, domnule.

— Dacă italienii nu pot face faţă ca lumea competiţiei din lumea tehnicii, nici n-au ce căuta aici, rosti bărbatul cu fermitate.

Mulţimea izbucni în urale când vehiculul deteriorat ajunse în afara pistei, tras de caii care spumegau.

— Acum o să vedem o luptă adevărată! spuse vârstnicul.

În aşteptarea plină de încordare, Mallory se trezi deschizând cutia din lemn, de parcă degetele mari care trăseseră cheutorile mici din alamă ar fi acţionat fără ştirea lui. În interiorul căptuşit cu postav verde se găsea un şir lung de cartele de un alb lăptos. Scoase una din mijloc. Era o cartelă perforată de Maşinărie, tăiată însă după dimensiunile tipic franceze şi confecţionată dintr-un material plastic neted, cu calităţi uimitoare. Pe unul dintre colţuri stătea scris de mână cu cerneală mov deschis **„**154**.”**

Atent, Mallory vârî cartela la locul ei şi închise cutia.

Un arbitru flutură un steag şi vehiculele porniră.

Goliath şi *Vulcan*, maşina franceză, se instalară imediat în frunte. Nedorita aşteptare – fatală, socoti Mallory, simţindu-şi inima zdrobită de întristare – făcuse cazanul micuţului *Zephyr* să se răcească, asta ducând, fără îndoială, la o pierdere importantă de presiune. *Zephyr* se deplasă în siajul maşinilor mai mari, hurducându-se aproape comic din cauza brazdelor adânci ale pistei. Se părea că nu reuşeşte să capete viteză.

Mallory constată că asta nu-l surprinde deloc. Se lăsase deja pradă în ghearele resemnării.

Vulcan şi *Goliath* începură să accelereze pentru a prinde o poziţie favorabilă la intrarea în prima turnantă. Celelalte trei formară un şir în urma lor. Parcă împotriva oricărei logici, *Zephyr* se încadră în turnantă pe exterior, departe de dârele de praf lăsate de celelalte maşini. Maistrul clasa a doua Henry

Chesterton, la volanul aparatului de buzunar, lăsa impresia că înnebunise. Mallory urmări manevra cu resemnarea omului care nu mai are nimic de pierdut.

Zephyr-ul căpătă dintr-o dată o viteză inimaginabilă. Trecu pe lângă celelalte maşini cu o uşurinţă aparent absurdă, precum un sâmbure lunecos de bostan scăpat brusc din strânsoarea degetelor mare şi arătător. La turnanta ce marca jumătate de milă, cu o iuţeală uimitoare, derapă vizibil pe cele două roţi din faţă; ajuns la linia dreaptă finală şi nimerind într-o denivelare a pistei, întregul vehicul se ridică de-a dreptul în aer şi pluti. Roţile mari de tracţiune loviră pământul şi săriră din nou în sus, scoţând un scârţâit metalic şi un nor de praf; abia în acel moment îşi dădu seama că mulţimea spectatorilor din tribune căzuse într-o tăcere ca de moarte.

Privitorii rămaseră muţi şi când *Zephyr* trecu vâjâind linia de sosire. Apoi încetini treptat şi opri, săltând violent peste adânciturile lăsate pe pistă de restul competitorilor.

Trecură mai bine de patru secunde până când arbitrul de linie, peste măsură de şocat, îşi reaminti să fluture steagul. Celelalte vehicule încă luau turnanta situată la peste o sută de metri depărtare.

Mulţimea izbucni brusc în strigăte uimite – nu atât de bucurie, cât mai curând pentru că nu ştia ce să creadă, manifestându-şi parcă un sentiment ciudat de furie.

Henry Chesterton coborî din *Zephyr.* Îşi aruncă peste cap eşarfa purtată până atunci în jurul gâtului, se rezemă cu un gest dezinvolt de corpul sclipitor al vehiculului şi privi insolent la restul maşinilor care se chinuiau, pufăind, să treacă linia de sosire. Cât parcurgeau ultimii metri, păreau să fi îmbătrânit cu secole. Mallory îşi dădu seama că reprezentau nişte fosile.

Băgă mâna în buzunar. Biletele albăstrui de pariu erau în perfectă siguranţă. Caracterul lor material nu se schimbase câtuşi de puţin, însă acum peticele acelea însemnau, dincolo de orice îndoială, un câştig de patru sute de lire. Ba nu, *cinci sute* cu totul – dintre care cincizeci trebuia să le dea victoriosului domn Michael Godwin.

În urechi îi răsună o voce ridicându-se peste tumultul în creştere al mulţimii.

— Sunt bogat, auzi el din nou.

Era propriul lui glas.

Era bogat.

Imaginea reprezintă un dagherotip oficial de felul celor distribuite de aristocraţia britanică în cercurile restrânse de prieteni şi cunoştinţe. Este posibil ca fotografia să fi fost făcută de Albert, Prinţul Consort, un bărbat al cărui interes faţă de chestiuni ştiinţifice l-a făcut în mod sigur să întreţină relaţii intime cu elita radicalilor din Marea Britanie. Dimensiunile încăperi şi draperia bogată din fundal sugerează cu pregnanţă salonul fotografic pe care Prinţul Albert îl ţinea la Palatul Windsor.

Femeile din imagine sunt Lady Ada Byron şi aşa-zisa ei însoţitoare, Lady Mary Somerville. Lady Somerville, autoarea lucrării *Despre Legătura dintre Ştiinţele Fizice* şi traducătoarea operei lui Laplace, *Mecanica Celestă,* are înfăţişarea resemnată a femeii obişnuite cu rătăcirile mai tinerei sale amice. Ambele poartă sandale aurii şi falduri albe, ceva amintind de togele greceşti, însă puternic influenţate de neoclasicismul francez. Reprezintă, în realitate, costumaţia femeilor membre ale Societăţii Luminii, organismul intim şi secret care, pe de altă parte, se ocupă de propaganda pe plan extern în favoarea Partidului Radical Industrial. Mai vârstnica doamnă Somerville mai poartă pe cap un fileu din bronz marcat de simboluri astronomice, un semn voalat al poziţiei înalte pe care această *femme savante* o ocupă în consiliile ştiinţifice europene.

Lady Ada, neavând pe braţe alte podoabe în afara inelului cu sigiliu de pe arătătorul mâinii drepte, aşează o coroană de lauri pe fruntea bustului din marmură care-l reprezintă pe Isaac Newton. În ciuda plasării iscusite a aparatului de fotografiat, straiele ciudate n-o avantajează deloc pe Lady Ada, fiindcă pe faţa ei se citeşte încordarea. A împlinit patruzeci şi unu de ani la sfârşitul lunii iunie 1855, când a fost făcut dagherotipul. A pierdut recent foarte mulţi bani la derby, deşi aceste sume risipite de ea la jocuri de noroc, lucruri îndeobşte cunoscute printre cei care-i sunt apropiaţi, par să fi pus în umbră pierderea altora, chiar mai substanţiale, de care, după toate probabilităţile, a fost estorcată.

Ea este Regina Maşinăriilor, Vrăjitoarea Numerelor. Lord Babbage a numit-o „Micuţa Da.” Nu ocupă o funcţie oficială în cadrul guvernului, iar scurta perioadă de înflorire a geniului ei matematic e de domeniul istoriei. Însă Lady Ada rămâne, probabil, cea mai importantă verigă de legătură între tatăl ei, Marele Orator al Partidului Radical Industrial, şi Charles Babbage, eminenţa cenuşie a partidului şi teoreticianul social cel mai remarcabil.

Ada e mama.

Gândurile ei ne rămân inaccesibile.

A TREIA RECAPITULARE

SECRETE BINE PĂZITE

Să ni-l imaginăm pe Edward Mallory urcând splendida scară centrală din Palatul Paleontologiei, a cărei balustradă masivă din abanos e susţinută de o lucrătură în fier forjat, emailată cu negru şi reprezentând ferigi, cicade şi arbori de părul fecioarei.

Să spunem că e urmat îndeaproape de un servitor cu faţa îmbujorată, împovărat de cel puţin zece pachete, roade ale unei metodice expediţii de cumpărături care a ţinut întreaga după-amiază. În vreme ce urcă, Mallory vede că Lordul Owen coboară gâfâind greoi cu o căutătură arţăgoasă în ochii umezi. Ochii distinsului anatomist specialist în domeniul reptilelor seamănă cu nişte stridii având cochilia desfăcută, gândeşte Mallory, parcă pregătite pentru disecţie. Mallory îşi scoate pălăria. Owen bolboroseşte ceva ce ar putea fi interpretat drept salut.

În dreptul primului palier larg, Mallory zăreşte un grup de studenţi aşezaţi în apropierea ferestrelor deschise, discutând calm, în timp ce amurgul coboară asupra statuilor din ipsos, reprezentând animale monstruoase, ghemuite printre stâncile din grădina Palatului. O adiere uşoară tulbură perdelele lungi şi albe.

***

Mallory se răsuci, privindu-se ba din dreapta, ba din stânga, în oglinda garderobului. Îşi descheie haina, îşi vârî ambele mâini în buzunarele pantalonilor şi reuşi astfel să scoată în evidenţă vesta ţesută într-un mozaic ameţitor de pătrăţele albe şi albastre. Croitorii le numeau pepit Ada, întrucât Doamna crease modelul prin programarea unui război Jacquard să ţească algebră pură. Vesta conta cel mai mult în ţinuta sa, socoti el, deşi mai avea nevoie de ceva, probabil de un baston cu măciulie. Ridică dintr-o mişcare capacul cutiei de trabuce şi îi oferi o havană de cea mai bună calitate domnului din oglindă. Un gest elegant, însă nu putea căra după el cutia din argint aşa cum femeile îşi

poartă pretutindeni manşoanele; asta ar crea o impresie din cale afară de stridentă, desigur.

Din tubul acustic fixat în perete, alături de uşă, se auzi un zăngănit metalic strident. Traversă încăperea şi dădu la o parte capacul cu garnitură din cauciuc.

— Mallory! strigă, aplecându-se cu gura în dreptul deschizăturii.

Vocea recepţionerului urcă până la el, căpătând un sunet impersonal, gutural, ca al unei fantome:

— Doctore Mallory, aveţi un vizitator! Să vă trimit cartea de vizită?

— Da, chiar te rog!

Neînvăţat cu modul de închidere al grătarului pneumatic, umbla neîndemânatic la clema din tablă cositorită. Un cilindru din cauciuc ţâşni din tubul acustic de parcă ar fi fost slobozit din tun şi se lovi cu un zgomot surd de peretele opus. Grăbindu-se să-l recupereze, observă că zidul tapetat era deja presărat de mici adâncituri. Deşurubă capacul şi scutură cilindrul pentru a-i scoate conţinutul. *Dl. Laurence Oliphant*, stătea scris pe o carte de vizită cartonată, de culoare crem, *Autor şi Jurnalist.* Urmau o adresă din Piccadilly şi un număr pentru expedierea telegramelor. Un nume vag familiar. Oare nu citise ceva de un anume Oliphant în *Almanahul Blackwood?* Întoarse cartea de vizită şi cercetă, aşa cum fusese executat de Maşinărie, portretul unui domn cu păr deschis la culoare şi un început de chelie în continuarea frunţii. Ochi mari, căprui, un surâs ironic abia schiţat şi barbă încâlcită sub bărbie. Din pricina bărbii şi a calviţiei, ţeasta îngustă a domnului Oliphant părea să aibă trăsături prelungi ca ale Iguanodonului.

Puse cartea de vizită în carnetul de notiţe şi aruncă o privire prin cameră. Patul era împânzit de multitudinea cumpărăturilor: bonuri de casă, suluri de hârtie igienică, cutii de mănuşi, calapoade pentru încălţăminte.

— Spune-i, te rog, domnului Oliphant că voi discuta cu el în hol!

Îşi umplu buzunarele pantalonilor abia cumpăraţi cu câteva lucruri trebuincioase, ieşi, încuie uşa şi, trecând pe lângă ziduri albe din calcar cu urme de fosile, încadrate de coloane lucioase

din marmură neagră, coborî spre hol, auzindu-şi pantofii noi scârţâind la fiecare pas.

***

Cu braţele şi picioarele neaşteptat de lungi şi îmbrăcat aproape somptuos, domnul Oliphant stătea rezemat de pupitrul recepţiei, cu spatele la funcţionar. Îşi odihnea coatele de tăblia din marmură şi-şi ţinea picioarele încrucişate, într-o atitudine obraznică ce trăda relativa indolenţă tipică a omului cu înclinaţii sportive. Cum avusese prilejul să întâlnească o mulţime de reporteri de la fiţuici fără valoare, ziarişti la comandă care alergau cu gura căscată să scrie un articol despre marele Leviathan, Mallory trăi un vag sentiment de îngrijorare; individul din faţa lui degaja aerul de siguranţă de sine a omului care se ştie deosebit de avantajat.

Se prezentă, descoperind o forţă sănătoasă în degetele lungi ale jurnalistului.

— Colaborez cu Societatea Geografică, îl preveni Oliphant, îndeajuns de tare pentru a fi auzit şi de un grup de savanţi care-şi făceau de lucru prin preajmă.

— Comisia Exploratorilor, înţelegeţi? Aş fi dorit, dacă se poate, să mă consult cu dumneavoastră într-o anumită problemă, doctore Mallory.

— Sigur.

Societatea Geografică Regală beneficia de fonduri generoase; Comisia Exploratorilor deţinea întreaga putere şi hotăra cine primeşte premiile Societăţii.

— V-aş sugera să discutăm între patru ochi, domnule.

— Nicio problemă, se declară Mallory de acord şi-l urmă pe jurnalist în restaurantul Palatului, unde acesta găsi un colţ discret, pe jumătate ascuns de un paravan chinezesc, din lemn lăcuit.

Mallory îşi dădu la o parte cozile redingotei şi se aşeză. Oliphant alese capătul unei canapele îmbrăcate în mătase şi se aşeză cu spatele la perete. Măsură cu ochi placizi întregul restaurant, iar Mallory îşi dădu seama că verifică dacă nu-i urmărise cineva dornic să tragă cu urechea.

— S-ar părea că ştiţi bine Palatul, sparse Mallory gheaţa. Veniţi deseori aici cu treburi în numele Comisiei?

— Nu tocmai, deşi l-am întâlnit cândva pe un coleg de-al dumneavoastră, profesorul Francis Rudwick.

— A, Rudwick, sărmanul om!

Mallory se simţi puţin iritat, dar nu-şi trădă mirarea că întâlneşte o legătură profesională a defunctului Rudwick. Acestuia din urmă rareori îi scăpase vreo şansă de a stoarce finanţări, indiferent din ce sursă.

Oliphant încuviinţă cu un gest solemn.

— Eu nu sunt savant, doctore Mallory. La drept vorbind, scriu cărţi de călătorie. Fleacuri, dacă mă gândesc mai bine, deşi unele s-au bucurat de oarecare notorietate publică.

— Înţeleg, spuse Mallory, convins că pricepuse ce hram poartă individul: trândav bogat, un diletant. Foarte posibil ca familia lui să aibă legături sus-puse. Majoritatea acestor ageamii plini de iniţiative erau nişte încurcă-lume în domeniile ştiinţifice.

— Doctore Mallory, începu Oliphant, actualmente, în cadrul Societăţii se desfăşoară o aprinsă dispută privind domeniile de interes. Cred că sunteţi la curent în legătură cu aceste controverse.

— Am fost plecat din ţară, explică Mallory, şi mi-au scăpat o mulţime de elemente noi.

— Şi-aţi fost extrem de ocupat, desigur, de propria dumneavoastră controversă ştiinţifică. Zâmbetul lui Oliphant era dezarmant. Catastrofismul contra Uniformismului. Rudwick vorbea deseori pe această temă. Pe un ton foarte înfocat, trebuie să recunosc.

— Un subiect dificil, murmură Mallory, foarte puţin cunoscut…

— Dacă vreţi părerea mea, argumentele lui Rudwick mi s-au părut şubrede, spuse Oliphant fără să se jeneze, ceea ce constitui o plăcută surpriză pentru Mallory. Jurnalistul se aplecă în faţă, acordându-i o atenţie măgulitoare. Îngăduiţi-mi să vă explic scopul vizitei mele, doctore Mallory. În sânul Societăţii Geografice sunt unii care consideră că, în loc să se arunce în inima Africi pentru a descoperi izvoarele Nilului, ea ar face mai bine să cerceteze originile propriei noastre societăţi. De ce să limităm expediţiile de explorare la simpla geografie, când există atâtea aspecte politice, ba chiar de geografie morală, care au rămas deocamdată nesoluţionate?

— Interesant, mărturisi Mallory, nereuşind să înţeleagă încotro bate vizitatorul său.

— Ca explorator de excepţie, continuă Oliphant, ce-aţi zice de o propunere pe care v-aş putea-o expune? Privirea lui părea, curios lucru, fixată în gol. Domnule, să presupunem că n-ar trebui să explorăm vastitatea ţinutului Wyoming, ci un anume colţ din propria noastră Londră…

Mallory încuviinţă mecanic cu un gest din cap şi, pentru o secundă, prin minte îi trecu ideea că acest Oliphant îşi pierduse minţile.

— Oare n-am putea desfăşura, urmă el însoţindu-şi vorbele de un tremur uşor, ca şi cum ar fi făcut un efort să-şi struniască entuziasmul, cercetări statistice depline, obiective? Domnule, n-am putea examina societatea cu o precizie şi pasiune încă necunoscute? Am reuşi astfel să depistăm relaţii şi principii noi, iar asta doar din nenumăratele asocieri dintre indivizi de-a lungul timpului, din cele mai neînsemnate treceri ale banilor dintr-o mână în alta, din desfăşurarea discontinuă a traficului rutier… Chestiuni pe care în prezent le considerăm doar poliţieneşti, servicii publice… dar percepute, domnule, de un ochi ştiinţific, atotpătrunzător şi atoatedescoperitor!

În ochii lui Oliphant apăruse sclipirea tipică a omului din cale afară de entuziast, acea bruscă flacără imposibil de stăpânit, care arăta că aerul lui apatic e prefăcut.

— Teoretic vorbind, vorbi Mallory cu reţinere, perspectiva pare promiţătoare. Din punct de vedere practic, mă îndoiesc că societăţile ştiinţifice ar putea pune la dispoziţie un număr suficient de Maşinării pentru realizarea unui proiect atât de măreţ şi ambiţios. Eu unul a trebuit să mă zbat serios pentru a aranja o analiză a rezistenţei unui os fosil pe care l-am descoperit. Lucrările executate de Maşinării sunt foarte căutate. Iar la urma urmei, de ce-ar trebui ca tocmai Societatea de Geografie să abordeze o asemenea problemă? De ce să se reducă în acest fel fondurile necesare explorărilor în zone necunoscute? Cred mai curând că o intervenţie parlamentară directă…

— Dar guvernului îi lipseşte viziunea necesară, sentimentul aventurii intelectuale, obiectivitatea. Să presupunem că s-ar

folosi Maşinăriile poliţiei, în locul celor de la Institutul Cambridge. Ce părere aveţi?

— Maşinăriile poliţiei? se miră Mallory.

Ideea era cu totul ieşită din comun. Cum să accepte poliţia să-şi împrumute Maşinăriile?

— Şi-aşa merg în gol noaptea, insistă Oliphant.

— Serios? făcu Mallory. Pe cuvântul meu, chiar că ideea e interesantă… Dar dacă Maşinăriile acelea ar fi puse în slujba ştiinţei, domnule Oliphant, îmi închipui că s-ar găsi alte proiecte, mai urgente, care să ocupe timpul nefolosit de Maşinării. O propunere ca a dumneavoastră are nevoie de un sprijin puternic pentru a ajunge la urechile cui trebuie.

— Dar, teoretic vorbind, o aprobaţi? insistă Oliphant. Dacă ar exista posibilitatea, consideraţi că ideea de bază e demnă de a fi materializată?

— Ar trebui să văd o propunere minuţioasă înainte de a o sprijini în mod activ şi, cinstit să fiu, nu cred că părerea mea ar cântări prea greu în cadrul Societăţii Geografice. Ştiţi, eu nu sunt încă membru.

— Vă subestimaţi faima de care vă bucuraţi, protestă Oliphant. Numirea lui Edward Mallory – descoperitorul Leviathanului terestru – va fi aprobată cu uşurinţă de Societatea Geografică.

Mallory rămase fără grai.

— Rudwick a reuşit să devină membru, spuse calm Oliphant. După chestiunea cu pterodactilul.

Mallory îşi drese glasul.

— Sunt convins că e ceva demn de…

— Aş lua-o drept o onoare dacă-mi veţi îngădui să mă ocup personal de această problemă, îl asigură Oliphant. Nu veţi întâmpina dificultăţi, vă promit.

Aerul de siguranţă al acestuia nu admitea nicio umbră de îndoială Mallory îşi dădu seama că nu poate da înapoi. Fusese ademenit cu multă pricepere. Nu vedea cum ar putea găsi o cale elegantă pentru a refuza, şi nu-şi îngăduia să dea cu piciorul ideii de a fi primit ca membru al prosperei şi puternicei Societăţi. Asta ar fi reprezentat chiar un avantaj profesional.

Parcă vedea deja titlurile de Membru al Societăţii Regale, Membru al Societăţii Regale de Geografie, ataşate numelui său.

— Eu mă simt onorat, domnule, spuse Mallory, deşi mă tem că vă deranjaţi prea mult din pricina mea.

— Paleontologia mă interesează în mod deosebit, domnule.

— Mă surprinde că un scriitor de cărţi de călătorie are asemenea preocupări.

Oliphant îşi împreună buricele degetelor elegante, apropiindu-le de buza superioară, lungă şi lipsită de mustaţă.

— Doctore Mallory, am constatat că termenul de „jurnalist” e uluitor de vag, permiţându-mi să pun tot soiul de întrebări, care de care mai stranii. De când mă ştiu, am manifestat curiozitate în multe domenii, nereuşind, din nefericire, să le pătrund esenţa. Oliphant făcu un gest larg din braţe. Fac tot ce-mi stă în putinţă ca să le fiu de folos adevăraţilor savanţi, deşi mă îndoiesc că-mi merit pe deplin rolul actual din cercul iniţiaţilor augustei Societăţi Geografice. Vedeţi dumneavoastră, renumele câştigat peste noapte are uneori repercusiuni neaşteptate.

— Mărturisesc, spre ruşinea mea, că nu am citit niciuna dintre cărţile dumneavoastră, spuse Mallory. Am fost plecat din ţară şi am rămas în urmă cu lecturile. Am înţeles că aţi dobândit notorietate şi că scrierile vi s-au bucurat de succes, adevărat?

— Nu *cărţile,* spuse Oliphant, amuzat şi relativ surprins. Numele meu e legat de afacerea Legaţiei din Tokio. În Japonia. La sfârşitul anului trecut.

— Un atac îndreptat împotriva ambasadei noastre din Japonia, dacă nu greşesc. A fost rănit un diplomat, corect? Pe vremea aceea eram în America…

Oliphant şovăi, apoi îşi îndoi braţul stâng, şi îşi ridică mâneca şi cămaşa imaculată, dând la iveală o cicatrice roşiatică nevindecată pe deplin, aflată la încheietura mâinii. O tăietură de cuţit. Ba nu, mai grav: o lovitură de sabie în tendoane. Mallory observă abia acum că două dintre degetele mâinii rămăseseră permanent îndoite.

— Deci dumneavoastră aţi fost victima! Laurence Oliphant, eroul Legaţiei din Tokio! Acum mi-am amintit şi numele. Mallory îşi mângâie barba. Trebuia să treceţi *acest* amănunt pe cartea de vizită şi mi-aş fi adus aminte pe dată.

Oliphant îşi trase mâneca la loc, părând destul de stânjenit.

— Rana făcută de o sabie japoneză constituie o *carte d' identite* foarte ciudată…

— Aveţi dreptate, domnule, spunând că interesele dumneavoastră sunt diverse.

— Uneori ţi-e imposibil să eviţi anumite confruntări, doctore Mallory. În interesul naţiunii, ca să fiu mai precis. Cred că şi dumneavoastră vă e foarte cunoscută această situaţie.

— Regret, dar nu înţeleg ce vreţi să…

— Profesorul Rudwick, *fostul* profesor, era la curent cu astfel de confruntări.

Mallory nu pricepu aluzia lui Oliphant, de aceea spuse cu oarecare fermitate:

— Cartea de vizită vă recomandă drept jurnalist, domnule. Acestea nu-s chestiuni care să poată fi discutate cu un om de presă.

— Regret, dar secretul dumneavoastră e departe de a fi rămas cu totul ascuns, spuse Oliphant, cu un dispreţ politicos. Toţi membrii expediţiei din Wyoming ştiu adevărul. Cincisprezece membri, unii mai puţin discreţi decât ar fi fost de dorit. Cei care au aranjat afacerea, care v-au cerut să duceţi planul lor la îndeplinire, ştiu asta la fel de bine.

— Dar *cum* de sunteţi şi dumneavoastră în cunoştinţă de cauză?

— Am făcut cercetări privind asasinarea lui Rudwick.

— Credeţi că moartea lui Rudwick a fost legată de… activităţile lui din America?

— Sunt convins de acest lucru.

— Înainte de a continua discuţia, vreau să ştiu sigur că folosim acelaşi limbaj, domnule Oliphant. Când spuneţi „activităţi”, la ce anume vă referiţi? Vorbiţi clar, vă rog. Lămuriţi înţelesul cuvintelor.

— Cum doriţi. Oliphant părea mâhnit. Mă refer la instituţia guvernamentală care v-a convins să daţi pe ascuns puşti cu repetiţie indienilor americani.

— Si numele acestei instituții?

— Comisia pentru Comerţul Liber din cadrul Societăţii Regale, rosti Oliphant rar. Oficial vorbind, ea are rostul de studia relaţiile

comerciale internaţionale. Tarife, investiţii şi câte altele. Regret că trebuie s-o spun, dar, prin ambiţie, oamenii care o alcătuiesc îşi depăşesc cu mult mandatul ce li s-a acordat.

— Comisia pentru Comerţ Liber este un organism legitim al guvernului.

— Domnule Mallory, în domeniul diplomaţiei, acţiunile dumneavoastră pot fi considerate drept înarmarea clandestină a duşmanilor naţiunilor cu care Marea Britanie nu este oficial în stare de beligerantă.

— Iar eu, începu Mallory să se înfurie, voi trage concluzia că aveţi o părere foarte proastă despre…

— Traficul de arme. Deşi el îşi are un loc bine definit în această lume. Vă rog să nu mă înţelegeţi greşit. Oliphant privi în jur, temându-se de urechi curioase. Activitatea nu trebuie desfăşurată de fanatici care acţionează cu de la sine putere şi ignoră cu desăvârşire influenţa pe care o exercită asupra politicii externe.

— Deci nu vreţi să acceptaţi amatori într-o asemenea activitate?

Oliphant îl privi pe Mallory drept în ochi, dar nu-i răspunse.

— Cu alte cuvinte, vreţi profesionişti, domnule Oliphant? Oameni ca dumneavoastră?

Oliphant îşi lăsă coatele pe genunchi şi se aplecă în faţă.

— Doctore Mallory, o instituţie alcătuită din *profesionişti,* rosti el apăsând fiecare silabă, nu şi-ar abandona oamenii, lăsându-i să fie măcelăriţi de agenţi străini chiar în inima Londrei. Şi trebuie să vă informez, domnule, că exact în această situaţie vă aflaţi acum. Comisia pentru Comerţul Liber nu vă va mai oferi niciun sprijin, indiferent cât de bine le-aţi îndeplinit ordinele. Nici măcar nu v-au informat despre primejdia ce vă paşte. Mă-nşel cumva, domnule?

— Francis Rudwick a murit într-o încăierare dintr-o speluncă unde se desfăşoară lupte de şobolani. Iar asta s-a întâmplat în urmă cu câteva luni.

— În ianuarie, acum cinci luni. Rudwick revenise din Texas, unde aprovizionase în secret un trib de indieni Comanche cu arme furnizate de Comisia cu pricina. În noaptea când Rudwick a fost asasinat, cineva a încercat să-i ia viaţa fostului Preşedinte

al Texasului. Preşedintele Houston a scăpat ca prin minune. Secretarul său, un cetăţean britanic, a fost ucis brutal cu lovituri de cuţit. Ucigaşul este încă în libertate.

— Credeţi, prin urmare, că Rudwick a fost ucis de un texan?

— Sunt aproape sigur. S-ar putea ca activitatea desfăşurată de Rudwick să fie puţin cunoscută aici, la Londra, dar ea le este clară nefericiţilor texani, care extrag în mod obişnuit gloanţe britanice din trupurile semenilor lor.

— Dezaprob modul în care prezentaţi lucrurile, spuse Mallory cu un ton uşor furios. Dacă nu le-am fi dat arme, nu ne-ar fi sprijinit. Fără ajutorul indienilor Cheyenne am fi săpat ani în şir…

— Mă-ndoiesc că asta ar înmuia inima vreunui muntean din Texas, îi răspunse Oliphant. Pe de altă parte, nu cred că am putea oferi amănunte către presa care scrie pentru marea masă de cititori…

— N-am intenţia de a face declaraţii publice. Regret deja că am vorbit cu dumneavoastră. Se vede limpede că nu sunteţi un amic al Comisiei.

— Deja cunosc despre Comisie mult mai multe lucruri decât aş fi vrut să descopăr. Am venit la dumneavoastră să vă previn, doctore Mallory, nu să vă solicit informaţii. Eu sunt acela care a vorbit prea deschis – m-am văzut silit s-o fac, întrucât gafele Comisiei v-au pus viaţa în pericol, domnule.

Afirmaţia fusese exprimată convingător.

— Am înţeles prea bine aluzia, recunoscu Mallory. M-aţi avertizat, domnule, şi vă mulţumesc. Rămase un moment pe gânduri. Dar ce legătură are Societatea cu toate acestea? Care este rolul ei?

— Un călător înzestrat cu un fin simţ de observaţie poate servi interesele naţiunii sale fără a aduce prejudicii ştiinţei, spuse Oliphant. Societatea Geografică a constituit mereu o sursă de informaţii vitale, întocmirea unor hărţi, stabilirea unor rute navale…

Mallory sări ca ars.

— Deci nu-i mai consideraţi „amatori”, domnule Oliphant? Cu toate că şi ei îşi bagă nasul unde nu le fierbe oala?

Tăcerea se prelungi.

— Sunt amatorii *noştri,* rosti Oliphant cu glas aproape tăios.

— Şi care e, exact, diferenţa, vă rog?

— Diferenţa *exactă,* doctore Mallory, e că amatorii trimişi de Comisie îşi pierd viaţa în mod violent.

Mallory îşi drese glasul. Se rezemă apoi de spătarul scaunului. Pesemne că acesta era adevăratul conţinut al teoriei catastrofice a lui Oliphant. Moartea neaşteptată a lui Rudwick, rivalul şi cel mai de temut duşman al său, i se păruse o întâmplare norocoasă care venise exact la ţanc.

— Şi cum arată acest asasin de origine texană despre care mi-aţi vorbit?

— E descris drept înalt, bine făcut, cu părul negru. Poartă o pălărie cu boruri largi şi un palton lung de culoare deschisă.

— N-o fi cumva un filfizon slăbănog, care se dă în vânt după curse, are o frunte teşită, şi, spunând acestea, Mallory îşi duse mâna la tâmplă, şi un stilet în buzunar?

Oliphant făcu ochi mari de mirare.

— Doamne Dumnezeule! şopti el.

Mallory descoperi dintr-o dată că situaţia îl amuză. Faptul că-l nemulţumise pe delicatul spion îi dădea o satisfacţie de care nu se ştia în stare.

— Individul ăsta s-a dat la mine, crestându-mă puţin, spuse Mallory, neuitând să recurgă la accentul cel mai autentic din Sussex. În ziua derbiului, la curse. Un tip neobişnuit de parşiv…

— Şi ce s-a întâmplat?

— L-am doborât pe ticălos.

Oliphant rămase cu privirea aţintită la el, apoi izbucni în râs.

— Sunteţi un om cu calităţi nebănuite, doctore Mallory.

— Acelaşi lucru l-aş putea spune şi eu despre dumneavoastră, domnule. Apoi tăcu. Trebuie totuşi să vă spun un adevăr: omul nu mă urmărea pe mine. Era însoţit de o muieruşcă, amatoare de curse şi ea, şi amândoi maltratau o doamnă…

— Continuaţi, vă rog, îl îndemnă Oliphant, mi se pare extrem de interesant.

— Regret, dar nu pot, spuse Mallory. Doamna în chestiune era o *persoană importantă.*

— Discreţia dumneavoastră scoate în evidenţă calităţi de gentleman, vorbi Oliphant pe un ton calm, însă un atac cu cuţitul constituie o infracţiune gravă. N-aţi informat poliţia?

— Nu, recunoscu Mallory, savurând copios iritarea lui Oliphant, din pricina doamnei, înţelegeţi? Mă temeam c-o voi compromite.

— Poate era doar un joc misterios, sugeră Oliphant, menit să vă implice într-o încăierare presupus legată de jocuri de noroc. Ceva la fel s-a întâmplat şi în cazul lui Rudwick, el pierzându-şi viaţa, vă rog să nu uitaţi, într-un local unde se pun pariuri în lupta cu şobolanii.

— Domnule, spuse Mallory, doamna nu era altcineva decât Ada Byron.

Oliphant împietri.

— Fiica Primului-Ministru?

— Nimeni alta.

— Nici nu încape îndoială, făcu Oliphant, şi în glas i se strecură un ton uşor evaziv. Mă gândesc, totuşi, că există o mulţime de femei care seamănă cu Lady Ada, Regina Maşinăriilor fiind de altfel şi o regină a modei. Mii de femei o imită, vrând să-i semene.

— Nu i-am fost prezentat, domnule Oliphant, dar am văzut-o la şedinţele Societăţii Regale. Am ascultat-o ţinând o prelegere privind matematica britanică. Nu mă înşel deloc. Oliphant extrase din buzunarul hainei un carneţel cu coperte din piele, îl rezemă de un genunchi şi scoase capacul tocului rezervor.

— Povestiţi-mi, vă rog, despre acest incident.

— Dar veţi păstra secretul cu sfinţenie?

— Aveţi cuvântul meu.

Mallory îi relată o versiune prescurtată a faptelor. Îi descrise cât putu mai bine pe cei doi care o sechestraseră pe Ada, precum şi circumstanţele, dar se feri să menţioneze cutia din lemn plină cu cartele din celuloză camforată folosite de Maşinăria franţuzească. Considera acest aspect drept o chestiune personală între el şi Lady Ada; ea îl însărcinase să ia în pază acel straniu obiect ce-i aparţinea, iar el considera asta drept o obligaţie sacră. Cutia din lemn, împachetată atent în pânză albă, stătea ascunsă printre fosilele reconstituite cu ghips dintr-un dulap personal de la Muzeul de Geologie, aşteptând ca el să-i acorde atenţie într-o bună zi.

Oliphant închise carneţelul, strânse tocul rezervor şi-i făcu un semn chelnerului să le aducă ceva de băut. Recunoscându-l, chelnerul îi aduse lui Mallory o bere neagră aromată. Oliphant dori un pahar cu gin.

— V-aş invita să discutaţi cu câţiva prieteni de-ai mei, spuse Oliphant. Biroul Central de Statistică are fişe complete privind persoanele pretabile la infracţiuni: măsurători antropometrice, portrete făcute de Maşinărie şi aşa mai departe. Aş dori să încercaţi o identificare a celui care v-a atacat şi a complicei lui.

— Foarte bine, acceptă Mallory.

— Vi se va asigura şi protecţie de către poliţie.

— Protecţie?

— Nu va fi un poliţist de rând, bineînţeles. Cineva de la Biroul Special. Sunt extrem de discreţi.

— Nu vreau să se ţină un poliţist scai de mine, protestă Mallory. Ce va spune lumea?

— Pe mine mă îngrijorează mai mult ce se va afirma dacă veţi fi găsit mort pe o alee dosnică. Doi savanţi renumiţi, specialişti în dinozauri, ambii asasinaţi în mod misterios? Presa ar înnebuni.

— N-am nevoie de pază. Nu mi-e teamă de plevuşcă aceea.

— Se poate ca el să nu prezinte importanţă. Dacă veţi reuşi să-l identificaţi, vom afla măcar cât de periculos e. Oliphant oftă cu fereală. Nu încape îndoială că e vorba de o treabă foarte delicată, dacă ţinem seama de standardele Imperiului. Dar trebuie să mă gândesc şi la rostul banilor: serviciile făcute, la nevoie, de englezi dubioşi ca acela, care au legături întâmplătoare cu străinii aflaţi în Londra şi, în ultimă instanţă, înţelegerea faţă de refugiaţii americani, care au venit aici ca să scape de războaiele ce zdruncină continentul de peste ocean.

— Deci vă imaginaţi că Lady Ada a fost amestecată cumva în această afacere murdară?

— Nu, domnule, nici vorbă. Puteţi fi convins că nu aşa stau lucrurile. Femeia pe care aţi văzut-o nu putea fi Ada Byron.

— Atunci consider chestiunea închisă. Dacă mi-aţi spune că interesele Adei Byron ar fi primejduite, aş aproba aproape orice măsură. Dar, după cum se prezintă situaţia, prefer să mă apăr singur.

— Hotărârea vă aparţine în exclusivitate, desigur, spuse Oliphant cu răceală. Şi poate că deocamdată e prematur să luăm măsuri atât de ferme. Aveţi cartea mea de vizită, da? Să mă ţineţi la curent cum evoluează lucrurile.

— Aşa voi face.

Oliphant se ridică.

— Şi nu uitaţi, dacă vă întreabă cineva, astăzi nu am discutat decât despre probleme ale Societăţii Geografice.

— Ar trebui să-mi spuneţi totuşi numele patronilor dumneavoastră, domnule Oliphant. Cei adevăraţi.

Oliphant clătină din cap cu uri aer grav.

— Asemenea cunoştinţe nu vă slujesc la nimic, domnule; curiozitatea vă poate aduce doar necazuri. Doctore Mallory, înţelept ar fi să nu mai aveţi nimic de-a face cu secrete bine păzite. Până la urmă, cu puţin noroc, totul se va termina cu bine şi va fi uitat ca un coşmar, fără a lăsa urme. Vă asigur că vă voi propune pentru a deveni membru deplin al Societăţii Geografice, aşa cum am promis, şi sper că vă veţi gândi în mod serios la ideea mea de a folosi Maşinăriile Poliţiei.

Rămas mut, Mallory urmări cu privirea acest personaj uimitor ridicându-se şi călcând cu mişcări rigide, mecanice, pe covorul gros ce acoperea holul Palatului.

***

Strângând într-o mână valiza cea nouă şi ţinându-se cu cealaltă de barele de susţinere, Mallory îşi croi încet drum printre oamenii înghesuiţi pe intervalul dintre scaunele omnibuzului, îndreptându-se către uşa de coborâre. Când şoferul încetini din cauza unei căruţe murdare, cu coviltir, sări din vehicul drept pe trotuar.

În ciuda strădaniilor sale, greşise omnibuzul. Ori pesemne, fiind prea adâncit în lectura ultimului număr din *Westminster Review,* mersese prea mult, trecând de staţia dorită. Cumpărase revista deoarece conţinea un articol semnat de Oliphant, un comentariu spiritual cu privire la desfăşurarea Războiului Crimeii, asta după încheierea păcii. Rezulta că Oliphant este expert în problema Crimeii, fiindcă publicase, cu exact un an înainte de izbucnirea ostilităţilor, o carte numită *Coasta rusească a Mării Negre,* care prezenta în detaliu o vacanţă

plăcută, dar cam lungă, petrecută de el pe litoralul Crimeii. Pentru Mallory, care vedea deja lucrurile cu alţi ochi, acest articol al lui părea încărcat de insinuări.

Folosind un târn din nuiele, un vagabond mătura pavajul în faţa lui. Flăcăul ridică mirat privirea:

— Ce-aţi spus, şefu'?

Mallory, îşi dădu seama, cu tristeţe că rămăsese locului, pierdut în gânduri şi comentând în şoaptă adevărurile spuse pe ocolite de Oliphant. Reuşind să-i reţină atenţia, băiatul făcu o tumbă. Mallory îi aruncă o monedă de două pence, se răsuci pe călcâie, fără a şti precis în ce direcţie porneşte, şi se îndepărtă, trezindu-se curând în Piaţa Leicester, ale cărei alei acoperite cu pietriş şi grădini constituiau un loc ideal pentru a fi atacat şi prădat. Îndeosebi la vreme de noapte, fiindcă pe străzile din preajmă se aflau teatre, săli pentru spectacole de pantomimă şi de film.

Traversă Whitcomb, apoi Oxenden, şi ajunse curând în Haymarket, care avea un aspect ciudat în lumina crudă a amiezii, mai ales că prostituatele gălăgioase dispăruseră, în căutarea unui loc de dormit. Merse de-a lungul pieţei, doar pentru a-şi satisface curiozitatea. Pe lumină, piaţa arăta cu totul altfel, sărăcăcioasă şi sătulă de toate. În cele din urmă, observându-i pasul măsurat, un mijlocitor îl abordă pe Mallory şi-i oferi un pachet de prezervative, protecţie sigură faţă de felurite boli lumeşti.

Le cumpără şi le dădu drumul în valiză.

Luând-o la stânga, se trezi în hărmălaia vulgară şi agitaţia din Pall Mall, unde trotuarul larg era presărat de îngrăditurile din stâlpi metalici ce marcau teritoriul cluburilor exclusive, cu faţade placate cu marmură retrase faţă de stradă şi de îmbulzeala oamenilor. La oarecare distanţă de Pall Mall, la capătul dinspre Piaţa Waterloo, se înălţa monumentul dedicat Ducelui de York. „Marele Duce de York, care avea zece mii de oameni”, scria pe o coloană rotundă, înnegrită de funingine – o efigie rămasă de-acum în umbra clădirii cu turle din oţel a Societăţii Regale.

Acum ştia unde se afla. Traversă pasarela supraînălţată pentru pietoni pe deasupra Pall Mallului, în timp ce dedesubtul

său salahori asudaţi şi legaţi la cap cu eşarfe colorate sfârtecau intersecţia cu un excavator cu braţ din oţel care scotea un zgomot infernal. Pregăteau fundaţia pentru un nou monument, constată el, dedicat, fără îndoială, victoriei din Crimeea. Merse apoi pe strada Regent către Circus, unde mulţimea năvălea într-un torent nesfârşit pe ieşirile placate cu marmură afumată ale metroului. Se lăsă purtat de şuvoaiele umane, care-şi schimbau mereu direcţia.

Detectă aici un miros puternic, o duhoare de hazna amintind de fierberea vinului şi oţetului, şi vreme de o clipă îşi închipui că această miasmă emană din rândurile mulţimii, din cotloanele hainelor şi încălţărilor. Putoarea avea o forţă subterană, sugerând un amestec tainic şi neîndurător de cărbuni încinşi şi supuraţii purulente, iar apoi îşi dădu seama că era împinsă afară, silită să iasă la suprafaţă din pântecele Londrei de trenurile care circulau cu mare viteză. După aceea ajunse să fie îmbrâncit pe strada Jermin şi după alte câteva clipe trăgea în nări mirosurile puternice ale brânzeturilor expuse de magazinele Paxton şi Whitfield. Traversă grăbit strada Duke şi, uitând de mirosuri, se opri sub felinarele din fier forjat ale Hotelului Cavendish. Fixă mai bine închizătoarele valizei, apoi traversă către destinaţia sa, Muzeul de Geologie Practică.

Acesta era un edificiu impresionant, solid, aducând a fortăreaţă, Mallory socoti că seamănă cu mintea Custodelui şef. Urcă treptele cu paşi mărunţi spre răcoarea binecuvântată a pietrei. Se semnă cu o înfloritură în registrul destinat vizitatorilor şi îşi continuă drumul, ajungând în uriaşul hol central, unde, de-a lungul pereţilor, stăteau aliniate dulapuri din mahon cu vitrine strălucitoare din sticlă. Lumina se cernea dinspre cupola mare din oţel şi sticlă, de care atârna în hamuri un ştergător de geamuri, care lustruia foile de sticlă una după alta, o corvoadă pe care Mallory o socoti fără de sfârşit.

La parterul muzeului erau expuse vertebratele, alături de numeroase alte specimene convingătoare de minuni scoase la iveală de geologia stratigrafică. Deasupra, într-un balcon cu stâlpi şi balustradă, se găseau o serie de dulapuri de mai mici dimensiuni în care tronau exponate de nevertebrate. Afluenţa vizitatorilor părea onorantă pentru orgoliul descoperitorilor,

mulţimea fiind compusă cu precădere din femei şi copii, între care o clasă de elevi ciufuliţi, de la vreo şcoală de stat, care, judecând după uniformele destul de neîngrijite, proveneau din familii de muncitori. Aceştia cercetau conţinutul dulapurilor cu un aer grav şi serios, fiind îndrumaţi de ghizi îmbrăcaţi cu haine cărămizii.

Se strecură printr-o uşă înaltă, pe tăblia căreia nu scria nimic, apoi merse de-a lungul unui hol unde, de o parte şi de alta, se aflau depozite. La capătul lui, prin uşa închisă a biroului ocupat de Custode, răzbătea o voce puternică, profesorală. Bătu, apoi trase cu urechea şi surâse când vocea încheie o tiradă retorică aproape desăvârşită.

— Intră, răsună vocea Custodelui.

Mallory păşi înăuntru, iar Thomas Henry Huxley se ridică să-l salute.

Îşi strânseră mâinile. Huxley îi dictase până atunci secretarului său, un tânăr cu ochelari care avea aerul unui proaspăt absolvent foarte ambiţios.

— E de ajuns deocamdată, Harris, spuse Huxley. Trimite-l pe domnul Reeks, cu schiţele de brontozauri.

Secretarul îşi strânse foile scrise într-o mapă din piele şi ieşi, nu înainte de a-l saluta pe Mallory cu o plecăciune.

— Ce mai faci, Ned? întrebă Huxley şi-l măsură pe Mallory din cap până în picioare cu ochii atenţi şi neiertători care descoperiseră „Stratul Huxley” la rădăcina părului uman. Arăţi foarte bine. Chiar splendid, s-ar putea spune.

— Am avut şi puţin noroc, îi răspunse Mallory, îmbufnat.

Spre surprinderea sa, văzu un băieţel blond, frumos îmbrăcat într-un costumaş cu guler căzut şi cu pantalonaşi până la genunchi, apărând din spatele biroului încărcat cu tot felul de hârtii.

— Dar el cine e? întrebă Mallory.

— Viitorul, chicoti Huxley, aplecându-se să ridice puştiul. Fiul meu. Noel, a venit să mă ajute astăzi. Spune-i bună ziua doctorului Mallory, fiule.

— Bună ziua, domnule Mellowy, spuse băiatul cu glas subţirel.

— *Doctor Mallory,* îl corectă Huxley cu blândeţe.

Noel făcu ochi mari de mirare.

— Sunteţi *doctor de oameni,* domnule Mellowy?

Se vedea că ideea îl sperie.

— Hei, conaşule, abia învăţai să păşeşti când te-am văzut ultima oară, spuse Mallory cu voce răsunătoare. Şi uite ce mare ai crescut, cât un adevărat mic gentleman. Ştia că Huxley îl iubea nespus pe acest copil. Ce mai face frăţiorul tău?

— Acum are şi-o surioară, îl anunţă Huxley, aşezând băieţelul pe podea. S-a născut pe vremea când erai în Wyoming.

— Conaşule Noel, cred că eşti foarte fericit!

Băieţelul schiţă un zâmbet, politicos şi prevenitor. Apoi, dintr-o săritură, sui pe scaunul tatălui său. Mallory îşi aşeză valiza deasupra unei biblioteci, unde se aflau operele lui Cuvier, în original şi legate în marochin roşu.

— Am ceva ce te-ar putea interesa, Thomas, spuse el, deschizând valiza. Un dar pentru tine din partea indienilor Cheyenne.

Îşi aminti de prezervative şi le ascunse sub *Westminster Review,* apoi scoase un sul de hârtii legate cu sfoară şi i-l duse lui Huxley.

— Sper că nu e vorba de vreo curiozitate etnografică, spuse Huxley zâmbind, în timp ce desfăcea pachetul cu un cuţit de tăiat hârtie. Nu sufăr colierele acelea jalnice şi altele de acelaşi gen…

În pachet se găseau şase cuminecături uscate şi sfrijite, de culoare cafenie, de mărimea unor monede de jumătate de coroană.

— O moştenire utilă venită din partea unui vraci Cheyenne, Thomas.

— Procedează la fel ca episcopii noştri anglicani, nu? Huxley surâse şi ridică spre lumină una dintre bucăţile cu aspect pergamentos. Materii vegetale uscate. Cactus, cumva?

— Aşa cred.

— Joseph Hooker din Kew ne-ar putea spune mai precis.

— Vraciul acesta a înţeles destul de exact care era scopul expediţiei noastre. Şi-a închipuit că avem de gând să reînviem monstrul, aici în Anglia. Zicea că aceste bucăţele te-ar ajuta să călătoreşti până departe, Thomas, pentru a aduce înapoi sufletul creaturii.

— Şi ce trebuie să fac, Ned, să le înşir ca pe un rozariu?

— Nu, Thomas, le mănânci. Le mesteci, cânţi, baţi toba şi dansezi ca un posedat, până te prăbuşeşti la pământ. Acesta e procedeul tipic, dacă nu greşesc.

Mallory chicoti.

— Anumite toxine vegetale pot produce viziuni, observă Huxley şi, atent, puse cuminecăturile în sertarul biroului. Mulţumesc, Ned. Mă voi îngriji să fie catalogate cum se cuvine, dar mai târziu. Tare mă tem că însărcinările presante l-au doborât pe dragul nostru domn Reeks. De obicei răspunde mai prompt invitaţiilor mele.

— Astăzi e multă lume, interveni Mallory, cu gând să salveze situaţia şi să alunge tăcerea.

Băiatul lui Huxley scosese o acadea din buzunar şi-i desfăcea ambalajul cu precizie de chirurg.

— Da, remarcă Huxley, muzeele Marii Britanii, fortăreţele intelectuale, după cum afirmă Primul-Ministru, foarte convingător. Cu toate acestea, am greşi respingând ideea că educaţia, mai ales a maselor, e singura lucrare durabilă pe care o putem face. Există, totuşi, unele zile când îmi vine să las totul baltă, Ned, pentru a deveni iarăşi călător, ca tine.

— Eşti mai util aici, Thomas.

— Aşa mi se spune mereu. Încerc să mai ies de aici, măcar o dată pe an. În primul rând în Wales… cutreier pe dealuri. Mă mai liniştesc sufleteşte. Făcu o pauză. Ştiai că mă pregătesc să devin lord?

— Nu se poate! exclamă încântat Mallory. Tom Huxley, Lord! Deci e adevărat! Minunată veste.

Huxley părea neaşteptat de morocănos.

— M-am întâlnit cu Lord Forbes la Societatea Regală. „Ei, a zis el, am plăcerea să te anunţ că vei ajunge în Camera Lorzilor; selecţia s-a făcut vineri seară şi am auzit că eşti unul dintre fericiţi.” Fără să facă niciun efort evident, Huxley reuşi să imite perfect gesturile, exprimarea, ba chiar şi tonul vocii lui Forbes. Ridică privirea spre Mallory. Eu n-am văzut lista, dar Forbes reprezintă o autoritate în care mă pot încrede.

— Desigur! spuse Mallory entuziasmat. Forbes e un tip serios!

— Nu sunt sigur decât în momentul când primesc o confirmare oficială, insistă Huxley. Trebuie să-ţi mărturisesc, Ned, că sunt destul de îngrijorat, dată fiind starea sănătăţii Primului-Ministru.

— Da, mare păcat că e bolnav, întări Mallory. Dar de ce te frământi? Realizările tale vorbesc de la sine!

Huxley clătină din cap.

— Momentul alegerii pare să nu fie cu totul întâmplător. Am o bănuială că e vorba de o stratagemă de-a lui Babbage şi a elitei ce-l înconjoară, o ultimă încercare de a umple Camera Lorzilor cu savanţi câtă vreme Byron mai are puterea de decizie.

— Cumplită bănuială, mărturisi Mallory. Tu ai fost însă cel mai înfocat susţinător al evoluţionismului! De ce te îndoieşti de propria-ţi şansă? Mi se pare o hotărâre prin care se restabileşte dreptatea!

Huxley îşi prinse reverele redingotei între degetele ambelor mâini, gest ce-i trăda sinceritatea spuselor.

— Fie că devin lord, fie că nu, pot afirma cu tărie un lucru: am vrut ca judecata să aibă în vedere doar munca mea. Niciodată n-am cerut favoruri nemeritate. Dacă mi se acordă titlul, asta se va întâmpla fără să umblu cu intrigi.

— Intriga nu intră în discuţie aici! spuse Mallory.

— Ba da! spuse Huxley, aproape răstit. Deşi n-o să mă auzi afirmând o în public. Apoi coborî glasul. Dar noi doi ne cunoaştem de multă vreme. Te consider un aliat, Ned, şi un iubitor de adevăr.

Huxley începu să păşească încoace şi încolo, de parcă ar fi măsurat covorul turcesc din faţa biroului.

— N-are rost să mimăm o falsă modestie când e vorba de o chestiune atât de importantă. Avem de împlinit îndatoriri vitale; pentru noi înşine, pentru lume şi pentru Ştiinţă. Trebuie să răbdăm laudele, ceea ce nu ne dă o plăcere prea mare, şi să înfruntăm nenumărate dificultăţi, dureri pe care nimeni nu le poate pune la îndoială, dureri şi primejdii.

Luat pe nepregătite, atât de spontaneitatea cu care-i fusese anunţată vestea, cât şi de încărcătura emoţională a sincerităţii lui Huxley, Mallory se simţi tulburat. Dar Huxley fusese mereu astfel, îşi aminti el; chiar şi pe vremea studenţiei, prezenţa

omului crea uimire şi dădea impresia de avânt. De când revenise din Canada, Mallory avu senzaţia că abia acum restabilise legătura cu realitatea, prin contactul cu lumea pură, elevată, în care sălăşluia mintea lui Huxley.

— Ce fel de primejdii? întrebă el într-un târziu.

— Morale. Dar şi fizice. Încleştarea pentru dobândirea puterii asupra lumii presupune întotdeauna pericole. A fi lord reprezintă o poziţie politică. Partidul şi Guvernul, Ned. Bani şi lege. Ispite, pesemne chiar compromisuri nedemne… Resursele naţiunii sunt limitate; competiţia e acerbă. Poziţiile Ştiinţei si ale Educaţiei trebuie păzite; greşesc, întărite! Huxley surâse mâhnit. Vrem, nu vrem, trebuie să luăm taurul de coame. Dacă n-o vom face, nu ne mai rămâne decât să stăm pasivi, lăsând ca răul să cuprindă întreaga lume ce va să fie. Şi eu unul prefer să fiu rupt în bucăţi decât să văd Ştiinţa prostituându-se!

Şocat de tonul categoric al lui Huxley, Mallory aruncă o privire la băieţel care sugea acadeaua şi izbea cu pantofii perfect lustruiţi în picioarele scaunului.

— Tu eşti omul potrivit pentru corvoada asta, Thomas, îl asigură Mallory. Să ştii că te poţi bizui pe sprijinul meu, dacă vei avea vreodată nevoie în numele acestei cauze.

— Vorbele tale mi-au mai dat curaj, Ned. Am încredere în tăria ta de caracter, în încăpăţânarea cu care-ţi urmezi scopurile. M-au convins de asta cei doi ani de trudă şi chinuri în pustiul din Wyoming! Uite, văd în fiece săptămână oameni care pretind că sunt devotaţi trup şi suflet Ştiinţei, dar nu visează decât medalii de aur şi toci de profesori.

Huxley începu să păşească mai precipitat.

— O perdea respingătoare de vorbe goale, de fanfaronade şi individualism a învăluit tot ce există în Anglia de astăzi. Huxley încremeni. Cu alte cuvinte, Ned, vreau să spun că uneori mă bănuiesc şi pe mine că sunt mânjit, iar ideea asta mă îngrozeşte de moarte.

— Nici nu te gândi la aşa ceva, îl asigură Mallory.

— Mă bucur că ai revenit printre noi, spuse Huxley, reluându-şi mersul agitat. Şi încă încununat de faimă! Trebuie să tragem foloase de pe urma asta. Neapărat să scrii o carte de călătorii, să prezinţi cu de-amănuntul aventurile prin care-ai trecut.

— Ciudat că aduci vorba despre asta, remarcă Mallory. Exact o asemenea carte am în valiză. *Misiunea în China şi Japonia,* de Laurence Oliphant. Un tip extrem de inteligent, după câte am eu impresia.

— Oliphant de la Societatea Geografică? Individul e incorigibil; mult prea deştept, şi minte mai ceva ca un politician. Nu, îţi propun o transpunere pe gustul oricui, ceva care să poată fi înţeles şi de un mecanic, adică tipul de om care-şi mobilează camera de zi cu o masă Pembroke[3] şi o decorează cu bibelouri reprezentând păstori şi păstoriţe!

Ascultă-mă, Ned, acest lucru e esenţial pentru o mare operă. Îţi ies şi bani buni.

Mallory rămase descumpănit.

— Când mă încing, vorbesc destul de bine, dar să scriu o carte întreagă cu sânge rece…

— O să găsim vreun scriitoraş de pe Strada Grub[4] care să mai dea puţin lustru părţilor mai puţin reuşite, spuse Huxley, stratagemă destul de obişnuită, crede-mă. Îl ştii pe tipul ăsta, Disraeli, al cărui tată a întemeiat revista *Disraeli's Quarterly.* Cam scrântit. Însăilează romane de senzaţie. Gunoaie. Dar scrie acceptabil când e treaz.

— Benjamin Disraeli? Sora mea, Agatha, se dă în vânt după romanele lui.

Aerul cu care Huxley dădu aprobator din cap îi sugeră lui Mallory că o femeie din clanul Huxley n-ar fi prinsă nici moartă cu un roman ieftin în mână.

— Ned, trebuie să vorbim despre Simpozionul tău de la Societatea Regală, adică prelegerea ta despre brontozauri. Va fi un adevărat eveniment științific, o platformă publică foarte utilă. Ai vreo fotografie mai reuşită, pentru a face publicitate?

— Of, nu, spuse Mallory.

— Atunci te duci la Maull şi Polyblank, dagherotipişti ai mici nobilimi.

---

[3] Masă extensibilă, creată în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, purtând numele persoanei care a comandat pentru prima oară astfel de mobilier recomandându-l claselor mai sărace (n.tr.).

[4] Stradă care la vremea acţiunii romanului se chema Milton, dar la care face referire Dr. Johnson, afirmând că acolo locuiau scriitori mărunţi şi poeţi ocazionali, numele ajungând să semnifice producţii literare mediocre (n. tr.).

— O să ţin minte.

Huxley traversă camera, şi se îndreptă către tabla cu ramă din mahon aflată în spatele biroului său unde ridică o bucată de cretă prinsă într-un suport de calitate. Apoi scrise cu litere cursive, rotunjite: *Maull & Polyblank.*

Se întoarse.

— Vei avea nevoie şi de un kinotropist. Întâmplător, ţi-am şi găsit omul potrivit. Lucrează mult pentru Societatea Regală. E de multe ori înclinat să-şi lase imaginaţia să zburde prea departe, astfel că te poate pune în umbră prin imaginile lui, mai ales dacă i se dă mână liberă, încarcă fiecare piatră cu aur, după cum se exprimă el. Altfel, e un om de ispravă.

John Keats, scrise el.

— Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, Thomas!

Huxley rămase tăcut o clipă.

— Mai e ceva, Ned. Am ezitat să vorbesc despre asta.

— Despre ce e vorba?

— N-aş vrea să-ţi jignesc sentimentele.

Mallory surâse forţat.

— Ştiu că nu-s un vorbitor prea strălucit, dar m-am descurcat destul de bine în trecut.

Huxley făcu o pauză, apoi ridică brusc o mână.

— Cum numeşti asta?

— O numesc o bucată de cretă, răspunse Mallory făcându-i jocul.

— Crieetă?

— Cretă! repetă Mallory.

— Trebuie să facem ceva pentru a mai şlefui vocalele acelea, tipice pentru Sussex. Ned, ştiu un tip, maestru de elocinţă. Un om mărunt şi delicat. În realitate e francez, dar vorbeşte cea mai frumoasă engleză pe care ai auzit-o vreodată. O săptămână de lecţii cu el ar face minuni.

Mallory se strâmbă.

— Doar nu vrei să spui că *am nevoie* de minuni?!

— Nicidecum! E vorba de o simplă educare a urechii. Ai rămâne surprins dac-ai afla câţi oratori publici au trecut prin mâinile acestui domn. *Jules D’Alembert,* scrise Huxley pe tablă. Lecţiile cu el sunt cam costisitoare, dar…

Mallory îşi notă numele.

Dinspre uşă se auzi un ciocănit. Huxley curăţă tabla cu un ştergător din fetru prăfuit, al cărui mâner era din abanos.

— Intră! Apăru un bărbat pătrăţos, purtând un şorţ stropit cu ghips, îl mai ţii minte pe domnul Trenham Reeks, Custodele nostru adjunct.

Reeks, care ţinea subsuoară o mapă mare, îi strânse mâna lui Mallory. De când nu-l mai văzuse, Reeks mai pierduse ceva păr, câştigând în schimb în greutate.

— Vă cer iertare pentru întârziere, domnule, spuse Reeks. Suntem foarte prinşi cu turnarea în ghips a vertebrelor. Au o structură uimitoare. Până şi dimensiunile lor ne creează probleme aproape insolubile.

Huxley făcu loc pe birou. Noel îl trase de mânecă şi-i şopti ceva.

— A, prea bine, spuse el. Iertaţi-ne câteva clipe, domnilor.

Ieşi din birou cu Noel de mână.

— Felicitări pentru promovare, domnule Reeks, rupse Mallory tăcerea.

— Va mulţumesc, domnule. Îşi deschise mapa, apoi îşi fixă pe nas un pince-nez legat cu şnur. Şi vă simt recunoscător pentru această uriaşă descoperire. Trebuie totuşi să spun că reprezintă o provocare, chiar şi pentru dimensiunile instituţiei noastre! Lovi cu degetul foile mari de hârtie. După cum vă puteţi convinge şi singur.

Mallory studie schiţa, un plan al sălii centrale a Muzeului, peste care fusese suprapus scheletul leviatanului.

— Dar unde e craniul? întrebă el.

— Gâtul se întinde până în holul de intrare, rosti Reeks cu mândrie în glas. Va trebui să mutăm câteva dulapuri cu exponate.

— Aveţi o vedere laterală?

Reeks o extrase din teancul de foi cu schiţe. Mallory privi cercetător, apoi se încruntă.

— Pe ce se bazează acest aranjament anatomic?

— Până în prezent există extrem de puţine articole publicate privind această creatură, spuse Reeks, cu un aer jignit. Cel mai

mare şi complet e al doctorului Foulke, în ultimul număr din *Transactions.*

Îi întinse revista aflată tot în mapă. Mallory împinse publicaţia deoparte.

— Foulke a denaturat complet aspectul acestui exemplar.

Reeks clipi nedumerit.

— Reputaţia doctorului Foulke…

— Foulke aparţine curentului uniformist! A fost omul de taină al lui Rudwick, unul dintre cei mai apropiaţi aliaţi ai săi. Lucrarea lui Foulke e o însăilătură de absurdităţi. Susţine că animalul avea sânge rece şi un mod de viaţă semiacvatic! După el, mânca plante acvatice moi şi se deplasa cu mişcări încete.

— Dar o creatură de o asemenea dimensiune, cu o greutate enormă, doctore Mallory! S-ar părea că viaţa în apă, capabilă să susţină masa aceea…

— Înţeleg! i-o tăie Mallory. Făcu un efort să-şi recapete calmul. Nu avea niciun rost să-l jignească pe sărmanul Reeks; omul era un simplu funcţionar, care n-avea cum să ştie totul, şi nu dorea să supere pe nimeni. Aşa se explică de ce i-aţi desenat gâtul întins moale în faţă, aproape de nivelul podelei… şi tot astfel justificaţi şi încheieturile picioarelor, care par a fi de… şopârlă, ba nu, de *amfibiu.*

— Da, domnule, îl aprobă Reeks. Cu un gât atât de lung e uşor să ni-l imaginăm adunând plantele de apă, fără să aibă nevoie să-şi mişte corpul prea departe ori foarte repede. Doar dacă trebuia să se îndepărteze de prădători, în caz că s-ar fi găsit vreun animal într-atât de flămând să atace un asemenea monstru.

— Domnule Reeks, creatura aceasta n-a fost o salamandră uriaşă, cu trupul lipsit de vlagă. Aţi căzut pradă unei păreri total eronate. Animalul semăna cu un elefant din zilele noastre sau cu o girafă, dar de dimensiuni mult mai mari. A evoluat în aşa fel încât să rupă şi să devoreze coroanele arborilor.

Mallory luă un creion de pe birou şi începu să schiţeze rapid, cu mişcări pricepute.

— Îşi petrecea majoritatea timpului stând pe picioarele dinapoi, proptindu-se în coadă şi ţinându-şi capul mult deasupra solului. Vă rog să remarcaţi această îngroşare a vertebrelor

caudale. Se văd semnele presiunii enorme, datorate poziţiei bipede. Lovi cu palma schiţa şi continuă:

O turmă formată din asemenea fiinţe putea distruge o pădure pe negândite. Aceste animale migrau, la fel ca elefanţii, la mari distanţe şi încă repede, modificând chiar peisajul cu foamea lor devastatoare. Brontozaurul, cu pieptul destul de îngust, avea o poziţie dreaptă, picioarele îi erau ca nişte coloane verticale, cu paşi rapizi ca ai elefantului, întrucât genunchii rămâneau rigizi. Nicidecum nu aduce cu desenul acesta care-mi aminteşte de o broască.

— Am modelat poziţia luând ca model crocodilul, protestă Reeks.

— Institutul de Analitică de la Cambridge tocmai a încheiat analiza de rezistenţă solicitată de mine, spuse Mallory şi, apropiindu-se de valiză, scoase un sul de foi de hârtie şi-l lăsă să cadă cu un plesnet pe birou. Cu picioarele aşezate în poziţia aceea absurdă, animalul n-ar fi fost în stare să stea pe sol uscat nici măcar o secundă.

— Exact, domnule, încuviinţă Reeks cu glas scăzut. Asta întăreşte ipoteza că ducea o viaţă acvatică.

— Dar uitaţi-vă la degetele picioarelor! îl îndemnă Mallory. Sunt groase precum coloanele de fundaţii; nu seamănă cu cele legate prin pieliţă, cum au animalele care înoată. Şi priviţi ieşiturile vertebrelor spinale. Creatura asta se înălţa de la coapsă pentru a ajunge la vârful copacilor. Întocmai ca o macara folosită în construcţii!

Reeks îşi luă pince-nez-ul de la ochi. Începu să lustruiască lentilele cu o batistă pe care o scoase din buzunarul pantalonilor.

— Asta n-o să-i placă doctorului Foulke, remarcă el. Şi, îndrăznesc să spun, nici colegilor lui.

— Staţi, că încă nu m-am ocupat de domniile lor, spuse Mallory.

Huxley reintră în birou, conducându-l de mână pe fiul său. Îşi mută privirea de la Reeks către Mallory.

— Of, Doamne! făcu el. V-aţi adâncit deja în lucru, din câte văd.

— E vorba de inepţia aceasta a lui Foulke, îl lămuri Mallory. Pare hotărât să demonstreze că dinozaurii nu erau adaptaţi să supravieţuiască! A descris leviatanul meu ca pe o moluscă plutitoare, hrănindu-se cu lintiţă.

— Trebuie să fii de acord cu mine că avea un creier minuscul, remarcă Huxley.

— Thomas, asta nu înseamnă că dormea pe el. Toată lumea acceptă ideea că dinozaurul lui Rudwick putea zbura. Animalele acestea erau rapide şi pline de viaţă.

— Acum, când Rudwick nu se mai află printre noi, aspectele problemei au fost regândite, spuse Huxley. Unii afirmă că reptila lui zburătoare putea doar să planeze.

De dragul copilului care asista la discuţie, Mallory îşi reprimă dorinţa de a spune ceva urât.

— Păi atunci, totul revine la teoria de bază, nu? spuse el. Facţiunea uniformiştilor doreşte ca aceste creaturi să pară proaste şi lente! În acest caz, dinozaurii se vor încadra pe panta evoluţiei gradate, ca o progresie înceată până în zilele noastre. În vreme ce, dacă accepţi rolul Catastrofei, admiţi o adaptare darwinistă în cazul acestor animale, rănind, după câte se pare, sensibilităţile unor mărunte mamifere din epoca modernă care fac parte din clasa lui Foulke şi a susţinătorilor lui.

Huxley se aşeză. Îşi propti obrajii cu o mână.

— Nu eşti de acord cu aranjamentul exponatului?

— S-ar părea că doctorul Mallory preferă să-l vadă stând în picioare, explică Reeks. Pregătindu-se să devoreze vârful unui copac.

— Domnule Reeks, putem realiza această poziţie?

Reeks făcu o faţă uimită. Îşi strânse pince-nez-ul într-un buzunar de sub şorţ. Apoi se scărpină în cap.

— Cred că am putea, domnule. Dacă l-am monta sub luminator şi l-am lega de traversele tavanului. Ar trebui să-i îndoim puţin gâtul… dar i-am îndrepta capul către vizitatori! Asta ar crea un efect impresionant.

— O plecăciune prea supusă în faţa zeului popularităţii, remarcă Huxley. Eu m-aş gândi mai curând la urmările pe care le va avea această postură asupra sensibilităţii paleontologilor. Vă spun sincer că nu mă simt deloc în largul meu având la

dispoziţie doar acest argument. Încă n-am citit lucrarea lui Foulke, iar tu, Mallory, trebui să publici ceva pe această temă. Nu mă deranjează să mai pun paie pe foc în problema catastrofismului. „Natura non facit saltum,”

— Ba Natura *face* salturi, îl contrazise Mallory. O dovedesc simulările obţinute pe Maşinărie. Sistemele complexe pot suferi transformări majore.

— Să lăsăm teoria. Ce poţi demonstra cu ajutorul probelor pe care le ai la îndemână?

— Pot prezenta o situaţie aproape de adevăr. Şi voi reuşi asta, în cursul prelegerii. Nu perfect, dar mai convingător decât cei care mă combat.

— Eşti gata să-ţi rişti reputaţia de savant pentru atâta lucru? Te-ai gândit la posibilele întrebări, la obiecţiuni?

— S-ar putea să mă înşel, recunoscu Mallory. Dar nu atât de grav ca ceilalţi.

Huxley bătu uşor cu tocul rezervor în tăblia biroului.

— Dar dacă te-ntreb – o chestiune elementară – cum de putea creatura asta să mănânce frunzişul lemnos? Avea capul ceva mai mare decât al unui cal, iar dentiţia îi este extrem de proastă.

— Nu mesteca folosindu-şi dinţii, spuse Mallory. Avea un soi de pipotă al cărei înveliş interior era de duritatea pietrelor de moară. Judecând după dimensiunile cuştii toracice, acest organ trebuie să fi fost lung de un metru şi cântărea probabil cincizeci de kilograme. O pipotă de cincizeci de kilograme posedă o forţă musculară mai mare decât fălcile a patru elefanţi.

— Dar de ce avea reptila aceasta nevoie de o cantitate atât de mare de hrană?

— Nu era un animal cu sânge cald în sine, însă avea un metabolism foarte ridicat. E vorba de un raport suprafaţă-volum. O masă corporală de o asemenea mărime îşi păstrează căldura chiar pe vreme friguroasă. Mallory surâse. Ecuaţiile se calculează uşor, necesitând doar o oră de lucru pentru Maşinăriile mici ale Societăţii.

— Mari necazuri o să avem din pricina asta! murmură Huxley.

— Trebuie să-ngăduim politicii să stea în calea adevărului?

— *Touche.* Ne-a prins, domnule Reeks. Îmi pare rău, dar trebuie să modifici planurile care ţi-au dat atâta de furcă.

— Băieţilor de la laborator le plac dificultăţile, domnule, spuse Reeks, supus. Iar dacă-mi permiteţi o remarcă, o controversă ştiinţifică face minuni în privinţa afluenţei de public, doctore Huxley.

— Ar mai fi un amănunt, domnule Reeks, se grăbi Mallory să intervină. Starea craniului. Din nefericire, e destul de fragmentar, astfel că va necesita o studiere atentă şi o oarecare doză de imaginaţie. Aş dori să vin şi eu în studio pentru a rezolva problema.

— Desigur, domnule. Mă voi îngriji să primiţi o cheie.

— Lordul Gideon Mantell m-a învăţat tot ce ştiu despre modelajul în ghips, explică Mallory, cu un aer nostalgic. A trecut multă vreme de când n-am mai practicat această preţioasă îndeletnicire. Mi-ar face mare plăcere să aflu ultimele progrese ale tehnici de lucru, mai ales într-un muzeu faimos.

Huxley zâmbi, dând de înţeles că nu-l crede pe deplin.

— Sper să-ţi putem satisface dorinţa, Ned.

***

Ştergându-şi ceafa cu o batistă, Mallory măsură cu un aer nefericit sediul Biroului Central de Statistică.

Egiptul antic pierise de douăzeci şi cinci de secole, dar el ajunsese să-l cunoască îndeajuns de bine ca să-l deteste. Excavaţiile efectuate de francezi pentru construirea Canalului de Suez reprezentaseră o strădanie eroică, astfel încât toate lucrurile egiptene deveniseră o modă tipic pariziană. Această furie cuprinsese şi Marea Britanie, umplând magazinele de ace cu cap de scarabeu, ceainice cu aripi de şoim, stereografe oribile sub forma unor obeliscuri răsturnate, şi miniaturi în imitaţie de marmură reprezentând Sfinxul lipsit de nas. Spre marele dezgust al lui Mallory, producătorii brodaseră cu ajutorul Maşinăriei toată adunătura de zeişori păgâni cu capete animaliere pe perdele, covoare şi pe tapiţeria caleştilor, astfel că ajunsese să nutrească un sentiment de şi mai mare neplăcere faţă de pălăvrăgeala stupidă despre piramide, ruine care inspirau exact acel soi de uimire însoţită de clătinarea capului şi exclamaţii care îi stârnea repulsia.

Citise, desigur, cu un sentiment de admiraţie despre realizările tehnice folosite la construirea canalului de Suez. Neavând cărbune, francezii îşi alimentaseră giganticele excavatoare cu mumii îmbibate în bitum, care erau stivuite la fel ca lemnele de foc şi vândute la tonă. Cu toate acestea, îi displăcea spaţiul uzurpat de egiptologie în revistele de geografie, în dauna altor domenii.

Biroul Central de Statistică, amintind de o piramidă şi supărător de încărcat de motive egiptene în privinţa detaliilor ornamentale, stătea înfipt în inima zonei guvernamentale din Westminster, având etajele superioare tăiate la un anumit unghi, ce conferea clădirii aspectul unei roci calcaroase. Ca o concesie făcută nevoii de spaţiu, partea inferioară a clădirii era nefiresc de lată, semănând cu un nap uriaş din piatră. Zidurile, străpunse de coşuri înalte de fum, susţineau o adevărată pădure răsfirată de ventilatoare care se roteau aproape tot timpul şi aveau giruete cu pale sub forma unor aripi de şoim. Tot acest morman uriaş era înţesat de jos până sus cu fire groase şi negre de telegraf, ca şi cum fiecare flux de informaţii din Imperiu ar fi penetrat prin piatra masivă. Din racorduri şi console se azvârlea în jos un păienjeniş de fire, mergând spre stâlpii de telegraf care erau împânziţi la fel ca velaturile unor corăbii dintr-un port aglomerat.

Mallory traversă caldarâmul fierbinte şi lipicios al străzii Horseferry, atent să nu primească în cap vreun găinaţ de la porumbeii strânşi ciorchine în reţeaua densă de cabluri aflată deasupra.

Uşile ca de fortăreaţă ale Biroului, încadrate de coloane terminate cu flori de lotus şi sfincşi din bronz cu aspect britanizat şi înalte de peste şase metri, aveau un aer impunător. În aceste uşi existau însă şi altele mai mici, pentru utilizare zilnică. Încruntat, Mallory pătrunse în semiobscuritatea rece şi în mirosurile vagi dar pătrunzătoare de leşie şi ulei de in. Căldura înăbuşitoare a Londrei gata să dea în clocot rămăsese departe, însă acest loc blestemat nu avea ferestre. Ajutaje cu stilizări egiptene luminau bezna, iar flăcările lor se reflectau în oglinzi de forma unor evantaie, făcute din metal galvanizat.

Îşi prezentă cartela de cetăţean la pupitrul destinat vizitatorilor. Funcţionarul – ori probabil era un fel de poliţist, deoarece purta o uniformă cu însemnele Biroului, dar având un aspect ciudat de milităros – îşi notă cu atenţie destinaţia lui Mallory. Apoi scoase de sub pupitru un plan al clădirii, făcut de Maşinărie, şi trasă cu cerneală roşie drumul întortocheat pe care trebuia să-l parcurgă Mallory.

Încă uşor iritat din cauza întâlnirii de dimineaţă cu membrii Comisiei de Nominalizare a Societăţii Geografice, îi mulţumi omului pe un ton cam tăios. Într-un fel sau altul – nu avea idee ce mecanisme ascunse fuseseră puse în mişcare din culise, însă complotul îi părea destul de străveziu – Foulke îşi făcuse loc în Comitetul de Nominalizări al Societăţii Geografice. Foulke, a cărui teorie privind viaţa acvatică a brontozaurului fusese spulberată de Muzeul lui Huxley, considerase ipoteza arborivoră a lui Mallory drept un atac personal, cu rezultatul că o formalitate îndeobşte plăcută devenise un nou proces public intentat Catastrofismului. În cele din urmă, Mallory îşi câştigase dreptul de a deveni membru, întrucât Oliphant pregătise terenul prea bine pentru ca ambuscada disperată, de ultim moment, pusă la cale de Foulke să aibă sorţi de izbândă, însă gustul neplăcut al celor întâmplate încă nu se ştersese cu totul. Simţi că reputaţia îi era primejduită. Doctorul Edward Mallory – „Mallory Leviatan” cum insistau să-l numească ziarele de doi bani – fusese descris într-o asemenea lumină încât să pară un fanatic, ba chiar un meschin. Iar asta în faţa unor geografi de primă mărime, bărbaţi precum Burton, pelerin la Mecca, sau Elliot, explorator al Congoului.

Urmă linia trasată pe hartă, bolborosind în barbă. Sorţii războiului academic, gândi el, păreau să nu-i surâdă la fel ca lui Huxley. Încleştările lui Huxley cu puternicii zilei reuşiseră doar să-l evidenţieze ca vrăjitor al controverselor, în vreme ce el, Mallory, se vedea silit să cutreiere prin acest mausoleu iluminat cu gaz, unde spera să identifice un codoş respingător, căruia îi plăceau cursele.

După ce dădu primul colţ, descoperi un basorelief din marmură înfăţişând Blestemul Broaştelor căzut asupra Egiptului,

care se numărase printre povestirile preferate din Biblie[5]. Oprindu-se o clipă să-l admire, cât pe ce să fie dărâmat de un cărucior din oţel, încărcat până la refuz cu stive de cartele perforate.

— Pârtie! răcni manevrantul îmbrăcat cu un costum din serj cu nasturi alămiţi şi având pe cap o şapcă cu cozoroc, obişnuită printre curieri.

Mallory văzu cu uimire că omul purta ghete cu roţi, bine legate cu şireturi şi prevăzute cu axe minuscule şi rotocoale fără spiţe, din cauciuc. Individul ţâşni drept înainte pe coridor, dirijând căruciorul greu cu mare pricepere şi dispărând după un colţ.

Mallory trecu prin dreptul unei săli blocate cu capre din lemn, vopsite în dungi, unde, în lumina de gaz, două persoane ce păreau nebune de legat se târau încet în patru labe. Mallory rămase cu gura căscată. Fiinţele târâtoare erau nişte femei plinuţe, între două vârste, îmbrăcate din cap până în picioare în alb imaculat şi având părul strâns cu turbane elegante din elastic. De la depărtare, îmbrăcămintea lor avea aspectul bizar al unor cearşafuri umflate de vânt. În timp ce le urmărea, una dintre ele se ridică greoi în picioare şi începu să şteargă cu mare grijă tavanul, folosind un burete montat la capătul unui băţ telescopic.

Erau femei de serviciu.

Urmând semnele de pe hartă, ajunse la lift, unde un însoţitor îmbrăcat în uniformă îl duse până la alt nivel. Aerul de aici era uscat şi încărcat de electricitate, iar coridoarele mai animate. Văzu mai mulţi poliţişti care păreau nelalocul lor, amestecaţi printre domni gravi din capitală: probabil avocaţi sau procurori, ori consilieri juridici ai unor mari capitalişti, oameni a căror preocupare de căpetenie era să capete cunoştinţe despre atitudinile publicului şi despre modul de influenţare a lui. Pe scurt, oameni politici care se ocupau exclusiv de lucruri impalpabile. Deşi mai mult ca sigur aveau case din piatră, soţii şi copii, aici păreau să aibă o prezenţă fantomatică sau ecleziastică. La câţiva metri mai departe, Mallory trebui să se ferească brusc de un al doilea curier pe roţi. Se agăţă de o

[5] Vechiul Testament, Exodul, 8:6 (n. tr.).

coloană din fier turnată cu elemente decorative. Metalul îi arse palmele. În ciuda ornamentelor bogate – flori de lotus – coloana era în acelaşi timp şi coş de fum. Îl auzi chiar scoţând geamătul înfundat şi bolboroseala specifice coşurilor cu tiraj prost.

Consultându-şi din nou harta, pătrunse pe un coridor care avea birouri şi de o parte şi de alta. Funcţionari îmbrăcaţi în haine albe se grăbeau de la o uşă la alta, ferindu-se de tinerii curieri care împingeau în goană pe lângă ei roabe încărcate cu cartele. Lumina de gaz era mai puternică în această parte a clădirii, însă pâlpâia mai mult, din cauza curentului permanent. Mallory aruncă o privire peste umăr. La capătul coridorului se găsea un ventilator cu pale uriaşe, construit din oţel. Scârţâia discret, funcţionând graţie unui lanţ, bine uns, acţionat de un motor nevăzut, aflat probabil în măruntaiele piramidei.

Începu să aibă senzaţia de ameţeală şi derută. Era foarte posibil să fi făcut o greşeală de neiertat. Putea găsi şi alte căi pentru a descoperi misterul acelei zile de derby decât să vâneze un codoş cu ajutorul vreunui prieten al lui Oliphant. Până şi aerul acestui loc părea să-l apese, fiindcă era fierbinte, arzător, septic şi lipsit de viaţă, cu podelele şi pereţii sclipind de curăţenie… Nu mai văzuse până atunci un loc în care să domnească atâta curăţenie… Holurile acestea îi readuceau în memorie altceva, o călătorie printr-un labirint…

Lordul Darwin.

Se plimbaseră odată pe drumurile din Kent, umbrite de coroanele copacilor şi mărginite de garduri vii, iar Darwin lovea mereu cu bastonul în solul umed şi negru, vorbind la nesfârşit, în felul lui metodic, strivitor prin amănunte, despre râme. Râme, întotdeauna existente, dar văzându-şi permanent de treabă sub pământ, astfel încât până şi marii monoliţi din piatră se scufundau încetul cu încetul în pământul argilos. Darwin măsurase procesul la Stonehenge, încercând să afle vârsta anticului monument.

Se trase tare de barbă, uitând de harta pe care încă o ţinea în mână. În minte îi apăru o viziune în care râmele perforau pământul cu o frenezie catastrofică, până când solul se tulbura şi bolborosea ca fiertura unei vrăjitoare. Peste ani, poate chiar peste câteva luni, toate monumentele ce datau din vremurile

când lucrurile se desfăşurau într-un ritm mai lent aveau să se scufunde, eşuând pe roca dintru începuturi…

— Domnule? Pot să vă fiu de folos cu ceva?

Mallory se dezmetici. Un funcţionar cu o haină albă stătea în faţa lui şi-l iscodea cu ochi bănuitori pe sub lentilele ochelarilor. Mallory îi întoarse privirea, încă descumpănit. Pentru o clipă divină plutise exact la graniţa dintre realitate şi revelaţie, iar acum totul dispăruse, la fel de jalnic şi lipsit de strălucire ca un strănut ratat.

Ba, mai rău, îşi dădu seama că iarăşi se trezise vorbind cu voce tare. Despre râme, probabil. Îmbufnat, întinse harta în faţă:

— Caut nivelul 5, SC-50.

— Asta trebuie să fie Statistica Criminalistică, domnule. Aici se află Cercetarea Elementelor Descurajante.

Funcţionarul arătă cu degetul către o tăbliţă atârnată deasupra unui birou din apropiere. Mallory încuviinţă din cap fără să spună un cuvânt.

— SC e după Analiza Nonlineară, pe dreapta, după ce daţi colţul, îl lămuri omul.

Mallory îşi văzu de drum. Simţi privirea lui sfredelitoare şi sceptică arzându-l în mijlocul spatelui.

Secţiunea SC era ca un fagure de separeuri minuscule, ai căror pereţi erau înalţi până la nivelul gâtului şi căptuşiţi cu plăci de azbest. Funcţionarii stăteau cuminţi cu mănuşi şi şorţuri la birourile lor puţin înclinate, cercetând sau manevrând cartele perforate cu o diversitate de dispozitive: amestecătoare, perforatoare, codificatoare de culoare autoadezive, lupe de ceasornicar, bucăţi de pânză îmbibate-în ulei şi cleşti delicaţi cu vârfurile acoperite cu cauciuc. Le urmări activitatea, ce i se părea cunoscută, cu tresărirea de încântare pe care i-o dădea certitudinea.

SC-50 era încăperea unde lucra Subsecretarul Biroului pentru Statistica Criminalistică, pe nume Wakefield, după cum precizase Oliphant.

Domnul Wakefield nu avea o masă de lucru, ori, mai curând, aceasta înghiţea întreaga suprafaţă a camerei, iar el lucra chiar din interiorul ei. Din anumite locaşuri situate în pereţi coborau mese de scris, articulate cu ajutorul unor ingenioase sisteme de

balamale, apoi dispăreau din nou într-o reţea misterioasă de sertare specializate. Existau rafturi pentru ziare, cleme pentru scrisori, masive fişiere pentru cartele, cataloage, manuale de codificare, un ceas complicat, cu multe cadrane, trei cadrane de telegraf ale căror ace indicatoare identificau literele alfabetului şi printere care perforau de zor benzile de hârtie.

Wakefield, scoţian de origine, era un bărbat palid cu păr nisipiu, pe cale de a cădea. Privirea lui, deşi nu întru totul evazivă, nu rămânea mult într-un loc. O supraocluzie pronunţată făcea incisivii să încalece buza inferioară.

Lui Mallory omul i se păru mult prea tânăr pentru a ocupa o asemenea funcţie, avea pesemne cel mult patruzeci de ani. Fără îndoială că, la fel ca mulţi alţi specialişti, Wakefield crescuse o dată cu dezvoltarea Maşinăriilor. În prezent o relicvă privită cu respect, prima Maşinărie a lui Babbage abia împlinise treizeci de ani, însă progresul înregistrat de Maşinism trăsese în siajul său o întreagă generaţie, ca un impresionant vehicul al minţii.

Mallory se prezentă, apoi se scuză:

— Regret întârzierea, domnule. M-am cam rătăcit pe holurile de aici.

Aceasta nu reprezenta o noutate pentru Wakefield.

— Vă pot oferi o ceaşcă de ceai? Avem un cozonac foarte bine făcut.

Mallory refuză cu un gest din cap, apoi îşi deschise cutia de trabuce cu un gest elegant.

— Fumaţi?

Wakefield păli.

— Nu! Nu, mulţumesc. Pericol de incendiu, fumatul e strict interzis.

Dezamăgit, Mallory închise cutia şi o băgă în buzunar.

— Înţeleg… Dar nu văd ce rău ar putea face un trabuc de calitate.

— E vorba de scrum! rosti Wakefield cu glas ferm. Şi de particulele pneumatice! Acestea plutesc prin aer, murdăresc uleiul pentru angrenajele fine şi afectează cuplurile. Iar pentru a curăţa Maşinăriile Biroului… ei, nu cred că-i nevoie să vă spun că asta reprezintă o muncă de Sisif, doctore Mallory.

— Înţeleg, mormăi el. Încercă să schimbe subiectul. După cum ştiţi, sunt paleontolog, dar am oarecare pregătire în domeniu. Câţi metri **de** angrenaje aveţi aici?

— Metri? Noi măsurăm angrenajele în *kilometri,* doctore Mallory.

— Aveţi dreptate! Chiar atâta putere de calcul?

— Chiar atâtea necazuri! îl corectă Wakefield un gest de modestie din mâna înmănuşată. Rularea-frecarea degajă căldură, care face alama să **se** dilate, lucru care deteriorează roţile dinţate. Vremea umedă degradează uleiul de ungere a angrenajelor, iar pe uscăciune, părţile în rotaţie **ale** Maşinăriei pot da naştere chiar unor sarcini Leyden, care atrag toate particulele de mizerie! Angrenajele se îmbâcsesc şi se blochează, cartelele perforate se agaţă una de alta în dispozitivele de încărcare… Wakefield suspină. Am constatat că avem doar avantaje dacă luăm măsuri **de** precauţie în problema curăţeniei, încălzirii şi umidităţii. Până şi prăjiturile pentru ceai sunt coapte special pentru Birou, pentru a micşora riscul producerii de firimituri!

Ceva din modul în care fusese rostită expresia „riscul producerii **de** firimituri” i se păru comic lui Mallory, însă Wakefield rămăsese atât **de** serios, încât era limpede că nu intenţionase să facă o glumă.

— Aţi încercat „Curăţitorul cu oţet Colgate?” întrebă el. Cei de la Cambridge jură că e perfect.

— A, da, spuse Wakefield rar, scumpul nostru Institut de Analitică **a** Maşinăriei. Ce mult aş vrea să lucrăm *şi noi* în ritmul de vals **al** savanţilor! La Cambridge îşi pot permite să alinte Maşinăriile, însă aici, în această instituţie, trebuie să rulăm de nenumărate ori rutinele cele **mai** greoaie până strâmbăm pârghiile de extragere a zecimalelor.

După ce vizitase de curând Institutul, Mallory era la curent cu problemele şi voia să demonstreze asta.

— Aţi auzit de noile compilatoare folosite la Cambridge? Acestea distribuie uzura angrenajelor mai uniform…

Wakefield nu-l luă în seamă.

— Pentru Parlament sau Poliţie, Biroul reprezintă o simplă anexă, înţelegeţi? Întotdeauna la mare cerere, dar mereu ţinută

în lanţ. Fondurile, vedeţi dumneavoastră. Nu-şi pot da seama ce necesităţi există, domnule! Aceeaşi veche şi tristă istorie, dar sunt convins că ştiţi cum stau lucrurile. Doar sunteţi şi dumneavoastră om de ştiinţă. Nu-mi stă în fire să fiu lipsit de respect, dar cei din Camera Comunelor nu pot deosebi maşinile de calcul de un ventil cu arc.

Mallory îşi scărpină barba.

— Mare păcat. *Kilometri* de angrenaje! Când mă gândesc ce s-ar putea realiza cu ele, simt că-mi piere graiul.

— A, sunt convins că-l veţi recăpăta curând, doctore Mallory! În domeniul calculelor, cererea creşte întotdeauna pentru a face capacităţile insuficiente. Ca şi cum ar fi o lege a Naturii!

— Poate chiar există această lege într-un domeniu al Naturii pe care încă nu-l pricepem, constată Mallory.

Wakefield zâmbi politicos şi aruncă o privire la ceas.

— Păcat, mai ales când aspiraţiile de mai bine ale cuiva sunt sufocate de problemele practice de zi cu zi. Eu nu am deseori norocul să pot discuta filosofia Maşinăriei. Excepţie face aşa-zisul meu coleg, domnul Oliphant. V-a mărturisit cumva despre planurile lui vizionare privind Maşinăriile noastre?

— Prea puţine, spuse Mallory. Mi s-a părut că planurile lui în privinţa, hmm, studiilor sociale ar necesita o putere de calcul mai mare decât putem găsi în Marea Britanie. Să verifici orice tranzacţie din Piccadilly, şi câte altele. Seamănă a imaginaţie utopică, serios.

— Teoretic vorbind, îl contrazise Wakefield, e perfect posibil, domnule. Bineînţeles că supraveghem cu un ochi îngăduitor traficul telegrafic, nivelurile de creditare şi altele asemenea. Elementul uman e singura problemă spinoasă, vedeţi, fiindcă doar un analist cu experienţă poate transforma datele stocate de Maşinărie în cunoştinţe utile. Iar dimensiunile ambiţioase ale acestei strădanii, comparate cu posibilităţile modeste ale Biroului de a găsi fonduri pentru plata personalului…

— Sunt sigur că nu vreau să sporesc greutăţile cu care vă confruntaţi deja, interveni Mallory, dar domnul Oliphant mi-a dat de înţeles că m-aţi putea ajuta să identific un criminal aflat în libertate şi pe complicea lui. După ce am completat două dintre

cererile-tip în trei exemplare, le-am trimis printr-un mesager special…

— Da, săptămâna trecută, confirmă Wakefield. Iar noi am făcut tot ce ne-a stat în putere. Suntem întotdeauna foarte încântaţi să satisfacem cererile unor persoane de o deosebită distincţie precum domnul Oliphant sau dumneavoastră. Un atac şi ameninţarea cu moartea proferată împotriva unui savant de renume reprezintă o chestiune gravă, desigur. Wakefield luă un creion cu vârful subţire cât un vârf de ac şi un teanc de foi liniate în careuri. Însă e o problemă prea de rând ca să reţină interesul special al domnului Oliphant, nu?

Mallory nu-i răspunse.

Wakefield îl privi cu un aer grav.

— Nu vă temeţi să spuneţi ce gândiţi, domnule. Nu este prima oară că domnul Oliphant sau superiorii săi ne solicită sprijinul. Şi, desigur, ca funcţionar care a jurat credinţă Coroanei, vă pot garanta cea mai strictă confidenţialitate. Nimic din ceea ce veţi spune nu va răzbate dincolo de aceste ziduri. Se aplecă politicos. Prin urmare, ce-mi puteţi zice, domnule?

Mallory se concentră, precipitat. Indiferent ce gafă comisese Lady Ada – oricare ar fi fost acţiunea disperată sau necugetată care o aruncase în ghearele acelui ticălos şi ale târfei lui – nu-şi închipui că are vreun rost ca numele de „Ada Byron” să apară pe hârtia cu pătrăţele. Şi nici Oliphant n-ar fi fost de acord, bineînţeles.

Tocmai de aceea, mimă o mărturisire făcută cu rezerve:

— M-aţi pus într-o situaţie dificilă, domnule Wakefield, fiindcă nu cred că problema e atât de gravă, nu e vorba de ceva care să merite atenţia pe care mi-o acordaţi! Cum declaram şi în nota pe care v-am trimis-o, am avut o confruntare cu un jucător beat la derby, iar ticălosul s-a dat în spectacol ameninţându-mă cu un cuţit. Nu i-am dat importanţă pe moment, dar domnul Oliphant mi-a sugerat că m-aş afla în iminentă primejdie. Mi-a amintit că unul dintre colegii mei a fost asasinat recent în circumstanţe ciudate. Iar cazul n-a fost încă rezolvat.

— Profesorul Fenwick, specialistul în dinozauri?

— Rudwick, îl corectă Mallory. Cunoaşteţi situaţia?

— Înjunghiat mortal. Într-un local unde se fac pariuri pe câini luptători. Wakefield lovi uşor cu guma din capătul creionului îh dinţi. S-a anunţat în toate ziarele şi a aruncat o lumină proastă asupra lumii ştiinţifice. Impresia creată a fost că Rudwick a abdicat de la unele principii.

Mallory dădu aprobator din cap.

— Exact la fel am simţit şi eu. Dar domnul Oliphant înclină să creadă că ar putea exista o legătură între cele două incidente.

— Jucători, să urmărească şi să ucidă savanţi? se miră Wakefield. Cinstit să fiu, nu văd motivele. Decât dacă, şi vă rog să-mi iertaţi sugestia, e vorba de o datorie considerabilă contractată la jocuri. Dumneavoastră şi Rudwick aţi fost prieteni apropiaţi? Tovarăşi de pariuri, cumva?

— Nicidecum. Abia dacă l-am cunoscut. Iar eu nu am datorii de acest fel, vă asigur.

— Domnul Oliphant nu crede în întâmplări, explică Wakefield. Părea aproape convins de istorisirea lui Mallory, fiindcă nu mai insistă: Sigur, ar fi o dovadă de prudenţă să-l identificaţi pe ticălos. Iar dacă altceva nu doriţi din partea noastră, sunt sigur că vă putem ajuta. O să chem pe cineva să vă ducă la cartotecă şi la Maşinării. Imediat ce descoperim numărul de cetăţean al acestui agresor, lucrurile se vor clarifica.

Wakefield ridică un capac din cauciuc şi strigă într-un tub acustic. Curând după aceea sosi un tânăr funcţionar purtând mănuşi şi şorţ.

— Acesta e domnul Tobias, îl prezentă Wakefield. Rămâne la dispoziţia dumneavoastră.

Discuţia se încheiase – Wakefield îşi îndreptase deja ochii, deveniţi distanţi, către alte sarcini ce nu sufereau amânare. Făcu o plecăciune, un gest mecanic.

— Mi-a făcut plăcere să vă cunosc, domnule. Vă rog să mă înştiinţaţi dacă vă mai putem ajuta cu ceva.

— Sunteţi prea amabil, îi răspunse Mallory pe acelaşi ton.

Tânărul îşi răsese părul de deasupra frunţii pe o porţiune de câţiva centimetri, astfel încât fruntea să pară mai înaltă, în intenţia de a căpăta o înfăţişare intelectuală, foarte la modă, însă trecuse cam mult timp de la ultima operaţiune de acest fel, astfel că acum fruntea îi era năpădită de un păr foarte scurt şi

ţepos. Mallory îl urmă prin labirintul de partiţii până ajunse într-un hol, având vreme să remarce ţinuta lui ciudată şi şleampătă. Funcţionarul purta nişte pantofi cu tocurile atât de uzate, încât se vedeau cuiele, iar ciorapii ieftini din bumbac îi alunecaseră peste glezne.

— Unde mergem, domnule Tobias?

— La Maşinării, domnule. Jos.

Aşteptară câteva clipe liftul, unde un indicator ingenios gândit le arăta că el se află la alt etaj. Mallory băgă mâna în buzunarul pantalonilor, ignorând cuţitul cu buton şi cheile. Extrase o guinee de aur.

— Poftim!

— Cum să interpretez asta? întrebă Tobias după ce primi moneda.

— E ceea ce numim bacşiş, tinere, îi răspunse Mallory cu o jovialitate forţată. „Pentru asigurarea promptitudinii”, înţelegi?

Tobias cercetă moneda de parcă nu mai văzuse profilul lui Albert până atunci. Îi aruncă lui Mallory o privire tăioasă şi mohorâtă prin lentilele ochelarilor.

Uşa liftului se deschise. Tobias ascunse moneda în buzunarul şorţului. Îşi făcură loc printre cei câţiva oameni din cabină, iar însoţitorul făcu manevrele necesare pentru ca liftul să coboare în măruntaiele clădirii.

Coborâră, iar Mallory îl urmă pe Tobias prin dreptul unui şir de tobogane pentru poşta pneumatică apoi trecură prin nişte uşi batante ale căror canaturi erau căptuşite cu un strat gros de fetru. Rămăseseră din nou singuri. Tobias se opri brusc.

— Ştiţi prea bine că nu aveţi voie să oferiţi bani unui funcţionar.

— Am considerat că ai avea nevoie de ei, se scuză Mallory.

— Salariul pe zece zile?! Cred că da. Cu condiţia să nu mi-o coaceţi.

— N-am gânduri ascunse, îi spuse Mallory cu un aer liniştitor. Locul acesta reprezintă un teritoriu necunoscut pentru mine. În asemenea condiţii, consider că ar fi înţelept să am un ghid din partea locului.

— Dar ce-aveţi împotriva şefului?

— Asta speram s-o aflu de la *tine,* domnule Tobias.

Remarca păru să-l convingă pe Tobias mai mult decât moneda. Făcu un gest din umeri.

— Wakey nu-i chiar atât de rău. Dac-aş fi în locul lui, m-aş purta la fel. Numai că astăzi a rulat numărul *dumneavoastră,* şefu', şi a extras un teanc gros de vreun sfert de metru. Aveţi prieteni cam slobozi la gură, zău aşa, domnule Mallory.

— Chiar aşa? întrebă el, silindu-se să zâmbească. Ar fi interesant de citit dosarul acela. Şi eu aş vrea să arunc o privire pe el.

— Presupun că unele informaţii ar putea nimeri în mâinile cui nu trebuie, recunoscu tânărul. Sigur, asta ar putea însemna pierderea slujbei, dacă eşti prins.

— Îţi place munca de aici, domnule Tobias?

— Nu prea ies bani. Lumina de gaz îţi distruge ochii. Dar mai sunt şi unele avantaje.

Făcu iarăşi un gest din umeri şi intră în altă încăpere, un soi de antecameră, unde pe trei dintre pereţi se aflau rafturi şi dosare cu cartele, al patrulea fiind din geam vitrat.

Dincolo de sticlă se vedea, enorma sală a Maşinăriilor masive – atât de multe, încât, în prima clipă, Mallory avu senzaţia că pereţii sunt din oglinzi, întocmai ca ai unei săli de bal. Era asemeni unui truc de circ, menit să înşele ochiul. Maşinării identice şi uriaşe, mecanisme amintind de cele de ceas, cu roţi dinţate ce se întrepătrundeau, înalte cât vagoanele de cale ferată, fiecare aşezată pe suporturi de amortizare cu grosimea de aproape treizeci de centimetri. Tavanul văruit în alb, aflat la peste douăzeci de metri înălţime, era înţesat de curele de scripeţi în mişcare, ale căror roţi de transmisie situate mai jos erau acţionate de înspăimântătoare volante cu spiţe fixate pe coloane din fier. Operatorii îmbrăcaţi în alb, ca nişte pitici în preajma maşinilor, se deplasau pe aleile perfect de curate. Toţi aveau părul prins sub berete albe, iar peste nas şi gură purtau măşti din pânză albă.

Tobias privi scurt la şirurile maiestoase de roţi dinţate şi angrenaje, cu o nepăsare glacială.

— Să stai toată ziua holbându-te la nişte fante. Şi asta fără să greşeşti cumva! Apeşi o altă tastă şi faci dintr-un înalt prelat un

piroman. Mulţi amărâţi nevinovaţi s-au văzut distruşi din cauza asta…

Ticăitul şi susurul funcţionării mecanismului monstruos de ceas îi acoperiră vorbele.

În sală se mai aflau doi bărbaţi, bine îmbrăcaţi şi tăcuţi, absorbiţi de munca lor. Amândoi stăteau aplecaţi deasupra unui album mare cu planşe colorate.

— Vă rog să luaţi loc, îl invită Tobias.

Ajuns lângă o masă, Mallory se aşeză pe un scaun rotativ din lemn de arţar, fixat pe roţi din cauciuc, iar Tobias plecă să aleagă un dosar cu cartele. Luă loc apoi în faţa lui Mallory şi frunzări printre acestea, oprindu-se din când în când să-şi treacă degetul înmănuşat prin ceara de albine dintr-un vas. Scoase apoi două cartele.

— Pe astea le-aţi cerut, domnule?

— Am completat un chestionar. Dar aici totul s-a pus în limbajul Maşinăriei, nu?

— Cei de la Statistică Criminalistică au primit cererea, spuse Tobias, mijindu-şi ochii. Numai că a trebuit s-o dirijăm la Antropometrie Criminalistică. Cartela asta a fost deja folosită destul de mult, s-au făcut deja operaţiunile de sortare. Se ridică brusc şi luă un blocnotes cu foi detaşabile – un ghid al operatorilor. Compară una dintre cartelele lui Mallory cu una ideală, aflată în carnet, şi pe faţă îi apăru o expresie de dispreţ deznădăjduit. Domnule, aţi completat formularul *în întregime*?

— Aşa cred, bătu Mallory în retragere.

— Înălţimea suspectului, murmură tânărul, distanţa… Lungimea şi lăţimea urechii stângi, piciorul stâng, antebraţul şi arătătorul mâinii drepte…

— Am completat cât de bine m-am priceput, explică Mallory. Dar de ce doar partea stângă, dacă nu te superi?

— E mai puţin afectată de munca fizică, îi răspunse Tobias cu un aer absent. Vârstă, culoarea pielii, părului, ochilor. Cicatrice, semne din naştere… a, uitaţi. Diformităţi.

— Individul avea o umflătură într-o parte a frunţii, adăugă Mallory.

— Plagiocefalie frontală, spuse tânărul, după ce verifică în carnet. Rară, tocmai de aceea mi-a atras atenţia. Dar ne-ar

putea fi de folos. Cei de la Antropometrie Criminalistică sunt meticuloşi în materie de cranii.

Extrase apoi cartelele, le dădu drumul într-o fantă şi trase de un şnur cu clopoţel la celălalt capăt. Se auzi un clinchet strident. O clipă mai târziu apăru un operator să ia cartelele.

— Şi-acum ce facem? vru Mallory să ştie.

— Aşteptăm să fie rulate.

— Cât durează?

— Întotdeauna le trebuie de două ori ai mult decât îţi închipui, îi răspunse Tobias, aşezându-se mai comod pe scaun. Chiar dacă dublezi propria-ţi apreciere. Pare a fi o lege firească.

Mallory aprobă cu o mişcare din cap. Nu putea decât să aştepte, folosind însă timpul în mod util.

— Lucrezi de mult aici, domnule Tobias?

— Nu îndeajuns cât să mă tâmpesc.

Mallory râse în surdină.

— Vă-nchipuiţi că glumesc, spuse Tobias pe un ton mohorât.

— De ce rămâi, dacă urăşti munca asta?

— Toţi o urăsc, dacă mai au vreo fărâmă de minte. Sigur, munca e frumoasă, dacă lucrezi la etajele superioare şi eşti unul dintre barosani, împunse discret, cu degetul mare, către tavan. Dar nu-i cazul meu, bineînţeles. În activitatea asta trebuie oameni mărunţi. Au nevoie de noi cu zecile şi sutele. Aici e un du-te-vino permanent. Doi ani în locul ăsta sau, să zicem, trei, şi te lasă nervii şi ochii. O poţi lua razna tot privind fix la fantele astea. Turbezi ca un câine. Tobias îşi strecură mâinile în buzunarele şorţului. Domnule, pariez că, văzându-ne pe noi ăştia, funcţionarii neînsemnaţi, îmbrăcaţi în alb ca nişte porumbei, vă închipuiţi că suntem la fel şi pe dinăuntru! Da’ nu suntem, domnule, nici vorbă. Vedeţi dumneavoastră, doar o anumită proporţie a oamenilor din Marea Britanie ştiu să citească, să scrie corect şi să facă socoteli precise cum e nevoie în munca asta. Dacă-şi pun în minte, şi au răbdare să caute, majoritatea celor în stare să lucreze aici îşi găsesc slujbe mai bune. În felul ăsta, Biroul îi primeşte pe… cum să zic… pe cei dezrădăcinaţi. Tobias surâse amar. Uneori angajează chiar şi *femei.* Cusătorese, care şi-au pierdut slujba din cauza maşinilor. Guvernul le primeşte ca să citească şi să perforeze cartele. Cele

care-au fost croitorese sunt foarte bune la detalii mărunte, înţelegeţi?

— Pare o politică stranie.

— Forţa împrejurărilor. Caracterul muncii. Aţi lucrat în slujba Guvernului Maiestăţii Sale, domnule Mallory?

— Într-un fel, da.

Lucrase pentru Comisia Comerţului Liber din cadrul Societăţii Geografice. Dăduse crezare leorbăielilor patriotice, promisiunilor privind sprijin din culise, pentru ca mai apoi, după ce-l exploataseră, să-l lase să se descurce cum putea. O primire în audienţă la Lordul Galton, membru al Comisiei, o călduroasă strângere de mână, exprimarea „profundului regret” că nu se putea face „o recunoaştere oficială a serviciilor eroice.. Şi asta fusese tot. Nici măcar un petic de hârtie ca dovadă.

— Ce fel de activitate în slujba guvernului? întrebă Tobias.

— Ai văzut aşa-numitul leviatan de uscat?

— La muzeu. I se spune brontozaur, un elefant-reptilă. Avea dinţi la capătul trompei. Fiara aceea se hrănea cu verdeaţă.

— Bravo ţie, Tobias.

— Deci sunteţi Mallory Leviatan, exclamă Tobias, renumitul savant!

Deveni roşu în obraji.

Se auzi un clopoţel. Tobias sări în picioare şi luă o fâşie de hârtie pliată dintr-o tavă fixată pe perete.

— Aveţi noroc, domnule. Suspectul a sosit. V-am spus eu că treaba cu craniul ne va fi de folos.

Desfăşură foaia de hârtie pe masă, în faţa lui Mallory.

Cuprindea o serie de portrete pe care Maşinăria le făcuse în puncte. Englezi bruneţi cu priviri abătute. Portretele scoase de printerele Maşinăriei erau de dimensiuni reduse, ceea ce făcea ca feţele să apară uşor distorsionate, astfel că bărbaţii aceia păreau să aibă bale negre şi mizerie în colţul ochilor. Păreau să fie fraţi cu toţii, o ciudată subspecie umană, alcătuită din perverşi şi nemulţumiţi. Sub portrete nu apăreau nume, ci doar numere de identificare.

— Nu mă aşteptam să primesc câteva zeci… se plânse Mallory.

— Dacă aveam parametri antropometrici mai buni, puteam reduce numărul posibililor suspecţi, explică Tobias. Nu vă grăbiţi, domnule, priviţi cu atenţie. Dacă figurează la noi, trebuie să fie aici.

Mallory îşi fixă privirea asupra şirurilor de feţe încruntate, numerotate, ale unor oameni de nimic, mulţi dintre ei având capete neliniştitor de diforme. Rememoră cu limpezime faţa individului. Şi-o aminti schimonosită de o furie ucigaşă, balele de salivă însângerată scurse printre dinţii sparţi. Imaginea rămăsese întipărită pe veci în memoria lui, la fel de vie ca protuberanţele de pe coloana vertebrală a animalului, vălurind şistul argilos din Wyoming, atunci când făcuse marea sa descoperire. Atunci, într-o clipă de intuiţie, privirea lui străpunsese stratul sărăcăcios de pietre şi percepuse strălucirea imanentă a propriei sale glorii, faima ce avea să vină. În acelaşi fel văzuse şi pe chipul ticălosului o ameninţare care i-ar fi putut schimba cursul vieţii.

Dar niciuna dintre mutrele acelea ameţite sau mohorâte nu se potrivea cu imaginea pe care-o purta în minte.

— Dacă *nu l-aţi avea*, s-ar putea găsi vreo explicaţie?

— Pesemne că omul dumneavoastră nu are cazier, îi spuse Tobias. Am putea rula cartela din nou, pentru a face o verificare a întregii populaţii. Dar asta ar impune funcţionarea Maşinăriei vreme de câteva săptămâni, şi ar trebui obţinută o aprobare specială din partea boşilor de deasupra.

— De ce atât de mult?

— Doctore Mallory, în cartoteca noastră există toată suflarea Marii Britanii. Oricine a solicitat vreodată o slujbă, ori a plătit taxe, ori a fost arestat. Tobias îi explică acestea pe un ton de scuză, dorind din suflet să-l ajute. Putea fi străin?

— Sunt sigur că era supus britanic, şi răufăcător pe deasupra. Înarmat şi primejdios. Dar faţa lui nu apare.

— Pesemne asemănarea e defectuoasă, domnule. Indivizii din tagma criminalilor obişnuiesc să-şi umfle obrajii atunci când li se fac fotografii de cazier. Îşi vâră tampoane de vată în nas şi apelează la tot soiul de trucuri. Sunt sigur că-i printre aceia, domnule.

— Nu cred. Mai există vreo altă posibilitate?

Resemnat, Tobias se lăsă pe scaun.

— E tot ce avem, domnule. Doar dacă ne furnizaţi alte semnalmentele.

— Ar putea cineva să-i *elimine* portretul?

Tobias îl privi uimit.

— Asta ar însemna alterarea dosarelor oficiale, domnule. O infracţiune premeditată, pedepsită cu deportarea. Sunt convins că un funcţionar de aici n-ar face aşa ceva.

Urmă o tăcere apăsătoare.

— Şi totuşi? îl presă Mallory.

— Păi, dosarele se păzesc cu sfinţenie, domnule. De aceea ne aflăm aici, după cum bine ştiţi. *Există* însă unii funcţionari în poziţii înalte, din afara Biroului, oameni care se ocupă de siguranţa imperiului. Cred că vă daţi seama la ce persoane mă refer.

— Nu-mi dau seama.

— Câţiva gentlemeni, puţini la număr, în posturi sus-puse şi secrete, spuse Tobias. Aruncă o privire către ceilalţi bărbaţi din încăpere şi coborî vocea. Poate-aţi auzit de aşa-zisul „Cabinetul Special”. Ori de Biroul Special al Poliţiei din Bow Street…

— Dar altcineva?

— Păi, bineînţeles, Familia Regală. Doar slujim Coroana, nu? Dacă Albert ar da ordin Ministrului Statisticii…

— Dar Primul-Ministru? Lordul Byron?

Tobias nu-i dădu răspuns. Chipul i se înnegură.

— A fost o întrebare copilărească, recunoscu Mallory. Uită c-am deschis subiectul. Acesta-i un obicei de savant, înţelegi, când mă interesează o problemă, îi cercetez aspectele specifice, până la pedanterie. Dar în cazul de faţă, asta nu slujeşte la nimic. Privi din nou imaginile, lăsând impresia că se concentrează. Fără îndoială că greşeala îmi aparţine… lumina de aici nu-i prea grozavă.

— Îngăduiţi-mi să fac mai multă lumină, spuse Tobias, dând să se ridice.

— Nu-i nevoie, îl asigură Mallory. Mai bine mă păstrez pentru femeie. Poate avem mai mult noroc.

Tobias se lăsă înapoi pe scaun. Cât mai avură de aşteptat, Mallory mimă o indiferenţă detaşată.

— Merge cam încet, domnule Tobias. Cred că un om atât de inteligent tânjeşte după ceva mai înalt.

— Dar iubesc Maşinăriile, protestă Tobias. Nu monstruozităţile acestea greoaie şi uriaşe, ci pe cele mai inteligente, estetice. Voiam să învăţ cum funcţionează.

— Şi atunci de ce nu mergi la şcoală?

— Nu-mi pot permite, domnule. Familia nu e de acord.

— Ai încercat să dai Examenul Naţional de Capacitate?

— N-am reuşit să obţin bursă, am picat la matematică. Tobias se îmbufnă. În fine, nu-s om de ştiinţă. Eu pentru artă trăiesc. Kinotropie!

— Deci teatrul? Se spune că-l ai în sânge sau stai deoparte.

— Îmi cheltui fiece bănuţ disponibil pe timp de rulare, explică tânărul. Avem şi un club al entuziaştilor. Palladium ne închiriază kinotropul, în orele mici ale nopţii. Uneori vedem lucruri cu totul ieşite din comun, dar şi multe chestii stupide, amatoriceşti.

— Fascinant, recunoscu Mallory. Am auzit că... Trebui să facă un efort pentru a-şi reaminti numele omului. Am aflat că John Keats e foarte priceput.

— E bătrân, spuse flăcăul, făcând un gest de respingere. Ar trebui să-i vedeţi pe Sandys. Sau pe Hughes! Sau Etty! Mai e un tip din Manchester ale cărui lucrări sunt splendide – Michael Radley. Iarna trecută am văzut un spectacol de-al lui aici, la Londra. Un turneu de conferinţe, cu un american.

— Un kinotrop ar îmbunătăţi calitatea unei prelegeri.

— A, vorbitorul era un politician yankeu, un şmecher. Dacă ar fi fost după mine, l-aş fi dat deoparte pe vorbitor şi aş fi lăsat imaginile să vorbească fără cuvinte.

Mallory lăsă discuţia să lâncezească. Tobias se foi puţin, dorind să mai spună ceva, dar neîndrăznind să-şi permită o asemenea libertate, apoi sună clopoţelul. Sări ca o săgeată din arc, făcând pantofii scâlciaţi să alunece scârţâind pe podea, şi reveni cu un alt maldăr de hârtie pliată.

— Roşcate, spuse el şi surâse sfios.

Mallory mormăi. Oftă adânc. Cercetă feţele femeilor cu mare atenţie. Erau femei depravate, femei distruse, în privirea cărora se citea decăderea şi prăbuşirea, în ciuda dimensiunilor reduse ale imaginilor care le reflecta feminitatea, atâta câtă mai

rămăsese. Spre deosebire de bărbaţi, chipurile femeilor păreau să prindă viaţă în ochii lui. Ici era o fiinţă cu faţa rotundă şi o înfăţişare mai sălbatică decât o muiere Cheyenne. Colo apărea o irlandeză cu ochi dulci, a cărei viaţă devenea sigur un chin din cauza fălcii proeminente. Dincolo era o prostituată cu părul vâlvoi şi neîngrijit şi cu ochii roşii de atâta băutură proastă. În altă parte, o faţă sfidătoare; apoi una insolentă, sugerată de buzele subţiri, strânse; şi încă una, o mutriţă glumeaţă a unei englezoaice a cărei ceafă stătuse prea mult în dagherotip.

Ochii, în care răzbătea o poză premeditată de nevinovăţie rănită, îi reţinură atenţia şi-l făcură să tresară de uimire. Bătu cu degetul în hârtie, apoi ridică privirea.

— Uite-o!

Tobias sări în sus.

— E uşor ca bună ziua, domnule! Daţi-mi voie să notez numărul.

Perforă numărul de evidenţă civilă pe o cartelă virgină cu ajutorul unei prese mici din lemn de mahon, apoi o introduse în fanta aflată în perete. Apoi deşertă atent bucăţile de hârtie decupată într-un coş cu capac rabatabil.

— Şi asta o să-mi spună totul despre ea, nu?

Băgă mâna în buzunarul hainei să-şi caute carnetul de notiţe.

— În mare măsură, domnule. Un rezumat tipărit.

— Pot lua aceste documente cu mine, ca să le studiez?

— Nu, domnule, la drept vorbind, cum nu sunteţi reprezentant al legii… Tobias coborî glasul. Ca să vă spun adevărul, aţi putea plăti unui magistrat, ori chiar asistentului său, şi aţi primi aceste informaţii pentru doar câţiva şilingi, în mod confidenţial. O dată ce aveţi numărul cuiva, restul e destul de simplu. E o şmecherie obişnuită printre operatori să citească dosarul de Maşinărie al vreunui infractor – i se zice „tragerea sforilor”, sau a fi „pe felie”.

Lui Mallory o asemenea veste i se păru deosebit de interesantă.

— Dar dacă aş cere propriul meu dosar? întrebă el.

— Domnule, sunteţi un gentleman, nu un infractor. Dosarul dumneavoastră nu se găseşte printre cele cu care poliţia lucrează în mod obişnuit. Magistraţii, funcţionarii tribunalului şi

alţii ar trebui să completeze formulare şi să prezinte motive întemeiate pentru o astfel de cercetare. Aprobare care nu se acordă tocmai lesne.

— Protocoale legale, nu? făcu Mallory.

— Nu, domnule, nu legea ne împiedică, ci doar deranjul pe care-l presupune. O asemenea căutare înseamnă timp consumat de Maşinărie, bani, iar pentru noi asta înseamnă tot buget. Dar dacă ne-ar cere-o un membru al Parlamentului sau un lord…

— Să presupunem că aş avea un prieten apropiat aici, în cadrul Biroului. Cineva care m-ar admira pentru generozitate.

Tobias se arătă reţinut şi oarecum timid.

— Nu-i o chestiune prea simplă, domnule. Orice rulare se înregistrează, iar fiecare cerere trebuie să aibă un sponsor. Operaţiunile de astăzi s-au făcut în numele domnului Wakefield, aşa că nu e nicio problemă. Dar prietenul ar trebui să falsifice numele vreunui sponsor şi astfel riscă să fie descoperit. Asta se cheamă fraudă, domnule. E fraudă cu ajutorul Maşinăriei, asemeni falsificării creditului sau escrocheriei cu acţiuni, şi se pedepseşte la fel dacă iese la iveală.

— Foarte instructiv, recunoscu Mallory. Am descoperit că întotdeauna ai de câştigat când discuţi cu un specialist care-şi ştie meseria. Să-ţi dau cartea mea de vizită.

Extrase din carnet o carte de vizită făcută la *Maull & Polyblank.* Îndoind o bancnotă de cinci lire, o lipi de dosul cărţii de vizită şi i-o dădu. Suma era frumuşică. O investiţie făcută în mod premeditat.

Tobias băgă mâna pe sub şorţ, îşi găsi portofelul unsuros din piele, introduse în el cartea şi banii şi scoase un carton lucios şi îndoit la colţuri. Literele groteşti şi complicate, scrise de Maşină, anunţau: J. TOBIAS. KINOTROPIE SI ARTICOLE TEATRALE. Urma o adresă din Whitechapel.

— Puteţi ignora numărul de telegraf de jos, îl preveni Tobias. Am fost silit să renunţ la închirierea lui.

— Te interesează cumva kinotropia franceză, domnule Tobias?

— Da, bineînţeles, răspunse el, însoţindu-şi vorbele cu un gest din cap. În ultima vreme ne-au venit materiale atrăgătoare din Montmartre.

— Înţeleg că cele mai bune *ordinateurs* franţuzeşti uzează cartele de alte dimensiuni.

— Dimensiunea Napoleon, spuse Tobias, fără să stea pe gânduri. Sunt mai mici, confecţionate dintr-o substanţă artificială, care se deplasează foarte rapid prin compilatoare. Iuţeala e foarte utilă în kinotropie.

— Mi-ai putea spune de ce şi-ar închiria cineva unul dintre compilatoarele astea franţuzeşti aici, la Londra?

— Pentru a traduce datele de pe cartele franţuzeşti, domnule?!

— Da, răspunse Mallory, mimând un interes oarecum firesc. Aştept nişte date de la un coleg francez, într-o controversă ştiinţifică – destul de încurcată, însă prezentând totuşi un caracter de confidenţialitate pentru lumea academică. Aş prefera să le examinez fără a fi deranjat, atunci când mi-aş găsi răgazul necesar.

— Da, domnule. Cu alte cuvinte, cunosc pe cineva care are un compilator franţuzesc şi, dacă-l plătiţi cum se cuvine, v-ar permite să faceţi ce vreţi cu el. Anul trecut a existat chiar o modă printre operatori să folosească standardul francez. Dar a apărut un sentiment de aversiune faţă de ele, mai ales după necazurile pe care le-a creat Marele Napoleon.

— Serios? făcu Mallory.

Tobias încuviinţă din cap, încântat că-şi poate dovedi priceperea.

— Acum se consideră că francezii săriseră calul cu ambiţiosul lor proiect şi că au comis o eroare tehnică!

Mallory îşi trecu degetele prin barbă.

— Sper că nu e vorba de invidia profesională a britanicilor.

— Nicidecum, domnule! Toate lumea ştie că Marele Napoleon a suferit o defecţiune gravă la începutul acestui an, îl asigură Tobias, iar Maşinăria nu a mai rulat nimic bine de atunci încoace. Coborî din nou glasul. Unii susţin c-ar fi un sabotaj! Ştiţi cuvântul francez *sabotaj*? Vine de la *sabots*, încălţările din lemn purtate de muncitorii francezi. Un picior tras cu asemenea

pantofi poate disloca o Maşinărie de pe piloni! Luând probabil în calcul o asemenea perspectivă, Tobias rânji cu un aer vesel care-l nelinişti pe Mallory şi franţujii au necazuri ce amintesc de revolta ludditilor, înţelegeţi, domnule, aşa cum s-a întâmplat şi la noi cu ani în urmă!

O sirenă cu abur scoase două sunete scurte, care reverberară prin plafonul văruit în alb. Cei doi bărbaţi studioşi, cărora li se alăturase un al treilea, la fel de preocupat, închiseră albumele şi plecară din sală.

Clopoţelul mai sună o dată, chemându-l pe Tobias la fanta din perete. El se ridică alene, aranjă un scaun, păşi de-a lungul mesei, cercetă albumele, ştergând praful inexistent de pe ele, şi le aşeză pe raft.

— Cred că ne-a sosit răspunsul, remarcă Mallory.

Tobias dădu scurt din cap, rămânând cu spatele întors către Mallory.

— Tot ce se poate, domnule, numai că eu va trebui să fac ore suplimentare, înţelegeţi? Sirena aceea…

Nerăbdător, Mallory se ridică şi păşi spre fantă.

— Nu, nu, schelălăi Tobias, nu fără mănuşi! Lăsaţi-mă, vă rog, pe mine!

— Mănuşile, ai dreptate! Dar cine îşi va da seama?

— Cei de la Antropometrie Criminalistică, cine alţii? Asta e sala lor şi nimic nu detestă mai mult decât să vadă urme de degete!

Reveni cu un teanc de documente.

— Aşa, domnule, suspecta noastră e o anume Florence Bartlett, născută Russell, cu ultimul domiciliu cunoscut în Liverpool…

— Mulţumesc, Tobias, spuse Mallory, îndoind teancul de foi pliate astfel încât să încapă mai uşor sub jiletca pepită. Îţi rămân recunoscător pentru ajutor.

***

Într-o dimineaţă cu frig arctic petrecută în Wyoming, când promoroaca era groasă pe ierburile cafenii şi uscate ale preriei, Mallory se ghemuise în faţa cazanului cu apă călâie al fortăreţei cu abur cu care călătorea expediţia, dorind să dea mai multă viaţă focului sărăcăcios alimentat cu balegă uscată de bizon şi

încercând să mai frăgezească o ciozvârtă de pastramă de vacă, tare ca fierul, pe care toţi oamenii o mâncau drept dejun, masă de prânz şi de seară. În acel moment de suferinţă extremă, simţindu-şi barba albită de aburul respiraţiei ce îngheţa imediat şi degetele muşcate de ger şi băşicate de la hârleţ, Mallory jurase cu toată seriozitatea că niciodată nu va mai blestema arşiţa verii.

Dar nu-şi închipuise că va avea nenorocul să prindă o zăpuşeală atât de cumplită în Londra.

Noaptea trecuse fără nicio boare de vânt, iar patul i se păruse o năclăială dezgustătoare. Dormise deasupra cearşafurilor, cu un prosop turcesc jilav tras peste el pentru a-i acoperi goliciunea, şi se sculase din oră-n oră ca să-l ude din nou. Acum salteaua era îmbibată de sudoare şi aerul din încăpere părea la fel de îmbâcsit şi de închis ca acela dintr-o seră. Puţea şi a fum de tutun, fiindcă fumase cel puţin şase dintre cele mai fine havane cât citise cazierul femeii numite Florence Russell Bartlett, acesta prezentând în primul rând modul în care-şi ucisese soţul, un renumit neguţător de bumbac din Liverpool în primăvara anului 1853.

Concluzia fusese: otrăvire cu arsenic, pe care doamna Bartlett îl extrăsese din hârtia de prins muşte şi-l administrase săptămâni in şir, amestecându-l cu un medicament, întăritorul Hidropatic al doctorului Goves. După nopţile petrecute în Haymarket, Mallory ştia că medicamentul cu pricina era, în realitate, un afrodiziac, însă dosarul uita să menţioneze acest lucru. Mai erau menţionate boala gravă a mamei doamnei Bartlett, survenită în 1852, şi a cumnatului ei, in 1851, certificatele lor de deces vorbind de ulcer perforat şi respectiv de holeră. Pretinsele boli prezentaseră simptomele aceleiaşi otrăviri cu arsenic. Nefiind acuzată în mod oficial de aceste două decese, doamna Bartlett scăpase din închisoare dovedindu-şi temnicerul cu ajutorai unui pistolet pe care-l avusese ascuns asupra ei.

Biroul Central de Statistică bănuia că femeia fugise în Franţa, întrucât cineva anexase traduceri din franceză ale unor rapoarte poliţieneşti din 1854, privind un proces pentru *crime passionel* judecat la Paris. O anume „Florence Murphy”, care se ocupa de

avorturi ilegale, aparent refugiată din America, fusese arestată şi judecată pentru infracţiunea de *vitriolage,* gestul de a arunca acid sulfuric, în intenţia de a desfigura sau aduce vătămări. Victima, Marie Lemoine, soţia unui vestit neguţător de mătăsuri din Lyon, era rivala.

Dar chiar în prima săptămână a procesului intentat pentru acest atac „Doamna Murphy" dispăruse de sub escortă şi din toate celelalte documente deţinute de poliţia franceză. Mallory îşi trecu un burete ud peste faţă, gât şi subsuori, gândindu-se sumbru la vitriol.

În timp ce-şi legă şireturile, transpiră la loc. Ieşi din cameră şi constată că strania vară pe care-o trăia oraşul copleşise chiar şi Palatul. Umiditatea apăsătoare părea să plutească deasupra podelelor din marmură ca o mlaştină nevăzută. Până şi palmierii de la picioarele scării arătau de parcă ar fi supravieţuit din Jurasic. Merse abătut până în sufrageria Palatului, unde cele patru ouă fierte, dar acum reci, cafeaua cu gheaţă, heringul afumat, roşia coaptă, bucăţica de şuncă şi felia de pepene galben reuşiră să-l pună pe picioare cât de cât. Mâncarea de aici era foarte bună, deşi peştele afumat mirosea puţin a stătut. Nici nu era de mirare, pe o asemenea arşiţă. Mallory semnă nota de plată şi plecă să-şi ia corespondenţa.

Se arătase nedrept faţă de peştele afumat. Dincolo de prag, întregul Palat puţea a peşte stricat, sau ceva asemănător. În holul de la intrare simţi aromă de parfum, lăsată de spălatul podelei, însă aerul era apăsător din cauza unui miros de departe, ceva înspăimântător, ca de mortăciune. Ştia că mai simţise în nări duhoarea aceea – înţepătoare, ca un acid, amestecată cu miasma de seu a abatorului – dar nu reuşea să localizeze amintirea. După câteva momente putoarea dispăru. Se apropie de recepţie să-şi ia corespondenţa. Funcţionarul ofilit de căldură îl întâmpină cu o politeţe uşor teatrală; graţie unor bacşişuri generoase, Mallory îşi câştigase loialitatea întregului personal.

— Nu-i nimic în cutia mea? întrebă el mirat.

— E *neîncăpătoare,* doctore Mallory.

Omul se aplecă şi ridică un coş mare, împletit din sârmă, plin până la gură cu plicuri, reviste şi pachete.

— Adevărat! exclamă el. Pe zi ce trece e tot mai grav!

Funcţionarul dădu aprobator din cap.

— Preţul succesului, domnule.

Mallory se simţi copleşit.

— Şi cred că trebuie să citesc toate astea.

— Iertaţi-mă că îndrăznesc, domnule, dar cred c-aţi face bine să angajaţi un secretar particular.

Mallory gemu. Detesta secretarii, valeţii, majordomii, cameristele, toată agitaţia abjectă pe care o presupunea existenţa unui servitor. Mama lui fusese cândva servitoare la o familie bogată din Sussex, asta demult, înainte de venirea radicalilor la putere. Amintirea îl rodea.

Duse coşul greu într-un colţ liniştit al bibliotecii şi începu să sorteze, întâi revistele, cele cu cotor aurit: *Lucrările Societăţii Regale, Herpetologia Tuturor Naţiunilor, Jurnalul Sistematicii Dinamice, Annales Scientifique de l'Ecole des Ordinateurs,* care părea să cuprindă un articol interesant privind problemele mecanice ridicate de Marele Napoleon… Această chestiune a abonamentelor făcute de erudiţi ducea lucrurile cam departe, deşi bănui că astfel editorii erau fericiţi, fiindcă aveau o certitudine, iar editorii fericiţi reprezentau, într-un fel, cheia care deschide paginile revistelor pentru articolele abonaţilor.

Urmară scrisorile. Rapid, le împărţi în mai multe maldăre. Mai întâi, cele cu rugăminţi. Făcuse greşeala de a răspunde la câteva care i se păruseră deosebit de lăcrimoase şi sincere, iar acum micii escroci sentimentali îl asaltau precum păduchii.

În al doilea maldăr, cele de afaceri. Scrisori prin care era invitat să ţină prelegeri, solicitări de interviuri, note de plată de la magazine, mesaje de la adepţi ai catastrofismului care găsiseră fosile şi din partea unor vânători de pietre ciudate care se ofereau să devină coautori ai unor articole în ziare ale elitei intelectuale.

Urmau cele care trădau mâna femeilor. Dame visătoare, ce-şi găseau refugiul în ştiinţele naturii – „iubitoare de flori”, cum le numea Huxley, acestea îi scriau cu zecile, majoritatea doar ca să-i ceară autograful şi, dacă era amabil, o carte de vizită semnată. Unele îi trimiteau schiţe timide şi tremurate ale unor şopârle obişnuite, solicitându-i sfatul în probleme de taxonomie

reptiliană. Altele îşi exprimau admiraţia în cuvinte delicate, uneori însoţită de versuri, şi-l invitau la ceai dacă se întâmpla să treacă prin Sheffield, Nottingham, ori Brighton. Iar altele, puţine la număr, deseori remarcându-se prin scrisul colţuros, *sublinieri triple!!!,* şi bucle de păr legate cu fundiţe, transmiteau o admiraţie cald feminină, dar în termeni atât de îndrăzneţi, încât păreau de-a dreptul deconcertante. Constatase o afluenţă deosebită de astfel de scrisori după ce portretul său înfrumuseţat apăruse în *Săptămânalul Gospodinei.*

Mallory se opri brusc. Fusese cât pe ce să dea deoparte o scrisoare din partea surorii sale, Ruth. Scumpa de Ruthie – dar nu trebuia să uite că mezina familiei împlinise deja şaptesprezece ani. Deschise scrisoarea pe dată.

DRAGUL MEU NED,

Îţi scriu după dictarea mamei, fiindcă azi mâinile o dor rău. Tata iţi mulţumeşte foarte mult pentru pătura de picioare pe care i-ai trimis-o de la Londra. Crema franţuzească mi-a mai luat durerile de mâini (ale mamei), cu toate că a dat rezultate mai bune la picioare. Noi, cei din Lewes, îţi simţim tare mult lipsa, dar ştim că eşti ocupat cu treburi importante la Societatea Regală! Citim cu voce tare fiecare dintre aventurile prin care ai trecut în America, aşa cum sunt ele descrise de Domnul Disraeli în Muzeul Familiei. *Agatha te roagă frumos să-i faci rost de autograful domnului Disraeli, fiindcă romanul ei preferat e „Tancred”!*

Vestea cea mare pe care ţi-o dăm e că scumpul nostru Brian s-a întors teafăr de la Bombay şi se află cu noi începând de astăzi,

17 iunie! A venit împreună cu viitorul nostru frate, Lt. Jerry Rawlings, din batalionul de artilerie Sussex, care a rugat-o pe Madeleine a noastră să-l aştepte şi bineînţeles că ea aşa a şi făcut. Acum urmează să se căsătorească, iar mama ţine în mod deosebit să ştii că NU va fi o cununie la biserică, ci numai o ceremonie civilă, ţinută de judecătorul de pace Witherspoon, la Primăria din Lewes. Te rugăm să participi pe 29 iunie, deoarece

tata dă mâna, ca să zicem aşa, ultimei mirese – eu n-am vrut să scriu asta, dar a insistat mama.

Cu toată dragostea,
RUTH MALLORY (dră.)

Aşadar Micuţa Madeleine şi-a găsit în sfârşit un soţ. Sărmana fiinţă, patru ani de logodnă au însemnat cam mult, cu atât mai îngrijorător cu cât şi-a dat inima unui soldat care-şi slujea ţara într-o cloacă de boli tropicale precum India. A primit inelul de logodnă de la el când avea optsprezece ani, iar acum are deja douăzeci şi doi împliniţi. Mare cruzime să-i ceri unei fete tinere şi pline de viaţă să ţină o logodnă atâta vreme, iar el constatase, în cursul ultimei vizite, că anii de chin îi dăduseră Madeleinei o limbă ascuţită şi un temperament irascibil, astfel că devenise o pacoste pentru cei de acasă. Curând nu va mai rămâne decât Ruthie să aibă grijă de bătrâni. Iar când se va mărita şi ea – ei bine, va trebui să cugete la asta când va sosi vremea aceea. Îşi trecu palma peste barba îmbibată de transpiraţie. Madeleine avusese o viaţă mai chinuită decât Ernestina sau Agatha, sau Dorothy. Era cazul să primească ceva frumos, consideră el. Un cadou de nuntă care să dovedească o dată pentru totdeauna că nefericirea ei se încheiase.

Luă coşul cu scrisori în cameră, puse scrisorile maldăr pe podea, alături de biroul încărcat de lucrări, şi plecă din Palat, în drumul spre ieşire lăsând însă coşul la recepţie.

Un grup de quakeri, bărbaţi şi femei, stăteau pe trotuarul din faţa Palatului. Îngânau în cor un cântecel nerod, greu de îndurat prin caracterul lui moralizator, ceva despre „o cale ferată spre Rai”, după cum suna. Cântecul nu părea să aibă vreo legătură cu Evoluţia, blasfemia sau fosilele, dar probabil că monotonia seacă a protestelor lipsite de vlagă îi epuizase până şi pe quakeri. Trecu grăbit pe lângă ei, fără să ia în seamă pamfletele pe care le întindeau spre el. Atmosfera era fierbinte, neobişnuit de apăsătoare, cumplită. Nu se vedea nicio rază de soare, iar aerul părea neclintit ca în moarte, iar cerul înnorat avea o culoare plumburie, ameninţătoare, ca şi cum ar fi pregătit o ploaie, dar uitase cum să înceapă.

Merse pe jos pe strada Gloucester, spre colţul cu Cromwell. În intersecţie trona o statuie ecvestră, nouă şi frumoasă; Cromwell era foarte iubit de radicali. Existau şi autobuze, cu plecare din zece în zece minute, însă acestea erau aglomerate la refuz. Nimeni nu voia să umble pe jos pe o asemenea vreme.

Încercă să ia metroul din strada Gloucester, colţ cu Ashburn Mews. Tocmai când se pregătea să coboare scările, un grup de oameni dispersaţi apăru urcând aproape în fugă, refugiindu-se de o duhoare atât de pătrunzătoare şi insuportabilă, încât îl făcu şi pe el să înlemnească locului.

Londonezii se învăţaseră cu mirosurile ciudate emanate de metrou, însă această putoare pestilenţială era cu totul deosebită de ceea ce ştiau ei. În comparaţie cu arşiţa surdă de pe străzi, aerul era rece, dar avea un miros de mort, precum ceva care putrezise într-un borcan din sticlă închis ermetic. Se apropie de casa de bilete; era închisă, etalând însă un anunţ care spunea: NE CEREM SCUZE PENTRU PROBLEMELE APARUTE. Nu se făcea nicio referire la natura acestora.

Porni înapoi. La hotelul Bailey, pe cealaltă parte a străzii Courtfield, erau birje trase de cai. Se pregăti să traverseze, apoi observă una foarte aproape de el, la rigolă şi, după toate aparenţele, liberă. Făcându-i un semn vizitiului, păşi către uşă. În birjă încă mai era un pasager. Aşteptă politicos ca omul să coboare. Cu toate acestea, necunoscutul, dând impresia că nu-i făcuse plăcere căutătura lui, îşi apăsă o eşarfă peste faţă şi se scufundă pe canapea, până ajunse sub nivelul ferestruicii. Omul începu să tuşească. Pesemne era bolnav, ori tocmai ieşise din metrou şi încă nu reuşise să-şi tragă sufletul. Iritat, Mallory traversă şi luă altă birjă din faţa hotelului.

— Piccadilly, dădu el comanda.

Vizitiul scoase un sunet cu limba către calul nădușit şi birja porni încet spre est pe strada Cromwell. De îndată ce vehiculul se urni din loc, datorită uşoarei adieri din dreptul ferestrei, arşiţa deveni mai puţin apăsătoare şi starea de spirit a lui Mallory se mai însenină. Strada Cromwell, Piaţa Thurloe, strada Brompton. Prin uriaşele planuri de reconstrucţie, guvernul rezervase aceste porţiuni din Kensington şi Brompton, creând o întinsă piaţă unde se înălţau muzee şi Palate ale Societăţii Regale. Sobre prin

măreţia cupolelor şi colonadelor, defilară rând pe rând prin dreptul ferestrei: Muzeele Fizicii, Economiei, Chimiei… Unele dintre inovaţiile aduse de radicali puteau crea nemulţumiri, socoti Mallory, dar era imposibil să nu recunoşti că ideea de a construi lăcaşuri modeme pentru savanţii ce desfăşurau cea mai nobilă activitate în folosul umanităţii venea ca o reparaţie meritată şi de bun-simţ. Prin ajutorul adus de ele la propăşirea Ştiinţei, Palatele răsplătiseră cheltuielile uriaşe de cel puţin zece ori.

Birja îşi continuă drumul pe Knightsbridge şi pe lângă Colţul Hyde Parkului, către Arcul lui Napoleon, un dar făcut de Louis Napoleon pentru a comemora Pacea anglo-franceză. Măreţul arc din metal, cu schelăria alcătuită din lonjeroane fixate cu buloane, susţinea o puzderie de cupidoni înaripaţi şi femei purtând veşminte cu falduri largi şi ţinând torţe în mâini. Frumos monument, gândi Mallory, construit potrivit gusturilor modeme. Soliditatea lui elegantă părea să infirme până şi bănuiala oricărei disensiuni existente vreodată între Marea Britanie şi aliatul ei cel mai credincios, Franţa Imperială. Pesemne, gândi el, cu un zâmbet răutăcios pe faţă, „animozităţile” ce declanşaseră războaiele napoleoniene puteau fi puse în seama tiranului Wellington.

Deşi Londra nu închinase monumente Ducelui de Wellington, Mallory avea uneori senzaţia că amintirea acelui bărbat încă apasă asupra oraşului, precum o stafie care nu-şi găseşte liniştea. Marele învingător de la Waterloo fusese cândva venerat ca salvator al naţiunii britanice; Wellington fusese înnobilat şi deţinuse cea mai înaltă funcţie în stat. În Anglia modernă era însă descris în culori sumbre, drept o brută fudulă, un al doilea Rege Ioan, măcelar al propriului său popor cuprins de nelinişte. Radicalii nu-şi domoliseră deloc ura faţă de cumplitul lor duşman de început. Trecuse cel puţin o generaţie de la moartea lui Wellington, dar, cu toate acestea, Primul-Ministru Byron continua să întineze memoria Ducelui cu extraordinara şi vitriolica sa elocvenţă.

Deşi susţinător credincios al Partidului Radical, Mallory nu se lăsa convins de simplele jigniri retorice. În sinea lui avea o altă părere despre tiranul de mult dispărut. În cursul primei călătorii

făcute la Londra, când avea doar şase ani, îl văzuse pe Ducele de Wellington trecând pe stradă în caleaşca lui aurită, însoţit de o sclipitoare şi înzorzonată escortă de cavalerie, în tropot de cai. Copilul-Mallory fusese foarte impresionat – nu doar de acel bine cunoscut chip cu nas coroiat, încadrat de favoriţi lungi, de gulerul înalt şi răsfrânt, de buna creştere, fermitatea şi muţenia lui – ci de amestecul de teamă aproape religioasă şi încântare pe care-l arătase tatăl său la vederea alaiului.

Amintirile vagi ale acelei vizite făcute în copilărie la Londra, în 1831, primul dintre anii Perioadei Tulburărilor, ultimul al fostului regim din Anglia, renăşteau firav în mintea lui Mallory ori de câte ori vedea capitala. Câteva luni mai târziu, la Lewes, tata ovaţionase plin de însufleţire când aflase vestea morţii lui Wellington într-un atentat cu bombe. În schimb, Mallory plânsese în secret, încercat de o amară tristeţe, a cărei cauză nu şi-o mai putea aminti acum.

Graţie înţelepciunii date de maturitate, îl considera pe Ducele de Wellington o victimă neştiutoare şi demodată a unei răzvrătiri care depăşea capacitatea lui de înţelegere; aducea mai mult cu Charles I decât cu Regele Ioan. Wellington susţinuse în mod necugetat interesele decadentei nobilimi conservatoare, aflate în evident declin, o clasă destinată să fie măturată de la putere de clasa mijlocie în ascensiune şi de meritocraţii intelectuali. Prin vinele lui Wellington nici măcar nu cursese sânge albastru; cândva purtase un nume simplu: Arthur Wellesley, provenind dintr-o familie irlandeză destul de modestă.

Pe de altă parte, Mallory considera că Wellington-soldatul dovedise o măiestrie demnă de toată lauda. Numai că, în calitatea sa de politician şi de Prim-Ministru reacţionar, Wellington apreciase cu totul greşit caracterul revoluţionar al epocii industriei şi ştiinţei ce avea să vină. Pentru această lipsă de viziune plătise cu onoarea, puterea şi chiar cu propria-i viaţă.

Ţara pe care o cunoscuse Wellington şi o condusese rău, Anglia copilăriei lui Mallory, trăise şi trecuse prin greve, difuzări de manifeste, demonstraţii, apoi tulburări, lege marţială, masacre, luptă la scenă deschisă între clasele sociale şi o anarhie aproape completă. Doar Partidul Radical, cu un program

industrial şi cu viziunea înţeleaptă şi îndrăzneaţă privind o ordine total nouă, salvase Anglia de la prăbuşirea în prăpastie.

Dar chiar şi aşa, gândi Mallory, chiar şi aşa, ar trebui să existe un monument undeva…

Cabrioleta dădu roată Pieţei Piccadilly, trecând pe Down Street, apoi pe străzile Whitehorse şi Half-Moon. Mallory răsfoi agenda cu adrese şi găsi cartea de vizită a lui Laurence Oliphant. Locuia pe strada Half-Moon. Se gândi în treacăt să oprească vehiculul şi să vadă dacă era acasă. Dacă, spre deosebire de majoritatea celor cu pretenţii de mondenitate, Oliphant se scula înainte de ora zece, se putea întâmpla să aibă o găletuşă de gheaţă în casă şi chiar câteva picături de băutură care să deschidă porii. Ideea de a întrerupe fără jenă ziua lui Oliphant şi de a-l surprinde, probabil, în miezul vreunei intrigi misterioase îi surâse în mod deosebit.

Dar toate lucrurile la vremea lor. Poate va încerca să-l viziteze pe Oliphant după ce va împlini ce-şi pusese în gând.

Spuse vizitiului să oprească în faţa intrării la Arcada Burlington. Clădirea gigantică ridicată pe o structură metalică, în formă de piramidă, a magazinului *Fortnum & Mason* se înălţa pe partea cealaltă a străzii, dominând autoritar o serie de magazine scumpe şi de giuvaergii. Vizitiul îl atinse fără milă la plată, dar, fiind într-o dispoziţie deosebită, Mallory nu luă în seamă. Se părea că pe oamenii din această tagmă nu-i impresionează nimeni. La mică distanţă de Piccadilly, un alt bărbat sărise dintr-o cabrioletă şi se certa aprig, în mod vulgar, cu vizitiul.

Din demonstraţia de putere pe care i-o dădea recenta îmbogăţire, în afară de mersul la cumpărături, Mallory nu descoperise altceva care să-i dea o satisfacţie mai deplină. Îşi câştigase banii printr-un act de curaj pe jumătate nebunesc, dar nu împărtăşise nimănui secretul originii lor. Maşinăriile de creditare din Londra funcţionau pentru profiturile nebuloase scoase din jocurile de noroc la fel de eficient ca pentru bănuţii economisiţi cu greu de vreo sărmană văduvă.

Prin urmare, ce să cumpere? Vaza uriaşă din metal, cu baza octogonală şi opt pereţi ajuraţi atârnând în faţa postamentului ei canelat, care-i dădeau întregului obiect o eleganţă şi o lejeritate

fără egal? Acest suport cioplit din lemn de cimişir, având partea superioară sculptată si sugerând locaşuri de fixare a unui termometru din sticlă de Veneţia? Acel serviciu de mirodenii din abanos, înfrumuseţat cu coloane şi complicate placaje-încastrate, însoţit de o lingură din argint pentru sare, împodobită cu motive decorative trilobate, frunze de stejar, mânerul uşor spiralat şi cu monogramă la alegerea cumpărătorului?

La *J. Walker & Co.,* un magazin micuţ, dar cu mărfuri de un gust deosebit, situat între buticurile cu vitrine largi din faimoasa Arcadă, Mallory descoperi un cadou care i se păru perfect pentru ocazie. Era un ceas care trebuia întors o dată la opt zile şi suna la fiecare sfert de oră, cu sunete de clopot ca de catedrală. Obiectul, care mai afişa data, ziua din săptămână şi fazele lunii, reprezenta un exemplu remarcabil de lucrătură şi precizie britanică, deşi postamentul lui elegant reclama firească admiraţie a celor care nu se lăsau seduşi de performanţele mecanice şi de precizie. Postamentul, făcut dintr-o mucava foarte fin lăcuită şi cu intarsii din sticlă de culoare albastru-turcoaz, era înconjurat de un grup de figurine suflate cu auriu. Acestea reprezentau o Britannie tânără şi deosebit de atrăgătoare, foarte vaporos îmbrăcată, admirând progresele înregistrate de Timp şi de Ştiinţă în privinţa civilizaţiei şi fericirii poporului britanic. Această temă demnă de laudă era de asemenea ilustrată printr-o serie de şapte scene gravate, care se schimbau săptămânal, rotite de mecanismul ascuns în baza postamentului.

Preţul era nici mai mult, nici mai puţin de paisprezece guinee. Părea că un articol de o asemenea perfecţiune artistică nu poate fi apreciat prin simplul calcul făcut în lire-şilingi-pence. Prin mintea de un pragmatism necizelat a lui Mallory trecu ideea că fericitei perechi i-ar fi folosit mai mult o mână de monede zornăitoare care să însumeze paisprezece guinee. Dar banii s-ar cheltui curând, aşa cum se întâmplă întotdeauna când eşti tânăr. Un ceas de fineţe ca acesta va împodobi casa vreme de generaţii.

Mallory îl cumpără cu bani gheaţă, refuzând oferta de a fi creditat şi a plăti în decurs de, un an. Vânzătorul, un bărbat în

vârstă, cu un aer de dispreţ suveran, transpirat tot în haina şi cămaşa cu guler scrobit în stil Regency, făcu o demonstraţie privind sistemul de tampoane din plută care fixau mecanismul ceasului, asigurându-l pentru a rezista zdruncinăturilor din timpul transportului. Obiectul avea şi o cutie de protecţie cu mâner, căptuşită pe interior cu catifea de culoare roşiu-închis pe deasupra unui strat subţire de plută.

Știa că nicidecum nu va putea să urce cu preţiosul obiect într-un omnibuz aglomerat. Trebuia să găsească o altă cabrioletă şi să lege cutia pe acoperiş. Neplăcută situaţie, fiindcă Londra era bântuită şi terorizată de hoţi tineri, cunoscuţi sub numele de „dragori”, ticăloşi agili ca nişte maimuţe, înarmaţi cu cuţite având dinţi de fierăstrău, care săreau pe acoperişul vehiculelor în mers şi tăiau curelele din piele cu care erau legate bagajele. Până când oprea cabrioleta, hoţii se şi mistuiau fără nicio teamă prin cotloanele vreunui cartier rău famat, trecând prada din mână în mână, astfel încât obiectele intime din valiza bietei victime sfârşeau în zeci de magazine de vechituri.

Mallory târî cu greu după el obiectul masiv şi ieşi pe poarta Arcadei Burlington, unde poliţistul de serviciu îl salută cu un zâmbet amical. Afară, în Grădinile Burlington, un tânăr cu pălărie turtită şi o redingotă şleampătă şi soioasă, care până în acea clipă stătuse aşezat foarte nepăsător pe marginea unui ghiveci mare din ciment, se ridică brusc în picioare.

Tânărul flenduros şontâcăi până lângă Mallory, ţinându-şi umerii căzuţi într-o expresie de disperare teatrală. Îşi duse degetul la borul pălăriei, încercă un surâs patetic şi i se adresă, rostind pe nerăsuflate:

— Vă cer iertare domnule şi sper că nu vă deranjează să vă vorbească în văzul lumii un om care a ajuns aproape în zdrenţe cu toate că nu a arătat dintotdeauna astfel şi nu doar din vina lui ci din pricina sănătăţii precare a familiei sale şi a multor suferinţe nemeritate însă v-ar rămâne pe veci recunoscător dacă i-aţi putea spune ce oră este.

Ce oră? Oare acest individ ştia că el tocmai cumpărase un ceas mare? Dar tânărul îmbrăcat ca vai de lume nu luă în seamă nedumerirea de pe chipul lui Mallory, întrucât continuă să

vorbească plin de însufleţire, cu aceeaşi voce monotonă şi insinuantă:

— Domnule nu dorinţa de a cerşi mă aduce în faţa dumneavoastră fiindcă am fost crescut de cea mai bună dintre mame şi cerşetoria nu-mi stă în fire şi nici n-aş şti cum să o fac iar dacă aceasta mi-ar fi dorinţa neruşinată mai curând aş muri din cauza lipsurilor şi a foamei dar domnule vă implor în numele grijii de aproapele îngăduiţi-mi deosebita onoare de a vă fi hamal cărându-vă acea cutie care vă împovărează şi să-mi plătiţi pentru acest serviciu atât cât veţi socoti că vă îndeamnă sentimentele umane…

Tânărul tăcu pe neaşteptate. Privi cu ochi dilataţi de mirare peste umărul lui Mallory, închise gura brusc şi-şi împreună buzele strâns, ca o cusătoreasă care trebuie să taie cu dinţii un capăt de aţă. Făcu precaut trei paşi înapoi, foarte încet, păstrându-l pe Mallory între sine şi ceea ce nu-i scăpa din ochi. Iar apoi se răsuci pe călcâiele pantofilor descusuţi, umpluţi cu şomoioage de ziar, şi se îndepărtă grăbit, fără a mai şchiopăta, dispărând în mulţimea de pe trotuarul străzii Cork.

Mallory se întoarse pe dată şi privi cercetător. Văzu un bărbat înalt, slăbănog, cu picioare lungi, cu nasul mic şi purtând o redingotă scurtă şi pantaloni simpli. Chiar în clipa când privirea lui Mallory căzu asupra sa, omul duse o batistă la faţă. Tuşi cu politeţea unui gentleman, apoi îşi tamponă fruntea şi ochii. După aceea, cu o tresărire actoricească, păru să-şi amintească ceva. Îi întoarse spatele lui Mallory şi porni înapoi spre Arcada Burlington, fără a mai întoarce privirea direct spre el.

La rândul său, Mallory manifestă brusc un fals interes faţă de încuietorile cutiei de ceas. Apoi o aşeză jos, se aplecă şi rămase cu ochii aţintiţi la metalul lucios, însă derulând precipitat prin minte ultimele impresii. Simţi un fior rece pe şira spinării. Trucul cu batista, la care apelase ticălosul acela, îl dăduse de gol. Mallory îl recunoscu acum ca fiind acelaşi bărbat pe care-l văzuse lângă staţia de metrou din Kensington; individul cuprins de un acces de tuse care nu voise să coboare din birjă. Pe de altă parte, îşi aminti el, simţindu-se deodată lămurit şi cuprins de un val de fierbinţeală, individul era acelaşi cu bădăranul care se certase cu birjarul pentru plata călătoriei în Piccadilly. Îl

urmărise tot drumul, încă din Kensington. Nu-l slăbise o clipă din ochi.

Înşfăcă de la pământ cutia cu ceas şi, ţinând strâns mânerul între degete, începu să meargă încet de-a lungul străzii Old Bond. Îşi simţea nervii încordaţi ca ai unui vânător care se lasă îndrumat de instinct. Făcuse o neghiobie întorcându-se şi fixându-l pe individ cu privirea. Probabil se dăduse de gol faţă de urmăritor. Nu mai privi peste umăr, ci îşi continuă drumul cu pasul cel mai relaxat posibil. Se opri în faţa unei vitrine unde, pe stelaje acoperite cu catifea, tronau nenumărate camee, brăţări şi diademe de seară, şi supraveghe strada în urma sa, privind în geamul sclipitor, apărat de bare metalice.

Îl văzu pe individ reapărând aproape imediat. Omul rămase o clipă mult în urmă, având grijă să lase grupuri de oameni ieşiţi la cumpărături între el şi Mallory. Tipul, probabil de vreo treizeci şi cinci de ani, era puţin încărunţit, mai ales la favoriţi, şi purta o redingotă de culoare închisă, cumpărată de gata, nu deosebit de elegantă. Faţa lui comună, uşor de confundat cu a oricărui londonez, era poate puţin prea plină, dar cu o căutătură ceva mai rece în ochi şi având o expresie mohorâtă, evidenţiată şi de nasul bont.

Mallory dădu încă un colţ la stânga, şi intră pe strada Bruton, simţind la fiecare pas, tot mai accentuat, povara ceasului. Vitrinele magazinelor de aici nu aveau unghiuri favorabile pentru a vedea în urmă fără a se întoarce. Îşi ridică pălăria în faţa unei femei atrăgătoare şi prefăcându-se apoi că vrea să-i vadă gleznele, se răsuci după ea. Individul încă îl urmărea.

Pesemne că omul cu batista era asociat al celui de la derbi şi al femeii acestuia. Un ticălos plătit; un asasin având pistolul ascuns în buzunarul acelei redingote. Ori o fiolă cu vitriol. Simţi o furnicătură pe ceafă, parcă anticipând izbitura neașteptată a glonţului ucigaş, arsura umedă la pătrunderea lui în corp.

Începu să păşească mai repede, lovindu-se dureros cu cutia ceasului peste picior. Ajunse în Piaţa Berkeley, unde o mică macara cu abur ce pufăia bătăios între doi platani balansa o bilă masivă din fier, făcând-o să se izbească de faţada unei clădiri în stil Georgian. Un grup de oameni urmăreau spectacolul amuzându-se. Li se alătură, aşezându-se în spatele barajului

alcătuit din capre de lemn, trăgând în nări mirosul înţepător al prafului ridicat din moloz. Trăi câteva momente de siguranţă. Apoi aruncă o privire din coada ochiului şi îl zări pe tipul cu batista. Individul arăta destul de înfiorător şi îngrijorat, fiindcă deocamdată îl pierduse pe Mallory în mulţime. Dar nu părea turbat de ură şi nici pregătit să ucidă; privea pe furiş printre picioarele spectatorilor, căutând din ochi cutia de ceas.

Aici avea şansa de a-l lăsa cu buza umflată pe ticălos. Porni iute de-a lungul pieţei, profitând de adăpostul pe care i-l ofereau arborii. Ajuns la capătul celălalt al pieţei, o coti pe strada Charles, care avea de o parte şi de alta clădiri enorme, construite în secolul optsprezece. Case ale lorzilor, fiindcă lucrăturile ornamentale în fier forjat ale multora erau împodobite cu blazoane moderne. În spatele său, din curtea unei asemenea case ieşi un vehicul cu abur, oferindu-i prilejul să se oprească pentru a privi şi cerceta strada.

Stratagema lui dăduse greş. Individul era la doar câţiva metri în urmă, puţin obosit de alergătură şi roşu în obraji din cauza căldurii apăsătoare, dar imposibil de tras pe sfoară. Aştepta ca Mallory să pornească mai departe, fiind în acelaşi timp atent să nu privească drept spre el. Se uita în schimb cu un aer melancolic la intrarea unei bodegi ce purta numele de „Sunt singurul lacheu alergător.” Lui Mallory îi trecu prin gând să pornească înapoi şi să intre în bodegă, unde l-ar fi făcut pierdut pe individ. Ori să urce, cu un salt de ultim moment, într-un omnibuz care tocmai pleca – asta dacă ar fi reuşit să se strecoare cu preţiosul pachet.

Dar aceste soluţii nu-i dădeau mari speranţe. Individul era clar avantajat de străzile familiare şi de trucurile tipice ale infractorilor londonezi, pe care le cunoştea la perfecţie. Mallory se simţi ca un bizon greoi din Wyoming. Continuă să meargă înainte, târând cu sine cutia ca de plumb. Îl durea mâna; resimţea deja oboseala…

La capătul Căii Queens, o draglină şi două excavatoare smulgeau hartane întregi din minele Pieţei Shepherd. Locul era împrejmuit cu un gard improvizat, dar scândurile fuseseră date în lături ori găurite de spectatorii curioşi. Puse pe goană din locul unde-şi desfăşuraseră până nu demult negoţul, ca semn al

vechii obişnuinţe, câteva femei legate cu basmale la cap şi câţiva vânzători ambulanţi care mestecau ori scuipau mereu înjghebaseră o piaţă de vechituri chiar lângă acel gard. Mallory păşi de-a lungul şirului de coşuri cu stridii urât mirositoare şi legume ofilite. La capătul gardului, o scăpare a celor care-l plănuiseră făcuse posibilă existenţa unei alei înguste; într-o parte erau dulapi prăfuiţi, iar în cealaltă, cărămizi sfărâmate. Printre bolovanii umezi de urină se vedeau bălării înalte. Aruncă o privire într-acolo exact când o femeie cu bonetă pe cap tocmai se ridica de jos, îndreptându-şi cutele fustei largi. Ea trecu pe lângă el fără să scoată un cuvânt. Mallory duse mâna la pălărie.

Ridicând cu un icnet cutia deasupra capului, o aşeză pe coama unui zid de cărămidă, năpădit de muşchi. Cum stătea nesigur pe postament, o echilibra cu ajutorul unei bucăţi de moloz, apoi îşi aşeză pălăria alături.

După care se lipi strâns cu spatele de perete.

Omul cu batista apăru. Mallory făcu un salt spre el şi-l lovi cât putu de tare cu pumnul drept la lingurică. Scoţând un icnet scurt, individul se chirci de durere, iar Mallory îl mai izbi o dată cu stânga în maxilar. Pălăria zbură cât colo, iar individul se prăbuşi în genunchi.

Mallory îl înşfăcă de redingotă şi-l îmbrânci puternic de zid. Izbitura îl propulsă înapoi şi nenorocitul căzu lat la pământ şi rămase acolo gâfâind, cu faţa murdară de ţărână. Mallory îl apucă de gât şi de reverul hainei şi-l ridică.

— Cine eşti?

— Ajutor! gemu fără vlagă individul. Mă omoară!

Mallory îl târî încă trei metri pe alee.

— Nu mai face pe prostul, ticălos şi ucigaş ce eşti! De ce mă urmăreşti? În solda cui eşti? Cum te cheamă?

Omul făcu un gest disperat ca să scape din strânsoare.

— Dă-mi drumul…

Haina lui se desfăcu la piept. Mallory zări baretele din piele ale hamului de umăr şi băgă imediat mâna după arma aflată în toc.

Nu era pistol. Se desfăcu în mâna lui ca un şarpe lung, uns cu ulei. Un baston cu mânerul din piele împletită şi corpul gros şi negru din cauciuc natural, turtit la capăt ca un încălţător de

pantofi. Poseda elasticitatea unui arc de oţel, de parcă ar fi avut miezul din fier.

Întoarse pe o parte şi pe alta primejdioasa armă, care, după cum arăta, era în stare să frângă uşor oasele. Individul se chirci când îl văzu jucându-se cu ea.

— Răspunde-mi!

Deodată simţi explozia unui fulger umed drept în ceafă. Cât pe ce să-şi piardă cunoştinţa; îşi dădu seama că se va prăbuşi la pământ, dar se prinse cu braţele amorţite şi grele de pietrele murdare. Urmă a doua lovitură, însă aceasta îi şterse mai mult umărul. Se rostogoli şi scoase un răcnet – un urlet ca un lătrat gros cum nu mai auzise vreodată ieşind din propriul său gâtlej. Lovi cu piciorul înspre atacator şi, printr-o minune, reuşi să-l atingă peste ţurloaie. Bărbatul se retrase ţopăind şi blestemând, îşi pierduse bastonul. Cu un zvâcnet, se ridică, într-o poziţie ghemuită, dar având ameţeli. Cel de-al doilea om era mărunt şi îndesat. Purta o pălărie cu calota rotunjită, trasă pe frunte, încât aproape că-i acoperea sprâncenele. Stătea aplecat deasupra picioarelor răsfirate ale celui cu batista şi făcu un gest ameninţător către Mallory cu o cravaşă groasă din piele care semăna cu un cârnăcior.

Sângele şiroia pe gâtul lui Mallory, însoţit brusc de un val de ameţeală şi greaţă. Avu senzaţia că va leşina dintr-un moment în altul, iar un instinct animalic îi spunea că dacă ar cădea acum, ar fi bătut până şi-ar da duhul.

Se întoarse şi fugi de-a lungul aleii, legănându-se cumplit pe picioare. Trăi sentimentul că-i zdrăngăne şi-i scârţâie ceva în cap, ca şi cum oasele craniului s-ar fi desprins unul de celălalt la suturi. Prin faţa ochilor se învârtejea o ceaţă roşiatică şi uleioasă.

Continuă să alerge cu paşi mărunţi şi nesiguri o porţiune de stradă şi dădu un colţ gâfâind. Se propti de un zid, alunecând şi lăsându-şi braţele să se odihnească pe genunchi. Prin dreptul lui trecură un bărbat şi o femeie cu un aer respectabil; amândoi îl măsurară cu ochi dispreţuitori. Îi curgea nasul şi, simţind că e pe cale să verse de greaţă, le întoarse privirea, sfidător, în ciuda slăbiciunii. Îşi dădea seama că dacă aceşti ticăloşi ar fi mirosit că sângerează l-ar fi jefuit.

Pe lângă el mai trecură câţiva londonezi cu priviri nepăsătoare, curioase, uşor dezaprobatoare, socotindu-l beat ori bolnav. Privi printre genele umezite de lacrimi la clădirile aflate de cealaltă parte a străzii, la tăbliţa din fier elegant, smălţuită, de la colţul ei.

Strada Half-Moon. Half-Moon, unde locuia Oliphant.

Băgă mâna în buzunar, după carneţel. Era încă la locul lui. Atingându-i cotorul rezistent, legat în piele, atât de familiar, avu senzaţia unei binecuvântări. Cu degete tremurătoare, găsi cartea de vizită a lui Oliphant.

Imediat ce ajunse la casa acestuia, situată aproape de capătul celălalt al străzii, nu se mai bălăbăni pe picioare. Ameţeala neplăcută devenise între timp o pulsaţie dureroasă.

Oliphant locuia într-o casă masivă în stil georgian, împărţită în apartamente pentru a putea fi închiriate. Parterul avea gratii de fier închipuind un model complicat şi o fereastră arcuită în faţa căreia se deschidea o privelişte liniştită: Green Park. O locuinţă elegantă şi extrem de civilizată, total nepotrivită să găzduiască un om năucit şi sângerând. Bătu îndârjit în uşă, folosindu-se de ciocanul sub forma unui elefant.

Un servitor îi deschise uşa şi îl măsură din cap până în picioare.

— Cu ce vă pot ajuta? O, Doamne! Se răsuci şi ridică glasul, ajungând să strige: domnule Oliphant!

Clătinându-se, Mallory intră în holul pardosit cu gresie elegantă şi având pereţii lambrisaţi şi cerniţi. Oliphant sosi aproape imediat. În ciuda orei matinale, era îmbrăcat ca pentru o ceremonie, purtând un papion minuscul şi o crizantemă la butonieră.

Păru să înţeleagă dintr-o simplă privire pătrunzătoare ce se întâmplase.

— Bligh! Du-te de îndată la bucătărie; cere-i bucătarului nişte coniac. Un vas cu apă. Şi câteva prosoape curate.

Servitorul dispăru fără să mai zăbovească. Oliphant merse până la uşa rămasă deschisă, se uită precaut într-o parte şi-n alta a străzii, apoi o închise şi o încuie. Luându-l pe Mallory de braţ, îl conduse în salon, unde îl lăsă să se aşeze epuizat pe taburetul din dreptul pianului.

— Deci aţi fost atacat, constată Oliphant. Lovit pe la spate. O ambuscadă mişelească, după câte s-ar părea.

— Cât de rău sunt lovit? Nu am cum să văd.

— O lovitură cu un instrument contondent. Pielea a crăpat şi v-aţi ales cu o vânătaie serioasă. A sângerat destul de mult, însă acum e pe cale de a se închide.

— Grav?

— Am văzut şi mai rău de atât. Tonul lui Oliphant era de o veselie ironică. Numai că, din păcate, v-a murdărit redingota aceea elegantă.

— M-au urmărit tocmai din Piccadilly. Pe al doilea nu l-am văzut decât prea târziu. Se ridică brusc în capul oaselor. Drace! Ceasul meu! Am avut un ceas, un cadou de nuntă. L-am lăsat pe o alee din apropierea Pieţei Shepherd. Ticăloşii aceia sigur mi l-au furat!

Bligh reapăru cu prosoapele şi cu un lighenaş. Era mai scund şi mai în vârstă decât stăpânul său, proaspăt ras şi cu gât ca de taur şi ochi căprui, uşor scoşi din orbite. Încheieturile mâinilor păroase îi erau groase ca ale unui miner. Între el şi Oliphant exista o relaţie de respect reciproc, semn că servitorul era, probabil, un om de încredere al familiei, cu care petrecuse mult timp. Oliphant înmuie un prosop în lighenaş şi trecu în spatele lui Mallory.

— Vă rog să nu mişcaţi.

— Ceasul meu, repetă Mallory.

Oliphant oftă.

— Bligh, crezi că vei putea să regăseşti obiectul acestui domn? Asta presupune o oarecare doză de pericol, desigur.

— Da, domnule, spuse Bligh netulburat. Şi cine se ocupă de oaspeţi, domnule?

Plimbând prosopul umed pe ceafa lui Mallory, Oliphant rămase puţin pe gânduri.

— Ce-ar fi să-i iei cu tine, Bligh? Sunt convins că le-ar plăcea o plimbare. Ieşiţi prin spate. Străduiţi-vă să nu daţi naştere unui spectacol public.

— Ce să le spun, domnule?

— Adevărul, bineînţeles! Spune-le că un prieten de-al casei a fost atacat de agenţi străini. Dar avertizează-i că nu trebuie să

ucidă pe nimeni. Iar dacă nu găsesc ceasul doctorului Mallory, să nu interpreteze asta drept rezultat al lipsei lor de pricepere. Transformă totul într-o glumă, dacă e cazul, dar nu cumva să simtă că nereuşita le-ar putea păta demnitatea.

— Am înţeles, domnule, spuse Bligh şi plecă.

— Iertaţi-mă pentru tot deranjul provocat, mormăi Mallory.

— Nici vorbă. Tocmai de aceea suntem aici.

Oliphant îi oferi puţin coniac foarte bun într-un pahar din cristal. După ce bău, starea de şoc şi senzaţia de uscăciune din gâtlej dispărură încet, lăsându-i doar durerea, dar mult mai slabă şi mai puţin chinuitoare.

— Aţi avut dreptate, iar eu m-am înşelat, recunoscu el. M-au urmărit ca pe un animal! Nu erau infractori de rând; n-au vrut să-mi facă rău, sunt convins de asta.

— Texani?

— Londonezi. Un tip înalt cu favoriţi şi unul scund cu o pălărie tare.

— Năimiţi. Oliphant muie un alt prosop în lighenaş. Cred că aţi avea nevoie de una sau două copci. Să chem un doctor? Sau vă încredeţi în priceperea mea? Am făcut-o uneori pe chirurgul, în caz de necesitate.

— Şi eu, spuse Mallory. Vă rog să vă apucaţi de treabă, dacă socotiţi că e nevoie.

Mai luă o înghiţitură din coniac, în vreme ce Oliphant aduse ac şi fir. Apoi Mallory îşi scoase redingota, strânse din dinţi şi îşi concentră privirea asupra motivelor florale ale tapetului, iar chirurgul improvizat îi găuri pielea sfâşiată şi i-o sutură cu pricepere.

— N-a ieşit chiar rău, spuse Oliphant cu mulţumire în glas. Acum să vă feriţi de necurăţenii şi pesemne veţi scăpa fără a face febră.

— Întreaga Londră e neînchipuit de murdară astăzi. Vremea asta cumplită… N-am încredere în doctori. Habar n-au despre ce vorbesc.

— Spre deosebire de diplomaţi sau catastrofişti, nu? Zâmbetul fermecător care apăru pe faţa lui Oliphant îl convinse pe Mallory că nu e cazul să ia remarca drept jignitoare. Îşi luă redingota de

pe taburet. Gulerul era pătat de câteva picături de sânge închegat. Şi acum ce facem? Mergem la poliţie?

— E dreptul şi privilegiul dumneavoastră, desigur, spuse Oliphant, deşi simt încredinţat că, din sentimente patriotice, veţi trece cu vederea anumite amănunte.

— Acele chestiuni referitoare la Lady Ada Byron?

Oliphant se încruntă.

— Orice speculaţie nefondată privitoare la fiica Primului-Ministru ar fi, regret s-o spun, o *gravă* lipsă de tact.

— Înţeleg. Iar despre traficul de arme făcut de mine în folosul Comisiei pentru Comerţ Liber din cadrul Societăţii Regale ce să afirm? Presupun, fără a avea dovezile necesare, că scandalurile declanşate de numita comisie sunt de altă natură decât cele în care e amestecată Lady Ada.

— Ei bine, spuse Oliphant, indiferent ce mulţumire sufletească mi-ar aduce dezvăluirea publică a gafelor comise de această Comisie, mă tem că întreaga afacere trebuie să rămână secretă, iar asta spre binele naţiunii.

— Înţeleg. Şi atunci, ce-aş putea declara poliţiei?

Oliphant surâse amar.

— Că, din motive necunoscute, aţi fost lovit în cap de un ticălos al cărui nume nu-l ştiţi.

— E scandalos! explodă Mallory. Dumneavoastră, eminenţele cenuşii ale guvernului, nu sunteţi buni la nimic? Nu e vorba de un joc de societate, ştiţi prea bine! Am identificat-o pe infractoarea aceea care a fost complice în cazul reţinerii Lady-ei Ada! Se numeşte…

— Florence Bartlett, i-o luă Oliphant înainte. Şi vă rog să vă controlaţi tonul.

— Dar cum?… Mallory tăcu. A, prietenul dumneavoastră, domnul Wakefield, nu-i aşa? Presupun că a urmărit tot ce-am făcut la Biroul de Statistică şi s-a grăbit să vă povestească.

— Indiferent cât de neplăcut i-ar fi, Wakefield are sarcina de a supraveghea tot ce fac scumpele lui Maşinării, rosti Oliphant calm. Aşteptam de fapt să aflu asta de la *dumneavoastră,* mai ales descoperind că aţi avut o confruntare cu o *femme fatale.* Dar nu păreţi dispus să-mi împărtăşiţi tot ce ştiţi.

Mallory îşi drese glasul.

— Aceasta nu e o problemă de competenţa poliţiei obişnuite, explică Oliphant. V-am spus ceva mai devreme că aveţi nevoie de protecţie. Acum mă văd silit să insist asupra acestui lucru.

— Fir-ar să fie! mormăi Mallory.

— Am şi găsit omul potrivit pentru această misiune. E vorba de inspectorul Ebenezer Fraser, din Serviciul Special al Poliţiei. Adevăratul Serviciu Special, prin urmare nu e cazul să rostiţi asta cu voce tare, însă veţi descoperi că inspectorul Fraser, ori *domnul* Fraser, cum preferă să fie numit în public, este extrem de capabil, înţelegător şi discret. Ştiu că vă veţi simţi în siguranţă în preajma lui – şi nici nu vă închipuiţi ce senzaţie de uşurare voi trăi eu.

Se auzi zgomotul uşii din spatele casei. Urmară sunete de paşi, clinchete şi voci necunoscute. Apoi în cameră sosi Bligh.

— Ceasul meu! exclamă Mallory. Slavă Cerului!

— L-am găsit pe coama unui zid, cu o bucăţică de cărămidă aşezată sub postament, într-un loc destul de dosit, spuse Bligh, aşezând cutia pe podea. N-are nicio zgârietură. Presupun că ticăloşii l-au ascuns acolo pentru a-l recupera mai târziu, domnule.

Oliphant încuviinţă din cap, privindu-l în acelaşi timp întrebător pe Mallory.

— Bună treabă, Bligh.

— Am găsit şi asta, domnule.

Bligh arătă o pălărie cam ponosită.

— Ea urmăritorului, constată Mallory.

Pălăria strivită a omului cu batista era îmbibată de urină stătută, dar niciunul dintre ei nu socoti că e momentul potrivit să aducă vorba despre aşa ceva.

— Regret, dar pălăria dumneavoastră dispăruse, se scuză Bligh. Pesemne v-a fost furată de vreun vagabond.

Cu un gest imperceptibil de dezgust, Oliphant examină pălăria, răsucind-o şi întorcându-i căptuşeala pe dos.

— N-are marca fabricantului.

Mallory aruncă o privire la ea.

— Făcută de maşină. De la Moses & Son, bănuiesc. Veche de aproape doi ani.

— Foarte bine. Oliphant ezită o clipă. Presupun că această dovadă elimină ipoteza că aţi fost atacat de un străin. E vorba de un veteran din Londra, desigur. Un tip care foloseşte ulei ieftin de păr, dar cu o capacitate craniană care dovedeşte anumite aptitudini. Arunc-o la gunoi, Bligh.

— Da, domnule. Bligh ieşi.

Profund recunoscător, Mallory bătu uşor cu palma în cutia ceasului.

— Omul dumneavoastră mi-a făcut un serviciu enorm. Credeţi că ar refuza o mică atenţie din partea mea?

— Absolut sigur, îi răspunse Oliphant.

Mallory simţi că făcuse o gafă. Strânse din dinţi.

— Dar *oaspeţilor* dumneavoastră pot să le mulţumesc?

Oliphant surâse cu un aer degajat.

— De ce nu?

Îl conduse în sufragerie. Picioarele din lemn de mahon ale mesei fuseseră scoase, iar tăblia sclipitoare stătea pe colţurile sculptate, la numai câţiva centimetri deasupra podelei. În jurul ei stăteau, aşezaţi cu picioarele încrucişate, cinci asiatici, a căror atitudine degaja un aer de o stranie demnitate: cinci bărbaţi serioşi, doar în şosete, purtând fracuri cu coadă cumpărate din Saville Row. Toţi aveau jobene din mătase, trase adânc pe cap. Părul tuturor era foarte scurt şi negru.

Aveau cu ei şi o femeie, care stătea în genunchi la un capăt al mesei. Avea întipărită pe faţă o expresie imobilă, ca o mască, şi păr bogat, negru şi mătăsos. Era înfășurată, tipic oriental, într-un material strălucitor şi cu un imprimeu înfăţişând rândunele şi frunze de arţar.

— Doctor Edward Mallory *san o goshokai shimasu,* spuse Oliphant.

Bărbaţii se ridicară cu o graţie impresionantă; înclinându-se puţin pe spate, lăsând un picior să alunece sub ei şi ajungând brusc într-o poziţie elastică, de parcă ar fi fost balerini.

— Aceşti domni sunt în slujba Maiestăţii Sale Imperiale, Mikado-ul Japoniei, explică Oliphant. Domnii Matsuki Koan, Mori Arinori, Fusukawa Yukichi, Kanaye Nagasawa şi Hisanobu Sameshima.

Bărbaţii se înclinară din talie, unul după altul.

Oliphant nu catadicsi să o prezinte pe femeie; ea rămase încremenită în aceeaşi poziţie, cu chipul la fel de neclintit, de parcă ar fi exprimat o secretă rezervă faţă de privirea curioasă a unui englez. Mallory consideră că e preferabil să nu-şi trădeze sentimentele şi să nu-i acorde femeii prea multă atenţie. I se adresă în schimb lui Oliphant:

— Japonezi, adevărat? Le cunoaşteţi limba?

— Câteva politeţuri care ţin de diplomaţie.

— Va rog să le mulţumiţi pentru modul elegant în care mi-au recuperat ceasul.

— Înţelegem ce spuneţi, doctore Marori, rosti unul dintre japonezi. Mallory uitase imediat numele lor imposibil de reţinut, însă avu impresia că numele celui ce i se adresase era Yukichi. E o onoare pentru noi să ajutăm un prieten al domnului Laurence Oliphant, faţă de care suveranul nostru îşi exprimă recunoştinţa.

Şi Yukichi făcu o nouă plecăciune.

Mallory rămase complet descumpănit.

— Vă mulţumesc pentru cuvintele deosebit de politicoase, domnule. Trebuie să admit că sunteţi extrem de amabil. Eu nu sunt diplomat, dar vă mulţumesc sincer. V-aţi dovedit cu toţii foarte săritori…

Japonezii ţinură sfat între ei.

— Sperăm că nu sunteţi grav rănit în urma atac barbar asupra persoanei dumneavoastră de către străini, spuse Yukichi.

— Nu sunt.

— Nu am văzut pe duşmanul dumneavoastră, nici vreo altă persoană ireverenţioasă ori violentă.

Tonul domnului Yukichi era calm, însă sticlirea rece din ochi dădea limpede de înţeles ce-ar fi făcut el şi prietenii lui dacă ar fi întâlnit un asemenea individ. Luaţi împreună, cei cinci japonezi făceau impresia unor oameni erudiţi, rafinaţi; doi purtau ochelari fără rame, iar unul dintre ei avea un monoclu legat cu şnur şi mănuşi galbene ca orice bărbat monden. Toţi erau însă tineri, agili şi bine făcuţi, iar pălăriile le stăteau pe cap ca nişte căşti vikinge de luptă.

Oliphant îşi îndoi brusc picioarele sub el şi se aşeză în capul mesei, cu un zâmbet pe faţă. Mallory se aşeză cam în acelaşi fel, dar genunchii îi pocniră sonor. Japonezii urmară exemplul lui

Oliphant, luând aceleaşi poziții ce sugerau o demnitate intangibilă. Femeia nu se clintise niciun centimetru.

— În situaţia de faţă, spuse Oliphant cu un aer gânditor – o zi înfiorător de caldă, o urmărire obositoare în căutarea duşmanilor regatului – se recomandă o mică sărbătorire. Ridică un clopoţel din alamă de pe masă şi-l făcu să sune. Aşadar să ne împrietenim, bine? *Nani o onomi m marimasu ka?*

Japonezii se consultară dând mereu afirmativ din cap, făcură ochii mari şi scoaseră sunete guturale de aprobare.

— Uisuki…

— Whisky, excelentă alegere, spuse Oliphant.

Bligh sosi numaidecât cu un cărucior pe care se aflau câteva sticle de băutură.

— Nu prea avem gheaţă, domnule.

— Cum adică, Bligh?

— Omul cu gheaţa n-a vrut să-i vândă bucătarului decât foarte puţină. Preţul s-a triplat faţă de săptămâna trecută!

— Şi-aşa n-ar încăpea în sticla păpuşii, spuse Oliphant degajat, convins că remarca lui era logică. Domnule Mallory, vă rog să-mi acordaţi puţină atenţie. Domnul Matsuki Koan, care e originar din Satsuma, o provincie foarte dezvoltată, tocmai ne demonstra una dintre minunile îndemânării japoneze – cine a fost artistul, domnule Matsuki?

— Ea a fost făcută de fiii familiei Hosokawa, răspunse Matsuki, făcând o plecăciune fără a se ridica. Stăpânul nostru – Satsumo daimyo – Este patronul.

— Cred că domnul Matsuki ne va face onoarea, Bligh, spuse Oliphant.

Bligh îi înmână domnului Matsuki o sticlă de whisky, iar acesta începu să toarne într-o ceşcuţă elegantă din porţelan aşezată în dreapta femeii. Ea nu avu nicio reacţie. Mallory începu să creadă că e bolnavă ori paralizată. Apoi domnul Matsuki îi fixă ceşcuţa în mâna dreaptă şi se auzi un sunet sec. Se ridică şi aduse o manivelă suflată cu un metal auriu, înfipse obiectul în spinarea ei şi se apucă să-l rotească, fără ca expresia impasibilă de pe faţa lui să se schimbe. Din măruntaiele femeii răzbătu un zgomot sfredelitor, ca de arc întors.

— Un manechin! exclamă Mallory.

— Mai curând o marionetă, obiectă Oliphant. După părerea mea, cuvântul potrivit ar fi „robot”. Mallory rămase mut o clipă, apoi spuse: înţeleg! Ca una dintre acele păpuşi Jacquot-Droz, sau faimoasa raţă a lui Vaucanson, nu? pufni în râs. Acum se vedea dintr-o privire că faţa imobilă, pe jumătate acoperită de părul negru şi bogat, era în realitate din lemn sculptat şi pictat. Lovitura aceea trebuie să mă fi ameţit de tot. Cerule, ce minune!

— Fiecare fir de păr din peruca ei a fost fixat manual, preciză Oliphant. E un dar scump, pentru Maiestatea Sa. Cred, totuşi, că şi Prinţul Consort, dar îndeosebi tânărul Alfred, vor aprecia mult acest cadou.

Robotul începu să toarne băutura. În cotul ei acoperit de stofă exista o articulaţie, iar o a doua, în încheietura mâinii; operaţiunea era însoţită de fâsâit slab de cabluri şi de un clinchet delicat de lemn frecându-se de lemn.

— Se mişcă întocmai ca un strung Maudsley, dirijat de o Maşinărie, observă Mallory. De acolo au luat planurile?

— Nu, e o concepţie exclusiv japoneză, spuse Oliphant. Domnul Matsuki dădea ceştile din porţelan către cei de la celălalt capăt al mesei. N-are în ea niciun gram de metal, totul e din lemn de bambus, păr de cal împletit şi arcuri din fanoane de balenă. Japonezii ştiu să facă astfel de păpuşi de multă vreme. Sunt numite *karakuri.*

Mallory sorbi. Whisky din malţ. Se simţea deja toropit după ce băuse coniacul oferit de Oliphant, iar acum vederea păpuşii îl făcea să aibă impresia că nimerise în mijlocul unei pantomime de Crăciun.

— Merge? întrebă el. Poate să cânte cumva la flaut? Sau să facă altceva?

— Nu, doar toarnă lichide, îl lămuri Oliphant. Dar cu ambele mâini.

Mallory simţi privirile japonezilor aţintite asupra sa. Era limpede că pentru ei păpuşa nu reprezenta o minunăţie deosebită. Doreau doar să afle ce părere are el, ca britanic, despre ea. Ţineau să ştie dacă îl impresionase.

— E *foarte* impresionantă, rosti el dintr-o suflare. Chiar mai mult de atât, dacă ţinem seama de stadiul primitiv al Asiei!

— Japonia e Marea Britanie pentru Asia, îl corectă Oliphant.

— Ştim că nu înseamnă mare lucru, spuse domnul Yukichi, şi în ochi îi apăru o sclipire întunecată.

— Ba nu, e o adevărată minune, insistă Mallory. Aţi putea cere o taxă pentru vizionarea ei.

— Suntem conştienţi că nu e ceva deosebit, în comparaţie cu marile maşini britanice. E aşa cum a spus domnul Oliphant, noi suntem fraţii mai mici ai Marii Britanii.

— Vom învăţa, interveni un alt japonez, care până acum stătuse tăcut. Parcă numele lui era Arinori. Avem mari obligaţii faţă de Marea Britanie! Ea a deschis porturile noastre cu flota ei. Ne-am trezit şi am deprins marea lecţie pe care ne-aţi dat-o. L-am îndepărtat pe Shogun, împreună cu înapoierea adusă de *bakufu.* Acum ne va conduce Mikado-ul, în marea epoca de progrese.

— Vom fi aliaţii dumneavoastră, spuse Yukichi, cu demnitate. Britania Asiei va aduce civilizaţia şi lumina tuturor popoarelor orientale.

— Foarte lăudabil din partea dumneavoastră, spuse Mallory. Însă ridicarea unui imperiu, a unei civilizaţii, e o întreprindere anevoioasă. Vă vor trebui câteva secole, să ştiţi…

— Învăţăm totul de la dumneavoastră, întări Arinori. Avea faţa îmbujorată; băutura şi arşiţa păreau să fi aprins un foc în sufletul lui. Construim şcoli mari şi nave, la fel ca voi. Avem deja o Maşinărie în Choshu! Vom cumpăra şi altele. Le vom construi singuri!

Lui Mallory îi scăpă un chicotit. Străinii aceştia scunzi şi stranii păreau foarte tineri, atât de vrăjiţi de idealuri – inteligenţi şi, mai presus de toate, sinceri. Îi era milă de ei.

— Da, e un vis frumos, tinere domn, şi asta vă face cinste! Dar nu e chiar atât de simplu. Vedeţi, noi am depus eforturi uriaşe pentru crearea acelor Maşinării – le-aţi putea numi chiar scopul central al naţiunii noastre! Savanţii noştri lucrează pentru perfecţionarea lor de decenii întregi. Dacă dumneavoastră vreţi să realizaţi acelaşi lucru în câţiva ani…

— Vom face orice sacrificiu necesar, spuse calm domnul Yukichi.

— Există şi alte modalităţi de propăşire a ţării şi naţiei dumneavoastră, spuse Mallory. Ceea ce vă propuneţi e pur şi simplu imposibil.

— Vom face orice sacrificiu necesar.

Mallory aruncă o privire spre Oliphant, care stătea cu un zâmbet fix pe buze şi urmărea fata mecanică. Pesemne că uşoara adiere răcoroasă din aer era doar în închipuirea lui. Cu toate acestea, simţea că făcuse o nouă gafă.

Se lăsă tăcere, întreruptă doar de robotul care scotea sunete ca de ceas. Mallory se ridică în picioare, având senzaţia că-i plesneşte capul.

— Vă rămân recunoscător pentru amabilitate, domnule Oliphant. Şi pentru ajutorul acordat de oaspeţi, desigur, dar nu mai pot zăbovi. E foarte plăcut aici, însă treburi ce nu aşteaptă…

— Sunteţi sigur? îl întrebă Oliphant cu o expresie jovială pe faţă.

— Da.

Oliphant ridică glasul.

— Bligh! Trimite-l pe băiatul bucătarului să cheme o birjă pentru doctorul Mallory.

***

Mallory îşi petrecu noaptea într-o zbatere năduşită. Se trezi din visul neclar în care dezbătea ideea catastrofismului cu omul cu batista, şi auzi ciocănituri insistente în uşă.

— O clipă!

Coborî picioarele din pat, căscă ameţit ca după băutură şi-şi pipăi temător ceafa. Rana sângerase puţin în cursul nopţii, lăsând o pată rozalie pe faţa de pernă, însă umflătura dăduse înapoi şi nu avea senzaţia de febră. Pesemne că excelenta băutură oferită de Oliphant îşi făcuse efectul terapeutic.

Îşi trase o cămaşă de noapte peste corpul transpirat, îmbrăcă şi halatul şi deschise uşa. Portarul Palatului, un irlandez pe nume Kelly, stătea pe hol însoţit de două femei de serviciu cu feţe sumbre. Acestea aveau cârpe de spălat pe jos, găleţi din tablă galvanizată, furtunuri din cauciuc şi un cărucior încărcat cu recipiente mari, bine închise.

— Ce oră e, Kelly?

— Sunt nouă ceasuri, domnule.

Kelly intră, oftând printre dinţi.

Femeile îl urmară împingând căruciorul. Etichetele în culori ţipătoare afirmau că în fiecare recipient din ceramică se afla „Deodorizant de oxigenare Condy, conţinut un galon imperial.”

— Ce-i cu toate astea?

— Manganat de sodiu, domnule, pentru a curăţa canalizarea Palatului. Vrem să turnăm în fiecare closet. Aşa vom degaja toată instalaţia, până la scurgerea principală.

Mallory îşi strânse halatul în jurul trupului. Desculţ şi arătându-şi gleznele, se simţea stânjenit de privirile celor două femei de serviciu.

— Kelly, poţi să cureţi canalizarea cât vrei, că tot degeaba. Suntem în Londra metropolitană, în plină vară toridă. Până şi Tamisa pute.

— Domnule, trebuie să facem ceva, spuse Kelly. Oaspeţii noştri se plâng, ba chiar protestează. Şi-aş zice că au dreptate, domnule.

Femeile turnară o cană din lichidul de culoare purpurie în scaunul closetului. Deodorizantul eliberă o duhoare pătrunzătoare de amoniac, mult mai cumplită decât mirosul greu, dar suportabil, din cameră. Strănutând, frecară porţelanul cu mişcări greoaie, apoi Kelly trase de lanţul bazinului cu un gest dramatic.

După ce plecară, Mallory se îmbrăcă. Îşi consultă carneţelul. Programul din acea după-amiază era plin, însă dimineaţă avea doar o singură întâlnire. Descoperise deja că ora târzie la care se trezea Disraeli îi îngăduia să-şi mai rezolve unele probleme în prima jumătate a zilei. Cu puţin noroc, putea să-şi găsească timp să ducă redingota la curăţat, ori să meargă la un bărbier pentru a-i mai aranja părul năclăit.

Când ajunse în sufragerie, găsi alţi doi întârziaţi care luau ceaiul şi discutau. Unul era funcţionar într-un minister, pe nume Belshaw, iar celălalt, un slujbaş la muzeu, al cărui nume părea să fie Sydenham. Nu-şi amintea cu exactitate.

Belshaw ridică privire când Mallory intră în încăpere şi salută cu o mişcare politicoasă de cap. Apoi îl măsură lung abia reuşind să-şi ascundă uimirea. Mallory trecu pe lângă ei, şi îşi ocupă locul obişnuit, sub candelabrul mare cu gaz. Belshaw şi

Sydenham începură să discute agitaţi, cu voce scăzută. Mallory rămase descumpănit. Nu-i fusese prezentat niciodată oficial lui Belshaw, dar era posibil ca el să fie deranjat de o simplă înclinare a capului? Acum, Sydenham, a cărui faţă buhăită pălise, arunca priviri furişe spre Mallory, care se întrebă dacă nu cumva uitase să se încheie la pantaloni. Nu. Cu toate acestea, cei doi se holbau la el sincer speriaţi. I se deschisese rana, îi picura sânge din păr direct pe gât? După toate aparenţele, nu…

Dădu unui chelner comanda pentru micul dejun; şi faţa acestuia era la fel de imobilă, de parcă peştele afumat şi ouăle pe care le alesese constituiau o necuviinţă de neiertat. Devenind de la o clipă la alta tot mai nedumerit, îi trecu prin minte să-i ceară lămuriri lui Belshaw privind purtarea sa şi începu să repete în gând cuvintele pe care ar fi dorit să i le adreseze. Belshaw şi Sydenham se ridicară însă brusc de la masă, lăsându-şi dejunul neterminat şi părăsind sufrageria. Mallory îşi continuă masa cu o îndârjire sumbră, hotărât să nu se lase intimidat de acest incident.

Merse la recepţie să-şi ia coşul de corespondenţă. La birou nu se afla funcţionarul de serviciu pe care-l ştia; căzuse la pat, cu o răceală la plămâni, după afirmaţia înlocuitorului său. Se retrase cu coşul spre locul său obişnuit din bibliotecă. Înăuntru mai erau alţi cinci locatari ai Palatului, strânşi într-un colţ al încăperii, unde purtau o discuţie aprinsă. Când ridică ochii, i se păru că surprinde privirile lor şocate – dar asta era o nălucire.

Îşi sortă corespondenţa cu totul la întâmplare, simţind o uşoară durere de cap şi având sentimentul că mintea îi fuge în altă parte. Avea în faţă maldărul plicticos de scrisori cu caracter profesional şi obişnuitul transport de mesaje admirative şi imploratoare. Pesemne că angajarea unui secretar particular devenea cu timpul inevitabilă.

Mânat de o idee ce-i veni subit, se întrebă dacă nu cumva tânărul domn Tobias de la Biroul Central de Statistică n-ar fi omul potrivit pentru această slujbă. Probabil că posibilitatea găsirii unei alte slujbe ar duce la creşterea îndrăznelii lui în cadrul Biroului, fiindcă acolo erau multe lucruri pe care Mallory ar fi dorit să le consulte. Dosarul Lady-ei Ada, de exemplu, în caz că ar fi existat aşa ceva. Ori cel al misteriosului domn

Oliphant, cu zâmbetele lui gata pregătite pentru orice ocazie şi asigurările lui neclare. Ori cel al Lordului Charles Lyell, savantul împovărat de medalii care făcea parte din facţiunea uniformiştilor.

Aceste trei idei erau probabil imposibil de pus în practică, gândi el. Ar putea însă obţine câteva mici secrete în ceea ce-l privea pe Peter Foulke; o canalie notorie, ale cărei intrigi ascunse şi murdare se conturau cu limpezime.

Până la urmă va reuşi să aibă o discuţie deschisă cu el; era aproape sigur, şi convingerea creştea pe măsură ce-şi sorta corespondenţa. Întreaga uneltire ocultă va ieşi treptat la iveală, precum oasele fosile decupate din stratul de rocă. Întrezărise secretele meschine ale radicalilor care alcătuiau elita. Acum, dacă ar avea timpul şi şansa de a-şi continua căutările, ar smulge întregul mister din strânsoarea pietrei.

Îi reţinu atenţia un pachet ieşit din comun. Nu respecta dimensiunile standard, fiind destul de masiv şi pătrăţos, şi avea lipite pe el câteva timbre franţuzeşti de coletărie rapidă, atrăgător colorate. Plicul gălbui ca fildeşul, uimitor de subţire şi rigid, era confecţionat dintr-o substanţă impermeabilă pe care n-o mai văzuse, semănând cu gelatina. Îşi luă briceagul din oţel de Sheffield, alese cea mai mică dintre lame şi-l desfăcu.

Înăuntru se afla doar o cartelă franţuzească de Maşinărie, de dimensiuni reduse. Simţindu-se cuprins de o îngrijorare crescândă, scutură plicul, lăsând cartela să cadă pe tăblia mesei. Reuşi asta cu oarecare greutate, deoarece interiorul îngust al plicului era, lucru bizar, umed. Fusese umectat cu o substanţă chimică, iar aceasta eliberă un miros tot mai înţepător în contact cu aerul.

Pe cartelă, care rămăsese neperforată, se vedea scris cu litere de tipar, negre şi mărunte:

DOCTORULUI EDWARD MALLORY, PALATUL DE PALEONTOLOGIE, LONDRA: EŞTI ÎN POSESIA UNUI OBIECT FURAT LA EPSOM. NI-L VEI ÎNAPOIA, ÎN TOTALITATE ŞI NEATINS, URMÂND ÎNTOCMAI ORDINELE CE-ŢI VOR FI TRANSMISE PRIN RUBRICA DE MESAJE PERSONALE DIN LONDON DAILY EXPRESS. PÂNĂ VOM PRIMI LUCRUL CE NE APARŢINE VEI SUFERI O SERIE

DE PEDEPSE CARE VOR CULMINA, DACĂ SITUAŢIA O IMPUNE, CU DISTRUGEREA TOTALĂ. EDWARD MALLORY: ÎŢI ŞTIM NUMĂRUL, IDENTITATEA, TRECUTUL ŞI AMBIŢIILE; ÎŢI CUNOAŞTEM PERFECT TOATE SLĂBICIUNILE. ORICE OPOZIŢIE ESTE INUTILĂ; SINGURA TA ŞANSĂ E SĂ TE SUPUI IMEDIAT ŞI NECONDIŢIONAT. CĂPITANUL SWING.

Mallory rămase stupefiat, cuprins de amintiri pe care le crezuse uitate. Iarăşi Wyoming, o dimineaţă când se ridicase din patul improvizat şi descoperise un şarpe cu clopoţei cuibărit lângă trupul lui cald. Simţise şarpele cum se furişează la spatele lui în timp ce dormea profund, însă în starea de confuzie de atunci nu dăduse importanţă senzaţiei. Iar acum, dintr-o dată, avea dovada.

Smulse cartela şi o examină cu minuţiozitate. Celuloză camforată, umezită cu ceva având un miros înţepător – apoi literele negre începură să se şteargă. Cartela flexibilă devenise fierbinte între degetele lui. Îi dădu drumul pe dată, reţinându-şi o exclamaţie de uimire. Obiectul căzu pe tăblia mesei, chircindu-se, apoi începu să se exfolieze în straturi mai subţiri decât foile de ceapă, în vreme ce devenea ameninţător de cafeniu la margini. Din el porni să se înalţe un firicel de fum şi, în aceeaşi clipă, înţelese că urma să izbucnească în flăcări.

Precipitat, vârî mâna în coş şi scoase întâmplător ultimul număr, gros şi cenuşiu, din *Jurnalul trimestrial al Societăţii de Geologie* şi izbi imediat cartela cu el. După ce o lovi de două ori, se destrămă, devenind un ghemotoc inform şi înnegrit, pe jumătate amestecat cu lacul băşicat al tăbliei.

Desfăcu dintr-o singură mişcare o scrisoare imploratoare, aruncă hârtia dinăuntru fără s-o mai citească şi, slujindu-se de cotorul drept şi tare al jurnalului, mătură cenuşa în plic. Masa nu părea prea grav distrusă…

— Doctore Mallory?

Cu o tresărire vinovată, ridică ochii. În faţă îi apăruse un chip necunoscut. Bărbatul, un londonez înalt şi bine ras, îmbrăcat foarte simplu, cu o înfăţişare demnă şi serioasă, stătea în picioare de cealaltă parte a mesei, ţinând în mână nişte hârtii şi un carnet.

— Un exemplar foarte prost conservat, rosti Mallory brusc, pe un ton exaltat, într-o încercare de a ascunde adevărul. Ţinut în camfor! Ce barbarie!

Împături plicul şi-l strecură în buzunar.

Fără a scoate o vorbă, necunoscutul îi întinse o carte de vizită. Pe ea se aflau numele: Ebenezer Fraser, numărul de expediere a telegramelor şi un mic Sigiliu al Statului în relief. Nimic altceva. Cealaltă faţă oferea un portret de o gravitate împietrită care părea a fi expresia firească a omului.

Mallory se ridică dorind să-i întindă mâna, apoi îşi dădu seama că degetele îi sunt mânjite de acid. De aceea făcu o plecăciune, se aşeză imediat şi-şi şterse pe furiş mâinile de dosul crăcilor pantalonilor. Pielea de pe degetul mare şi cel arătător părea uscată, ca şi cum ar fi fost muiată în formaldehidă.

— Sper că n-aţi păţit nimic, murmură Fraser, aşezându-se în faţa lui Mallory. V-aţi revenit după atacul de ieri?

Mallory aruncă o privire către celălalt capăt al bibliotecii. Bărbaţii de acolo stăteau încă grupaţi şi se părea că gesturile lui stranii şi apariţia bruscă a lui Fraser le stârnise atenţia.

— Oarecum, rosti Mallory cu jumătate de gură. I s-ar putea întâmpla oricui în Londra.

Fraser ridică dintr-o sprânceană, dar numai o idee.

— Regret că accidentul pe care l-am avut vă determină să vă deranjaţi, domnule Fraser.

— Nu-i niciun deranj, domnule. Fraser deschise un carnet legat în piele şi-şi scoase un toc rezervor din redingota cu croială simplă, chiar severă. Vreţi să-mi răspundeţi la câteva întrebări?

— Ca să vă spun adevărul, acum nu prea am timp…

Fraser îl reduse la tăcere cu o privire imperturbabilă.

— Sunt aici de trei ore, domnule, aşteptând să discut cu dumneavoastră.

Mallory dădu să se scuze cu stângăcie.

Fraser nu luă în seamă spusele lui.

— Azi dimineaţă, la ora şase, am asistat afară la o întâmplare extrem de ciudată. Un tânăr vânzător de ziare striga în gura mare că Mallory Leviatan a fost arestat pentru comiterea unui asasinat.

— Eu? Edward Mallory?

Fraser încuviinţă din cap.

— Nu pricep. De ce-ar fi anunţat băiatul acela o asemenea minciună sfruntată?

— Şi-a vândut o parte din ziare, îl anunţă Fraser pe un ton sec. Chiar şi eu am cumpărat unul.

— Ce Dumnezeu avea de spus ziarul aceia despre mine?

— Nicio veste despre vreun Mallory, spuse Fraser. Vă puteţi convinge.

Dădu drumul pe masă unui ziar împăturit: *Daily Express,* ediţia londoneză.

Mallory aşeză ziarul cu atenţie deasupra coşului.

— O glumă proastă, sugeră el, simţindu-şi gâtul uscat. Vagabonzii de aici sunt în stare de orice…

— Când am ieşit din nou afară, micul escroc o tulise, spuse Fraser. Dar mulţi dintre colegii dumneavoastră l-au auzit răcnind vestea. Toată dimineaţa numai despre asta s-a discutat aici.

— Înţeleg, făcu Mallory. Asta explică o anumită… în fine!

Îşi drese glasul.

Fraser îl urmări impasibil.

— Iar acum, domnule, aţi face bine să aruncaţi o privire.

Scoase un document împăturit din agendă, îl desfăcu, şi-l împinse uşor pe tăblia lustruită din mahon.

Un dagherotip tipărit de Maşinărie. Un cadavru, întins pe o targă, cu o fâşie de pânză petrecută peste coapse. Poza fusese făcută într-o morgă. Trupul fusese desfăcut de la pântece până la stern dintr-o singură tăietură de cuţit. Pielea de pe piept şi picioare avea o paloare marmoreană, contrastând puternic cu mâinile foarte bronzate şi faţa rotofeie.

Era Francis Rudwick.

Dedesubtul imaginii se vedea o explicaţie. *O autopsie ştiinţifică. Subiectul „batracian” e ucis prin străpungerea măduvei spinării şi desfăcut într-o disecţie catastrofică. Prima dintr-o serie.*

— Dumnezeule mare! se miră Mallory.

— Document oficial de la morga poliţiei, îl lămuri Fraser. S-ar părea că a căzut în mâinile unui amator de scandaluri.

Într-un amestec de groază şi stupefacţie, Mallory rămase cu privirea fixată la imagine.

— Ce înseamnă asta?

Fraser îşi pregăti tocul.

— Dar ce înseamnă „batracian”, domnule?

— E din greceşte, răspunse Mallory mecanic. *Batrachos,* amfibiu. Broaşte, în primul rând. Făcu un efort să continue. Cândva, cu ani în urmă, într-o dispută, am afirmat că teoriile lui… adică teoriile lui Rudwick, sunt…

— Am auzit povestea azi dimineaţă, domnule. Se pare că le este cunoscută tuturor colegilor dumneavoastră. Fraser răsfoi câteva pagini din agendă. V-aţi adresat lui Rudwick: „Acest curs al evoluţiei nu se desfăşoară cu lentoarea batraciană a gândirii dumitale.” Făcu pauză. Individul semăna puţin cu un broscoi, nu-i aşa?

— Asta s-a întâmplat în cursul unei dezbateri publice de la Cambridge, spuse Mallory rar. Ne înfierbântasem…

— Rudwick a susţinut că eraţi turbat de furie, spuse gânditor Fraser. Se pare că nu v-a priit deloc acea remarcă.

Mallory roşi.

— N-avea niciun drept să afirme aşa ceva, cu un aer de nobil…

— Eraţi duşmani.

— Da, dar… Mallory îşi tamponă fruntea. Doar nu credeţi că aş fi comis o *asemenea* faptă!

— Nici măcar nu v-a trecut prin minte, sunt convins, îl asigură Fraser. Mă înşel, sau sunteţi din Sussex? Dintr-un oraş numit Lewes?

— Da, ce-i cu asta?

— Se pare că zeci de asemenea poze au fost expediate de la oficiul poştal din Lewes.

Mallory îl privi năucit.

— Zeci?

— Expediate pretutindeni, către colegii dumneavoastră de la Societatea Regală, domnule. Nesemnate.

— Isuse Cristoase! răbufni Mallory, au de gând să mă distrugă!

Fraser nu-i răspunse.

Mallory se uită lung la imaginea de morgă. Tristeţea ei se revelă brusc, cu o forţă cumplită.

— Sărmanul Rudwick! Uitaţi-vă ce i-au făcut!

Fraser îl urmări politicos.

— Era unul dintre noi! izbucni Mallory, cuprins de un sentiment de sinceritate amestecată cu furie. Nu era teoretician, ci un căutător de fosile foarte bun. Dumnezeule, gândiţi-vă la familia lui amărâtă!

Fraser îşi notă ceva.

— Familia… trebuie să am şi asta în vedere. E foarte probabil ca şi lor să li se fi spus că dumneavoastră l-aţi asasinat.

— Dar eu eram în Wyoming în momentul acela. Toată lumea ştie asta!

— Un om bogat putea angaja pe cineva s-o facă.

— Nu sunt bogat.

Fraser nu reacţionă.

— Adică, nu eram, explică Mallory, la vremea aceea…

Fraser răsfoi cu atenţie prin agendă.

— Am câştigat banii la pariuri.

Fraser se arătă vag interesat.

— Colegii mei au băgat de seamă cum îmi cheltuiesc banii, încheie Mallory, simţind un fior îngheţat. Şi s-au mirat de unde provin. M-au vorbit pe la spate, nu?

— Invidia dă frâu liber limbii, domnule.

Mallory se simţi cuprins de un val ameţitor de spaimă. Teroarea plutea ameninţător în aer ca un roi de viespi stârnite. După câteva momente, învăluit de tăcerea plină de tact a lui Fraser, Mallory îşi recăpătă stăpânirea de sine. Scutură din cap încet şi strânse din dinţi. Nu avea să se lase mistificat şi nici fugărit. Erau multe lucruri de rezolvat. Dovada o avea în faţă. Se aplecă şi, încruntându-se, studie imaginea cu ochi febrili.

— „Prima dintr-o serie”, scrie acolo. Aceasta e o ameninţare, domnule Fraser. Dă de înţeles că vor urma şi altele. „O disecţie catastrofică.” Face referire la disputa noastră ştiinţifică, ca şi cum din cauza asta ar fi murit!

— Savanţii iau disputele în serios, spuse Fraser.

— Susţineţi cumva că oamenii de ştiinţă cred că *eu* am trimis aşa ceva? Că angajez asasini ca Machiavelli, că sunt un maniac primejdios care se laudă că şi-a ucis rivalii?

Fraser nu-i răspunse.

— Doamne! exclamă Mallory. Ce trebuie să fac?

— Şefii mei mi-au încredinţat acest caz spre rezolvare, îl anunţă Fraser pe un ton oficial. Va solicit să aveţi încredere în discreţia mea, doctore Mallory.

— Dar cum o să-mi mai salvez reputaţia? Trebuie să merg la fiecare om din această clădire şi să-i spun că... să-l conving că nu-s un demon ucigaş?

— Guvernul nu va permite ca un savant de valoare să fie hărţuit în acest mod, îl asigură Fraser pe un ton calm. Mâine, la sediul din Bow Street, Inspectorul Şef al Poliţiei va emite o declaraţie către Societatea Regală, arătând că sunteţi o victimă nevinovată a unei acţiuni premeditate de defăimare, şi că nu sunteţi bănuit de amestec în cazul Rudwick.

Mallory îşi frecă barba cu un gest nervos.

— Credeţi că asta va avea vreun efect?

— Dacă considerăm necesar, vom da o declaraţie publică şi către toate cotidianele.

— Dar o asemenea publicitate n-ar stârni şi mai multă suspiciune în legătură cu persoana mea?

Fraser se foi puţin pe scaun.

— Doctore Mallory, Biroul meu există pentru a anihila conspiraţiile. Avem destulă experienţă. Resursele nu ne lipsesc. Nu ne vom lăsa înşelaţi de uneltirile unei clici de ticăloşi. Intenţionăm să stârpim această liotă de conspiratori, până la ultimul, şi vom reuşi asta mai repede, domnule, dacă vă arătaţi deschis faţă de mine şi-mi declaraţi tot ce ştiţi.

Mallory se rezemă de spătarul scaunului.

— Nu-mi stă în fire să fiu necinstit, domnule Fraser. Aceasta e însă o maşinaţiune scandaloasă şi josnică.

— Nu-i nevoie să vă temeţi că mă veţi şoca.

Mallory îşi plimbă privirea peste rafturile din lemn de mahon, jurnalele solid închegate, cărţile legate în piele şi atlasele de dimensiuni impresionante. Bănuiala plutea în aer ca o pângărire care ardea. După atacul a cărui ţintă fusese cu o zi înainte,

Palatul i se păruse o fortăreaţă binecuvântată, însă acum îl simţea ca pe o vizuină de bursuc.

— Nu e locul potrivit să vă povestesc ce ştiu, mormăi el.

— Aşa e, îl aprobă Fraser. Dar dumneavoastră trebuie să vă continuaţi activitatea ştiinţifică la fel ca până acum. Luaţi o atitudine demnă, ignoraţi bârfele şi probabil că duşmanii vor socoti că planul lor a dat greş.

Sfatul i se păru de bun-simţ. În cel mai rău caz, reprezenta o modalitate de acţiune. Se ridică imediat în picioare.

— Să-mi văd de treburile obişnuite, deci? Da, cred că e mai bine aşa, Chiar recomandabil.

Fraser se ridică aproape simultan cu el.

— Cu îngăduinţa dumneavoastră, domnule, o să vă însoţesc. Consider că astfel vom pune capăt necazurilor.

— S-ar putea să vă schimbaţi părerea dacă aţi cunoaşte toate dedesubturile acestei blestemate istorii, spuse Mallory îmbufnat.

— Domnul Oliphant m-a informat asupra problemelor.

— Mă îndoiesc, îl contrazise Mallory. A închis ochii la aspectele cele mai grave.

— Eu nu-s politician, remarcă Fraser, pe acelaşi ton înţelegător. Mergem?

Dincolo de pragul Palatului, cerul londonez era o cupolă de ceaţă difuză, de culoare gălbuie.

Atârna deasupra oraşului cu o măreţie înfricoşătoare, ca un cuirasat. Gigantic, lichefiat, aducător de tunete şi fulgere. Tentaculele lui, mizeria aruncată spre înalt de coşurile de fum ale oraşului, răsucite şi unduindu-se şerpeşte precum firicelele de fum ce se ridică din flacăra unei lumânări într-o atmosferă de acalmie, dispersându-se în atingere cu plafonul de netrecut al norului imens şi ameninţător. Soarele invizibil arunca o lumină apoasă şi difuză.

Mallory studie strada şi dimineaţa londoneză ce devenise stranie din cauza luminii chihlimbarii, profunde şi încărcate de funingine.

— Domnule Fraser, am înţeles că v-aţi născut şi aţi trăit mai tot timpul la Londra.

— Da, domnule.

— Aţi mai pomenit *cândva* o asemenea vreme?

Fraser privi printre gene la cer şi rămase puţin pe gânduri.

— Doar când eram copil, domnule, iar ceaţa amestecată cu fum acoperea totul. Dar radicalii au construit coşuri mai înalte. Acum fumul se împrăştie spre alte zone. Făcu o pauză. În mare parte.

Mallory studie norii plaţi cu oarecare fascinaţie. Regreta că nu dedicase mai mult timp studiului pneumodinamicii. Acest plafon compact de nori neclintiţi dovedea o absenţă nesănătoasă a turbulenţei naturale, ca şi cum, din anumite motive, sistematica dinamică a atmosferei încremenise. Întâi metroul cu miros pestilenţial, Tamisa încărcată de gunoaie în mişcare, iar acum asta.

— S-ar părea că nu e la fel de cald ca ieri, mormăi el.

— Dar e o căldură apăsătoare, domnule.

Pe străzi era o aglomeraţie cum numai în Londra se putea întâlni. Omnibuzele şi cabrioletele erau toate ocupate, fiecare intersecţie se blocase din cauza trăsurilor hodorogite şi a docarelor, vizitiii blestemau, iar caii, cu nările dilatate, gâfâiau. Vehiculele cu abur se târau cu viteză de melc, multe dintre ele trăgând remorci cu roţi din cauciuc, încărcate de provizii. Avu senzaţia că exodul obişnuit din timpul verii al nobilimii se transformase într-o retragere disperată. Înţelegea pe deplin această fugă.

Era mult de mers pe jos până în strada Fleet, unde avea întâlnire cu Disraeli. Părea că ideea cea mai bună e să ia trenul şi să îndure Duhoarea.

Numai că membrii Frăţiei britanice a geniştilor şi minerilor, aflaţi în grevă, păzeau intrarea către staţia din strada Gloucester. Alcătuiseră pichete, întinseseră pancarte de-a latul trotuarului şi înălţau baricade din saci plini cu nisip, ca o armată de ocupaţie. Oamenii din mulţimea compactă îi priveau, păstrând totuşi ordinea; nu păreau iritaţi de îndrăzneala greviştilor, ci mai curând curioşi sau intimidaţi. Pesemne se bucurau văzând metroul închis sau mai degrabă se temeau de muncitorii care lucrau în subteran. Greviştii, care purtau căşti pe cap, răsăriseră din măruntaiele pământului, unde le era locul, ca nişte gnomi bine clădiţi.

— Nu-mi place cum se prezintă situaţia, domnule Fraser.

— Nici mie, domnule.

— Să schimbăm câteva cuvinte cu oamenii de aici. Mallory traversă strada. Interpelă un muncitor scund, cu nasul vârstat de vinişoare sângerii, care răcnea la mulţime şi le dădea manifeste cu forţa. Care-i necazul, frăţioare?

Lucrătorul îl măsură pe Mallory din cap până-n călcâie şi rânji, fără să scape scobitoarea din fildeş pe care o ţinea între dinţi. Omul avea un cercel placat cu aur în ureche, ori poate era chiar din aur masiv, fiindcă Frăţia era un sindicat puternic, posedând multe patente ce dovedeau o ingeniozitate deosebită.

— O să-ţi zic totul pe scurt, dom'le, asta pen'că întrebi cu bun-simţ. E vorba de nenorocitele astea de trenuri pneumatice, făcute cu picioarele! Noi i-am spus Lordului Babbage, într-o petiţie, că tunelurile astea blestemate n-o să se aerisească în veci. Da' s-a găsit un ticălos de savant care ne-a ţinut o conferinţă plină de nerozii, iar acum lucrurile s-au împuţit ca o mâţă moartă ţinută în soare.

— Asta e o problemă gravă, domnule.

— Cum dracu' să nu fie, amice?!

— Cunoşti numele savantului care a făcut recomandarea?

Muncitorul comentă întrebarea cu alţi doi-tovarăşi care aveau căşti pe cap.

— Un lord pe nume Jefferies.

— Îl cunosc pe Jefferies! exclamă el uimit. Susţinea că pterodactilul descoperit de Rudwick nu putea zbura. Ba mai mult, dovedise, după cum afirma el, că „reptila aceea capabilă să planeze” nu-şi mişca aripile. Ticălosul e un nepriceput! Ar fi trebuit dat în judecată pentru şarlatanie!

— Şi mata eşti savant, dom'le?

— Nu de acelaşi soi, îi răspunse Mallory.

— Da' ce caută amicul tău, cu mutră de poliţai? Muncitorul se trase cu un gest necontrolat de inelul din ureche. Oare nu şi-o nota tot ce spunem în carneţel, ce zici?

— Nici gând, spuse Mallory cu un aer demn. Vrea doar să ştie cum stau lucrurile în realitate.

— Dacă vrei să afli adevărul gol-goluţ, domnia ta, intră pe brânci acolo jos şi răzuieşte singur o găleată din rahatul ăla mucegăit de pe cărămizi. Vidanjori care au făcut treaba asta

vreme de douăzeci de ani îşi varsă şi maţele acolo din cauza putorii.

Muncitorul din subteran se îndreptă spre o femeie purtând o crinolină vărgată.

— Nu poţi coborî acolo, drăguţă, în Londra nu mai circulă niciun tren…

Mallory îşi văzu de drum.

— Şi nu-s decât la început! bombăni el tare, lăsând impresia că se adresează lui Fraser. Când un om de ştiinţă se apucă să dea consultaţii în industrie, trebuie să fie sigur de ceea ce afirmă.

— Vremea e de vină! spuse Fraser

— Nicidecum! E o chestiune de etică ştiinţifică! Şi eu am primit o asemenea solicitare… de la un individ din Yorkshire, care voia să construiască o seră din sticlă luând drept model şira spinării şi coastele brontozaurului. Structura e bună şi rezistentă, i-am zis eu, dar nu va putea etanşa geamurile şi va ploua înăuntru. Prin urmare, n-am primit slujba, şi nici onorariul pentru consultanţă, dar reputaţia mea de om de ştiinţă a rămas nepătată! Mallory pufni iritat de aerul uleios, îşi drese glasul şi scuipă la rigolă. Nu-mi vine a crede că bezmeticul acela de Jefferies a fost în stare să-i dea Lordului Babbage sfaturi atât de neroade.

— N-am văzut încă un savant vorbind clar unui muncitor din subteran.

— Atunci nu-l cunoaşteţi pe Ned Mallory! Eu respect orice om cinstit care-şi ştie meseria.

Fraser rămase pe gânduri. Judecând după expresia neclintită de pe faţa lui, părea să-i pună la îndoială afirmaţia.

— Muncitorii ăştia ai dumneavoastră sunt nişte zurbagii periculoşi.

— E vorba de un sindicat radical de ispravă. Oamenii au apărat cu îndârjire Partidul în zilele de început. Şi încă nu s-au dezis de asta.

— În vremea Tulburărilor au ucis o mulţime de poliţişti.

— Aceia erau oamenii lui Wellington, spuse Mallory.

Fraser dădu din cap sumbru.

Nu aveau de ales, trebuia să meargă pe jos tot drumul până la locuinţa lui Disraeli. Fraser avea picioare lungi şi reuşi să ţină lesne pasul cu Mallory, fără să se arate nemulţumit. Refăcând o parte din drum, pătrunseră în Hyde Park, unde Mallory spera să găsească o gură de aer mai proaspăt. Însă aici, într-o neclintire cleioasă, frunzişul părea pe jumătate ofilit, iar lumina verzuie de sub coroanele copacilor sugera o stare de boală fără leac.

Cerul devenise un cazan de fum învârtejit şi îngroşându-se. Priveliştea ameninţătoare părea să fi speriat graurii din Londra, fiindcă deasupra parcului se ridicaseră în zbor o mulţime de păsări, formând un stol mare. Mallory îl urmări plin de admiraţie, fără a se opri. Formarea stolurilor reprezenta o lecţie foarte instructivă de fizică dinamică. Era extraordinar cum interacţiunea sistematică dintre atât de multe păsărele putea da naştere unor forme elegante pe suprafeţe întinse în aer: un trapez, apoi un trunchi de piramidă, o semilună turtită, apoi îndoindu-se de la mijloc, întocmai ca un val gata să se rostogolească. Fenomenul, bine studiat, putea deveni subiectul unei lucrări interesante.

Se împiedică de ciotul unei rădăcini. Fraser îl prinse de mână.

— Domnule!

— Da, domnule Fraser?

— Vă rog să fiţi cu ochii în patru. S-ar putea să fim urmăriţi.

Mallory privi în jur. Nu prea avea rost; parcul era aglomerat şi nu vedea nici urmă de bărbatul cu batista, şi nici pe însoţitorul său cu pălărie.

Ajunşi la Rotten Row, un detaşament de cavaleriste – „frumoasele îmblânzitoare de cai”, cum le numeau jurnaliştii, acesta fiind un eufemism pentru curtezanele cu stare – se strânseseră în jurul uneia dintre camarade, care fusese azvârlită din şa de calul ei castrat, de culoare castanie. Când ajunseră mai aproape, Mallory şi Fraser văzură că animalul se prăbuşise la pământ şi zăcea cu spume la bot, gâfâind în iarba umedă de la marginea drumului. Călăreaţa era mânjită de pământ, dar scăpase nevătămată. Blestema Londra, aerul scârbos, femeile care-o îndemnaseră să galopeze, precum şi pe bărbatul care-i cumpărase calul.

Fraser ignoră cu un aer politicos neplăcutul spectacol.

— Domnule, în meseria mea m-am deprins să apreciez mişcarea în aer liber. În aceste momente nu avem în preajmă nici uşi întredeschise, nici urechi curioase. N-aţi vrea să-mi povestiţi ce necazuri aveţi, în cuvinte simple şi clare, aşa cum vă amintiţi că s-au petrecut evenimentele?

Mallory continuă să meargă tăcut vreme de câteva secunde, gândindu-se cum să procedeze. Era tentat să aibă încredere în Fraser; dintre toţi oamenii cu oarecare autoritate cărora li s-ar fi adresat pentru rezolvarea necazurilor lui, doar acest poliţist ferm arăta pregătit să descopere, plin de îndrăzneală, miezul lucrurilor. Şi totuşi, o asemenea încredere presupunea şi riscuri pe măsură, iar ele nu-l priveau doar pe el.

— Domnule Fraser, în această afacere e primejduită reputaţia unei doamne din înalta societate. Înainte de a spune ceva, trebuie să-mi daţi cuvântul dumneavoastră de onoare că nu-i veţi leza interesele.

Fraser îşi continuă plimbarea cu un aer meditativ, ţinându-şi mâinile împreunate la spate.

— Ada Byron? întrebă el într-un târziu.

— Da! Oliphant v-a spus adevărul, am dreptate?

Fraser clătină rar din cap.

— Domnul Oliphant e foarte discret. Dar noi, poliţiştii, suntem deseori chemaţi să rezolvăm încurcăturile ce apar în familia Byron. S-ar putea afirma fără a greşi prea mult că ne-am specializat în asemenea acţiuni

— Am avut impresia că v-aţi dat seama aproape imediat, domnule Fraser! Cum explicaţi asta?

— Trista experienţă, domnule. Vorbele dumneavoastră au spus totul, recunosc pe dată tonul acela de veneraţie – „reputaţia unei doamne din înalta societate”.

Fraser se uită visător la parcul mohorât, fără a scăpa din ochi băncile curbate din lemn de tek şi fier, ocupate de bărbaţi descheiaţi la guler, femei îmbujorate făcându-şi vânt cu evantaie, grupuri lipsite de vlagă formate din copii ai oraşului, având ochii înroşiţi şi dovedindu-se greu de strunit pe arşiţa aceea apăsătoare.

— Ducesele şi contesele s-au ales cu conacele somptuoase arse în Vremea Tulburărilor. Doamnele radicalilor pot să-şi dea

aere cât vor, dar lumea tot nu le va considera „mari doamne”, cum se întâmpla demult, decât dacă s-ar referi la Regină în persoană, ori la aşa-numita Regină a Maşinăriilor.

Păşi atent pe deasupra cadavrului minuscul al unui graur care zăcea exact pe mijlocul aleii presărate cu pietriş, rămas cu aripile desfăcute şi cu ghearele mici şi zgârcite în aer. La câțiva metri mai departe trebuiră să rărească amândoi pasul pentru a ocoli zeci de alte cadavre de păsări.

— Cred c-ar fi mai bine să începeţi cu începutul, domnule. Povestiţi-mi despre regretatul domn Rudwick şi despre acea dispută.

— Cum doriţi, acceptă Mallory. Îşi şterse sudoarea de pe faţă. Pe batistă apărură puncte negre de funingine. Am ajuns doctor în Paleontologie. Puteţi trage concluzia că sunt un susţinător credincios al Partidului. Familia mea are origini destul de umile dar, graţie radicalilor, am putut obţine doctoratul cu onoruri. Sprijin cu credinţă Guvernul britanic.

— Continuaţi, îl îndemnă Fraser.

— Am petrecut doi ani în America de Sud, căutând fosile împreună cu Lord Loudon, însă nu eram pe picioarele mele. Când mi s-a oferit prilejul de a conduce propria mea expediţie, finanţată cu generozitate, am primit. Şi la fel, după cum am aflat mai târziu, a procedat şi sărmanul Francis Rudwick, din motive asemănătoare.

— Amândoi aţi primit bani daţi de Comisia pentru Comerţ Liber din cadrul Societăţii Regale.

— N-am acceptat doar finanţarea, ci şi ordinele lor, domnule Fraser. Am trecut cincisprezece oameni peste graniţa americană. Am căutat oase de fosile, desigur, şi am făcut o mare descoperire, însă pe ascuns am livrat arme pieilor roşii, pentru a-i ajuta să reziste în faţa yankeilor. Am făcut hărţi ale căilor de comunicaţie de la graniţa canadiană spre sud, cu detalii de teren. Dacă ar izbucni vreodată un război între Marea Britanie şi America… Făcu o pauză. Ei bine, acolo bântuie deja un război cumplit, nu? Suntem de partea Confederaţiei sudiste, dar numai de formă.

— N-aţi bănuit că viaţa lui Rudwick ar putea fi în pericol din cauza acestor activităţi secrete?

— Pericol? Păi sigur că da. Dar nu acasă, în Anglia… Când Rudwick a fost ucis aici, eu mă găseam în Wyoming; am aflat vestea când am ajuns în Canada. Moartea lui a constituit un şoc pentru mine… Am luptat îndârjit împotriva lui, dar în probleme teoretice, şi ştiam că plecase în Mexic să facă săpături, dar n-aveam idee că împărtăşeam acelaşi secret. Nu ştiam că Rudwick era un agent secret al Comisiei; consideram că excela în profesiunea noastră. Mallory oftă, vrând să mai alunge din piept aerul greu. Rămăsese surprins de propriile-i vorbe; niciodată nu recunoscuse aceste probleme, nici măcar faţă de sine. Îl cam invidiam pe Rudwick, aşa cred. Era mai în vârstă decât mine şi studiase cu Buckland.

— Buckland?

— Unul dintre cei mai reputaţi oameni de ştiinţă din domeniul nostru. A murit şi el. Dar adevărul e că nu l-am cunoscut bine pe Rudwick. Un om nesuferit, înfumurat şi rece faţă de cunoştinţele sale. Cel mai bine îi pria în expediţiile de explorare, la mare distanţă de tovărăşia oamenilor de societate. Îşi şterse ceafa de sudoare. Când am citit despre moartea lui într-o încăierare cu scursura societăţii, sfârşitul lui violent nu m-a surprins prea mult.

— Ştiţi cumva dacă Rudwick a cunoscut-o pe Ada Byron?

— Nu, răspunse Mallory, luat pe nepregătite. Nu ştiu. Nici eu, nici el nu eram chiar atât de bine cunoscuţi în cercurile ştiinţifice sau, în orice caz, nu făceam parte din anturajul Adei. Poate s-or fi cunoscut, dar cred c-aş fi aflat dacă ea îl proteja.

— Spuneţi că era un om de ştiinţă strălucit.

— Dar nu *galante.*

Fraser schimbă subiectul.

— Oliphant bănuieşte că Rudwick a fost asasinat de texani.

— N-am auzit de ei, spuse Mallory cu furie în glas. Cine cunoaşte cât de cât Texasul? Un tărâm sălbatic, peste mări şi ţări! Dacă texanii l-au omorât pe bietul Rudwick, înseamnă că Flota Regală ar trebui să le bombardeze porturile drept represalii, sau să facă ceva. Clătină din cap. Toată afacerea asta neplăcută, care i se păruse cândva atât de îndrăzneaţă şi inteligentă, îi apărea acum lipsită de strălucire şi mârşavă, aproape o înşelătorie josnică. Eu şi Rudwick am fost nişte

neghiobi că ne-am lăsat atraşi în manevrele acelei Comisii. Câţiva lorzi bogaţi care uneltesc în secret pentru a-i zgândări pe yankei. Republicile lor se sfârtecă deja una pe alta în legătură cu sclavia, drepturile provinciilor ori din diverse alte motive stupide! Rudwick a murit din cauza asta când, de fapt, putea să fie în viaţă pentru a dezgropa noi minuni. Mi-e şi ruşine!

— Unii ar putea susţine că astfel v-aţi făcut datoria de patrioţi. Că aţi acţionat în interesul Angliei.

— Presupun că da, spuse Mallory, cutremurându-se, dar simt o mare uşurare că pot vorbi deschis despre această problemă după atâta tăcere.

Fraser nu părea prea impresionat de relatare. Mallory bănui că pentru inspectorul Fraser asta era o poveste veche şi plicticoasă, ori pesemne doar un fragment neînsemnat dintr-o ilegalitate mai gravă şi dubioasă. Fraser nu urmărea însă implicaţiile politice; se limita la realităţile legate de crimă.

— Povestiţi-mi despre atacul împotriva dumneavoastră.

— Asta s-a întâmplat la Derby. Am văzut o doamnă cu faţa acoperită de un văl, maltratată groaznic de un bărbat şi o femeie, pe care i-am bănuit a fi răufăcători – femeia fiind o anume Florence Russell Bartlett, dar presupun că ştiţi.

— Da. Depunem toate eforturile s-o găsim pe această doamnă Bartlett.

— Nu l-am putut identifica pe însoţitorul ei. Dar parcă că i-am auzit numele rostit: „Swing”. Ori „Căpitan Swing”.

Fraser tresărise.

— I-aţi spus asta domnului Oliphant?

— Nu.

Simţind cât de delicată era situaţia, nu mai spuse altceva.

— Poate că-i mai bine aşa, remarcă Fraser, după un moment de gândire. Domnul Oliphant e uneori imaginativ, iar „Căpitanul Swing” e un nume foarte faimos în cadrul conspiraţiilor; un personaj mitic, precum „Ned Ludd”, sau „Generalul Ludd”. Cu ani în urmă, bandele lui Swing erau formate din ludditi din provincie. Majoritatea incendiatori. Dar pe Vremea Tulburărilor au devenit de nestăpânit şi au ucis o mulţime de nobili de ţară, arzându-le frumoasele conace.

— Aha! făcu Mallory. Credeţi deci că acest individ e un luddit?

— Nu mai există aşa ceva, spuse calm Fraser. Au dispărut la fel ca dinozaurii dumneavoastră. Presupun că e mai curând vorba de folosirea deliberată a numelui. Avem descrierea acestui tip, avem şi metode – când o să-l prindem, o să aflăm de unde gustul acesta pentru asumarea unei false identităţi.

— Bine, dar acest individ sigur nu e un lucrător agricol – seamănă cu un filfizon cu gusturi franţuzite, amator de curse. Când am sărit în apărarea doamnei, s-a repezit la mine cu un stilet! M-a rănit la picior. Am fost norocos, cred, că lama nu fusese otrăvită.

— Poate era, spuse Fraser. Majoritatea otrăvurilor sunt mult mai slabe decât îşi închipuie lumea…

— În fine, l-am doborât pe ticălos la pământ şi astfel i-am pus pe amândoi pe goană, salvând victima. Necioplitul a jurat de două ori că mă va ucide. Cu vorbele lui, mă va „distruge”. După aceea mi-am dat seama că doamna nu putea fi decât Ada Byron. A început să vorbească extrem de straniu – de parcă ar fi fost drogată sau speriată de-şi ieşise din minţi. M-a implorat s-o conduc către Loja Regală, dar în timp ce ne apropiam de ea, a scăpat de mine apelând la o stratagemă – fără măcar un cuvânt de mulţumire c-o salvasem.

Mallory tăcu o clipă şi-şi verifică lucrurile din buzunare.

— Cred că aceasta e esenţa celor întâmplate, domnule. La scurt timp după aceea, am câştigat o mare sumă de bani, pariind pe un vehicul cu aburi construit de un prieten de-al meu. El mi-a furnizat câteva informaţii foarte utile şi m-a transformat dintr-un modest erudit într-un om cu bani. Mallory se trase de barbă. Chiar dacă acest salt a fost mare, în momentul respectiv minunea nu m-a impresionat atât de mult.

— Înţeleg.

Fraser continuă să păşească tăcut. Se apropiară de Hyde Park Corner, unde câţiva bărbaţi stăteau cocoţaţi pe lăzi din lemn, adresându-se mulţimii şi tuşind. Fraser şi Mallory nu schimbară nicio vorbă cât trecură printre ascultătorii adunaţi ciorchine, cu expresii sceptice pe feţe.

Traversară fluviul pe podul Knights, aglomerat şi agitat, Mallory aşteptând ca Fraser să rupă tăcerea, însă poliţistul nu spuse nimic. Când ajunseră la porţile din fier de la intrarea în

Green Park, Fraser se întoarse şi privi îndelung strada în urma lor.

— Putem câştiga timp luând-o prin Whitehall, sugeră el în cele din urmă. Știu un drum mai dosnic.

Mallory aprobă cu un gest şi porni pe calea aleasă de Fraser.

La Buckingham Palace, tocmai avea loc schimbul gărzii. Familia regală, după cum era obiceiul, îşi petrecea vara în Scoţia, dar elita Gărzii îşi desfăşura ritualul zilnic chiar şi în absenţa Reginei. Trupele Palatului mărşăluiră mândre, îmbrăcate cu cel mai nou şi eficient echipament militar britanic, cel de luptă folosit în Crimeea, de culoarea nisipului, cu pete desenate în mod ştiinţific pentru a împiedica depistarea de către inamic. Ţesătura, inteligent concepută, îi indusese în eroare pe ruşi, asta era sigur. În urma pedeştrilor, un atelaj de cai de artilerie trăgeau o flaşnetă militară de mari dimensiuni, linia melodică nazală, când înaltă, când joasă, răsunând ciudat de plângăreţ în aerul neclintit şi rău mirositor.

Mallory aştepta ca Fraser să tragă o concluzie. Până la urmă nu mai avu răbdare.

— Domnule Fraser, mă credeţi că am întâlnit-o pe Ada Byron?

Fraser îşi drese glasul şi scuipă cu fereală.

— Da, domnule, sigur. Nu-mi place prea mult ideea, dar nici nu mă miră în mod deosebit.

— Nu?

— Nu, domnule. Înţeleg esenţa lucrurilor, destul de limpede. E ceva legat de jocuri de noroc. Lady Ada are un Modus.

— Un Modus, ce e acela?

— E vorba de o legendă în cercurile amatorilor de sport, doctore Mallory. Modusul e un sistem de joc, o stratagemă secretă de Inginerie matematică, menită să-i înfrângă pe pariori. E piatra lor filosofală, o modalitate de a scoate aur din nimic!

— Se poate realiza aşa ceva? E posibilă o astfel de analiză?

— Dacă e, pesemne că numai Lady Ada Byron o poate face, domnule.

— Prietena lui Babbage, zise Mallory. Da, acum cred. Da, într-adevăr!

— Poate că ea are un Modus, ori poate doar îşi închipuie asta, constată Fraser. Nu-s matematician, dar ştiu că n-a existat

vreodată un sistem de a face pariuri care să fi funcţionat cât de cât. În orice caz, iar a nimerit într-o încurcătură tare urâtă. Scoase un sunet de dezgust. Vânează de ani de zile fantasma asta a oricărui programator şi aşa a ajuns să intre în legătură cu indivizi foarte dubioşi – trişori, palavragii de joasă speţă, cămătari şi alţii şi mai şi. A acumulat atâtea datorii la jocuri, încât a dat naştere unor adevărate scandaluri!

Cu un gest inconştient, Mallory îşi vârî degetele mari prin cureaua unde-şi ţinea banii.

— Asta e! Dacă Lady Ada chiar a găsit un Modus, înseamnă că nu va mai avea datorii!

Fraser îi aruncă o privire în care se citea mila faţă de o asemenea naivitate.

— Un adevărat Modus ar distruge instituţia curselor! Ar ruina viaţa tuturor oamenilor care trăiesc de pe urma sportului... Aţi văzut vreodată cum se strânge mulţimea pariorilor să-l sfârtece pe un rău platnic? Un

Modus ar crea exact o astfel de încăierare. Lady Ada, la care ţineţi atât, o fi din înalta societate, dar n-are bun-simţ nici cât o muscă!

— E om de ştiinţă, domnule Fraser! Un mare geniu. I-am citit lucrările şi superbele ei demonstraţii matematice...

— Lady Ada Byron, Regina Maşinăriilor! continuă Fraser, pe un ton glacial în care răzbătea mai mult sila decât dispreţul. O femeie încăpăţânată! Seamănă foarte mult cu mama ei, nu? Poartă ochelari cu lentile verzi şi scrie cărţi ştiinţifice... Vrea să răstoarne universul şi să joace la zaruri cele două emisfere. Femeile nu vor şti *niciodată* când să se oprească...

Mallory surâse.

— Domnule Fraser, sunteţi căsătorit?

— Nu.

— Nici eu. Deocamdată. Iar Lady Ada n-a fost niciodată căsătorită. A ales mariajul cu Ştiinţa.

— Orice femeie are nevoie de un bărbat ca s-o mai strunească, spuse Fraser. Aşa a rânduit Dumnezeu relaţiile dintre bărbaţi şi femei.

Mallory se încruntă.

Fraser îi surprinse expresia de pe faţă şi consideră subiectul încheiat.

— E modul evolutiv de adaptare al rasei umane, încercă el să îndrepte lucrurile.

Mallory îl aprobă tăcut, cu un gest din cap.

***

Fraser lăsă clar de înţeles că nu dorea să-l întâlnească pe Benjamin Disraeli, căutând să se scuze că trebuie să urmărească orice mişcare pe stradă în căutarea eventualilor spioni, dar Mallory socoti că mai curând cunoştea reputaţia de care se bucura Disraeli ca jurnalist şi nu avea încredere în discreţia acestuia. Si acest lucru nici nu trebuia să mire.

Mallory cunoscuse mulţi oameni de afaceri în Londra, însă Disraeli „Ameţel" îi bătea pe toţi de departe. Mallory nu-l respecta în mod deosebit, dar găsea că devenea un interlocutor amuzant. Disraeli cunoştea sau doar pretindea că e la curent cu toate intrigile de culise din Camera Comunelor, că ştie toţi editorii şi cercurile mondene, toate seratele şi joile literare de la doamna Cutărescu ori Cutărică. Avea un aer şiret atunci când făcea aluzie la cunoştinţele sale, în asemenea ocazii semănând cu un magician.

Mallory aflase cu totul întâmplător că lui Disraeli i se interzisese de fapt accesul în câteva cluburi, asta pesemne fiindcă, deşi era un agnostic declarat şi respectabil, avea strămoşi evrei. Cu toate acestea, purtarea şi manierele lui lăsau o impresie greu de şters, astfel că londonezul care nu-l cunoştea pe „Ameţel" era fie imbecil, fie pe moarte. Se spunea că individul părea înzestrat cu o aură sau o atracţie care exercită influenţe asupra tuturor, şi erau momente în care şi Mallory se vedea silit să dea crezare unor asemenea zvonuri.

O servitoare cu bonetă şi şort îl conduse înăuntru. Disraeli era treaz şi-şi lua micul dejun: cafea tare, fără zahăr, şi un platou de macrou prăjit în gin. Purta papuci de casă, un halat turcesc şi fes din catifea, cu ciucuri.

— Bună dimineaţa, Mallory. Groaznică dimineaţă. Cumplită!

— Aşa e.

Disraeli îşi îndesă în gură şi ultima îmbucătură de macrou şi începu să-şi pregătească prima pipă a zilei.

— Eşti exact omul pe care voiam să-l văd astăzi, Mallory. Te pricepi la programare, la tehnică?

— Poftim?

— Am ceva nou, l-am cumpărat miercurea trecută. Vânzătorul a zis c-o să-mi uşureze viaţa. Îl conduse în biroul său, o încăpere care-i amintea de cea a lui Wakefield de la Biroul Central de Statistică, deşi ceva mai puţin ambiţioasă ca dimensiuni, cu resturi de tutun nefumat presărate pretutindeni, reviste înfiorătoare şi sandviciuri pe jumătate mâncate. Pe podea zăceau bucăţi ciopârţite de plută şi grămăjoare de rumeguş.

Mallory văzu că Disraeli îşi cumpărase o Maşină de Scris *Colt & Maxwell* şi reuşise să scoată obiectul din cutie şi să-l aşeze pe picioarele curbate din metal. Stătea pe o scândură murdară din stejar, în faţa unui scaun obişnuit.

— Totul pare în regulă, spuse Mallory. Care-i durerea?

— Păi, pot mişca pedala cu piciorul şi mă descurc binişor cu mânerele. Reuşesc să fac acul să se mişte către literele de care am nevoie. Dar după aceea, din maşină nu iese nimic.

Mallory deschise partea laterală a aparatului, trecu banda perforată din hârtie prin rolele de antrenare, apoi verifică fanta de încărcare a hârtiei păturite. Disraeli nu reuşise să antreneze bine rotiţele dinţate. Mallory se aşeză pe scaun, apăsă cu piciorul pe pedală până când aparatul căpătă viteză şi prinse în mâini manetele.

— Ce să scriu? Dictează-mi ceva.

— Cunoaşterea înseamnă putere, reacţionă prompt Disraeli.

Mallory trase acul încoace şi încolo prin dreptul literelor de pe cadran. Hârtia perforată începu să înainteze centimetru cu centimetru, înfăşurându-se elegant pe rola acţionată cu ajutorul unui arc, iar roata de tipărire scoase un zgomot liniştitor. Mallory lăsă volanta să se oprească singură şi extrase prima foaie din fantă. Pe ea scria CUNOAŞTEREA ÎNSEAMNĂ PUTERE.

— Trebuie o mână pricepută, spuse Mallory, întinzându-i pagina. Dar o să te obişnuieşti.

— Mai repede scriu de mână! se plânse Disraeli. Şi cu litere mult mai frumoase!

— Da, îi răspunse răbdător Mallory, dar nu poţi reîncărca banda; cu foarfecele şi puţin clei, înfăşori hârtia de perforat şi,

atâta vreme cât apeşi pedala, maşina îţi scoate o pagină după alta. Oricâte exemplare doreşti.

— Încântător, spuse Disraeli.

— Şi, bineînţeles, poţi revedea ceea ce ai scris. Rămâne-doar să tai şi să lipeşti banda.

— Profesioniştii *niciodată* nu-şi refac textele, remarcă Disraeli pe un ton acru. Să presupunem că vreau să scriu ceva elegant şi de largă respiraţie. Ceva de genul… Făcu un gest cu pipa aprinsă. „Există frământări tumultuoase ale minţii, când, asemeni măreţelor zbateri ale Naturii, totul aduce cu anarhia şi haosul dintru începuturi şi, cu toate acestea, în momente atât de tulburi, la fel ca din chinurile Naturii însăşi, apare un nou principiu de ordine, ori un nou mod de comportare, el controlând, aranjând şi aducând armonia între pasiuni şi elemente care aparent ameninţă să declanşeze doar disperarea şi dezastrul”.

— Sună foarte bine, recunoscu Mallory.

— Îţi place? E din noul capitol al cărţii tale. Dar cum mă pot concentra asupra elocvenţei când trebuie să pedalez şi să dau din mâini ca o spălătoreasă?

— Păi, dacă faci vreo greşeală, poţi imediat să retipăreşti pagina direct de pe bandă.

— Mi s-a spus că aparatul va face *economie* de hârtie!

— Ai putea angaja un secretar priceput şi-i dictezi.

— Am fost asigurat că voi economisi şi *bani*! Disraeli trase un fum din pipa cu muştiuc lung. Presupun că n-am încotro. Editorii ne vor obliga pe toţi să folosim inovaţia asta. *Evening Telegraph* se utilează deja complet cu Maşinării. Aud că şi Guvernul face mare tam-tam. Frăţia culegătorilor, înţelegi? Ne apucăm de treabă? Regret, dar trebuie să ne grăbim. Azi ar trebui să iau notiţe pentru cel puţin două capitole.

— De ce?

— Plec în Europa, împreună cu un grup de prieteni, explică Disraeli. Cred că în Elveţia. Într-un locşor pe înălţimile Alpilor, unde noi, veselii scribi, putem respira puţin aer curat.

— Cel de afară e irespirabil, spuse Mallory. Înfiorătoare vreme.

— Acesta e subiectul preferat de discuţie în toate saloanele, îi spuse Disraeli, aşezându-se la birou. Începu să caute febril maldărul de notiţe prin fiecare compartiment. Londra miroase urât în fiecare vară, dar anul acesta se vorbeşte de „Marea Duhoare”. Toţi nobilii şi-au făcut planurile de călătorie ori au plecat deja! Nu cred că va mai rămâne în Londra cineva din lumea bună. Se spune că şi Parlamentul o va şterge în susul fluviului, spre Hampton Court, iar Tribunalele la Oxford!

— Vorbeşti serios?

— Bineînţeles. Se pregătesc măsuri severe. Toate sunt hotărâte în mare secret, desigur, pentru a preîntâmpina panica în rândul populaţiei. Disraeli se întoarse pe scaun şi-i făcu semn cu ochiul. Dar măsurile vor fi comunicate, poţi fi sigur de asta.

— Ce fel de măsuri, Ameţel?

— Raţionalizarea apei de băut, oprirea uzinelor cu coşuri de fum şi a luminii de gaz, şi altele asemenea, explică el cu un aer distrat. Se poate spune orice despre cei care au ajuns lorzi prin propriile merite, dar există măcar garanţia că liderii acestei ţări nu sunt *proşti.*

Apoi îşi împrăştie notiţele pe toată tăblia biroului.

— Guvernul a pregătit planuri de urgenţă bine fundamentate ştiinţific, să ştii. Invazii, incendii, secetă şi molime… îşi răsfoi notiţele, lingându-şi când şi când degetul mare. Unora le face mare plăcere să se gândească la dezastre.

Lui Mallory aceste bârfe i se părură greu de crezut.

— Ce anume conţin acele „planuri de urgenţă”?

— Tot soiul de lucruri. Planuri de evacuare, presupun.

— Doar nu vrei să cred că Guvernul intenţionează să evacueze Londra.

Disraeli surâse răutăcios.

— Dacă ai mirosi Tamisa în dreptul Parlamentului, nu te-ai mai minuna că reprezentanţii noştri vor s-o rupă la sănătoasa.

— E chiar aşa de grav?

— Tamisa e un canal de scurgere pestilenţial, plin de putreziciune şi boală! rosti Disraeli ferm convins. Încărcată de resturi de la distilerii, uzine de gaz şi fabrici de produse chimice şi minerale! Materiile cuprinse de putrefacţie atârnă ca algele de piloţii Podului Westminster şi, în trecere, orice vapor cu abur

stârneşte un val de scârnă care întoarce maţele marinarilor pe dos din cauza duhorii.

Mallory surâse.

— Am scris un articol de fond despre asta, nu?

— Pentru *Morning Clarion*... Disraeli ridică din umeri. Recunosc, stilul meu retoric e mai colorat decât ar trebui. Dar a fost o vară al naibii de stranie, asta nu se poate nega. Câteva zile de ploaie bună, ca să cureţe Tamisa şi să împrăştie pătura de nori sufocanţi, şi totul va fi ca înainte. Dacă vremea asta nenorocită mai ţine mult aşa, cei în vârstă sau mai slabi de plămâni pot suferi cumplit.

— Chiar crezi ce spui, adevărat?

Disraeli coborî glasul.

— Se zice că iar s-au înregistrat cazuri de holeră în Limehouse.

Mallory simţi un fior rece pe şira spinării.

— *Cine* a afirmat aşa ceva?

— Doamna Bârfă. Dar cine i-ar pune la îndoială vorbele în condiţiile de faţă? Pe o vreme atât de împuţită, e foarte posibil ca efluviile şi duhorile să răspândească boli mortale. Îşi goli pipa şi începu să şi-o umple din nou cu tutun turcesc dintr-un humidor etanşat cu garnituri din cauciuc. Mallory, iubesc tare mult acest oraş, dar apar momente când bunul-simţ trebuie să cântărească mai mult în balanţă decât devotamentul. Tu ai familia în Sussex, ştiu asta. În locul tău, aş pleca de îndată să stau cu ei.

— Dar trebuie să ţin o prelegere. Peste două zile. Despre brontozaur. Cu ajutorul kinotropului!

— Anuleaz-o, îl sfătui Disraeli, făcându-şi de lucru cu un chibrit repetor. Amână totul.

— Nu pot. Pentru mine reprezintă un prilej deosebit, un eveniment profesional important, util şi pentru popularizare.

— Mallory, nimeni nu va veni să te vadă. Adică, nicio persoană importantă. O să-ţi baţi gura degeaba.

— Vor veni muncitori, se încăpăţână Mallory. Clasele de jos nu-şi permit să părăsească Londra.

— Aşa deci. Disraeli încuviinţă din cap şi dădu fumul afară. Are să fie splendid. Exact soiul de oameni care citesc poveşti de

groază de doi penny. Nu uita să-mi menţionezi numele în faţa publicului.
Mallory strânse din dinţi cu încrâncenare.
Disraeli oftă.
— Hai la treabă. Avem multe de făcut. Smulse de pe un raft ultimul număr din *Muzeul familiei.* Ce părere ai despre episodul de săptămâna trecută?
— Frumos. Cel mai bun de până acum.
— Prea multe teorii ştiinţifice. Trebuie să apelăm mai mult la latura sentimentală.
— Dacă-i bună, teoria nu strică nimănui, mă-nşel cumva?
— Doar specialiştii vor să citească despre presiunea exercitată asupra maxilarului unei reptile, Mallory. Domnule, în problema dinozaurilor, oamenii nu vor să ştie decât de ce naiba au dispărut cu toţii.
— Credeam că ne-am pus de acord să păstrăm asta pentru încheierea seriei.
— Da, sigur. Sfârşitul acela apoteotic, cu uriaşa cometă prăbuşindu-se şi furtuna de praf care a acoperit soarele cu totul şi a şters reptilele de pe faţa Pământului. Are foarte mult dramatism, e o adevărată catastrofă, Mallory, exact asta *apreciază* publicul la Catastrofism. Dezastrele *dau un sentiment mai înălţător* decât aiureala asta cu Uniformitatea, potrivit căreia Pământul are vârsta de o mie de milioane de ani. Leşinată şi plicticoasă – ca să nu zic mai mult!
— Apelul la emoţiile primare nu trebuie deloc neglijat! spuse Mallory, înfierbântat. Dovezile îmi dau dreptate! Priveşte Luna-e complet acoperită de cratere pricinuite de comete!
— Da, spuse Disraeli cu mintea în altă parte, ştiinţă exactă, cu atât mai bine.
— Nimeni nu poate explica de ce Soarele ar putea arde de zece milioane de ani. Nicio combustie nu durează atât – asta încalcă legile elementare ale fizicii!
— Să lăsăm subiectul deoparte pentru moment. Îl aprob întru totul pe prietenul tău, Huxley, că e necesar să luminăm publicul, dar trebuie să-i oferim şi ceva ce poate să înghită pe nemestecate. Cititorii noştri vor dori să ştie cât mai multe despre Mallory Leviatan, omul.

Mallory mormăi nemulţumit.

— Tocmai de aceea trebuie să revenim la treaba cu fata de indian.

Mallory scutură din cap. Se temuse de momentul acesta.

— Nu era o „fată”. Era femeie în toată legea…

— Am explicat deja că nu eşti căsătorit, spuse răbdător Disraeli. Nu vei declara că ai o iubită în Anglia. A sosit clipa să o prezentăm pe fecioara asta indiancă. Nu-i nevoie să faci afirmaţii indecente ori directe. Doar câteva cuvinte frumoase, o politeţe, acolo, câteva aluzii scăpate pe ici şi colo. Femeile se dau în vânt după asemenea lucruri, Mallory. Şi ele citesc mai mult decât bărbaţii. Îşi luă tocul rezervor. Nici măcar nu mi-ai spus cum o chema.

Mallory se aşeză pe scaun.

— Indienii Cheyenne n-au nume ca noi. Îndeosebi femeile lor.

— Dar trebuie să i se fi spus în vreun fel.

— Da, uneori îi spuneau Văduva lui Pătură Roşie, alteori Mama Şarpelui cu Pete, sau Mama Calului Şchiop. Dar n-aş putea băga mâna în foc pentru vreunul dintre ele. Aveam cu noi un interpret, o corcitură de franţuz care era mai tot timpul beat şi minţea ca o javră.

Disraeli îşi arătă dezamăgirea.

— Si n-ai vorbit niciodată direct cu ea?

— Nu ştiu. Am ajuns până acolo încât mă descurcam mulţumitor cu limbajul prin semne. Numele ei era Wak-see-nee-ha-wah, sau Wak-nee-see-wah-ha, ori ceva asemănător.

— Ce-ai zice s-o botezăm „Fecioara Preriei”?

— Ameţel, era văduvă. Avea doi copii mari. Îi lipseau câţiva dinţi şi era slabă ca un lup hămesit.

Disraeli suspină.

— Nu vrei să mă ajuţi deloc, Mallory.

— Bine, încuviinţă Mallory. Era bună cusătoreasă; asta poţi s-o spui. Noi i-am câştigat, ăă, prietenia, oferindu-i ace. De oţel, în locul aşchiilor din os de bizon. Şi mărgele de sticlă, bineînţeles. Tuturor le plac mărgelele.

— „Sfioasă la început, Floarea de Prerie a fost cucerită de dragostea ei înnăscută faţă de tot ce venea în sprijinul feminităţii”, spuse Disraeli, scriind de zor.

Continuă să rotunjească subiectul, cuvânt cu cuvânt, în vreme ce Mallory nu-şi găsea locul pe scaun.

Nimic mai departe de adevăr. Acesta însă nu putea fi încredinţat hârtiei sau unui ochi civilizat. Mallory reuşise să alunge din memorie acea relaţie sordidă. Dar n-o uitase chiar cu totul, în timp ce Disraeli aşternea pe hârtie dulcegăriile lui sentimentale, adevărul răbufni în memoria lui cu o acuitate nemiloasă.

Zăpada se aşternea pe corturile de formă conică, iar indienii Cheyenne erau beţi. Făceau un tărăboi cumplit, urlând şi chelălăind, fiindcă nenorociţii aceia nu ştiau cu adevărat ce însemna alcoolul; pentru ei, era o otravă şi un duh rău. Ţopăiau şi se bălăbăneau ca nişte apucaţi, trăgând cu puştile spre cerul pustiu al Americii, şi se prăbuşeau la pământ, înlănţuiţi de viziuni, cu ochii daţi peste cap. O dată balamucul început, avea să ţină ore în şir.

Nu voise să intre în cortul văduvei. Alungase ispita zile în şir, însă venise în sfârşit momentul când îşi dăduse seama că sufletul lui va suferi mai puţin dacă va lua pur şi simplu taurul de coame. De aceea băuse vreo două degete de whisky dintr-o sticlă, două guri de alcool prost făcut la Birmingham, adus o dată cu armele. Intrase în cortul în care văduva stătea ghemuită şi înfofolită cu pături şi blănuri, în preajma focului. Cu feţele lucind palid în suflarea vântului, cei doi copii plecaseră.

I-a arătat un nou ac şi a făcut din mâini gesturile obscene. Văduva a dat afirmativ din cap, cu insistenţa exagerată a celui pentru care un simplu semn de acceptare reprezenta un limbaj străin, şi s-a strecurat în cuibul alcătuit din blănuri, lăsându-se pe spate cu picioarele desfăcute, întinzându-şi braţele în sus. Intrând sub pături, Mallory s-a urcat deasupra, şi-a scos membrul rigid şi dureros din pantaloni şi l-a vârât cu forţa între picioarele ei. Socotise că totul va sfârşi repede şi, probabil, fără să se simtă prea ruşinat, însă pentru el situaţia era prea ciudată şi tulburătoare. Împerecherea a durat mult şi, într-un târziu, ea a început să se uite la el cu un aer sfios şi nemulţumit şi, din curiozitate, l-a tras uşor de barbă. Până la urmă, căldura, dulcea legănare, mirosul acru şi animalic al femeii au făcut să se topească ceva în fiinţa lui şi a terminat îndelung, adânc, deşi nu

voise să procedeze astfel. În următoarele trei dăţi când s-a mai dus la ea, s-a retras la vreme, nedorind să lase sărmana creatură însărcinată. Regreta nespus până şi faptul că mersese la ea o dată. Iar dacă era gravidă la plecarea lor de acolo, existau toate şansele ca acel copil să nu fie al lui, ci al altcuiva.

În cele din urmă, Disraeli trecu la alte aspecte şi situaţia deveni mai uşoară. Cu toate acestea, Mallory părăsi biroul cu un sentiment de amară nedumerire. Nu proza înflorită a lui Disraeli stârnise diavolul din adâncul fiinţei lui, ci forţa neiertătoare a propriei sale memorii. Sufletul vital se trezise dovedindu-se duşmănos. Devenise neliniştit din cauza dorinţei şi simţea că nu-şi mai poate fi propriul stăpân. Nu mai avusese o femeie de pe vremea când se afla în Canada, iar franţuzoaica din Toronto nu i se păruse tocmai curată. Avea mare nevoie de o femeie. O englezoaică, o fată de la ţară, cu picioare zdravene, pielea albă şi braţe durdulii, pline de pistrui…

Porni înapoi spre strada Fleet. De cum ieşi la aer, ochii începură să-l usture. În mulţimea aflată în continuă mişcare nu reuşi să-l zărească pe Fraser. Lumina mohorâtă a zilei era cu adevărat extraordinară. Abia dacă sosise amiaza, însă domul catedralei Sfântul Paul era învăluit într-o negură murdară. Rostogolindu-se, valuri mari de ceaţă uleioasă ascundeau vederii turlele şi uriaşele reclame pe pânză ce fluturau pe dealul Ludgate. Strada Fleet devenise un haos gălăgios şi încurcat, dintr-acolo auzindu-se doar pocnete de bici, pufnete de maşini cu abur, răcnete. Femeile de pe trotuare îşi căutau adăpost sub umbrele mânjite de funingine şi păşeau aplecate de mijloc, iar alţii, bărbaţi şi femei deopotrivă ţineau batiste strâns apăsate pe nas şi ochi. Mulţi bărbaţi şi băieţi duceau saci de voiaj şi valize mari cu mânere din cauciuc, având pălăriile din pai deja mânjite de murdăria ce plutea în aer. Un tren de vacanţă, aglomerat la refuz, trecu pufăind pe şinele ridicate pe schelăria ca o pânză de păianjen, pe linia Londra-Chatham-Dover, iar norul de fum amestecat cu funingine rămase atârnând în aerul plumburiu asemeni unui stindard de murdărie.

Mallory cercetă cerul. Vălătucii vâscoşi de fum dispăruseră acum, înghiţiţi de negura opacă, atotdominatoare. Ici şi colo, fulgi cenuşii care păreau a fi de zăpadă se aşternură lin pe

strada Fleet. Studie unul care i se lăsase pe mâneca hainei şi descoperi că era un fulg ciudat, cu aspect de zgură, alcătuit din impurităţi cristalizate. Când îl atinse, explodă în particule foarte fine de cenuşă. Aflat sub un stâlp de iluminat public pe cealaltă parte a străzii, Fraser îl strigă. Apoi îi făcu un semn care, ţinând seama de calmul lui obişnuit, era extrem de agitat; Mallory îşi dădu seama, târziu, că Fraser îl striga de câtăva vreme.

Ferindu-se şi zbătându-se să-şi croiască loc, reuşi să traverseze prin traficul îndrăcit: cabriolete, căruţe, o turmă destul de mare de oi behăind hârâit. Efortul depus îl făcuse să gâfâie.

Sub stâlpul de iluminat, alături de Fraser stăteau doi necunoscuţi care-şi ţineau batistele albe legate strâns peste feţe. Cel mai înalt dintre ei respira de câtva timp prin batistă, fiindcă ţesătura din dreptul nasului era pătată în cafeniu-gălbui.

— Luaţi-le de la gură, băieţi, le ordonă Fraser.

Iritaţi, cei doi îşi traseră batistele sub bărbie.

— Omul cu batista! spuse Mallory, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

— Permiteţi-mi, explică Fraser cu un aer crispat. Domnul J.C. Tate, şi partenerul lui, domnul George Velasco. Amândoi se cred agenţi secreţi ori ceva de genul acesta. Fraser strânse din buze, închipuind un surâs strâmb. Îmi dau seama că dumneavoastră, domnilor, aţi făcut deja cunoştinţă cu doctor Edward Mallory.

— Îl cunoaştem, recunoscu Tate. Avea falca uşor umflată şi învineţită. Parcă-ar fi scăpat de la balamuc, asta e! Un maniac violent, al cărui loc e printre nebuni.

— Domnul Tate a făcut parte din forţele poliţieneşti metropolitane, spuse Fraser ţintuindu-l pe Tate cu o privire mohorâtă. Până şi-a pierdut postul.

— Mi-am dat demisia! protestă Tate. Am plecat din convingere, fiindcă nu poţi găsi dreptate în rândul poliţiei londoneze şi ştii asta la fel de bine ca mine, Ebenezer Fraser.

— În ce-l priveşte pe domnul Velasco, el e unul dintre aşa-zişii oameni ce rezolvă treburi murdare, spuse Fraser pe un ton distant. Tatăl său s-a refugiat la Londra ca regalist spaniol, dar tânărul domnişor George e gata să se vâre în orice afacere:

falsificare de paşapoarte, trasul cu urechea sau cu ochiul, ciomăgirea savanţilor pe stradă…

— Sunt cetăţean britanic, născut în această ţară, spuse individul scund şi corcit, aruncându-i o căutătură mânioasă lui Mallory.

— Nu-ţi mai da atâtea aere, Fraser, spuse Tate. Ai bătut străzile la fel ca mine, iar dacă acum ai ajuns mare şef, asta-i doar pentru că muşamalizezi scandalurile care ar aduce atingere guvernului. Să ne pui cătuşele, Fraser! Arestează-ne! Dă-ţi arama pe faţă! Nu uita că şi eu am prieteni sus-puşi.

— Tate, n-o să-i permit doctorului Mallory să te lovească. Nu-ţi mai face griji. Dar spune-ne de ce l-ai urmărit.

— Secret profesional, protestă Tate. Nu pot să-l torn pe cel care m-a angajat.

— Lasă prostiile, îl îndemnă Fraser.

— Domnul pe care-l ai în faţă e un asasin! Şi-a spintecat rivalul ca pe un peşte!

— N-am făcut aşa ceva, spuse Mallory. Sunt om de ştiinţă, membru al Societăţii Regale, nu un conspirator pus pe rele!

Tate şi Velasco schimbară o privire în care se citea neîncrederea. Velasco începu să chicotească, incapabil să se oprească.

— Ce-i atât de amuzant? îl întrebă Mallory.

— Au fost angajaţi de unii dintre colegii dumneavoastră, îl lămuri Fraser. E vorba de o intrigă din sânul Societăţii Regale. Am dreptate, domnule Tate?

— Ţi-am spus că n-o să scot o vorbă.

— E cumva Comisia de Comerţ Liber? îl somă Mallory. Nu primi răspuns. V-a angajat Charles Lyell?

Tate îşi rostogoli ochii înroşiţi din cauza fumului şi-i dădu lui Velasco un ghiont în coaste.

— Doctorul Mallory al tău e curat ca lacrima, exact cum zici tu, Fraser. Îşi şterse faţa cu batista pătată. Lucrurile au luat o întorsătură urâtă de tot, lua-le-ar naiba, de când Londra pute ca un hoit putrezit, iar ţara a ajuns pe mâinile unor demenţi educaţi, cu prea mulţi bani şi cu inimi de piatră!

Mallory se simţi îndemnat să-l mai facă pe ticălos să-i simtă tăria pumnului, dar, intuind inutilitatea gestului, îşi impuse

voinţa şi reuşi să se înfrâneze. Îşi mângâie barba cu un aer profesoral şi surâse rece către Tate.

— Cel care v-a angajat, oricine ar fi el, nu va fi prea încântat că domnul Fraser şi cu mine v-am dat de gol, spuse el.

Tate îl privi pe Mallory printre gene şi rămase mut. Velasco îşi vârî mâinile în buzunare şi părea gata să se dea la o parte dintr-o clipă în alta.

— Chiar dacă am ajuns să ne încăierăm, spuse Mallory, sunt mândru că mă pot ridica deasupra sentimentelor fireşti amintindu-mi ceea ce s-a întâmplat şi încerc să văd în mod obiectiv situaţia în care ne găsim. Acum, după ce aţi fost daţi în vileag şi nu mai puteţi să mă urmăriţi pe ascuns, nu-i mai sunteţi de niciun folos clientului vostru. Am dreptate?

— Şi ce dacă? îl sfidă Tate.

— Amândoi l-aţi putea ajuta mult pe un anume Ned Mallory. Cât vă plăteşte acest individ care v-a angajat?

— Fii precaut, Mallory, îl preveni Fraser.

— Dacă m-aţi urmărit cât de cât cu atenţie, trebuie să vă fi dat seama că sunt un om generos, insistă Mallory.

— Cinci şilingi pe zi. Bolborosi Tate.

— Fiecare, interveni Velasco. Plus cheltuielile.

— Mint, spuse Fraser.

— La sfârşitul săptămânii vă aştept în camera mea de la Palatul de Paleontologie cu cinci guinee, le promise Mallory. În schimbul acestei sume, vreau să-l trataţi pe clientul vostru la fel cum aţi procedat în cazul meu – într-un fel, asta ar fi justiţie poetică! Urmăriţi-l în secret şi spuneţi-mi tot ce face. Pentru asta aţi fost angajaţi, nu?

— Mai mult sau mai puţin, recunoscu Tate. S-ar putea să ne gândim la oferta asta, domnia voastră, dacă ne daţi bănuţii respectivi într-un cont.

— Poate vă dau o parte din bani, se mai înmuie Mallory. Dar atunci va trebui să-mi daţi informaţii în contul depunerii.

Velasco şi Tate se măsurară unul pe altul.

— Lăsaţi-ne un moment să ne sfătuim.

Cei doi detectivi particulari se retraseră prin îmbulzeala de pe trotuar şi-şi căutară un loc liniştit, în preajma unui obelisc înconjurat de un gard din fier forjat.

— Ticăloşii ăştia nici pe un an nu merită cinci guinee, îl sfătui Fraser.

— Presupun că sunt nişte ticăloşi fără leac, îl aprobă Mallory, dar n-are importanţă, Fraser. Vreau să aflu ceea ce ştiu amândoi.

După o vreme, Tate reveni ţinându-şi batista apăsată peste faţă.

— Pe individ îl cheamă Peter Foulke, declară el cu glas aproape şoptit. Nu l-aş fi dat în gât – nici cu cleştele nu mi-aţi fi smuls vorbele astea, numai că prăpăditul îşi dă nişte aere de domn şi ne mână de parcă ar fi lord. N-avea încredere în integritatea noastră. Nu ne-a crezut că acţionăm în interesul lui. Îşi închipuia că nu ştim cum să ne facem treaba.

— Dă-l dracului, spuse Velasco. Prinse între batistă şi borul pălăriei tari, buclele lipite de obraji se zbârliseră ca nişte aripi. Velasco şi Tate nu se iau în beţe cu Brigada Specială pentru unul ca Peter Foulke.

Mallory scoase din portofel o bancnotă foşnitoare de o liră şi i-o întinse lui Tate. Acesta o cercetă, o împături între degete cu dexteritatea unui trişor la cărţi şi o făcu să dispară.

— Mai daţi una la fel pentru prietenul meu, ca să încheiem târgul?

— Am bănuit de la început că la mijloc e Foulke, spuse Mallory.

— Să vă spun atunci ceva ce nu ştiţi, stimabile, i se adresă Tate. Nu suntem singurii care vă urmăresc. Cum umblaţi dumneavoastră ca un elefant, vorbind singur, mai aveţi pe urme şi un tip şic cu amanta lui, iar asta de vreo trei zile încoace.

Fraser interveni tăios:

— Dar astăzi nu, aşa-i?

Tate chicoti discret, la adăpostul batistei.

— Mi-nchipui că te-au văzut şi-au şters-o, Fraser. Mutra aia acră a ta sigur i-a pus pe fugă. Cei doi şi-aşa erau sperioşi ca nişte şoareci.

— Ei ştiu că voi i-aţi zărit? întrebă Fraser.

— Doar nu-s chiar atât de tâmpiţi, Fraser. Se pricep la chestii dintr-astea. El e mare amator de curse, şi dacă mă-nşel înseamnă că nu mă pricep la oameni, iar ea e o aventurieră.

Păpuşica a încercat să-l ducă cu zăhărelul pe Velasco al nostru, vrând să afle cine ne-a angajat. Tate făcu o pauză. Nu i-am spus.

— Dar despre ei ce-au spus? îl întrebă tăios Fraser.

— A zis că-i sora lui Francis Rudwick, îl lămuri Velasco, şi că face cercetări în legătură cu asasinarea lui. Cu asta a şi început, fără s-o întreb eu.

— Bineînţeles că n-am înghiţit povestea asta cusută cu aţă albă, spuse Tate. Nu semăna nici pe departe cu Rudwick. Da' părea o bucăţică bună, totuşi. Un chip dulce, păr roşcat, poate era mai degrabă amanta lui Rudwick.

— E o ucigaşă! spuse Mallory.

— Ciudată chestie, domnule, tot aşa zicea şi ea despre dumneavoastră.

— Aveţi idee unde i-am putea găsi? întrebă Fraser.

Tate clătină din cap.

— Am putea încerca să aflăm, se oferi Velasco.

— Ce-ar fi s-o faceţi cât îl urmăriţi pe Foulke? interveni Mallory, cuprins brusc de inspiraţie. Am impresia că ar putea exista o legătură între ei.

— Foulke e plecat la Brighton, explică Tate. Nu putea suferi Duhoarea – are nasul prea sensibil. Iar dacă ar fi să plecăm la Brighton, mie şi lui Velasco ne-ar trebui bilete de tren, adică alte cheltuieli, înţelegeţi?

— Le trecem în cont, spuse Mallory.

Îi dădu lui Velasco o bancnotă de o liră.

— Doctorul Mallory ar dori să faceţi dovada cheltuielilor, spuse Fraser. Cu chitanţe în regulă.

— Totul pe bune, serios, amice, făcu Tate. Îşi duse mâna la borul pălăriei, maimuţărind salutul folosit de poliţişti între ei. Încântat să slujesc interesele patriei.

— Ai face bine să vorbeşti mai politicos.

Tate nu luă în seamă avertismentul şi-i rânji lui Mallory.

— O să primeşti veşti de la noi, conaşule.

Fraser şi Mallory îi urmăriră îndepărtându-se.

— Cred că tocmai ai azvârlit pe fereastră două lire, constată Fraser. N-o să le mai vezi mutrele prea curând.

— Dacă-i aşa, înseamnă c-am scăpat ieftin, spuse Mallory.

— Eu n-aş crede, domnule. Existau metode ca să ieşiţi şi mai ieftin.

— De acum încolo măcar n-o să mă mai trezesc lovit pe la spate.

— Aşa e, domnule, dar or mai fi şi alţii.

***

Simţind cum le scrâşneşte nisipul între dinţi, Mallory şi Fraser mâncară sandvişuri cu şuncă şi carne de curcan cumpărate de la o gheretă cu pereţi din sticlă. Se treziseră că iarăşi nu puteau găsi o cabrioletă. Pe stradă nu se mai vedea nici ţipenie. Staţiile de metrou erau închise până la ultima, iar porcii de nisip care le pichetau strigau măscări către trecători.

Cea de-a doua întâlnire a zilei, acum în strada Jermyn, se dovedi o dezamăgire pentru Mallory. Venise la Muzeu pentru a trata în privinţa prelegerii, însă domnul Keats, kinotropistul Societăţii Regale, trimisese o telegramă declarându-se foarte suferind, iar Huxley fusese chemat cu forţa la o întrunire a unui comitet de lorzi savanţi pentru a analiza criza. Mallory nu putea nici măcar să anuleze prelegerea, aşa cum îi sugerase Disraeli, fiindcă domnul Trenham Reeks afirmase că e incapabil să ia o asemenea hotărâre fără acordul lui Huxley, iar acesta din urmă nu lăsase adresa unde putea fi găsit şi nici vreun număr telegrafic.

Parcă pentru a pune sare pe o rană vie, Muzeul de Geologie Practică era aproape pustiu, astfel că grupurile de copii veseli şi de entuziaşti iubitori ai ştiinţelor naturii se reduseseră la câţiva amărâţi cu feţe mohorâte care veniseră acolo mânaţi mai degrabă de dorinţa de a găsi un aer mai respirabil şi un refugiu din faţa arşiţei. Se târau alene pe sub impunătorul schelet al leviatanului cu un aer de parcă ar fi tânjit să-i crape oasele masive pentru a le suge măduva.

Nu putea face altceva decât să pornească înapoi pe jos spre Palatul Paleontologiei şi să se pregătească pentru cină alături de Asociaţia Agnostică a Tinerilor. AAT era un grup constituit din studenţi ce aspirau să devină savanţi. Ca personalitate a serii, părea aproape normal ca Mallory să spună câteva cuvinte după cină. Într-un fel, aşteptase cu nerăbdare acest eveniment, întrucât membrii AAT erau oameni veseli, nicidecum afectaţi,

după cum putea sugera numele asociaţiei, iar compania strict masculină i-ar fi îngăduit să spună câteva glume mai decoltate, nimerite pentru tinerii burlaci. Aflase câteva dintre ele, pe care le găsea cu adevărat bune, de la „Ameţel” Disraeli. Acum se întreba însă câţi dintre invitaţii săi de altădată mai erau în Londra şi cum ar reuşi aceşti tineri să se strângă laolaltă, dacă încă simţeau dorinţa asta, şi ceea ce era chiar mai îngrijorător, cum s-ar putea desfăşura cina în încăperile de la etaj ale bodegii Black Friar, care se afla lângă Podul Blackfriars, deci aşezat pe direcţia brizei ce bătea dinspre Tamisa.

Străzile se goleau în mod vizibil. Unul după altul, magazinele expuneau tăbliţele pe care scria ÎNCHIS. Mallory sperase să găsească un bărbier ca să-şi mai scurteze părul şi barba, însă nu avusese o asemenea şansă. Cetăţenii Londrei fugiseră din oraş ori se refugiaseră îndărătul ferestrelor bine închise. Fumul ajunsese să plutească la nivelul solului şi se amestecase cu ceaţa pestilenţială, înghiţind totul cu galbenul ei ca al supei de mazăre. Îi venea greu să vadă cale de câţiva metri. Puţinii trecători apăreau din obscuritate precum fantome bine îmbrăcate. Fraser o luă înainte, fără să se plângă sau să piardă drumul, iar Mallory bănui că poliţistul l-ar fi putut conduce prin Londra cu aproape aceeaşi naturaleţe chiar şi legat la ochi. Acum purtau eşarfele pe faţă. Poate că se dovedea o măsură potrivită de prevedere, deşi Mallory se arăta destul de îngrijorat de faptul că Fraser părea mut, dar şi reţinut.

— Kinotropia reprezintă punctul vulnerabil, îşi dădu Mallory cu părerea, în vreme ce păşeau osteniţi de-a lungul străzii Brompton, unde turlele Palatelor Ştiinţei erau ascunse de negura puturoasă. Înainte de a pleca eu din Anglia lucrurile stăteau altfel. Acum doi ani situaţia nu devenise nicidecum obişnuită. Acum nu mi se permite să ţin o prelegere publică fără un kinotrop. Tuşi. M-am înfiorat văzând panoul acela lung din strada Fleet, montat în faţa redacţiei ziarului *Daily Telegraph,* clănţănind ca apucat, pe deasupra capetelor mulţimii! „Trenurile stau din cauza grevei porcilor de nisip”, anunţa el. Sau „Parlamentul deplânge starea Tamisei”.

— Si ce-i rău în asta? întrebă Fraser.

— Nu spune nimic, explică Mallory. *Cine* din Parlament? *Care* anume stare a Tamisei? Ce-a spus Parlamentul în legătură cu asta? Lucruri înţelepte sau ridicole?

Fraser scoase un mormăit.

— Apare răuvoitoarea minciună că lumea a fost informată. Dar nici vorbă de aşa ceva! O simplă lozincă, o litanie fără conţinut. Nu auzim niciun argument, dovezile nu sunt cântărite. Acestea nu sunt veşti, ci doar o sursă de distracţie pentru pierde-vară.

— Unii ar afirma că e mai bine ca pierde-vară să ştie câte ceva decât absolut nimic.

— Atunci aceia sunt nişte ignoranţi desăvârşiţi, Fraser. Toată ploconeala asta în faţa kinotropiei e ca tipărirea de bancnote fără acoperirea valorii lor în aur, sau ca semnarea unor cecuri fără acoperire în cont. Dacă acesta trebuie să fie nivelul discursul lui raţional pentru oamenii de rând, atunci merită să strig de trei ori ura pentru autoritatea Camerei Lorzilor.

Un vehicul cu abur al pompierilor trecu gâfâind încet pe lângă ei, având pe scări câţiva oameni ale căror uniforme şi feţe erau înnegrite după atâtea intervenţii, ori poate din cauza aerului londonez, ori a funinginii puturoase ce emana fără încetare din coşul de fum al maşinii. Lui Mallory i se păru de o stranie ironie că vehiculul pompierilor era propulsat chiar cu ajutorul unui morman de cărbuni înroşiţi. Dar pesemne că, la urma urmei, toate aveau un înţeles, deoarece pe o vreme ca aceea un echipaj de cai n-ar fi reuşit să alerge la galop nici măcar cale de o intersecţie.

Mallory abia aştepta să-şi înmoaie gâtlejul cu o stacană de bere aromată, însă în Palatul Paleontologiei fumul părea mai dens decât afară, înăuntru predomina un miros înţepător, ca acela de pânză arsă

Probabil că cele câteva galoane imperiale de manganat de sodiu turnate de Kelly perforaseră ţevile. În orice caz, Duhoarea părea să-i fi izgonit în cele din urmă pe oaspeţii Palatului, pentru că abia dacă reuşi să vadă pe cineva în hol, iar dinspre sufragerie nu răzbătea niciun murmur.

Mallory aştepta să fie servit în salon, printre paravanele lăcuite şi scaunele tapiţate cu mătase roşie, când apăru chiar Kelly în carne şi oase, având faţa împietrită şi hotărâtă.

— Doctore Mallory?

— Da, Kelly.

— Am veşti proaste pentru dumneavoastră, domnule. S-a petrecut un incident nefericit. Un incendiu, domnule.

Mallory aruncă o privire către Fraser.

— Da, domnule, întări portarul. Când aţi plecat astăzi, aţi lăsat cumva ceva haine în preajma jetului de gaz? Ori vreun trabuc încă mocnind?

— Doar nu vrei să spui că incendiul a avut loc în camera mea?!

— Regret, dar exact aşa stau lucrurile, domnule.

— Grav?

— Aşa au socotit ceilalţi oaspeţi, domnule. La fel şi pompierii.

Kelly nu scoase o vorbă despre simţămintele personalului, însă chipul lui le oglindea limpede.

— Întotdeauna închid gazul! exclamă Mallory protestând. Nu-mi amintesc cu precizie cum am procedat azi, dar *întotdeauna* o fac.

— Uşa camerei era încuiată, domnule. Pompierii au trebuit s-o spargă.

— Vrem să aruncăm şi noi o privire, sugeră Fraser pe un ton calm.

Uşa fusese spartă cu toporul, iar podeaua umflată de apă era presărată de nisip şi băltoace. Maldărele de reviste şi de corespondenţă arseseră cu pălălaie, mistuind complet biroul şi o porţiune mare de covor, care acum era înnegrit. În peretele din spatele biroului se căsca o bortă uriaşă şi neagră, la fel ca tavanul, care arsese şi lăsa acum să se vadă grinzile şi întăriturile devenite scrum, iar garderoba, recent completată cu tot ce era mai bun în Londra, ajunsese o grămadă de zdrenţe afumate, în apropierea oglinzii sfărâmate. Mallory îşi ieşi din fire de furie şi ruşine, dar şi din cauza unei senzaţii stranii.

— Domnule, aţi încuiat uşa? întrebă Fraser.

— Întotdeauna o fac. Întotdeauna!

— Pot să văd şi eu cheile?

Mallory îi întinse lanţul său de chei. Fraser îngenunche tăcut în faţa cadrului sfârtecat al uşii. Cercetă atent gaura cheii; apoi se ridică în picioare.

— Aţi constatat prezenţa vreunei persoane dubioase în hol? îl întrebă Fraser pe Kelly.

Kelly se simţi jignit.

— Pot să vă întreb cine sunteţi ca să mă interogaţi?

— Inspector Fraser, din Bow Street.

— Nu, inspectore, spuse Kelly, trăgând aer printre dinţi. Nicio persoană ciudată. Din câte cunosc eu!

— Domnule Kelly, te rog să păstrezi discreţia asupra acestei probleme. Presupun că, la fel ca alte locuri de cazare ale Societăţii Regale, primiţi doar oaspeţi care sunt recunoscuţi ca savanţi.

— Aceasta este politica noastră fermă, inspectore!

— Dar locatarii au dreptul să primească vizitatori?

— Doar bărbaţi, domnule. Sau doamne însoţite, pentru a evita cu desăvârşire scandalurile!

— Trebuie să fie un hoţ de hotel bine îmbrăcat, conchise Fraser. Şi incendiator pe deasupra. Nu la fel de priceput ca la hoţie, fiindcă a fost cam stângaci în modul în care a strâns hârtiile acelea sub birou şi garderob. Pentru încuietoare n-a avut nevoie decât de o cheie brută. A trebuit s-o pilească puţin, însă mă îndoiesc că asta i-a răpit mai mult de cinci minute.

— Deşartă speranţă să-l prindem, spuse Mallory.

Kelly părea în pragul lacrimilor.

— Un oaspete care să nu aibă unde dormi din cauza asta! Nici nu ştiu ce să spun! N-am mai auzit o asemenea ticăloşie de pe vremea ludditţilor! E o ruşine, doctore Mallory, un păcat de neiertat!

Mallory clătină din cap.

— Ar fi trebuit să te previn, domnule Kelly. Am duşmani înverşunaţi.

Kelly înghiţi în sec.

— Ştim, domnule. S-a vorbit mult pe tema asta între noi.

Fraser cerceta rămăşiţele biroului, răscolindu-le cu un umeraş deformat din alamă, pe care-l luase din garderob.

— Seu, constată el.

— Avem o asigurare, doctore Mallory, spuse Kelly plin de speranţă. Nu ştiu exact dacă poliţa acoperă şi situaţii ca aceasta, dar nădăjduiesc să vă restituim măcar o parte din pierderi! Vă rog să acceptaţi scuzele mele cele mai sincere!

— Asta mă sărăceşte, spuse Mallory, contemplând distrugerile. Dar nu atât de rău cum probabil c-au sperat! Îmi ţin hârtiile cele mai importante în casa de fier a Palatului. Şi bineînţeles că niciodată nu las bani aici. Făcu o pauză. Presupun că seiful a rămas neatins, domnule Kelly.

— Da, domnule, răspunse acesta. Adică, daţi-mi voie să verific.

Plecă precipitat, după ce făcu o plecăciune.

— E vorba de amicul dumneavoastră de la Derby, cel cu stiletul, spuse Fraser. Astăzi n-a îndrăznit să vă urmărească, dar imediat ce aţi plecat, s-a strecurat până aici, a spart uşa şi a aprins lumânări printre hârtiile făcute morman. A plecat netulburat cu mult înainte să se dea alarma.

— Cred că ştie destule despre mişcările mele, constată Mallory. Cunoaşte totul despre mine, îndrăznesc a zice. E la curent cu fiece amănunt. Mă consideră o pradă uşoară.

— Într-un fel, aşa stau lucrurile, domnule. Fraser aruncă deoparte umeraşul metalic. E un amator care se perfecţionează. Un incendiator priceput foloseşte parafină lichidă, care arde în întregime şi pârjoleşte tot ce atinge.

— N-o să mai pot merge la cina de astă seară cu Agnosticii, Fraser. N-am ce îmbrăca!

Fraser rămase calm.

— Constat că înfruntaţi nenorocirea cu mult curaj, ca un adevărat savant şi gentleman, doctore Mallory.

— Vă mulţumesc. Urmară câteva momente de tăcere. Fraser, aş vrea să beau ceva.

Fraser încuviinţă încet din cap.

— Fraser, pentru numele lui Dumnezeu, să mergem undeva să ne îmbătăm cum se cuvine, ieftin, ca nişte oameni de rând, fără false sclipiri şi zorzoane care să poleiască totul! Să plecăm din Palatul ăsta elegant şi să găsim o bodegă unde nimeni nu se supără dacă omul nu are nimic pe el în afară de haină!

Lovi cu piciorul în resturile afumate ale garderobei sale.

— Ştiu exact localul la care vă referiţi, domnule, spuse Fraser cu glas liniştitor. Un locşor vesel unde să mai uităm de necazuri, unde putem găsi băutură, femei vesele şi dans.

Mallory descoperi nasturii drepţi din alamă ai hainei militare pe care o purtase în Wyoming. Imaginea aceasta îl răni profund.

— Sper că nu încerci să mă dădăceşti, Fraser. Presupun că Oliphant aşa te-a rugat. Cred c-ai comite o mare greşeală. Am chef să fac scandal, Fraser!

— V-am înţeles perfect, domnule. Am avut amândoi o zi nefericită. După părerea mea, ar trebui să mergeţi la Grădinile Cremorne.

— Singurul lucra pe care mi-l doresc acum este să-l am pe omul cu stiletul în bătaia unei puşti pentru bizoni!

— Înţeleg perfect sentimentele dumneavoastră, domnule.

Mallory deschise cutia din argint în care-şi ţinea trabucurile – măcar aceasta rămăsese în posesia lui – şi-şi aprinse ultima havană de bună calitate.

— Pe de altă parte, spuse el într-un târziu, dacă tot am ajuns la ananghie, cred că mi-ar prinde bine o vizită la Grădinile Cremorne.

***

Fraser îl conduse pe Cromwell Lane, pe lângă monstruoasa clădire din cărămidă de culoare deschisă care găzduia Spitalul pentru Boli de Plămâni, pe care Mallory nu şi-l putea imagina decât ca pe un loc îngrozitor şi de coşmar pe o asemenea vreme.

Nu reuşi să alunge din minte ideea destul de neclară a grozăviilor medicale, motiv pentru care făcură un popas la cea mai apropiată bodegă, unde Mallory bău patru, ori poate chiar cinci păhărele de whisky surprinzător de curat. Bomba era înţesată de localnici din New Brompton, care păreau destul de bine dispuşi, radiind totuşi un aer tihnit şi tensionat în egală măsură, deşi băgau mereu bănuţi de doi penny în fanta unui pian mecanic din care răzbătea clinchetul cântecului „Vino-n bolta cu verdeaţă”, pe care Mallory îl detesta. Nu avea ce să caute în acest loc. Şi, în orice caz, nu semăna cu Grădinile Cremorne.

După ce merseră cale de câteva intersecţii pe strada New Brompton, în apropiere de Fabrica de Materiale pentru Uz Casnic *Bennett & Harper* constatară primele semne de tulburări mai serioase. O mulţime gălăgioasă formată din oameni în uniforme forfotea la porţile fabricii lăbărţată pe o mare suprafaţă. Pesemne vreo răzvrătire a lucrătorilor de acolo.

Le trebui câtva timp să descopere că de fapt mulţimea era alcătuită aproape în întregime din poliţişti. Fabrica *Bennett & Harper* producea un material impermeabil cu modele viu colorate, din pânză groasă de sac, plută măcinată şi derivaţi din cărbune, recomandai pentru a fi lipit pe podeaua bucătăriilor şi băilor din casele clasei de mijloc. Fabrica mai producea o mare cantitate de fum pe care-l azvârlea în aer prin cele cinci-şase coşuri, de care era limpede că oraşul se putea lipsi măcar o vreme. Primii reprezentanţi ai autorităţilor sosiţi la faţa locului – cel puţin aşa îşi revendicau ei meritul – fuseseră câţiva inspectori de la Comisia Regală de Patente, zoriţi să-şi intre de urgenţă în atribuţiuni de planul guvernamental pentru situaţii de criză. Însă domnii Bennett şi Harper, nedorind să piardă producţia pe acea zi, puseseră la îndoială autoritatea oamenilor instituţiei oficiale de a le închide fabrica. Curând au trebuit să dea piept cu alţi doi inspectori trimişi de un comitet industrial din cadrul Societăţii Regale, care pretindeau că ei sosiseră primii. Poliţistul aflat în zonă fusese atras de scandal, astfel că mai sosise şi o patrulă de intervenţie de la sediul poliţiei, care descinsese dintr-un autobuz cu abur, rechiziţionat. În conformitate cu măsurile de urgenţă privitoare la grevele din transportul subteran, mai toate autobuzele, laolaltă cu parcul de birje, fuseseră apropriate de către autorităţi.

Poliţia oprise de îndată coşurile de fum, o ispravă care dovedea bunele intenţii ale autorităţilor, numai că lucrătorii fabricii se aflau încă la locurile lor de muncă, în aşteptare şi foarte nelinişitiţi, fiindcă nimeni nu adusese vorba de o vacanţă plătită, deşi, în actualele condiţii, simţeau că meritau cu prisosinţă aşa ceva. Mai rămânea de văzut cui îi revine sarcina de a păzi proprietatea domnilor Bennett şi Harper şi cine îşi asumă răspunderea aprobării oficiale pentru repornirea cazanelor.

Mai grav era că păreau să fi apărut probleme serioase cu serviciul telegrafic al poliţiei – dirijat, probabil, prin piramida de la Westminster a Biroului Central de Statistică. Sigur au necazuri acolo din cauza Duhorii, bănui Mallory.

— Domnule Fraser, sunteţi de la Brigada Specială, remarcă el. De ce nu-i educaţi pe aceşti nătărăi?

— Foarte spiritual! făcu Fraser.

— Mă întrebam de ce nu văzuserăm patrule de poliţişti pe străzi. Mai mult ca sigur că sunt blocaţi prin fabricile de pe tot cuprinsul Londrei!

— S-ar părea că necazurile noastre vă încântă la culme!

— Nişte birocraţi! pufni Mallory amuzat. Dacă ar fi studiat cum se cuvine teoria catastrofelor îşi dădeau seama că aşa se va întâmpla. E o înlănţuire de interacţiuni sinergice; întregul sistem parcurge drumul de dublare a perioadei către Haos!

— Ce înseamnă asta, dacă nu vă supăraţi?

— În esenţă, spuse Mallory, zâmbind pe sub eşarfă, pe înţelesul profanilor, înseamnă că situaţia devine de două ori mai gravă, cu o iuţeală care se dublează, până când totul se destramă complet!

— Vorbărie de savanţi! Vă închipuiţi cumva că asta ar avea ceva de a face cu adevăratele probleme din Londra?

— Foarte interesantă întrebare! spuse Mallory aprobator. Rădăcini metafizice adânci! Dacă modelez fenomenul cu precizie, asta înseamnă că-l şi înţeleg? Ori ar putea fi o simplă coincidenţă sau un rezultat al tehnicii? Desigur, ca unul care îndrăgeşte simulările, am o deosebită încredere în modelarea cu ajutorul Maşinăriei. Dar doctrina poate fi pusă la îndoială, asta mi-e limpede. Trăim în plin mister, Fraser! Exact felul de probleme din care şi-au tras seva bătrânul Hume şi episcopul Berkeley!

— Sper că nu sunteţi beat, domnule?!

— Doar puţin euforic, spuse Mallory. Cu chef, am putea zice.

Îşi văzură de drum, hotărând că era mai înţelept să-i lase pe poliţişti să se certe. Pe neaşteptate, Mallory resimţi acut pierderea mantalei militare din Wyoming, la care ţinea mult. Simţi lipsa bidonului cu apă, a binoclului şi a puştii colţuroase în spinare. Priveliştea orizontului necucerit, limpede şi rece, unde

viaţa era trăită pe deplin, iar moartea iute şi cinstită. Îşi dori să se afle cât mai departe de Londra, într-o nouă expediţie. Îşi putea anula toate aranjamentele. Putea cere o finanţare din partea Societăţii Regale ori, şi mai bine, a Societăţii de Geografie. Numai să părăsească Anglia!

— Nu-i nevoie s-o faceţi, domnule, îi spuse Fraser. Asta ar putea agrava situaţia.

— Am gândit cu voce tare?

— Oarecum, domnule. Da.

— Fraser, unde aş putea găsi o puşcă de vânătoare clasa-ntâi în oraşul ăsta?

Se aflau în spatele parcului Chelsea, într-un loc numit Piaţa Aparatelor Foto, unde magazinele ofereau tot felul de produse optice ingenioase: talbotipuri, lanterne magice, fenakistoscoape, telescoape destinate astronomilor amatori. Se mai găseau microscoape de jucărie pentru băieţii-minune, fiindcă ei manifestau un interes deosebit faţă de microorganismele care viermuiau prin apele lacurilor. Minusculele creaturi nu prezentau nicio importanţă practică, dar studierea lor putea atrage minţile crude spre diverse domenii ale adevăratei Ştiinţei. Cuprins de sentimentalism, Mallory se opri o clipă în faţa unei vitrine unde erau expuse asemenea microscoape. Îi aduceau aminte de bătrânul şi blajinul Lord Mantell, care îi dăduse prima slujbă, aceea de a face curăţenie în Muzeul Lewes. După aceea îşi câştigase dreptul de a cataloga oase şi ouă de păsări şi, în sfârşit, la o bursă pentru Cambridge. Bătrânul lord se arătase cam impulsiv în mânuirea nuielei, îşi aminti Mallory acum, dar probabil că nu mai mult decât meritase.

Deodată auzi un vâjâit ciudat în faţa lor. Aruncă o privire în acea direcţie şi văzu apărând din ceaţă o siluetă pe jumătate ghemuită, cu hainele fluturând din cauza vitezei şi având câte un baston prins sub fiecare braţ.

Făcu un salt înapoi în chiar ultima clipă, iar băiatul trecu fulgerător pe lângă el cu un răcnet ascuţit. Un copil londonez, având în jur de treisprezece ani, pe ghete cu rotile. Acesta se răsuci cu iuţeală, se opri după un derapaj ce trăda un îndelung exerciţiu şi începu să-şi facă vânt cu ajutorul bastoanelor spre Mallory şi Fraser. Brusc, se treziră înconjuraţi de o adevărată

haită de asemenea tineri grozav de amuzaţi, care porniră să ţopăie şi să răcnească. Ceilalţi nu aveau ghete cu rotile, însă purtau cu toţii măşti făcute din pânză de formă rectangulară pe care angajaţii Biroului le foloseau în preajma Maşinăriilor.

— Ia spuneţi-mi ceva, flăcăi, ridică Fraser glasul, de unde-aţi căpătat măştile acelea?

Ei nu-l luară în seamă.

— Ai fost mortal, Bill! strigă unul. Ia mai repetă figura aia!

Un alt băiat îşi ridică piciorul şi făcu trei mişcări ce sugerau un ritual straniu, apoi sări în aer cât putu de sus şi cârâi:

— Zahăr!

Cei din jurul lui hohotiră încurajator.

— Potoliţi-vă, spuse Fraser cu glas poruncitor.

— Ce-i, măi, acritură? se răsti cu răutate un alt băiat. Măi pălărie tuflită!

Toată hoarda de băieţi izbucni în hohote explozive şi răguşite de râs.

— Unde vă sunt părinţii? îi întrebă Fraser. N-ar trebui să alergaţi pe o asemenea vreme.

— Nu se prinde, tâmpitule! spuse rânjind băiatul cu ghete cu rotile. Cu toţii înainte, vitejii mei! Bill Pantera preia comanda!

Lovi cu bastoanele în caldarâm şi prinse viteză. Ceilalţi îl urmară, cu răcnete şi chelălăieli.

— Prea bine îmbrăcaţi ca să fie copii ai străzii, remarcă Mallory.

Băieţii nu ajunseseră prea departe şi acum se pregăteau să joace „urmărirea”. Iute, fiecare băiat îl prinse de braţ pe cel din faţa lui, formând astfel un lanţ. Cel cu rotile rămase la urma şirului.

— Nu-mi place deloc situaţia asta, mormăi Mallory.

Lanţul de băieţi porni să măture piaţa, fiecare verigă începu să capete viteză şi forţă când, brusc, cel pe rotile se desprinse ţâşnind ca o piatră dintr-o catapultă. Derapa cu un ţipăt de o veselie dementă, făcu un salt din cauza unei denivelări a pavajului, se împiedică şi nimeri cu capul înainte drept în geamul unei vitrine. Cioburile de sticlă explodară, căzând ca lamele unor ghilotine. Tânărul Bill Pantera zăcea pe trotuar,

după toate probabilităţile năucit de lovitură ori mort. Urmară câteva momente cumplite de tăcere şi spaimă.

— Uite comoara! ţipă cu glas ascuţit unul dintre băieţi.

Cu răcnete înnebunite, membrii hoardei se repeziră către vitrina distrusă şi începură să înşface orice obiect pe care le cădeau ochii: telescoape, trepiede, sticlărie pentru laboratoare de chimie…

— Staţi! strigă Fraser. Poliţia!

Băgă fulgerător mâna în buzunarul interior al hainei, îşi trase eşarfa de pe faţă şi fluieră strident din ţignalul nichelat. Băieţii o rupseră imediat la sănătoasa. Câţiva scăpară pe jos prada furată, însă ceilalţi fugiră cu ea ca nişte maimuţe alungate. Fraser porni în urmărirea lor, urmat îndeaproape de Mallory, şi ajunseră lângă vitrina unde Bill Pantera încă zăcea la pământ. Când se apropiară, băiatul se ridică cu greu într-un cot şi, plin de sânge, clătină din cap.

— Te-ai rănit, fiule, îi spuse Mallory.

— Sunt cât se poate de teafăr! bravă Bill Pantera cu glas tărăgănat. Scalpul îi era sfârtecat până la os, iar sângele şiroia peste urechi. Luaţi labele de pe mine, bandiţi mascaţi ce sunteţi!

Cu oarecare întârziere, Mallory îşi coborî eşarfa de pe gură şi încercă să-i zâmbească.

— Fiule, te-ai rănit. Ai nevoie de ajutor.

Alături de Fraser, se aplecă deasupra lui.

— Ajutor! gemu el cu glas piţigăiat. Ajutaţi-mă, echipaj!

Mallory se răsuci să privească în jur. Pesemne că vreunul dintre tineri putea fi trimis după ajutor. Un ciob triunghiular şi sclipitor veni rotindu-se din ceaţă şi-l izbi pe Fraser exact în mijlocul spatelui. Făcu un salt şi rămase drept, cu o înfăţişare de animal încolţit şi înspăimântat. Bill Pantera se ridică pe palme şi genunchi şi sări în picioare. Se auzi zgomotul puternic al altei vitrine sparte în apropiere, clinchetul muzical al sticlei şi hohote de râs trădând încântarea. Ciobul de sticlă ieşea din spinarea lui Fraser într-un mod cutremurător. Se înfipsese acolo.

— Or să ne ucidă! strigă Mallory, trăgându-l pe Fraser din acel loc. În urma lor sticla plesnea cu zgomot ca de bombe, unele cioburi fiind aruncate orbeşte ca să se spargă de ziduri, altele

prăbuşindu-se în adevărate cascade din uşile de la intrarea magazinelor.

— Mama dracului… bolborosi Fraser.

Din ceaţă se auzi răcnetul scos de Bill Pantera:

— Comori, iubiţilor! Comori!

— Strânge din dinţi! îl îndemnă Mallory pe Fraser.

Împăturind eşarfa pentru a-şi proteja mâna, scoase ciobul de sticlă din spinarea lui Fraser. Spre marea lui uşurare, acesta ieşi întreg. Fraser se chirci de durere. Mallory îl ajută să dezbrace haina. Sângele îmbibase deja cămaşa până la talie, deşi rana nu părea chiar atât de gravă după cum ar fi putut să fie. Ciobul străpunsese bareta din piele de căprioară a hamului de umăr, în tocul căruia se afla pistolul.

— Hamul a preluat mai tot greul, constată Mallory. Sunteţi tăiat, dar nu prea adânc, n-a ajuns până la coastă. Trebuie să oprim sângerarea…

— La o secţie de poliţie, sugeră Fraser. În Kings Road West.

Pălise. O nouă cascadă de sticlă sfărâmată răsună în urma lor.

Porniră grăbiţi, Fraser strâmbându-se la fiecare pas.

— Te sfătuiesc să rămâi cu mine, spuse el. Petrece-ţi noaptea la secţie. Lucrurile au luat o întorsătură urâtă.

— Sigur, răspunse Mallory. Nu te osteni să-mi explici.

— Vorbesc serios, Mallory.

— Nici nu mă îndoiesc.

Două ore mai târziu, Mallory ajunse la Grădinile Cremorne.

***

Documentul studiat reprezintă o scrisoare olografă. Antetul a fost eliminat, iar foaia de hârtie s-a împăturit cu mişcări precipitate. Nu există dată, însă analiza olografică stabileşte că e scrisul autentic al lui Edward Mallory, aşternut în grabă şi într-o formă ce sugerează o oarecare pierdere a coordonării musculare.

Hârtia, de calitate modestă şi mult îngălbenită de trecerea vremii, e de tipul folosit în instituţiile guvernamentale pe la mijlocul deceniului cinci, secolul nouăsprezece. Provine probabil de la secţia de poliţie din Kings Road West.

Textul, scris cu cerneală foarte ştearsă, prin folosirea unui toc uzat de îndelungă folosire, sună astfel:

DOAMNĂ.

N-am povestit nimănui. Dar cineva trebuie să afle. Trag concluzia că dumneavoastră trebuie să deveniţi confidenta mea, pentru că altcineva nu poate fi.

Când am luat ceea ce vă aparţinea pentru a fi păstrat în siguranţă, am făcut-o de bunăvoie. Rugămintea dumneavoastră mă onorează precum o poruncă regală, iar duşmanii dumneavoastră sunt, desigur, şi ai mei. Consider că e cea mai înaltă cinste să vă fiu cavaler ocrotitor.

Vă implor să nu vă faceţi griji pentru siguranţa meu. Vă rog să nu întreprindeţi nicio măsură în ajutorul meu, căci acest lucru v-ar putea pune în primejdie. Îmi asum bucuros orice riscuri în această bătălie, dar ele sunt mari. Dacă mi se va întâmpla ceva rău, e posibil ca proprietatea dumneavoastră să se piardă pentru vecie.

Am examinat cartelele. Cred că am idee la ce ar putea sluji, deşi ele depăşesc priceperea mai limitată în chestiuni de Maşinărie. Dacă am comis vreo impoliteţe, vă rog să mă iertaţi.

Am legat cartelele în bucăţi de pânză curată şi le-am sigilat etanş într-un recipient din plastic. Acest obiect se găseşte în craniul exemplarului de brontozaur de la Muzeul de Geologie Practică din strada Jermin. Obiectul ce vă aparţine se odihneşte în prezent în perfectă siguranţă la nouă metri deasupra solului. Nimeni altcineva nu cunoaşte acest lucru, cu excepţia dumneavoastră şi a prea umilului dumneavoastră servitor,

EDWARD MALLORY,
Membru al Societăţii Regale,
Membru al Societăţii Regale de Geografie

A PATRA RECAPITULARE

ŞAPTE BLESTEME

Acest obiect este o placă funerară patriotică din porţelan alb şi dens, un sortiment realizat pentru a comemora trecerea în neființă a capetelor încoronate şi a şefilor de stat. Dedesubtul emailului incolor, crăpat şi îngălbenit de trecerea vremii, pot fi recunoscute trăsăturile Lordului Byron.

În primele câteva luni după moartea Primului Ministru, aceste obiecte s-au vândut în Anglia cu zecile de mii. Plăcile în sine provin din producţia curentă, fiind păstrate pentru folosire în cazul dispariţiei vreunui personaj public îndeajuns de ilustru. Imaginea lui Byron, înconjurată de ghirlande, volute ornamentale şi figuri reprezentative pentru istoria de început a Partidului Radical Industrial, imprimată cu ajutorul Maşinăriei pe o peliculă din material transparent, s-a aplicat pe placa din porţelan, care a fost apoi glazurată şi coaptă în cuptor.

La stânga lui Byron, printre motivele ornamentale, purtând o coroană pe cap, apare un leu britanic, surprins într-o atitudine triumfală şi călcând în picioare un şarpe încolăcit la pământ, reprezentând aproape sigur înfrângerea mişcării luddite.

Uneori, atât în timpul ascensiunii la putere, cât şi după dispariţia lui, s-a făcut constatarea că în cuvântarea sa inaugurală, ţinută în faţa Camerei Lorzilor, din februarie 1812, Byron a cerut clemenţă pentru ludditi. Fiindu-i adresată o întrebare în acest sens, mulţi susţin că Byron ar fi răspuns: „Au fost ludditi şi ludditi, domnule”. Deşi o astfel de afirmaţie ar putea fi apocrifă, ea este în concordanţă cu ceea ce se cunoaşte în legătură cu personalitatea Primului Ministru, şi se pare că ea face referire la asprimea extraordinară cu care, mai târziu, a înăbuşit larga şi bine cunoscuta mişcare antiindustrială născută la Manchester, condusă de Walter Gerard. Fiindcă aceasta a fost o formă de luddism care ataca nu doar vechea ordine, ci ordinea pe care o aduseseră chiar radicalii.

***

Acest obiect a fost cândva în posesia Inspectorului Ebenezer Fraser, de la Brigada Specială a Poliţiei.

Mallory rămăsese cu Inspectorul Fraser, urmărindu-l pe chirurgul poliţiei lucrând cu buretele murdar şi cu aplicând bandajele, până când se convinsese că era în deplină siguranţă. Pentru a alunga bănuielile lui Fraser, Mallory împrumutase o foaie de hârtie cu antetul poliţiei şi se apucase să aştearnă pe ea o scrisoare.

În acest răstimp, gara din Kings Road fusese invadată treptat de beţivi ticăloşiţi care răcneau şi de mulţi alţi indivizi puşi pe scandal. Ca fenomen social, ceea ce vedea prezenta interes, însă nu avea deloc poftă să-şi petreacă noaptea pe un pat meschin şi îngust din vreo celulă sordidă. Îndârjit, îşi pusese în minte să facă cu totul altceva.

De aceea, politicos, ceruse lămuriri unui sergent care arăta hăituit şi la capătul puterilor, îşi notase cu grijă în carneţel tot ce îi spusese acesta şi ieşise din gară. În felul acesta nu-i fusese deloc greu să găsească Grădinile Cremorne.

Situaţia de acolo era extrem de grăitoare privind dinamica propagării crizei în întregul oraş. În acel loc domnea calmul. Nimeni nu părea să-şi dea seama de evenimentele care se petreceau dincolo de poartă, semn că unda de şoc a disoluţiei încă nu pătrunsese în tot sistemul.

Pe de altă parte, aici nu duhnea atât de rău. Grădinile erau pe Chelsea Reach, destul de departe în amonte faţă de porţiunea cea mai mizeră a Tamisei. Dinspre fluviu venea o uşoară adiere nocturnă, mirosind slab a peşte, dar nu întru totul neplăcută, iar negura era dispersată de coroanele mari şi bogate ale ulmilor foarte bătrâni. Soarele apusese şi sute de lămpi cu gaz dădeau o lumină discretă şi difuză, spre încântarea publicului.

Mallory îşi imagină farmecul pastoral al Grădinilor în vremuri mai fericite. Locul acesta se putea lăuda cu straturi sclipitoare de priboi, peluze bine întreţinute, chioşcuri încântătoare, năpădite de viţă de vie, statui din ipsos reprezentând amoraşi şi alte siluete fantastice şi, desigur, renumitul Crystal Circle. Acestora li se adăuga „podiumul monstruos”, o sală mare, acoperită, dar fără pereţi exteriori, unde mii de oameni puteau face plimbări sau dansa polca sau vals pe podeaua din lemn,

zgâriată de-a lungul vremii. Înăuntru se găseau tarabe cu băuturi, mâncare şi un uriaş panmelodium a cărui manivelă era acţionată de un cal şi care cânta un potpuriu de selecţiuni din opere îndrăgite.

Oamenii nu erau totuşi prezenţi cu miile, ca de obicei. Veniseră probabil vreo trei sute, care umblau de colo-colo fără vlagă, iar dintre aceştia nici măcar o sută nu aveau un statut de respectabilitate. Cei o sută se săturaseră să stea închişi în casă, bănui Mallory, ori erau perechi de îndrăgostiţi care sfidaseră situaţia neplăcută doar din dorinţa de a se întâlni. Dintre ceilalţi, două treimi erau bărbaţi, mai mult sau mai puţin disperaţi, şi prostituate, unele mai sfioase, altele de-a dreptul neobrăzate.

Mallory mai bău două pahare de whisky la barul de pe podium. Băutura era de proastă calitate şi avea un miros aparte., ori împrumutând ceva din Duhoarea generală, ori fiind botezată cu săruri, carbonat de potasiu, ori lemn amar. Sau probabil cu *cocculus indicus*[6], fiindcă lichidul avea culoarea berii alterate. Conţinutul celor două pahare îi căzuse în stomac precum o grămăjoară de cărbuni încinşi.

Se şi dansa pe ici pe colo, pe podium fiind prezente câteva cupluri care încercau să facă paşi studiaţi de vals. Mallory nu se prea pricepea să danseze, iar acum nici nu avea tragere de inimă pentru aşa ceva. Era cu ochii după femei. Una tânără, înaltă, cu forme plăcute, dansa cu un domn mai în vârstă, purtând barbă. Individul era corpolent şi, după cum se mişca, părea să aibă genunchii atinşi de gută, însă femeia stătea dreaptă ca o săgeată şi se mişca cu graţia unei dansatoare profesioniste, iar tocurile metalice ale botinelor delicate aruncau sticliri când cădea lumina pe ele. Balansul fustei şi al jupei sugera forma şi mărimea coapselor. Nu întrezări prezenţa perniţelor corectoare ori a întăriturilor din fanoane de balenă. Avea glezne fine, scoase în evidenţă de ciorapii roşii, iar fusta îi era doar cu câţiva centimetri mai scurtă decât îngăduia buna cuviinţă. Nu reuşi să-i vadă faţa.

Panmelodiumul începu să cânte o altă melodie, dar domnul cel corpolent părea să fi rămas fără suflare. Se opriră amândoi şi ieşiră de pe podium, amestecându-se într-un grup de amici: o

---

[6] Fructul uscat ai Anamirta coccuius, cu efect narcotic şi otrăvitor (n. Tr.).

femeie mai în vârstă, purtând bonetă şi cu o înfăţişare modestă, două tinere care păreau fete de consumaţie şi un alt domn mai bătrân, cu faţa ofilită şi aer de străin, venit probabil din Olanda ori din vreunul dintre statele germane. Cea care dansase vorbea cu ceilalţi şi-şi balansa capul într-o parte şi-n alta, dând impresia că râde. Avea păr negru, frumos şi, prinsă la gât, o bonetă care-i atârna pe umeri. Iar spatele îi era delicat, bine clădit, cu talia subţire.

Începu să păşească încet către grup. Fata vorbea cu aparentă însufleţire străinului, dar pe faţa acestuia apăruse o expresie de îndărătnicie şi o undă de dispreţ. Fata schiţă un gest ce se voia o plecăciune, însă neterminată, apoi îşi îndreptă atenţia în altă parte.

Mallory reuşi să-i vadă în sfârşit chipul. Avea falca ciudat de lungă, sprâncenele groase şi gura largă, extrem de mobilă, cu buzele rujate. Nu era un chip tocmai urât, ci evident necizelat. Din ochi răzbătea, totuşi, o atitudine îndrăzneaţă şi o expresie ciudat de voluptoasă care îi reţinu atenţia în aşa măsură, încât rămase nemişcat s-o contemple. În plus, avea un trup splendid. Îşi dădea seama de asta după mersul ei către bar: mişcări unduioase, aproape ca o plutire. Nu-i scăpară coapsele minunate şi linia dreaptă a spatelui. Fata se rezemă de bar pentru a flecări cu barmanul şi fusta i se ridică la spate într-atât de mult, încât lăsă să se vadă pulpele. Imaginea piciorului ei zvelt îi dădu un fior brusc de dorinţă carnală. Era ca şi cum fata i-ar fi aruncat o provocare.

Mallory păşi către bar. Fata nu sporovăia cu barmanul, ci se certa cu el, pe un ton pe jumătate îndurerat, insistent, tipic feminin. Îi era sete, nu avea bani şi susţinea că aveau să plătească prietenii ei. Omul nu voia să o creadă, dar nici nu părea dispus să i-o spună de-a dreptul.

Mallory aşeză, cu un clinchet, o monedă de un şiling pe tăblia barului.

— Barman, oferă-i doamnei ce doreşte.

Ea îl privi cu o expresie de surpriză amestecată cu iritare. Apoi se adună şi surâse, măsurându-l printre genele apropiate.

— Nicholas, ştii ce-mi place în mod deosebit, îi spuse ea barmanului.

Acesta îi aduse un pahar înalt cu şampanie şi-l uşură pe Mallory de bani.

— Ador şampania, îi explică ea lui Mallory. După ce-o bei, la dans te simţi ca o pană. Dansezi?

— Jalnic, îi răspunse Mallory. Pot să te însoţesc până acasă?

Ea îl privi de sus până jos şi ridică din colţul buzelor, într-un zâmbet strâmb, dar promiţător.

— Îţi spun imediat, îi spuse şi plecă să se alăture prietenilor ei.

Închipuindu-şi că putea deveni victima unei farse, Mallory nu mai aşteptă. Porni să dea încet roată promenadei de dimensiuni monstruoase şi se uită la alte femei, dar mai apoi o văzu pe fata cu chipul neatrăgător făcându-i semn. Se îndreptă spre ea.

— Aş merge cu tine, dar s-ar putea să nu-ţi placă, spuse ea.

— De ce nu? se miră el. Doar îmi placi.

Ea pufni în râs.

— Nu mă refer la asta. Nu stau aici, în Brompton, ci în Whitechapel.

— Da, e cam departe.

— Trenurile nu merg. Şi nicicum nu putem lua o birjă. Mă temeam că va trebui să dorm în parc!

— Dar prietenii tăi ce vor zice? întrebă el.

Fata îşi azvârli capul pe spate, de parcă ar fi vrut să dea de înţeles că nu-i pasă de ei. La gâtul ei frumos, în golul dintre clavicule, se zări o bucăţică dintr-o dantelă lucrată la maşină.

— Vreau să mă întorc în Whitechapel. Mă însoţeşti? N-am bani, nici măcar o leţcaie.

— Nu-i nimic, aprobă el. Îi oferi braţul. Avem de mers pe jos vreo opt kilometri, dar ai nişte picioare minunate.

Ea îl luă de cot şi-i zâmbi.

— Putem prinde un vapor cu abur la Cheiul Cremorne.

— Aşa-i, îi dădu el dreptate. În josul Tamisei, nu?

— Nu-i prea scump. Coborâră treptele platformei uriaşe şi pătrunseră în întunericul întrerupt pe alocuri de lămpile tremurătoare cu gaz. Nu eşti din Londra, aşa-i? Eşti un tip care călătoreşte mult.

Mallory clătină din cap.

— Îmi dai un sovereign dacă mă culc cu tine?

Surprins de francheţea ei, Mallory rămase tăcut.

— Poţi rămâne toată noaptea, îl asigură ea. Am o cameră tare drăguţă.

— Da, asta-i exact ce doream.

Se împletici puţin pe aleea presărată cu pietriş. Ea îl susţinu, apoi îl privi cu îndrăzneală drept în ochi.

— Eşti puţin afumat, este? Dar pari băiat de treabă. Cum îţi zice?

— Edward. Mai curând, Ned.

— Tot aşa îmi zice şi mie! exclamă ea. Harriet Edwardes, cu un „e” la sfârşit. Numele meu de artistă. Dar prietenii îmi spun Hetty.

— Ai un trup de zeiţă, Hetty. Nici nu mă mir că eşti actriţă.

Ea îl măsură din nou cu ochi cenuşii şi îndrăzneţi.

— Îţi plac fetele rele, Ned? Sper că da, fiindcă am chef să fac lucruri urâte în noaptea asta.

— Îmi plac aşa cum sunt, răspunse Mallory.

O apucă de mijlocul subţire, îi apăsă o palmă peste un sân şi o sărută pe gură. Ea scoase un ţipăt scurt de uimire, apoi îşi azvârli ambele braţe în jurul gâtului său. Se sărutară îndelung sub coroana întunecată a unui ulm. Simţi limba ei apăsându-l pe dinţi, apoi ea se trase puţin înapoi.

— Trebuie să ajungem acasă, Ned. De acord?

— Da, spuse el, respirând precipitat. Dar arată-mi picioarele acum. Te rog.

Ea se uită într-o parte şi-n alta a aleii, apoi îşi ridică fusta până la genunchi, după care îi dădu drumul să cadă.

— Sunt perfecţiunea întruchipată, spuse el. Ai putea poza pentru pictori.

— Dar am *pozat* pentru pictori, îl anunţă ea, şi nu merită.

Dinspre Cheiul Cremorne se auzi sirena unui vapor. Porniră în goana şi reuşiră să urce la bord cu câteva secunde înainte să plece. Efortul făcu băutura să-i alerge nebuneşte prin cap. Îi dădu fetei un şiling pentru a plăti taxa de patru pence şi găsi un şezlong din pânză de cort pe punte, lângă proră. Micuţul vapor urcă fluviul rotindu-şi încet zbaturile, care loveau apa şi o azvârleau înapoi.

— Să mergem în restaurant, propuse ea. Au de băut.

— Aş prefera să văd Londra.
— Nu cred c-o să-ţi placă ce vei vedea în plimbarea asta.
— Ba da, dacă rămâi lângă mine, o asigură Mallory.
— Ce stil ai, Ned! spuse ea şi râse. Ciudat, la început am crezut că eşti poliţist, atât de hotărât şi de solemn arătai. Dar poliţiştii nu vorbesc în felul ăsta, indiferent dacă sunt ameţiţi sau treji.
— Nu-ţi place să ţi se adreseze complimente?
— Ba nu, sunt drăguţe. Dar şampania îmi place la fel de mult.
— O clipă, o linişti Mallory.
Era mai ameţit decât ar fi dorit. Se ridică şi merse până lângă balustrada de la proră şi o strânse puternic, încercând să-şi alunge amorţeala pe care o simţea în vârful degetelor.
E-al naibii de întuneric în oraş.
— Chiar aşa, încuviinţă ea, aşezându-se alături de el.
Mirosea a sudoare sărată, a trandafir chinezesc şi a femeie. Se întrebă dacă avea mult păr acolo, jos, şi de ce culoare era. Murea de curiozitate să vadă.
De ce-i aşa, Ned?
— Ce anume?
— De ce-i atât de beznă? Din cauza negurii?
— Lumina de gaz, spuse el. Guvernul a hotărât să oprească iluminatul cu gaz, fiindcă lămpile scot prea mult fum.
— Ce treabă deşteaptă!
— Iar acum oamenii umblă ca bezmeticii pe străzile întunecoase şi sparg tot ce le iese în cale.
— De unde ştii? El ridică din umeri.
— Nu eşti poliţai?
— Nu, Hetty.
— Nu-mi plac copoii. Întotdeauna-ți vorbesc de parcă ar şti lucruri de care tu habar n-ai. Şi nici nu-ţi spun de unde le ştiu.
— Ţi-aş putea spune, o asigură el. Chiar mi-ar plăcea s-o fac. Dar n-ai înţelege.
— Fii convins c-aş înţelege, Ned, spuse Hetty cu voce sigură. Ador să-i aud vorbind pe bărbaţii deştepţi.
— Londra e un sistem complex care şi-a pierdut echilibrul. Precum un… e la fel ca un om beat, chior de beat, aflat într-o cameră cu multe sticle de whisky. Băutura e ascunsă – şi de

aceea trebuie s-o caute. Când găseşte o sticlă, trage o duşcă zdravănă, numai că o lasă jos şi uită imediat de ea. Apoi umblă orbeşte să caute alta, şi tot aşa mereu.

— Apoi rămâne fără băutură şi trebuie să mai cumpere, îl completă Hetty.

— Nu. N-o termină niciodată. Există un demon care umple tot timpul sticlele. Tocmai de aceea e un sistem dinamic deschis. Dă roată camerei mereu-mereu, fără a şti vreodată care va fi pasul următor. Tot mergând orbeşte şi în neştire, omul trasează cercuri, opturi, orice figură pe care o poate face un patinator, dar niciodată nu iese dintre cei patru pereţi Iar apoi, într-o bună zi, luminile se sting, iar el iese cu capul înainte din cameră, ajungând în bezna deplină de afară. Iar atunci se poate întâmpla orice, absolut orice, pentru că bezna de afară e totuna cu Haosul. E Haos, Hetty.

— Şi-ţi place chestia asta, nu?

— Ce anume?

— Habar n-am ce înseamnă tot ce-ai povestit tu, dar îţi spun că ţie îţi place. Îţi place să te gândeşti la asta. Cu un gest calm, aproape firesc, îşi lipi mâna de partea din faţă a pantalonilor lui. O, ce tare e!

Îşi trase brusc mâna înapoi şi rânji cu un aer triumfător. Mallory privi alarmat de-a lungul punţii. Mai erau destui oameni acolo, poate mai mult de zece. Se părea că nu trăgea cu ochiul la ei doi, dar în întunericul ceţos era greu de spus.

— Mă exciţi, spuse el.

— Scoate-o şi-o să vezi ce ştiu să fac.

— Prefer să aştept momentul şi locul potrivit.

— Mi se pare ciudat să aud un bărbat vorbind aşa, spuse ea şi râse.

Brusc, zbaturile care loveau apa cu un pleoscăit îşi schimbară ritmul.

Dinspre apa întunecată a Tamisei urca până la ei un miros respingător şi pocnetul sec al unor bule de aer.

— Vai, groaznic, strigă Hetty, punându-şi repede mâna la nas. Să mergem în salon, Ned, te rog!

O curiozitate greu de explicat îl făcu pe Mallory să rămână ţintuit locului.

— E mai rău decât atât? Vreau să zic, în josul fluviului?

— Mult mai rău, spuse ea printre degete. Am văzut şi oameni leşinând din cauza duhorii.

— Şi-atunci de ce mai merg vapoarele?

— Merg tot timpul, spuse ea, întorcându-se cu faţa de la fluviu. Sunt vase care transportă corespondenţa.

— Aha, făcu Mallory. Aş putea cumpăra un timbru de aici?

— Înăuntru, îi zise ea, şi-mi poţi cumpăra şi mie ceva de băut.

***

Hetty aprinse o lampă cu gaz din holul mic şi strâmt ce dădea în apartamentul de la etaj din strada Flower-and-Dean. Nespus de încântat că scăpase în sfârşit de atmosfera stranie, învăluită de negură, de pe străzile lăturalnice ale cartierului Whitechapel, se strecură pe lângă ea în salon. Pe tăblia pătrată din lemn a unei mese zăcea, în dezordine, un maldăr de reviste ilustrate, încă aduse la domiciliu în ciuda Duhorii. Cu toată semiobscuritatea, reuşi să distingă titlurile cu litere mari, tipărite de Maşinării, care deplângeau starea precară a sănătăţii Primului Ministru. Bătrânul Byron mereu se prefăcea că suferă de ceva, fie de dureri la vreun picior, fie de o răceală la plămâni, fie de ficat umflat din cauza băuturii.

Hetty intră în salon cu lampa aprinsă, iar trandafirii decoloraţi de pe tapetul prăfuit părură să înflorească. Mallory dădu drumul unei monede de un sovereign pe tăblia mesei. Detesta discuţiile în probleme de acest fel şi de aceea prefera să plătească dinainte. Ea remarcă sunetul monedei şi surâse. Apoi îşi azvârli din picioare cizmuliţele murdare de noroiul de pe stradă şi merse legănând din şolduri către o uşă pe care o deschise larg. Un motan cenuşiu ieşi alergând şi mieunând, iar ea îşi făcu de lucru cu el, mângâindu-l şi numindu-l Toby. Îi dădu drumul apoi pe scări. Mallory o urmări în picioare, răbdând nefericit.

— Hai, vino o dată, spuse ea, vânturându-şi părul castaniu, împletit.

Dormitorul era destul de mic şi sărăcăcios, mobilat cu un pat din stejar şi o oglindă rabatabilă pătată care, în ciuda înfăţişării de acum, părea să fi costat cândva o mulţime de bani. Hetty aşeză lampa pe tăblia unei noptiere al cărei lac se scorojise rău şi începu să-şi desfacă nasturii bluzei, trăgându-şi braţele din

mâneci cu gesturi largi şi azvârlindu-şi obiectele de îmbrăcăminte de parcă îi dădeau mai multe dureri de cap decât era dispusă să îndure. Păşi cu agilitate afară din fustă şi începu să-şi scoată corsetul şi jupa încreţită şi bine scrobită.

— Nu porţi crinolină?! remarcă Mallory cu glas dogit.

— Nu-mi place.

Desfăcu betelia jupei cu un pocnet uşor şi o aşeză alături. Apucă cu degete pricepute cârligele din sârmă ale corsetului şi-i desfăcu şnururile, apoi şi-l trase peste coapse făcând mişcări şerpuitoare, şi rămase în picioare, răsuflând uşurată, doar cu furoul din dantelă.

Mallory îşi scoase haina şi pantofii. Membrul apăsa asupra nasturilor prohabului. Abia aştepta să şi-l scoată din pantaloni, dar nu avea chef să defileze cu podoaba ridicată în lumina slabă a lămpii.

Hetty sări în pat purtând doar furoul, iar arcurile uzate scoaseră un scârţâit, parcă în semn de protest. Mallory se aşeză pe marginea patului, care mirosea puternic a apă de portocale ieftină şi a transpiraţie de femeie şi-şi scoase pantalonii şi indispensabilii, rămânând în cămaşă. Aplecându-se, desfăcu nasturele unui compartiment de la centura în care-şi ţinea banii şi scoase un prezervativ.

— O s-o fac în armură, scumpo, mormăi el. Ai ceva împotrivă?

Hetty se ridică vioaie într-un cot.

— Lasă-mă să-l văd şi eu.

Mallory îi arătă membrana rulată, făcută din maţ de oaie.

— Nu-i unul din alea ciudate, băgă ea de seamă, cu vădită uşurare. Fă cum doreşti, scumpule.

Mallory derulă atent maţul peste membrul întărit. Aşa e mai bine, gândi el, fericit că fusese prevăzător să-şi ia aşa ceva. Avea senzaţia că ştie ce face aici şi că, la urma urmei, va fi ferit şi va fi cheltuit banii cu folos. Se strecură sub cearşaf de o curăţenie îndoielnică.

Hetty îl prinse de gât cu braţele ei puternice şi-l sărută nestăvilit cu gura ei mare şi puţin strâmbă, de parcă ar fi vrut să devină una cu el. Luat prin surprindere, Mallory îi simţi limba rostogolindu-se de-a lungul dinţilor, ca un şarpe fierbinte şi lunecos. Senzaţia îi stimulă puternic virilitatea. Urcă deasupra,

iar carnea ei tare îi dădu un sentiment minunat când o văzu prin vălul obscen de subţire al furoului, de aceea trase de el până i-l ridică peste mijloc. Hetty scoase câteva gemete foarte convingătoare în vreme ce el bâjbâi printre firele lânoase de păr dintre picioarele ei. În cele din urmă, dând de înţeles că nu mai avea răbdare, Hetty băgă mâna fără nicio sfială şi introduse membrul în vagin. După ce începură să se mişte, ea încetă să-l mai sărute cu înfocare. Curând, amândoi gâfâiau ca nişte vehicule cu aburi, patul scârţâia şi tresălta sub ei ca un panmelodium prost acordat.

— Oo, Ned, iubitule! ţipă ea brusc, înfigând opt unghii ascuţite în spinarea lui. Ce mare e! Nu mai ţin!

Şi se zbătu sub el, aproape cuprinsă de convulsii. Şocat de ciudăţenia nemaiîntâlnită ca o englezoaică să vorbească în toiul unui act sexual, Mallory termină pe neaşteptate, ca şi cum sământa îi fusese smulsă cu forţa din propria-i carne de mişcarea sacadată şi lascivă a coapselor ei.

După ce gâfâiră câteva momente, fără să scoată niciunul vreo vorbă. Hetty îl sărută pe obrazul acoperit de barbă cu înfăţişarea pe jumătate sfioasă a unei femei doborâte de dorinţe, care-şi flutură în acelaşi timp genele.

— A fost grozav, Ned. Chiar că ştii cum s-o faci. Acum hai să mâncăm ceva, ce zici? Simt că mor de foame.

— Bine, răspunse Mallory, rostogolindu-se deoparte din leagănul format de coapsele ei.

Nutrea un sentiment de recunoştinţă faţă de ea, aşa cum i se întâmpla întotdeauna faţă de orice femeie care-l primise, dar şi puţină ruşine, atât faţă de sine, cât şi faţă de ea. În plus, îi era foame. Nu mâncase de mult.

— Putem lua o cină caldă de la restaurantul Hart, care e la parter. O să ne-o aducă doamna Cairns. E proprietăreasa mea, şi locuieşte alături.

— Cum vrei, spuse Mallory.

— Da’ va trebui să plăteşti şi să-i dai şi ei un bacşiş, acolo, pentru osteneală.

Hetty coborî din pat, având furoul încă ridicat peste mijloc. Trase de el în jos, dar Mallory îi zări dosul magnific, iar asta stârni în fiinţa lui un val de uimire şi satisfacţie. Ea bătu cu

degetele strânse în peretele dormitorului, într-un ritm alert. După câteva momente care părură interminabile, se auzi ciocănitura de răspuns.

— Doamna Cairns stă trează până la ora asta? întrebă Mallory.

— S-a obişnuit, îi explică Hetty, strecurându-se înapoi în pat, însoţită de un cor de scârţâieli. N-o lua în seamă pe doamna Cairns. Şi ea îşi chinuie sărmanul bărbat în fiecare miercuri şi atunci nu mai poate dormi nimeni.

Atent, Mallory îşi scoase prezervativul, care se deformase, dar nu se rupsese, şi-i dădu drumul în oala de noapte.

— Nu putem deschide fereastra? E-al naibii de cald…

— Nu, că intră Duhoarea de afară, drăguţule! Hetty rânji şi, în lumina slabă a lămpii, o văzu cum se scarpină pe sub aşternut. Oricum nu se poate, fiindcă ferestrele nu se deschid,

— Cum asta?

— Cercevelele sunt bătute în cuie. Fata care a locuit aici până iarna trecută… O fiinţă ciudată şi delicată, cu o feţişoară simpatică şi cu aere de sânge albastru, dar se temea groaznic de duşmani. Cred că ea a bătut toate ferestrele în cuie. Dar şi-aşa au pus mâna pe ea, săraca.

— Ce vrei să spui? întrebă Mallory.

— A, ea nu-şi aducea niciodată bărbaţii aici, adică eu n-am văzut vreunul, dar până la urmă, au venit pe-aici s-o caute de la poliţie, de la Specială, dacă pricepi ce vreau să zic. Ăştia mi-au dat şi mie de furcă, ticăloşii naibii, ca şi cum aş fi ştiut tot ce făcea ea sau cine-i erau prietenii. Nici măcar de numele ei adevărat n-aveam idee. Sybil nu ştiu cum. A, Sybil Jones.

Mallory îşi aranjă barba.

— Şi *ce* a făcut această Sybil Jones?

— A avut un copil cu un membru al Parlamentului, când era tânără, spuse Hetty. Un individ pe nume… ei, nu cred că vrei să ştii şi asta. Era târfă pentru politicieni şi mai şi cânta câte ceva. Eu una sunt târfă care pozează. *Connaissez-vous poses plastiques*?

— Nu.

Mallory observă, fără să fie prea surprins, că un purice îi aterizase pe rotula dezgolită a unui genunchi. Îl prinse, apoi îl strivi ca pe un bob însângerat între unghiile degetelor mari.

— Ne îmbrăcăm în costume strânse pe trup, din material de culoarea pielii, şi dansăm ca nişte lebede sub privirile pofticioase ale unor domni. Doamna Winterhalter – ai văzut-o în seara asta la Cremorne cum ne dăscălea mereu – e agenta mea, după cum se zice. Oamenii din grupul acela erau groaznic de plicticoşi, iar diplomaţii ăia suedezi s-au arătat strânşi la portofel ca nişte găini cărora li s-a strâmtat fundul când nu mai ouă. De aceea aş zice c-am fost norocoasă că ai apărut tu.

La uşa de intrare se auziră ciocănituri. Hetty se ridică.

— Donnez-moi patru şilingi, ceru ea.

Mallory îi dădu câteva monede, care dispărură pe dată. Hetty reveni cu o tavă dată cu lac, ciobită şi lovită, şi-i arătă o franzelă diformă, o bucată de jambon, muştar, patru cârnaţi prăjiţi şi o sticlă prăfuită de şampanie călâie. După ce umplu două pahare înalte cu şampanie, Hetty începu să mănânce cu destulă convingere, fără să vorbească. Mallory îi contemplă stăruitor braţele plinuţe, umerii şi rotunjimile sânilor grei cu sfârcuri cafenii care se întrezăreau prin furoul subţire, şi se miră o vreme de simplitatea trăsăturilor feţei ei. Bău un pahar de şampanie, care era proastă şi acră, apoi mâncă jambonul verzuliu cu înghiţituri de hămesit. Hetty îşi termină cârnatul. După aceea, cu un surâs strâmb, lunecă şerpeşte din aşternut şi se lăsă pe vine alături de pat, ridicându-şi furoul până mai sus de talie.

— Şampania asta trece ca vântul prin tine, nu-i aşa? Am nevoie de oală. Nu te uita decât dacă ţii neapărat.

Din delicateţe, Mallory îşi mută ochii în altă parte şi auzi şiroitul urinei.

— Să ne spălăm, propuse ea. O să aduc un lighenaş.

Reveni cu un vas emailat plin cu apă puturoasă, aşa cum era de obicei la Londra, şi se săpuni cu un burete natural.

— Ai un corp splendid, recunoscu Mallory.

Mâinile şi labele picioarelor îi erau scurte, însă rotunjimea ca de coloane a pulpelor şi coapselor reprezentau minuni de anatomie în lumea mamiferelor. Fesele mari şi ferme nu aveau

niciun cusur. I se păreau ciudat de cunoscute, precum fesele de femeie pe care le văzuse în zeci de pânze ale unor artişti celebri. Gândi chiar că, probabil, puteau fi identice. Sexul, cu labii delicate, era înconjurat de o pernuţă de păr castaniu-roşcat. Simţindu-i privirea, Hetty îi zâmbi.

— Ai vrea să mă vezi în pielea goală?

— Foarte mult.

— Dai un şiling?

— Dau.

Ea îşi dădu jos furoul cu vădită uşurare şi îşi arătă corpul gol, îmbrobonit de picături de sudoare. Se spălă atentă cu buretele pe la subsuori.

— Pot să pozez, fără să mă mişc deloc, vreme de cinci minute, spuse ea, cu voce oarecum nesigură. Băuse aproape toată şampania. Ai ceas? Zece şilingi şi o fac! Pariezi că sunt în stare?

— Sunt convins că poţi, răspunse Mallory.

Hetty se aplecă cu graţie, îşi prinse glezna piciorului stâng între mâini şi-l ridică până deasupra capului, ţinându-l drept din genunchi, începu să se rotească încet, împingându-se cu călcâiul şi degetele celuilalt picior.

— Uimitor! exclamă el, stupefiat.

— Uite, pot să-mi ţin amândouă mâinile lipite de podea, spuse ea, aplecându-se din talie. Mai toate fetele din Londra sunt atât de ţepene, că s-ar rupe în două numai dac-ar încerca aşa ceva.

Apoi se lăsă într-un şpagat pe podea şi-l privi cu ochi beţiviţi şi triumfători.

— Socot că n-am trăit cu adevărat decât după ce-am venit la Londra! spuse Mallory.

— Scoate-ţi cămaşa, atunci, şi hai s-o facem la pielea goală. Faţa ei, cu maxilarul foarte proeminent, se îmbujorase, iar ochii cenuşii păreau să-i iasă din orbite. Mallory îşi scoase cămaşa. Ea înaintă spre el, aducând lighenaşul emailat. Pe o vreme toridă ca asta e mai bine s-o faci în pielea goală. *Întotdeauna* îmi place mai mult aşa. Mamă, ce carne tare ai! Mie-mi plac bărbaţii ceva mai păroşi. Ia să-ţi vedem scula. I-o luă în mână fără să mai aştepte acordul lui, îi dădu pielea înapoi şi se uită cu atenţie, apoi i-o spălă în lighenaş. Nu ai nicio boală, scumpule, n-ai

absolut nimic, arată frumos. De ce nu mă iei fără pielea aia ca de cârnat ca să şi economiseşti nouă pence?

— Nouă pence nu înseamnă mare lucru, spuse Mallory.

Îşi puse un alt prezervativ, apoi o încălecă. Gol, începu să se mişte ritmic, asudând ca un fierar. Transpiraţia îi năpădise pe amândoi, mirosul ei amestecându-se cu cel de şampanie, dar, cu toate acestea, pielea lipicioasă a sânilor ei mari păreau destul de rece în atingere cu pieptul lui. Ea răspunse ritmului impus de el, rămânând cu ochii închişi şi ţinându-şi limba puţin scoasă în colţul gurii strâmbe, apoi împinse cu călcâiele brusc în fesele lui. În cele din urmă, el juisă, gemând printre dinţii încleştaţi când simţi arsura fierbinte a lichidului alergând prin membru. Avu o senzaţie de vuiet în urechi.

— Eşti un adevărat diavol, Ned, serios.

Gâtul şi umerii îi erau congestionate şi transpirate de căldură.

— Nici cu tine nu mi-e ruşine, îi răspunse el printre gâfâituri.

— Aşa e, scumpule, şi-mi place s-o fac cu un bărbat care ştie să se poarte cu o fată. Hai să bem nişte bere la sticlă, ce zici? Răcoreşte mai bine decât şampania.

— De acord. Cum zici tu.

— Şi nişte papiroase. Îţi plac?

— Ce anume sunt astea?

— Ţigarete turceşti, din Crimeea. De la război încoace au ajuns ia mare căutare.

— Fumezi? întrebă Mallory surprins.

— Am învăţat de la Gabrielle, spuse ea, coborând din pat. Gabrielle asta a locuit aici după ce-a plecat Sybil. O franţuzoaică din Marsilia. Dar luna trecută a luat vaporul spre Mexicul Francez, împreună cu unul dintre soldaţii de la ambasadă. S-a măritat cu el, norocoasa. Hetty îmbrăcă o cămaşă de noapte din mătase de culoare galbenă. În lumina felinarului, părea un obiect de îmbrăcăminte frumos, în ciuda tivului zdrenţuit. Gabrielle era o dulcică. Donnez-moi patru şilingi, dragule. Ba nu, cinci.

— Poţi schimba o hârtie de o liră? întrebă Mallory.

Hetty îi dădu cincisprezece şilingi cu o mutră acră, apoi dispăru în salonaş. Lipsi multă vreme – se părea că se-ntinsese la taclale cu proprietăreasa. Mallory rămase întins, lăfăindu-se în

patul ei, ascultând ecourile stranii şi îndepărtate ale marii metropole: dangăt de clopote, strigăte ascuţite, auzindu-se vătuit, pocnete care puteau fi chiar focuri de armă. Era beat criţă, avu impresia, dar se simţea extraordinar de bine. Va trebui să îndure destul de curând povara din inimă şi, fără îndoială, chiar îndoită, pentru păcatul comis, dar deocamdată plăcerea carnală îi dăduse aripi şi se simţea foarte liber şi uşor ca un fulg.

Hetty reveni, ţinând într-o mână cu un coş din sârmă, plin cu sticle, iar în cealaltă cu o ţigaretă pe care o duse la gură şi pufăi.

— Ţi-a luat cam mult, constată el.

Ea făcu un gest din umeri.

— Am avut oarece necazuri jos. Nişte golani. Aşeză coşul jos, scoase o sticlă şi i-o aruncă. Vezi ce rece e? Pe astea le ţin în pivniţă. Grozav, nu?

Mallory desfăcu dopul complicat din porţelan, plută şi sârmă, apoi bău cu poftă. BERE DE NEWCASTLE, scria pe sticlă, cu litere mari, în relief. O distilerie modernă, unde băutura era fabricată în căzi din oţel, mari cât nişte nave de linie. Berea fabricată de maşini era bună, lipsită de intervenţia falsificatorilor care puneau în ea noptiţă sau… Hetty urcă în pat îmbrăcată în cămaşă de noapte, sorbi ultimele înghiţituri dintr-o sticlă şi desfăcu alta.

— Scoate cămaşa, îi spuse Mallory.

— Nu mi-ai dat şilingul.

— Bine, poftim.

Ea strecură moneda sub saltea şi-i surâse.

— Eşti tare, Neddie. Îmi placi. Îşi scoase cămaşa de noapte, o azvârli către cuierul din fier de pe tăblia uşii şi nu nimeri. Sunt într-o formă grozavă în noaptea asta. Hai s-o facem încă o dată.

— Mai stai puţin, îi răspunse Mallory şi căscă.

Dintr-o dată, îşi simţi pleoapele grele, de parcă ar fi avut nisip sub ele. Ceafa îl durea în locul în care îl lovise Velasco, parcă în urmă cu secole. Trăia cu impresia că trecuse aproape un veac de când nu făcea altceva decât să bea şi să se împreuneze. Hetty îi prinse membrul moale între degete şi începu să-l mângâie.

— Ned, când ai avut o femeie ultima oară?

— Păi… cred că acum vreo două luni. Ba nu, trei.

— Si cine era?

— Cum să zic, o… Fusese o prostituată din Canada, dar Mallory se opri brusc. De ce mă-ntrebi?

— Povesteşte-mi. Vreau să te aud. Mi-ar plăcea să aflu ce fac bărbaţii din înalta societate.

— Habar n-am ce fac. Şi-mi închipui că nici tu n-ai idee.

Hetty îi dădu drumul şi-şi împreună braţele. Se rezemă cu spatele de tăblia patului, apoi îşi aprinse o altă papiroasă, hârşâind un chibrit de o porţiune mai aspră a peretelui. Azvârli fumul pe nările modelate ciudat – o imagine deconcertantă, socoti Mallory.

— Îţi închipui că nu ştiu nimic despre asta, spuse ea. Am auzit lucruri care nici măcar nu ţi-au trecut vreodată prin minte, bag mâna-n foc.

— Nici nu mă îndoiesc, rosti Mallory pe un ton politicos.

Îşi termină berea.

— Ştiai că bătrâna Lady Byron îşi biciuieşte bărbatul la pielea goală? Scula lui nu se ridică decât dacă ea îl bate peste fund cu o cravaşă nemţească. Mi-a spus asta un poliţist, căruia îi plăcuse mult de mine, iar el aflase totul de la o servitoare din casa lordului!

— Zău?!

— Familia asta, Byron, e al dracu’ de deocheată, şi perversă până în măduva oaselor. Acum e prea bătrân, da-n tinereţe lordul a făcut-o şi cu oile, pe cuvânt. Era gata să-şi scoată scula şi la un tufiş dacă i se năzărea că acolo e şi-o oaie! Nici nevastă-sa nu-i mai brează. Nu s-a-ncurcat cu alţi bărbaţi, dar e din soiul celor cărora le place să fie biciuite.

— Uimitor! făcu Mallory. Dar ce ştii despre fiica lui?

Hetty rămase tăcută o clipă. El se arătă surprins de expresia gravă care apăruse brusc pe faţa ei.

— Ada asta, păi ea le bate pe toate la fund. E cea mai mare târfă din Londra.

— De ce vorbeşti aşa?

— Fiindcă merge la pat cu cine are poftă şi nimeni nu îndrăzneşte să scoată un cuvânt despre ceea ce-i în stare. S-a culcat cu jumătate din membrii Camerei Lorzilor, care se agaţă

de fusta ei ca nişte ţânci. Şi-şi spun că sunt favoriţii şi cavalerii ei, iar dacă vreunul îşi calcă jurământul făcut şi îndrăzneşte să sufle o vorbuliţă împotriva ei, atunci ăilalţi au grijă ca omul s-o sfârşească din cale-afară de prost. Cu toţii se aşează ca o pavăză în jurul ei, o apără şi-o venerează aşa cum fac preoţii Romei cu Sfânta Fecioară a lor.

Mallory scoase un geamăt. Acestea erau vorbe spuse de o prostituată, şi nu se făcea să mai asculte. Ştia că Lady Ada îşi avea cavalerii ei galanţi, dar gândul că-i lăsa pe bărbaţi să o posede, că în patul Reginei Maşinăriilor exista loc pentru scule, juisări şi sex de femeie… Cel mai bine era să nu se gândească la aşa ceva. Şi-aşa i se învârtea capul din cauza whiskyului.

— Priceperea ta mă impresionează, Hetty, mormăi Mallory. Stăpâneşti pe deplin secretele meseriei tale…

Hetty, care bea cu înghiţituri largi din altă sticlă de bere, izbucni într-un hohot exploziv de râs. O parte din conţinutul sticlei se vărsă, transformându-se în spumă pe pieptul ei.

— Of, Isuse, făcu ea, tuşind şi ştergându-se cu mâna pe sâni. Doamne, Neddie, tare ciudat mai vorbeşti. Uite ce-am făcut din cauza ta.

— Îmi pare rău.

Ea îi aruncă un rânjet îngăduitor şi-şi ridică ţigareta fumegândă de pe marginea toaletei.

— Ia cârpa şi spală-i bine, îi sugeră ea. Pariez că ţi-ar plăcea chestia asta, nu?

Fără o vorbă, Mallory se aplecă, intenţionând să se apuce de treabă. Luă lighenaşul şi îmbibă prosopul, curăţând cu grijă spuma albă de pe sânii ei, din jurul buricului şi de pe pântecele ei rotunjor. Trăgând din ţigaretă şi scuturând scrumul pe jos, Hetty îl urmări cu ochii întredeschişi, ca şi cum trupul ei ar fi aparţinut altcuiva. După o vreme, în tăcere, îi luă din nou membrul în mână, frecându-l încet şi încurajator, în timp ce el ajunsese cu spălatul la picioare.

Mallory îşi puse alt prezervativ, după câteva bâjbâieli stângace, în cursul cărora era cât pe ce să-i piară pofta. Spre uşurarea lui, reuşi s-o pătrundă, după care îşi regăsi rigiditatea în carnea ei primitoare şi pufăi din greu deasupra ei, obosit şi beat, simţind dureri în braţe, încheieturi şi spate şi o bizară

senzaţie, ca o gâdilătură, la baza membrului. Avea şi puţine usturimi, propria-i carne fiind sensibilizată şi dureroasă în interiorul maţului de oaie, iar a termina i se părea o încercare la fel de anevoioasă ca extragerea unui cui ruginit dintr-o scândură tare. Arcurile patului scârţâiau ca o hoardă de greieri din metal. La un moment dat, se simţi ca şi cum ar fi alergat zeci de kilometri, iar Hetty, a cărei ţigaretă terminată arsese noptiera, părea căzută în transă, ori stupefiată, ori beată criţă. Vreme de o clipă se întrebă dacă nu era mai bine să se oprească, lăsând totul baltă, şi să-i spună într-un fel sau altul că nu mai poate, însă nu reuşi să găsească vorbele prin care să explice în mod mulţumitor situaţia, astfel încât continuă să se mişte. Mintea i-o luă razna, către altă femeie, o verişoară de-a lui din Sussex, pe care o văzuse posedată în dosul unui gard viu, pe vremea când el era mic şi se afla în vârful unui copac să caute ouă de cuc. Verişoara cu păr roşcat se căsătorise cu acel bărbat şi acum trecuse de patruzeci de ani, devenind între timp femeie la casa ei, cu copii mari de îngrijit şi cu o bonetă rotundă şi cuviincioasă, dar de câte ori o întâlnea, lui Mallory îi era imposibil să uite expresia torturată de plăcere pe care i-o remarcase pe chip în acele momente. Se agăţă exact de acea imagine secretă, întocmai ca un sclav înlănţuit de vâsla sa de pe galeră, şi se zbătu încăpăţânat să ajungă la paroxism. În cele din urmă, apăru şi acea senzaţie de gol, de fierbinţeală din vintre, care îi dădu de ştire că, totuşi, va termina curând, că nimic nu-l mai putea opri, şi împinse înainte şi înapoi cu o disperare renăscută, gâfâind din răsputeri, iar valul arzător şi dureros al culminaţiei urcă fulgerător prin spinarea care îl durea, întocmai ca o rachetă, urmată de o izbucnire de plăcere, greu de stăpânit, în braţe, picioare, până şi în tălpile goale ale labelor încordate şi scăpă un strigăt, un geamăt puternic, bestial, de extaz, care îl surprinse până şi pe el.

— Dumnezeule! exclamă Hetty.

Mallory se rostogoli epuizat şi rămase întins, gâfâind în aerul fetid, ca un cetaceu eşuat pe o plajă. După ce, în zbaterile disperate, asudase jumătate din whisky-ul băut, îşi simţea muşchii ca de cârpă. Avea o senzaţie de-a dreptul minunată. Părea chiar dispus să moară fără să se sinchisească. Dacă

huliganul de la curse ar fi venit să-l împuşte chiar atunci, ar fi găsit moartea drept bine venită, şi ar fi binecuvântat prilejul ce i se oferea de a nu mai pierde acea stare de beatitudine, norocul de a nu mai fi iar acelaşi Edward Mallory, ci o fiinţă splendidă, îmbătată de sex şi apă de trandafiri chinezeşti.

Însă după câteva momente senzaţia dispăru şi redeveni Mallory. Prea stupefiat ca să mai trăiască sentimente rafinate de vinovăţie sau regret, era totuşi pregătit să plece. Criza căreia nu-i putea da un nume trecuse, iar episodul se încheiase. Deocamdată era mult prea epuizat ca să facă vreo mişcare, dar ştia că nu mai putea să zăbovească. Dormitorul prostituatei nu-i mai crea impresia unui liman ocrotitor. Zidurile i se păreau ireale, ca nişte bariere incapabile acum să-i stăvilească imboldul de a-şi continua căutarea.

— Să dormim puţin, propuse Hetty, vorbind împleticit din cauza băuturii şi istovelii.

— Bine.

Precaut, aşeză cutia cu chibrituri la îndemână, stinse felinarul şi rămase întins în aerul fierbinte al nopţii londoneze ca un suflet platonic aflat în suspensie. Ţinându-şi ochii deschişi, se odihni, lăsând un purice aşezat pe o gleznă să se înfrupte pe săturate din sângele lui. Nu dormi cu adevărat, ci se relaxă, pierzând cu totul noţiunea timpului. Cum în minte îi reveniră mereu aceleaşi gânduri, îşi aprinse o ţigaretă, un ritual ce-i făcu plăcere, deşi fără niciun rost, dacă ţinea seama cât de util i-ar fi putut fi tutunul. Mai apoi coborî din pat şi folosi oala de noapte, mai mult pe pipăite. Pe podea era o pată umedă, de bere, sau poate de altceva. Ar fi dorit să-şi şteargă picioarele, dar gestul i se păru lipsit de noimă.

Aşteptă ca în ferestrele goale şi murdare, care dădeau spre un zid mânjit de funingine, aflat destul de aproape, să apară ceva care să semene a zori. În cele din urmă distinse o lucire palidă, departe de ceea ce ştia el despre lumina curată a zilei. Beţia îi trecuse, zăcea acolo stors şi uscat, simţindu-şi capul de parcă i-ar fi fost umplut cu câlţi. Senzaţia nu era din cale-afară de neplăcută, mai ales dacă evita să facă mişcări abrupte, dar percepea o pulsaţie rău prevestitoare.

Aprinse lumânarea de la capătul patului şi îşi găsi cămaşa. Cu un geamăt, Hetty, care avea părul răscolit şi năclăit de transpiraţie, se trezi şi îl privi fix, cu ochii ei scoşi din orbite care fură cât pe ce să-l bage în sperieţi, ca o iazmă.

— Doar nu vrei să pleci, spuse ea,

— Ba da.

— De ce? E încă foarte întuneric.

— Prefer să pornesc la treabă de dimineaţă. Făcu o pauză. Asta-i un vechi obicei, de când dormeam în cort.

Hetty pufni nemulţumită.

— Treci înapoi în pat, soldatul meu viteaz. Mai stai puţin. Ne spălăm şi mâncăm ceva la dejun. Sper că-ţi poţi permite, nu? Un dejun sănătos şi bun?

— Mai bine nu. E târziu, trebuie să plec, am nişte treburi de rezolvat.

— Cât de târziu e? întrebă ea căscând. Nici măcar nu s-a crăpat de zi.

— E târziu. Sunt convins.

— Da’ Big Ben ce zice?

— Nu l-am auzit deloc peste noapte, spuse Mallory, iar faptul că abia acum îşi dăduse seama de asta îl umplu de uimire. Cred că Guvernul şi-a dat demisia.

Această apreciere păru să-i dea fetei un fior nelămurit de spaimă.

— Atunci măcar un dejun franţuzesc, sugeră ea, pe care o să ni-l trimită de jos. Chestii de patiserie şi un ibric de cafea. Nu costă mult.

El respinse ideea cu un gest din cap.

Hetty tăcu şi-l măsură printre gene. Refuzul părea să o sperie. Făcând patul să scârţâie, se ridică în şezut şi încercă să-şi aranjeze părul ciufulit.

— Nu pleca, vremea e groaznică. Scumpule, dacă nu poţi dormi, hai să ne mai iubim.

— Nu cred că mai sunt în stare.

— Ştiu că mă placi, Neddie. Ridică cearşaful jilav de transpiraţie. Vino şi mângâie-mă peste tot, asta o să-ţi trezească dorinţa.

Rămase în aşteptare, ţinând aşternutul ridicat în aer. Nedorind s-o dezamăgească, Mallory veni mai aproape de ea, trecându-şi palmele peste coapsele ei încântătoare şi peste rotunjimile netede şi alunecoase ale sânilor, zăbovind când şi când. Simţurile îi erau trezite de acele atingeri, însă membrul, deşi tresări uşor, nu-l ascultă.

— Chiar că trebuie să plec, spuse.

— Are să se ridice iar, dacă ai puţin răbdare.

— Nu mai pot rămâne.

— Dacă n-ai fi un bărbat atât de atent, n-aş face-o, spuse Hetty rar, dar pot să te înzdrăvenesc imediat dacă vrei; *connaissez-vous la belle gamahuche?*

— Ce mai e şi asta?

— Păi, zise ea, dacă ai fi fost cu Gabrielle, ai fi aflat demult ce înseamnă; întotdeauna o făcea cu bărbaţii pe care-i aducea şi spunea că toţi erau înnebuniţi; se cheamă plăcere franţuzească.

— Nu prea înţeleg.

— Suptul sculei.

— Aha. Despre asta era vorba?! auzise expresia, deşi doar ca o înjurătură extrem de josnică, şi simţi un fior ştiindu-se în situaţii în care se putea transforma un act fizic real. Se trase uşor de barbă. Aa… şi asta cât mă costă?

— În cazul unora n-aş face-o pentru nimic în lume, îl asigură ea, dar pe tine te plac, Ned, şi sunt gata să trec la treabă.

— Bine, dar cât?

Ea clipi, gânditoare.

— Să zicem zece şilingi? Jumătate de liră.

— Mai bine nu, răspunse el.

— Bine, atunci cinci şilingi, dacă nu termini acolo. Dar trebuie să-mi promiţi asta, nu glumesc.

Dedesubturile acestei propuneri îi dădură un minunat fior de dezgust.

— Nu, nu vreau aşa ceva.

Începu să se îmbrace.

— O să mai vii curând la mine? Când ne mai vedem?

— Curând.

Dându-şi seama că era minţită, Hetty oftă.

— Du-te, dacă trebuie. Dar ascultă, Neddie, sunt convinsă că mă placi. Şi nu-mi amintesc exact numele tău, dar ştiu că ţi-am văzut portretul în ziare. Eşti un savant renumit, şi ai o groază de bănuţi. Nu mă înşel deloc, aşa-i?

Mallory nu scoase un cuvânt. Hetty continuă fără să răsufle:

— Un om ca tine ar putea avea necazuri urâte încurcându-se cu o fată nepotrivită din Londra. Dar în tovărăşia lui Hetty Edwardes eşti cât se poate de apărat, fiindcă eu merg doar cu domni şi am învăţat să-mi ţin gura.

— Sunt sigur de asta, spuse Mallory, îmbrăcându-se grăbit.

— Dansez marţea şi joia la Teatrul Pantascopic, din Haymarket. O să vii să mă vezi?

— Dacă voi fi în Londra.

Apoi plecă, mergând mai mult pe dibuite. În graba lui de a se îndepărta cât mai repede, îşi juli fluierul piciorului până la sânge lovindu-se de pedala unei biciclete pe care cineva o legase cu un lanţ de balustradă.

***

Cerul de deasupra cârciumii Hart nu semăna cu nimic din ce văzuse până atunci, totuşi se părea cunoscut. Îl percepuse cu ochiul minţii, ca pe o cupolă foarte aproape de pământ, plină de mizerie explozivă şi îmbibată de praf – un cer care era însuşi prevestitorul Catastrofei.

După mohoreala crepusculară a soarelui ridicat deja pe cer bănui că era aproape opt. Zorile veniseră, însă nu aduseseră ziua. Leviatanii tereştri avuseseră deasupra capului un cer exact ca acesta, era convins, când, după prăbuşirea Marii Comete, scoarţa se cutremurase până în adâncuri. Pentru turmele de animale cu pielea solzoasă, mânate tot timpul de foamea teribilă ce bolborosea în burţile lor mari şi de nepotolit, care cutreierau neîncetat, dintr-o junglă în alta, acesta trebuie să fi fost cerul sfârşitului. Furtunile Cataclismului biciuiseră Pământul epocii cretacice, incendiile uriaşe se întinseseră necruţătoare, pretutindeni, iar cenuşa şi praful ridicate de cometă se cernuseră prin aerul clocotitor, pârjolind şi ucigând frunzişul ofilit, până când atotputernicii dinozauri, adaptaţi vieţii într-o lume care acum se destrămase, căzuseră cu miile, iar maşinăria

Evoluţiei în salturi se dezlănţuise într-un adevărat haos, pentru a repopula Pământul urgisit cu noi specii de fiinţe.

Îngrozit şi tuşind, merse grăbit de-a lungul străzii Flower-and-Dean. Nu putea vedea nici măcar la zece paşi în faţă, fiindcă aleea era un vârtej de ceaţă gălbuie ale cărei zdrenţe atârnau până la caldarâm şi îi împăienjenea ochii cu consistenţa ei cleioasă şi acidă.

Mai curând din întâmplare decât voit, ieşi pe strada Commercial, care, în mod obişnuit, era o arteră animată a cartierului Whitechapel. Acum pustie, trotuarele şi pavajul erau presărate cu grămăjoare de cioburi provenite din vitrinele şi ferestrele sparte ale magazinelor.

Merse cale de o intersecţie, apoi încă una. Era greu de găsit un geam întreg. Pietre rotunde de râu, smulse din pavajul străzilor lăturalnice, zburaseră încoace şi încolo ca un roi de meteoriţi. Un turbion părea să fi lovit fără milă o băcănie din apropiere, împrăştiind pe stradă troiene formate din făină şi zahăr, în care piciorul se înfunda până la gleznă. Mallory îşi făcu drum printre verze strivite, renglote terciuite, borcane de compot de piersici zdrobite şi jamboane afumate, mari cât mingile de fotbal, călcate în picioare. Mici insule de făină umedă, cernută pe jos, purtau urmele unei tălăzuiri umane: tălpi de ghete bărbăteşti, picioare desculţe de hoinari ai străzii, amprente de pantofi delicaţi de femeie şi dâre lăsate de poalele lungi ale fustelor.

În faţă îi apărură patru siluete, deocamdată învăluite în ceaţă, trei bărbaţi şi o femeie, cu toţii purtând haine respectabile şi având pe faţă măşti trase până sub ochi. Observându-l, traversară dinadins strada, ajungând pe celălalt trotuar. Mergeau încet, fără grabă, discutând cu glas scăzut.

Îşi continuă drumul, simţind scrâşnetul cioburilor de sticlă sub tălpile ghetelor. Magazinul General Meyer Grant, Galanteria Peterson, Spălătoria Pneumatică Pariziană, toate etalau vitrine pustiite şi uşi smulse din ţâţâni. Faţadele le fuseseră lovite de o adevărată ploaie de pietre, cărămizi, ouă crude.

Apoi îi apăru în faţă un grup mai compact. Bărbaţi şi adolescenţi, unii împingând roabe încărcate, dar se vedea limpede că nici unii, nici alţii nu se ocupau de negoţul ambulant.

Deşi mascaţi, păreau cu toţii la capătul puterilor, nesiguri, mohorâţi, de parcă ar fi participat la o înmormântare. În înaintarea lor fără de ţintă, răriră paşii în faţa magazinului devalizat al unui cizmar şi se apucară să culeagă încălţări desperecheate cu entuziasmul molatec al unor scotocitori prin gunoaie.

Mallory îşi dădu seama ce neghiobie făcuse. În vreme ce el se lăsase pradă unei destrăbălări deşucheate, Londra devenise un focar de anarhie. Acum s-ar fi cuvenit să fie în paşnicul Sussex, alături de familia sa. Ar fi trebuit să se pregătească pentru căsătoria micuţei Madeleine, bucurându-se de aerul curat de la ţară, cu fraţii şi surorile în preajmă, cu mâncare bună, gătită în casă, şi cu un pahar de băutură cumsecade. Brusc, îl cuprinse un dor de casă nespus de dureros şi se întrebă ce amestec haotic de desfrânare, ambiţie şi întâmplare îl făcuse să eşueze în acest loc îngrozitor şi sălbatic. Ar fi vrut să ştie ce făcea familia sa la acea oră. Şi, fiindcă venise vorba, ce oră era.

Cu o tresărire, îşi aduse aminte de ceasul Madeleinei. Darul de nuntă pentru sora sa era depus în cutia lui cu întărituri din tablă de alamă aflat în dulapul cu valori de la Muzeul de Paleontologie. Frumosul şi elegantul ceas pentru scumpa Madeleine, acum îngrozitor de departe, intangibil. Palatul era la cel puţin zece kilometri depărtare de cartierul Whitechapel. Zece kilometri de haos clocotitor.

Trebuia să existe drum de întoarcere, o modalitate de a parcurge acea distanţă, de asta era sigur. Se întrebă dacă trenurile sau omnibuzele mai circulau în asemenea condiţii. Ori poate găsea vreo birjă. Caii s-ar fi sufocat în ceaţa perfidă. Se vedea silit să bată cu piciorul tot drumul. Probabil că efortul de a traversa Londra pe jos era o dobitocie, şi poate că ar fi fost mai înţelept să-şi caute adăpost în vreun ungher liniştit unde să rămână ascuns ca un şoarece, în speranţa că va scăpa de Catastrofa iminentă. Şi cu toate acestea, descoperi că îşi umflase pieptul, iar picioarele îl duceau înainte fără să-şi dea seama, de parcă s-ar fi mişcat de la sine. Până şi durerea sâcâitoare şi ritmică de cap începuse să se risipească în clipa când, fără să ştie cum, îşi stabilise un ţel. Înapoi la Palat. Înapoi la viaţa lui dinainte.

— Hei! M-auziţi? Domnule!

Vocea îi răsună de deasupra capului, asemeni strigătului unei conştiinţe vinovate. Surprins, aruncă o privire în sus.

Prin fereastra unei camere de la etajul trei al magazinului de blănuri şi pălării Jackson Bros se iţea ţeava unei puşti. Mai în fundal, Mallory zări capul chel al unui vânzător ce purta ochelari, care apoi se aplecă peste pervaz şi abia atunci văzu că purta o cămaşă vărgată şi bretele stacojii.

— Te pot ajuta cu ceva? strigă Mallory, expresia ţâşnind din gura lui mai curând dintr-un reflex.

— Vă mulţumesc, domnule! îi răspunse vânzătorul, cu voce destul de nesigură. Domnule, vreţi să vă uitaţi la uşa de jos – puţin într-o parte, sub scări? Cred că… cred că e cineva rănit!

Mallory făcu un gest cu mâna în semn de răspuns şi merse până lângă intrarea în magazin. Uşile duble erau întregi, dar cu tăbliile grav deteriorate, pe care încă se scurgea conţinutul unor ouă. Un tânăr îmbrăcat cu o bluză marinărească şi pantaloni largi zăcea lat pe burtă, având o rangă în apropierea mâinii drepte.

Mallory îl apucă pe marinar de umărul bluzei din ţesătură aspră şi-l întoarse cu faţa în sus. Glonţul îi trecuse drept prin gât. Era mort, şi îşi zdrobise nasul când căzuse cu faţa de pavaj, iar asta îi dădea feţei tinere şi lipsite de sânge o înfăţişare bizară, impresia că sosise aici dintr-o ţară al cărui nume nu exista pe hartă şi a cărei marină era alcătuită din albinoşi.

Mallory se ridică.

— L-ai ucis! strigă el către cel de la etaj.

Vânzătorul lăsă impresia că e şocat, avu un acces sufocant de tuse şi nu scoase niciun cuvânt.

Ochii alerţi ai lui Mallory zăriră patul unui pistol vârât în centura din stofă, legată cu un nod complicat la brâul marinarului; îl scoase afară. Era un model de revolver pe care nu-l cunoştea, având pe cilindrul masiv o serie de caneluri şi adâncituri foarte curioase. Butoiaşul lung, de formă octogonală, sub care se afla un soi de piston, duhnea a praf de puşcă. Aruncă o privire spre uşa zobită a blănăriei. Se vedea limpede că fusese luată cu asalt de către un grup mare de oameni,

înarmaţi şi puşi pe distrugere şi omor. Ticăloşii trebuie să se fi împrăştiat care încotro după ce fusese împuşcat marinarul.

Reveni în stradă, fluturând pistolul.

— Ticălosul era înarmat! strigă el. Bine-ai făcut că…

Ţiuind, un glonţ pornit din puşca vânzătorului lovi în treapta de ciment, care se albi în clipa izbiturii, cât pe ce să-l nimerească pe Mallory când ricoşă.

— Doamne păzeşte-mă, nătărău stângaci ce eşti! răcni Mallory la el. Termină cu prostiile imediat!

Urmă un moment de tăcere.

— Iertaţi-mă, domnule! strigă vânzătorul.

— Ce dracu’ faci acolo?

— V-am spus că-mi pare rău! Da’ mai bine azvârliţi pistolul acela!

— Asta s-o crezi tu! urlă Mallory, strecurând arma sub betelia pantalonilor.

Voia să-i ceară vânzătorului să coboare pentru a-l acoperi pe marinarul mort, dar se răzgândi când auzi zdrăngănitul altor ferestre care se deschideau la etajul magazinului Jackson Bros. Şi văzu alte patru ţevi de puşcă apărând.

Se retrase cu spatele, arătând că nu avea nimic în mâini şi încercând să arboreze un zâmbet. Abia când ceaţa se îndesi în jurul lui îndrăzni să se întoarcă şi o rupse la goană.

Începu să păşească mai precaut, mergând numai pe mijlocul străzii. Găsi pe jos, călcată în picioare, o cămaşă din pânză subţire de in şi, slujindu-se de lama cu zimţi ca de ferăstrău a cuţitului de Sheffield, îi desprinse o mânecă. O transformă într-o mască destul de bună. Cercetă revolverul luat de la marinar şi extrase un tub înnegrit din cilindru. Încă mai avea cinci gloanţe. Era un obiect greoi, de provenienţă străină, nu tocmai bine brunat, dar mecanismul părea să fi fost prelucrat cu destulă precizie. Distinse cuvintele BALLESTER-MOLINA, întipărite slab pe o parte a butoiaşului octogonal, dar nu descoperi alte marcaje.

Ieşi în Aldgate High Street, aducându-şi aminte din plimbarea pe care o făcuse cu Hetty dinspre cheiul Podului Londrei, deşi acum strada arăta mai stranie şi mai respingătoare decât la

miez de noapte. Ca o ciudăţenie aleatorie în care loveşte Haosul, mulţimile dezlănţuite păreau să nu se fi atins de ea.

În ceaţa densă din spatele lui răsună un zăngănit metalic, asemeni unui semnal de alarmă. Se dădu la o parte şi urmări un vehicul cu aburi folosit de pompieri trecând prin dreptul lui; avea pereţii laterali, vopsiţi în roşu, loviţi şi zgâriaţi. Vehiculul fusese probabil atacat cu brutalitate de o hoardă de londonezi dornici să distrugă oamenii şi maşinile care se puneau pavăză între oraş şi explozia conflictului de mari proporţii. Acest lucru îl izbi pe Mallory drept culme a prostiei îndărătnice, dar, totuşi, fenomenul nu reuşi să-l uimească. Pompierii, ajunşi la capătul puterilor, stăteau agăţaţi de scările vehiculului şi purtau nişte măşti bizare, de culoare strălucitoare şi cu tuburi din cauciuc gofrat pentru a respira. Mallory îşi dori nespus să aibă şi el o asemenea mască, pentru că ochii îi lăcrimau atât de tare din cauza usturimilor, încât şi-i ţinea strânşi, privind cruciş ca un pirat dintr-o comedie ieftină, însă continuă să meargă înainte.

Din Aldgate ajunse în Fenchurch, apoi în Lombard şi, în sfârşit, în strada Poultry, fiind totuşi la kilometri depărtare de ţinta sa, dacă Palatul de Paleontologie putea fi numit astfel. În cap avea o pulsaţie dureroasă şi o ameţeală datorată încă băuturii proaste şi aerului viciat, şi avu impresia că ajunsese mai aproape de Tamisa, deoarece simţi umezeala şi mirosul pătrunzător crescând în jurul lui, iar asta îi întoarse stomacul pe dos.

Pe Cheapside, un omnibuz fusese răsturnat pe o parte şi apoi incendiat chiar cu ajutorul cărbunilor din propriul buncăr. Nicio fereastră a lui nu scăpase nespartă, şi arsese până ajunsese o carcasă înnegrită. Speră că nu pierise nimeni în flăcări. Resturile carbonizate, care încă mai fumegau, puţeau prea respingător ca să se apropie şi să privească mai de aproape.

În curtea Catedralei Sfântul Paul erau oameni. Aerul părea ceva mai curat aici, fiindcă domul încă se vedea şi printre copaci se strânsese o mare mulţime de oameni, bărbaţi şi băieţi. Lucru de neînţeles, cu toţii păreau a fi extrem de bine dispuşi. Cu uimire, constată că, sfidător, jucau zaruri chiar pe treptele capodoperei arhitectonice a lui Wren.

Merse ceva mai departe şi găsi Cheapside blocată de grupuri răzleţe de jucători înrăiţi şi înfierbântați. Grupuri care atrăgeau ca o vrajă apăruseră pretutindeni, parcă încolţite din pavaj, formate din haimanale stând în genunchi sau pe vine să-şi apere mormanele tot mai înalte de monede şi bani din hârtie. Capi de bandă puşi pe rele, cu aer fioros şi bănuitor, de fapt oameni needucaţi, cu privirea crucişă, care păreau să se ti materializat din Marea Duhoare Londoneză, răcneau cât îi ţinea gura, cu glas dogit, ca nişte precupeţe, tocmai la trecerea lui Mallory pe lângă ei:

— Un şiling deschiderea! Care mai joacă? Hai, daţi la zar, băieţi!

Dinspre cercurile formate din jucători se auziră strigăte de triumf ale câştigătorilor şi gemete furioase, vătuite de măştile purtate peste feţe. La fiecare bărbat care juca în draci erau câte cel puţin trei care urmăreau totul cu un aer timid. Arăta ca un punct de atracţie al unui carnaval, însă unul ucigaş, care aparţinea totuşi Londrei. Nu văzu niciun poliţist, nicio autoritate, nicio brumă de bună creştere. Trecu cu fereală prin mulţimea de oameni dispersaţi, dar cuprinşi de frenezie, ţinând precaut mâna pe patul pistolului. Pe o alee, văzu doi bărbaţi cum îl loveau cu picioarele pe un al treilea, apoi cum îl uşurează de ceasul de mână şi de portofel. Un grup format din cel puţin zece persoane urmărea spectacolul cu un aer oarecum nepăsător.

Aceşti londonezi erau ca un gaz, gândi Mallory, asemenea unui nor din atomi minusculi. O dată legăturile sociale sfărâmate, oamenii se răzleţeau brusc unul de altul, la fel ca sferele gazoase perfect elastice din demonstraţia legii fizice a lui Boyle. Judecând după îmbrăcăminte, majoritatea păreau destul de respectabili; acum însă călcau legile în picioare, fiindcă Haosul îi făcuse să piardă respectul faţă de ele, instaurând în schimb un vid de moralitate. Mulţi dintre ei, îşi continuă Mallory raţionamentul, nu asistaseră niciodată la ceva care să semene cât de cât cu această situaţie. Nu aveau standarde adecvate pentru a judeca sau compara. Deveniseră nişte marionete ale instinctelor cele mai josnice.

La fel ca indienii tribului Cheyenne din Wyoming care dansau prinşi în gheara diavolească a băuturii şi oamenii de treabă ai

Londrei civilizate se lăsaseră pradă nebuniei primitive. Iar după aerul de beatitudine uimită de pe feţele lor strălucitoare, îşi dădu seama că le făcea chiar plăcere această deşănţare. Participau bucuroşi la ea. Pentru ei era o exaltare, o libertate perfidă, mai atrăgătoare şi mai de dorit decât orice altceva cunoscuseră vreodată în viaţă.

Dincolo de mulţimea de grupuri, văzu un şir de anunţuri ţipătoare, scrise de mână, care fuseseră lipite pe zidu! din cărămidă din Paternoster Row, rămas sacrosanct până nu demult. Erau reclame de cel mai ieftin si jalnic soi, acelea care îţi răneau ochii pretutindeni în Londra: PILULELE MAGNETICE ALE DOCTORULUI RENBOURNE CONTRA DURERILOR DE CAP, COD PARTAJAT LA MAGAZINUL BEARDSLEY, TARTARLITINA INVENTATĂ DE MCKESSON ŞI ROBBINS, SĂPUN DE DINŢI DIN ARNICĂ... Şi câteva anunţuri teatrale: MADAME SCAPIGLIONI la Teatrul Saville din Piaţa Leicester, O SIMFONIE LA PANMELODIUM ÎN VAUXHALL... Spectacole care, gândi Mallory, sigur nu vor mai avea loc. Parcă pentru a-i întări convingerea, aceste foiţe fuseseră lipite cu o grabă nepăsătoare şi hârtia arăta mototolită. Lipiciul abia întins pe zid curgea în pârâiaşe albicioase, vâscoase şi dezgustătoare, de sub anunţuri, creând o imagine care îl scârbi într-un mod greu de exprimat. Însă printre aceste anunţuri de doi bani, ca şi cum acolo i-ar fi fost sorocit locul de drept, se vedea şi o foaie de trei ori mai întinsă, de mărimea unei pături de pus pe spinarea cailor, tipărită de Maşinărie, smulsă din rotativă în mare grabă. Şi, într-adevăr, până şi cerneala tipografică părea încă jilavă. Ceva dement.

Făcând această constatare, Mallory rămase încremenit locului, stupefiat de izbitoarea lui ciudăţenie. Fusese tipărit în trei culori – stacojiu, negru şi un roz-cenuşiu respingător, care arăta ca un amestec stângaci al primelor două.

O femeie legată la ochi cu o eşarfă stacojie – pe post de Zeiţă a Dreptăţii? – cu o togă neclară, tot de aceeaşi culoare, ţinea o sabie sângerie pe care scria LUDD, ridicată deasupra busturilor desenate fără pricepere al unui bărbat şi al unei femei – un rege şi regina lui? Lordul şi Lady Byron, cumva? Zeiţa stacojie strivea sub talpă corpul unui şarpe cu două capete, sau al unui balaur cu pielea numai solzi, pe corpul căruia scria LORZII PE MERITE

PROPRII. În spatele femeii, peisajul londonez era în întregime însângerat de limbi înalte şi hulpave de foc, în vreme ce bolta de deasupra numeroaselor feţe cu înfăţişare dementă era înţesată de fuioare stilizate de nori negri şi groşi. Trei bărbaţi, după toate probabilităţile preoţi ori savanţi, atârnau de furci înalte în colţul din dreapta sus, iar în cel opus o masă debusolată de siluete neclare, surprinse în plin gest de protest, fluturau drapele şi lănci de pe timpul Iacobinilor şi mărşăluiau către o ţintă neştiută, ocrotită de coada înflăcărată a unei comete.

Şi asta nu era decât jumătate din ceea exista pe afiş. Mallory îşi frecă ochii, care-l usturau. Uriaşa foaie rectangulară de hârtie era înţesată de imagini mai mărunte, asemeni unei mese de biliard pe care bilele sunt împrăştiate la întâmplare. Ici se vedea un zeu pitic al aerului care călărea un nor pe care scria CIUMA. Colo un obuz de tun, sau o bombă, exploda azvârlind peste tot fragmente ca nişte ţepuşe, iar câţiva drăcuşori negri şi diformi erau doborâţi de suflu. Un sicriu îngropat sub flori avea un ştreang deasupra. O femeie goală se ghemuia la picioarele unui monstru, un bărbat bine îmbrăcat, care avea cap de reptilă. Un bărbat minuscul care se ruga şi avea epoleţi pe umeri stătea pe eşafod, în vreme ce călăul, un individ scund, cu glugă şi mânecile suflecate, făcea un gest abrupt către ştreang… Alţi şi alţi nori negri ca nişte pete dizgraţioase, azvârliţi peste imagini ca stropii de noroi, legau întregul desen precum aluatul folosit la o prăjitură cu multe fructe. Iar în josul desenului exista şi un text. Un titlu, cu litere mari şi mânjite de Maşinărie, anunţa:

CELE ŞAPTE BLESTEME ALE TÂRFEI DIN BABILONDRA!!!

Babilondra. Care Babi…? Care blesteme şi de ce tocmai şapte? Foaia părea încropită din hălci adunate alandala în stilul imaginilor aleatorii făcute de Maşinărie. Mallory ştia că tipografii de acum aveau cartele perforate special, programate să tipărească anumite imagini stângace, foarte asemănătoare matriţelor sculptate în lemn moale ce se foloseau la ilustrarea vechilor balade eroice. Pe imprimantele de două parale realizate de Maşinărie se poate vedea aceeaşi imagine banală până la plictis, multiplicată de o sută de ori. Dar în cazul de faţă culorile erau înfiorătoare, imaginile se aglomerau ba ici, ba colo, într-o

demenţă de netăgăduit şi, ceea ce era mai grav, fiţuica aceea încerca *să exprime* pur şi simplu indicibil, chiar dacă o făcea într-o manieră brutală şi inabilă.

— Ce spuneai, amice? întrebă un bărbat de alături.

Mallory tresări puţin, fiindcă întrebarea îl găsea nepregătit.

— Nimic, bolborosi el.

La început o formă nedesluşită lângă umărul lui Mallory, individul se arătă a fi un bărbat foarte înalt, slăbănog, cu părul blond, drept şi încâlcit, deasupra căruia îşi pusese o pălărie impunătoare, ca un coş de sobă. Era beat, fiindcă ochii lui aveau o strălucire turbată. Faţa îi era mascată aproape complet de o legătură dintr-o ţesătură pepit. Hainele de pe el ajunseseră nişte zdrenţe, mai puţin încălţările, care, furate fiind, străluceau ca noi. După zile întregi de când nu se spălase, individul duhnea a sudoare, a vagabond şi a turbare. Se holbă îndelung la afişul uriaş, apoi îl măsură din nou pe Mallory.

— Prieteni de-ai tăi, şefu', nu?

— Nu, îi răspunse Mallory.

— Spune-mi şi mie ce înseamnă! insistă omul. Te-am auzit vorbind despre el. *Ştii,* nu-i aşa?

Vocea ascuţită a bărbatului tremură, şi când îşi mută privirea de la afiş către Mallory, expresia acuzatoare a ochilor de deasupra măştii era a unei uri animalice.

— Dă-te, domnule, la o parte! strigă Mallory.

— Îl înjuri pe Mântuitorul nost', Isus Cristos! scârţâi individul cel deşirat, ridicând glasul şi frământând aerul cu degetele diforme şi uscăţive. Chiar sângele sfânt a' lui Cristos, care ne-a spăla' de păcate…

Dădu să-l prindă pe Mallory, care-l lovi peste mână, ca să-l îndepărteze.

— *Omoară-l!* se auzi vocea unui bărbat.

Vorbele încărcate de ură încinseră atmosfera, deja încordată, aşa cum o sferă de Leyden se încarcă de electricitate. Pe negândite, Mallory şi adversarul său se treziră înconjuraţi de mulţime, care încetase a mai fi doar o adunătură de particule aleatorii, şi devenise miezul unui adevărat uragan. Lunganul, pe jumătate îmbrâncit de la spate, probabil, dădu peste Mallory, care îl făcu să se îndoaie când îl izbi cu pumnul în burtă. Apoi

cineva scoase un răcnet sfredelitor, ca un gâlgâit de râs, care-i îngheţă sângele în vine. Un bulgăre moale de noroi îi zbură pe lângă cap şi se stropşi de afiş. Ca şi cum acesta ar fi constituit un semnal, oamenii se buluciră orbeşte unii peste alţii, urlând, lovindu-se şi schimbând pumni din dorinţa de a ajunge mai aproape de Mallory.

Împingând şi înjurând, făcând un dans dement pentru a nu fi călcat în picioare de mulţime, smulse revolverul de la brâu, îl ridică cu ţeava spre cer şi apăsă pe trăgaci.

Zadarnic. Primi o lovitură puternică de cot în coaste.

Armă cocoşul cu degetul mare şi apăsă iarăşi. Detunătură răsună asurzitor, creând panică.

Într-o clipită, vălmăşagul de trupuri se îndepărtă din jurul lui, oamenii se prăbuşiră, se îmbulziră, căzură în mâini şi genunchi în dorinţa lor de-a dreptul animalică de a fugi să scape cu viaţă. Câţiva fură călcaţi în picioare chiar sub ochii lui. Rămase locului un moment, cu gura căscată de uimire pe sub legătura din pânză de in, cu arma încă ridicată deasupra capului şi ţeava căutând spre cer.

Apoi îşi veni în fire şi se lăsă îndemnat de bunul-simţ. Bătu în retragere. În timp ce alerga, încercă să-şi vâre pistolul înapoi în betelia pantalonilor, însă constată cu spaimă că ridicase din nou cocoşul, arma fiind gata să se descarce la cea mai uşoară atingere a trăgaciului. Continuă să fugă, ţinând primejdiosul revolver cât mai departe de propriul trup.

În cele din urmă se opri, cuprins de un acces înăbuşitor de tuse. Din spate ajunseră până la el zgomote disparate, înăbuşite de ceaţa deasă: împuşcături de pistol, dar şi ţipete animalice de furie, batjocură, veselie dementă.

— Isuse mare! murmură el şi cercetă mecanismul armei.

Acel lucru diavolesc se armase singur automat, împingând o parte din praful de puşcă în pistonul de sub ţeavă, care împingea cilindrul canelat înapoi, atingând un dispozitiv cu clichet staţionar, rotind următorul glonţ spre ţeavă şi aruncând cocoşul, armându-l. Mallory trase cocoşul înapoi, îl ţinu fix cu ambele degete mari şi acţionă trăgaciul cu mare atenţie, până reuşi să blocheze mecanismul. Abia după aceea strecură pistolul sub centură.

Deşi alergase, nu depăşise şirul de afişe lipite pe zid. Acestea încă se înlănţuiau în faţa lui, parcă nesfârşite la număr, pleoştite de zid cu pastă de lipit unul după altul într-o linie şerpuită. Trecu prin dreptul lor, de-a lungul unei străzi acum devenită pustie. De undeva se auzi un bufnet şi zdrăngănit de cioburi, precum şi hohote dezlănţuite de râs copilăresc. CHEI SECRETE devenite IEFTINE, anunţa un afiş de pe zid. IMPERMEABILE frumoase din INDIA şi din COLONII. Căutăm ucenici pentru FARMACIE şi DROGHERIE. Din faţă percepu tropot leneş de copite, scârţâit de roţi. Din ceaţă apăru încet furgonul lipitorului de afişe, o căruţă înaltă, vopsită în negru, având câteva afişe în culori ţipătoare fixate pe părţile laterale. Un individ mascat, îmbrăcat cu o haină de ploaie cenuşie şi largă, tocmai întindea un afiş uns cu lipici, gata să-l lipească. Zidul era apărat de un gard înalt de fier, aşezat la vreun metru şi jumătate de cărămidă, dar asta nu-l deranja câtuşi de puţin pe lipitor, fiindcă avea un dispozitiv specializat, semănând cu coada lungă a unei mături, cu un rulou la capăt.

Curios, Mallory se apropie să vadă mai bine. Lipitorul nu-l învrednici cu privirea, întrucât ajunsese într-un punct esenţial al activităţii sale.

Afişul în sine, strâns înfăşurat pe un rulou din cauciuc, era apăsat şi rostogolit, de jos în sus, pe zid; în acelaşi timp, lipitorul apăsa cu pricepere pe un piston aflat pe băţul dispozitivului, iar acesta împrăştia un amestec scârbos de pastă lipicioasă prin două ajutaje gemene, fixate la capătul ruloului. Urma o altă rulare în jos pentru ca lipirea să fie completă, şi astfel omul îşi încheia treaba.

Furgonul porni mai departe. Mallory se apropie şi privi cercetător afişul care preamărea şi înfăţişa, într-un desen de Maşinărie, efectele benefice frumuseţii produse de Săpunul Colgate pentru Ten Pur.

Lipitorul şi furgonul său se îndepărtaseră. Mallory porni în urma lor. Lipitorul băgă de seamă atenţia pe care i-o acorda Mallory, iar asta păru să-l irite niţel, fiindcă bolborosi ceva către vizitiu, astfel că vehiculul mai parcurse o bună bucată de drum. Mallory îl urmări cu fereală. Furgonul se oprise acum la un colţ al străzii Fleet, unde panourile de afişaj etalau, prin tradiţie,

marile anunţuri publicitare ale ziarelor importante. Numai că peste afişul ziarului *Vocea Dimineţii* era lipită cu insolenţă o altă fiţuică, iar peste aceasta, altele două.

De astă dată apăreau afişe mai dramatice. DOCTORUL BENET DIN PARIS avea să ţină o prelegere despre *Valoarea terapeutică a somnului acvatic,* SOCIETATEA CHAUTAUQUA A FALANSTERULUI SUSQUEHANNA urma să prezinte un simpozion pe tema *Filosofia socială a regretatului Doctor Coleridge*; iar *O Disertaţie Ştiinţifică ajutată de Kinotropie* avea să fie prezentată de DOCTOR EDWARD MALLORY…

Mallory se opri, zâmbind cu gura până la urechi, dinapoia măştii. EDWARD MALLORY! Trebuia să recunoască: numele lui arăta foarte bine în scrierea gotică în optzeci de puncte, realizată de Maşinărie. Mare păcat că prelegerea nu se va putea ţine, dar era clar că Huxley, ori pesemne careva dintre subordonaţii săi, dăduse prompt comanda pentru producerea de afişe şi ea nu mai fusese anulată.

Ce păcat, gândi Mallory, privind lung la furgonul cu afişe cu un alt sentiment, de afecţiune şi apropiere. EDWARD MALLORY. Tare mult ar fi vrut să păstreze afişul, ca amintire; chiar îi trecu prin minte să-l dezlipească, însă dârele de pastă albicioasă îi stăviliră elanul.

Se uită mai de aproape, sperând să memoreze textul cât mai fidel. La o privire mai atentă, tipăritura nu arăta exact cum ar fi trebuit, fiindcă literele negre aveau, ici şi colo, margini mânjite de cerneală stacojie, ca şi cum acele de imprimare ar fi fost înmuiate în roşu şi apoi curăţate de mântuială. „Muzeul de Geologie Practică din strada Jermin are onoarea de a-l prezenta Publicului Londonez, pentru doar două spectacole, pe Doctorul EDWARD MALLORY. Dr. Mallory, Membru al Societăţii Regale, Membra al Societăţii Regale de Ştiinţe Geologice, va prezenta povestea zguduitoare a descoperirii LEVIATANULUI TERESTRU în puţin cunoscutul Wyoming; teoriile sale legate de mediu, obiceiuri şi mod de viaţă; întâlnirile sale cu sălbaticii INDIENI Cheyenne; totul presărat cu amănunte MELANCOLICE legate de CUMPLITA ASASINARE a celui mai aprig rival, regretatul PROFESOR RUDWICK; secrete privind Jocurile Profesioniste de Noroc, mai precis cele referitoare la PARIURILE DE LA LUPTELE

CU ŞOBOLANI, acestea urmând a fi împărtăşite celor dornici să cunoască TEHNICILE PARIURILOR, care vor fi urmate de un extrem de lasciv DANS AL CELOR ŞAPTE VALURI, interpretat de câteva domnişoare Mallory, care vă vor oferi o relatare fără perdea a iniţierii lor în ARTA DE A FACE AMOR; este permisă numai intrarea domnilor; Preţ 2 şilingi şi 6 pence. Spectacolul va fi însoţit de kinotropie modernă realizată de DL. KEETS.”

Mallory scrâşni din dinţi şi porni în goană. Alergă până ajunse în faţa furgonului, care mergea la pas, şi apucă frâul catârului în ambele mâini. Animalul se opri cu un fornăit şi se împletici. Avea capul murdar învelit într-o mască din pânză groasă, încropită din desaga pentru mâncare. Vizitiul, care avea pe faţă un fular mânjit de muci, scoase un ţipăt furios. Sări de pe capra de lemn ateriză nesigur pe picioare, gata să cadă, şi începu să agite un baston din lemn.

— Hei! Dă-te la o parte de-aci! strigă el. Termină cu prostiile, amice, şi ţine-ţi mâinile acasă…

Vocea lui se stinse încet când începu să-l măsoare pe Mallory cu privirea, lovind cu băţul în podul celeilalte palme, pline de bătături, în încercarea sa de a părea ameninţător. Cel de-al doilea lipitor de afişe veni precipitat din spatele furgonului ca să-şi ajute tovarăşul şi începu să agite dispozitivul cu mâner lung ca pe o furcă.

— Hai, domnule, daţi-vă din calea mea, îi sugeră apoi vizitiul. Doar nu v-am făcut niciun rău.

— Ba mi-aţi făcut! răcni Mallory. Ticăloşilor, de unde aveţi afişele astea? Să-mi spuneţi imediat!

Bărbatul mai înalt scutură sfidător ruloul mânjit de lipici către faţa lui Mallory.

— Londra e vraişte azi! Dacă vreţi să ne batem doar ca să aflaţi de unde şterpelim hârtia, atunci pune-ne răbdarea la încercare!

Una dintre blaturile cu reclame de pe latura furgonului se deschise brusc, scoţând un scârţâit sfâşietor de ţâţâni neunse. Părea să fie o uşă a furgonului, fiindcă un bărbat scund şi aproape chel sări pe caldarâm. Purta o haină roşie şi curată de vânătoare şi pantaloni în carouri, vârâţi în cizme din piele veritabilă. Nu avea nimic pe cap, iar pe faţa rubicondă şi cu

obraji îmbujoraţi nu-şi pusese o mască şi, spre uimirea lui Mallory, trăgea dintr-o pipă care scotea un fum cumplit mirositor.

— Ce înseamnă toate astea? întrebă el pe un ton potolit.

— Un codoş, domnule! afirmă vizitiul cu un aer convins. O fi vreun bătăuş trimis de Picior-de-Curcan!

— Cum asta, singur-singurel? se miră cel corpolent, ridicând nedumerit din sprâncene. Nu mi se pare curată treaba. Îl măsură pe Mallory din cap până în picioare. Ştii cine sunt eu, fiule?

— Nu. Cine sunteţi?

— Omul căruia i se zice Regele Lipitorilor de Afişe, băiete! Dacă nu ştii asta, pesemne că nici nu ţi-ai început ucenicia în branşa asta!

— Nu lucrez în aceeaşi branşă cu dumneavoastră. Domnule, eu sunt Doctor Edward Mallory!

Bărbatul corpolent îşi încrucişă mâinile la piept şi se legănă puţin înainte şi înapoi pe tocurile cizmelor.

— Da, şi?

— Tocmai aţi lipit un afiş care mă calomniază în mod grosolan!

— Aha, făcu Regele. Deci asta ţi-e durerea, nu? Vădit uşurat, rânji. Ei bine, asta nu mă priveşte câtuşi de puţin, doctore Edward Mallory. Eu nu fac decât să le lipesc; nu eu le tipăresc. N-am dreptul ăsta.

— Bine, dar atunci să nu mai lipiţi niciuna dintre fiţuicile acelea blestemate care mă defăimează! spuse Mallory cu glas apăsat. Le vreau pe cele care au mai rămas şi vă cer să-mi spuneţi de unde le-aţi primit!

Cu un gest poruncitor şi elegant din mână, Regele îi potoli pe cei doi paznici ai săi, care, zbârliţi, stăteau gata să sară la bătaie.

— Domnule Mallory, eu sunt un om foarte ocupat. Poate eşti bun să urci în furgonul meu, ca să-mi explici situaţia ca un om cu scaun la cap, şi atunci poate o să te-ascult, dar n-am vreme de ceartă şi ameninţări.

Îl fulgeră cu severitate pe Mallory cu ochii albaştri întredeschişi.

— Bine, încuviinţă Mallory, oarecum luat prin surprindere. Deşi era convins că avea dreptate, răspunsul calm al Regelui reuşise să-i mai domolească furia dintru început; se simţi dintr-o dată aproape ridicol şi oarecum stânjenit. Sigur, mormăi el. Foarte bine.

— Aşa mai merge. Tom, Jemmy, înapoi la treaba voastră.

Cu mişcări sprintene, Regele urcă în furgon. După ce ezită câteva clipe, Mallory îl urmă, săltându-se în interiorul vehiculului cu formă ciudată. Înăuntru nu se găsea nicio banchetă; de la un perete la celălalt, podeaua era acoperită cu tapiţerie groasă de culoare maronie, încreţită şi fixată cu nasturi înveliţi în material, asemănătoare cu un divan turcesc. De-a lungul pereţilor se aflau compartimente din lemn lăcuit, uşor înclinate, doldora cu afişe rulate strâns. Trapa mare din tavan fusese lăsată deschisă şi prin ea pătrundea lumina mohorâtă a zilei. Înăuntru puţea cumplit a pastă de lipit şi a tutun negru, prost şi ieftin.

Ajuns în propriu-i bârlog, Regele se lăfăi comod, rezemându-se de o pernă mare cu ciucuri. Catârul zbieră când primi o lovitură de bici din partea vizitiului şi furgonul se urni din loc, pornind să meargă încet, în scârţâit de roţi.

— Gin sau apă? întrebă politicos Regele, deschizând un dulăpior.

— Doar apă, vă rog, răspunse Mallory.

— Atunci apă chioară să fie.

Regele turnă lichidul dintr-o carafă mare din lut ars într-o cană din metal. Mallory îşi trase masca zdrenţuită până sub bărbie şi bău, simţindu-se brusc dureros de însetat. Regele îi mai umplu cana o dată, apoi repetă gestul.

— N-ai vrea şi o feliuţă de lămâie în apă? îl întrebă el clipind din ochi Dar sper că ştii cât te ţin băierile.

Simţindu-şi gâtlejul încleiat, Mallory îşi drese glasul şi spuse:

— Sunteţi foarte amabil.

Fără mască, avea senzaţia că faţa îi este ciudat de vulnerabilă, iar acea demonstraţie de omenie ce se petrecuse în furgonul Regelui, la care se adăuga miasma chimică a pastei de lipit, aproape mai rea decât cea a Tamisei, îi dăduse o stare de ameţeală.

— Regret că… hmm, m-am arătat cam lipsit de tact ceva mai devreme.

— Ei, aşa-s tinerii, ştiu asta, îi răspunse Regele dovedind el tact şi generozitate. În branşa asta, a lipirii de afişe, trebuie să fii mereu gata să te aperi cu pumnii. Nu mai departe de ieri, băieţii mei s-au văzut siliţi să se încaiere scurt cu hoţul ăla de Picior-de-Curcan şi ceata lui, iar asta pentru un spaţiu de lipit din Trafalgar Square.

Regele pufni plin de dispreţ.

— Şi eu am trecut prin anumite necazuri neaşteptate de când s-a declanşat situaţia de urgenţă, spuse Mallory cu voce gâtuită. Dar de felul meu, sunt un om de înţeles, domnule. Foarte cumpănit – nu-s genul care caută ceartă cu lumânarea; nici să nu vă-nchipuiţi aşa ceva.

Regele aprobă din cap cu înţelepciune.

— Oricum, n-am pomenit ca Picior-de-Curcan să năimească un savant pe post de brută. Judecând după haine şi maniere, socot că sunteţi om de ştiinţă, domnule.

— Aveţi ochiul foarte ager.

— Aşa-mi place să cred, îl aprobă Regele cu un aer îngăduitor. Iar acum, dacă am limpezit lucrurile, poate mă informizaţi şi pe mine în legătură cu nemulţumirea pe care se pare că o exprimarăţi.

— Afişele acelea pe care le lipiţi sunt nişte falsuri, spuse Mallory. Şi defăimătoare. Sigur nu sunt legale.

— După cum v-am explicat deja, asta nu mă priveşte defel, spuse Regele. Daţi-mi voie să vă prezint câteva adevăruri despre afacerea asta, direct de la sursă. Pentru lipirea a o sută de afişe cu format dublu, eu câştig aproape o liră şi un şiling, ceea ce înseamnă două pence şi şase zecimi de penny la foaie; să zicem, rotund, trei pence. Aşa, şi dacă vreţi să cumpăraţi câteva dintre afişele mele la preţul ăsta, sunt gata să batem palma.

— Unde sunt? vru să ştie Mallory.

— V-aş fi recunoscător dacă aţi arunca o privire prin despărţiturile de colo ca să căutaţi ce vă interesează.

Când oamenii opriră furgonul pentru a mai lipi câteva afişe, Mallory începu să scotocească prin rulouri. Afişele erau strâns

înfăşurate şi bine împachetate în hârtie groasă, perforată, fiind tari şi solide ca nişte bâte. Regele vârî un astfel de rulou prin trapa din acoperiş şi vizitiul îl luă. Apoi, cu gesturi domoale, goli tutunul rămas nears din pipa din spumă de mare, o reumplu cu tutun proaspăt dintr-un pacheţel de hârtie ordinară şi şi-o aprinse cu ajutorul unui amnar. Scoase un nor de fum cu miros respingător, lăsând impresia că era foarte satisfăcut.

— Uitaţi-le, spuse Mallory. Rupse foaia de hârtie perforată de la exterior şi desfăcu ruloul, scuturându-l. Priviţi grozăvenia aceasta, vă rog. La prima vedere, pare foarte frumoasă, însă textul este scandalos şi obscen!

— E o rolă obişnuită de patruzeci de bucăţi; o să vă coste fix şase şilingi.

— Citiţi ce scrie numai, îl îndemnă Mallory, unde mă acuză nici mai mult, nici mai puţin de crimă!

Politicos, Regele îşi aruncă ochii pe foaie. Începu să-şi mişte buzele în încercarea chinuitoare de a citi titlul.

— Ma Lorry, pronunţă el în cele din urmă. E vreunul din spectacolele acelea cu Madam Lorry, nu?

— *Mallory,* acela e numele meu!

— E o semi-foaie, ca aceea de afiş teatral, fără ilustraţie, constată Regele. Niţel mânjită… a, da, mi-amintesc de astea. Oftă şi dădu fumul afară. Trebuia să-mi dau seama că n-o să fac mare afacere luând afişele astea. Şi unde mai puneţi că şmecherul şi ticălosul mi-a plătit în avans.

— Cine? Unde?

— Prin Limehouse, pe la Docurile West India, răspunse Regele. În zona aceea e multă agitaţie, doctore Mallory. Tot soiul de figuri care lipesc afişe nou-nouţe pe toate zidurile pe care le cad ochii, iar treaba a început de ieri. Băieţii mei erau cât pe ce să facă puţin tămbălău pentru încălcarea de teritoriu, asta până când Căpitanul Swing – aşa-şi zice omu’ – a găsit cu cale că-i mai bine să ne plătească pentru serviciile noastre.

Mallory simţi că-l ia cu sudori.

— Căpitanul Swing, ziceţi?

— Un tip amator de sport, dacă e să mă iau după îmbrăcăminte, spuse Regele înveselit. Scund, roşcovan la păr, saşiu şi… da, avea şi o umflătură la cap, exact aici. Nebun de

legat, aşa mi s-a părut. S-a arătat destul de politicos, nedorind să mai facă necazuri celor din branşa asta, dar numai după ce i-am explicat cum stau treburile cu lipitul. Şi-atunci a scos banii, că avea destui la el.

— Îi cunosc pe acest om! spuse Mallory, şi vocea începu să-i tremure. E un complotist luddit, adept al violenţei. Poate cel mai primejdios individ din Anglia!

— Nu mai spuneţi! mormăi Regele.

— E o gravă ameninţare la adresa siguranţei publice!

— Nu părea mare lucru de capul lui, opină Regele. Un răţoi scund şi caraghios, cu ochelari, şi încă vorbea singur.

— Omul acela e un duşman al regatului – un complotist de cea mai joasă speţă!

— Eu unul nu mă prea bag în politică, spuse Regele, rezemându-se mai comod pe pernă. Legea pentru Reglementarea Lipirii Afişelor, asta-i politica mea, o afacere tâmpită! Legea asta blestemată e neiertătoare ca moartea, şi arată clar unde pot şi unde nu pot să pun afişe. Să vă spun o chestie, doctore Mallory, îl cunosc *personal* pe acela care a făcut ca Legea să treacă prin Parlament, fiindcă m-a angajat să-i lipesc afişele în campania electorală. *Nu-l interesa* unde apăreau afişele *lui.* Toată treaba era cât se poate de cinstită atâta vreme cât oamenii vedeau doar afişele *lui*!

— Dumnezeule! îl întrerupse Mallory. Gândul că acel individ abject îşi face de cap în Londra, având şi bani, doar Dumnezeu ştie de unde, aţâţând la dezordine socială şi revoltă într-un moment când publicul e în primejdie… şi să mai aibă la dispoziţie şi o tiparniţă acţionată de o Maşinărie! E un adevărat coşmar! Îngrozitor!

— Ia nu vă mai torturaţi singur, doctore Mallory, îl muştrului Regele cu blândeţe. Scumpul meu tată, odihnească-se în pace, avea o vorbă: „Fiule, ţine minte: când toată lumea se pierde cu firea, lira tot douăzeci de şilingi o să aibă.”

— Tot ce se poate, admise Mallory, dar…

— Pe Vremea Tulburărilor, iubitul meu părinte lipea tot afişe! Asta a fost prin anii treizeci, când cavaleria a făcut o şarjă împotriva lucrătorilor şi Wellington Nas-încârligat s-a trezit sfârtecat în bucăţi. Grele vremuri, domnule, zău aşa, mult mai

rele şi, pe lângă ele, Duhoarea de acum e un moft! Asta numiţi dumneavoastră stare de urgenţă? He-hei, eu mai curând aş zice că-mi aduce noroc, şi cu asta basta.

— Am impresia că nu înţelegeţi gravitatea crizei, spuse Mallory.

— Pe Vremea Tulburărilor, atunci când s-au tipărit primele afişe de format mare, cât patru din acelea obişnuite, guvernul conservator îl plătea pe tata, care era paracliser în parohia St. Andrews, Holborn, şi lipitor de afişe, ca să acopere manifestele radicalilor. Trebuia să angajeze femei pentru asta, atât de multă treabă era de făcut. Ziua acoperea afişele radicalilor, iar noaptea lipea altele în loc! În timpul revoluţiilor apar ocazii negândite de a scoate bani.

Mallory suspină.

— Tot tata a inventat chestia de-i zicem Aparat extensibil de lipit, căruia i-am adus şi eu o serie de îmbunătăţiri mecanice. Slujeşte la lipitul afişelor pe sub poduri, asta pentru negoţul pe apă. Domnule, spiritul întreprinzător se transmite din tată-n fiu. Nu ne lăsăm uşor scoşi din branşă.

— Că tare o să vă mai slujească asta când Londra va ajunge un morman de cenuşă, remarcă Mallory. Păi dumneavoastră îi daţi ajutor acestui nemernic să-şi desăvârşească planurile anarhiste!

— Doctore Mallory, îndrăznesc a spune că aţi înţeles totul cam pe dos, îl puse la punct Regele, şi scoase un chicotit straniu. Tot ce pot să spun e că omu’ mi-a băgat bani în buzunar, nu invers. Dacă mă gândesc mai bine, mi-a dat spre bună păstrare un mare număr de afişe; sunt acolo, pe raftul de sus. Regele se ridică în picioare, trase hârtiile jos şi le zvârli pe podeaua tapisată. Vedeţi dumneavoastră, domnule, nu contează nici cât negru sub unghie ce gugumănii şi bălmăjeli stau scrise pe peticele astea! Marele secret e că treaba cu afişele, prin firea ei, nu se sfârşeşte nicicând, devenind regulă, precum mareea pe Tamisa ori fumul londonez. Adevăraţii fii ai Londrei numesc oraşul „Fum”, da’ cred că ştiţi asta. E oraşul etern, ca Ierusalimul, sau Roma, dacă vreţi, ori, cum ar zice unii, Balamucul Satanei! N-o să-l vedeţi pe Regele Lipitorilor de Afişe

sinchisindu-se că Londra e afumată, aflaţi de la mine. Nici vorbă de-aşa ceva!

— Dar oamenii au fugit din oraş!

— O neghiobie care-o să le treacă. Se vor întoarce cu toţii, spuse Regele cu o încredere sublimă. Păi nici n-au unde să se ducă. Asta e centrul lumii, domnule.

Mallory rămase tăcut.

— Aşadar, domnule, îl anunţă cu glas solemn Regele, dacă-mi permiteţi un sfat, o să cheltuiţi şase şilingi pe rola aceea de afişe pe care o ţineţi în mână. Păi pentru fix o liră vă dau şi celelalte fiţuici prost imprimate pe care mi le-a dat amicul nostru, Căpitanul Swing. Doar douăzeci de şilingi, domnule, şi scăpaţi de străzile astea şi vă puteţi retrage în liniştea şi pacea locuinţei dumneavoastră.

— O parte dintre afişele acestea au fost deja lipite, spuse Mallory.

— I-aş putea pune pe băieţii mei să le dea cu negru, sau să lipească altele peste ele, mi-e totuna, gândi Regele cu voce tare. Asta dacă vreţi să ne plătiţi pentru osteneală, bineînţeles.

— Iar asta va pune capăt situaţiei? întrebă Mallory, ducând mâna la portofel. Mă cam îndoiesc, îşi dădu singur răspuns.

— S-ar sfârşi mai bine aşa decât puteţi s-o faceţi singur cu pistolul aceia a cărui ţeavă o văd iţindu-se din betelia pantalonilor dumneavoastră, spuse Regele. O asemenea soluţie nu face cinste unui domn care mai e şi om de ştiinţă pe deasupra.

Mallory nu scoase o vorbă.

— Doctore Mallory, urmaţi-mi sfatul şi renunţaţi la pistolul ăla înainte de a intra într-un bucluc şi mai mare. Cred că puteaţi să-l vătămaţi pe unul dintre băieţii mei dacă nu vă zăream pistolul printr-o găurică din perete şi nu coboram să îndrept lucrurile. Duceţi-vă acasă, domnule, şi răcoriţi-vă mintea înfierbântată.

— Dacă sfatul acesta porneşte din inimă, de ce nu-l urmaţi chiar *dumneavoastră,* stând acasă?

— Păi, *aici* e casa mea, domnule, îi răspunse Regele. Împături banii primiţi de la Mallory şi-i vârî în buzunarul hainei de vânătoare. Când e frumos afară, eu şi consoarta mea servim

ceaiul chiar aici, şi stăm de vorbă despre vremurile de odinioară… ziduri, baraje, panouri de afişaj…

— Eu n-am casă în Londra şi, în orice caz, treburi importante reclamă prezenţa mea în Kensington, spuse Mallory.

— Aveţi ceva de mers, doctore Mallory.

— Adevărat, aprobă el, şi se trase uşor de barbă. Dar socot că sunt destule muzee şi palate ale oamenilor de ştiinţă unde nu s-au lipit încă afişe.

— Credeţi?! se miră Regele. Cine ştie…

***

Mallory îşi luă rămas-bun de la Rege când ajunsese la mai bine de o milă depărtare de Palatul Paleontologiei; nu mai putea îndura mirosul cleiului, iar legănarea furgonului îi dădea o senzaţie de greaţă, asemănătoare răului de mare. Porni împovărat cu rulourile grele de afişe defăimătoare şi anarhice, strângându-le între degetele transpirate. În urma lui, plini de avânt, Jemmy şi Tom se apucaseră deja să mânjească pereţii din cărămidă, încă neatinşi, ai Palatului de Politică Economică.

Rezemă rulourile cu afişe de un stâlp plin de ornamente al unei lămpi de iluminat public şi-şi înnodă mai bine masca din pânză peste nas şi gură. Capul i se învârtejea îngrozitor. Pesemne, gândi el, pasta aceea de lipit avea arsenic în compoziţie, ori în cerneală era vreun derivat din cărbune, potenţial otrăvitor, fiindcă se simţea intoxicat şi complet stors de vlagă. Când ridică iarăşi sulul de afişe, hârtia în care erau împachetate se încreţi în palmele lui jilave de transpiraţie, jupuindu-se la fel ca pielea ce se descuamează de pe trupul unui înecat. Se părea că tocmai retezase o parte a planului pus la cale de acel individ care nu se dădea nicicum bătut. Dar acest mic succes îi părea jalnic de neînsemnat, dacă era să ţină seama de rezervele aparent nemărginite de inventivitate bolnavă de care dădea dovadă acel ticălos. Mallory bâjbâia prin întuneric, vreme în care voinţa îi era măcinată şi mursecată de colţi nevăzuţi… Cu toate acestea, descoperise un indiciu de importanţă vitală: individul îşi găsise bârlog în Docurile West India! Ideea că şansa de a ajunge la o confruntare cu nemernicul era atât de aproape, şi totuşi atât de îndepărtată, putea să-l ducă lesne în pragul turbării.

Alunecă pe un rotogol de balegă de cal, cât pe ce să cadă, apoi îşi aşeză rulourile pe umărul drept, ţinându-le în echilibru cu destulă greutate. Ridicolă nălucire să-şi închipuie că ar putea să dea ochii cu ticălosul acela şi să-l înfrângă – singur, lipsit de ajutoare – când acesta se găsea la kilometri depărtare, de cealaltă parte a Londrei căzută pradă haosului. Aproape că ajunsese la Palat, iar efortul de a merge atât de mult îl storsese de puteri.

Îşi impuse să se concentreze asupra lucrurilor de importanţă imediată. Va ascunde acele afişe nenorocite în casa de valori a Palatului. Într-o bună zi i-ar putea sluji drept dovezi convingătoare, şi ar lua locul ceasului pe care avea să-l dea cadou Madeleinei la căsătorie. Va lua ceasul şi va găsi o modalitate de a pleca din această Londră blestemată, de a-şi revedea familia, aşa cum trebuia să procedeze de la bun început. În înverzitul Sussex, în mijlocul fermierilor de treabă, acolo îşi va găsi liniştea, echilibrul şi siguranţa. Rotiţele care-i alcătuiau viaţa vor reîncepe să funcţioneze cum se cuvine.

Rolele din hârtie îi scăpară dintre degete şi căzură una după alta cu zgomot pe pavaj, iar una dintre ele îl lovi rău peste fluierul piciorului când ricoşă din pământ. Gemând, le adună de pe jos şi încercă să le care pe celălalt umăr.

Prin ceaţa cumplit mirositoare de pe Knightsbridge, văzu o procesiune traversând drumul. Fantomatice şi neclare din cauza distanţei şi ceţii aducătoare de Duhoare, păreau a fi vehicule militare cu abur, amintind de monştrii cu şenile folosiţi în Războiul Crimeii. Negura vătuia gâfâitul greoi şi ţăcănitul repetat al articulaţiilor metalice. Trecură unul după altul, în vreme ce Mallory, rămas încremenit şi strângându-şi povara, le urmări printre gene. Fiecare vehicul trăgea după sine câte un cheson articulat. Aceste remorci păreau a fi tunuri acoperite cu huse din pânză de cort, iar oamenii, infanterişti îmbrăcaţi cu uniforme cafeniu-deschise, stăteau ciorchine pe tunuri ca nişte lipitori, amintind prin sclipirea ameninţătoare a puştilor cu baionete de aricii de mare zbârliţi. Erau cel puţin douăsprezece vehicule de luptă, poate chiar douăzeci. Mallory se frecă la ochi, nevenindu-i să creadă.

La Piaţa Brompton văzu trei siluete mascate şi cu pălării îndepărtându-se cu paşi iuţi şi uşori de o uşă forţată, însă merse netulburat mai departe.

Autorităţile civile instalaseră garduri mobile ca nişte capre la poarta Palatului Paleontologiei. Baricadele nu erau însă păzite; nu-i veni greu să se strecoare pe lângă ele şi să urce treptele acoperite de mâzga adusă de negură, ajungând la intrarea principală. În faţa uşilor mari şi duble ale clădirii dădu peste perdele groase din pânză umedă care, atârnând de sub arcada din cărămidă, atingeau pardoseala din gresie şi formau parcă o armură de protecţie. Ţesătura densă şi jilavă emitea un miros înţepător de clorură de var. În spatele pânzei, uşile Palatului stăteau uşor întredeschise. Mallory se strecură înăuntru.

Servitorii acopereau mobilierul din hol şi salon cu pânză subţire din muselină albă. Alţii, alcătuind o adunătură tare ciudată, măturau, frecau podeaua cu cârpe ude sau curăţau conştiincios colţurile cu pămătufuri din pene fixate la capătul unor beţe lungi, îmbinate. Femei şi un mare număr de copii de toate vârstele, purtând şorţuri împrumutate din Palat, trebăluiau pretutindeni cu un aer preocupat, dar destul de surescitat.

În cele din urmă, Mallory îşi dădu seama că aceşti necunoscuţi erau membri de familie ai angajaţilor, veniţi să găsească adăpost şi protecţie în cea mai mare clădire publică pe care o cunoşteau. Iar cineva – după toate probabilităţile, Kelly, cu ajutorul savanţilor, atâţia câţi mai rămăseseră în oraş – îi organizase în pripă pe aceşti refugiaţi.

Mallory se îndreptă către biroul recepţiei, târând după sine împovărătoarele afişe. Aceşti oameni făceau parte din clasa lucrătorilor, conchise el. Poziţia lor socială era umilă, însă rămăseseră britoni până în adâncul sufletelor. Nu se lăsau copleşiţi; se strânseseră instinctiv laolaltă ca să-şi apere instituţiile ştiinţifice şi valorile sociale precum legea şi proprietatea. Cu un sentiment înălţător de uşurare patriotică, înţelese că demenţa ameninţătoare a Haosului ajunsese la apogeu. În interiorul acestui vârtej de nebunie se născuse în mod spontan un nucleu de ordine! Acum, asemenea unei substanţe neclare care se limpezeşte prin cristalizare, totul avea să se schimbe.

Îşi azvârli dezgustătoarea povară după biroul părăsit al recepţiei din hol. Într-un colţ, telegraful ţăcănea harnic, iar banda perforată se derula cu viteză variabilă, încolăcindu-se pe podea. Remarcă acest miracol mărunt, dar important, şi trase adânc aer în piept, întocmai ca un scufundător care tocmai a rupt pânza apei, ieşind la suprafaţă.

Aerul din Palat era înţepător din pricina dezinfectantului, dar, spre uşurarea sa, suportabil. Îşi smulse masca jegoasă de pe faţă şi o îndesă într-un buzunar. Undeva în acest binecuvântat rai, gândi el, trebuia să se găsească şi ceva de mâncare. Poate chiar un lavoar şi săpun, dar şi pudra sulfuroasă contra puricilor pe care-i simţise umblându-i pe pielea din jurul taliei încă de dimineaţă. Ouă. Jambon. Vin înviorător. Timbre spălătorii, cremă de ghete – întreaga ţesătură de miracole care alcătuiau Civilizaţia.

Traversând holul recepţiei, un necunoscut se apropie de Mallory cu paşi apăsaţi: era un militar britanic, artilerist, într-o uniformă elegantă. Purta o tunică albastră încheiată la două rânduri, sclipind de trese, nasturi alămiţi şi epoleţi cusuţi cu fir auriu. Pantalonii bine călcaţi aveau vipuşcă roşie. Pe cap purta o bonetă rotundă, cusută şi ea cu fir auriu, iar la centura albă din piele avea prins un toc în care se odihnea pistolul. Cu umerii înălţaţi, spinarea dreaptă şi capul ridicat semeţ, acest tânăr se apropie hotărât şi sigur de sine. Luat prin surprindere, Mallory se îndreptă de spate, oarecum ruşinat când făcu o comparaţie între îmbrăcămintea lui de civil, mototolită şi pătată de sudoare, şi acest model de rigoare şi precizie militărească. Apoi, cu o tresărire de uimire, îl recunoscu şi se simţi inundat de fericire.

— Brian! exclamă el. Brian, ce faci, băiete?

Soldatul îşi iuţi paşii.

— Ned, deci *tu* eşti, credeam că mă înşel! spuse fratele lui Mallory, şi barba proaspăt lăsată să crească în timpul războiului Crimeii nu reuşi să-i ascundă zâmbetul de bucurie calmă.

Îi prinse mâna între degetele ambelor mâini şi i-o scutură cu entuziasm şi vigoare milităroasă. Cu mirare şi plăcere, Mallory băgă de seamă că disciplina militară şi hrănirea ştiinţifică îl ajutaseră pe flăcău să capete proporţii mai ales în jurul taliei. Brian Mallory, cel de-al şaselea copil al familiei, păruse

dintotdeauna un băiat tăcut şi timid, însă acum frăţiorul cel mic, măsurat de la călcâiele cizmelor şi până în creştet, avea peste un metru nouăzeci, iar în ochii lui albaştri şi adumbriţi se vedea că ajunsese să cunoască lumea.

— Te aşteptam, Ned, spuse Brian.

Vocea lui avântată şovăi puţin, poate datorită vechiului obicei, recăpătând pentru o clipă tonul din copilărie. Pentru Mallory acesta era un ecou plângăreţ, venind din străfundurile memoriei: solicitările şi rugăminţile adresate de un grup de copii mici către fratele mai mare. Într-un anume fel, acest apel familiar, departe de a-l sâcâi sau împovăra, îl întări imediat, făcându-l să-şi recapete claritatea şi forţa. Starea de confuzie se risipi precum o ceaţă uşoară şi se simţi mai puternic, mai capabil de fapte mari; simpla prezenţă a tânărului Brian îl ajutase să redevină el însuşi.

— La naiba, ce mult mă bucur că te văd! exclamă Mallory.

— Bine că te-ai întors, spuse Brian. Am auzit povestindu-se despre un incendiu în camera ta, iar tu te-ai mistuit în Londra, nimeni nu avea idee unde! Asta ne-a derutat cu desăvârşire pe mine şi pe Tom!

— E şi Tom aici?

— Am venit amândoi la Londra cu micuţul vehicul al lui Tom, îi răspunse Brian. Deveni grav. Am veşti proaste, Ned, şi nu ţi le pot spune decât între patru ochi.

— Ce anume? întrebă Mallory făcându-şi curaj. E vor… e vorba de? tata?

— Nu, Ned. Tata e bine, sau cât de bine se mai poate în starea lui de acum. E vorba de sărmana Madeleine!

Mallory scoase un geamăt.

— Nu! Ce-a mai păţit?

— Păi, în legătură cu camaradul meu, Jerry Rawlings, mormăi Brian, îndreptându-şi umerii galonaţi şi având un aer îndurerat şi stânjenit. Ned, Jerry voia să se căsătorească cu Madeleine a noastră, fiindcă mereu vorbea despre ea şi a trăit foarte cumpătat de dragul ei; numai că a primit acasă o *scrisoare* îngrozitoare, un lucru oribil şi abject! Pur şi simplu i-a zdrobit inima!

— Ce scrisoare, pentru numele lui Dumnezeu?

— Păi, nu era semnată decât „Cineva care ştie” – dar cel care-a trimis-o ştie atât de multe despre noi, vorbesc de familie, despre cele mai neînsemnate nimicuri, şi afirmă că Madeleine nu e… *fecioară.* Doar că a folosit cuvinte mai urâte.

Mallory simţi un val de furie care-i îmbujoră obrajii.

— Înţeleg, spuse el cu glas reţinut şi gâtuit. Zi mai departe.

— Ei, şi logodna dintre ei s-a rupt, după cum îţi dai seama şi singur. Biata Madeleine tânjeşte cum nu i s-a mai întâmplat până acum. A vrut să-şi pună capăt zilelor şi nu face altceva decât să stea singură în bucătărie, vărsând şiroaie de lacrimi.

Mallory rămase tăcut, răsucind în minte veştile aduse de Brian.

— Eu am fost plecat multă vreme în India şi apoi Crimeea, spuse Brian, cu o voce scăzută şi şovăitoare. Nu ştiu precis cum stau lucrurile. Spune-mi cinstit, sper că nu crezi vreo iotă din ceea ce i-a scris bârfitorul acela lui Jerry?! Crezi?

— Cum? despre Madeleine a noastră? Dumnezeule! Brian, doar e din neamul Mallory! Lovi puternic cu pumnul în tăblia recepţiei. Nu, e o calomnie, un atac murdar şi voit împotriva onoarei familiei noastre!

— Dar… dar, Ned, de ce-ar vrea cineva să ne facă un asemenea rău? întrebă Brian, aflat în pragul lacrimilor, şi pe faţă îi apăru o expresie stranie de furie.

— Ştiu *de ce* s-a întâmplat asta, şi am cunoştinţă şi de blestematul care a procedat aşa.

Brian făcu ochi mari de uimire.

— Știi?

— Da, e acelaşi care mi-a incendiat camera. Si știu unde se ascunde chiar în aceste momente.

Tăcut, Brian îl măsură mirat.

— Mi l-am făcut duşman din cauza unei sumbre afaceri de stat, explică Mallory, cântărindu-şi cuvintele. Acum am ajuns să posed o oarecare greutate, Brian; şi am scos la lumină câteva dintre uneltirile secrete şi bine ascunse pe care un om ca tine, un soldat cinstit al Coroanei, cu greu le-ar putea crede posibile!

Brian clătină încet din cap.

— Am văzut vrăji păgâne care se fac în India pentru a-i îmbolnăvi pe cei sănătoşi, spuse el. Dar să asist în Anglia la

asemenea fapte mi-e peste poate să îndur! Brian se trase de favoriţi, un gest pe care Mallory îl găsi ciudat de cunoscut. Ştiam că procedez bine venind la tine, Ned. Întotdeauna reuşeşti să-ţi dai seama de faţa ascunsă a lucrurilor, aşa cum nimeni altul nu e-n stare. Spune-mi totul! Cum procedăm ca să rezolvăm situaţia asta cumplită? Ce *putem* face?

— Pistolul acela din tocul de la brâu funcţionează?

Brian se lumină la chip.

— Ca să-ţi mărturisesc adevărul, nu-i regulamentar! E un trofeu de război, luat de la un ofiţer ţarist mort…

Dădu să-şi scoată pistolul, ridicând clapa tocului. Mallory clătină din cap imediat şi aruncă o privire semnificativă în jur.

— Sper că nu ţi-e frică să-l foloseşti, dacă va fi nevoie?

— Frică? Ned, dacă n-ai fi civil, aş putea interpreta altfel o asemenea întrebare.

Mallory îl străpunse cu privirea. Brian îl înfruntă fără să clintească.

— Asta va fi în numele familiei, da? De aceea am luptat împotriva rusnacilor, de dragul celor de acasă.

— Thomas unde e?

— Mănâncă în… stai să-ţi arăt.

Brian îl conduse în restaurantul Palatului. Încăperile clădirii destinate oamenilor de ştiinţă erau populate de meseni care discutau aprins, cu glasuri aspre, majoritatea lucrători, înfulecând cartofii serviţi pe farfurii de porţelan, ceea ce dovedea cât de flămânzi erau. Tânărul Tom Mallory, îmbrăcat destul de strigător, cu o haină scurtă din pânză şi pantaloni pepit, stătea la o masă alături de un alt bărbat, tocmai terminând de mâncat peşte fript şi limonadă.

Celălalt era Ebenezer Fraser.

— Ned! exclamă Tom. Ştiam eu că vei apărea! Se ridică şi trase un alt scaun. Stai cu noi, şezi! Prietenul tău, domnul Fraser, s-a arătat extrem de amabil şi ne-a oferit masa de prânz.

— Cum vă simţiţi, doctore Mallory? îl întrebă Fraser cu o mină mohorâtă.

— Puţin obosit, recunoscu Mallory, în timp ce lua loc, dar imposibil să nu-mi revin după o gură de mâncare şi o bere. Dar dumitale, Fraser, cum îţi merge? Sper că ţi-ai revenit. Vorbi apoi

cu voce scăzută. Şi ce năzbâtii inteligente le-ai depănat bieţilor mei fraţi, poţi să-mi zici?

Fraser nu-i răspunse.

— Sergentul Fraser e poliţist, explică Mallory. Din categoria celor ce acţionează în secret.

— Serios? exclamă Tom, alarmat.

Precipitat şi parcă vrând să-şi ceară scuze, un chelner dintre angajaţii permanenţi îşi croi drum spre masa lor.

— Doctore Mallory, camera de alimente a Palatului e cam goală. Vă recomand doar peşte cu cartofi, dacă nu vă supăraţi.

— Prea bine. Şi dacă mi-ai putea prepara o bere cu aromă de… ei, mai bine lasă. Adu-mi o cafea. Tare şi fără zahăr.

Cu o răbdare meditativă, Fraser îl urmări pe chelner retrăgându-se.

— Sunt convins că ai avut parte de o noapte agitată, remarcă Fraser când se asigură că nu putea fi auzit de chelner.

Brian şi Tom îl urmăriră pe Fraser cu un aer bănuitor, pe jumătate critic.

— Am aflat că ticălosul acela, Căpitanul Swing, adică, şi-a găsit ascunziş în Docurile West India, spuse Mallory. Încearcă să declanşeze o insurecţie generală!

Fraser strânse din buze.

— Are o tiparniţă acţionată cu ajutorul unei Maşinării şi o groază de indivizi de partea lui. Imprimă afişe aţâţătoare cu zecile şi sutele. Am confiscat câteva exemplare azi dimineaţă, gunoaie luddite, scandaloase şi defăimătoare!

— Aţi fost foarte harnic.

Mallory pufni.

— În curând o să am de lucru mai mult decât dumneata, Fraser. Vreau să-l dobor pe nemernic şi să pun capăt acestei afaceri cât mai curând!

Brian se aplecă spre el.

— Căpitanul ăsta, Swing, e cel care a scris minciunile acelea sfruntate despre Maddy a noastră, adevărat?

— Da.

Tom se sumeţi pe scaun şi roşi de emoţie.

— Deci în Docurile West India. Si unde-i asta?

— Tocmai pe Limehouse Reach, exact în partea cealaltă a Londrei, îl lămuri Fraser.

— N-are nicio importanţă, se grăbi Tom să-l liniştească. Sunt cu *Zephyr*-ul!

Mallory tresări.

— Ai venit cu vehiculul de curse al Frăţiei?!

Tom clătină din cap.

— Nu-i vechitura aceea, Ned, ci ultimul model! Sclipeşte de frumuseţe şi am lăsat-o în grajdurile Palatului. Am făcut drumul tocmai din Sussex numai în dimineaţa asta, şi-ar fi gonit mult mai iute dacă n-aş fi luat la remorcă un tender cu cărbuni. Râse. Putem merge oriunde avem chef!

— Domnilor, să nu ne pierdem capul, îi preveni Fraser.

Împotriva voinţei lor, căzură în muţenie, deoarece chelnerul tocmai sosise şi aranja farfuria cu iscusinţă dinaintea lui Mallory. La vederea plăticii fripte şi a cartofilor tăiaţi felii, Mallory simţi un nod dureros în stomac, atât era de hămesit.

— Suntem supuşi britanici şi putem merge oriunde dorim, spuse el cu glas hotărât, apoi ridică furculiţa şi cuţitul şi atacă peştele.

— Aş numi asta o acţiune copilărească, spuse Fraser. Mulţimile bântuie agitate pe străzi, iar individul pe care-l căutaţi e şiret ca un vulpoi.

Mallory îşi drese glasul uşor batjocoritor. Fraser nu se lăsă impresionat, păstrându-şi aerul neînduplecat.

— Doctore Mallory, e de datoria mea să intervin ca să nu păţiţi ceva! Nu vă pot îngădui să stârniţi un cuib de şerpi veninoşi situat în cartierul cel mai rău famat al Londrei!

Mallory înghiţi grăbit o gură de cafea fierbinte.

— Doar ştii că vrea să mă distrugă, îi spuse lui Fraser şi-l privi neclintit drept în ochi. Dacă nu-l termin acum, cât mi se oferă şansa, mă va face bucăţi încetul cu încetul. Nu poţi să faci absolut nimic pentru a mă apăra! Omul acesta nu-i ca dumneata şi ca mine, Fraser! E făcut din cu totul alt aluat! Miza e viaţa sau moartea, ori el, ori eu! Eşti conştient că aşa stau lucrurile.

Luat prin surprindere de argumentele lui Mallory, Fraser părea zdruncinat. Tom şi Brian, chiar mai alarmaţi la auzul acestor dezvăluiri privind gravitatea problemei lor, schimbară priviri

întrebătoare, apoi îl fulgerară furioşi pe Fraser. Acesta le spuse cu oarecare reţinere:

— Să nu acţionăm în pripă! Imediat ce se risipeşte negura, iar legea şi ordinea îşi vor reintra în drepturi…

— Căpitanul Swing trăieşte ascuns de o negură care nu se împrăştie nicicând, spuse Mallory.

Cu un gest larg care făcu fireturile de pe mânecă să sclipească, Brian interveni:

— Insistenţa asta *n-are niciun rost,* domnule Fraser! Cu bună ştiinţă *ne-aţi tras pe sfoară* pe mine şi pe fratele meu, Thomas! Eu n-o să iau în serios niciunul dintre sfaturile pe care ni le-aţi dat!

— Brian are dreptate! îl aprobă Tom. Îl măsură pe Fraser cu o privire în care se amestecau dispreţul şi neîncrederea. Acest om a susţinut că ţi-e prieten, Ned, şi ne-a făcut să-i vorbim fără fereală despre tine! Iar acum încearcă să ne poarte de colo-colo! Tom îşi vântură pumnul strâns încleştat, mare şi cu degete groase şi noduroase de muncă. Am de gând să-i dau acestui Căpitan Swing o lecţie usturătoare! Dacă va trebui să încep cu *dumneavoastră,* domnule Fraser, atunci vă stau la dispoziţie!

— Lăsaţi-o mai uşurel, flăcăi, îi îndemnă Mallory pe fraţii săi. De la mesele învecinate, mesenii începuseră să caşte ochii la ei. Mallory se şterse teatral cu un şervet la gură. Norocul e de partea noastră, domnule Fraser, spuse el discret. Am făcut rost de un pistol. Iar tânărul Brian este şi el înarmat.

— Of, Dumnezeule! făcu Fraser.

— Eu nu mă tem de Swing, îi mărturisi Mallory. Nu uita că am dat cu el de pământ la Derby. Faţă în faţă cu mine, omul nu-i decât o javră fricoasă.

— Mallory, individul se află în Docuri! îl avertiză Fraser. Crezi c-o să treci valsând printre oamenii aceia întărâtaţi din cel mai neîmblânzit cartier al Londrei?

— Noi, cei din neamul Mallory, nu suntem nişte domnişori abia ieşiţi dintr-o şcoală de dans, îi spuse Mallory poliţistului. Crezi că sărăntocii de londonezi sunt mai înfiorători decât sălbaticii din Wyoming?

— La drept vorbind, da, rosti Fraser rar. *Cu mult* mai răi, după judecata mea.

— Of, pentru Dumnezeu, Fraser! Nu ne face să pierdem vremea cu nimicuri! Trebuie să ne luăm odată pentru totdeauna la trântă cu fantoma asta care ne scapă mereu, şi o ocazie mai bună nu ni se va oferi! În numele dreptăţii şi dreptei judecăţi, termină cu sperietoarea asta inutilă!

Fraser suspină.

— Dar dacă, în cursul acestei expediţii temerare, vei fi prins şi asasinat, precum colegul tău, Rudwick? Ce fac atunci? Ce răspuns le voi da superiorilor mei?

Brian îl ţintui pe Fraser cu o privire rece, de militar cu experienţă.

— Domnule Fraser, ai vreo soră? Ţi s-a întâmplat să vezi cum fericirea ei se sfărâmă ca o ceaşcă din porţelan fin, călcată în picioare de un monstru? Şi nu-i vorba doar de inima ei zdrobită, ci şi de sentimentele unui erou al Războiului Crimeii, care avea intenţii sincere s-o ia în căsătorie…

Fraser nu reuşi să-şi stăpânească un geamăt.

— De ajuns!

Brian se lăsă cu spatele pe spătar, părând oarecum timorat de această întrerupere neaşteptată. Fraser îşi trecu palmele peste reverele hainei de culoare închisă.

— Din câte văd, a sosit vremea să riscăm, recunoscu el ridicând din umeri şi încordându-se înfiorat. Doctore Mallory, de când te-am întâlnit n-am avut niciun dram de noroc şi îndrăznesc a spune că aş merita o altă soartă. Brusc, ochii i se învăpăiară. Cine ne poate interzice să punem gheara pe ticălos, ia spuneţi-mi? Să-l arestăm! O fi el şmecher, dar patru bărbaţi curajoşi l-ar putea prinde nepregătit pe acest nenorocit, poate chiar în timp ce se flendureşte prin sărmana Londră ca nu ştiu ce prinţ iacobin.

Se încruntă, iar pe faţă îi apăru o expresie de furie nestăvilită. Fiind atât de aprins, poliţistul devenise dintr-o dată de nerecunoscut.

— Norocul stă alături de cei curajoşi, spuse Brian.

— Iar Dumnezeu are grijă de nebuni! murmură Fraser. Se aplecă spre ei, concentrat, şi-şi netezi stofa pantalonilor peste genunchii osoşi. Domnilor, aventura care ne aşteaptă nu va fi uşoară! Nu-i o bagatelă pentru orice începător. Vom înfrunta o

primejdie cumplită! Vom lua legea, dar şi viaţa şi onoarea, în propriile noastre mâini. Dacă e să reuşim, trebuie să procedăm în modul cel mai tăinuit cu putinţă.

Simţind victoria aproape, Mallory interveni cu o înţelepciune care-l surprinse chiar şi pe el însuşi.

— Eu şi fraţii mei avem tot respectul pentru priceperea ta deosebită, sergent Fraser! Dacă ne ajuţi să împlinim dreptatea, ne punem bucuroşi sub comanda ta. Să nu te îndoieşti de disciplina sau hotărârea noastră. Este în joc onoarea sfântă a scumpei noastre surioare.

Tom şi Brian păreau luaţi pe nepregătite de această bruscă schimbare de ton, fiindcă nu-şi recăpătaseră încrederea în Fraser, dar pledoaria sobră a lui Mallory nu stârni proteste din partea lor. Îi urmară, în schimb, exemplul.

— Pe mine n-o să mă vedeţi dând înapoi! susţinu Tom. Poate doar mort!

— Eu cred că jurământul unui soldat britanic încă mai are greutate, spuse Brian.

— Atunci o să încercăm isprava, spuse Fraser, cu o expresie resemnată pe chip.

— Trebuie să încălzesc *Zephyr*-ul spuse Tom, ridicându-se de pe scaun. Dacă motoru-i rece, frumoasei mele nu-i trebuie decât jumătate de oră.

Mallory încuviinţă din cap. Trebuia să profite de fiece clipă.

***

Spălat, pieptănat şi încă având praf de purici prin unele părţi mai intime, Mallory reuşi cu oarecare greutate să urce în remorca din lemn a vehiculului oprit în faţa Palatului. În interiorul caroseriei zvelte a maşinii, care pufăia de zor, cu greu încăpeau două persoane. Tom şi Fraser ocupaseră locurile dinăuntru, iar acum, cu o hartă a străzilor Londrei în faţă, se ciorovăiau.

Brian îşi improviză un culcuş în faldurile prelatei largi şi se întinse deasupra mormanului de cărbuni care se mai micşorase.

— La maşinile astea modeme trebuie să tot dai cărbuni la lopată, remarcă Brian cu un zâmbet resemnat. Stătea faţă în faţă cu Mallory. Tom e mort după maşina asta, pe care-o crede

nemaipomenită; tot drumul, de la Lewes până aici, mi-a făcut capul calendar vorbindu-mi numai de *Zephyr.*

Vehiculul şi remorca se urniră din loc cu o zdruncinătură, iar roţile celei din urmă, având spiţe din lemn şi obada din cauciuc, începură să se învârtă cu un scârţâit. Parcurseră strada Kensington cu o viteză uimitoare. Brian îşi îndepărtă cu degetele o scânteie ieşită pe coş şi care-i căzuse pe mâneca celuilalt braţ.

— Ai nevoie de ceva să te ajute la respirat, constată Mallory, oferindu-i fratelui său o mască improvizată, cusută de una dintre femeile aflate în Palat: un simplu pătrat din pânză vărgată de bumbac, având câteva şnururi şi fiind umplută cu vată.

Brian inspiră pe nări după ce şi-o fixă.

— Nu-i rău deloc.

Mallory îşi înnodă şnururile propriei măşti pe după cap.

— Miasma asta îşi va pune pecetea pe sănătatea ta, flăcău, până la urmă.

— Nici nu se compară cu putoarea de pe un vas militar de transport, îi răspunse Brian.

În absenţa lui Fraser, părea să se fi calmat. Redevenise băiatul din Sussex, uitând să mai fie tânărul supus şi ascultător.

— Fumul de cărbune năvălea din camera motoarelor, îşi reaminti Brian, iar băieţii îşi vărsau şi maţele dm cauza răului de mare, peste tot! Am trecut prin canalul franţuzesc, abia construit la Suez, direct de la Bombay. Am supravieţuit pe vasul acela nenorocit săptămâni în şir! Iar după arşiţa cumplită din Egipt, am fost aruncaţi drept in iarna cruntă din Crimeea! Dacă nu m-au răpus nici holera sau frigurile, atunci n-are de ce să mă sperie puţină ceaţă la Londra, încheie Brian şi chicoti.

— Cât am fost în Canada, m-am gândit mereu la tine, spuse Mallory, înrolat cinci ani, şi încă la vreme de război! Dar ştiam că n-o să-ţi faci familia de râs, Brian. Eram convins c-o să-ţi faci datoria.

— Noi, flăcăii din neamul Mallory, am umplut lumea, Ned, zise Brian, cu un aer filosofic. Vocea îi era aspră, dar faţa bărboasă îi roşise la auzul laudelor. Unde-i frăţiorul nostru Michael acum? Simpaticul Mickey?

— În Hong Kong, aşa cred, spuse Mallory. Sigur ni s-ar alătura, dacă vaporul pe care e îmbarcat ar arunca ancora la Londra.

Michael al nostru niciodată n-a dat înapoi când a fost vorba de o încăierare pe cinste.

— De când m-am întors, le-am întâlnit pe Ernestina şi pe Agatha. Şi le-am văzut copilaşii.

Nu aduse vorba despre Dorothy. Membrii familiei nu mai discutau despre ea. Brian îşi căută un loc mai confortabil pe prelata denivelată şi privi precaut la crenelurile ameninţătoare ale unui alt palat rezervat oamenilor de ştiinţă.

Nu prea îmi plac luptele de stradă, remarcă el. Era singurul loc unde rusnacii ne aveau la degetul mic, pe străzile Odessei. Se furişau din casă-n casă şi trăgeau când te aşteptai mai puţin, ca nişte bandiţi. Ăsta nu-i un război civilizat, spuse el încruntându-se.

— De ce nu se arătau bărbaţi adevăraţi, luptând cinstit cu voi?

Surprins, Brian îi aruncă o privire, apoi pufni într-un hohot de râs care sună oarecum straniu.

— Păi, sigur, la început aşa a fost, la Alma şi Inkermann. Dar le-am administrat o bătaie cumplită, încât după aceea au intrat în panică. Aş zice că şi eu am avut o contribuţie la asta, eu aşa socot. Artileria Regală, Ned.

— Povesteşte-mi, te rog, insistă Mallory.

— Suntem forţa care luptă cel mai ştiinţific. Militarii radicali iubesc artileria, să ştii. Apăsând-o cu degetul umezit în gură, Brian stinse încă o bucăţică incandescentă azvârlită de coşul de fum pe haina lui. Inteligenţă militară deosebită! Nişte indivizi scunzi şi visători, cu ochelari pe nas şi care n-au în cap decât cifre. N-am apucat să văd vreo sabie scoasă din teacă ori vreo baionetă. Nici nu-i nevoie să zăreşti aşa ceva ca să câştigi un război modern. Totul se reduce la calcularea traiectoriei şi la programarea focosului.

Brian urmări cu vie suspiciune doi bărbaţi îmbrăcaţi cu haine de ploaie umflate, care mergeau în aceeaşi direcţie.

— Ruşii au făcut şi ei ce-au putut. Redute uriaşe la Redan şi Sevastopol... Când tunurile noastre grele au deschis focul, toate s-au năruit ca nişte cutii cu artificii. Atunci s-au retras în tranşee, dar mitraliile aruncătoarelor noastre au făcut minuni. Brian privea acum departe, concentrându-se asupra amintirilor. Se

vedea, Ned, cum se ridicau în aer fumul alb şi pământul sfârtecat în faţa focului de baraj, şi obuzele cădeau exact unde trebuia, aliniate ca pomii dintr-o livadă! Iar când am încetat bombardamentul, infanteria noastră – mai mult aliaţii francezi, că ei aveau de mers pe jos o mulţime – treceau peste îngrădituri şi-i terminau pe bieţii Ivan cu focuri de armă.

— Ziarele au scris că ruşii au luptat fără a respecta câtuşi de puţin legile războiului.

— Au devenit disperaţi când şi-au dat seama că nu ne puteau face nimic, explică Brian. Au trecut la lupta de partizani, creând ambuscade, trăgând în unităţile sanitare şi altele de felul ăsta. N-am fost în stare să îndurăm aşa ceva. A trebuit să luăm măsuri.

— Bine măcar că totul s-a terminat repede, spuse Mallory. Nimănui nu-i place războiul, dar Ţarului Nicolai trebuia să i se dea o lecţie. Mă-ndoiesc că tiranul va mai trage vreodată leul britanic de coadă.

Brian îl aprobă cu un gest din cap.

— E de-a dreptul uimitor ce sunt în stare noile bombe incendiare. Le poţi arunca cum vrei, simplu ca bună ziua. Glasul îi coborî, devenind aproape o şoaptă. Trebuia să vezi Odessa arzând, Ned. Ca un *uragan* de foc, aşa a fost. Unul uriaş…

— Da, am citit despre asta, spuse Mallory încuviinţând din cap. Mai ştiu de o *furtună de foc* din timpul asediului Philadelphiei. Ceva asemănător, iar principiul e ieşit din comun.

— Păi, făcu Brian, asta-i durerea cu yankeii, n-au deloc simţ militar! Când te gândeşti că au procedat aşa cu propriile lor oraşe! Păi trebuie să fii cu totul smintit!

— Yankeii sunt oameni ciudaţi, îl aprobă Mallory.

— Da, unii oameni sunt prea zevzeci ca să-şi poarte singuri de grijă, acesta-i adevărul, întări Brian. Aruncă o privire precaută în jur în timp ce Tom pilota *Zephyr-ul* prin dreptul caroseriei fumegânde a unui omnibuz. Te-ai apropiat cât de cât de yankei cât ai stat în America?

— N-am văzut niciun american, doar indieni. „Şi cu cât voi vorbi mai puţin despre ei, cu atât mai bine”, gândi el. Dar, apropo, tu ce părere ai despre India?

— India, e o ţară îngrozitoare, veni neîntârziat răspunsul lui Brian, plină de minuni care de care mai stranii, dar groaznică. În Asia există un singur popor care are o doză oarecare de bun-simţ, mă refer la japonezi.

— Am auzit că ai participat la o campania din India, spuse Mallory. Dar n-am priceput prea bine cine erau acei „sepoi”.

— Sunt trupele formate din băştinaşi. Am avut o puzderie de necazuri cu cei revoltaţi, tot felul de superstiţii musulmane, în legătură cu grăsimea de porc din cartuşe! Asta mi s-a părut o neghiobie curată, dar musulmanii nu mănâncă porc, înţelegi, şi sunt toţi foarte superstiţioşi. La prima vedere, era riscant, dar Viceregele Indiei nu le dăduse regimentelor formate din băştinaşi piese moderne de artilerie. O baterie de aruncătoare tip Wolseley poate şterge de pe faţa pământului un regiment bengalez în mai puţin de cinci minute.

Epoleţii cusuţi cu fir auriu aruncară sclipiri când Brian făcu un gest din umeri.

— Si totuşi, am văzut tot soiul de atrocități la Meerut si Lucknow, în timpul rebeliunii… Nici n-ai crede că oamenii sunt capabili de asemenea mârşăvie şi sălbăticie. Îndeosebi soldaţii băştinaşi, pe care în pregătisem noi înşine.

— Fanatici, îl aprobă Mallory. Dar indienii de rând sunt sigur recunoscători că au un guvern civil cum se cuvine. Drumuri de fier, telegraf, apeducte şi câte altele.

— Oho, făcu Brian, când vezi câte-un fachir hindus în templu, dezgolit, jegos, dar cu o floare în păr, cine mai ştie ce-i trece prin cap? Redeveni tăcut, apoi, cu o mişcare precipitată, arătă peste umărul lui Mallory. Acolo, ce fac ticăloşii ăia?

Mallory se întoarse şi privi. La capătul unei străzi, pavajul fusese luat în stăpânire de un grup mare şi agitat de cavaleri ai norocului.

— Joacă zaruri, îi explică Mallory.

O mână de oameni cu părul în dezordine şi îmbrăcaţi sărăcăcios – cercetaşi de cea mai joasă speţă, formând un pichet nelegiuit – stăteau de pază sub o copertină şi-şi treceau unul altuia o sticlă de gin. Un zdrenţăros gras făcu un gest obscen către *Zephyr*-ul care trecea pufăind prin dreptul lor, iar

tovarăşii lui, purtând măşti rufoase, sloboziră răcnete de uimire la vederea vehiculului.

Brian se aruncă pe burtă de-a latul remorcii şi privi discret pe deasupra oblonului din lemn.

— Sunt înarmaţi?

— Nu cred că vor să ne facă vreun rău…

— Şi-au pus în minte să ne atace, îl anunţă Brian.

Mallory îl privi nedumerit pe fratele său, dar, spre marea lui mirare, constată că avea dreptate. Zdrenţăroşii alergau după *Zephyr,* pacă zburând pe strada pustie, vânturându-şi pumnii în aer şi vărsând ici şi colo câte-o picătură de gin. Păreau cuprinşi de o energie furioasă şi debordantă, semănând cu nişte câini de la ţară care, hămăind, urmăresc o căruţă. Brian se ridică într-un genunchi, îşi desfăcu tocul pistolului, puse mâna pe patul de formă ciudată…

Cât pe ce să fie aruncat din tender când Thomas acceleră. Mallory îşi apucă fratele de centură şi-l trase înapoi, salvându-l de la o cădere sigură. *Zephyr*-ul ţâşni în mare viteză, iar din remorcă porni o adevărată minicascadă de cărbuni din cauza şocului. Urmăritorii se opriră brusc, incapabili să-şi creadă ochilor, apoi se aplecară ca nişte copii retardaţi să culeagă bucăţile negre de cărbune, de parcă ar fi fost nişte smaralde.

— Cum de ţi-ai dat seama că vor proceda aşa? vru să ştie Mallory.

Brian îşi scutură cu o batistă praful de cărbune de pe genunchii pantalonilor.

— Aşa, pur şi simplu.

— Bine, dar cum?

— Fiindcă noi suntem aici, iar ei acolo. Fiindcă noi călătorim cu un vehicul, iar ei merg pe jos!

Se uită la Mallory şi roşi, ca şi cum întrebarea îi dăduse mai mult de furcă decât un schimb de focuri. Mallory se lăsă pe spate şi-şi mută privirea în altă parte.

— Pune-ţi, te rog, masca, spuse el, întinzându-i-o. Am adus-o special pentru tine.

Timid, Brian îi zâmbi şi-şi înnodă şnururile în jurul gâtului.

***

La colţurile străzilor ce dădeau în Piccadilly stăteau soldaţi cu baionete la armă şi purtând uniforme moderne de camuflaj şi căşti până la sprâncene. Mâncau budincă din gamele metalice. Mallory flutură mâna către aceşti reprezentanţi ai ordinii, însă ei se holbară la *Zephyr* cu un aer atât de bănuitor, încât se lăsă imediat păgubaş. La câteva intersecţii mai departe, la colţul dintre Longacre şi Drury Lane, soldaţii îmbrânceau un mic grup de poliţişti londonezi care nu înţelegeau ce se petrece. Aceştia se furişau ca nişte copii dojeniţi, parcă agăţându-se fără speranţă de bastoanele lor din cauciuc. Unii îşi pierduseră căştile, iar alţii aveau bandaje improvizate la mâini, capete sau fluierele picioarelor.

Tom opri *Zephyr*-ul ca să-l alimenteze cu cărbuni, în timp ce Fraser, urmat îndeaproape de Mallory, căuta să obţină informaţii de la poliţişti. Aflară că situaţia în partea de sud a fluviului scăpase cu totul de sub control. În Lambeth se purtau bătălii îndârjite cu cărămizi şi focuri de pistol. Multe străzi fuseseră baricadate de bandele puse pe jaf. Potrivit rapoartelor primite de Poliţie, porţile Spitalului de Nebuni fuseseră forţate şi bolnavii acum în libertate umpluseră străzile şi le terorizau cu frenezie.

Poliţiştii aveau feţele mânjite de funingine, tuşeau şi erau la capătul puterilor. Toţi oamenii capabili să umble fuseseră trimişi în stradă, Armata fusese mobilizată de un comitet de criză, şi se declarase stare de necesitate. Voluntarilor proveniţi din clasele sociale respectabile li se încredinţase paza în West End, fiind echipaţi cu bastoane şi puşti. Această litanie prevestitoare de dezastru alunga orice alte îndoieli privind oportunitatea propriei lor aventuri, gândi Mallory. Fraser nu scoase o vorbă; reveni însă la bordul vehiculului cu chipul îndârjit şi hotărât.

Tom continuă să conducă. Dincolo de graniţa zdruncinată a autorităţii, situaţia devenise rapid tot mai sumbră. Amiaza sosise deja, însoţită de o strălucire gălbuie şi oribilă la orizontul parcă murdar, în vreme ce gloatele de oameni, asemeni muştelor, năpădeau intersecţiile oraşului. Grupuri de londonezi mascaţi îşi târau paşii de colo-colo, împinşi de curiozitate, nelinişte, foame sau disperare – cu toţii fără grabă şi complotând. *Zephyr*-ul, fără să mai scoată sunete vesele din

sirenă, trecu prin mulţimea amorfă; oamenii se dădeau deoparte, mai mult din reflex.

Două omnibuze însuşite cu forţa, pline până la refuz cu brute având feţe care băgau pe oricine în răcori, patrulau prin Cheapside. Unii stăteau agăţaţi pe scări, făcând gesturi largi cu mâinile în care aveau pistoale, iar pe acoperişurile ambelor vehicule cu abur se vedeau, aşezate claie peste grămadă, piese de mobilier furate. Thomas ocoli cu uşurinţă omnibuzele, care mergeau anapoda, făcând cioburile de sticlă presărate pe pavaj să pocnească sub roţile *Zephyr*-ului.

În Whitechapel văzură copii desculţi şi murdari cocoţaţi ca nişte maimuţe pe braţul vopsit în roşu al unei uriaşe macarale de construcţie, ajungând astfel până la etajul ai patrulea. Pesemne spionau împrejurimile, îşi dădu Brian cu părerea, fiindcă unii dintre ei fluturau zdrenţe colorate şi strigau cu glasuri piţigăiate la oamenii din stradă. Mallory socoti că acei copii ai străzii urcaseră mai curând în speranţa că vor respira un aer mai curat.

Patru cai morţi şi intraţi în putrefacţie din cauza căldurii, un echipaj de Percheroni masivi, zăceau cu burţile umflate pe strada Stepney. Cadavrele ţepene de animalelor, împuşcate, erau încă prinse în hamuri. La câţiva metri depărtare se vedea şi harabaua de bere, prădată şi lăsată fără roţi. Cele zece-douăsprezece butoaie mari fuseseră rostogolite pe stradă, apoi deschise cu forţa, iar acum fiecare loc în care atacatorii se îmbuibaseră cu bere era înconjurat de câte o pată uscată şi lipicioasă, năpădită de muşte, degajând un miros pişcător. Chefliii dispăruseră, singurele urme ale prezenţei lor în acest loc fiind stacane sfărâmate, cârpe soioase rupte din haine de femeie şi încălţări desperecheate.

Atenţiei lui Mallory nu-i scăpă o invazie de afişe leproase, lipite alandala în apropiere de locul unde avusese loc destrăbălată beţie. Aruncă uşor o bucată de cărbune în acoperişul *Zephyr*-ului iar vehiculul se opri.

Tom coborî urmat de Fraser, întinzându-se ca să-şi dezmorţească umerii înţepeniţi şi oferind rănii dintre coaste un moment de odihnă.

— Ce s-a întâmplat?

— Chemare la răzmeriţă, spuse Mallory.

Stând cu ochii în patru pentru a nu fi luaţi prin surprindere, se apropiară toţi de zid, o suprafaţă din lemn acoperit cu ipsos, pe care straturile succesive de afişe vechi erau atât de numeroase, încât panoul părea alcătuit din coji de caşcaval. Acolo se lăfăiau câteva dintre cele mai reuşite afişe ale Căpitanului Swing, exemplare de acelaşi format mare, rău tipărite şi în culori ţipătoare. Afişul care le atrăsese atenţia înfăţişa o femeie mare, înaripată, cu părul cuprins de vâlvătăi, plutind deasupra a două coloane de text foarte dens. Unele cuvinte, după toate probabilităţile alese la întâmplare, fuseseră scrise cu roşu. Rămaseră tăcuţi şi încercară să descifreze literele mânjite, imprimate neclar. După câteva momente, tânărul Thomas făcu un gest din umeri, însoţit de un rânjet, şi-şi găsi o scuză pentru a renunţa:

— Mă duc să mă ocup de vehicul.

Brian citi cu voce tare, făcând pauze acolo unde întâmpina greutăţi.

— „APEL CĂTRE POPOR! Sunteţi cu toţii Stăpâni Liberi ai Pământului şi aveţi nevoie doar de CURAJ pentru a declara RĂZBOI Târfei din Babilondra şi tuturor hoţilor ei şcoliţi. Sânge! Sânge! Răzbunare! Răzbunare! Răzbunare, răzbunare! Ciumă, numai ciumă pentru cei care nu ascultă glasul dreptăţii universale! FRAŢILOR, SURORILOR! Nu mai îngenuncheaţi în faţa capitalismului-vampir şi a savantlâcului idiot! Lăsaţi-i pe sclavii tâlharilor încoronaţi să se gudure la picioarele lui Newton. NOI vom distruge Molohul aburului şi-i vom strivi leagănul de fier! Spânzuraţi zecile de tirani de stâlpii acestui oraş, iar libertatea şi fericirea voastră va fi garantată pe vecie! Înainte! Înainte!!! Ne punem speranţa în Potopul uman, nu avem altă soluţie decât războiul total! Pornim în cruciadă pentru MANTUIREA oprimaţilor, rebelilor, săracilor, criminalilor, a tuturor acelora care sunt CHINUIŢI de Târfa celor Şapte Blesteme, al cărei trup e făcut din pucioasă şi care călăreşte calul de fier al coşmarurilor…”

Textul nu se încheia aici.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce încearcă nenorocitul ăsta să zică? întrebă Mallory, simţind că i se învârte capul.

— N-am mai văzut ceva asemănător, murmură Fraser. Astea sunt aiureli de nebun gata să ucidă pe oricine!

Brian arătă către partea de jos a afişului.

— Nu înţeleg ce vrea cu aşa-zisele „Şapte Blesteme”! Vorbeşte despre ele de parcă ar fi nişte suferinţe îngrozitoare, dar nu numeşte niciunul. Nu se exprimă clar…

— Ce anume doreşte?! întrebă Mallory. Doar nu-şi închipuie că un masacru general i-ar rezolva toate necazurile, oricare ar fi acestea…

— Nu poţi ajunge la o înţelegere cu un asemenea monstru, constată Fraser cu amărăciune. Ai avut dreptate, doctore Mallory. Fie ce-o fi, nu contează riscurile, trebuie să scăpăm lumea de el! Altă cale nu există!

Reveniră la *Zephyr,* unde Tom terminase alimentarea cu cărbuni. Mallory le aruncă o privire fraţilor săi. Pe deasupra măştilor, ochii înroşiţi le străluceau, plini de curaj şi hotărâre. Fraser vorbise în numele tuturor; erau uniţi, astfel că orice vorbă se dovedea inutilă. Aflat chiar în mijlocul acestei mizerii umane, Mallory trăi un moment de adevărată exaltare. Mişcat până în străfundul sufletului, îşi simţea inima tresăltând de fericire. După o perioadă care acum i se părea că ţinuse secole, avea pentru prima oară senzaţia de mântuire, curăţenie, de scop, iar îndoielile se risipiseră cu totul.

În timp ce *Zephyr*-ul rula prin Whitechapel, exaltarea începu să pălească, fiind înlocuită de luare-aminte încordată şi înfrigurare. Mallory îşi aşeză masca, verifică mecanismul pistolului Ballester-Molina si schimbă câteva cuvinte cu Brian. Cum orice îndoială dispăruse, iar viața şi moartea lor atârnau de o aruncătură de zar, nu aveau prea multe să-și spună. De aceea, urmând instinctiv exemplul lui Brian, Mallory se trezi cercetând atent şi alert fiece fereastră sau uşă prin dreptul căreia treceau

Se părea că fiecare zid din Limehouse era pângărit de vărsăturile verbale ale nemernicului. Unele dovedeau o nebunie curată şi strigătoare la cer: multe altele însă erau mascate cu şiretenie. Mallory observă cinci modele de afişe în care fusese defăimat. Unele puteau fi chiar reale, fiindcă nu citise textul. Simpla vedere a propriului său nume îi izbea sensibilitatea, şi aşa rănită, cu o forţă aproape dureroasă.

Constată că nu fusese singura victimă a acestui straniu mod de dezinformare. O reclamă a Băncii Angliei solicita depuneri în kilograme de carne. O înşelătoare ofertă de excursii cu vagoane de clasa întâi îndemna oamenii să-i jefuiască pe pasagerii cu stare. Batjocura acestor afişe ticăloase era atât de diabolic mascată, încât până şi cele normale începură să pară nelalocul lor. Pe măsură ce mătura afişele cu privirea în căutarea unor duble înţelesuri, fiecare cuvânt de pe ziduri tindea să se degradeze, devenind o absurditate ameninţătoare. Până în acele momente nu percepuse niciodată permanenţa existenţei afişelor din Londra omniprezenţa mohorâtă, dar insistentă, a cuvintelor şi imaginilor.

În vreme ce *Zephyr*-ul gonea pe străzile pavate fără să întâlnească vreo oprelişte, îl cuprinse o inexplicabilă oboseală sufletească. Resimţea însăşi suferinţa Londrei, a existenţei fizice a oraşului, a infinitudinii coşmareşti de străzii, piaţete, clădiri cu faţade în semilună, terase, alei şi ziduri din piatră înveşmântate în negură, ori din cărămidă, înnegrite de funingine, aglomerarea greţoasă de acoperişuri înclinate, indecenţa agresivă a ferestrelor, urâţenia schelelor ţinute laolaltă cu frânghii; invazia respingătoare a stâlpilor de iluminat public şi a bolarzilor din granit, a magazinelor de amanet, a galanteriilor şi tutungeriilor. Metropola părea să se întindă în jurul lor ca un abis neînduplecat al erelor geologice.

Un urlet strident şi supărător îi întrerupse brusc reveria. Îmbrăcaţi sărăcăcios, câţiva bărbaţi mascaţi intrau pe stradă în goană, ameninţători şi blocându-le calea. *Zephyr*-ul frână puternic şi opri, iar tenderul cu cărbuni derapă.

Mallory văzu dintr-o privire că indivizii erau nişte huligani de cea mai joasă speţă. Primul dintre ei, un tinerel cu privire rea şi cu faţa ca o chiflă murdară, îmbrăcat cu o haină unsuroasă şi pantaloni din catifea reiată, avea o şapcă jalnică trasă peste sprâncene, dar nereuşind să-i ascundă tunsoarea de puşcăriaş. Al doilea, o brută solidă în jur de treizeci şi cinci de ani, purta o pălărie înaltă, scorţoasă, de slim, pantaloni în carouri şi cizme legate cu şireturi şi având călcâiele întărite cu metal. Cei de-al treilea era o huidumă cu picioarele strâmbe, purtând pantaloni

până la genunchi şi ciorapi murdari, precum şi un fular lung pe care şi-l răsucise de câteva ori în dreptul gurii.

Iar apoi, năpustindu-se dintr-un magazin de fierărie proaspăt jefuit, apărură alţi doi tovarăşi de-ai lor – mătăhăloşi, nepăsători, tineri fără căpătâi, cu cămăşi diforme prea scurte şi pantalonii prea strâmţi. Se înarmaseră cu ceea ce găsiseră la îndemână: un foarfece de ondulat şi un cleşte de cărbuni, lung de vreun metru. Deşi erau instrumente folosite în orice casă, se puteau dovedi nespus de primejdioase şi înspăimântătoare în mâinile acelor bandiţi în stare de orice mârşăvie.

Cel cu cizmele întărite, care părea a fi şeful bandei, îşi trase în jos batista pe care-o avea pusă peste gură şi-şi dezveli dinţii îngălbeniţi într-un rânjet:

— Jos din maşina aia! spuse el cu glas poruncitor. Plecaţi dracu’ de aci!

Fraser reacţionă imediat. Coborî şi se duse calm, fără un cuvânt, în faţa celor cinci huligani, semănând foarte mult cu un profesor care potoleşte nişte elevi neascultători. Cu voce fermă şi limpede, rosti:

— Domnule Tally Thompson, *n-o să-ţi meargă*! Te ştiu, şi socot că şi *tu* mă cunoşti. Te arestez pentru încălcarea legii!

— Iacă blestemăţie! exclamă Tally Thompson, pălind de uimire.

— E sergentul Fraser! strigă tânărul cu faţa ca o chiflă, făcând doi paşi înapoi şi părând îngrozit.

Fraser scoase o pereche de cătuşe din oţel brunat.

— Nu! scânci Thompson, nu vreau! Nu le suport! Nu mi le pune!

— Voi, ceilalţi, *să vă daţi la o parte din drum,* îi avertiză Fraser. Iar tu, Bob Miles, cum de-ai ajuns să bântui prin părţile astea? Aruncă fierul ăla ridicol, că te umflu şi pe tine!

— Pentru numele lui Dumnezeu, Tally, *împuşcă-l*! strigă ticălosul cu fularul tras peste figură.

Cu mişcări experte, Fraser prinse cătuşele la încheieturile mâinilor lui Tally Thompson.

— Deci avem şi armă, nu, Tally? făcu el şi smulse un revolver scurt de sub centura bătută în ţinte a individului. Asta chiar că

nu se face, zău aşa. Se uită urât către ceilalţi. Voi, cei de colo, aveţi de gând să vă potoliţi?

— Hai s-o ştergem, scânci Bob Miles. Trebuie să ne lăsăm păgubaşi, după cum zice sergentu'!

— Ucideţi-l, găgăuţilor! răcni cel cu fular, apăsându-şi masca peste faţă cu o mână şi scoţând cu cealaltă un cuţit scurt cu lama lată. E-un prăpădit de *poliţai,* dobitocilor, luaţi-i piuitul! Swing o să vă strângă de gât dacă nu faceţi cum vă zic! Apoi ridică glasul: Poliţaii! răcni el strident, ca un vânzător de castane coapte. Veniţi cu toţii şi faceți-i pe ticăloşii ăştia de poliţai…

Fraser îl lovi scurt şi pe nepregătite cu tocul revolverului peste încheietură; nemernicul scăpă cuţitul din mână şi scoase un răcnet.

Ceilalţi trei acoliţi o rupseră imediat la goană. Tally Thompson încercă să-i imite, însă apucându-l de cătuşe cu mâna stângă, Fraser îl făcu să-şi piardă echilibrul şi-l răsuci, silindu-l să cadă în genunchi.

Cu paşi săltaţi şi stângaci, cel cu fular se întoarse, ca şi cum ceva îl trăgea înapoi, împotriva propriei sale voinţe. Apoi rămase locului, se aplecă şi, apucându-l de mânerul din lemn de mahon, ridică de jos un fier de călcat care zăcea răsturnat. Îşi încordă braţul îndărăt, gata să-l arunce.

Fraser îndreptă revolverul spre el şi trase. Individul se plecă în faţă, genunchii îi cedară şi căzu în mijlocul străzii, zvârcolindu-se de durere.

— M-a omorât! gemu el slab. M-a lovit în pântece, m-a ucis!

Fraser îi trase lui Tally Thompson o palmă răsunătoare peste faţă în semn de avertisment.

— Pistolul ăsta al tău e bun de aruncat la gunoi, Tally. Eu am ţintit la picioare!

— N-a vrut să-ţi facă niciun rău se răsti Tally.

— Voia să azvârle în mine cu fierul acela care are câteva kilograme. Fraser aruncă o privire peste umăr, către Mallory şi Brian, care rămăseseră stupefiaţi în tenderul cu cărbuni. Hai băieţi, coborâţi, veniţi-vă în fire. Va trebui să abandonăm vehiculul. Îl vor căuta. Mai departe o s-o luăm pe jos.

Smucindu-l fără milă de cătuşe, Fraser îl făcu pe Tally Thompson să se ridice în picioare.

— Iar tu, Tally, o să ne duci la Căpitanul Swing.

— Nu pot, domnule sergent!

— Ba o să poţi, Tally!

Fraser îl împinse înainte, aruncând brusc o privire peste umăr, către Mallory, drept semn să-l urmeze. Porniră şi-l ocoliră pe ticălosul care, gemând şi gâfâind din greu, se zvârcolea într-o baltă de sânge şi dădea spasmodic din picioarele curbe.

— O iau asupra mea dacă moare, spuse Fraser pe un ton glacial. Tally, cine e?

— Nu ştiu cum îl cheamă.

Fără să rărească pasul, Fraser îi arse o palmă, zburându-i pălăria ponosită de pe cap. Obiectul mototolit părea să fl fost lipit de ţeasta infractorului de atâta murdărie şi ulei de păr.

— Ba sunt convins că ştii!

— Nu ştiu! insistă Tally, privind înapoi cu o expresie de disperare către pălăria pierdută. Un yankeu, e bine?

— Ce fel de yankeu? întrebă Fraser mirosind încercarea ticălosului de a-l trage pe sfoară. Confederat? Unionist? Texan? Californian?

— Din New York, spuse Tally.

— Cum adică, îl repezi Fraser neîncrezător, doar nu vrei să spui că e un comunard din Manhattan?! Se uită din nou în urmă, către muribund, după care îl făcu imediat uitat şi vorbi cu un ton sceptic şi rece: Nu vorbea ca un yankeu din New York.

— Habar n-am de cominirzii de care zici. Ştiu doar că Swing ţinea la el, şi gata!

Fraser îi conduse pe o străduţă mărginită de ziduri înalte, îmbrobonate de picături ce păreau uleioase, pe deasupra căreia treceau mai multe pasarele.

— Mai sunt şi alţii ca ăsta în cercul lui Swing? Oameni din Manhattan?

— Swing are o puzderie de prieteni, spuse Tally, dând impresia că-şi mai venise în fire, şi-o să ţi-o facă, serios, dacă te amesteci în treburile lui!

— Tom, spuse Fraser, îndreptându-şi atenţia asupra fratelui lui Mallory, ştii să foloseşti pistolul?

— Care pistol?

— Ia-l pe ăsta, îl sfătui Fraser întinzându-i revolverul lui Tally. Mai are doar un glonţ. Dar să nu tragi decât dacă adversarul e aproape cât să-l atingi cu mâna.

După ce se debarasă de armă, Fraser băgă apoi mâna fără să şovăie în buzunarul hainei, scoase un baston scurt din piele şi, continuând să păşească nepăsător, începu să-l izbească pe Tally Thompson, cu o precizie uimitoare, peste carnea braţelor şi umerilor. Individul se chirci si se smiorcăi sub ploaia de lovituri, apoi, în cele din urmă, porni să urle de-a binelea, în timp ce mucii îi curgeau din nasul teşit.

Fraser încetă să-l lovească şi-şi băgă bastonul în buzunar.

— Să te bată Dumnezeu de prost, Tally Thompson, spuse el, cu un ciudat soi de sentimentalism. N-ai mai dat ochii cu poliţai? Am venit după iubitul tău Swing singur, dar i-am chemat pe flăcăii ăştia veseli ca să asiste la distracţie! Hai, zi, unde-şi face veacul?

— Într-un depozit mare din docuri, miorlăi Tally. E plin acolo de prăzi… numai minunăţii! Şi arme, lăzi întregi de pistoale de care n-am mai pomenit…

— Bine, bine, dar care depozit?

— Habar n-am, se tângui Tally, că n-am mai călcat înăuntru niciodată înainte! Nu ştiu numele la toate nenorocitele alea de magazii!

— Ce scrie pe uşă? Numele proprietarului!

— Nu ştiu să citesc, domnule sergent, nu eşti la curent?

— Atunci unde? nu se lăsă Fraser păgubaş. Docurile pentru import sau export?

— De import…

— Partea de sud? Sau de nord?

— La sud, pe la mijloc… Din spate se auziră răcnete slabe, zgomot de izbituri demente într-un geam de sticlă şi duduituri înfundate de metal lovit violent. Ha-ha, asta-i maşinăria cu abur! spuse el, uitând să se mai văicărească. Băieţii lu’ Swing au venit ca vântu’ şi v-au găsit maşina, sergent!

— Câţi oameni sunt în depozit?

— I-auziţi cum o fărâmă! continuă Tally.

Un soi ciudat de bucurie copilărească alungase de pe faţa lui orice expresie de teamă.

— Te-am întrebat câţi oameni! lătră Fraser lovindu-l puternic peste faţă.

— Bucăţele v-o fac! exclamă încântat Tally, chircindu-se în acelaşi timp de durere. Luddiţii îşi fac de lucru cu frumuseţea de maşină!

— Tacă-ţi gura, ticălosule! explodă tânărul Tom, plin de furie şi durere.

Descumpănit, Tally se uită la faţa mascată a lui Tom cu un rânjet de satisfacţie.

— Ce te-a apucat, domnişorule?

— Ţine-ţi botul, îţi zic! strigă Tom.

Drept răspuns, Tally Thompson se hlizi ca un maimuţoi.

— Doar nu-ţi stric eu bunătate de maşină! ţipă la ei, băiete! Spune-le *lor* să înceteze! Apoi, cu o mişcare bruscă înapoi, Tally Thompson îşi smulse mâinile încătuşate din strânsoarea lui Fraser. Poliţistul se dezechilibra, cât pe ce să-l dărâme şi pe Brian.

Tally se răsuci şi chelălăi printre mâinile ţinute pâlnie în dreptul gurii:

— Terminaţi cu distracţia, drăguţilor! Răcnetul lui răsună, reflectat de zidurile care formau aproape un tunel. Nu mai stricaţi bunu' altuia!

Tom se repezi la individ ca un fulger şi îi trase un pumn teribil de puternic în plină figură. Se auzi un pocnet când lovitura îi înclină capul pe spate, lăsându-l fără suflare. Tally mai făcu un pas împleticit, apoi căzu pe pietrişul aleii ca un sac gol.

Brusc, se făcu linişte.

— Doamne fereşte, Tom! exclamă Brian. L-ai dat gata!

Scoţându-şi din nou bastonul, Fraser păşi pe deasupra nelegiuitului prăbuşit, se aplecă şi-i ridică o pleoapă cu degetul mare. După aceea ridică ochii spre Tom şi constată calm:

— Eşti cam iute la mânie, tinere…

Tom îşi dădu jos masca şi printre gâfâieli spuse:

— Puteam să-l ucid! spuse el brusc, cu voce gâtuită. Se uită la Mallory, cu un aer stânjenit, de parcă ar fi vrut să fie iertat. Puteam, Ned! Îmi venea să-l împuşc!

Mallory clătină scurt din cap.

— Nu te mai aprinde, flăcău…

Fraser se chinui puţin să descuie cătuşele, care erau mânjite de sângele scurs de la încheieturile strivite ale lui Tally.

— Din cale-afară de ciudat cum s-a purtat ticălosul ăsta! se minună Brian, neputându-şi controla accentul provincial. Ned, toată lumea de aici a scăpat din balamuc? Oamenii ăştia din Londra au căpiat şi nu-şi găsesc leacul?

Mallory încuviinţă cu un aer serios. Apoi ridică vocea:

— Ba şi-l găsesc dacă-i pocneşte cineva straşnic! Îl plesni peste umăr cu palma deschisă. Mare boxer eşti, Tommy! L-ai dat cu picioarele-n sus ca pe un bou la tăiere!

Brian pufni în râs. Tom surâse cu fereală, frecându-şi încheieturile degetelor.

Fraser se ridică, vârî in buzunar bastonul şi cătuşele şi porni de-a lungul aleii, ajungând aproape să alerge. Cei trei fraţi îl urmară.

— N-a fost mare lucru, spuse Tom, deocamdată incapabil să treacă peste senzaţia de ameţeală.

— Cum adică, îl contrazise Mallory, un flăcău de numai nouăsprezece ani să facă lat un scandalagiu înrăit? E chiar o minune, te asigur.

— N-a fost o luptă cinstită, avea mâinile legate, protestă Tom.

— Dintr-un singur pumn! se făli Brian cu fapta fratelui. L-ai buşit la pământ ca pe o scândură, Tommy!

— Încetaţi! şuieră Fraser către ei.

Tăcură. Aleea se termina în apropierea unui teren viran unde până nu demult se înălţase o clădire; acum locul era presărat cu cărămizi sparte şi fragmente înnegrite de cherestea despicată. Fraser se strecură cu atenţie mai departe. Pe deasupra lor se rostogolea negura cenuşiu-gălbuie, fărâmiţându-se ici şi colo şi lăsând să se vadă nori verzui, amintind de brânza mucegăită.

— Parcă-s clopotele Iadului! afirmă Tom în glumă, cu glas piţigăiat. Acum nici n-au cum să ne audă, domnule Fraser! Mai ales că fac o hărmălaie până la cer fărâmându-mi maşina!

— Nu asta mă îngrijorează cel mai mult, flăcăule, spuse Fraser, cu o nuanţă de blândeţe. Dar am putea da peste alte bande.

— Unde ne aflăm? vru să ştie Brian, apoi, simţind că-i vine rău, se opri. Dumnezeule mare! *Ce* pute aşa?

— Tamisa, îi răspunse Fraser.

La capătul terenului viran se înălţa un zid gros, nu prea înalt, din cărămidă. Mallory urcă pe el şi rămase în picioare, respirând foarte superficial, apăsându-şi masca peste buze. Porţiunea îndepărtată a zidului, care făcea parte din taluzul Tamisei, cobora aproape trei metri până la albia fluviului. Mareea era joasă, iar apa scăzută a Tamisei se vedea ca o licărire leneş încorsetată de malurile noroioase, în care apăruseră crăpături largi. Pe malul celălalt se ridica silueta din oţel a turnului de navigaţie Cuckold’s Point, împodobit cu steaguri de semnalizare nautică. Mallory nu cunoştea limbajul lor. Anunţau probabil carantina? Blocada? Fluviul părea pustiu.

Fraser măsură din ochi porţiunile înnoroite de la poalele taluzului. Mallory îi urmă exemplul. Câteva ambarcaţiuni mici stăteau afundate în noroiul negru-cenuşiu, de parcă ar fi fost turnate în ciment. Ici şi colo, prin dreptul cotului de la Limehouse Reach, pârâiaşele de mizerie verde-albăstruie năvăliseră în scobiturile adânci lăsate de navele de dragat.

Un curent de aer fluvial – dar nicidecum briză, ci un efluviu lichid şi moale de Duhoare, parcă gelatinoasă – venea dinspre Tamisa şi se revărsa asupra lor.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Brian fără vlagă şi îngenunche iute la adăpostul zidului.

Ca o reacţie de afinitate, Mallory simţi un val de greaţă când îl auzi pe fratele său horcăind şi vărsând violent.

Făcând un efort de voinţă, reuşi să-şi înfrângă senzaţia de rău. Nu-i veni uşor. Era limpede că duhoarea emanată de apele Tamisei depăşea până şi mirosul de neuitat din calele navelor de transport ale Artileriei Regale.

Deşi se albise puţin la faţă, tânărul Thomas părea făcut din alt aluat decât Brian – pesemne că devenise oarecum imun datorită fumului scos de vehiculele cu abur.

— Ce mizerie! spuse Tom pe neaşteptate, cu glas vătuit, visător. Ştiam că avem secetă, dar n-am crezut că o să văd așa ceva! În ochii înroşiţi se citea nedumerirea. Ned, nu pricep, apa, aerul, n-am pomenit aşa o împuţiciune, zău!

Fraser păru mâhnit.

— Vara, Londra nu arată niciodată cum ar trebui…

— Dar uitaţi-vă la apa fluviului! strigă Tom cu un aer nedumerit. O, priviţi, vine un vapor!

Un vapor mare cu zbaturi mergea anevoie în susul Tamisei, şi avea un aspect cu totul ciudat datorită corpului foarte plat, ca al unei plute, şi unei cabine ca o cutie, făcută din tablă groasă nituită, cu pereţi blindaţi de culoare închisă care, de la pupa până la prova, erau presăraţi cu deschizături de formă rectangulară: guri de tun. La prova, doi marinari purtând mănuşi din cauciuc şi căşti prevăzute cu aparate de respirat măsurau adâncimea apei slujindu-se de un fir cu plumb.

— Ce fel de vas mai e şi ăsta? întrebă Mallory, frecându-se la ochi.

Încă ameţit, Brian se ridică, se aplecă puţin peste zid, îşi şterse saliva de la gură şi scuipă.

— Cuirasat de buzunar, rosti el cu voce răguşită. Canonieră fluvială.

Se strânse cu degetele de nări şi avu un frison din cap până-n picioare. Mallory citise despre astfel de vase, dar nu văzuse niciunul până atunci.

— Rămase din campania de pe Mississippi, din America. Îşi duse mâna streaşină la ochi să vadă mai bine şi regretă că nu avea un binoclu. Arborează drapelul confederat? Nu-mi închipuiam că avem în Anglia nave din clasa asta… Ba nu, văd că a înălţat drapelul britanic!

— Uitaţi-vă la zbaturi! se minună Tom. Apa trebuie să fie groasă ca piftia…

Niciunul nu găsi cu cale să laude comparaţia. Fraser arătă în aval.

— Băieţi, ia ascultaţi. La câteva sute de metri într-acolo e un canal dragat la mare adâncime. Duce până la danele de acostare ale Docurilor West India. Când apa e scăzută, cu puţin noroc, ne-am putea strecura prin canalul acela şi ieşim în docuri fără a fi văzuţi.

— Vrei să spui că trebuie să mergem prin noroiul de lângă mal, nu? remarcă Mallory.

— Nicidecum! izbucni Brian. Trebuie să găsim altă cale!

Fraser clătină din cap.

— Cunosc docurile astea. Sunt înconjurate de un zid înalt de doi metri şi jumătate, deasupra căruia sunt ţepuşe ascuţite. Există porţi de încărcare şi un capăt de linie ferată, dar astea sigur sunt păzite cu sfinţenie. Swing nu şi-a ales ascunzişul la întâmplare. Locul aduce cu o fortăreaţă.

Brian făcu un gest de refuz.

— Dar Swing nu păzeşte şi partea dinspre fluviu?

— Fără îndoială, spuse Fraser, dar câţi ar sta să vegheze noroiul ăsta puturos pentru Swing sau altul ca el?

Mallory încuviinţă din cap, aproape convins.

— Are dreptate, băieţi.

— Dar o să ne mânjim din cap până-n picioare de mizeria asta împuţită! protestă Brian.

— N-o să murim din atâta lucru, mormăi Mallory.

— Ned, dar la uniforma mea nu te gândeşti? Ştii cât a costat vestonul de pe mine?

— Îţi dau maşina mea cu abur pe fireturile alea aurii, îi zise Tom.

Brian se uită lung la fratele mai mic şi simţi o strângere de inimă.

— Atunci trebuie să ne dezbrăcăm, flăcăi, porunci Mallory scoţându-şi haina. Să arătăm ca nişte zilieri care întorc fânul într-o dimineaţă frumoasă din Sussex. Ascundeţi-vă hainele astea făţoase printre ruine şi nu mai zăboviţi atât.

Se dezbrăcă până la brâu, vârî pistolul sub centura pantalonilor suflecaţi şi-şi dădu drumul în jos de pe zid. Mai lunecând, mai ţopăind, ajunse până la nămolul infect de dedesubt.

Malul fluviului era tare şi uscat ca piatra. Mallory pufni în râs. Ceilalţi îl urmară, Brian sosind ultimul. Brian izbi cu cizma lustruită şi cernită într-o bucată de noroi uscat şi crăpat, de formă rotundă.

— Nătâng mai sunt, mârâi el, că m-am luat după voi şi am dezbrăcat uniforma!

— Mare păcat! îl sâcâi Tom. N-ai mai fi reuşit să speli talaşul din boneta aia semeaţă.

Scoţându-şi gulerul detaşabil, Fraser rămase în cămaşa şi pantalonii din mătase stacojie cu ape, care arătau surprinzător

de nepotriviţi. Într-un alt ham din piele moale, de culoare deschisă, mai avea un pistol mic, dar de mare calibru. Mallory observă umflătura făcută de bandajul bine strâns pe sub cămaşă şi bareta hamului.

— Nu păşiţi cu scârbă, domnilor, îi îndemnă Fraser, pornind înainte. Unii oameni îşi petrec toată viaţa prin noroaiele Tamisei.

— Cine e-n stare de aşa ceva? întrebă Tom.

— Gunoierii de noroi, le explică Fraser, fiind atent pe unde călca. Fie vară, fie iarnă, când mareea e joasă, intră în apă până la brâu. Caută bucăţi de cărbune, cuie ruginite şi orice nimicuri din care pot scoate un bănuţ.

— Glumiţi? făcu Tom.

— Sunt îndeobşte copii, urmă Fraser netulburat, şi o mulţime de bătrâne amărâte.

— Nu cred, insistă Brian. Dacă mi-aţi spune că asta se petrece la Bombay sau Calcutta, aş mai înghiţi-o. Dar în niciun caz Londra!

— N-am zis că nenorociţii aceştia sunt britanici, explică Fraser. Majoritatea gunoierilor de noroi sunt străini. Bieţi refugiaţi.

— Bine, am înţeles, spuse Tom, uşurat.

Continuară să păşească înainte în tăcere, respirând care cum putea. Mallory îşi simţi nasul înfundat şi gâtul invadat de salivă închegată, într-un fel, era o uşurare să-şi piardă simţul mirosului.

Brian încă mormăia nemulţumit, bombănind un discurs monoton care părea să ţină ritmul paşilor.

— Marea Britanie e cu mult prea primitoare faţă de aceşti refugiaţi nenorociţi. Dacă ar fi după mine, i-aş transporta până la ultimul, tocmai în Texas…

— Cred că au murit toţi peştii, spuse Tom, aplecându-se şi smulgând o bucată de noroi, tare ca porţelanul. Îi arătă lui Mallory un terci din oase de peşte, lipit de noroi. Uite, Ned, parcă-s fosile de-ale tale!

La câţiva metri mai departe, dădură de un obstacol, o groapă făcută de o dragă, pe jumătate plină cu mâl negru, marmorat de vinişoare respingătoare de grăsime, ca uleiul rămas într-o tigaie după ce s-a prăjit şunca. Nu avură de ales şi trebuiră să sară,

plescăind, peste acest şanţ, iar Brian avu nenorocul să aprecieze greşit distanţa. Ieşi de partea cealaltă mânjit şi puţind şi începu să-şi scuture noroiul lipicios de pe mâini şi să înjure ca turbat într-o limbă despre care Mallory îşi închipui că era hindi.

Dincolo de şanţ, crusta de noroi închegat deveni înşelătoare, fiindcă bucăţile uscate lunecau ori se fărâmau sub picioare, fiind aşezate deasupra unui strat de mâl lipicios, din care ieşeau bule de gaz cu miros înfiorător. Avură şi mai mult ghinion când ajunseră la canalul de acces către Docuri. Aici, malurile canalului erau alcătuite din piloţi smoliţi şi bine bătuţi, acoperiţi cu un strat lunecos şi unsuros de culoare verzuie, care se ridicau cu cinci metri deasupra nivelului apei. Iar apa, care umplea canalul larg de la un mal la celălalt, era o ciorbă rece şi cenuşie, părând necuprins de adâncă, pe care pluteau insuliţe de spumă şi mizerie verzuie.

Ajunseseră într-o situaţie fără ieşire.

— Şi acum ce facem? întrebă Mallory negru de supărare. Înotăm?

— Nici mort! răcni Brian, privindu-l cu ochi înroşiţi şi furioşi.

— Atunci escaladăm pereţii?

— Nu se poate, gemu Tom, aruncând o privire disperată la pereţii lunecoşi din cauza mizeriei. Abia dacă suntem în stare să respirăm!

— Nici nu mi-aş muia mâinile în apa asta împuţită! exclamă Brian. Şi mi-s murdare de noroi!

— Încetează! spuse Fraser. Or să ne audă oamenii lui Swing, asta-i sigur. Dacă ne prind aici, vom fi împuşcaţi ca nişte câini! Termină, şi lasă-mă să caut o soluţie!

— Doamne, ce *duhoare*! strigă din nou Brian, neluând în seamă sfatul. Părea în pragul disperării. E mai rău decât pe vas, mai cumplit şi decât într-o tranşee rusească! Isuse, şi la Inkermann am văzut cum erau îngropate *bucăţi* din ruşi morţi de o săptămână, dar miroseau mai suportabil decât mâlul de aici!

— Ţine-ţi gura! şopti Fraser. Am auzit ceva.

Sunet de paşi.

Dupăitul unui grup de oameni care se apropiau.

— Ne-au prins, spuse Fraser, brusc cuprins de disperare, privind către coama peretelui şi ducând mâna la pistol. S-a zis cu noi… trebuie să ne vindem scump viaţa, flăcăi!

Într-o clipă – ca o înlănţuire de fracţiuni de gând, atât de rapide, încât, în mod obişnuit, mintea umană nici nu le-ar fi perceput – iscată ca o pală de vânt în creierul munţilor, lui Mallory îi veni în minte o idee salvatoare.

— Ba nu, spuse el poruncitor, cu o convingere nestrămutată. Nu vă uitaţi în sus. Faceţi ca mine!

Începu să cânte o melodie, cu glas netemător, ca de beţiv:

„La Santiago de dragoste ai parte,

Şi-i vom uita pe cei rămaşi departe.

Hai, Polly, Meg, şi Kate şi Nell,

Daţi-ne-o sărutare să n-o uităm defel,”

— Haideţi, flăcăi! îi îndemnă el, bine dispus, pe ceilalţi, şi făcând un semn cu braţul, de parcă ar fi fost bine afumat. Cumplit de nedumeriţi, Brian şi Tom luară isonul, cântând fals şi în contratimp:

„Adio, rămas-bun, fetiţe vesele,

Căci noi la Rio Bay pleca-vom…”

— Următoarea strofă! cârâi Mallory

„La Vera Cruz trăit-am zile pline,

Adio, ţie, Jane, adio, Caroline…”

— Hei, voi de colo! se auzi deodată un strigăt de pe coama peretelui. Mallory aruncă o privire în sus, mimând uimirea când văzu siluetele. Vreo cinci-şase tâlhari cu feţe ameninţătoare şi având puşti atârnate pe spinare. Cel care li se adresase se cocoţase pe un pilot, ţinându-şi capul şi faţa acoperite cu batiste imprimate, din mătase, care fuseseră înnodate. Ţinea în mână un pistol sclipitor, cu ţeava lungă, pe care, cu o nepăsare suverană, şi-l rezemase de genunchi. Pantalonii lui, din pânză groasă, marinărească, arătau imaculat.

— Hei, voi de pe ţărm! răcni Mallory, dându-şi capul pe spate pentru a-i vedea mai bine.

Îşi vântură braţele într-un salut jovial, cât pe ce să cadă pe spate.

— Cu ce vă putem servi, stimaţi domni?

— Ghici ghicitoarea mea! spuse şeful bandei, cu tonul celui care e convins că strică orzul pe gâşte. Cât de afumaţi şi cât de pişulaţi pot fi patru porumbei londonezi? Ridică apoi glasul: Nu simţiţi mirosul ăla împuţit de acolo?

— Ba bine că nu! îi răspunse Mallory. Numai că vrem şi noi să vedem Docurile India!

— Da’ de ce? veni întrebarea pe un ton rece.

Mallory râse gutural.

— Fin’că-i doldora de chestii pe care le-am vrea şi noi, e bine? Limpede ca bună ziua, nu?

— Cum ar fi straie curate, de pildă? făcu un altul.

Urmară râsete, amestecate cu accese de tuse şi hârâieli. Mallory pufni şi el în hohote şi se bătu cu palmele peste piept.

— De ce nu? Da’ ne ajutaţi să venim sus, băieţi? Aruncaţi-ne şi nouă o frânghie, ceva!

Şeful bandei îi privi printre gene pe deasupra măştii din mătase şi strânse mai bine tocul pistolului între degete.

— Nu eşti marinar, cum nu-s eu!.. Un lup de mare nu zice niciodată „frânghie.” Altceva decât „parâmă” nici nu ştie!

— Da’ ce-ţi pasă ce sunt? strigă Mallory, încruntându-se la el. Aruncă-ne o frânghie! Sau o scară! Ori un balon! Ori du-te dracului!

— Ai dreptate! se vârî şi Tom în discuţie, cu voce tremurată. La urma-urmei, cui îi trebuie boarfele voastre?

Şeful se întoarse şi imediat dispărură şi ceilalţi.

— Grăbiţi-vă! răcni Mallory în semn de despărţire. Dar nu o să puteţi păstra toată prada numai pentru voi!

Brian clătină din cap.

— Doamne, Ned! şopti el. Am cam întins coarda!

— O să trecem drept jefuitori, explică Mallory cu glas scăzut. Ne dăm drept golani beţi, gata să se bage în orice porcărie! Intrăm în rândurile lor şi aşa ajungem până la Swing!

— Dar dacă o să-nceapă să ne pună tot soiul de întrebări?

— Fa-o pe prostul.

— Hei! se auzi o voce stridentă de sus.

— Ce mai e? răcni Mallory, ridicând capul.

Pe zidul din piloţi apăruse un băiat slăbănog şi mascat, de vreo cincisprezece ani, care ţinea o puşcă îh mâini.

— Lord Byron a murit! chelălăi ei.

Mallory rămase stupefiat. Tom rupse tăcerea:

— *Cine* zice c-a murit?

— E-adevărat! Ticălosu’ ăla bătrân a dat în primire, e ţeapăn ca o scândură!

Băiatul izbucni într-un hohot piţigăiat de râs şi jucă tontoroiul pe marginea zidului, legănându-şi puşca pe deasupra capului. Mai făcu un salt şi dispăru.

Lui Mallory îi reveni glasul.

— Nu poate fi adevărat.

— Aşa cred şi eu, îl aprobă Fraser.

— Puţin probabil.

— Aşa se iluzionează anarhiştii de aici, sugeră Fraser.

Se lăsă o tăcere adâncă.

— Bineînţeles, spuse Mallory, trăgându-se de barbă, dacă Marele Orator chiar a murit, înseamnă că... Cuprins de un val apăsător de emoţie care-i învălmăşi gândurile, nu reuşi să găsească vorbele potrivite, însă ceilalţi îl priveau încordaţi şi tăcuţi, aşteptând un sfat. Ei bine, spuse el într-un târziu, moartea lui Byron ar marca sfârşitul unei epoci de măreţie!

— N-ar trebui să însemne o răsturnare, ripostă Fraser, cu voce fermă şi cumpănită. Charles Babbage e încă în viaţă! Mai sunt şi Lord Colgate, Lord Brunei... Prinţul Consort, de exemplu. Prinţul Albert e un om integru şi înţelept.

— *Imposibil* ca Lord Byron să fi murit! explodă Brian. Stăm în noroiul ăsta împuţit şi dăm crezare unei minciuni şi mai şi!

— Linişte! rosti Mallory poruncitor. Va trebui să lăsăm gândurile astea până vom afla ceva sigur.

— Ned are dreptate, aprobă Tom. Primul-Ministru aşa ar fi vrut! Aceasta e metoda ştiinţifică. Aşa ne-a învăţat Lord Byron...

O frânghie groasă şi mânjită cu smoală, cu un nod gros la capăt, apăru şerpuind de-a lungul zidului. Şeful bandei de anarhişti – cel spilcuit, cu batistele din mătase imprimată – se aşeză cu un picior îndoit pe un pilot şi cu cotul pe genunchi, apoi îşi propti bărbia în podul palmei.

— Pune-ţi fundul pe nod, amice, strigă el, şi-o să te trag sus cât ai clipi!

— Mii de mulţumiri! îi răspunse Mallory.

Făcu un gest plin de încredere şi se aşeză pe nod. Când frânghia se întinse, îşi smulse cu greutate cizmele din noroiul lipicios şi le lipi de lemnul înşelător şi lunecos, ridicându-se încet până ajunse pe coama zidului, trecând dincolo de ea.

Având mănuşi din piele întoarsă, şeful luă frânghia şi o azvârli înapoi în canal.

— Bun venit, domnule, să ţineţi tovărăşie unei auguste avangarde a omenirii. În aceste împrejurări vitrege, permiteţi-mi să mă prezint. Sunt Marchizul de Hastings.

Cel care se autointitula Marchiz făcu o mică plecăciune, apoi rămase cu bărbia înălţată şi cu o mână înmănuşată proptită în şold. Mallory constată că individul vorbea cu toată seriozitatea. Titlul de Marchiz era o relicvă din anii dinaintea venirii la putere a radicalilor, însă acum avea în faţă un tânăr pretendent la acest rang, o fosilă vie, care ţinea sub comanda sa o bandă de vipere! Ar fi fost mai puţin surprins dacă ar fi văzut un pui de plesiozaur ridicându-şi capul cu o mişcare şerpuitoare a gâtului din adâncurile puturoase ale Tamisei.

— Băieţi, vorbi tânărul Marchiz către oamenii lui, turnaţi nişte colonie din aia peste mirositorul nostru amic! Iar dacă se ţine de glume, ştiţi ce aveţi de făcut.

— Îl împuşcăm? întrebă prosteşte unul dintre ei.

Marchizul făcu o grimasă studiată – gest actoricesc, vrând să dea de înţeles că omul comisese o gafă. Un tânăr purtând o caschetă furată de la un poliţist şi o cămaşă sfâşiată din mătase scoase o sticlă gravată şi turnă colonie peste gâtul şi spatele lui Mallory.

Brian apăru la scurt timp la capătul frânghiei.

— Cu tot noroiul, văd că porţi pantaloni militari, observă Marchizul. Tragi chiulul de la apel, tovarăşe?

Brian ridică muteşte din umeri.

— Îţi place vacanţa asta la Londra?

Brian grabă din cap ca un idiot.

— Daţi-i acestui individ dezgustător nişte pantaloni curaţi, porunci Marchizul.

Îi măsură din ochi pe cei şase membri ai micii lui armate, care coborau din nou frânghia cu avântul stângaci al oamenilor încleştaţi în lupta cu otgonul de ziua marinei.

— Tovarăşe Shillibeer! Eşti cam de aceeaşi măsură cu omul; dă-i pantalonii tăi.

— O, tovarăşe Marchiz, dar eu…

— Fiecăruia după nevoi, tovarăşe Shillibeer! Dă jos nădragii!

Cu mişcări şovăielnice, Shillibeer îşi scoase pantalonii şi-i întinse lui Brian. Nu avea lenjerie intimă, de aceea, agitat, îşi trase cu o mână poalele cămăşii în jos ca să-şi ascundă goliciunea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, explodă Marchizul în batjocură, tontălăilor, trebuie să vă spun tot timpul ce să faceţi? făcu un semn brusc spre Mallory. Tu! Treci în locul lui Shillibeer şi trage de otgon! Tu, soldat – nu mai asculţi de ordinele opresorilor, eşti un om cu totul liber! – pune-ţi pantalonii lui Shillibeer. Tovarăşe Shillibeer, termină cu foiala aia. N-ai de ce să te ruşinezi. Poţi pleca imediat la depozitul general să-ţi iei alte haine.

— Mulţumesc, domnule!

—” Tovarăşe”, îl corectă Marchizul. Să-ţi iei ceva ca lumea, Shillibeer. Si mai adu nişte colonie.

Urmă Tom, în vreme ce Mallory ajuta la ridicarea frânghiei. Bandiţii erau foarte împovăraţi de puştile mari, rău atârnate pe spate, care îi împiedicau în mişcări. Toţi erau înarmaţi cu carabine de serie, model Victoria, relicve greoaie care acum intraseră în dotarea trupelor din Colonii alcătuite din băştinaşi. Pe rebeli îi stânjeneau şi mai şi cuţitele uriaşe de bucătărie şi bâtele improvizate, băgate la betelia pantalonilor eleganţi, prădaţi de cine ştie unde. Purtau eşarfe în culori stridente, din mătase duhnind a sudoare, banduliere militare, şi semănau mai degrabă a başbuzuci din Turcia decât a britanici. Doi dintre ei abia trecuseră pragul adolescenţei, în vreme ce alţi doi, mătăhăloşi, stângaci şi beţi criţă, arătau a hoţi înrăiţi. Ultimul, spre marea uimire a lui Mallory, era un negru zvelt şi tăcut, purtând o livrea de valet.

Marchizul de Hastings îl privi cercetător pe Tom.

— Cum te cheamă?

— Tom, domnule.

Marchizul arătă cu degetul spre Mallory.

— Dar pe *el*?

— Ned.

— Şi pe el?

— Brian, răspunse Tom. Aşa cred…

— Şi mă rog, cum îi zice individului mohorât de jos, care seamănă atât de mult a poliţist?

Tom şovăi.

— Nu ştii?

— Nu ne-a spus clar cum îl cheamă, interveni Mallory. Noi îi zicem Părintele.

Marchizul se holbă la Mallory.

— L-am cunoscut azi pe Părinte, domnule, se scuză moale Tom. Nu suntem chiar amici la cataramă.

— Ce-ar fi să-l lăsăm acolo? şuieră Marchizul.

— Aduceţi-l sus, îl rugă Mallory. E deştept.

— Zău? Dar cu tine ce-i, tovarăşe Ned? Nici tu nu eşti chiar aşa de prost precum te dai, după părerea mea. Şi nici nu prea eşti beat.

— Atunci dă-mi să beau ceva, spuse Mallory fără teamă. Şi după aia poţi să-mi dai şi-o carabină din alea, dacă tot împărţi prăduiala.

Marchizului nu-i scăpă pistolul lui Mallory, apoi îşi dădu capul pe spate şi-i făcu cu ochiul, de parcă amândoi ar fi fost părtaşi la o glumă bună.

— Toate la vremea lor, nerăbdătorul meu amic, spuse el. Făcu un semn cu mâna înmănuşată. Prea bine. Ridicaţi-l.

Fraser apăru ţinându-se de funie.

— Iac-aşa „, Părintele”. Făcu Marchizul, de care credinţă mai eşti şi tu?

Fraser dădu drumul frânghiei şi făcu un pas înainte.

— Da’ ce-ţi închipui, căpitane? Sunt quaker!

Replica lui stârni un hohot gros de râs. Mimând o veselie grosolană la râsul amuzat al celorlalţi, clătină din cap.

— Ba nu, hârâi el, nu-s eu quaker, fiindcă am ales să devin sugativă!

Râsul le îngheţă pe buze.

— Sugativă, insistă Fraser, unul din predicatorii ăia yankei şi laşi…

Marchizul interveni cu răceală, încercând să lămurească lucrurile:
— Pantisocrat, cu alte cuvinte? Vrei să spui că eşti predicator al Falansterului Susquehanna?
Fraser rămase cu ochii holbaţi la Marchiz.
— Mă refer la doctrinele utopice ale Profesorului Coleridge şi ale Reverendului Wordsworth, nu se lăsă Marchizul, dar de astă dată cu un aer ameninţător.
— Ezact, mormăi Fraser, unul din ăia.
— Dar parcă ai un ham şi pistol de poliţist la subsuoară, prietene pantisocrat.
— Doar l-am şterpelit de la un poliţai, nu? făcu o pauză. Unu' mort!
Izbucniră din nou în râs, întrerupt de accese de tuse şi gâfâieli. Tânărul care stătea în imediata apropiere a lui Mallory îi dădu un cot unuia dintre cei mai în vârstă.
— Duhoarea îmi dă ameţeli, Henry! Nu putem s-o-ntindem de-aici?
— Întreabă-l pe Marchiz, îi răspunse Henry.
— Ba-ntreabă-l tu, se milogi băiatul, că mereu îşi râde de mine…
— Ascultaţi la mine! strigă Marchizul. Eu şi Jupiter o să-i escortăm pe proaspeţii recruţi la cartierul general. Voi, ceilalţi, continuaţi să patrulaţi pe mal.
Cei patru mârâiră nemulţumiţi.
— Să nu daţi îndărăt, îi avertiză Marchizul, doar ştiţi bine că, la rândul lor, toţi tovarăşii trebuie să facă de pază, la fel ca voi.
Marchizul, urmat îndeaproape de negrul Jupiter, porni de-a lungul cheiului. Mallory rămase uimit de curajul individului, care îşi lăsase spatele expus în prezenţa a patru necunoscuţi înarmaţi, o faptă de o neghiobie nebunească ori vecină cu bravura de o sublimă nepăsare.
Mallory schimbă privire pline de subînţeles cu Tom, Brian şi Fraser. Toţi aveau încă armele asupra lor, fiindcă anarhiştii nu se sinchisiseră să le confişte. Ar fi fost o treabă de câteva clipe să-şi împuşte călăuza pe la spate şi să procedeze la fel cu negrul, deşi acesta nu avea armă. Li se părea, totuşi, o faptă condamnabilă să lovească pe la spate, deşi, în condiţii de război,

era probabil de scuzat. Ceilalţi se fofilau plini de jenă, continuând să meargă, şi atunci pricepu că aşteptau ca el să comită urâta faptă. El îi trăsese după sine în această aventură şi până şi Fraser îşi legase viaţa de norocul lui Edward Mallory.

Mallory grăbi pasul şi ajunse să meargă alături de Marchizul de Hastings.

— Ce-aveţi în depozitul acela, domnia voastră? Sper că-i vorba de o mulţime de prăzi minunate.

— O mulţime de speranţe frumoase, amice pus pe fapte mari! Dar să lăsăm asta. Spune-mi ceva, tovarăşe Ned, dac-ar fi a ta, ce-ai face cu prada?

— Depinde despre ce e vorba, îndrăzni Mallory.

— Ai duce-o în bârlogul tău, îşi exprimă Marchizul bănuiala, ai vinde totul pe nimica toată unui tăinuitor evreu şi-ai cheltui banii pe băuturică, pentru ca după o zi-două să te trezeşti la o secţie de poliţie, strâns de gât de vreun poliţai.

Mallory se scărpină în barbă.

— Şi-atunci ce-o să faceţi cu ea?

— O punem la treabă bineînţeles! Va sluji cauzei celor care au creat-o. Prin asta înţeleg oamenii de rând din Londra, masele, cei oprimaţi, cei care trudesc şi asudă şi produc toate bogăţiile acestui oraş.

— Vorbiţi cam ciudat, spuse Mallory,

— Revoluţia nu înseamnă jaf, tovarăşe Ned. Noi sechestrăm, rechiziţionăm şi dăm libertatea tuturor! Tu şi amicii tăi aţi fost atraşi încoace de câteva farafastâcuri venite din import. V-aţi gândit să căraţi tot ce puteţi înşfăca în braţe într-o clipă. Oameni sunteţi, ori coţofene? De ce să vă mulţumiţi cu o mână de şilingi mizeri? Puteţi poseda Londra, însuşi Babilonul modem! Puteţi intra în posesia viitorului!

— Viitorul, deci? făcu Mallory, furişând o privire peste umăr, către Fraser.

Pe deasupra măştii din pânză, ochii poliţistului reflectau o ură nedomolită. Mallory ridică din umeri.

— Şi câţi bănuţi are să valoreze un kil de viitor din ăsta, domnia voastră?

— Ti-as rămâne recunoscător dacă nu mi-ai mai zice așa, i-o reteză Marchizul. Te adresezi unui veteran al revoluţiei

populare, unui soldat al poporului, care se mândreşte cu titlul de simplu „tovarăş”.

— Vă rog să mă iertaţi.

— Ned, nu mai face pe prostul. Doar nu mă poţi confunda cu un lord radical. Nu-s un burghez din meritocraţie! Sunt revoluţionar şi, prin sânge şi convingeri, duşman de moarte al tiraniei lui Byron, cu tot ce înseamnă ea!

Mallory tuşi hârâit şi-şi drese glasul.

— Bine atunci, spuse el cu voce schimbată, mai precisă. Ce înseamnă toate vorbele astea? Vreţi să puneţi mâna pe Londra, cred că nu vorbiţi serios! Asta nu s-a întâmplat decât pe vremea lui William Cuceritorul.

— Habar n-ai istorie, amice! îl puse Marchizul la punct. A făcut-o şi Wat Tyler. La fel şi Cromwell. Până şi Byron! pufni în râs. Poporul răsculat a cucerit New York City! Oamenii muncii domnesc asupra Manhattanului, cum mă vezi şi cum te văd! Au pus mâna pe mijloacele de informare şi de producţie. Dacă nişte amărâţi de yankei sunt în stare de asta, atunci poporul Angliei, mult mai avansat pe drumul dezvoltării istorice, o poate face mult mai lesne.

Lui Mallory îi era clar că individul – flăcăul, mai curând, fiindcă, judecând după ochi şi mers, era foarte tânăr – credea din adâncul inimii în această idee nebunească.

— Dar Guvernul va trimite armata, protestă Mallory.

— Dacă ucidem ofiţerii, soldaţii de rând ni se vor alătura, spuse Marchizul cu răceală în glas. Uită-te la amicul tău, Brian. Pare destul de fericit în tovărăşia noastră! Nu-i aşa, tovarăşe Brian?

Brian îl aprobă pe muteşte, fluturându-şi mâinile murdare.

— Nu pricepi geniul strategic al Căpitanului nostru, spuse Marchizul. Ne aflăm în inima capitalei Marii Britanii, singurul loc de pe Pământ pe care elita imperială britanică nu e dispusă să îl devasteze în dorinţa ei de a dobândi o hegemonie totală. Lorzii radicali nu vor bombarda şi pârjoli scumpa lor Londră pentru a înăbuşi ceea ce în mod greşit numesc perioadă trecătoare de tulburări sociale. Dar!… Ridică în aer un deget înmănuşat. Când o să ridicăm baricade în tot oraşul, atunci vor trebui să lupte cu toţii împotriva clasei muncitoare care s-a revoltat, a oamenilor

care vor fi pătrunşi până în ultima lor fibră de ideea adevăratei libertăţi!

Marchizul tăcu o clipă, respirând şuierat din cauza aerului fetid.

— Majoritatea celor din clasa exploatatorilor, continuă el printre icnete de tuse, au fugit deja din Londra, ca să scape de Duhoare! Când vor încerca să revină, masele răsculate îi vor întâmpina cu foc şi oţel! Vom lupta împotriva lor de pe acoperișuri, din intrânduri, alei, guri de canal şi din cartierele sărace! Făcu o pauză pentru a-şi şterge nasul cu o batistă pe care o scosese din mânecă, scorţoasă de atâta folosinţă. Vom izola orice fărâmă de oprimare organizată. Ziarele, liniile de telegraf şi metrourile pneumatice, palatele, cazărmile şi birourile! Le vom pune pe toate în slujba măreţei cauze a libertăţii!

Mallory aştepta o continuare, dar se părea că fanaticul tânăr îşi terminase în cele din urmă tirada.

— Și vrei să vă ajutăm, nu? Alăturându-ne acestei armate populare, da?

— Desigur!

— Si nouă ce ne iese din treaba asta?

— Totul, îl asigură Marchizul. Pe vecie.

În interiorul Docurilor West India erau ancorate nave mari şi aspectuoase: cu pânze, dar şi acţionate de motoare cu abur, judecând după coşurile de fum. Apa din docuri, situată în afara curentului care ducea toate gunoaiele, i se păru ceva mai curată până văzu cadavre de oameni plutind printre peliculele subţiri de mizerie. Marinari ucişi, echipajele reduse numeric lăsate să păzească navele amarate în port. Trupurile lor pluteau ca nişte bucăţi de lemn în derivă, o privelişte care îi îngheţă sângele în vine. În timp ce-l urmă pe Marchiz de-a lungul docului din lemn, presărat cu schele, Mallory numără cincisprezece astfel de morţi, poate chiar şaisprezece. Pesemne, îşi continuă el raţionamentul, mai toţi membrii echipajelor fuseseră ucişi altundeva, ori fuseseră recrutaţi pentru a îngraşă rândurile piraţilor lui Swing. Nu toţi marinarii respectau ordinele şi autoritatea. Pistolul Ballester-Molina atârna ca un sloi greu din gheaţă la centura lui.

Marchizul şi negrul îi conduseră mai departe. Trecură prin dreptul unui vas abandonat, din calele căruia se ridica, vălătucindu-se ameninţător, un curent de vapori mirosind urât, probabil fum sau abur. Patru paznici din rândurile anarhiştilor, având carabinele proptite în picioare, în piramidă jucau cărţi călare pe o baricadă formată din baloţi de stambă furată. Alţi paznici, beţiviţi, nişte nenorociţi păroşi, cu pălării diforme şi pantaloni rufoşi, oameni fără căpătâi care se văzuseră cu arme, dormeau în cuvele roabelor şi pe benzile de încărcare, în mijlocul unei harababuri de butoaie, coşuri, colaci de parâme şi rampe de încărcare, mormane de cărbune destinate macaralelor acţionate de motoare cu abur, care acum stăteau tăcute. Din magaziile situate de cealaltă parte a docului, înspre sud, se auziră focuri răzleţe de armă. Marchizul îşi continuă drumul nepăsător, fără a rări măcar pasul şi nici nu ridică privirea în acea direcţie.

— Aţi cucerit toate vasele acestea? întrebă Mallory. Sunt convins că aveţi o mulţime de oameni, tovarăşe Marchiz!

— Numărul lor creşte clipă de clipă, îl asigură Marchizul. Oamenii noştri umblă din uşă-n uşă prin Limehouse, să cheme orice lucrător la luptă. Ştii termenul de „creştere exponenţială”, tovarăşe Ned?

— Eu, nu, minţi Mallory.

— E-un termen folosit de matematicieni, îl dăscăli Marchizul cu un aer absent. Programarea asta a Maşinăriilor e un domeniu tare interesant, şi va fi nespus de folositoare în studierea ştiinţifică a socialismului… Devenise agitat, cu gândul în altă parte. Încă o zi de Duhoare la fel ca asta şi Londra nu va mai avea forţe poliţieneşti! Nu sunteţi singurii oameni pe care i-am recrutat, să ştiţi! Am ajuns deja un adevărat expert. La o adică, până şi servitorul meu, Jupiter, ar fi în stare s-o facă!

Îl bătu cu palma pe spinare pe negrul în livrea. Acesta nu reacţionă în niciun fel. Mallory se întrebă dacă era surdomut. Nu purta mască pe faţă. Pesemne că nici nu avea nevoie.

Marchizul îi conduse către cea mai mare magazie, aflată printre altele mai mici. Exact în mijlocul numelor cele mai sonore ale comerţului: *Whitby, Evan-Hare, Aaron, Madras & Pondicherry Co.,* depozitul era un adevărat model de

modernitate. Uşile uriaşe de acces se ridicau printr-un ingenios sistem de contragreutăţi articulate, oferind vederii interiorul construcţiei, alcătuită din schele de oţel, cu acoperişul boltit, din plăci mari de geam translucid, şi un spaţiu întins cât un teren de fotbal. Imediat sub acoperiş se desfăşura un labirint de console din oţel, o reţea densă de dispozitive cu clichet şi căi de rulare, pe care macarale acţionate de Maşinării puteau alerga cu agilitatea unor păianjeni. De undeva se auzea icnetul unor pistoane şi zgomotul familiar al unei maşini de tipărit. Tiparniţa era însă ascunsă după un adevărat munte de prăzi, care l-ar fi umplut de uimire până şi pe Borgia. Mărfurile zăceau în mormane, stive, grămezi înalte: brocarturi, scaune comode, roţi de vehicule, vase de fructe din cristal şi candelabre, supiere, saltele, statuete din fier pentru decorarea peluzelor şi hrănitoare din porţelan pentru păsări de grădină, mese de biliard, covoare strânse sul şi plăci din marmură pentru şeminee…

— Mamăă! exclamă Tom. Când aţi strâns toate astea?

— Suntem aici de zile întregi, explică Marchizul. Îşi trase masca de pe faţă, dând la iveală un chip palid, de o frumuseţe aproape feminină, şi o mustaţă blondă abia mijită. Mai există şi alte chestii, duium, în alte magazii şi veţi avea şi voi prilejul să treceţi la baros şi roabă. E o distracţie grozavă. Şi tot ce vedeţi e-al vostru, fiindcă ne aparţine tuturor, în mod egal!

— Tuturor? se miră Mallory.

— Sigur. Tuturor tovarăşilor.

Mallory arătă către negru.

— Dar el?

— Cum adică, Jupiter al meu? făcu Marchizul, clipind. Jupiter ne aparţine, la fel ca restul. Nu e doar servitorul meu, ci al binelui comun. Apoi îşi şterse nasul. Veniţi după mine.

Îngrămădirea de bunuri prădate transformase planul ştiinţific de aranjare a depozitului într-o harababură monstruoasă. Urmându-l pe Marchiz, îşi croiră drum printre porţiuni presărate cu cioburi de cristal, bălţi de ulei de gătit şi pe căi de acces pline de coji de alune, care scârţâiau sub tălpi.

— Ciudat, bolborosi Marchizul, când am trecut ultima oară pe aici era plin de tovarăşi…

Maldărele de mărfuri se micşorau în înălţime spre partea din spate a depozitului. Trecură prin dreptul tiparniţei, care gâfâia din plin, fiind ascunsă vederii într-o fundătură formată din mormane înalte de baloturi cu afişe. Cineva azvârli o legătură de fiţuici încă umede pe deasupra baricadei, cât pe ce să-l lovească pe Marchiz, care făcu o săritură agilă. Mallory percepu în depărtare o voce piţigăiată şi stridentă.

Chiar în capătul depozitului, o porţiune întinsă fusese transformată într-o sală de conferinţe, având un aer de improvizaţie. Văzu o tablă şi cretă, o masă pe care erau îngrămădite obiecte din sticlă şi un pupitru, toate aşezate într-un echilibru fragil pe o scenă încropită din lăzi de săpun lipite una lângă alta. Scaune de sufragerie, ieftine şi desperecheate, făcute din lemn de stejar presat cu furnir din arţar, serveau drept fotolii pentru spectatorii tăcuţi, aproximativ cincizeci-şaizeci de persoane.

— Deci aici erau, constată Marchizul, cu o vibraţie ciudată în glas. Aveţi noroc! Doctor Barton o să ne delecteze cu o expunere. Luaţi loc imediat, tovarăşi. Veţi găsi că merită să-i daţi ascultare, vă asigur!

Spre marea sa uimire, Mallory se trezi aşezat cu forţa alături de însoţitorii lui, în ultimul rând de scaune. Negrul rămase în picioare, cu mâinile împreunate la spate, lângă peretele sălii.

Stând alături de Marchiz, Mallory se frecă la ochi, nevenindu-i să creadă.

— Dar vorbitorul ăsta al vostru poartă rochie!

— Sst! şuşoti Marchizul, autoritar.

Femeia-lector, mânuind un indicator din abanos, cu cretă la capăt, îi muştruluia pe spectatori cu o voce stridentă, dar trădând un fanatism atent cântărit. Acustica stranie a sălii improvizate îi deforma vorbele, făcându-le să sune de parcă ar fî fost rostite într-un butoi. Părea a fi o prelegere pe tema temperanţei, fiindcă femeia deplângea „alcoolul otrăvitor” şi ameninţarea pe care o constituia acesta pentru „spiritul revoluţionar al clasei muncitoare”. Pe masă avea butelci şi baloane cu dopuri mari din sticlă, pline cu băutură. Toate purtau etichete cu craniul şi oasele încrucişate şi tronau în mijlocul unei

aglomeraţii de vase de distilare, tuburi din cauciuc roşu, site din plasă de sârmă şi arzătoare de laborator.

Tom, aflat în dreapta, îl atinse pe Mallory cu palma peste braţ şi şopti cu o voce în care răzbăteau accente de groază:

— Ned! Ned! Asta nu-i Lady Ada?

— Doamne fereşte, băieţaş, şuieră Mallory, teama făcându-i părul de pe braţe şi ceafă să i se înfioare, ce te face să crezi asta? Cum să: fie ea?

Tom păru uşurat, dar rămase nedumerit şi oarecum jignit.

— Atunci cine e?

Femeia-lector apelă la tablă şi scrise, cu litere cursive, tipic feminine, cuvintele: „Degenerescenţă neurastenică”. Se răsuci, adresă peste umăr un zâmbet sclipitor şi fals către public şi abia atunci reuşi Mallory s-o recunoască.

Era Florence Russell Bartlett.

Rămase înmărmurit pe scaun, scoţând un icnet pe jumătate gâtuit de uimire. Ceva – o scamă de bumbac uscat desprinsă din mască – i se opri, ca un scaiete, în gâtlej. Începu să tuşească. Şi nu se putea opri. Gâtlejul cleios îi era iritat. Încercă să surâdă, să şoptească o scuză, însă traheea părea să-i fie închingată în benzi de oţel. Făcu eforturi disperate să-şi controleze spasmele, lacrimile îl podidiră fierbinţi, dar nu era în stare să înceteze, nici măcar să-şi domolească accesul îngrozitor de tuse. Atrăsese deja atenţia şi furia ascultătorilor asupra lui, la fel ca un precupeţ care-şi laudă marfa urlând din rărunchi. În cele din urmă, ţâşni în picioare, dărâmând scaunul cu zgomot, şi se îndepărtă îndoit de mijloc şi mergând orbeşte.

Cu braţele întinse în lături, păşi bezmetic, prin învălmăşeala de lucruri prădate, picioarele i se încurcară în ceva, iar un obiect din lemn căzu cu un pocnet răsunător. Reuşi să-şi găsească totuşi un loc retras şi se opri acolo, tremurând violent, gâtlejul fiindu-i acum blocat de un ghem greţos de flegmă şi vărsătură. „Aş putea chiar să mor din pricina asta”, îşi zise, privind în jur cu ochii gata să-i sară din orbite. „O să se rupă ceva. O să-mi plesnească inima”.

Apoi, nu-şi dădu seama cum, ghemotocul dispăru şi-şi învinse accesul de tuse. Trase în piept un firicel prizărit de aer, tuşi, îşi recăpătă suflul şi începu să respire normal. Îşi şterse cu ambele

mâini saliva scârboasă din barbă şi se trezi că stătea rezemat de o statuetă ce făcea parte dintr-un ansamblu. Era o fecioară hindusă, de mărimea unui stat de om, făcută din piatră artificială, pe jumătate goală şi ţinând un ulcior de apă proptit de coapsa acoperită de un văl. Ulciorul era din piatră seacă, bineînţeles, dar fiece fibră din trupul lui urla după o înghiţitură de apă purificatoare.

Cineva îl bătu puternic pe spinare. Se răsuci, aşteptându-se să-i vadă pe Tom sau Brian, însă rămase faţă-n faţă cu Marchizul.

— Ti-ai revenit?

— A fost o criză trecătoare, gemu Mallory.

Făcu semn cu mâna, fiind încă incapabil să se îndrepte de spate. Marchizul scoase o butelcă argintie cu forme rotunjite şi i-o lipi de buze.

— Poftim, îl îndemnă. Asta o să te-ajute.

Aşteptându-se să primească nişte brandy, înclină butelca spre buze. Un lichid dulceag şi cleios, având un gust vag de lemn-dulce şi esenţă de ulm, îi invadă gura. Înghiţi cu greutate.

— Ce-i… ce-a fost asta?

— Unul dintre preparatele din ierburi recomandate de Doctor Barton, îi spuse Marchizul, ceva special contra putorii din aer. Uite, dă-mi voie să-ţi înmoi masca în el; vaporii o să-ţi cureţe plămânii.

— Mai bine fără, gemu el printre gâfâituri.

— Eşti în stare să mergi înapoi la conferinţă? vru să ştie Marchizul.

— Nu! încă nu.

Marchizul îl privi bănuitor.

— Doctorul Barton e un adevărat geniu medical. E prima femeie care a absolvit cu onoruri universitatea de la Heidelberg. Dac-ai şti ce minuni a făcut printre bolnavii din Franţa, readucând la viaţă nenorociţi cărora aşa-zişii experţi nu le dădeau nicio şansă de supravieţuire…

— Ştiu, îl întrerupse Mallory.

Îşi mai venise în fire ş-o dată cu noua stare, trăi un puternic îndemn de a-l strânge pe Marchiz de gât, să-l scuture pe acest idiot blestemat şi primejdios până va stoarce din el, ca pe o

pastă, toate neghiobiile pe care le debita. Simţi dorinţa sinucigaşă de a răcni adevărul, de a spune c-o ştia pe această Barton drept criminală, adulteră, o persoană care aruncase cu vitriol în faţa unor oameni, fiind căutată de poliţiile din cel puţin două ţări. Putea să-şi facă această confesiune în şoaptă, apoi să-l ucidă pe Marchizul de Hastings şi să-i ascundă undeva trupul nevrednic.

Criza îi trecu, luându-i locul o răceală vicleană şi în acelaşi timp calculată, arzătoare precum gheaţa.

— Prefer să stăm de vorbă, tovarăşe, spuse, decât să ascult prelegerea.

— Serios? făcu Hastings, luminându-se la faţă.

Mallory încuviinţă din cap cu convingere.

— Eu... întotdeauna trag mai mult folos ascultând un om care-şi ştie bine afacerile.

— Nu te mai înţeleg deloc, tovarăşe, mărturisi Marchizul. Uneori îmi pari un nătărău plin de aere, dar alteori laşi impresia că ai cunoştinţe ieşite din comun, sigur eşti mai răsărit decât prietenii ăia ai tăi!

— Am călătorit şi eu prin lume, spuse Mallory rar. Cred că asta m-a luminat oarece.

— Ai călătorit? Unde?

Mallory făcu un gest din umeri.

— Argentina. Canada. Prin Europa, ici şi colo.

Marchizul aruncă o privire în jur, de parcă s-ar fi temut de urechi indiscrete pândind dintre hrănitoarele pentru păsări şi candelabre. Cum nu văzu pe nimeni, se mai linişti, apoi vorbi cu o înflăcărare reînnoită, dar reţinută.

— Știi cumva și Sudul Americii? Confederația?

Mallory clătină din cap.

— Acolo e şi-un oraş numit Charleston, în Carolina de Sud. Un oraş încântător. E locuit de o comunitate bunicică de exilaţi britanici, mai toţi de viţă nobilă, care s-au refugiat din cauza radicalilor. Cavalerii ruinaţi ai Marii Britanii.

— Foarte frumos din partea lor, mormăi Mallory.

— Charleston e un oraş elegant, la fel ca oricare altul din Anglia.

— Iar tu te-ai născut acolo, nu?

Făcuse o gafă exprimându-şi concluzia cu voce tare, fiindcă Hastings avea sensibilităţile lui în legătură cu acest aspect, de aceea se încruntă. Mallory se grăbi să adauge:

— Cred că te-ai îmbogăţit în Charleston, dacă ai ajuns proprietarul unui negru.

— Trag nădejde că nu eşti vreunul din bigoţii aceia cu opinii antisclavagiste, spuse Marchizul. Am întâlnit mulţi britanici din ăştia. Presupun c-ai vrea să-l expediez pachet pe Jupiter în vreuna dintre junglele bântuite de febră galbenă din Liberia!

Mallory îşi reţinu gestul de aprobare. În realitate, avea opinii aboliţioniste şi sprijinea ideea repatrierii negrilor.

— Sărmanul Jupiter n-ar rezista nicio zi în Imperiul Liberian, insistă Marchizul. Mă crezi că ştie să scrie şi să citească? Eu l-am învăţat. Citeşte până şi poezie.

— Negrul tău citeşte versuri?

— Nu „versuri”, poezie. Marii poeţi. John Milton, dar pariez că n-ai auzit despre el.

— A fost unul dintre miniştrii lui Cromwell, spuse Mallory pe nerăsuflate, autorul al unui poem, *Areopagitica.*

Marchizul îl aprobă din cap. Părea chiar încântat.

— John Milton a mai scris şi un poem epic numit *Paradisul pierdut.* E o istorisire biblică, în vers alb.

— Eu unul sunt agnostic.

— Ai auzit de William Blake? A scris poeme şi şi-a ilustrat singur cărţile.

— N-a găsit un editor ca lumea, aşa-i?

— Mai sunt poeţi buni în Anglia. Ai auzit de John Wilson Croker? De Winthrop Mackworth Praed? Bryan Waller Procter?

— S-ar putea, spuse Mallory. Citesc şi eu câte ceva, îndeosebi reviste ieftine.

Era nedumerit de interesul ciudat al Marchizului faţă de asemenea subiecte neobişnuite. Pe de altă parte, îl îngrijora soarta lui Tom şi a celorlalţi: oare ce gândeau acum, aşteptându-l? Şi-ar putea pierde răbdarea, trecând direct la vreo faptă necugetată, şi încă nu era cazul.

— Percy Bisshe Sheley a fost poet înainte de a conduce mişcarea luddită din Vremea Tulburărilor, continuă Marchizul. Să ştii că Percy Shelley trăieşte! Byron l-a exilat în insula Sfânta

Elena. Stă acolo ca deţinut, în custodia lui Napoleon Întâiul. Unii spun că de atunci încoace a scris cărţi întregi de sonete şi piese.

— Vorbe, îl contrazise Mallory, Shelley a murit în închisoare de secole.

— Ba trăieşte! insistă Marchizul. Nu mulţi ştiu acest lucru.

— Mai rămâne să-mi spui că şi Charles Babbage a scris poezie, îl contră Mallory, simţindu-se la capătul răbdării. Ce rost au toate astea?

— E vorba de o teorie de-a mea, spuse Marchizul. Nu-i chiar o teorie clară, mai mult o intuiţie poetică. Dar de când studiez scrierile lui Karl Marx şi, bineînţeles, pe acelea ale marelui William Collins, mi-a venit ideea că mersul adevărat şi normal al dezvoltării istorice a fost deviat în mod brutal. Marchizul făcu o pauză şi surâse. Dar nu cred că înţelegi ce vreau să zic, sărmanul meu amic!

Mallory scutură din cap.

— Ba înţeleg destul de bine. Te referi la o Catastrofă.

— Da. Putem s-o numim şi aşa.

— Istoria acţionează prin Catastrofe! Aşa evoluează lumea, e singura cale, a fost şi va rămâne. Nu există istorie, ci doar întâmplare!

Expresia de calm a Marchizului dispăru subit.

— Eşti un mincinos!

Mallory simţi că insulta îl jigneşte până în adâncul sufletului.

— Băiete, ai capul plin de gărgăuni! „Istoria!” Îţi închipui că ar trebui să posezi un titlu şi proprietăţi, iar eu să putrezesc de viu în Lewes, confecţionând pălării. Viaţa e mai mult decât atât! Neghiobule, radicalilor nu le pasă nici cât negru sub unghie de Marx sau Collins, sau de altă mumie de poet despre care-mi vorbeşti! O să vă ucidă pe toţi ca pe nişte şobolani turbaţi.

— Nu eşti ce pari, constată Marchizul. Chipul îi deveni alb ca varul. Cine eşti? *Ce* cauţi aici?

Mallory încremeni. Tânărul holbă ochii la el.

— Eşti spion, spuse el şi dădu să-şi scoată arma

Mallory îl izbi cu pumnul drept în mijlocul feţei. Cum Marchizul se dezechilibră, alunecând pe spate, Mallory îl prinse de braţ şi-l lovi o dată, de două ori, peste cap, cu patul greu al pistolului. Individul căzu sângerând.

Mallory ridică imediat cel de-al doilea pistol, se îndreptă şi privi în jur. Negrul stătea la mai puţin de cinci metri depărtare.

— Am văzut totul, spuse Jupiter încet.

Mallory rămase tăcut. Îndreptă ţeava ambelor arme spre el.

— Mi-ai lovit stăpânul. L-ai ucis?

— Cred că nu.

Negrul dădu din cap. Îşi desfăcu palmele calm, făcând un gest ca de binecuvântare.

— Aţi avut dreptate, domnule, se înşela. Nu există ceva care să merite numele de istorie. Nu există progres, nici dreptate. Nu există decât atrocităţi întâmplătoare.

— S-ar putea, rosti Mallory calm, dar dacă strigi, va trebui să te împuşc.

— Dacă l-aţi fi ucis, trebuia să strig, spuse negrul.

Mallory aruncă o privire peste umăr.

— Încă respiră.

Urmară lungi momente de tăcere. Negrul rămase aproape nemişcat, într-o poziţie rigidă, impecabilă, nehotărât, imobil, ca un poliedru platonic stând într-un echilibru perfect pe vârful ascuţit ca un ac, aşteptând ca un impuls venit de dincolo de graniţele cauzalităţii să stabilească direcția în care să cadă. Oftă.

— O să mă întorc la New York, spuse.

Se răsuci pe călcâie şi se îndepărtă, fără grabă, dispărând printre baricadele de lucruri îngrămădite alandala.

Mallory era aproape sigur că omul nu va începe să strige, cu toate acestea aşteptă câteva clipe. Aflat la podea, Marchizul făcu o mişcare şi gemu. Mallory smulse eşarfa imprimată, strânsă pe după ceafa cu păr cârlionţat, şi i-o puse căluş.

Nu-i trebui decât foarte puţin ca să-l împingă după o urnă din caolin ars. Şocul psihologic al acţiunii îi stârnise setea. Îşi simţea gâtul uscat şi iritat, de parcă i-ar fi fost frecat cu glaspapir. Nu avea nimic de băut – în afară de lichidul acela ciudat din butelca argintie, desigur. Mai mult pe pipăite, o scoase din buzunarul Marchizului şi-şi umezi buzele. Băutura îi dădu în cerul gurii o senzaţie de gâdilătură amestecată cu amorţeală, ca şi cum ar fi fost şampanie. Era cumplită la gust, dar păru să-l înviorează. Mai luă câteva înghiţituri.

Reveni în aşa-zisa sală de prelegeri şi se aşeză alături de Fraser. Rămânând tăcut, poliţistul ridică întrebător din sprâncene. Mallory lovi uşor cu palma peste tocul pistolului luat de la Marchiz şi pe care-l băgase în betelia pantalonilor, lângă Ballester-Molina. Fraser dădu imperceptibil din cap.

Florence Russell Bartlett îşi continua netulburată dăscăleala, iar modul în care prezenta subiectul părea să creeze un soi de paralizie ocultă în rândul spectatorilor. Spre stupefacţia şi dezgustul său, Mallory văzu că doamna Bartlett expunea instrumente folosite de medici-şarlatani pentru evitarea sarcinii. Un disc din cauciuc flexibil, un tampon de burete având agăţat de el un fir. Mallory nu reuşi să alunge din minte imaginile sumbre ale relaţiei sexuale în prezenţa acestor obiecte stranii. Gândul îl îngreţoşă.

— Acum câteva momente a ucis un iepure, şuieră Fraser din colţul gurii. I-a muiat botul în esenţă extrasă dintr-o ţigară de foi.

— Nu l-am omorât pe flăcău, îi şopti Mallory la rândul său. L-am anesteziat, ca să zic aşa…

O urmări pe Bartlett, care, în litania ei, trecuse la planuri fanteziste privind înmulţirea selectivă pentru îmbunătăţirea calităţile umane. După toate probabilităţile, în viitorul imaginat de ea, avea să fie abolită căsătoria aşa cum era cunoscută în prezent. „Dragostea liberă universală” avea să ia locul castităţii. Reproducerea va deveni o problemă de competenţa experţilor. Ideile pluteau ca nişte fantome întunecate către ungherele minţii lui Mallory. Fără un motiv anume, îşi aduse brusc aminte că în această zi – chiar în această după-amiază, mai precis – trebuia să-şi ţină triumfala prelegere despre Brontozauri, cu ajutorul kinotropului mânuit de domnul Keats. Înspăimântătoarea coincidenţă îl făcu să se înfioare.

Brian se aplecă brusc prin faţa lui Fraser şi-l prinse de încheietură cu o forţă distrugătoare.

— Ned! şopti el. Să ieşim naibii din locul ăsta blestemat!

— Încă nu, îl îndemnă Mallory.

Dar şi el era zdruncinat. Strânsoarea mâinii lui Brian părea să fi transmis în propria-i fiinţă o undă nevăzută şi magică de spaimă nelămurită.

— Încă nu ştim unde se ascunde Swing; ar putea fi oriunde în depozitul ăsta…

— Tovarăşi! se auzi vocea cântată a doamnei Bartlett, pătrunzătoare ca o lamă de gheaţă. Da, voi cei patru din spate! Dacă *ţineţi neapărat* să ne deranjaţi, dacă aveţi veşti interesante care *nu mai suportă amânare,* atunci ar trebui să le împărtăşiţi cu ceilalţi tovarăşi din Chautauqua!

Toţi patru îngheţară.

Bartlett îi măsură cu o privire care ar fi vrut să-i transforme în stane de piatră. Ceilalţi ascultători, parcă eliberaţi din straniile lanţuri invizibile, se răsuciră să privească în urmă cu o veselie pofticioasă. În ochii lor apăruseră sclipiri de bucurie dementă, semn al sentimentului de uşurare pe care-l descoperă nişte nenorociţi care văd că pedeapsa ce le este destinată cade în capul altcuiva…

Tom şi Brian vorbiră în acelaşi timp, şoptind disperaţi:

— La *noi* se referă?

— Doamne, dar ce-am făcut?

Mallory avu senzaţia că picase în capcana unui coşmar. „Un cuvânt ar fi de ajuns să frângă vraja”, gândi el.

— Nu-i decât o femeie, spuse el, destul de tare, cu glas calm.

— Termină! şuieră Fraser spre el. Stai nemişcat!

— N-aveţi nimic să ne comunicaţi? îi sâcâi Bartlett. Aveam impresia că dimpotrivă…

Mallory sări în picioare.

— Eu am ceva de spus!

Cu mişcări iuţi, ca nişte muţunache, trei bărbaţi din rândul publicului se ridicară cu mâinile în sus.

— Doctore Barton! Doctore Barton?

Ea dădu elegant din cap şi făcu un gest cu arătătorul:

— Are cuvântul tovarăşul Pye.

— Doctore Barton, strigă Pye, nu-i recunosc pe aceşti tovarăşi. Au o comportare regresivă, iar eu… eu cred că ar trebui *criticaţi*! O tăcere ameninţătoare cuprinse publicul. Fraser îl trase pe Mallory de cracul pantalonilor.

— Stai jos, nechibzuitule! Ţi-ai pierdut minţile?

— Am veşti! strigă Mallory, prin masca de pânză. Veşti pentru Căpitanul Swing!

Bartlett păru şocată; privi furişat în toate părţile.

— Atunci să ni le comunici chiar nouă! porunci ea. Toţi cei de faţă gândim la fel!

— Doamnă Bartlett, ştiu unde este acel Modus! răcni Mallory. Vrei să le spun asta tuturor acestor găgăuţi şi sclavi?

Scaunele căzură la pământ cu zgomot când oamenii săriră în picioare. Bartlett strigă câteva vorbe care se pierdură în hărmălaia generală.

— Îl vreau pe Swing! Trebuie să vorbesc între patru ochi cu el! Pe măsură ce haosul creştea, Mallory lovi cu piciorul scaunul aflat în faţa lui, făcându-l să zboare, apoi îşi smulse ambele pistoale de la brâu. Staţi jos, ticăloşilor! Îndreptă armele către public. O să-i zbor creierii primului laş care îndrăzneşte să facă o mişcare!

Drept răspuns, răsunară câteva împuşcături.

— Fugiţi! strigă speriat Brian.

El, Tom şi Fraser o rupseră la goană.

Căzând ca o ploaie în jurul lui Mallory, câteva scaune se făcură ţăndări. Câţiva spectatori începură să tragă în el, fără a-l nimeri. Mallory îndreptă ambele pistoale către Bartlett, aflată încă la tribună, şi apăsă pe trăgaciuri.

Niciuna dintre arme nu trase. Uitase să armeze cocoşul amândurora. Revolverul Marchizului părea să aibă un fel de piedică din metal nichelat.

Cineva din apropiere aruncă un scaun în el; făcu o eschivă, dar apoi ceva îl izbi puternic peste laba piciorului. Lovitura fusese destul de tare, făcându-l să nu-şi mai simtă piciorul; profită de acest prilej ca să bată în retragere.

Îşi dădu seama că nu poate alerga aşa cum ar fi vrut. Pesemne fusese schilodit. Gloanţele şuierară pe lângă el, scoţând un ţiuit care-i aminti cu nostalgie de Wyoming. Fraser îi făcu semn din gura unei căi de acces. Fugi într-acolo, se răsuci şi lunecă.

Imperturbabil, Fraser păşi în spaţiul rămas liber, ridică pistolul de poliţist, într-o poziţie de duel, cu mâna dreaptă întinsă şi corpul răsucit, astfel încât să ofere un profil cât mai îngust, ţinându-şi capul drept, ochii privind prin cătare. Trase două focuri şi se auziră urlete de durere.

Fraser îl luă de braţ pe Mallory.

— Pe aici!

Lui Mallory inima îi bătea ca unui iepure fugărit, şi nu reuşea să se folosească de piciorul lovit. Şontâcăi de-a lungul aleii, care se termina brusc. Fraser căută cu disperare un loc prin care să iasă. Tom îl ajută pe Brian să urce pe o stivă de lăzi care stăteau într-un echilibru precar. Mallory se opri alături de fraţii lui, făcu o piruetă şi ridică ambele pistoale. Apoi aruncă o privire la picior. Un glonţ rătăcit îi smulsese tocul cizmei. O clipă după aceea privi în sus şi văzu vreo cinci-şase bandiţi care urlau şi se apropiau cu repeziciune.

O explozie puternică făcu întreaga clădire să se zguduie. Grămezi de conserve la cutie se prăbuşiră la podea, în mijlocul unui vârtej de fum cu miros de praf de puşcă. Cei şase nenorociţi zăceau răstigniţi în toate poziţiile în mijlocul aleii, de parcă ar fi fost izbiţi de trăsnet.

— Ned! strigă Brian din vârful grămezii de lăzi. Ia-le armele!

Se lăsă pe un genunchi, având în mână pistolul rusesc din a cărui cameră a cartuşului ieşea un firicel de fum. Încărcă al doilea cartuş din alamă şi hârtie cerată, gros cât bastonul unui poliţist.

Simţind că-i plesnesc timpanele, Mallory ţâşni înainte, apoi alunecă şi fu cât pe ce să cadă cât era de lung în balta de sânge. Încercă să se sprijine în mâna dreaptă, iar pistolul Ballester-Molina se descărcă, glonţul ricoşând dintr-o grindă metalică de sub tavan. Se opri, dezarmă revolverul cu atenţie, apoi procedă la fel şi cu cel luat de la Marchiz, le vârî la centură, pierzând astfel secunde preţioase.

Aleea părea spălată cu sânge. Explozia cumplită a micului obuz lansat din tunul rusesc îi sfârtecase îngrozitor pe urmăritori. Unul dintre amărâţi tocmai îşi dădea duhul când Mallory scoase o carabină Victoria de sub el, având mânerul plin de sânge. Se chinui să-i ia şi banduliera, dar renunţă în favoarea unui revolver cu pat de lemn, de producţie yankee. Când smulse pistolul, simţi o înţepătură în palmă. Privi parcă prostit la mâna rănită, apoi la patul pistolului. În lemn stătea înfipt un şrapnel fierbinte, răsucit ca un tirbuşon, o bucăţică ascuţită, asemănătoare unui fragment de şpan. Din depărtare răsunară

focuri de puşcă, iar gloanţele începură să se înfigă în prăzile din jurul lor cu scrâşnete ciudate şi cu sunete aproape muzicale de sticlă sfărâmată.

— Mallory! Pe aici! strigă Fraser.

Fraser descoperise o crăpătură de-a lungul peretelui depozitului. Mallory se întoarse ca să-şi atârne carabina pe umăr şi să-l caute din ochi pe Brian şi-l văzu pe tânărul artilerist sărind de-a latul aleii, către un alt loc ferit.

Îl urmă pe Fraser în gaură şi, gâfâind şi gemând, reuşi să înainteze câţiva metri de-a lungul zidului. Înaintea şi dinapoia lor, gloanţele începură să muşte din cărămizi, trecându-le cu mult deasupra capetelor împuşcăturile rău ţintite atinseră acoperişul din tablă galvanizată, într-un ropot ca de tobe metalice. Mallory ieşi din ascunzătoare şi-l găsi pe Tom la intrarea într-o fundătură, chinuindu-se cumplit să înjghebeze o baricadă din măsuţe de machiaj. Aşa lustruite şi lăcuite, obiectele acelea de mobilier zăceau unul peste altul ca nişte păianjeni tropicali morţi.

Pocnetele de puşcă făceau un vacarm cumplit în depozit. Din spatele lor, Mallory auzi răcnete de furie şi spaimă, semn că fuseseră descoperite cadavrele însângerate. Tom înfipse capătul unui pat metalic într-o stivă de lăzi, se propti cu spatele în el şi răsturnă totul cu un bubuit.

— Câţi? întrebă el printre gâfâituri.

— Șase.

Tom rânji ca un dement.

— E mai mult decât dacă ne-ar ucide ei pe toţi. Unde-i Brian?

— Habar n-am.

Mallory îşi scoase carabina de pe umăr şi i-o întinse lui Tom. Acesta o luă de ţeavă şi o ţinu departe de sine, surprins de pata lipicioasă de sânge închegat.

Veghind atent crăpătura din perete, Fraser trase cu pistolul minuscul. Se auzi un urlet îngrozitor şi ascuţit, urmat de o zbatere, ca aceea a unui şobolan prins după un zid după ce a înghiţit otravă. Gloanţele începură să lovească mai precis în lucrurile împrăştiate în jurul lor, parcă ar fi fost atrase de răcnet. Un glonţ de mărimea unei falange şi de formă conică ateriză, nu

se ştie de unde, drept la picioarele lui Mallory şi se roti ca un titirez pe podeaua din scândură.

Fraser îl atinse uşor pe umăr. Mallory se răsuci. Fraser îşi scosese masca de pe faţă; avea ochii sclipitori şi pe bărbia palidă se vedeau (uleiele crescute peste zi.

— Acum ce facem, doctore Mallory? Ce manevră mai pui la cale?

— Să ştii că stratagema avea oarecare şanse de reuşită, protestă el. Dacă mă credea, femeia ne putea duce drept la Swing. Niciodată nu ştii cum să le iei pe femei…

— Ba te-a crezut de la un capăt la celălalt, spuse Fraser şi izbucni în râs pe neaşteptate, cu chicoteli ciudate aducând cu scârţâitul unor lemne frecate între ele. Ei bine, ce ne-ai adus acolo?

— Un pistol! Mallory îi întinse lui Fraser revolverul recuperat. Atenţie la bucăţica de şrapnel din pat.

Fraser scoase bucăţica ascuţită frecând patul de tocul cizmei.

— N-am mai văzut pistol ca al fratelui tău! Mă-ndoiesc c-ar fi legal, chiar dacă aparţine unui erou al războiului din Crimeea.

Un glonţ lovi într-una dintre toaletele din baricadă şi smulse o aşchie, aruncând-o în aer, cât pe ce să-l lovească pe Fraser. Mallory privi în sus şi exclamă uimit:

— Drace!

La oarecare depărtare, un ţintaş stătea agăţat, ca o maimuţă, de una dintre grinzile metalice şi tocmai băga un nou cartuş pe ţeava puştii. Mallory înşfăcă puşca Victoria de la Tom, îşi petrecu bareta însângerată peste braţ şi ochi cu atenţie. Apăsă pe trăgaci. Fără niciun rezultat, fiindcă singurul glonţ fusese deja tras. Cu toate acestea, ţintaşul căscă gura într-un O de groază şi sări de pe locul lui, căzând cu un bufnet înfundat. Mallory trase încărcătorul, azvârlind afară tubul gol.

— Trebuia să iau blestemata aceea de bandulieră…

— Ned! Brian apăru brusc în stânga lor, ghemuit pe vine deasupra unei stive de baloţi. Veniţi aici, am găsit nişte baloţi de bumbac!

— Are dreptate!

Îl urmară pe Brian, căţărându-se cu destulă greutate pe stivă, producând o cascadă de oase de balenă şi lumânări. În jurul lor

roiau şi bâzâiau gloanţele – pesemne că au mai urcat şi alţii pe grinzi, gândi Mallory, prea atent la urcuş ca să privească în sus. Fraser se ridică o singură dată şi trase la întâmplare, fără niciun efect vizibil.

Zeci de baloţi, de aproape cincizeci de kilograme fiecare, plini cu bumbac egrenat, sosiţi din America şi legaţi cu frânghie şi pânză groasă, fuseseră stivuiţi până sub grinzile depozitului.

Brian făcu un gest grăbit, apoi dispăru de cealaltă parte a stivei. Mallory înţelese pe dată: găsiseră o adevărată fortăreaţă, fără să se ostenească prea mult. El şi Tom împinseră până răsturnară unul dintre baloţii din vârful stivei şi trecură prin golul format. Gloanţele se înfigeau cu bufnituri înfundate în stratul gros de bumbac, iar Fraser se ridică şi răspunse cu foc.

Mai dărâmară un balot, apoi pe al treilea. Făcând o săritură şi căzând destul de stângaci, Fraser li se alătură în spaţiul eliberat. După câteva. Minute de eforturi disperate se îngropaseră adânc în interiorul stivei de baloţi, ca nişte furnici într-un bol cu zahăr cubic.

Poziţia lor era evidentă acum: gloanţele se înfigeau şi duduiau în pereţii fortăreţei, dar nu aveau cum să-i atingă. Mallory smulse o bucată curată de bumbac şi-şi şterse sudoarea şi sângele de pe faţă şi braţe. Mutarea baloţilor din loc era o treabă cumplit de anevoioasă; nici nu era de mirare că americanii din sud o lăsaseră în seama negrişorilor.

Fraser făcu puţin spaţiu liber între doi baloţi.

— Dă-mi alt pistol.

Mallory îi întinse revolverul cu ţeavă lungă al Marchizului. Fraser trase un foc, privi printre gene şi dădu aprobator din cap. Bună sculă… O rafală de gloanţe inofensive veni drept răspuns la focul tras de Fraser. Opintindu-se şi gemând, Tom mai făcu spaţiu ridicând şi aruncând un alt balot din spatele maldărului; acesta lovi ceva, care scoase un zgomot ca de pianolă sfărâmată.

Făcură inventarul armelor. Tom avea un pistol cu un încărcător plin; folositor, poate, dacă anarhiştii ar fi atacat în grup, ca piraţii, dar altfel inutil. Ballester-Molina lui Mallory mai rămăsese cu trei gloanţe. Pistolul lui Fraser, cu alte trei, iar

revolverul Marchizului, cinci. Mai posedau carabina Victoria fără gloanţe şi bastonul lui Fraser.

Nu aveau însă nicio idee unde se afla Brian.

Din fundul depozitului se auziră înfundat câteva strigăte furioase – ordine, socoti Mallory. Focul încetă destul de brusc, în locul împuşcăturilor instalându-se o tăcere înfiorătoare, întreruptă doar de foşnete şi lovituri de ciocan. Privi pe deasupra unui balot. Nu văzu niciun duşman, însă uşile depozitului fuseseră închise. Întunericul înecă neaşteptat depozitul ca un val. Dincolo de bolţi de sticlă ale acoperişului, se întunecase uimitor de repede, ca şi cum Duhoarea se îngroşase şi mai mult.

— Să încercăm să scăpăm cu fuga? şopti Tom.

— Nu fără Brian, răspunse Mallory.

Fraser scutură sumbru din cap; nu voia să-şi exprime îndoielile, dar expresia lui era destul de grăitoare.

O vreme se canoniră pe întuneric, făcându-şi mai mult loc, săpând tot mai adânc, ridicând o serie de baloţi care să servească drept creneluri. Ca răspuns la foiala provocată de activitatea lor, răsunară mai multe împuşcături, flăcările scurte de la gura ţevilor luminând întunericul, iar gloanţele ţiuind sfredelitor şi lovindu-se de părţile metalice ale tavanului. Ici şi colo, printre stivele de mărfuri, răsăriră licăriri de felinare.

Urmară alte ordine răcnite şi focurile încetară. Se auziră apoi dupăituri de paşi pe acoperişul metalic, dar şi acestea se stinseră curând.

— Ce-a fost asta? întrebă Tom.

— Parc-ar fi şoareci care aleargă, spuse Mallory.

— Plouă! sugeră Fraser.

Mallory rămase mut. Credea mai degrabă că e o nouă ploaie cu funingine.

Întunericul se risipi, destul de brusc. Mallory privi furiş peste marginea redutei. Un grup numeros de ticăloşi, desculţi, unii ţinând cuţite între dinţi, şi fără să scoată o vorbă, se strecuraseră înainte, ajungând aproape de poalele fortăreţei. Mallory scoase un strigăt şi începu să tragă.

Flacăra de la gura propriului său revolver îl orbi aproape imediat, dar arma, tresăltându-i în mână, părea să fi căpătat

viaţă; într-o clipă, toate cele trei gloanţe fuseseră slobozite. Cu toate acestea, nu se risipiseră; de la o distanţă atât de mică era imposibil să rateze. Doi indivizi zăceau la podea, al treilea se târa rănit, iar restul, îngroziţi, o rupseseră la fugă.

Mallory îi auzi îmbrâncindu-se, înjurându-se unii pe alţii, semn că încercau o regrupare într-un loc ce-i rămase nevăzut. Având arma fără gloanţe, prinse în mână ţeava fierbinte, gândind să o folosească drept bâtă.

Clădirea se zdruncină iar când Brian trase cu pistolul lui înfiorător.

Tăcerea ce urmă bubuiturii era acum spartă de ţipete de durere şi moarte. Trecu un minut chinuitor cât un veac, împânzit de urletele infernale ale răniţilor şi muribunzilor, dar şi de zgomote, blesteme şi zdrăngănituri.

Deodată, o siluetă care puţea a praf de puşcă ateriză ca dintr-o catapultă, exact în mijlocul lor. Brian.

— Mare noroc am avut că nu m-aţi împuşcat, spuse el. Dumnezeule, ce întuneric s-a lăsat, nu?

— Eşti teafăr, băiete? întrebă Mallory.

— Doar o zgârietură, spuse Brian, ridicându-se în picioare. Ned, uite ce ţi-am adus.

Îi puse obiectul în braţe. Suprafaţa netedă a patului şi ţevii părea făcută special pentru mâinile lui Mallory. Era o puşcă de vânat bizoni.

— Au o ladă întreagă de asemenea minuni, arătă Brian. Într-un birou mititel, chiar în faţa noastră. Şi muniţii, o mulţime, dar n-am putut aduce decât două cutii.

Mallory se apucă de îndată să încarce puşca, cartuşele intrând în încărcătorul cu arc doar cu un declic uşor, ca de ceas de mare precizie.

— Ciudată treabă, spuse Brian. Cred că nici nu şi-au dat seama că am mişunat printre ei. N-au niciun simţ al strategiei. Se pare că nu există dezertori din armată printre gunoaiele astea, vă asigur!

— Puşcociul acela al tău a făcut miracole, îl felicită Fraser.

Brian îşi drese glasul.

— A făcut, domnule Fraser. Am avut doar două încărcături. Aş fi vrut să-l mai ţin, dar când am văzut ce şansă grozavă mi se oferă, n-am mai şovăit.

— Nu-i nimic, îl linişti Mallory, mângâind patul din lemn de nuc al armei. Dacă am avea patru din astea i-am putea ţine în loc şi o săptămână.

— Iertare! spuse Brian. Dar n-o să mai pot pleca în recunoaştere. M-au atins niţel.

Un glonţ rătăcit îi răsese fluierul piciorului, în partea din faţă. Osul alb se vedea prin rana superficială, iar cizma murdară de noroi uscat mustea de sânge. Fraser şi Tom smulseră câteva tampoane de vată şi le puseră pe rană, în timp ce Mallory rămase de veghe cu puşca pregătită.

— Ajunge, protestă Brian într-un târziu, parc-aţi vrea s-o faceţi de ruşine pe Doamna Nightingale[7]. Vezi ceva, Ned?

— Nu, veni răspunsul. Îi aud punând ceva la cale, dar nu ştiu ce.

— Sunt departe, în trei locuri de adunare, explică Brian. Au avut unul de pornire undeva dincolo de raza de bătaie a armelor voastre, dar i-am ras chiar acolo cu tunuleţul ţarist. Nu cred că vor mai îndrăzni un atac în forţă. Şi-au cam pierdut curajul să încerce aşa ceva.

— Si-atunci ce vor face?

— Vreo chestie învăţată de la genişti, bănuiesc, spuse Brian. Înaintare la adăpostul baricadelor, poate ceva pe roţi. Scuipă într-o parte. Doamne, ce sete mi-e! N-am mai răbdat atât de sete de când cu lupta de la Lucknow.

— Regret, spuse Mallory.

Brian oftă.

— Am avut cu noi şi un hindus cu sacaua, asta în regimentul din India. Hindusul ăla micuţ făcea cât zece ticăloşi proşti de aici!

— N-ai văzut-o pe femeie? se interesă Fraser. Sau pe Căpitanul Swing?

— Nu. Am stat mai mult ascuns, strecurându-mă cu fereală. Căutam întâi de toate o armă de foc mai bună, ceva care să

---

[7] Florence Nightingale (1820-1910), reformatoare a sistemului spitalicesc britanic, model de soră medicală (n.tr.).

tragă departe. Am văzut şi lucruri ciudate, zău. Am găsit puşca, asta pe care i-am dat-o lui Ned, într-un birou îngrămădit, în care nu era decât un funcţionăraş care scria ceva la o masă. Ardeau vreo două lumânări, hârtii împrăştiate peste tot. Gemea de lăzi cu puşti pentru export şi n-am priceput de ce ţineau aşa minunăţii acolo, păzite de un funcţionar, în timp ce oamenii lor au doar Victoria; asta depăşeşte puterea mea de înţelegere.

Un val de lumină verzuie şi palidă traversă clădirea; profilând în trecere un om înarmat, prins într-un nod al unei frânghii şi ridicându-se în aer cu ajutorul unui scripete. Iute ca gândul, Mallory îndreptă puşca asupra omului, ochi, expiră şi trase. Omul căzu pe spate, legănându-se moale, încă agăţat de genunchi în frânghie.

Gloanţe de puşcă începură să muşte din baloţii de bumbac. Mallory se piti în dosul lor.

— Bună reduta asta din bumbac, constată Brian satisfăcut, bătând uşor cu palma podeaua din pânză groasă. Şi-ai lui Hickory Jackson s-au ascuns în spatele unor baloţi la New Orleans şi ne-au dat mult de furcă.

— Brian, ce s-a întâmplat în biroul acela? întrebă Tom.

— Individul şi-a rulat un soi de ţigaretă, răspunse Brian. Ştii ce-s astea? Tutun turcesc. Doar că omu’ a scos o pipetă dintr-o fiolă, a turnat mai întâi câteva picături pe hârtie, după aceea a scos o frunză cum n-am mai văzut dintr-un borcan şi a rulat-o. M-am uitat bine la faţa lui când şi-a aprins-o de la flacăra lumânării, şi avea un aer absent, pierdut, aş zice, la fel ca fratele Ned când are vreo problemă de ştiinţă de-a lui! Brian râse sec, arătând că nu voise să-l jignească. Nu mi s-a părut momentul cel mai potrivit să-i stric bucuria, aşa că am luat o puşcă şi două cutii pe tăcute şi-am şters-o!

Tom pufni în râs.

— Te-ai uitat bine la el, zici? insistă Mallory.

— Sigur.

— N-avea un cucui pe frunte, cam aici?

— Ba bine că nu!

— Acela era Căpitanul Swing, spuse Mallory.

— Atunci sunt un prost fără leac! exclamă Brian. Nu mi se părea cinstit să împuşc un om pe la spate, da’ dacă ştiam că e el, îi zburam căpăţâna aia umflată!

— Doctore Edward Mallory! se auzi o voce de jos.

Mallory se ridică şi privi cu precauţie pe după un balot. Marchizul de Hastings stătea în faţa redutei, cu capul bandajat şi cu un felinar în mână. Flutura o cârpă albă legată de un băţ.

— Mallory Leviatan, vrem să discutăm cu tine! ţipă Marchizul.

— Atunci vorbeşte, îl îndemnă Mallory, având grijă să nu se expună.

— Doctore Mallory, sunteţi înconjuraţi! Dar vrem să-ţi facem o propunere. Dacă ne spui unde ai ascuns un anumit obiect de valoare, pe care l-ai furat, atunci te vom lăsa pe tine şi pe fraţii tăi să plecaţi nevătămaţi. Dar poliţistul-spion de la Biroul Special va rămâne aici. Avem să-i punem întrebări.

Mallory râse batjocoritor.

— Ascultă-mă bine, Hastings, la fel şi voi ceilalţi! Trimiteţi-l pe dementul acela de Swing şi pe târfa lui ucigaşă, cu mâinile legate! După aceea, vă lăsăm s-o ştergeţi de aici înainte de sosirea armatei!

— Această demonstraţie de insolenţă nu-ţi va sluji la nimic, spuse Marchizul. Vom da foc la bumbac şi-o să vă prăjiţi ca nişte iepuri!

Mallory se răsuci spre ceilalţi.

— E-n stare de aşa ceva?

— Bumbacul nu arde aproape deloc dacă e împachetat atât de strâns, îşi dădu Brian cu părerea.

— Bravo, daţi-i foc! strigă Mallory. Ardeţi tot depozitul şi sufocaţi-vă în fum.

— Eşti foarte curajos, doctore Mallory, şi plin de noroc. Dar oamenii noştri de elită patrulează în aceste momente pe străzile din Limehouse şi lichidează toţi poliţiştii! Se vor întoarce curând, şi-s soldaţi unşi cu toate alifiile, veterani din Manhattan! Ei vor lua cu asalt poziţia voastră, la baionetă! Ieşiţi afară acum, cât vă oferim şansa de a scăpa cu viaţă!

— Nu ne temem de nişte yankei amărâţi! Aduceţi-i încoace, să guste şi ei câteva şrapnele!

— Aceasta a fost oferta noastră! Gândeşte-te bine, ca un savant adevărat!

— Du-te dracului! spuse Mallory. Trimite-mi-l pe Swing; doar cu el vreau să vorbesc! M-am săturat de tine, trădător şi codoş ce eşti!

Marchizul se retrase. După câteva momente, rebelii porniră să tragă la întâmplare. Mallory consumă jumătate de cutie de cartuşe, luând ca ţintă flăcările de la gura ţevii.

Anarhiştii începură să construiască o maşinărie de asalt. Era o falangă improvizată din trei platforme grele de transportat marfă, în partea frontală a lor fiind fixat, la un unghi ascuţit, un blindaj alcătuit din tăblii de masă făcute din marmură. Vehiculul blindat era prea lat şi nu avea loc pe aleile întortocheate ce duceau spre baloţii de bumbac, de aceea rebelii îşi croiau drum prin mormanele de mărfuri, dându-le la o parte şi stivuindu-le din nou. Mallory răni doi dintre ei în timp ce făceau această operaţiune, dar curând indivizii învăţară din această amară experienţă şi ridicară o pasarelă acoperită în spatele maşinii de asalt.

În depozit păreau să fi sosit mulţi alţi rebeli. Era mai întuneric, însă ici şi colo sclipeau felinare, iar grinzile metalice gemeau de ţintaşi. Se auzeau discuţii cu glas tare – neînţelegeri, după toate aparenţele – care se adăugau gemetelor scoase de răniţi. Vehiculul de asediu venea tot mai aproape. Ajunsese deja sub linia optimă de ochire a lui Mallory. Dacă, în încercarea de a se apleca peste metereze, s-ar fi expus, ţintaşii l-ar fi lovit cu siguranţă.

Vehiculul se apropiase de baza stivei din baloţi de bumbac. De jos se auzi un sunet de pânză sfâşiată. O voce distorsionată şi vătuită – ajutată pesemne de un megafon – răsună dinăuntrul vehiculului de asalt:

— Doctore Mallory!

— Da.

— Ai cerut să vorbeşti cu mine, uite c-am venit! Dărâmăm zidul palatului vostru, doctore Mallory. Curând veţi rămâne fără adăpost.

— E-o muncă grea pentru un jucător de cărţi înrăit, Căpitane Swing! Să nu faci băşici la degetele alea delicate!

Tom şi Fraser, care lucraseră în echipă, răsturnară un balot greu asupra maşinii de asalt. Acesta lovi vehiculul şi nu produse nicio pagubă. Focuri bine dirijate loviră fortăreaţa, făcându-i pe apărători să se arunce pe burtă pentru a scăpa nevătămaţi.

— Încetaţi focul! strigă Swing, şi începu să râdă.

— Ai grijă, Swing! Dacă mă ucizi, n-o să mai afli unde este ascuns Modusul.

— Tot nu te-ai învăţat minte, neghiobule! Ne-ai furat Modusul la Derby. Puteai să ni-l înapoiezi şi astfel ai fi scăpat. Mare ignorant şi încăpăţânat eşti, nici măcar n-ai habar de adevărata menire a acelui lucru!

— Aparţine de drept Reginei Maşinăriilor, ştiu asta foarte bine.

— Dacă-ţi închipui asta, atunci nu ştii nimic.

— Sunt convins că-i al Adei, fiindcă mi-a spus ea. Şi ea ştie unde e ascuns, fiindcă i-am comunicat unde îl ţin!

— Mincinosule! strigă Swing. Dacă Ada ar şti, obiectul ar fi deja în posesia noastră. Ea face parte din rândurile noastre!

Lui Tom îi scăpă un geamăt.

— Voi sunteţi cei care-o torturează, Swing!

— Îţi spun că Ada e cu noi!

— Fiica lui Byron n-ar trăda niciodată regatul.

— Byron a murit! strigă Swing, convins de groaznicul adevăr. Iar tot ce-a construit el, tot ce-aţi crezut voi, va fi şters de pe faţa pământului.

— Aiurezi.

Urmă o tăcere apăsătoare. Apoi Swing i se adresă din nou, de asta dată cu glas mai mieros.

— Armata trage acum împotriva poporului, doctore Mallory.

Acesta nu-i răspunse.

— Armata britanică, însuşi reazemul aşa-zisei voastre civilizaţii, omoară cetăţenii pe străzi. Bărbaţi şi femei care n-au decât pietre în mâini sunt asasinaţi de soldaţi înarmaţi cu arme cu tragere rapidă. Nu auzi?

Mallory rămase mut.

— Aţi construit pe nisip, doctore Mallory. Falnicul arbore al prosperităţii voastre îşi trage seva din crime oribile. Masele nu vă mai suportă. Sângele cere răzbunare din străzile blestemate de şapte ori ale Babilondrei!

— Ieşi afară, Swing! îl invită Mallory. Fă un pas afară din bezna aceea, să-ţi văd mutra!

— Nici gând! veni răspunsul.

Se lăsă din nou tăcere.

— Voiam să te prind de viu, doctore Mallory, spuse Swing, cu glas ameninţător. Dar dacă ai mărturisit cu adevărat secretul către Lady Ada, atunci nu mai am nevoie de tine. Tovarăşa mea de încredere, tovarăşa mea de o viaţă, o are pe Regina Maşinăriilor în mrejele ei! O avem pe Lady Ada şi vom pune mâna pe Modus. Vom poseda viitorul. Iar tu vei avea drept mormânt doar adâncul otrăvitor al Tamisei.

— Atunci ucide-ne şi termină cu fanfaronada asta blestemată! strigă Fraser pe neaşteptate, incapabil să mai reziste încordării. Serviciul Special se va îngriji să te vadă atârnând în ştreang, chiar dacă îi va trebui o sută de ani să te găsească.

— I-auzi glasul autorităţii! îl luă Swing în batjocură. Atotputernicul guvern britanic! Vă pricepeţi doar să-i doborâţi pe sărmanii lipsiţi de apărare, dar să-i vedem pe plutocraţii voştri umflaţi ocupând depozitul ăsta, mai ales că ţinem în puterea noastră mărfuri în valoare de milioane.

— Ţi-ai ieşit complet din minţi, spuse Mallory.

— De ce-ţi închipui că mi-am ales locul ăsta drept cartier general? Sunteţi guvernaţi de neguţători, care ţin la mărfurile lor scumpe mai mult decât la viaţa a mii de oameni! Nu vor trage în propriile depozite, în mărfurile lor. Aici suntem de neatins!

Mallory izbucni în râs.

— Mare găgăuţă eşti! Dacă Byron a murit, atunci guvernul a ajuns pe mâinile Lordului Babbage şi a consiliului de criză pe care tot el îl conduce. Babbage e un pragmatic fără pereche. Nu-i pasă lui de toate mărfurile de aici.

— Babbage e un pion în ghearele capitaliştilor!

— Ba un vizionar, paiaţă credulă ce eşti! Imediat ce va afla că sunteţi aici, va arunca totul în aer fără să mai stea pe gânduri!

Un bubuit cutremură clădirea. Dinspre acoperiş se auzi un sfârâit.

— Plouă! exclamă Tom.

— E foc de artilerie, îl contrazise Brian.

— Ba nu, Brian, ascultă… plouă! Duhoarea a dispărut! E binecuvântata ploaie!
La adăpostul maşinii de asediu izbucnise o ceartă. Swing se răstea la oamenii lui. Picături reci de apă începură să cadă prin reţeaua de găuri făcute de gloanţe în acoperiş.
— E ploaie, spuse Mallory şi-şi linse mâna. Ploaie, băieţi! Am învins. Răsună un tunet puternic. Chiar dacă ne vor ucide, strigă Mallory, totul s-a sfârşit pentru ei. Când aerul Londrei se va limpezi, nu vor mai găsi nicio ascunzătoare.
— O fi ploaie, nu se lăsă Brian, dar bubuiturile acelea vin de la tunuri navale de douăzeci şi cinci de milimetri, care trag dinspre fluviu…
Un proiectil sfârtecă acoperişul şi dezlănţui un torent de şrapnele arzânde.
— Au reperat ţinta! răcni Brian. Pentru numele lui Dumnezeu, adăpostiţi-vă!
Cu mişcări precipitate, începu să aşeze baloţii de bumbac.
Mallory urmări uimit cum proiectilele, unul după altul, găureau acoperişul, în ordine, de parcă ar fi fost împunsături făcute în piele de un cizmar iscusit. Se stârni un vârtej din bucăţi de fier şi moloz, care zburau care încotro ca nişte fragmente dintr-o cometă.
Acoperişul boltit din sticlă explodă în mii de cioburi ascuţite ca briciul. Brian urlă la Mallory, dar vocea lui era acoperită cu totul de zgomotul înfiorător. După câteva momente de stupefacţie, Mallory se aplecă să-şi ajute fratele, ridică opintindu-se încă un balot şi se ghemui în tranşeea formată astfel.
Rămase în poziţia aceea, ţinându-şi arma pe genunchi. Explozii de lumină orbitoare cutreierau acoperişul pe cale să cedeze. Grinzile din metal începură să se răsucească sub apăsare, iar niturile ce le ţineau laolaltă plesneau ca nişte împuşcături. Hărmălaia devenise diavolească, din altă lume. Depozitul se cutremura din temelii, ca o foaie de tablă bătută cu barosul.
Brian, Tom şi Fraser se aşezară în genunchi, ca nişte beduini la ora rugăciunii, ţinându-şi palmele peste urechi. Fragmente de lemn aprins şi de ţesături căzură încet pe baloţii de bumbac din jurul lor, sărind când îi atingeau şi făcându-i să fumege după ce

se aşezau. În depozit se stârnise o adevărată furtună de aer încins.

Cu gesturi absente, Mallory îşi făcu două tampoane din bumbac şi le îndesă în urechi.

O porţiune din acoperiş se prăbuşi, foarte încet, precum aripa lipsită de forţă a unei lebede pe moarte. Ploaia care cădea torenţial lupta cu flăcările din depozit. Mallory fu cuprins de exaltare. Se ridică în picioare, ţinând arma ca pe o baghetă magică. Bombardamentul încetase, însă vuietul continua, deoarece clădirea era în flăcări. Limbile vâlvătăilor murdare ţâşniră spre înalt în multe locuri, răsucindu-se într-un dans fantastic în rafalele de vânt.

Păşi către marginea parapetului din baloţi. Bombardamentul doborâse pasarela acoperită, făcând-o fărâme. Rămase drept, simţindu-şi capul vuind de urletul monoton care pentru el avea o frumuseţe sublimă, şi-şi urmări duşmanii împrăştiindu-se în goană şi urlând.

Un bărbat se opri în mijlocul flăcărilor şi făcu o întoarcere. Era Swing. Avea faţa contorsionată de spaimă şi disperare. Răcni ceva – apoi încă o dată, mai tare – însă fiind mărunt, departe, Mallory ne reuşi să-l audă. Clătină însă încet din cap.

Apoi Swing ridică arma. Mallory observă, cu un surâs de plăcută surprindere, trăsăturile cunoscute ale unei carabine Cutts-Maudslay. Swing ţinti, rămase nemişcat şi apăsă pe trăgaci. Un ţiuit fluid, ca un cântec dulce, îl învălui pe Mallory, urmat de un pocnet, când glonţul perforă acoperişul undeva în spatele lui. Mişcându-şi braţele cu o graţie admirabilă şi firească, Mallory ridică puşca, ochi şi trase. Swing se răsuci şi căzu lat, cu faţa în jos. Arma, încă între mâinile lui, îşi continuă tresăltarea acţionată de resorturi, chiar şi după ce încărcătorul se goli de cartuşe.

Mallory privi cu oarecare nepăsare cum Fraser, sărind printre mărfurile aprinse şi răsturnate cu agilitatea unui păianjen, se apropie cu pistolul armat de anarhistul prăbuşit. Îi puse cătuşele la mâini şi, ca pe un sac, îl aruncă pe umăr.

Pe Mallory îl usturau ochii. Fumul din depozitul cuprins de flăcări se aduna dedesubtul acoperişului distrus. Privi în jos, clipi ca să-şi limpezească ochii şi-l văzu pe Tom ajutându-l pe Brian,

care şchiopăta, să coboare. Cei doi i se alăturară lui Fraser, care făcu un semn autoritar. Mallory surâse, coborî şi porni în urma lor. Cei trei fugiră apoi printre flăcările dezlănţuite, care cuprindeau totul, iar Mallory păşi energic după ei.

Catastrofa doborâse fortăreaţa lui Swing, transformând-o într-un vulcan ce scuipa sfărâmături de cărămizi. Cuiele ascuţite ale tocului rupt loveau pavajul, însă Mallory păşea fericit într-o Londră renăscută.

Scăldată de torentele ploii purificatoare.

***

Pe data de 12 aprilie 1908, la vârsta de optzeci şi trei de ani, Edward Mallory a decedat în locuinţa sa din Cambridge. Condiţiile exacte ale morţii sale au rămas neelucidate, întrucât s-au luat măsurile necesare pentru a păstra decenţa, absolut obligatorie, fiind vorba de dispariţia unui fost Preşedinte al Societăţii Regale. Jurnalul personal al Doctorului George Sandys conţine indicii că marele savant ar fi murit din pricina unei hemoragii cerebrale, Sandys a mai remarcat, din motive cunoscute doar lui, că decedatul fusese surprins de moarte purtând un set de lenjerie intimă din elastic, şosete cu jartiere şi pantofi de lac din piele, legaţi cu funde impecabile.

Doctorul, un om minuţios, a mai remarcat un obiect descoperit sub barba lungă şi albă a decedatului. La gâtul acestuia, pe un lanţ din oţel fin, era agăţat un inel vechi cu sigiliu, aparţinând unei doamne, care purta însemnele familiei Byron şi motoul CREDE BYRON. Adnotările cifrate ale doctorului constituie singurele dovezi cunoscute privind acest dar, probabil oferit în semn de recunoştinţă. După toate aparenţele, Sandys a confiscat inelul, cu toate că un catalog complet al obiectelor sale personale, alcătuit după moartea lui, survenită în 1940, nu menţionează prezenţa acestuia.

În testamentul lui Mallory, de altfel un document complicat, de o precizie fără reproş, nu se face nicio referire la respectivul inel.

***

Să ni-l închipuim pe Edward Mallory în biroul său din căminul elegant situat în Cambridge. Este târziu. Marele paleontolog şi-a schimbat de mult doctrinele catastrofice radicale de tinereţe,

abandonând cu delicateţe ideea că Pământul nu ar avea mai mult de trei sute de mii de ani vechime – aprecierile făcute cu ajutorul carbonului radioactiv dovedind cu totul altceva. Pentru Mallory este îndeajuns că teoria catastrofismului s-a arătat a fi un drum fericit care l-a condus la aflarea unor adevăruri geologice esenţiale şi i-a adus cel mai mare triumf personal: descoperirea, în 1865, a derivei continentelor.

Mai mult decât brontozaurul, mai mult decât oule de ceratops găsite în Deşertul Gobi, acest salt uimitor făcut de intuiţia sa i-a asigurat o faimă nemuritoare.

Mallory, care doarme puţin, se aşază la un birou japonez curbat, din imitaţie de fildeş. Dincolo de perdelele date în lături, becuri incandescente strălucesc în spatele ferestrelor policrome, cu model abstract, ale celui mai apropiat vecin. Casa vecinului, la fel ca aceea a lui Mallory, reprezintă o dezlănţuire meticulos orchestrată de forme organice, având acoperişul acoperit cu ţiglă iridescentă din ceramică de forma unor solzi de balaur – stilul dominant în arhitectura modernă engleză, deşi curentul îşi trage originile din Catalonia, o prosperă republică de la începutul secolului.

Mallory a anulat recent o pretins clandestină întrunire a Societăţii Luminii. Ca Ierarh suprem al acestei fraternităţi pe cale de dispariţie, în această seară poartă îmbrăcămintea oficială cuvenită funcţiei. Odăjdiile din lână de culoare mov regal sunt tivite cu stacojiu. O fustanelă indigo lungă până la podea, făcută din mătase artificială, tivită în acelaşi stil, este decorată cu benzi concentrice de pietre semipreţioase. Şi-a pus deoparte o coroană înaltă din metal placat cu aur şi împodobită cu mărgele, alături de un guler făcut din solzi auriţi ce se suprapun; amândouă se odihnesc pe un mic pupitru de imprimare.

Îşi pune ochelarii cu gesturi complicate, umple pipa cu tutun, o aprinde. Secretarul său, Cleveland, este un om extrem de ordonat şi minuţios, şi i-a lăsat două teancuri cu documente, aşezate grijuliu pe tăblia biroului, ambele introduse în dosare din carton care se închid cu cleme de alamă. Un teanc stă de-a dreapta lui, celălalt, de-a stânga, şi nu se poate preciza pe care dintre ele îl va alege.

Preferă teancul din stânga. Este un raport tipărit de Maşinărie, sosit de la un ofiţer vârstnic ce ar face parte din Meirokusha, o fraternitate faimoasă de oameni de ştiinţă japonezi, care slujeşte, nu tocmai întâmplător, drept cel mai avansat pinten oriental al Societăţii Luminii. Textul exact al raportului nu poate fi găsit în Anglia, ci este păstrat la Nagasaki, împreună cu nişte adnotări care dovedesc că a fost telegrafiat Ierarhului pe canalele obişnuite la data de 11 aprilie. Textul arată că Meirokusha, suferind o scădere serioasă a numărului de membri şi de o crescândă lipsă de participare, a votat să amâne sine die orice alte întruniri. Documentul este însoţit de o notă de plată minuţioasă pentru băuturi răcoritoare şi chitanţele de chirie pentru un mic apartament situat la etajul unui imobil din Seiyoken, deasupra unui restaurant din cartierul Tsukiji din Tokio.

Deşi această veste nu vine cu totul pe neaşteptate, Lord Mallory este cuprins de o senzaţie de amărăciune şi dezamăgire. Firea sa, clocotitoare chiar şi în momentele fericite, s-a accentuat o dată cu vârsta; indignarea se transformă treptat în furie deznădăjduită.

O arteră plesneşte.

Lanţul de evenimente se opreşte aici.

Alege dosarul din dreapta. Este mai gros decât cel din stânga, iar acest lucru îl intrigă. Cuprinde un raport de lucru redactat de o expediţie paleontologică a Societăţii Regale pe coasta vestică a Canadei. Încântat de nostalgia renăscută a zilelor de odinioară petrecute în expediţie, studiază raportul cu atenţie.

Activitatea chinuitoare a omului de ştiinţă modern nu poate fi cu totul diferită de cea de pe vremea sa. Savanţii britanici au zburat spre interiorul continentului pornind din înfloritoarea metropolă numită Victoria şi, fără să se grăbească, au călătorit de la o bază luxoasă situată în satul de coastă Vancouver, cu un vehicul, până în zona muntoasă. Şeful expediţiei, dacă i se poate acorda acest titlu, este un tânăr absolvent de la Cambridge, pe nume Morris, pe care Mallory şi-l aminteşte ca pe un bărbat ciudat, cu părul lung şi buclat, căruia îi place să poarte cape din catifea şi pălării moderniste, foarte îngrijit lucrate.

Straturile ce urmează a fi studiate provin din Cambrian, marnă de culoare închisă, având calităţi aproape litografice. Se pare că sunt înţesate cu o serie de forme complicate, rămăşiţe strivite, subţiri cât foaia de hârtie, ale unei faune vechi de nevertebrate. Specialist în vertebrate, Mallory începe să-şi piardă interesul; consideră că a văzut mai mulţi trilobiţi decât oricare altul şi, într-adevăr, greu a găsit cu cale să se entuziasmeze la vederea unei piese care să aibă sub cinci centimetri lungime, cea ce e mai grav, limbajul raportului îl şochează ca fiind neştiinţific, marcat de un aer nepotrivit de entuziasm radical.

Întoarce planşele.

Pe prima dintre ele apare o formă care posedă cinci ochi. În locul gurii are o protuberanţă lungă, cu gheare.

Mai există ceva fără picioare, asemănător unui calcan, numai lobi şi substanţă gelatinoasă, cu o gură plată, plină de colţi care nu muşcă, pentru că stă închisă.

Mai apare o creatură ale cărei picioare sunt paisprezece ţepuşe ascuţite, ceva care nu are cap, ochi, stomac, prezentând, în schimb, şapte guri minuscule, ca nişte cleştişori, fiecare dintre ele situată la capătul unei tentacule flexibile.

Aceste specimene nu au legătură cu nicio creatură cunoscută, existentă în vreo epocă istorică.

Un val de sânge şi uimire creşte în capul lui Mallory. În mintea lui, vălmăşagul de înţelesuri începe să se clarifice, devenind treptat o lumină stranie şi atotputernică, un zbor rapid şi extatic spre înţelegerea deplină, tot mai orbitoare, mai clară, mai apropiată…

Prăbuşindu-se în faţă, se loveşte cu capul de tăblia mesei. Apoi lunecă pe spate la picioarele scaunului, cu membrele fără vlagă, încă plutind, învăluit în sclipirea revelaţiei, în lumina cumplitei cunoaşteri, împingând, forţând graniţele realităţii – o cunoaştere ce moare pentru a se naşte.

A CINCEA RECAPITULARE

OCHIUL ATOATEVĂZĂTOR

O după-amiază în Strada Horseferry, la 12 noiembrie 1855, imagine luată de A.G.S. Hullcoop de la Departamentul de Antropometrie Criminală.

Obturatorul aparatului Talbot „Excelsior” al lui Hullcoop a imortalizat unsprezece bărbaţi coborând scările late de la intrarea în Biroul Central de Statistică. Focalizarea îl descoperă pe Hullcoop, cu un binoclu puternic, ascuns pe coama acoperişului clădirii unei edituri din Strada Holywell.

Cel mai important dintre cei unsprezece este Laurence Oliphant. Pe sub borurile negre ale pălăriei, ochii lui sunt calmi şi ironici.

Având suprafeţe mate, jobenele creează un motiv vertical repetitiv, obişnuit imaginilor acelei perioade.

Ca şi ceilalţi, Oliphant poartă o redingotă de culoare închisă peste pantalonii strâmţi de o nuanţă mai deschisă. La gât are înfăşurat un fular înalt din mătase neagră. Efectul preponderent este de demnitate şi solemnitate, deşi ceva din atitudinea lui Oliphant reuşeşte să sugereze pasul relaxat al celui care practică un sport.

Ceilalţi bărbaţi sunt avocaţi, funcţionari ai Biroului, un reprezentant din conducerea Uzinelor Colgate. În spatele lor, deasupra străzii Horseferry, ţâşnesc cablurile din cupru smolit ale telegrafului instituţiei.

Procedurile de creştere a rezoluţiei scot în evidenţă că formele neclare care punctează aceste cabluri sunt porumbei.

Cu toate că după-amiaza e neobişnuit de luminoasă, Oliphant, un vizitator frecvent al Biroului, îşi deschide umbrela. Jobenul reprezentantului de la Colgate evidenţiază virgula prelungă, de culoare albă, a unui găinaţ de porumbel.

***

Oliphant stătea singur în mica antecameră care, prin intermediul unei uşi cu geam vitrat, era legată de un cabinet

medical. Pe pereţii de culoare gălbuie atârnau diagrame colorate ale ravagiilor provocate de boli cumplite. Un corp de bibliotecă era înţesat de cărţi medicale cu cotoare spălăcite de vreme. Mai erau strane din lemn sculptat care proveneau probabil de la vreo biserică dărâmată şi o scoarţă din lână vopsită aşezată în mijlocul podelei.

Aruncă o privire la o cutie din lemn de mahon, plină cu instrumente, şi la un uriaş rulou de fitil, care-şi aveau locul lor cuvenit pe un raft.

Cineva îl chemă pe nume.

Prin geamul uşii cabinetului medical văzu o faţă. Palidă, cu şuviţe de păr negru şi umed lipite de fruntea proeminentă.

— Collins, rosti el.

„Căpitanul Swing.” Şi alte chipuri, zeci, feţele celor dispăruţi, nume şterse din memorie.

— Domnul Oliphant?

Doctorul McNeile îl măsură din cadrul uşii. Oarecum stânjenit, Oliphant se ridică de pe bancheta din lemn, netezindu-şi redingota cu gesturi mecanice.

— Vă simţiţi bine, domnule Oliphant? Aţi avut o expresie extrem de ciudată adineauri.

Zvelt, McNeile avea barba bine îngrijită, părul castaniu închis şi ochii atât de deschişi la culoare, încât sugerau transparenţa.

— Eu sunt bine, mulţumesc, doctore McNeile. Dar dumneata?

— Foarte bine, mulţumesc. Apar unele simptome extrem de interesante, domnule Oliphant, ca urmare a recentelor evenimente. Am în tratament un domn care stătea la etajul unui omnibuz, în strada Regent, când vehiculul a fost izbit în plin, din lateral, de un automobil cu abur care se deplasa cu o viteză ce a fost apreciată la aproximativ treizeci de kilometri pe oră!

— Serios? Ce îngrozitor…

Spre groaza lui Oliphant, McNeile îşi frecă mâinile lungi şi palide.

— Nu s-a constatat niciun traumatism *fizic* evident ca rezultat al coliziunii. *Nimic.* Absolut niciunul. Îl ţintui pe Oliphant cu ochii lui sclipitori, aproape lipsiţi de culoare. În urma accidentului am observat insomnie, un început de depresie, episoade minore de amnezie, numeroase simptome asociate îndeobşte cu isteria

latentă. McNeile surâse, schiţând un rictus fugar de triumf. Domnule Oliphant, am mai observat o suferinţă remarcabil de pură, mai precis, o progresie clinică a bolii de coloană datorată metroului!

McNeile îl făcu să se aplece pe Oliphant pentru a putea trece pe uşa scundă în camera frumos lambrisată, dotată cu câteva dispozitive electromagnetice ameninţătoare. Oliphant îşi scoase redingota şi vesta, aranjându-le pe un raft din mahon.

— Cât despre… „crizele” dumneavoastră, domnule Oliphant?

— Niciuna, mulţumesc, de la ultimul tratament.

Oare era adevărat? Greu de spus.

— Iar somnul v-a fost netulburat?

— Aşa aş zice. Da.

— Vreun vis remarcabil? Viziuni în stare de veghe?

— Nu.

McNeile îl fixă cu ochii spălăciţi.

— Prea bine.

Simţindu-se de-a dreptul ridicol cu bretelele la vedere şi cu cămaşa scrobită, Oliphant urcă pe „masa de manipulare” a doctorului McNeile, o piesă de mobilier articulată în mod curios, care aducea în egală măsură cu un şezlong şi cu un instrument de tortură. Diferitele segmente ale aparatului erau tapisate cu brocart rigid, având un model creat de Maşinărie, neted şi rece la atingere. Oliphant încercă să-şi găsească o poziţie mai comodă; McNeile îi zădărnicea orice strădanie, fiindcă răsucea ba una, ba alta dintre roţile metalice.

— Va rog să staţi nemişcat, îi recomandă McNeile.

Oliphant închise ochii.

— Individul acela, Pocklington… spuse McNeile.

— Poftim?

Oliphant deschise ochii. McNeile stătea deasupra lui, fixând o spirală din fier de un braţ reglabil.

— Pocklington. Se străduie să obţină recunoaşterea pentru eradicarea holerei din Limehouse.

— Numele mi-e necunoscut. E medic?

— Nici pe departe. Tipul e *mecanic de uzină.* Pretinde că a pus capăt holerei prin simpla manevră de a fi scos mânerul unei pompe de apă a reţelei municipale.

McNeile fixa într-o priză un cablu din cupru izolat.

— Regret, dar nu prea înţeleg.

— Nici nu-i de mirare, domnule! Individul ori e nebun, ori şarlatan de cea mai joasă speţă. A scris în *Times* că holera nu e decât rezultatul apei contaminate.

— Şi crezi că e cu totul implauzibil?

— Cu totul contrar oricărei teorii medicale. McNeile se apucă să conecteze cel de-al doilea conductor din cupru. Vedeţi dumneavoastră, acest Pocklington e un fel de favorit al Lordului Babbage. A fost angajat să remedieze defecţiunile de ventilaţie ale trenurilor pneumatice.

Percepând nuanța de invidie din glasul lui McNeile, Oliphant avu un vag sentiment de satisfacţie dispreţuitoare. Vorbind la funeraliile de stat organizate lui Byron, Babbage îşi exprimase regretul că medicina modernă rămânea mai mult o artă decât o ştiinţă. Cuvântarea fusese publicată în cele mai multe ziare, desigur.

— Vă rog să închideţi ochii, nu cumva să vă rănească vreo scânteie.

McNeile îşi trase pe mâini o pereche de mănuşi mari, din piele scorţoasă. Apoi conectă cablurile din cupru la o puternică baterie voltaică. În cameră se făcu simţit din plin mirosul straniu produs de descărcările electrice.

— Încercaţi, vă rog, să staţi relaxat, domnule Oliphant, ca să uşuraţi inversarea polarităţii!

***

Strada Half-Moon era iluminată de o lampă Webb, o coloană corintică subţiată la capăt, alimentată cu gaz provenit din fermentarea gunoaielor. Ca şi restul lămpilor de acelaşi tip, rămăsese stinsă în perioada stării de urgenţă din vară, de teama scurgerilor de gaz şi a exploziilor. Adevărat, se înregistraseră cel puţin zece explozii care sfârtecaseră pavajul, majoritatea atribuite gazelor ce alimentau lămpile Webb. Lord Babbage era un sprijinitor declarat al metodei Webb; drept urmare, orice şcolar ştia că metanul produs din baliga provenită de la o singură vacă era suficient pentru a acoperi nevoile zilnice de încălzire, iluminat şi gătit ale unei familii medii.

Apropiindu-se de faţada în stil georgian a casei sale, aruncă o privire la lampă. Lumina ei era un alt semn evident al revenirii la normalitate, dar semnele nu-i mai ofereau mare mângâiere. Cataclismul, fizic, dar mai ales social, trecuse, desigur, însă moartea lui Byron declanşase valuri succesive de instabilitate; Oliphant şi le imagină lărgindu-se asemeni undelor dintr-un lac, suprapunându-se altora care porneau din puncte mai obscure de impact, creând zone de turbulenţă cumplit de imprevizibile. O asemenea situaţie era reprezentată de afacerea Charles Egremont şi de actuala vânătoare de vrăjitoare după ludditi.

Profesional vorbind, Oliphant ştia cu certitudine că mişcarea luddită dispăruse; în ciuda celor mai îndărătnice eforturi ale câtorva anarhişti demenţi, tulburările petrecute la Londra în vara ce trecuse nu evidenţiaseră un program coerent sau bine pus la punct. Toate aspiraţiile fireşti ale clasei muncitoare fuseseră subsumate cu succes de doctrina radicalilor. În perioada cât fusese în putere, Byron temperase actul de justiţie cu spectacole bine dramatizate de clemenţă. Liderii de început ai mişcării luddite care făcuseră pace cu radicalii erau acum conducători spilcuiţi şi înstăriţi ai sindicatelor şi breslelor profesionale. Unii ajunseseră industriaşi bogaţi – deşi liniştea lor sufletească era grav tulburată de acţiunile sistematice de dezgropare a vechilor convingeri pe care le practica Egremont.

Un al doilea val de luddism apăruse în furtunoşii ani patruzeci, de astă dată ţintind direct în radicali, având un program de revendicări populare şi manifestând o înclinaţie disperată către violenţă. Dar mişcarea se destrămase într-o puzderie de trădări interne şi spiritele cele mai îndrăzneţe, precum Walter Gerard, avuseseră trista soartă de a fi judecate şi pedepsite în piaţa publică. În prezent, grupuri ca Pisicile Iadului din Manchester, din care făcuse parte şi Michael Radley când era copil, erau doar nişte bande de adolescenţi, neanimate de scopuri politice. Influenţa Căpitanului Swing se mai făcea uneori resimţită în Irlanda rurală sau chiar în Scoţia, dar Oliphant punea asta pe seama politicii agricole a radicalilor, care rămăsese în urmă faţă de strălucirea celei din domeniul industrial.

Ba nu, gândi el, când Bligh, simţindu-i prezenţa, îi deschise uşa, spiritul lui Ned Ludd nu prinsese în ţară, dar cum trebuia să interpreteze furibunda campanie declanşată de Egremont?

— Bună seara, domnule.

— Bună seara, Bligh.

Îi dădu jobenul şi umbrela.

— Bucătarul a pregătit o friptură rece, domnule.

— Foarte bine. O să mănânc în birou.

— Vă simţiţi bine, domnule?

— Da, mulţumesc.

Magneţii lui McNeile ori masa diavolească de manipulare îi stârnise dureri de spate. McNeile îi fusese recomandat de Lady Brunel, care susţinea că, în cursul deosebitei lui cariere, soţul ei suferise prea multe şocuri la coloana vertebrală din cauza călătoriilor cu trenul sau metroul, în vremea din urmă, doctorul McNeile îi descoperise lui Oliphant „crize numinoase”, după cum insista să le numească, o suferinţă în care se considera că polaritatea magnetică a vertebrelor pacientului fusese inversată de traumatisme. Ideea lui McNeile era că suferinţa putea fi lecuită prin aplicarea curenţilor electromagnetici, motiv pentru care Oliphant făcea vizite săptămânale la cabinetul din strada Scot’s Harley. Manevrele lui McNeile îi reaminteau lui Oliphant de interesul bolnăvicios al tatălui său faţă de mesmerism.

Oliphant senior, fiind iniţial Procurorul General din Cape Colony, fusese mai apoi numit Preşedintele înaltei Curţi de Justiţie în Ceylon. Ca urmare, Oliphant fusese educat în particular şi aşa se face că pregătirea sa rămăsese fragmentară. Ei îi datora exprimarea fluentă în limbi moderne şi desăvârşita ignoranţă în privinţa limbilor greacă şi latină. Părinţii săi fuseseră evanghelici de un tip deosebit de excentric şi, chiar dacă el ducea mai departe, oarecum în secret, anumite trăsături ale credinţei lor, îşi amintea cu o groază stranie experienţele făcute de tatăl său: baghete din fier, sfere din cristal.

Dar oare cum se adaptase Lady Brunel la viaţa de soţie a Primului-Ministru? se întrebă el, în vreme ce urca scările mochetate.

Rana căpătată în Japonia începu să-l sâcâie când strânse balustrada între degete.

Scoţând din buzunarul redingotei o cheie tip Maudsley, cu trei canturi, descuie uşa biroului său. Bligh, care deţinea singurul duplicat al cheii, aprinsese gazul şi aranjase cărbunii în sobă.

Ferestrele triple şi boltite ale biroului placat cu lemn de stejar dădeau spre parc. O masă de sufragerie foarte veche şi sobră, care se întindea pe lungimea unui perete, îi slujea de birou. Un scaun foarte modem, pe rotile din sticlă, migra de obicei în jurul mesei, după cum activitatea îi impunea deplasarea de la un maldăr de dosare la altul şi înapoi. În peregrinările zilnice ale scaunului, rotilele începuseră să roadă ţesătura de lână a covorului albastru de Axminster.

Trei aparate pentru primirea de telegrame, marca Colt & Maxwell, protejate sub clopote din sticlă, dominau capătul dinspre fereastră, iar benzile lor de hârtie încolăcită se adunau în nişte coşuri din sârmă aranjate pe covor. Tot acolo se găsea şi un emiţător acţionat cu arc, precum şi un perforator de bandă pentru codificarea mesajelor, care intrase de curând în dotarea Guvernului. Diferitele cabluri ale acestor dispozitive, învelite în manşoane strâns ţesute din mătase, şerpuiau până la un inel cu bolţ având decoraţii florale, stăteau suspendate de lavaliera centrală, de unde descriau un arc până la o placă din alamă lustruită purtând însemnele Serviciului Poştal, care era fixată în lambriuri.

Unul dintre receptoare începu imediat să ţăcăne. Se îndreptă către celălalt capăt al mesei şi citi mesajul pe măsură ce ieşea din partea inferioară a aparatului.

FOARTE OCUPAT CU RESPECTIVA INCORECTITUDINE DAR DE ACORD CU VIZITA STOP WAKEFIELD ÎNCHEIAT

Bligh intră aducând o tavă cu friptură rece de berbec şi sos de muştar.

— V-am adus şi o sticlă de bere slabă, domnule, spuse el, aşezând un şervet şi tacâmuri pe o porţiune a mesei, care stătea mereu liberă pentru servirea mesei.

— Mulţumesc, Bligh.

Oliphant ridică banda cu mesajul lui Wakefield pe vârful unui deget şi o lăsă să alunece în coşul din sârmă.

Bligh turnă berea, apoi plecă ducând tava şi sticla goală, din ceramică. Oliphant deplasă scaunul cu rotile în jurul mesei şi-şi întinse muştarul de Branston pe friptură. Ţăcănitul unuia dintre cele trei receptoare îi întrerupse cina solitară, făcându-l să tresară. Aruncă o privire către capătul mesei şi văzu banda începând să se desfăşoare din aparatul aşezat în dreapta. Cel din stânga, pe care tocmai sosise invitaţia la masa de prânz din partea lui Wakefield, era pus pe numărul său personal. În dreapta primea mesaje cu probleme poliţieneşti, de la Betteredge sau Fraser. Lăsând deoparte cuţitul şi furculiţa, se ridică.

Urmări mesajul ce ieşea prin fanta metalică.

CU PRIVIRE LA F B SUNTEŢI INVITAT IMEDIAT STOP FRASER ÎNCHEIAT

Din buzunarul redingotei îşi scoase ceasul de vânătoare de fabricaţie germană, care îi aparţinuse tatălui său, pentru a-şi nota ora. Punându-l deoparte, atinse cupola din sticlă care adăpostea telegraful de recepţie aşezat în poziţie centrală. Pe acela nu mai primise niciun mesaj de la moartea Primului-Ministru.

***

Adresa unde îl depuse birja era în Brigsome's Terrace, o stradă ce pornea dintr-un bulevard de felul celor pe care antreprenorii din domeniul construcţiilor l-ar fi vrut cu orice preţ să treacă drept prin East London, o zonă veche şi încă în mare măsură puţin explorată.

Strada în sine, socoti Oliphant imediat ce coborî din birjă, era mărginită de cel mai jalnic grup de clădiri pe care-l văzuse vreodată ridicat din cărămidă şi mortar. Era aproape sigur că antreprenorul care se ocupase de aceste zece case înfiorătoare, cu aspect de puşcărie, se spânzurase în dosul uşii de la salonul vreunei taverne din împrejurimi, înainte ca lamentabila lui operă să fi fost finisată. Străzile parcurse de birjă până aici păreau cele tipice în vremuri ca aceasta – fiindcă toate bulevardele se încăpăţânau să rămână necunoscute pietonului obişnuit care circulă doar ziua. Cădea o ploaie cu stropi fini, iar Oliphant

regretă pe dată că nu acceptase impermeabilul pe care Bligh i-l oferise la uşă, înainte de plecare. Cei doi bărbaţi care îl aşteptau în faţa casei cu numărul 5 purtau nişte obiecte de îmbrăcăminte din bumbac cernit, negre şi lungi, amintind de mantii. Oliphant ştia că pelerinele acelea, o invenţie recentă a celor de la New South Wales, fuseseră foarte apreciate în Crimeea şi reprezentau mijlocul cel mai potrivit pentru a ascunde arme de tipul celor pe care cei doi sigur le aveau asupra lor.

— Biroul Special, spuse Oliphant, urcând treptele, pe lângă oamenii de pază.

Timoraţi de accent şi ţinută, îl lăsară să treacă nestingherit. Trebuia să-i raporteze lui Fraser acest aspect.

Intră în casă şi se trezi într-un salonaş iluminat de o puternică lampă cu carbid, aşezată pe un trepied, a cărei lumină de un alb orbitor era amplificată de un disc concav din metal lustruit. Încăperea era mobilată cu rămăşiţe salvate din ruinele lăsate de nobilime. Văzu o pianină şi un şifonier mult prea mare pentru dimensiunile camerei. Acesta din urmă, prin ornamentele aurite şi murdare, i se păru de o opulenţă patetică. Un petic de covor de Bruxelles, ros până la urzeală, cu un desen sufocat de trandafiri şi crini, era înconjurat de un deşert de preşuri a căror culoare se ştersese. Perdele brodate acopereau ferestrele ce dădeau spre Brigsome’s Terrace. În apropierea geamurilor, stăteau atârnate două coşuri din sârmă, doldora de plante amintind, ca specie, de cactuşi, care, plini de ţepi, crescuseră de-a valma şi aveau aspectul unor păianjeni cu picioarele în sus.

Oliphant simţi un miros înţepător, mai pătrunzător decât duhoarea de carbid.

Betteredge apăru din partea din spate a casei. Purta o pălărie tare, cu calotă înaltă, care-l făcea să pară un american desăvârşit, astfel că risca să fie lesne confundat cu vreunul dintre agenţii operativi pe care-i conducea zi de zi. Foarte probabil ca efectul, mergând până la ghetele din piele cu pliurile laterale prevăzute cu benzi elastice, să fi fost căutat în mod deliberat. Cu totul neobişnuit, avea pe faţă o expresie de nelinişte şi gravitate.

— Îmi asum toată răspunderea, domnule, se bâlbâi el. Se întâmplase ceva deosebit de grav. Domnul Fraser vă aşteaptă, domnule. Nimic nu a fost mişcat din locul său.

Oliphant se lăsă condus afară din cameră şi pe nişte scări primejdios de abrupte. Ajunseră într-un hol pustiu, iluminat de o altă lampă cu carbid. Adevărate continente în expansiune, alcătuite din salpetru, se lăţeau pe pereţii goi, doar tencuiţi. Mirosul de ars era mai puternic.

Mai trecură de o uşă, intrând într-o lumină şi mai orbitoare, unde Fraser, îngenuncheat în apropierea unui cadavru răsfirat pe podea, ridică spre el o figură mohorâtă. Fraser lăsă impresia că avea ceva de spus; cu un singur gest, Oliphant îl făcu să tacă.

Prin urmare, de aici venea putoarea. Pe un cufăr de călătorie, vechi de când lumea, se găsea o modernă maşină de gătit cu gaz, de felul celor pentru ieşirile la iarbă verde, al cărei recipient metalic pentru combustibil strălucea ca oglinda. Pe grătarul ei se odihnea o tigaie înnegrită, din fontă. Ceea ce fusese pus la gătit în acest vas ajunsese acum o masă de resturi carbonizate, emanând o duhoare amăruie.

Îşi îndreptă atenţia asupra cadavrului. Bărbatul fusese un uriaş; camera fiind de mici dimensiuni, trebui să facă un pas mare ca să treacă peste braţele lui, întinse în lături. Oliphant se aplecă să cerceteze trăsăturile contorsionate, ochii care îşi pierduseră strălucirea vieţii. Se ridică şi rămase faţă în faţă cu Fraser.

— Ce concluzie preliminară ai tras?

— Îşi încălzea nişte fasole de la conservă, răspunse Fraser. Mânca direct din tigaie. Folosind asta. Cu vârful pantofului, arătă către o lingură de bucătărie al cărei email albastru era ciobit. Îndrăznesc a spune că era singur. Cred că a ingurgitat mai bine de o treime din mâncare până să-l răpună otrava.

— Otrava asta, spuse Oliphant, scoţându-şi cutia cu trabuce şi un cuţitaş din buzunar, ce crezi că a fost?

Scoase un trabuc, îi tăie capul şi-l perforă.

— Ceva puternic, după aspectul cadavrului.

— Da, îl aprobă Oliphant. Solid bărbat.

— Domnule, interveni Betteredge, n-ar fi rău să vă uitaţi la asta.

Îi arătă un cuţit foarte lung, băgat într-o teacă din piele pătată de sudoare. De teacă atârna un fel de ham. Mânerul armei era confecţionat dintr-un corn de animal, având apărătoarea din alamă. Betteredge îl scoase din apărătoare. Semăna cu un pumnal marinăresc, dar avea o singură parte tăioasă şi o ciudată curbură inversă la vârf.

— La ce slujeşte partea din alamă de lângă mâner? vru să ştie Oliphant.

— Pentru a para lovitura adversarului, explică Fraser. Material slab. Se agaţă în tăiş. Treabă americană.

— Numele fabricantului?

— Nu apare, domnule, spuse Betteredge. După cum arată, a fost făcut manual de vreun fierar.

— Arătaţi-i pistolul, sugeră Fraser.

Betteredge vârî cuţitul în teacă şi îl aşeză pe cufărul de călătorie. Scoase un revolver greu de sub haină.

— Franco-mexican, spuse el, cu un glas care semăna cu al unui vânzător de arme, Ballester-Molina; se armează automat, chiar după primul foc.

Oliphant ridică întrebător din sprâncene.

— Folosit în armată?

Pistolul avea o înfăţişare destul de rudimentară.

— Armă ieftină, spuse Fraser, aruncând o privire către Oliphant. Făcută special pentru războiul din America, evident. Poliţia metropolitană confiscă astfel de jucării de la marinari. În ultima vreme au apărut cam multe.

— Marinari?

— Confederaţi, yankei, texani…

— Texani, repetă Oliphant, şi muşcă din capul trabucului încă neaprins. Trag concluzia că suntem cu toţii de acord că amicul nostru e de această naţionalitate.

— Avea la mansardă un soi de ascunziş, unde se intra printr-o uşă mascată.

Betteredge învelea pistolul în pânza lui mânjită de ulei.

— Îmi închipui că era cumplit de frig acolo, nu?

— Avea pături, domnule.

— Cutia.

— Poftiţi?

— Cutia în care a fost ultima masă a omului, Betteredge.

— Nimic, domnule. N-am găsit-o.

— A lucrat curat, i se adresă Oliphant lui Fraser. Femeia a aşteptat ca otrava să-şi facă efectul, apoi s-a întors să ia dovada.

— Doctorul legist ne va da probele necesare, nu vă fie teamă, îl asigură Fraser.

Detaşarea lui Fraser, prezenţa atât de apropiată a cadavrului şi mirosul pătrunzător de fasole arsă îl făcură pe Oliphant să se simtă cuprins de un acces de greaţă. Se întoarse şi ieşi în hol, unde un alt om de-al lui Fraser regla flacăra lămpii cu carbid. O casă împuţită, pe o stradă respingătoare, care ascundea o afacere cumplit de murdară. Simţi crescând în el un val de ură, o ostilitate furioasă şi deznădăjduită faţă de lumea secretă, cu mersul nocturn şi furişat, cu minciunile ce se înnoadă la nesfârşit, cu zecile de oameni blestemaţi, pierduţi. Când folosi un chibrit pentru a-şi aprinde trabucul, constată că-i tremurau mâinile.

— Domnule, răspunderea…

Betteredge mergea alături de el.

— De data asta, amicul meu de la colţul străzii Chancery nu mi-a vândut tutun de calitate, spuse Oliphant, privind încruntat la capătul trabucului. Trebuie să fii foarte atent cum îţi alegi tutunul.

— Am cercetat clădirea din pod până în subsol, domnule Oliphant. Chiar dacă femeia a locuit aici, n-a lăsat nicio urmă.

— Serios? Şi cui îi aparţine şifonierul acela frumos? Şi cine udă cactuşii? Oare trebuie udaţi? Pesemne că-i aminteau prietenului nostru din Texas de meleagurile natale…

Pufăi hotărât şi coborî scările, avându-l pe Betteredge pe urmele sale, ca pe un pui vioi de setter. Un poliţist cu un aer preţios, de la Antropometrie Criminală, stătea furat de gânduri în faţa pianului, de parcă s-ar fi străduit să-şi amintească o melodie. Dintre diferitele instrumente purtate în valijoara de culoare neagră a acestui domn, cele mai puţin neplăcute la

înfăţişare erau, din câte ştia Oliphant, benzile calibrate din pânză ce slujeau la efectuarea măsurătorilor craniene Bertillon.

— Domnule, spuse Betteredge, după ce antropometristul dispăru pe scările ce duceau la etaj, dacă aveţi senzaţia că eu sunt de vină… Pentru că am pierdut femeia, adică…

— Betteredge, dacă-mi amintesc bine, eu te-am trimis mai devreme la un matineu de la teatrul Garrick, pentru a întocmi un raport despre doamnele acrobate din Manhattan, adevărat?

— Da, domnule…

— Ai văzut trupa la lucru, nu?

— Da, domnule.

— Dar, dă-mi voie să fac o supoziţie, ai văzut-o şi pe *ea* acolo, corect?

— Sigur, domnule! Plus Macroul şi cei doi oameni ai lui!

Oliphant îşi scoase ochelarii şi-i şterse.

— Acrobaţi, Betteredge? Dacă atrag atâţia spectatori, înseamnă că sunt extrem de buni.

— Dumnezeule, se bat cu cărămizi, domnule! Iar femeile aleargă de colo-colo cu picioarele desculţe şi murdare şi, poartă… cum să spun, domnule, eşarfe, ceva străveziu, în loc de straie cuviincioase…

— Şi te-ai distrat, Betteredge?

— Cinstit să fiu, nu, domnule. Semăna cu o pantomimă de la Spitalul de Nebuni, serios. Şi mi-a fost greu, cu atâţia agenţi acolo…

„Macroul” era numele pe care-l dăduseră detectivului agenţiei Pinkerton, un individ cu favoriţi stufoşi, din Philadelphia, şi care se prezenta de cele mai multe ori drept Beaufort Kingsley DeHaven, deşi uneori alegea Beaumont Alexander Stokes. Îi spuneau aşa din cauza felului de mâncare pe care-l consuma aproape invariabil la micul dejun, după cum raportaseră Betteredge şi ceilalţi poliţişti care-l aveau în supraveghere.

De aproape un an şi jumătate, Macroul şi cei doi subordonaţi ai lui deveniseră prezenţe obişnuite la Londra, iar lui Oliphant aceşti oameni i se păruseră extrem de interesanţi, ceea ce constituise un pretext serios pentru a obţine fonduri din partea guvernului. Cu toate că poza convingător ca firmă particulară, organizaţia Pinkerton servea ca instituţie centrală a Statelor

Unite pentru culegerea de informaţii. Având reţele instalate pretutindeni în Statele Confederate, precum şi în Republicile Texas şi California, pinkertonii aveau deseori acces la informaţii de excepţională importanţă strategică.

O dată cu sosirea la Londra a Macroului şi a oamenilor săi, unele voci din Brigada Specială se pronunţaseră în favoarea folosirii unor modalităţi clasice de coerciţie. Oliphant acţionase imediat pentru a anihila astfel de idei, susţinând că foloasele ar fi infinit mai mari dacă americanii ar fi lăsaţi să acţioneze nestingheriţi – sub supraveghere continuă, formulând acest lucru în mod răspicat, atât din partea Brigăzii Speciale cât şi a propriului său Biroul Special din cadrul Ministerului de Externe. Practic vorbind, Biroului Special îi lipsea forţa umană necesară uneia asemenea acţiuni, ceea ce făcuse ca această misiune să le fie încredinţată lui Betteredge şi unui număr de londonezi aproape anonimi, care lucrau cu schimbul pentru asigurarea continuităţii, doar care aveau experienţă în domeniul urmăririlor şi fuseseră aprobaţi personal de Oliphant. Betteredge îi raporta direct lui Oliphant, care studia materialele brute înainte de a le transmite Brigăzii Speciale. Oliphant considera acest aranjament pe deplin mulţumitor; Brigada Specială se abţinuse până acum de la comentarii negative.

Mişcările pinkertonilor evidenţiaseră treptat aspecte minore, dar până atunci nebănuite, privind activităţile lor clandestine. Informaţiile rezultate formau un amestec foarte heteroclit, însă acest lucru era cu atât mai mult pe placul lui Oliphant. După cum îi spusese cu un aer fericit lui Betteredge, pinkertonii vor căpăta un rol echivalent mostrelor geologice scoase din adâncuri. Ei vor sonda lumea subterană, iar Marea Britanie va culege roadele.

Spre neţărmurita sa mândrie, Betteredge descoperise aproape imediat că un anume domn Fuller, singurul funcţionar, cumplit de supraaglomerat, al legaţiei Texasului, era în slujba pinkertonilor. În plus, Macroul dovedise o profundă curiozitate în legătură cu treburile Generalului Houston, mergând până acolo, încât prădase personal proprietatea de la ţară a Preşedintelui texan, acum în exil. La câteva luni după aceea, pinkertonii îl urmăriseră pe Michael Radley, omul care nu se dezlipea de

Houston, a cărui asasinare la hotelul Grand condusese direct la o serie de piste de cercetare pentru Oliphant.

— Şi chiar ai văzut-o pe doamna Bartlett a noastră asistând la spectacolul comunarzilor? Eşti absolut sigur?

— N-am nicio îndoială, domnule!

— Macroul şi ai lui i-au băgat în seamă prezenţa? Ea i-a simţit pe pinkertoni?

— Nu, domnule, se uitau la pantomimă, hohotind şi încurajându-i. Doamna Bartlett s-a strecurat în culise în timpul pauzei! După aceea a stat mai retrasă. Dar a aplaudat.

Betteredge se încruntă.

— Pinkertonii n-au încercat s-o urmărească?

— Nu, domnule!

— Dar tu ai făcut-o.

— Da, domnule. Când spectacolul s-a sfârşit, i-am lăsat pe Boots şi pe Becky Dean să stea cu ochii pe amicii noştri, iar eu am pornit s-o urmăresc singur.

— Mare greşeală ai făcut, Betteredge. Glasul lui Oliphant rămase extraordinar de îngăduitor. Trebuia să-i trimiţi pe ceilalţi doi. Au mult mai multă experienţă, iar filajul făcut în echipă e mai eficient decât de unul singur. Puteai s-o pierzi de o mie de ori. Betteredge încercă să se facă mic. Ori te putea ucide, Betteredge. E o criminală. Înfiorător de pricepută. Se ştie că poartă vitriol asupra ei.

— Domnule, îmi asum întreaga…

— Ba nu, Betteredge. Nici să nu mai aud asta. Tot ea l-a ucis pe Goliatul din Texas. Cu premeditare, neîndoielnic. A avut posibilitatea să-i aducă mâncare, fiindu-i complice, tot astfel cum au procedat şi prietenii ei în noaptea aceea de groază din hotelul Grand… Tot ea i-a adus şi conserva de fasole, înţelegi? Omul era la mâna ei; se ascundea într-o mansardă. Nu mai rămânea decât să otrăvească o conservă.

— Dar de ce s-a întors împotriva lui, domnule?

— Problemă de loialitate, Betteredge. Texanul nostru era un naţionalist fanatic. Patrioţii se aliază până şi cu diavolul în urmărirea idealului naţiunii lor, dar apar şi probleme asupra cărora nu se înţeleg. Pesemne că ea i-o fi cerut să ucidă pe cineva drept serviciu, iar el a refuzat.

Oliphant ştia toate acestea din confesiunea lui Collins; texanul fără nume fusese un aliat arţăgos.

— Individul a iritat-o, i-a stricat planurile, la fel ca regretatul profesor Rudwick. De aceea a avut aceeaşi soartă ca omul pe care l-a asasinat el însuşi.

— Înseamnă că e disperată.

— Tot ce se poate... Dar n-avem niciun motiv să credem că ai alarmat-o când ai urmărit-o până aici.

Betteredge îl privi nedumerit.

— Domnule, când m-aţi trimis să-i văd pe comunarzi, bănuiaţi că ea ar putea fi acolo?

— Nicidecum. Trebuie să-ţi mărturisesc, Betteredge, că mi-am satisfăcut un capriciu. Lord Engels, o cunoştinţă de-a mea, e fascinat de individul acela, Marx, fondatorul Comunei...

— Engels, magnatul produselor textile?

— Exact. Adevărul e că-l fascinează.

— Femeile comunarde, domnule?

— Nu, teoriile domnului Marx în general şi soarta Comunei din Manhattan în special. În realitate, generozitatea lui Friederich a făcut posibil acest turneu.

— Cum, cel mai bogat om din Manchester finanţează spectacolul acesta ieftin?

Betteredge părea sincer tulburat de această veste.

— Da, ciudat lucru. Friedrich e fiul unui înstărit industriaş de pe Rin... În orice caz, aşteptam cu interes raportul tău. Şi, desigur, mă aştept să-şi facă apariţia şi domnul Macrou. Statele Unite nu văd deloc cu ochi buni revoluţia comunistă din Manhattan.

— Una dintre femei a ţinut un fel de, cum să zic, de predică, domnule, înainte de pantomimă, şi-i mergea gura ca o moară! Făcea mereu referire la „legile de fier”.

— Da, ştiu, „Legile de fier ale istoriei”. Totu-i o doctrină fără baze reale. Dar Marx a împrumutat multe elemente ale teoriei lui de la Lord Babbage, cu atât mai mult cu cât, într-o bună zi, doctrina lui va domina întreaga Americă. Starea de greaţă îi trecuse. Dar gândeşte-te numai, Betteredge, Comuna a fost instaurată în cursul unor demonstraţii antirăzboinice care au cuprins întregul oraş, când populaţia a protestat împotriva

serviciului militar obligatoriu din Uniune. Marx şi susţinătorii lui au pus mâna pe putere într-o perioadă de haos, o situaţie oarecum asemănătoare cu nenorocirea pe care am avut-o şi noi vara trecută la Londra. Sigur, noi am ieşit cu bine din situaţia aceasta, în ciuda faptului că l-am pierdut pe Marele nostru Orator chiar în toiul crizei. Succesiunea puterii fără probleme a contat enorm, Betteredge.

— Adevărat, domnule.

Betteredge dădu aprobator din cap, uitând de problema simpatiilor comunarde ale Lordului Engels din cauza sentimentelor patriotice dovedite de Oliphant. Acesta din urmă îşi înăbuşi un suspin şi dori să creadă el însuşi în ele.

***

În drum spre casă, Oliphant moţăi cu capul în piept. Visă, aşa cum se întâmpla mereu, un Ochi omniscient în ale cărui perspective infinite să se rezolve până şi cele mai neînsemnate mistere.

La sosirea acasă, descoperi, spre nefericirea pe care nu reuşi să şi-o mascheze prea bine, că Bligh îi pregătise baia în cada din cauciuc gonflabil, exact aşa cum îi recomandase recent doctorul McNeile. În halat şi cămaşă de noapte, cu papuci brodaţi din blană de cârtiţă, Oliphant o cercetă cu un dezgust resemnat. Scoţând aburi, obiectul era aşezat alături de cada goală care, din porţelan alb şi în perfectă stare, ocupa o bună parte a camerei de baie. Cada din cauciuc era elveţiană, iar căuşul moale şi negru stătea acum întins şi curbat din cauza marii cantităţi de apă pe care o conţinea. Sprijinindu-se pe un cadru complicat din lemn de tec lăcuit cu negru, era legată de ţeava de apă caldă cu un furtun ca un vierme şi mai avea câteva robinete din ceramică.

Îşi scoase halatul, cămaşa de noapte, apoi abandonă papucii, după care păşi de pe plăcile din marmură de formă octogonală ale pardoselii în burdihanul cald şi moale. Acesta aproape că se răsturnă când se chinui să rămână în şezut. Materialul elastic, sprijinit din toate părţile de cadru, ceda înfiorător sub pasul lui. Iar obiectul era oribil prin modul în care îi încorseta fesele. Potrivit recomandărilor doctorului McNeile, trebuia să stea întins vreme de un sfert de ceas, cu capul rezemat de perna mică şi

gonflabilă din pânză cauciucată care fusese furnizată tocmai în acest scop de către fabricant. McNeile susţinea că fonta din care era făcută cada smălţuită cu porţelan împiedica încercările fireşti ale coloanei vertebrale de a reveni la polaritatea sa magnetică perfectă. Oliphant îşi schimbă atent poziţia şi se strâmbă din cauza senzaţiei obscene pe care i-o dădea cauciucul când se lipea de piele.

Într-un coşuleţ din lemn de bambus, fixat de marginea căzii, Bligh îi pusese la îndemână un burete, piatră ponce şi un săpun franţuzesc. Nici lemnul de bambus, presupuse Oliphant, nu avea proprietăţi magnetice. Gemu, apoi luă buretele şi săpunul şi începu să se spele.

Scăpat de treburile presante de peste zi, Oliphant întreprinse, după cum îi era obiceiul, un exerciţiu minuţios şi sistematic de trecere în revistă a evenimentelor. Avea o memorie bună de la natură, mult ajutată în tinereţe graţie doctrinei educative aplicate de tatăl său, al cărui aprins interes faţă de mesmerism şi trucurile magice îl iniţiase în tenebroasa disciplină a mnemotehnicii. Aceste calităţi dobândite îi fuseseră de mare folos lui Oliphant de-a lungul vieţii, iar acum le exersa cu o regularitate pe care cândva o rezervase rugăciunilor.

Trecuse aproape un an de când studiase obiectele personale ale lui Michael Radley, în camera 37 de la hotelul Grand.

Radley avusese un cufăr modern care, când era pus în picioare şi desfăcut, combina într-o singură piesă de mobilier un garderob şi un birou. Acesta, împreună cu o cutie de pălării, din piele uzată, şi un sac din pânză cu cadru metalic, slujea drept bagaj ideal pentru un publicist. Oliphant fusese profund dezamăgit de aspectul complicat al dispozitivelor cufărului. Toate acele articulaţii, glisiere, cheutori nichelate şi barete din piele vorbeau despre pregătirile făcute de omul ucis în vederea unor călătorii pe care nu mai apucase să le facă. La fel de patetice se dovediseră şi cele trei seturi de cărţi de vizită tipărite fantezist, cu numărul de telegraf al lui Michael Radley aranjat în stil franţuzesc, rămase toate încă în ambalajul original.

Începuse prin a desface fiecare compartiment, aşezând îmbrăcămintea pe patul de hotel cu o precizie de valet.

Publicistul manifesta o înclinaţie pentru cămăşi de noapte din mătase. În timp ce se ocupa de ele, Oliphant examinase etichetele producătorului şi cele privind recomandările de spălare, întorcând pe dos buzunarele şi trecându-şi degetele de-a lungul cusăturilor şi al căptuşelilor.

Articolele de toaletă ale lui Radley fuseseră ţinute într-o pungă detaşabilă din mătase impermeabilă.

Oliphant cercetase conţinutul acesteia, luând fiecare obiect pe îndelete: un pămătuf de bărbierit din păr de bursuc, un brici care se ascuţea singur, o periuţă de dinţi, o cutie de pudră de spălat dinţii, un burete într-o pungă... Lovise cu mânerul din fildeş al pămătufului în piciorul patului. Deschisese cutia din imitaţie de piele a briciului: lama nichelată sclipea, contrastând cu velurul, de culoare violet, pe care se odihnea. Golise pudra de dinţi pe o foaie de hârtie cu antetul gravat al hotelului. Se uitase în punga buretelui şi nu văzuse nimic altceva.

Sclipirea briciului îi reţinuse atenţia. Azvârlind diferitele lui componente deasupra gulerului scrobit al unei cămăşi de seară, folosise briceagul propriu, ţinut pe lanţul ceasului de buzunar, pentru a desprinde culcuşul din velur de pe cutie. Se desprinsese uşor, dând la iveală o foaie de hârtie obişnuită, împăturită foarte strâns. Pe aceasta, cu creion şi destul de mânjit din cauza deselor ştergeri şi rescrieri, descoperi ceea ce părea a fi începutul unei ciorne de scrisoare. Nedatată, lipsită de numele destinatarului, nu purta nicio semnătură:

Sunt convins că vă amintiţi de cele două discuţii avute în august trec. şi că a doua oară aţi fost amabil şi mi-aţi încredinţat Părerile dvs. Am plăcerea de a vă anunţa că anumite manevre au dus la obţinerea unei versiuni – o vers adevărată a originalului dvs. – despre care sunt încredinţat că poate fi rulată, demonstrându-se astfel că Dovada atât de mult căutată & aşteptată...

Restul foii rămăsese alb, cu excepţia a trei forme rectangulare în creion, care încadrau, scrise cu majuscule, cuvintele ALG, COMP şi MOD.

Drept urmare, ALG, COMP şi MOD se metamorfozaseră într-o fiară cu trei capete, bântuind deseori câmpiile imaginaţiei lui Oliphant. Nu reuşise să descopere sensul aproximativ al acestui cifru, deşi examinase şi transcrierile interogatoriilor luate lui William Collins, astfel că nu reuşise să alunge acea imagine; Alg-Comp-Mod încă rămăsese în fiinţa lui, o himeră cu gât de şarpe şi cap supărător de uman. Faţa lui Radley îi persista în memorie, mort, cu gura căscată, ochii albicioşi ca ceaţa şi trăsăturile reci precum marmura ale Adei Byron, semeaţă şi impasibilă, încadrate de bucle şi inele care erau dovezi de geometrie pură. Dar cel de-al treilea cap, unduindu-se sinuos, scăpa privirii lui Oliphant. Uneori îşi închipuia că faţa îi aparţinea lui Edward Mallory, ambiţioasă şi hotărâtă, exasperant de cinstită; alteori o lua drept chipul drăguţ, veninos, al Florencei Bartlett, învăluit în vapori de vitriol.

Iar în unele cazuri, cum se întâmpla acum, când era prins în îmbrăţişarea sufocantă a băii din cauciuc, glisând încet către tărâmul somnului, acel chip era chiar al său, cu ochii plini de o spaimă pe care n-o putea numi.

***

În dimineaţa următoare, Oliphant dormi până târziu, apoi rămase în pat, unde Bligh îi aduse dosare din birou, ceai tare şi pâine prăjită cu anşoa. Citi un dosar întocmit de Ministerul de Externe în legătură cu un oarecare Wilhelm Stieber, agent prusac ce trecea drept editor de ziar emigrat, pe nume Schmidt. Cu şi mai mult interes lectură şi adnotă un dosar venit din Bow Street ce prezenta în detaliu câteva încercări recente de contrabandă cu muniţii, fiecare dintre cazuri referindu-se la mărfuri cu destinaţia Manhattan. Următorul dosar era alcătuit din copii, executate la Maşinărie, după câteva scrisori sosite din partea unui domn Copeland, din Boston. Domnul Copeland, negustor de cherestea, era în solda guvernului britanic. Scrisorile lui descriau sistemul de forturi care apărau insula Manhattan, cu observaţii minuţioase privind aprovizionarea. Graţie îndelungii experienţe, privirea îi alunecă fără interes peste relatarea lui Copeland privind bateria sudică a Insulei Guvernatorului, aparent o relicvă, judecând după nume, şi ajunse imediat la un raport referitor la zvonurile potrivit cărora

Comuna întinsese un lanţ de mine de la Bancurile Romer până la Narrows.

Oftă. Se îndoia profund că americanii minaseră canalul, însă liderii Comunei sigur voiau să se creadă astfel. Lucru care avea să se întâmple întocmai curând dacă domnii de la Comisia pentru Comerţ Liber făceau ce-şi puseseră în gând.

Bligh apăru la uşă.

— Domnule, aveţi o întâlnire cu domnul Wakefield, la Biroul Central de Statistică.

O oră mai târziu, Betteredge îl salută din uşa deschisă a unei birje.

— Bună ziua, domnule Oliphant.

Acesta urcă şi se aşeză comod. Storurile plisate din pânză cauciucată erau trase până jos la fiecare geam, alungând imaginea străzii Half-Moon şi soarele rece de noiembrie. În vreme ce vizitiul îndemnă calul să pornească la drum, Betteredge deschise o valiză aflată la picioare, scoase o lampă pe care o aprinse cu mişcări rapide şi precise şi o fixă de braţul fotoliului cu ajutorul unui dispozitiv metalic alcătuit din şuruburi şi bolţuri. Conţinutul valizei sclipea ca interiorul unui arsenal în miniatură. Betteredge îi dădu lui Oliphant un dosar cu coperte purpurii.

Dosarul prezenta detalii privind circumstanţele morţii lui Michael Radley.

Oliphant se aflase personal alături de General şi de sărmanul Radley, sortit să moară, amândoi afumaţi binişor. Cât privea starea de ameţeală a fiecăruia, Radley se prezenta cel mai respectabil, cel mai puţin previzibil şi cel mai primejdios. Houston, beat de-a binelea, părea încântat să treacă drept un american barbar; cu ochii injectaţi, transpirat, spurcat la gură, cu o cizmă grosolană, mare şi murdară de noroi, proptită pe faţa unui taburet din piele. În timp ce vorbea, fuma, scuipa, blestemând pe rând Marea Britanie şi pe Oliphant, cioplea îndărătnic mici aşchii răsucite dintr-un băţ de pin, oprindu-se când şi când pentru a ascuţi lama cuţitului de marginea tălpii. Spre deosebire de el, Radley se trezea de fiecare dată din cauza efectului stimulent al băuturii tari, având obrajii aprinşi şi ochii sclipitori.

Oliphant făcuse acea vizită cu scopul deliberat de a-l tulbura pe Houston în ajunul plecării sale spre Franţa, însă declanşarea ostilităţii reciproce şi prost mascate dintre General şi publicistul său apăruse cu totul neaşteptat.

Sperase să arunce sămânţa îndoielii cu privire la turneul francez; cu acest scop în gând şi, în principal, spre folosul lui Radley, reuşise să dea de înţeles că exista un grad exagerat de cooperare între serviciile de informaţii ale Marii Britanii şi Franţei. Oliphant sugerase că Houston avea deja cel puţin un mare duşman la Police des Châteaux, agenţia secretă personală şi de bodigarzi a împăratului Napoleon. Deşi Police des Châteaux avea puţini oameni, insinuase Oliphant, aceştia nu respectau legea şi nici drepturile constituţionale; dintre cei doi, doar Radley, în ciuda stării sale, înţelesese clar ameninţarea voalată.

Fuseseră întrerupţi de un paj care adusese un bilet pentru Radley. Când omul deschisese uşa să intre, Oliphant zărise chipul neliniştit al unei tinere femei. Drept scuză, Radley declarase că trebuia să schimbe câteva cuvinte cu o legătură de-a sa din lumea jurnalistică.

Se întorsese în fumoar după aproximativ zece minute. La scurt timp, Oliphant îşi luase rămas-bun, după ce trebuise să asculte răbdător o tiradă lungă şi deosebit de întortocheată a Generalului, care, în timpul absenţei lui Radley, consumase aproape jumătate de litru de brandy.

Chemat printr-o telegramă primită în primele ore ale dimineţii să revină la hotelul Grand, Oliphant îl căutase imediat pe detectivul hotelului, un fost angajat al poliţiei metropolitane, pe nume McQueen, care fusese chemat în camera lui Houston, numărul 24, recepţionerul de serviciu, domnul Parkes.

În timp ce Parkes încerca să o calmeze pe soţia isterică a unui contractor din domeniul construcţiilor rutiere din Lancashire, care ocupa camera numărul 25 la vremea când izbucnise scandalul, McQueen încercase uşa lui Houston, constatând că era descuiată. Prin fereastra spartă năvălea zăpada înăuntru, iar aerul, deja rece ca gheaţa, puţea a praf de puşcă ars, a sânge şi, după cum se exprimase cu delicateţe McQueen, a „conţinut de scaun de la regretatul domn”. Zărind silueta însângerată a

cadavrului lui Radley, mult prea vizibilă în lumina rece a zorilor. McQueen îi ceruse lui Parkes să telegrafieze la poliţie. Apelase apoi la cheia sa de acces pentru a încuia uşa, aprinsese o lampă şi împiedicase vederea dinspre stradă slujindu-se de rămăşiţele uneia dintre perdele.

Starea hainelor lui Radley arăta că buzunarele îi fuseseră cercetate. Puţinele obiecte personale zăceau într-o baltă de sânge şi alte substanţe care se aflau în jurul cadavrului: un chibrit cu utilizări repetate, o cutie de trabuce, monede de diferite valori. Cu lampa în mână, detectivul cercetase încăperea şi descoperise un pistol de buzunar marca Leacock & Hutchins, având patul placat cu fildeş. Trăgaciul armei lipsea. Trei dintre cele cinci cartuşe fuseseră trase, chiar foarte recent, apreciase McQueen. Continuându-şi cercetările, tot el găsise, printre cioburi de sticlă, extravagantul capăt aurit de la bastonul Generalului Houston. În imediata apropiere zăcea un pachet însângerat, bine învelit în hârtie de culoare cafenie. Acesta conţinea o sută de cartele kinotropice, ale căror perforaţii complicate se deterioraseră grav când fuseseră găurite de două gloanţe. Gloanţele respective, făcute din plumb moale şi deci extrem de deformate, picaseră în palma lui McQueen atunci când examinase cartelele.

Cercetarea ulterioară a încăperii de către specialiştii de la Biroul Central de Statistică – la rugămintea lui Oliphant, Poliţia Metropolitană renunţase imediat la investigarea cazului – nu adusese indicii suplimentare faţă de cele constatate de veteranul McQueen. Trăgaciul pistoletului Leacock & Hutchins fusese recuperat de sub un fotoliu. O descoperire mai ciudată a constituit-o un diamant alb şlefuit, de cincisprezece carate, găsit înţepenit între două scânduri ale podelei.

Doi oameni de la Antropometrie Criminală, la fel de misterioşi ca întotdeauna în ceea ce privea strângerea de probe, utilizaseră pătrate mari de hârtie milimetrică adezivă, de grosimea tifonului, pentru a colecta fire de păr şi mici scame de pe covor, îşi păziseră aceste trofee cu străşnicie, dispărând imediat cu ele fără ca cineva să mai audă vreodată de rezultatele obţinute.

— Aţi terminat cu acela, domnule?

Ridică ochii spre Betteredge, apoi îi coborî din nou spre dosar, şi văzu sângele lui Radley formând o baltă lipicioasă.

— Domnule, am ajuns în strada Horseferry.

Birja opri.

— Da, mulţumesc.

Închise dosarul şi i-l înapoie lui Betteredge.

Coborî din birjă şi urcă scările largi. Indiferent de treburile care îi prilejuiau vizite la Biroul Central de Statistică, ori de câte ori intra în clădire percepea în mod invariabil o stranie accelerare a pulsului. O simţea şi acum, desigur: senzaţia că era observat, cunoscut şi etichetat. Da, Ochiul…

În timp ce vorbea cu funcţionarul în uniformă de la biroul de primiri, dintr-un hol aflat în stânga sa apăru o echipă de mecanici itineranţi. Purtau haine din lână croite de Maşinărie şi bocanci lustruiţi, cu tălpi din cauciuc acoperite cu crep. Fiecare avea cu sine o geantă de scule din pânză groasă, întărită cu piele şi colţare bătute cu nituri de bronz. În vreme ce se apropiau de el discutând, unii îşi scoaseră pipele şi ţigările de foi, abia aşteptând să fumeze la încheierea schimbului.

Simţi dorinţa aproape dureroasă de a fuma şi el. Deseori avusese ocazia să regrete regulile absolut necesare impuse de Birou cu privire la tutun. Se uită după mecanicii care treceau printre coloane şi sfincşi din bronz. Căsătoriţi, convinşi că Biroul le va asigura o pensie, aceşti oameni vor trăi în Camden Town, New Cross ori altă suburbie respectabilă şi-şi vor mobila neîncăpătoarele camere de zi cu bufete de gust îndoielnic şi ceasuri olandeze încărcate de ornamentaţii. Soţiile lor le vor servi ceaiul pe tăvi metalice, lăcuite în culori ţipătoare.

Păşind pe lângă un basorelief cvasibiblic, supărător prin banalitate, se îndreptă către lift. Imediat după ce însoţitorul îi făcu o plecăciune invitându-l înăuntru, apăru şi un domn mohorât care încerca să-şi cureţe cu batista o pată de culoare deschisă aflată pe umărul hainei.

Barele articulate ale cuştii de metal se închiseră cu un zdrăngănit. Liftul începu să urce. Domnul cu haina pătată coborî la etajul al treilea. Oliphant merse până la cinci, unde se aflau Criminologia Cantitativă şi Analiza Nonlineară. Cu toate că cea din urmă i se părea infinit mai importantă, astăzi avea nevoie de

cineva de la prima dintre ele, mai precis, de domnul Andrew Wakefield, Subsecretarul departamentului.

Funcţionarii de aici lucrau individual, izolaţi în cămăruţe mici şi aglomerate, cu pereţi din tablă de oţel, azbest şi furnir. Wakefield îi conducea pe aceşti oameni dintr-un birou care reprezenta o versiune mai spaţioasă a aceluiaşi model, având capul încadrat de sertare cu mânere din alamă, pline cu cartele perforate. Ridică ochii la intrarea lui Oliphant, şi-şi arătă dinţii proeminenţi din faţă, care-i treceau peste buza inferioară.

— A, domnul Oliphant! spuse el. Ca întotdeauna, o adevărată plăcere. Te rog să mă ierţi puţin.

Strânse o serie de cartele perforate într-un plic rezistent de culoare albastră, căptuşit cu hârtie moale, apoi, meticulos, înfăşură şnurul stacojiu în jurul celor două jumătăţi ale cheutorii. Puse plicul deoparte, într-o cutie tivită cu azbest în care se aflau şi altele, de nuanţă identică.

Oliphant surâse.

— Te temi că sunt în stare să descifrez perforaţiile, Andrew?

Coborî dintr-un locaş ingenios proiectat un scaun rabatabil de stenograf şi se aşeză, ţinându-şi umbrela închisă pe genunchi.

— Ştii ce conţine de obicei un plic albastru, nu?

Arcurile zăngăniră când Wakefield îşi plie pupitrul de scris şi-l împinse la locul lui.

— Nu e ceva *Special*, nici vorbă, dar îmi închipui că tocmai aici e buba.

— *Există* oameni care pot descifra cartele, Oliphant. Până şi un funcţionar începător e în stare să înţeleagă primele directive la fel de lesne cum tu citeşti textele kino din metrou.

— Andrew, eu nu citesc niciodată afişele kino din metrou.

Wakefield pufni pe nas. Oliphant ştia că acest gest era sinonim cu un hohot de râs.

— Cum mai merg treburile la *corps diplomatique,* domnule Oliphant? Dăm piept cu mica noastră „conspiraţie luddită”, aşa-i?

Era imposibil să iei în serios aerul sarcastic al lui Wakefield, însă Oliphant recepţionă aluzia în litera ei.

— N-a avut un efect prea mare, deocamdată. Mai bine zis, în domeniile speciale de interes pentru mine.

Wakefield încuviinţă din cap, presupunând că „domeniile speciale de interes” se limitau la activităţile cetăţenilor străini pe teritoriul britanic. La solicitarea lui Oliphant, Wakefield ordonase ca fişele să fie rulate pe grupuri diverse, precum Carbonarii, Cavalerii Cameliei Albe, Societatea Fenian, Muntenii Texani, Hetairai din Grecia, Agenţia de Detectivi Pinkerton şi Biroul Confederat pentru Cercetări Ştiinţifice, toate fiind cunoscute ca activând în Marea Britanie.

— Sper că materialul texan pe care vi l-am pus la dispoziţie v-a fost de folos, se interesă indirect Wakefield, iar arcurile scaunului scârţâiră când se aplecă puţin în faţă.

— Desigur, îl asigură Oliphant.

— Nu ştii cumva, începu Wakefield, scoţând din buzunar un creion mecanic placat cu aur, dacă legaţia texană are intenţia să-şi schimbe sediul?

Lovi uşor cu creionul în incisivi, producând un clinchet destul de puternic, pe care Oliphant îl găsi respingător.

— Din locul pe care îl ocupă acum în strada St. James? Imediat după Berry, neguţătorul de vinuri?

— Exact.

Oliphant şovăi, părând să cântărească întrebarea.

— Nu prea cred. N-au bani. Presupun că până la urmă asta ar depinde de bunăvoinţa proprietarului.

Wakefield zâmbi, iar dinţii i se desprinseră de buza inferioară.

— Wakefield, spuse Oliphant, spune-mi, te rog, cine vrea să ştie acest lucru?

— Cei de la Antropometrie Criminală.

— Zău? Se ocupă *şi ei* de supraveghere?

— Din câte-am înţeles, e vorba de un aspect tehnic. Experimental. Îşi strânse creionul. Prietenul tău, savantul… Mallory, el era?

— Ce-i cu el?

— Am văzut o recenzie a cărţii lui. E plecat în China, adevărat?

— Mongolia. Conduce o expediţie organizată de Societatea Geografică.

Wakefield strânse din buze şi dădu aprobator din cap.

— Ai scăpat de el o vreme, aşa cred.

— Sper mai curând că l-am scăpat de necazuri. La o adică, e un tip de treabă. S-ar părea că a apreciat foarte mult aspectele tehnice ale activităţii Biroului tău. Dar şi eu am de lămurit o chestiune tehnică, Andrew.

— Serios?

Arcurile scaunului scârţâiră din nou.

— Ceva referitor la modul de lucru al Serviciului Poştal.

Wakefield scoase un sunet slab, destul de evaziv, din gâtlej. Oliphant scoase un plic din buzunar şi i-l întinse Subsecretarului. Era desigilat. Din coşul de sârmă aflat lângă cotul său, Wakefield scoase o pereche de mănuşi albe din bumbac, şi le trase pe mâini, apoi extrase din plic o cartelă de adresă telegrafică, aruncă o privire fugară la ea, după care se uită drept în ochii lui Oliphant.

— Hotel Grand, preciză Oliphant.

— Aşa e.

Sigla hotelului era tipărită pe cartelă. Oliphant îl urmări pe Wakefield cum, cu un gest instinctiv, îşi trece un deget înmănuşat peste liniile de perforaţii, verificând dacă nu apăruseră semne de uzură care să provoace dificultăţi mecanice.

— Vrei să ştii cine-a trimis-o?

— Deţin deja această informaţie, mulţumesc.

— Numele destinatarului?

— Sunt la curent şi cu acest detaliu.

Arcurile scârţâiră iarăşi, de astă dată parcă în semn de iritare, avu Oliphant impresia. Wakefield se ridică în picioare cu un zbârnâit metalic şi introduse cartela într-o fantă din alamă existentă pe partea frontală a unui aparat care atârna deasupra unui raft cu cartele. Aruncându-şi ochii spre Oliphant, întinse mâna înmănuşată şi trase în jos o manetă cu mânerul din abanos. În deplasarea sa în jos, maneta produse un zgomot surd, la fel ca aparatul de verificare a cartelelor de credit dintr-o dugheană oarecare. Când Wakefield o eliberă, aceasta începu să se ridice încet, bâzâind, şi scoase clinchete ca maşina de pariuri dintr-o cârciumă oarecare. Wakefield armări cum ticăiau rotiţele cu litere şi îşi încetineau învârtirea. Brusc, mecanismul amuţi.

— Egremont, rosti Wakefield, rar şi cu voce tare, Beeches, Belgravia.
— Adevărat. Oliphant rămase cu ochii la Wakefield, care extrase cartela din fantă. Solicit textul acelei telegrame, Andrew.
— Egremont, repetă Wakefield de parcă n-ar fi auzit. Se aşeză, repuse cartela în plic şi-şi scoase mănuşile. Acest Onorabil Charles Egremont pare să fie prezent peste tot. Ne dă de lucru de nu ne mai vedem capul, Oliphant.
— Andrew, textul mesajului trebuie să fie aici, în cadrul Biroului. El există fizic, laolaltă cu nu ştiu câţi metri de bandă telegrafică, aşa cred.
— Ştii că din pricina Marii Duhori mai am încurcate o sută de kilometri de angrenaje? Pe lângă faptul că solicitarea ta e mai mult decât neregulamentară…
— „Mai mult decât neregulamentară”? Asta-i bună…
— Iar amicii tăi de la Brigada Specială dau buzna din oră-n oră, cerându-ne să rulăm cartele după cartele, în speranţa că-i descoperă pe ludditţii despre care se afirmă că s-au strecurat în posturile importante ale statului! *Cine* e acest om, Oliphant?
— Din câte-am înţeles, un politician radical din eşalonul secund. Ori aşa era până la Duhoare şi la tulburările care au urmat.
— Mai curând, până la moartea lui Byron.
— Dar acum îl avem pe Lord Brunel, nu?
— Exact, şi, sub conducerea lui, o adevărată turbare în Parlament!
Oliphant lăsă tăcerea să se prelungească.
— Andrew, dacă poţi obţine textul telegramei, spuse el într-un târziu, foarte încet, ţi-aş fi extrem de recunoscător.
— E un om *foarte ambiţios,* Oliphant. Şi are prieteni la fel de ambiţioşi.
— Nu eşti singurul care face aprecierea asta.
Wakefield oftă.
— În condiţiile de faţă, discreţia absolută…
— Nici nu încape discuţie!
— Nu-ţi mai spun că angrenajele noastre sunt murdare. Cu substanţe rezultate din condens. Avem mecanicii la muncă în

trei schimburi şi am obţinut unele rezultate pozitive aplicând aerosoli puşi la dispoziţie de Lordul Colgate, dar uneori îmi pierd speranţa că voi mai vedea vreodată sistemul funcţionând fără probleme! Coborî glasul. Ştii că funcţiile de fineţe ale lui Napoleon nu sunt sigure de luni întregi?

— Împăratul? se prefăcu Oliphant că nu pricepe.

— În termeni echivalenţi, angrenajele lui Napoleon sunt aproape duble faţă de ale noastre, spuse Wakefield. Şi pur şi simplu nu funcţionează!

Ideea părea să-l umple de groază.

— Au avut şi francezii o Duhoare, cumva?

Wakefield clătină din cap amărât.

— Asta e, spuse Oliphant, poate angrenajele li s-or fi blocat cu vreo coajă de ceapă…

Wakefield pufni din nas.

— Îmi găseşti telegrama aceea? Cât de curând, desigur.

Wakefield înclină imperceptibil din cap.

— Eşti un amic de nădejde, spuse Oliphant cu convingere.

Îl salută pe Subsecretar cu umbrela strânsă şi se ridică, pornind printre cămăruţele subordonaţilor, care stăteau cu capetele aplecate răbdător asupra cartelelor.

***

De la taverna din Soho, unde îi ceruse lui Betteredge să-l lase, Oliphant îşi continuă circuitul profesional către strada Dean. Intră într-o casă cu zidurile mânjite cu dâre de funingine, a cărei uşă stătea neîncuiată. Încuind cu atenţie, urcă treptele nemochetate până la etajul al doilea. Aerul rece mirosea a varză gătită şi a fum stătut de tutun.

Ciocăni la uşă de două ori, apoi repetă gestul.

— Intră, intră, o să intre frigul…

Bărbosul domn Hermann Kriege, fost angajat al ziarului *Volks Tribune* părea să fi pus pe el toate articolele de îmbrăcăminte pe care le avea, de parcă ar fi pariat că poate îmbrăca tot conţinutul roabei unui negustor de vechituri.

Încuie şi puse lanţul la uşă după intrarea lui Oliphant.

Kriege avea două camere, cea cu vedere la stradă fiind salonul, iar în spate dormitorul. Toate lucrurile erau ciobite sau zdrenţuite, zăcând într-o dezordine de neînchipuit. O masă

mare, demodată, acoperită cu muşama, era aşezată în mijlocul încăperii. Pe ea stăteau manuscrise, cărţi, ziare, o păpuşă cu capul din porţelan, trusa de cusut, plină cu petice şi alte nimicuri, aparţinând unei femei, ceşti de ceai crăpate, linguri murdare, tocuri de scris, lumânări, o călimară, pipe olandeze din lut ars, scrum de tutun.

— Staţi, staţi, vă rog.

Înfofolit în toate hainele acelea şi mai mătăhălos ca niciodată, Kriege făcu un semn nedesluşit către tui scaun cu doar trei picioare. Clipind ca să vadă mai bine prin aerul împâclit de fum de cărbune şi tutun, Oliphant distinse un scaun care măcar părea întreg, deşi fiica lui Kriege se jucase de-a bucătăreasa pe el. Acceptând să rişte o pereche de pantaloni, Oliphant şterse cu mâna firimiturile lipicioase şi se aşeză, rămânând faţă în faţă cu Kriege şi având între ei întristătorul amestec de gunoaie casnice de pe tăblia mesei.

— Un mic dar pentru micuţa ta Traudl, spuse Oliphant, scoţând din buzunarul hainei un pachet învelit în hârtie subţire.

Hârtia era fixată cu ajutorul unui pătrăţel autoadeziv pe care stăteau imprimate iniţialele unui magazin de jucării de pe strada Oxford. Un serviciu de ceai pentru păpuşi. Aşeză pachetul pe masă.

— Vă spune „Unchiul Larry”. Nu trebuie să vă ştie numele adevărat.

— Prin Soho sunt mulţi Larry.

Oliphant scoase un plic simplu, nelipit, şi-l puse alături de pachet, aliniat perfect paralel cu marginea mesei. Conţinea trei bancnote bine uzate, fiecare de cinci lire.

Kriege nu spuse nimic, tăcerea se lungi.

— Trupa de Pantomimă a Femeilor Roşii din Manhattan, rosti Oliphant după o vreme.

Kriege pufni oarecum batjocoritor.

— Cele mai bune femeiuşti din Bowery au venit la Londra? Mi-amintesc de ele din Naţionalul lui Purdy. I-au curtat şi câştigat până la urmă pe Iepurii Morţi de partea cauzei lor, deşi singurele lor legături de până atunci cu politica fuseseră bătăile cu pietre şi cu pumnii în timpul alegerilor municipale. Publicul le era format doar din calfe de măcelari, lustragii şi prostituate din

Piaţa Chatham şi Five Points. Proletari duhnind a sudoare, veniţi să vadă o femeie zburând din ţeava unui tun, strivită de un zid şi dezlipită ca o foiţă de hârtie… Vă asigur, domnule, interesul dumneavoastră nu-şi are rostul.

Oliphant oftă.

— Amice, eu sunt cel care pune întrebări. Trebuie să înţelegi că nu-ţi pot spune motivele pentru care îţi cer informaţiile acestea. Ştiu că ai suferit. Știu că suferi si acum, în exil.

Oliphant făcu ochii roată cu subînţeles la interiorul camerei.

— Ce doriţi să aflaţi?

— Mi s-a sugerat că printre diferitele elemente infractoare, active în cursul ultimelor tulburări civile, s-au găsit şi agenţi din Manhattan.

Oliphant rămase în aşteptare.

— Mi se pare puţin probabil.

— Pe ce te bazezi, domnule Kriege?

— Din câte cunosc, Comuna nu are niciun interes să tulbure actualul statu-quo al Marii Britanii. Radicalii dumneavoastră s-au dovedit a fi nişte spectatori binevoitori la lupta de clasă din America. Ba mai mult, într-un fel, naţiunea dumneavoastră s-a purtat ca un aliat. În tonul lui Kriege apăru o nuanţă de cinism acru. Se poate considera că a fost în interesul Marii Britanii să vedem cum Uniunea Nordică a pierdut cel mai mare oraş în favoarea comunarzilor.

Oliphant se foi cu precauţie pe scaunul incomod.

— L-ai cunoscut îndeaproape pe domnul Marx, din câte cunosc.

Pentru a smulge o anumită informaţie de la Kriege, ştia asta, trebuia să-i stârnească pasiunea dominantă.

— L-am cunoscut? M-am dus să-l întâmpin când a coborât de pe vapor. M-a îmbrăţişat şi la niciun minut după aceea îi împrumutam douăzeci de dolari de aur ca să-şi plătească chiria în Bronx! Kriege încercă un soi de hohot de râs, gâtuit de o furie mocnită. La vremea aceea o avea pe Jenny cu el, deşi căsătoria n-a supravieţuit revoluţiei… Avea în schimb la pat o lucrătoare irlandeză din Brooklyn când m-a aruncat afară din Comună, domnule, fiindcă predicam „religionismul şi dragostea liberă”. Chiar aşa, dragoste fără hotare!

Îşi aşeză degetele groase şi palide pe un maldăr de foi şi le răsfoi fără rost.

— Domnule Kriege. Ai fost exploatat în mod nefericit.

Oliphant se gândi la amicul său, Lordul Engels; i se părea cu totul neobişnuit ca sclipitorul fabricant de textile să se amestece, oricât de pasager, cu oameni de acest soi. Kriege făcuse parte din aşa-zisul „Comitet Central” al Comunei, asta până când îl izgonise Marx. Întrucât se pusese un premiu pe capul lui în Uniunea Nordică, plecase cu vaporul din Boston, fără o leţcaie, sub un nume de împrumut, împreună cu soţia şi copilul, ca să se alăture miilor de refugiaţi americani.

— Pantomimele astea, Bowery…

— Da, făcu Oliphant şi se înclină în faţă.

— Sunt facţiuni din interiorul Partidului…

— Continuă, te rog.

— Anarhişti care se dau drept comunişti; feminişti, tot felul de reprezentanţi ai unor ideologii absurde, vedeţi dumneavoastră, celule secrete care nu sunt sub controlul celor din Manhattan…

— Înţeleg, spuse Oliphant, gândindu-se la maldărele de foi ce reprezentau confesiunea lui William Collins.

***

Pornind iarăşi pe jos, Oliphant dădu roată prin Soho, către strada Compton, unde se opri o clipă în faţa intrării unei spelunci cunoscut sub numele de Mistreţul Albastru.

„UN GENTLEMAN AMATOR DE SPORT”, îl anunţa un afiş mare, „care sprijină din suflet distrugerea acestor bestii” ar da „UN CEAS REPETOR DIN AUR SĂ-I VADĂ UCIŞI DE CÂINI cu greutatea sub 6,5 kg.” Sub afişul mânjit, o placardă din lemn vopsit anunţa: „Şobolani disponibili pentru Domnii care vor să-şi pună câinii la încercare.”

Intră şi foarte curând se văzu întâmpinat de Fraser în mirosul înţepător de câine, fum de tutun şi gin contrafăcut.

Barul, lung, era ocupat de bărbaţi din toate straturile societăţii, mulţi dintre ei cu animalele proprii sub braţ. Observă buldogi, terieri Skye, terieri englezi cu talie mică. Încăperea avea tavanul scund şi lipsit de ornamentaţii. De jur-împrejur, pe pereţi atârnau mănunchiuri de zgărzi.

— Aţi venit cu birja, domnule? se interesă Fraser.

— Pe jos, de la o altă întâlnire.

— Hei, ce-i asta, strigă barmanul, nu blocaţi accesul la bar! urmă o mişcare generală spre salon, unde un chelner mai tânăr ridică vocea: Daţi comenzile, domnilor!

Avându-l pe Fraser alături, Oliphant porni după mulţimea de amatori de sport şi câinii lor. Deasupra şemineului din salon erau cutii cu faţada din geam în care fuseseră expuse capetele împăiate ale unor animale renumite la vremea lor. Lui Oliphant îi sări în ochi capul unui bullterier, ai cărui ochi din sticlă stăteau să-i sară din orbite.

— Au stricat bunătate de cap, domnule, când l-au împăiat, spuse chelnerul, un tânăr blond, care purta un şorţ soios în dungi. Căţeaua asta a fost cât se poate de bună. Am văzut-o ucigând douăzeci de şobolani într-un meci, deşi tot ei au răpus-o pân’ la urmă. Şobolanii de canal îmbolnăvesc imediat câinii de şancru, deşi noi i-am spălat ăsteia gura cu izmă şi apă.

— Tu eşti băiatul lui Sayers, nu? spuse Fraser. Vrem să stăm de vorbă cu el.

— A, da’ vă ştiu, domnule! Aţi mai fost p-aci în legătură cu savantul acela…

— Cu taică-tu, Jem, şi mişcă-te mai iute, îl întrerupse Fraser, împiedicându-l astfel pe flăcău să anunţe prezenţa unui poliţist către amatorii de distracţii adunaţi acolo.

— E sus, domnule, aprinde lumina la ring, spuse tânărul.

— Aşa, băiete, mulţumi Oliphant, şi-i dădu un şiling.

Urcară amândoi o scară largă din lemn, care ducea către o sală ce fusese cândva alt salon. Deschizând o uşă, Fraser intră primul în camera unde erau ucişi şobolanii.

— Încă nu s-a deschis ringul! răcni un bărbat gras cu favoriţi castanii.

Oliphant văzu că terenul de luptă consta dintr-un ring din lemn, cu diametrul de aproximativ doi metri, o buză înaltă cam până la înălţimea cotului. Deasupra ei se arcuiau braţele unor lămpi cu gaz având ajutaje cu opt găuri, iluminând orbitor podeaua vopsită în alb a micuţei arene. Domnul Sayers, proprietarul Mistreţului Albastru, cu o vestă din mătase umflată să plesnească, stătea cu un şobolan viu în mâna stângă.

— A, dumneavoastră eraţi, domnule Fraser. Scuze, domnule! Reuşind să prindă creatura de gât, îi scotea colţii doar graţie forţei degetului mare, fără a folosi alt instrument. Am comandă pentru douăzeci cu dinţii scoşi. Azvârli şobolanul mutilat într-o cuşcă din sârmă ruginită, alături de alţii, şi-şi întoarse capul spre vizitatori. Cu ce vă pot ajuta, domnule Fraser?

Fraser îi arătă un portret făcut la morgă, de o maşinărie.

— Aha, ăsta-i omu', încuviinţă Sayers, ridicând din sprâncene. Mare tipu', cu picioare lungi. Şi mort, pe deasupra, după cum văd eu.

— Eşti absolut sigur? Oliphant simţise abia acum mirosul de şobolan. Acesta este ucigaşul profesorului Rudwick?

— Da, domnule. Pe-aici vin tot soiul, dar nu mulţi uriaşi din Argentina. Mi-l amintesc foarte limpede.

Fraser îşi scosese carneţelul şi scria în el.

— Argentina? întrebă Oliphant.

— Vorbea spaniolă, întări Sayers, ori aşa mi s-a părut mie. Da' luaţi aminte, nici unu' din noi nu l-a văzut asupra faptului, da' a fost în local în noaptea aia, asta-i sigur.

— A venit căpitanu'! strigă fiul din cadrul uşii.

— Drace! Şi eu n-am scos dinţii nici la juma' din şobolani!

— Fraser, sugeră Oliphant, aş avea chef de un gin fierbinte. Ne retragem la bar ca să-i îngăduim domnului Sayers să-şi termine pregătirile pentru distracţia de astă seară.

Se aplecă să vadă mai bine o cuşcă mai cuprinzătoare, aceasta fiind făcută din benzi de fier. Părea să conţină un morman compact de şobolani.

— Atenţie la degete acolo, domnu', îl preveni Sayers. Credeţi-mă, dacă v-alegeţi cu o muşcătură, n-o uitaţi curând. Ăştia nu-s din cale-afară de curaţi…

În salon, un tânăr ofiţer, evident, căpitanul, ameninţa că va părăsi localul dacă mai era făcut să aştepte.

— În locul dumneavoastră n-aş bea, spuse Fraser, uitându-se la paharul cu gin fierbinte din mâna lui Oliphant. Aproape sigur e contrafăcut.

— În realitate, e destul de bun, spuse Oliphant. Are un gust uşor ciudat, parc-ar fi pelin amar.

— O otravă care ameţeşte.

— Exact. Francezii îl folosesc pentru prepararea leacurilor din ierburi. Ce părere ai de căpitanul nostru?

Oliphant făcu un gest cu paharul către bărbatul în chestiune, care păşea agitat de colo-colo, cercetând labele diferitelor animale ce-i erau arătate de proprietari, ţipând mereu că va pleca neîntârziat dacă ringul nu se deschide mai repede.

— Crimeea, îşi dădu Fraser cu părerea.

Căpitanul se aplecă să verifice ghearele unui terier tânăr, ţinut în braţe de un bărbat solid, destul de avut, ale cărui bucle pomădate ieşeau ca nişte aripioare de sub pălăria tare, cu calotă înaltă.

— Velasco! exclamă Fraser mai mult către sine, în timp ce în glas îi apăru un ton ameninţător, vecin cu încântarea, şi ajunse cât ai clipi alături de individ.

Căpitanul tresări. Faţa lui tânără şi atrăgătoare se cutremură de un tic violent, iar lui Oliphant îi reînvie în minte Crimeea roşie: oraşe întregi cuprinse de vâlvătăi ca nişte ruguri şi resturi de mizerie lipicioasă învârtejite sub ploaia obuzelor care azvârleau în aer flori albe ce erau de fapt mâinile unor oameni. Se scutură din pricina clarităţii acestei viziuni, apoi o uită cu desăvârşire.

— Va *cunosc* de undeva, domnule? îl întrebă căpitanul pe Fraser, cu o veselie falsă şi ucigătoare.

— Domnilor! strigă domnul Sayers de pe trepte.

Conduşi de căpitan, aproape toţi bărbaţii, mai puţin Oliphant, Fraser, bărbatul corpolent şi un altul, se îndreptară către arena de la etaj. Cel de-al patrulea, cocoţat pe braţul unui fotoliu îmbrăcat în brocart zdrenţuit, începu să tuşească. Oliphant văzu degetele lui Fraser încleştându-se strâns în jurul braţului prăzii sale.

— La naiba, Fraser, n-ar trebui să procedezi aşa, spuse bărbatul care stătea pe braţul fotoliului, întinzând un picior în faţă şi ridicându-se.

Oliphant detectă un anumit calcul rece în vocea omului. Asemeni bărbatului corpolent, era îmbrăcat cu haine şic, noi, toate abia cumpărate dintre ultimele noutăţi de pe strada Oxford; redingota era din gabardină de culoare albastră bătând spre violet, croită de Maşinărie. Oliphant observă că reverul lui,

la fel ca acela al însoţitorului său, era împodobit de o insignă emailată şi sclipitoare, de forma drapelului naţional.

— Simpaticul domn Tate? făcu Fraser, ca un diriginte pe cale să mustre aspru sau să-i facă ceva mai rău unui elev neascultător.

— Ţin să te previn, Fraser, spuse bărbatul solid, bulbucându-şi ochii negri. Suntem cu treburi parlamentare!

Micuţul terier cafeniu tremură în braţele lui.

— Chiar aşa? întrebă calm Oliphant. Şi ce legătură există între Parlament şi o arenă de luptă cu şobolani?

— Aş putea să vă pun aceeaşi întrebare, nu? interveni cel înalt pe un ton insolent, apoi tuşi.

Fraser îl fulgeră cu privirea.

— Fraser, aceştia sunt agenţii confidenţiali despre care mi-ai vorbit în legătură cu doctorul Mallory?

— Tate şi Velasco, confirmă Fraser cu un aer mohorât.

— Domnule Tate, spuse Oliphant făcând un pas în faţă, ce plăcere! Sunt Laurence Oliphant, jurnalist. Tate clipi, nedumerit de expresia cordială a lui Oliphant. Prinzându-se cam fără voia lui în jocul lui Oliphant, Fraser eliberă braţul lui Velasco. Domnule Velasco…

Oliphant surâse. Faţa lui Velasco se înnegură de o sumbră bănuială.

— Jurnalist? Ce fel de jurnalist? întrebă el, mutându-şi privirea când la Oliphant, când la Fraser.

— Amintiri de călătorie, în primul rând, răspunse Oliphant, dar în prezent, cu ajutorul nepreţuit al domnului Fraser, scriu o istorie a Marii Duhori, pe înţelesul tuturor.

Tate se uită mai atent la Oliphant.

— Aţi spus ceva despre Mallory. Ce-i cu el?

— Înainte de plecarea sa în China, am stat de vorbă. Experienţele trăite de el pe vremea Duhorii au fost ieşite din comun şi ilustrează elocvent primejdiile ce pot apărea în calea oricui în cursul unor asemenea perioade de haos.

— „Apărea în calea oricui”? îl provocă Velasco. Vorbe goale! Necazurile lui Mallory au fost cele peste care dă orice savant, iar *domnul* Fraser, aici de faţă, le ştie prea bine.

— Da, da, exact, îl aprobă Oliphant. Şi tocmai de aceea sunt încântat să vă întâlnesc, domnilor.

Velasco şi Tate se măsurară unul pe altul cu un aer nesigur.

— Serios? îndrăzni Tate.

— Neîndoielnic. Vedeţi dumneavoastră, doctorul Mallory mi-a explicat despre nefericitele dispute cu colegul şi rivalul său, savantul Peter Foulke. S-ar părea, înţelegeţi, că până şi în cele mai restrânse cercuri, în vremuri de încordare deosebită…

— N-o să întâlniţi niciun Peter Foulke în cercurile ’mneavoastră restrânse, interveni Velasco, după cum se dă mare nobil. Făcu o pauză pentru a fi mai convingător. A fost găsit în pat cu o fată care nu împlinise nici doisprezece ani!

— Nu se poate! Oliphant mimă o uimire extremă. Foulke? E o greşeală, desigur…

— Ba nu, întări Tate, a fost la Brighton, şi cei care l-au prins asupra faptului l-au bătut de l-au năucit şi apoi l-au azvârlit în stradă în pielea goală!

— Dar *nu noi* am făcut asta, susţinu Velasco fără vlagă, şi n-o să dovediţi contrarul.

— A apărut un nou curent de gândire, spuse Tate, umflându-şi pieptul plat şi împingându-l în faţă ca să-şi etaleze insigna de sindicalist, iar vârful nasului scurt, roşu de gin, străluci umed, care nu mai tolerează decadenţa şi apăsă pe fiecare dintre cele patru silabe ale cuvântului nici în lumea savanţilor şi nici în înalta societate. Destrăbălarea în ascuns a căpătat avânt pe vremea lui Byron, în toate felurile, şi ştii bine asta, Fraser! Acesta făcu ochi mari în faţa unei asemenea jigniri, iar Tate, în înflăcărarea lui, se întoarse către Oliphant. Duhoarea aceea a fost opera lui Ned Ludd, domnule, şi asta-i toată istoria!

— Sabotaj de proporţii neînchipuite, susţinu Velasco sumbru, de parcă ar fi citat dintr-o cuvântare, pus la cale de conspiratori de la cel mai înalt nivel al societăţii! Dar printre noi se găsesc adevăraţi patrioţi care acţionează pentru a smulge răul din rădăcină!

Terierul mârâi din braţele lui Velasco, iar Fraser părea pe punctul de a-i strânge pe amândoi de gât.

— Suntem investigatori parlamentari, spuse Tate, în legătură cu afacerile unui membru, şi nu cred c-aţi vrea să ne reţineţi.

Oliphant puse mâna pe mâneca lui Fraser. Cu un surâs triumfător, Velasco îşi domoli câinele şi porni către scări. Tate îl urmă. De la etaj răsunară lătrăturile întărâtate ale câinilor şi strigătele guturale ale amatorilor de senzaţii tari.

— Lucrează pentru Egremont, spuse Oliphant.

Fraser se strâmbă plin de dezgust. Dezgust şi ceva vecin cu stupefacţia.

— S-ar părea că nu mai avem ce face aici, Fraser. Am înţeles că ai aranjat să ne ia o birjă?

***

Domnul Mori Arinori, preferatul lui Oliphant între tinerii săi „elevi” japonezi, trăia o intensă încântare în faţa a tot ce era britanic. Dacă nu cumva sărea micul dejun, Oliphant prefera de obicei ceva uşor, însă acum se canonea cu mese „englezeşti” săţioase doar pentru a-i face plăcerea lui Mori, care în astfel de ocazii purta un costum de golf din lână, prea mare pentru el, şi o eşarfă ecosez aparţinând Ordinului Regal Irlandez al Mecanicilor Specialişti în Maşini cu Abur.

Are un anumit sentiment perceptibil de paradox încărcat de o plăcută melancolie, cugetă Oliphant urmărindu-l pe Mori cum întinde dulceaţă de portocale pe o felie de pâine prăjită, în timp ce el însuşi trăia nostalgia zilelor petrecute în Japonia, unde ocupase postul de prim-secretar al legaţiei, sub conducerea lui Rutherford Alcock. Şederea la Edo îi stârnise în suflet un respect plin de pasiune faţă de tonurile reţinute şi textura delicată a unei lumi de ritual şi umbră. Acum tânjea după răpăitul picăturilor de ploaie pe hârtia de pergament, după plantele ierboase abia înflorite, stând cu capetele înclinate de-a lungul aleilor minuscule, după strălucirea stinsă a lămpilor cu muc din trestie, după parfumurile şi cotloanele întunecate, după umbrele din Low City…

— Oriphant-san, pâine prăjită foarte bun, excelent! Eşti trist, Oriphant-san?

— Nu, domnule Mori, nici vorbă.

Se servi cu jambon, deşi nu-i era deloc foame. Alungă imaginea neplăcută, apărută pe neaşteptate, a înfiorătoarei sale băi de dimineaţă, a cauciucului lipit de piele.

— Îmi aduceam aminte de Edo. Oraşul acela m-a fermecat în mod deosebit.

Fără să-şi dezlipească ochii negri şi strălucitori de la Oliphant, Mori termină de mâncat pâinea cu dulceaţă de portocale, apoi se şterse la buze cu un şervet din pânză.

— „Farmec.” Cuvântul pe care-l folosiţi pentru vechile obiceiuri. Obiceiuri care ţin naţiunea mea în urmă. Chiar în această săptămână am transmis la Satsuma propuneri argumentate împotriva portului de sabie.

Ochii sclipitori fixară, pentru o fracţiune de secundă, degetele strâmbe de la mâna stângă a lui Oliphant. Ca şi cum ar fi fost apăsată de privirea oarecum vinovată a lui Mori, Oliphant simţi un început de durere surdă sub cicatricea acoperită de mâneca hainei.

— Domnule Mori, spuse Oliphant lăsând deoparte furculiţa şi profitând de ocazie pentru a renunţa la jambonul pe care nu mai dorea să-l mănânce, dar în ţara dumneavoastră sabia este, în multe privinţe, simbolul central al eticii feudale şi al sentimentelor legate de ea, un obiect de veneraţie, deasupra căruia nu se află decât propriul tău stăpân.

Încântat, Mori surâse.

— Obicei respingător al unui secol sălbatic şi barbar. *E bine* să ne debarasăm de el, Oriphant-san. Trăim într-o epocă *modernă.*

Aceasta devenise o expresie favorită şi apărea frecvent în vorbirea lui Mori.

Oliphant îi întoarse zâmbetul. Mori îmbina îndrăzneala şi compasiunea cu o anumită impertinenţă în abordarea problemelor, lucru pe care Oliphant îl găsea extrem de interesant. Spre stupefacţia lui Bligh, în repetate rânduri Mori plătise birjarilor atât costul călătoriei, cât şi un bacşiş, după care îi invitase pe aceştia în bucătăria lui Oliphant pentru a le oferi de mâncare.

— Dar trebuie să faceţi asta treptat, şi asta se învaţă, domnule Mori. Deşi, personal, dumneavoastră consideraţi portul de sabie un obicei primitiv, el reprezintă un aspect minor, iar încercarea de a-l elimina ar putea stârni opoziţia faţă de alte reforme mai importante, care ar putea aduce transformările profunde şi dorite în societate.

Mori clătină din cap cu gravitate.

— Politica dumneavoastră are merite neîndoielnice, Oriphant-san. Ar fi mult mai bine dacă japonezii ar învăţa engleza. Limba noastră sărăcăcioasă nu ne foloseşte la nimic dincolo de graniţe. Curând, puterea aburului şi Maşinăria trebuie să pătrundă şi în ţara mea. Ca urmare, limba engleză va suprima utilizarea japonezei. Naţiunea mea, dornică să continue pe drumul cunoaşterii, nu se poate baza pe mijloace slabe şi nesigure de comunicare. Trebuie să înţelegem principalele adevăruri din preţioasa comoară a ştiinţei occidentale!

Oliphant îşi înclină capul într-o parte, studiindu-l atent pe Mori.

— Domnule Mori, spuse el, iertaţi-mă, poate n-am înţeles eu bine, dar greşesc presupunând că propuneţi, nici mai mult, nici mai puţin decât să eliminaţi în mod deliberat limba japoneză?

— Trăim vremuri *moderne,* Oriphant-san, vremuri *moderne.* Avem toate motivele să sprijinim scoaterea limbii din uz.

Oliphant zâmbi.

— Trebuie să discutăm asta pe îndelete, domnule Mori, însă acum vreau să vă întreb dacă sunteţi ocupat astăseară. Vă propun o distracţie.

— Sigur că accept, Oriphant-san. Festivităţile sociale englezeşti sunt o bucurie pentru mine.

Mori radia.

— Atunci vom merge în Whitechapel, la Teatrul Garrick, unde înţeleg că se joacă o pantomimă extrem de neobişnuită.

***

După cum anunţa programul, tipărit în condiţii grafice îndoielnice, Clovnul era cunoscut sub numele de „Stăncuţă Azvârlită”, deşi acesta era cel mai puţin ciudat aspect al spectacolului *Mazulem, Bufniţa de Noapte,* susţinut de Trupa de Pantomimă a Femeilor Roşii din Manhattan. Alte personaje erau „Freedman Bureau Bill, un băiat de culoare”, „Levy Stickemall, neguţător, oferind două trabuce la cinci cenţi”, un „Yankeu Negustor Ambulant”, „O Hoaţă din Magazine”, un „Curcan Fript” şi sus-numitul „Mazulem.”

Luând în serios programul, toţi interpreţii erau femei, deşi, în unele cazuri, acest lucru părea imposibil de stabilit. Clovnul,

înzorzonat cu volănaşe, cu o rochie din satin încărcată de paiete, se fălea cu o porţiune rasă lună în creştetul capului şi cu faţa albă şi înfiorătoare de Pierrot, singura pată de culoare fiind roşul care-i contura buzele.

Spectacolul fusese precedat de o scurtă şi avântată cuvântare ţinută de o anume „Helen America”, o femeie cu sâni mari, ascunşi doar de câteva văluri transparente, care, în absenţa evidentă a corsetului, erau în permanentă mişcare şi reuşeau să reţină atenţia publicului predominant masculin. Peroraţia ei cuprinsese lozinci care i se părură lui Oliphant mai curând enigmatice decât înălţătoare. De pildă, ce voise femeia să dea de înţeles când afirmase că: „Nu avem nimic de pierdut în afară de lanţuri?...” Consultând programul, află că Helen America era de fapt autoarea piesei *Mazulem, Bufniţa de noapte,* dar şi a altora, precum *Arlechinul Panattahah* şi *Duhul Algonquinilor.* Acompaniamentul muzical era asigurat de o organistă cu faţa ca o lună – iar ochii ei, i se păru lui Oliphant, sclipeau de nebunie sau de laudanum.

Pantomina începuse într-un loc pe care Oliphant îl luase drept sufrageria unui hotel, unde peripateticul Curcan Fript – interpretat de un pitic – ataca oaspeţii cu un cuţit de bucătărie. Foarte curând pierdu firul acţiunii, dacă acesta exista cumva, lucru de care se îndoia foarte mult. Scenele erau punctate în mod repetat de personaje care azvârleau unul în capul altuia cu cărămizi. Spectacolul era însoţit şi de imagini kinotropice, deşi ele constau din desene polemice şi brutale ce păreau să aibă prea puţină legătură cu acţiunea propriu-zisă.

Oliphant furişă o privire către Mori, care stătea alături de el cu chipul lipsit de orice expresie şi ţinându-şi pe genunchi nepreţuitul ţilindru. Publicul răcnea şi făcea gălăgie, dar mai puţin ca reacţie la conţinutul pantomimei şi mai mult faţă de dansurile dezlânate, pline de piruete, realizate de comunarde, ale căror gambe şi picioare se vedeau când şi când pe sub poalele zdrenţuite ale straielor largi şi subţiri.

Pe Oliphant începu să-l doară spatele.

Coregrafia crescu în viteză, devenind un fel de atac dansant, prin aer zburau zeci de cărămizi până când, cu totul neaşteptat, *Mazulem, Bufniţa de Noapte* se încheie. Mulţimea huidui,

aplaudă, zbieră măscări. Oliphant remarcă un bărbat mătăhălos, cu fălci ascuţite, având un baston gros pe umăr, care-şi făcea de lucru alături de intrarea în culise. Individul urmărea publicul printre gene.

— Veniţi, domnule Mori. Am mirosit un subiect de articol.

Mori se ridică, rămânând cu pălăria şi bastonul subţire într-o mână. Îl urmă pe Oliphant către culise.

— Laurence Oliphant, se prezentă el şi-i dădu cartea sa de vizită huidumei. Fiţi, vă rog, amabil şi transmiteţi asta Domnişoarei America, împreună cu dorinţa de a-mi acorda un interviu.

Bărbatul luă cartea de vizită, aruncă o privire la ea şi-i dădu drumul să cadă la podea. Oliphant văzu degetele noduroase strângându-se în jurul bastonului. Mori scoase un şuierat subţire, ca un cazan încins ce pierde abur; Oliphant se întoarse şi-l văzu cu jobenul tras bine pe cap într-o poziţie de samurai luptător, ţinând mânerul bastonului strâns în ambele mâini. Cămaşa imaculată şi butonii din aur sclipeau la încheieturile lui suple.

Apăru capul coafat anapoda, cu păr vopsit în roşu, al Helenei America. Avea ochii încercuiţi cu sulfură de antimoniu. Mori nu-şi schimbă poziţia.

— Domnişoara Helen America? Oliphant scoase a doua carte de vizită. Permiteţi-mi să mă prezint. Sunt Laurence Oliphant, jurnalist…

Domnişoara America făcu o pasă rapidă cu mâinile prin faţa neclintită a compatriotului ei, ca şi cum ar fi invocat nişte spirite ale aerului. Bărbatul îşi coborî bastonul, continuând să-l ţintuiască pe Mori cu ochi furioşi. Băţul, văzu Oliphant, era întărit cu o vergea din fier.

— Cecil e surdomut, explică ea, pronunţându-i numele cu un *e* accentuat.

— Îmi pare foarte rău. I-am dat cartea mea de…

— Nu ştie să citească. Ziceţi că sunteţi jurnalist?

— Ocazional. Iar dumneavoastră, Domnişoară America, sunteţi o autoare de primă mărime. Îngăduiţi-mi să vi-l prezint pe bunul meu prieten, domnul Mori Arinori, trimis al Mikadoului Japoniei.

Cu o privire în stare să ucidă, Mori îşi coborî bastonul cu o graţie admirabilă, îşi scoase pălăria şi făcu o plecăciune în stil european. Helen America, rămasă cu ochii holbaţi, îl măsură cu privirea celui care admiră un câine dresat. Purta o manta militară, cârpită cu pricepere, subţire-aţă, dar evident curată, de nuanţa închisă pe care confederaţii o numeau cafeniu murdar, deşi nasturii militari fuseseră înlocuiţi cu alţii, rotunzi, din os.

— Încă n-am văzut un chinez îmbrăcat aşa, spuse ea.

— Domnul Mori e japonez.

— Iar dumneavoastră, jurnalist.

— Într-un fel.

Helen America surâse, dezvelindu-şi un dinte din aur.

— Şi v-a plăcut spectacolul nostru?

— A fost extraordinar, de-a dreptul extraordinar.

Surâsul se lăţi pe faţa ei.

— Atunci veniţi în Manhattan, domnule, fiindcă Poporul Răsculat are vechiul teatru Olympic, la răsărit de Broadway, pe strada Houston. Pe propria noastră scenă suntem şi mai apreciate.

Prin lobul găurit al urechilor, pe jumătate acoperiţi de vălmăşagul de bucle roşcate, îi treceau nişte benzi subţiri de argint.

— Mi-ar face o deosebită plăcere. Dar şi mai încântat aş fi să pot lua un interviu autoarei acestei…

— N-am scris-o eu, spuse ea, ci Fox.

— Poftiţi?

— George Washington Lafayette Fox, un Grimaldi[8] marxist, maestrul pantomimei socialiste! Trupa a hotărât să anunţăm că eu aş fi scris-o, deşi eu mereu mă pronunţ împotrivă.

— Dar mesajul de început…

— A, pe acela l-am scris chiar eu şi sunt mândră de el. Dar sărmanul Fox…

— N-am auzit, spuse Oliphant, destul de nedumerit.

— Din pricina apăsării îngrozitoare în care muncim, explică ea. Marele Fox, care a înălţat de unul singur pantomima socialistă la nivelul actual de importanţă revoluţionară, s-a înfuriat cumplit la un spectacol, domnule; a ajuns în pragul

---

[8] Joseph Grimaldi (1779-1837), actor şi autor englez de pantomime (n. Tr.).

epuizării trebuind să inventeze dintr-o dată alte mişcări şi să opereze transformări pe loc. Atunci şi-a pierdut minţile, iar strâmbăturile lui de acum sunt înfiorătoare. Luase din nou atitudinea din timpul cuvântării; apoi reveni la un ton mai secretos: A ajuns de-o indecenţă de nedescris, domnule, de aceea am ţinut-o pe costumieră într-o jachetă scurtă, ca să-l pună la treabă şi să-l obosească, în caz că devine prea obscen.

— Îmi pare foarte rău…

— Manhattanul nu-i locul potrivit pentru demenţi, domnule, regret că trebuie s-o spun. Acum e în azilul din Sommerville, Massachusetts, iar dacă vreţi să publicaţi asta, n-aveţi decât.

Oliphant se trezi privind-o fix, incapabil să mai vorbească. Mori Arinori se retrăsese câţiva paşi şi lăsa impresia că urmărea mulţimea ieşind din teatru. Surdomutul Cecil dispăruse împreună cu bastonul lui.

— Mi-e o foame de lup, spuse bine dispusă Helen America.

— Va rog să-mi permiteţi să vă invit la masă. Unde doriţi să cinaţi?

— Ştiu un local după colţ.

Când coborî de pe treptele de sus ale scării ce duceau în culise, Oliphant văzu că femeia purta o pereche de cizme din cauciuc pe care americanii le numeau Chickmauga, nişte încălţări mari şi greoaie folosite în armată. Avându-l pe Mori alături, o urmă afară din teatrul Garrick. Ea nu mai aşteptase ca el să-i ofere braţul.

Îi conduse de-a lungul străzii şi, aşa cum spusese, ajunseră după colţ. Lumina de gaz ardea în faţa unei kinofirme care alterna între MOSES & SONS AUTOSERVIRE şi CURAT MODERN RAPID. Helen America aruncă o privire peste umăr cu un surâs încurajator, iar fesele ei jucară vizibil pe sub mantaua confederată şi sub muselina zdrenţuită a costumului de scenă.

Autoservirea era aglomerată şi zgomotoasă, populată de localnici din Whitechapel. Ferestrele cu multe ochiuri încadrate de bare din fier îşi pierduseră transparenţa din cauza aburului. Oliphant nu mai văzuse un local care să-i semene.

Helen America demonstră cum se făcea servirea, luându-şi o tavă dreptunghiulară din gutapercă dintr-o stivă de astfel de obiecte şi împingând-o de-a lungul unei policioare din tablă

zincată şi strălucitoare. Deasupra poliţei se găseau numeroase ferestruici, cu decoraţiuni din alamă. Oliphant şi Mori îi urmară exemplul. Dincolo de fiecare ferestruică era expus câte un fel de mâncare. Observând fantele pentru monede, Oliphant îşi căută portofelul cu mărunţiş. Helen America alese o felie de plăcintă ţărănească, o porţie de cârnaţi de vacă în aluat şi cartofi prăjiţi, iar Oliphant îi dădu banii necesari. Cu alte două pence, Helen îşi luă o cantitate îndestulătoare de sos maroniu, cu aspect destul de îndoielnic, de la un robinet. Mori alese un cartof copt, un fel de mâncare preferat de el, însă refuză sosul. Oliphant, dezorientat de ciudăţenia localului, preferă să-şi umple o halbă de bere la un alt robinet.

— Clystra e în stare să mă ucidă pentru ce-am făcut, remarcă Helen America, în timp ce-şi aranjau tăvile pe o masă din fontă, ridicol de mică.

La fel ca scaunele din jurul ei, era fixată de podea cu şuruburi.

— Nu ne îngăduie să vorbim cu jurnalişti. Făcu un gest din umeri, apoi zâmbi fericită şi începu să aleagă ce-i trebuia dintre tacâmurile ieftine din cositor aflate grămadă, oferindu-i şi lui Mori un cuţit şi o furculiţă. Domnule, aţi fost vreodată într-un oraş pe nume Brighton?

— Da, sigur.

— Si cum e acolo?

Mori examina, cu viu interes, farfuria dreptunghiulară din carton grosolan de culoare cenuşie, pe care se afla cartoful lui.

— E foarte plăcut, spuse Oliphant, foarte pitoresc. Pavilionul Apelor Medicinale e destul de renumit…

— Asta-i în Anglia? întrebă Helen America în timp ce mesteca o bucată de cârnat.

— Da, sigur.

— Sunt mulţi lucrători acolo?

— Pesemne că nu, în înţelesul pe care-l daţi dumneavoastră, dar la diversele aşezăminte şi atracţii sunt angajaţi mulţi oameni.

— De când am sosit aici n-am văzut public format din lucrători de fabrică. În fine, să mâncăm!

Şi spunând acestea, Helen America se apucă de treabă. Conversaţia în timpul mesei, pricepu Oliphant, nu era la mare

preţ în Manhattanul comunist. Ea nu lăsă pe „farfuriile” din carton nici firimituri, nici resturi, reuşind chiar să adune până şi ultima picătură de sos cu cartofii pe care-i păstrase special în acest scop.

Oliphant îşi scoase carneţelul de notiţe. Deschizându-l, extrase o cartelă albă şi simplă pe care era tipărit portretul Florencei Bartlett, luat de la poliţia din Bow Street.

— Miss America, o ştiţi cumva pe Flora Barnett, actriţa americană? Se bucură de un succes deosebit în Manhattan, aşa mi s-a spus recent.

Oliphant îi arătă portretul.

— Dar nu-i actriţă, domnule. Şi nici americancă. E sudică, deşi e cam mult spus şi aşa; mai curând franţuzoaică. Poporul Răsculat nu are nevoie de oameni de teapa ei. La naiba, am spânzurat destui ca ea!

— Ca ea?

Helen America îl privi în ochi cu o expresie de sfidare.

— Eşti jurnalist cum sunt eu…

— Regret dacă…

— Regreţi ca şi ceilalţi. Nu dai nicio ceapă degerată…

— Domnişoară America, vă rog, vreau doar să…

— Mulţumesc pentru haleală, domnule, dar n-o să mă las trasă de limbă, pricepi? Şi cât priveşte brontozaurul ăla, n-are ce căuta aici, să fie clar! Nu aveţi dreptul să-l păstraţi, iar într-o bună zi o să fie expus în Muzeul Metropolitan din Manhattan, fiindcă aparţine Poporului Răsculat! Ce vă face pe voi, englezii, să credeţi că puteţi fura bogăţiile naturale din pământul Poporului?

În aceeaşi clipă, parcă la un semn, apăru impresionantul Clovn al Trupei de Pantomimă a Femeilor Roşii din Manhattan, care acum avea creştetul chel acoperit cu o bonetă uriaşă din pânză cu model în picăţele, iar cizmele chiar mai mari decât ale Helenei America.

— Vin chiar în clipa asta, tovarăşă Clystra, spuse Helen America.

Clovnul îl ţintui pe Oliphant cu o privire ucigaşă, apoi amândouă ieşiră pe uşă. Oliphant se uită la Mori.

— Am avut o seară cam ciudată, domnule Mori.

Lui Mori, care contempla cu un aer avid agitaţia şi furnicarul din autoservire, îi trebuiră câteva momente ca să răspundă:

— Vom avea şi noi astfel de localuri în ţara mea, Oriphant-san! Curate! Moderne! Rapide!

***

La întoarcerea sa în strada Half Moon, Bligh îl urmă pe Oliphant până la uşa biroului.

— Pot intra o clipă, domnule?

Încuind uşa cu propria-i cheie, Bligh merse până la un birou miniatural pe care stăteau ustensilele de filmat ale lui Oliphant; ridicând capacul unui umidificator pentru trabuce, băgă mâna înăuntru şi scoase un cilindru mic din metal emailat în negru.

— Domnule, obiectul acesta ne-a fost adus la uşa din spate de un tânăr. Deşi l-am întrebat, n-a vrut să-mi spună cum îl cheamă. Mi-am permis să-l deschid eu însumi, domnule, fiindcă mi-am amintit de atentatele barbare petrecute în străinătate…

— Şi tânărul?

— Judecând după starea pantofilor lui, funcţionar începător la programarea Maşinăriei. În afară de faptul că purta mănuşi de bumbac, pe care n-a vrut să şi le scoată.

— N-a lăsat niciun mesaj?

— Ba da, domnule. A zis: „Spuneţi-i că nu mai putem face nimic, a devenit primejdios, nu trebuie să mai ceară altceva.”

— Înţeleg. Vrei să-mi aduci un ceai verde şi tare?

Rămas singur, Oliphant se apucă să scoată sticla grea de deasupra telegrafului de primiri, ceea ce presupunea desfacerea a patru şuruburi-fluture din alamă. Aşezând clopotul înalt, într-un loc în care să rămână în siguranţă, îşi rezervă câteva minute pentru a consulta instrucţiunile de utilizare ale aparatului. După ce cotrobăi prin câteva sertare, descoperi instrumentele necesare: o coarbă manuală cu mânerul din lemn de nuc şi o mică şurubelniţă suflată cu aur care avea imprimată pe ea monograma firmei *Colt & Maxwell.* Localiză întrerupătorul cu lamă de la baza instrumentului şi reteză legăturile electrice cu Poşta Centrală. Se sluji apoi de şurubelniţă pentru a face reglajele necesare, rulă atent capătul benzii perforate prin rotiţele dinţate din oţel sclipitor, fixă plăcile de ghidare pe poziţia potrivită şi respiră adânc.

Îşi dădu brusc seama de bătăile puternice ale propriei sale inimi şi de tăcerea nopţii ce izvora din bezna Parcului Green şi a Ochiului. Luă coarba, îi vârî spiralul hexagonal în priza mecanismului şi, cu o mişcare lentă şi neîntreruptă, începu să-l rotească în sensul acelor de ceasornic. Ciocănelele cu litere porniră să urce şi să coboare, sus-jos, descifrând codul perforat de pe banda Poştei. Refuză să se uite la ea cum ieşea din fantă. Cu o foarfecă şi un borcan de pastă de lipit, aranjă mesajul pe o foaie de hârtie simplă:

DRAGĂ CHARLES VIRGULĂ ÎN URMĂ CU NOUĂ ANI M-AI ÎMPINS LA CEA MAI CUMPLITĂ DEZONOARE PE CARE O POATE CUNOAŞTE O FEMEIE STOP CHARLES VIRGULĂ AI PROMIS CĂ ÎL VEI SALVA PE SĂRMANUL MEU TATĂ STOP ÎN SCHIMB VIRGULĂ M-AI CORUPT PE MINE VIRGULĂ ÎN TRUP ŞI SUFLET STOP ASTĂZI PĂRĂSESC LONDRA ÎN COMPANIA UNOR PRIETENI PUTERNICI STOP EI ŞTIU FOARTE BINE CUM I-AI TRĂDAT PE WALTER GERARD ŞI PE MINE STOP CHARLES VIRGULĂ NU ÎNCERCA SĂ MĂ GĂSEŞTI STOP AR FI INUTIL STOP SPER CĂ TU ŞI DOAMNA EGREMONT VEŢI DORMI NETULBURAŢI ÎN NOAPTEA ASTA STOP SYBIL GERARD SFÂRŞIT

Abia dându-şi seama de prezenţa lui Bligh, care sosise cu ceaiul, rămase nemişcat mai bine de o oră, cu mesajul în faţa sa. Apoi, după ce-şi turnă o ceaşcă de ceai călâi, îşi luă hârtie, tocul rezervor şi începu să compună, într-o franceză diplomatică fără cusur, o scrisoare către un anume Monsieur Arslau, din Paris.

***

Mirosul pudrei de magneziu încă mai plutea în aer.

Aflat lângă o complicată cameră stereoptică de provenienţă elveţiană, Prinţul Consort se întoarse cu o desăvârşită gravitate teutonică şi-l salută pe Oliphant în limba germană. Purta ochelari de culoare albastru închis, cu lentilele rotunde nu mai mari decât nişte monede de un florin, şi era îmbrăcat într-un halat de fotograf din doc alb, impecabil de curat. Degetele îi erau pătate de nitrat de argint.

Oliphant se înclină, urându-i înălţimii Sale o după-amiază bună în limba care părea să fie preferată de Familia Regală, şi se prefăcu interesat de aparatul foto elveţian, o creaţie complexă ale cărei lentile stereoptice, ca şi ochii, priveau fix la el de sub o ieşitură elegantă din alamă. Asemeni ochilor domnului Cart, musculosul valet elveţian al Prinţului Consort, lentilele i se părură lui Oliphant aşezate cam departe una de cealaltă.

— I-am adus lui Affie un mic dar, înălţimea Voastră, spuse Oliphant.

Germana sa, ca şi a Prinţului, avea accente saxone – moştenire a unei îndelungi şi dificile misiuni pe care Oliphant o îndeplinise acolo la rugămintea Familiei Regale. Rudele din Coburg ale Prinţului Albert, experte în vechea artă de a aranja căsătorii, doreau să-şi extindă stăpânirea, ceea ce constituia o chestiune cu adevărat delicată, mai ales că dorinţa Ministerului de Externe Britanic era de a menţine stătuleţele germane cât mai fragmentate din punct de vedere politic.

Tânărul Prinţ şi-a terminat lecţiile pe azi?

— Affie a fost bolnav toată ziua, spuse Prinţul, privind cercetător prin ochelarii coloraţi la una dintre lentilele aparatului foto. Scoase o periuţă şi-i şterse uşor suprafaţa. Se îndreptă apoi de spate. Crezi că studiul statisticii constituie o povară prea mare pentru o minte tânără şi fragedă?

— Îmi solicitaţi părerea, înălţimea Voastră? Analiza statistică e, într-adevăr, o tehnică ce conferă putere…

— Eu şi mama lui nu ne-am pus de acord asupra acestei chestiuni, se confesă Prinţul cu glas îndurerat. Iar progresele înregistrate de Alfred în domeniu sunt departe de a fi mulţumitoare. Cu toate acestea, statistica reprezintă cheia viitorului. Statistica e totul în Anglia.

— Face cumva progrese vizibile la alte materii? încercă Oliphant să schimbe subiectul.

— Antropometrie, sugeră Prinţul, cu un aer absent. Eugenie. Domenii vaste ale cunoaşterii, însă mai puţin solicitante, probabil, pentru o minte tânără.

— Aş dori să stau puţin de vorbă cu el, Înălţimea Voastră.

— E în camera lui, neîndoielnic, încuviinţă Prinţul.

Oliphant trecu prin strălucirea şi eleganţa opulentă a Apartamentelor Regale până în camera lui Alfred, unde acesta îl întâmpină cu un chiot de bucurie, apoi sări desculţ de pe mormanul cearşafurilor şi dupăi atent peste liniile unui tren miniatural extrem de fin lucrat.

— Unchiule Larry! Unchiule Larry! Minunat! Ce mi-ai adus?

În buzunarul lui Oliphant, împachetat cu pânză verde şi mirosind puternic a cerneală tipografică ieftină, dar proaspătă, se găsea un exemplar din *Paternoster, Banditul Maşinilor cu Abur,* de un anume „Baron Zorda”, volumul al treilea dintr-o serie de masă, întrucât tânărul Prinţ Alfred îşi exprimase un entuziasm de nestăpânit faţă de primele două, *Armata Scheletelor* şi *Şoferii Ţarului.* Coperta în culori stridente îl înfăţişa pe îndrăzneţul Paternoster cu pistolul în mână, coborând din cabina unui vehicul în viteză, despre care se putea considera că reprezenta o maşină cu abur ultimul model – toată numai luciu metalic, cu botul rotunjit şi partea posterioară foarte îngustă. Frontispiciul, pe care Oliphant îl examinase în chioşcul de ziare de unde cumpărase volumul, îl arăta mai în detaliu pe tâlharul fanfaron al Lordului Zorda, îndeosebi în privinţa îmbrăcămintei, care cuprindea o centură lată din piele ţintată şi pantaloni marinăreşti având despicături încheiate cu nasturi la manşete.

— Grozav! Nerăbdător, băiatul rupse pânza verde de pe *Paternoster, Banditul Maşinilor cu Abur.* Uită-te la maşina lui. Unchiule Larry! Are o formă de zile mari!

— Vicleanul Paternoster nu poate conduce decât maşina cea mai iute, Affie. Şi priveşte frontispiciul. Arată ca Ned, sfărâmătorul de fălci.

— Da’ uite ce pantaloni are, spuse Affie admirativ. Şi-al naibii ce centură lată!

— Cum ţi-a mers, Affie, de la ultima mea vizită? întrebă Oliphant, făcându-se că nu observă scăparea de limbaj.

— Foarte bine, Unchiule Larry – şi o umbră de îngrijorare apăru pe faţa lui, dispărând aproape imediat – numai că, îmi pare rău... cred că s-a stricat, înţelegi? Prinţul arătă către păpuşa japoneză care servea ceai, zăcând într-o poziţie jalnică, proptită de piciorul patului mare cu tăblii masive, având în jur

un maldăr de desene litografiate şi pictate. O bucată subţire şi lungă dintr-un material translucid ieşea în mod grotesc din rochia ei minunată. Arcul, pricepi? Cred că a fost întors prea strâns, Unchiule Larry. A ţâşnit afară, la a zecea răsucire.

— Păpuşile japoneze sunt acţionate de arcuri din fanoane, Affie. Ei le spun „mustăţi de balenă”. Încă n-au învăţat de la noi să facă arcuri bune, dar vor deprinde şi asta curând. Iar atunci, păpuşile lor nu se vor mai strica atât de uşor.

— Tata spune că ai o părere bună despre japonezi, spuse Alfred. Că-i socoteşti egali cu europenii.

— Întru totul adevărat, Affie! Dispozitivele lor mecanice sunt deocamdată inferioare, din cauza lipsei lor de cunoştinţe în domeniul ştiinţelor aplicate. Într-o bună zi, în viitor, ei ar putea duce civilizaţia pe culmi încă neatinse. Ei şi, probabil, americanii…

Băiatul îl privi neîncrezător.

— Tatei nu i-ar plăcea deloc ce-ai spus acum.

— Aşa e, nu cred că l-ar încânta.

Oliphant îşi petrecu apoi jumătate de oră stând îngenuncheat pe covor şi urmărind o demonstraţie a lui Alfred cu o Maşinărie de jucărie făcută de francezi – acţionată, la fel ca vărul ei, Marele Napoleon, cu ajutorul aerului comprimat. Micuţa jucărie folosea fâşii de hârtie telegrafică în locul cartelelor, amintindu-i lui Oliphant de scrisoarea pe care i-o trimisese domnului Arslau. Bligh trebuia să o fi dus deja la ambasada franceză; pesemne că acum se afla în valiza diplomatică, în drum spre Paris.

Alfred îşi conecta Maşinăria la un kinotrop miniatural. Se auzi un ciocănit politicos în clanţă; nimeni nu bătea în uşă la Palatul Buckingham. Oliphant se ridică, deschise portalul alb şi înalt şi descoperi bine cunoscuta faţă a lui Nash, *valet de chambre* la palat, care, în urma unor speculaţii nechibzuite cu acţiuni ale căilor ferate, ajunsese fără voia lui un intim al Biroului de Fraude al Poliţiei Metropolitane. Cu rafinament, Oliphant reuşise să aranjeze rezolvarea problemei – un efort pentru care era recompensat, constată acum, prin aerul neprefăcut de atenţie respectuoasă din partea lui Nash.

— Domnule Oliphant, spuse acesta, a sosit o telegramă. Foarte urgentă.

***

Rapiditatea cu care mergea vehiculul Brigăzii Speciale contribuia într-o oarecare măsură la senzaţia generală de nelinişte pe care o trăia Oliphant. Nici măcar Paternoster în persoană nu şi-ar fi putut dori o maşină mai iute sau mai aerodinamică.

Zburară prin dreptului Parcului St. James cu viteza gândului, iar crengile negre şi dezgolite ale teilor trecură fulgerător prin faţa ochilor, ca nişte fuioare de fum duse de vânt. Şoferul purta ochelari din piele cu lentile rotunde şi se vedea că-l încânta acest zbor nebun, fiindcă din vreme în vreme vehiculul scotea şuierături guturale care făceau caii să se ridice în două picioare, iar oamenii, să-şi caute degrabă adăpost.

Fochistul, un irlandez mătăhălos, rânjea ca un dement în timp ce împingea cu lopata cărbunii în arzător.

Oliphant nu avea nici cea mai vagă idee care le era destinaţia. Când se apropiară de Piaţa Trafalgar, traficul îl sili pe pilot să tragă aproape tot timpul de cordonul sirenei, stârnind un muget plângăreţ, sugerând vaierele vreunui uriaş animal marin. Auzind acest vuiet, participanţii la trafic se trăgeau în lături la fel ca apele Mării Roşii dinaintea lui Moise. La trecerea lor în viteză, poliţiştii salutau milităros, ducându-şi mâinile la cască. Imediat ce vedeau peştele zvelt zburând pe Strand, copiii străzii şi măturătorii de la intersecţii făceau roată de încântare.

Înserarea aducea cu sine întunericul. Când pătrunseră pe strada Fleet, pilotul frână şi trase de o manetă care eliberă un jet impresionant de abur albicios. Vehiculul cu siluetă zveltă se opri cu o zdruncinătură.

— Am ajuns, domnule, îl anunţă şoferul, ridicându-şi ochelarii, şi-l privi mijindu-şi ochii prin sticla uşor vălurită din partea frontală a vehiculului, dar ia uitaţi ce se întâmplă.

Circulaţia fusese oprită complet, văzu Oliphant, prin ridicarea unor baricade din lemn de care stăteau agăţate felinare. În spatele acestora se aflau soldaţi cu feţe mohorâte, îmbrăcaţi cu uniforme de luptă. Carabine Cutts-Maudslay scoase de pe umăr şi pregătite de tragere. Dincolo de ei, zări foi de prelată atârnate şi fluturând pe nişte stâlpi înalţi şi negeluiţi, ca şi cum cineva încercase să ridice o scenă chiar în mijlocul străzii Fleet.

Fochistul se şterse pe faţă cu o eşarfă în picăţele.

— Aici se întâmplă ceva despre care presa nu trebuie să afle.

— Înseamnă c-au greşit strada, nu? spuse şoferul.

În vreme ce Oliphant cobora din vehicul, Fraser se apropie cu paşi grăbiţi.

— Am găsit-o, spuse el cu o expresie întunecată pe chip.

— Şi prin asta aţi stârnit o publicitate apreciabilă. N-ar fi trebuit să aduceţi şi câteva detaşamente de infanterie?

— Chestiunea e prea gravă ca s-o tratăm cu neseriozitate, domnule Oliphant. Mai bine veniţi cu mine.

— Betteredge a sosit?

— Nu l-am văzut încă. Pe aici, vă rog.

Fraser îl conduse printre două garduri de blocare. Un soldat le îngădui trecerea cu un gest scurt din cap. Oliphant zări un domn mustăcios stând de vorbă cu doi poliţişti.

— Acela e Halliday, spuse el, şeful secţiei de Antropometrie Criminalistică.

— Am înţeles, domnule, spuse Fraser. Ei se ocupă de acest caz. S-a dat o spargere la Muzeul de Geologie Practică. Cei de la Societatea Regală au turbat de furie, iar ticălosul de Egremont va apărea în fiecare primă ediţie a ziarelor, afirmând că e vorba de o răbufnire a ludditilor. S-ar părea că avem totuşi puţin, noroc, fiindcă doctorul Mallory e plecat în China.

— Mallory? Ce legătură are cu el?

— Leviatanul Terestru. Doamna Bartlett şi năimiţii ei au încercat să fugă cu craniul exponatului.

Ocoliră încă o barieră improvizată, a cărei ţesătură grosolană avea imprimat ici şi colo însemnul cu o săgeată groasă al Departamentului de Aprovizionare ai Armatei. Un cai de birjă zăcea pe o parte într-o băltoacă mare de sânge care se întuneca la culoare. Vehiculul, o birjă de piaţă pentru un singur cal, era răsturnat în apropiere, având pereţii lăcuiţi în negru ciuruiţi de gloanţe.

— A venit însoţită de doi oameni, preciză Fraser. Trei, dacă socotim şi cadavrul rămas în muzeu. Birja a fost mânată de un exilat yankeu pe nume Russell, un malac amestecat în bătăi de stradă care locuieşte în Seven Dials. Celălalt individ a fost Henry Dease din Liverpool, un spărgător destul de renumit. Când eram

la secţie l-am adus în faţa judecătorului de vreo zece ori, dar de atunci nu mai ştiu nimic de el. Sunt acolo, domnule. Arătă cu degetul. Russell, vizitiul, s-a luat la ceartă cu un birjar adevărat, fiecare pretinzând că are prioritate. Un poliţist de la trafic a încercat să intervină, moment în care Russell a scos pistolul. Oliphant rămase cu ochii la birja răsturnată. Poliţistul de la circulaţie nu avea armă asupra lui, dar au trecut întâmplător doi detectivi de la Sediul Poliţiei…

— Dar ce-i cu birja asta, Fraser?

— Asta e opera unui vehicul cu abur al Armatei, domnule. Ultima dintre garnizoanele temporare se află foarte aproape de viaductul Holborn. Făcu o pauză. Dease avea o puşcă rusească…

Neîncrezător, Oliphant clătină din cap.

— Opt civili au ajuns în spital, spuse Fraser. Un detectiv mort. Dar urmaţi-mă, domnule, ar fi bine să terminăm cât mai curând.

— Ce rost au perdelele astea de mascare?

— Cei de la Antropometrie Criminalistică au ordonat plasarea lor.

Oliphant avu senzaţia că mergea ca prin vis, simţindu-şi picioarele grele şi amorţite, lipsite de forţă proprie. Se lăsă condus către locul unde cadavrele învelite în prelată erau aşezate pe tărgi. Faţa Florencei Bartlett era mutilată, de nerecunoscut.

— Vitriol, remarcă Fraser. Un glonţ i-a sfărâmat recipientul pe care-l avea asupra ei.

Oliphant se îndepărtă rapid, întorcându-se cu spatele, şi vărsă în batistă.

— Iertaţi-mă, domnule, spuse Fraser. Nu mai are rost să-i vedeţi şi pe ceilalţi doi.

— Fraser, unde… L-ai văzut pe Betteredge?

— Nu, domnule. Uitaţi craniul, sau ce-a mai rămas din el.

— Craniul?

Cinci-şase fragmente masive de os pietrificat şi ghips de culoare ivorie erau aranjate pe tăblia lăcuită a unei mese pliante.

— A venit un anume domn Reeks, de la Muzeu, să ia fragmentele, spuse Fraser. Susţine că nu sunt chiar atât de

deteriorate cum credem noi. Vreţi să staţi jos, domnule? V-aş putea găsi un scaun pliant.

— Nu. De ce-au venit aproape jumătate din oamenii de la Antropometrie, Fraser?

— Păi dumneavoastră puteţi să ghiciţi asta mai repede decât mine, domnule, spuse Fraser, coborând glasul, deşi am auzit vorbindu-se că domnul Egremont şi Lordul Galton au constatat că au multe lucruri în comun.

— Lord Galton? Teoreticianul eugeniei?

— Da, vărul Lordului Darwin. E omul Antropometriei din Camera Lorzilor. Exercită o influenţă deosebită în cadrul societăţii Regale. Fraser îşi scoase carnetul de notiţe. Veţi afla numaidecât de ce am considerat că trebuie să ajungeţi urgent aici.

Conduse pe Oliphant în spatele resturilor birjei. Privind în jur să vadă dacă nu-i urmăreşte cineva, îi strecură lui Oliphant o foaie subţire de hârtie albăstruie.

— Am luat-o din poşeta femeii.

Biletul, nesemnat, nu avea nici dată:

Ceea ce ai cerut cu atâta insistenţă a fost găsit, dar intr-o ascunzătoare extrem de neobişnuită. Cunoştinţa noastră comună de la Derby, doctorul Mallory, m-a informat că obiectul a fost închis în craniul leviatanului terestru. Sper că veţi considera această informaţie drept o achitare completă a datoriilor pe care le am faţă de dumneavoastră. În prezent sunt într-o situaţie delicată, din pricina recentelor evenimente politice, şi sigur mă aflu sub supravegherea ordonată de către unele elemente ale Guvernului; vă rog să ţineţi seama de acest lucru în încercările dumneavoastră viitoare de a lua legătura cu mine. Am făcut tot ce puteam, jur.

Scrisul elegant, la fel de familiar pentru Oliphant ca pentru Fraser, aparţinea Adei Byron.

— Doar noi doi am văzut asta, preciză Fraser.

Oliphant împături hârtia în patru înainte de a o pune în cutia cu trabuce.

— Si ce anume era ascuns în craniu, domnule Fraser?

— Vă voi conduce înapoi prin cordonul de militari, domnule. Reporterii ţâşniră înainte imediat ce Fraser şi Oliphant ieşiră din spatele barierei. Fraser îl luă pe Oliphant de braţ şi-l duse în mijlocul unui grup de poliţişti, salutându-i pe câţiva cu un aer amical şi spunându-le chiar pe nume.

— Ca să vă răspund la întrebare, domnule Oliphant, spuse Fraser la adăpostul zidului de poliţişti care interziceau accesul oamenilor şi vătuiau strigătele acestora, nu ştiu. Dar avem obiectul.

— Serios? Cine v-a autorizat să-l luaţi?

— Am acţionat cum m-am priceput eu mai bine, spuse Fraser. Harri l-a găsit în birjă, înainte de sosirea celor de la Antropometrie. Fraser aproape că zâmbea. Băieţii din poliţie nu-i prea înghit pe cei de la Antropometrie. Sunt nişte amatori prăpădiţi, nu-i aşa, Harris?

— Aşa-i, domnule, încuviinţă poliţistul cu favoriţi lungi, habar n-au.

— Şi unde e? se interesă Oliphant.

— Aici, domnule. Harris scoase un pacheţel învelit în pânză ieftină. Aşa l-am găsit, în asta.

— Domnule Oliphant, cred c-ar fi recomandabil să plecaţi cu el, propuse Fraser.

— Ai dreptate, Fraser, de acord. Spune-i tipului de la Brigada Specială, din vehiculul acela elegant, că n-o să mai am nevoie de el. Mulţumesc, Harris. Bună seara.

Poliţiştii îi făcură loc fără să bată la ochi. Cu pacheţelul în mână, Oliphant porni cu pas vioi printre oamenii care se îmbulzeau unul pe altul ca să vadă mai bine soldaţii şi perdelele din pânză.

— Iertare, domnia voastră, n-aveţi şi pentru mine un bănuţ?

Oliphant îşi lăsă capul în jos şi privi drept în ochii căprui ai micuţului

Boots, întruchiparea perfectă a piticului olog. Nu era niciuna, nici alta. Oliphant îi aruncă un penny. Boots prinse moneda cu îndemânare, apoi se apropie târându-şi cârja. Puţea a pânză de finet umedă şi a macrou afumat.

— Avem necazuri, şefu’. Becky are să-ţi zică mai precis.

Boots se roti pe cârjă şi porni şontâcăit, bolborosind, ca oricare cerşetor hotărât să găsească un suflet mai darnic.

Era unul dintre informatorii cei mai talentaţi ai lui Oliphant. Cealaltă persoană, Becky Dean, ţinu pasul cu Oliphant şi se apropiară împreună de colţul străzii Chancery. Cunoscută ca o prostituată cu oarecare trecere, purta pantofi cu tocuri înalte şi era impertinentă.

— Unde s-a dus Betteredge? întrebă Oliphant, de parcă ar fi vorbit singur.

— Luat, îi răspunse Becky. Acum mai puţin de trei ore.

— Cine?

— Doi bărbaţi într-o caleaşcă. Va urmăriseră pe amândoi. Betteredge i-a descoperit, apoi ne-a pus pe noi să-i supraveghem pe urmăritori.

— Nu ştiu nimic despre asta.

— Alaltăieri a venit la noi.

— Si cine erau aceşti oameni?

— Unul e o lipitoare mică şi unsuroasă care face pe detectivul particular. Velasco-l cheamă. Celălalt avea un aer oficial, după cum arăta.

— A fost înhăţat ziua în amiaza mare? Cu forţa?

— Doar ştii prea bine cum se procedează, îi răspunse Becky Dean.

***

În mirosul aromat din încăperea de probă a unei tutungerii de pe strada Chancery, colţ cu Carey, Oliphant apropie colţul hârtiei subţiri de flacăra unei brichete din bronz pentru aprins trabuce, de forma unui turc cu turban pe cap. Urmări hârtia transformându-se într-un scrum rozaliu şi fin.

Pachetul mai conţinea un revolver automatic Ballester-Molina, un recipient de buzunar, din alamă argintată, plin cu un decoct având o aromă dulceagă şi greţoasă, şi o cutie din lemn. Aceasta din urmă reprezenta obiectul în chestiune, fiind acoperită cu un strat inegal de ghips alb. Înăuntru se găsea un număr foarte mare de cartele pentru Maşinărie, potrivite pentru Napoleon, făcute dintr-un material nou, lăptos şi foarte neted la pipăit.

— Pachetul, îi spuse el domnului Beadon, tutungiul, te rog să-l păstrezi aici doar pentru mine.
— Desigur, domnule.
— Omul meu de încredere, Bligh, va fi singura excepţie.
— Cum doriţi, domnule.
— Beadon, dacă se interesează cineva de el, te rog să trimiţi pe cineva pentru a-l anunţa pe Bligh.
— Cu plăcere, domnule.
— Mulţumesc, Beadon. Ai putea să-mi dai patruzeci de lire şi să treci suma în contul meu?
— Patruzeci, domnule?
— Da.
— Da, pot. Cu plăcere, domnule Oliphant.
Beadon luă un şirag de chei din buzunarul hainei şi merse să deschidă o casă de fier cu aspect foarte modern.
— Şi o duzină de *habanas* de cea mai bună calitate. Încă ceva, Beadon.
— Da, domnule?
— Cred c-ar fi recomandabil să ţii pachetul în casa de fier.
— Desigur, domnule.
— Beadon, mă înşel, sau Lambs, clubul-restaurant, e în apropiere?
— Nu, e pe Holborn, domnule. La câţiva paşi de aici.

***

În timp ce se îndrepta spre stradela Chancery, începu să cadă prima zăpadă a anului, cu fulgi uscaţi, parcă prăfoşi, care păreau să aibă puţine şanse de a rezista mult pe pavaj.
Nu-i putea găsi nicăieri pe Boots şi pe Becky Dean, ceea ce putea însemna că amândoi îşi vedeau în continuare de afacerile lor nevăzute.
Doar ştii prea bine cum se procedează.
Şi nu era adevărat? Câţi nu fuseseră făcuţi să dispară, fără urmă, doar în Londra? Cum puteai sta la o cină plăcută cu prietenii, sorbind vin de Moselle, participând la o conversaţie calmă şi nepăsătoare, purtând totuşi în minte povara cunoaşterii unor asemenea secrete?

Voise ca ultimul să fie Collins, absolut ultimul; acum Betteredge dispăruse, şi încă reţinut de oamenii unei alte instituţii.

La început, totul avusese un înţeles, elegant, chiar dacă, în fond, oribil.

La început, fusese ideea lui.

Ochiul. Acum îi simţi prezenţa, da, sigur, privirea lui atotvăzătoare îndreptată asupra sa în timp ce-l salută cu un gest din cap pe portarul plin de fireturi şi intră în holul placat cu marmură de la Lambs, clubul preferat de Andrew Wakefield.

Cutii de scrisori din alamă, o cabină pentru comunicaţii telegrafice, un preaplin de placaj lustruit de provenienţă franceză, totul extrem de modern. Aruncă o privire peste umăr, prin uşile din sticlă, spre stradă. Pe celălalt trotuar, dincolo de fuioarele gemene ale vehiculelor pudrate de zăpadă prinse în trafic, zări o siluetă solitară cu pălărie înaltă şi tare.

Un paj îl conduse direct în sala de mese, care era placată cu lemn de stejar şi avea un şemineu enorm deasupra căruia stătea o policioară din piatră sculptată.

— Laurence Oliphant, îi spuse el chelnerului-şef, îmbrăcat cu o haină prea strâmtă, pentru domnul Andrew Wakefield.

Pe faţa omului apăru o expresie de nelinişte.

— Regret, domnule, dar nu e…

— Mulţumesc, dar cred că l-am şi văzut pe domnul Wakefield.

Urmărit îndeaproape de chelner, Oliphant merse printre mese, iar oamenii aflaţi la ele întoarseră capul după el.

— Andrew, spuse el, imediat ce ajunse la masa lui Wakefield, ce noroc să te găsesc aici!

Acesta nu avea niciun invitat. Vreme de o clipă, lăsă impresia că nu poate înghiţi.

— Domnule Wakefield… începu chelnerul-şef.

— Prietenul meu va rămâne aici, spuse Wakefield. Stai jos, te rog. Atragem atenţia asupra noastră.

— Mulţumesc.

Oliphant se aşeză.

— Vreţi să luaţi cina, domnule? întrebă chelnerul-şef.

— Nu, mulţumesc.

După ce rămaseră singuri, Wakefield oftă audibil.

— La naiba cu toate, Oliphant, nu ţi-am spus destul de clar condiţiile?

— Andrew, care este motivul real ale temerilor tale?

— Ar trebui să-ţi sară în ochi.

— Serios?

— Lordul Galton e mână-n mână cu ticălosul de Egremont. El este marele stăpân al Antropometriei Criminalistice. Iar asta dintotdeauna. Practic, întemeietorul ei. El e *vărul* lui Charles Darwin, Oliphant, şi deţine o influenţă covârşitoare în Camera Lorzilor.

— Da, şi în cadrul Societăţii Regale şi al celei Geografice, Andrew. El susţine înmulţirea sistematică a speciei umane.

Wakefield îşi lăsă jos cuţitul şi furculiţa.

— Realitatea e că Antropometria Criminalistică a preluat controlul asupra Biroului. După toate probabilităţile, Biroul Central de Statistică se află acum la degetul mic al lui Egremont.

Oliphant văzu cum dinţii de sus ai lui Wakefield începură să muşte din buza inferioară.

— Tocmai vin din strada Fleet. Nivelul atins de violenţă în această societate – şi spunând acestea, Oliphant scoase revolverul Ballester-Molina din buzunar – ori, mai curând, nivelul *neoficial,* a devenit îngrijorător, nu eşti de aceeaşi părere, Andrew? Puse arma pe masă, între ei. Să luăm ca exemplu acest pistol. Mi s-a zis că-i foarte uşor de obţinut. De provenienţă franco-mexicană, deşi invenţie a spaniolilor. Anumite componente interne, am fost informat, arcuri şi câte altele, sunt de fapt britanice, disponibile pe piaţa liberă. Prin urmare, devine cam greu de precizat *provenienţa* unei arme ca aceasta. Grăitor pentru situaţia actuală de la noi, nu crezi?

Wakefield se albi la faţă.

— Am impresia că te-am tulburat, Andrew. Îmi pare rău.

— Ne vor *şterge cu totul,* spuse Wakefield. Vom înceta să existăm. Nu va rămâne nimic, nimic doveditor că am trăit. Niciun cotor de cec, nicio ipotecă la vreo bancă din City, absolut nimic.

— Exact despre asta-ţi vorbesc şi eu, Andrew.

— Nu lua tonul ăsta moral cu mine, domnule, spuse Wakefield. *Ai tăi,* Oliphant, au început totul – dispariţiile, dosarele lipsă, numele şterse, numerele pierdute, biografiile aranjate ca să se potrivească anumitor scopuri… Nu, nu-mi vorbi *mie* pe un asemenea ton.

Oliphant nu găsi cuvinte potrivite să-i răspundă. Se ridică, lăsând pistolul pe faţa de masă, apoi ieşi din restaurant fără să privească în urmă.

— Iertaţi-mă, se adresă el, o dată ajuns în hol, unui portar de noapte îmbrăcat cu o haină roşie, care cernea nisipul dintr-o urnă de marmură, reţinând chiştoacele de trabucuri, n-aţi putea să mă îndrumaţi către biroul administratorului clubului?

— Ba bine că nu, îi spuse omul, cu un accent asemănător unui dialect american, şi-l conduse pe Oliphant imediat pe un coridor mărginit de oglinzi şi arbori de cauciuc.

Cinci minute mai târziu, după ce făcuse un amănunţit tur al clubului şi i se arătase un album de fotografii al „zburdălniciilor” anuale care se petreceau acolo, făcuse cerere de membru şi, plătind o taxă de primire destul de piperată, nereturnabilă, prin intermediul numărului său de la Creditul Naţional, Oliphant îi strânse mâna administratorului cu părul pomădat, îi dădu o bancnotă de o liră şi rugă să i se arate ieşirea mai puţin folosită a clubului.

Aceasta se dovedi a fi uşa oficiului de spălat vesela, care dădea exact într-o alee igrasioasă şi îngustă, aşa cum sperase.

În mai puţin de un sfert de ceas, stătea la barul unei cârciumi aglomerate din strada Bedford, recitind textul telegramei pe care o anume Sybil Gerard o transmisese cândva domnului Charles Egremont, Membru al Parlamentului, domiciliat în Belgravia.

— Mi-am perdut ambii băieţi de boală în Crimeea, dom’le, şi-aşa primeşti veştile astea, numa’ pân telegrame, nu?

Oliphant împături foaia de hârtie simplă şi o vârî în cutia de trabuce. Privi imaginea reflectată de tabla zincată şi lustruită a barului. Apoi se uită la fundul paharului golit. Aruncă o privire la femeie, o bătrână îmbrăcată cu nişte zdrenţe ce-şi pierduseră de mult culoarea, având, pe sub jegul uitat de cine ştie când,

obrajii împestriţaţi de vinişoare sângerii datorate consumului zilnic de gin prost.

— Nu, spuse el, tragedia nu e a mea.

— Pen' Roger al meu a fo', spuse ea, şi pen' Tommy la fel. Şi nicio treanţă nu s-a-ntors de la ei, domnu', nicio treanţă-nsângerată măcar…

Îi întinse o monedă. Ea îi mulţumi bolborosit şi plecă fără grabă.

Se părea că pentru moment scăpase cu totul de urmăritori. Rămăsese singur. Sosise vremea să găsească o birjă.

***

În hăul imens şi întunecat al gării, mii de voci păreau să se amestece, astfel încât elementele constitutive ale limbii deveniseră echivalentul auditiv al negurii omogene şi de nepătruns. Cu pas măsurat şi calculat, Oliphant îşi văzu de treabă şi cumpără un bilet clasa întâi până la Dover pentru expresul de seară, de la ora zece. Funcţionarul de la ghişeu plasă în fanta maşinii cartela de Credit Naţional a lui Oliphant şi apăsă puternic pe manetă.

— Poftiţi, domnule. Rezervat pe numele dumneavoastră.

Mulţumindu-i funcţionarului, Oliphant se îndreptă către alt ghişeu şi întinse cartela din nou.

— Doresc să fac o rezervare pentru o cabină la vasul poştal de dimineaţă către Ostende.

Prefăcându-se că tocmai şi-a adus aminte, în timp ce-şi aşeza în portofel biletele de vapor şi cartela de Credit Naţional, ceru şi un bilet clasa a doua pe vasul de la miezul nopţii către Calais.

— Să fie pentru astă seară, domnule?

— Da.

— Pentru *Bessemer*, domnule. Plătibil prin Credit Naţional?

Oliphant plăti biletul către Calais cu bani gheaţă din cei primiţi de la domnul Beadon.

După ceasul de vânătoare al tatălui său, era nouă fără zece.

La ora nouă, exact în ultima clipă dinaintea plecării, urcă în trenul care pleca spre Dover şi-şi cumpără biletul de clasa întâi direct de la conductor.

***

Vaporul de călători *Bessemer,* cu salon prevăzut cu sistem de giraţie, având cele două punţi bombate udate de valurile din preajma Deverului, ajunse la Calais exact la miezul nopţii. După ce-i prezentă casierului biletul de clasa a doua şi-i dădu câteva lire, Oliphant îşi găsi un fotoliu îmbrăcat în brocart din careul-salon, sorbi din brandy-ul nu prea grozav oferit şi se apucă să-i cântărească din ochi pe ceilalţi pasageri. Constată cu încântare că alcătuiau o adunătură care nu se remarca prin nimic deosebit.

Îi displăceau cabinele cu sistem de giraţie, considerând că mişcările lor, controlate de Maşinărie, chiar dacă aveau menirea de a compensa tangajul şi ruliul, se dovedeau mai supărătoare decât legănările normale ale vasului pe mare. În plus, cabina era aproape lipsită de ferestre. Rotită pe suspensii cardanice într-un puţ central, cabina era aşezată atât de adânc în interiorul corpului navei, încât ferestrele ei, dacă existau, erau plasate sus, de-a lungul pereţilor, mult deasupra privirii. Într-un cuvânt, ca remediu împotriva senzaţiei de rău de mare, Oliphant socotea instalaţia drept un exces. Cu toate acestea, publicul se lăsase fascinat de noua utilizare a Maşinăriei, care aducea cu una de dirijare a tirului de artilerie şi a cărei unică menire era de a menţine un plan cât mai apropiat posibil de orizontalitate, permiţând deplasarea pasagerilor. Acest lucru se realiza pe baza unui principiu pe care, preluând un termen din limbajul programatorilor, oamenii de presă îl numeau „reacţie de răspuns.” Cu sau fără această invenţie la bord, având zbaturi gemene la prova şi pupa, *Bessemer* acoperea de obicei distanţa de douăzeci şi una de mile dintre Dover şi Calais într-o oră şi jumătate.

În acele momente ar fi preferat să se afle pe puntea exterioară, simţind bătaia vântului pe obraz, capabil să-şi imagineze că se îndreaptă către o ţintă mai măreaţă şi accesibilă. Dar promenada unei cabine cu sistem de giraţie nu poseda parapet, ci doar o balustradă din fier, iar atmosfera Canalului era umedă şi rece. Pe de altă parte, ţinu el să-şi reamintească, acum avea în faţă un singur ţel, care, după toate probabilităţile, putea fi o simplă vânare de vânt.

Cu toate acestea: Sybil Gerard. După ce lecturase telegrama trimisă lui Egremont, hotărâse să nu ruleze numărul ei. Considerase că va atrage atenţia în mod nejustificat; şi într-adevăr, ţinând seama că Antropometria Criminalistică deţinea ponderea la Biroul Central de Statistică, avusese dreptate. Pe de altă parte, bănuia, nu fără motiv, că dosarul Sybilei Gerard nu mai exista.

Walter Gerard din Manchester, duşman declarat al progresului, agitator pentru drepturile omului. Spânzurat. Iar dacă Walter Gerard ar fi avut o fiică, oare ce se alesese de ea? Si dacă fusese ruinată de Charles Egremont, aşa cum susţinea?

Oliphant simţi începutul durerilor de spate. Pe sub brocartul rigid, ţesut de o maşină tip Jacquard şi având un model cu nenumărate imagini ale navei *Bessemer,* tapiţeria din păr de cal a fotoliului părea îngheţată.

Chiar dacă nu reuşise mare lucru, îşi aminti el, măcar scăpase pentru o vreme de abisul negru şi moale al căzii de baie din cauciuc. Punând deoparte paharul nebăut de brandy, îşi lăsă capul să-i cadă în piept şi aţipi.

Visă, probabil, Ochiul.

Bessemer trase la chei în portul Calais la ora unu şi jumătate.

***

Apartamentul domnului Lucien Arslau se afla în Passy. În jurul amiezii, Oliphant prezentă cartea sa de vizită portarului, care o transmise pe calea tubului pneumatic până la locuinţa domnului Arslau. Fluierul legat de tubul acustic nichelat scoase aproape imediat două ţiuituri; portarul îşi aplecă urechea către tub, iar Oliphant reuşi să desluşească doar ecoul slab al unor cuvinte strigate în franceză.

Apoi omul îl conduse până la lift.

La etajul cinci îl primi un servitor în livrea purtând un stilet corsican plin de ornamente înfipt într-o centură împletită din mătase de Napoli. Tânărul reuşi să facă o plecăciune fără a-şi dezlipi ochii de la Oliphant. Domnul Arslau regreta, îi explică servitorul, dar nu-l putea primi imediat pe monsieur Oliphant; până atunci, însă, monsieur Oliphant putea servi ceva răcoritor.

Oliphant afirmă că ar fi fost recunoscător dacă i s-ar fi oferit prilejul de a face o baie. De asemenea, ar aprecia foarte mult o cană mare de cafea.

Servitorul îl conduse printr-un salon larg, bogat ornamentat cu satin şi mobilier decorat cu bronz aurit, dulapuri cu intarsii, obiecte din bronz, statuete şi porţelanuri, unde împăratul cu ochi ca de şopârlă şi preţioasa lui împărătească, fosta Domnişoară Howard, îl priviră din portretele în ulei, ambele de aceleaşi dimensiuni. Apoi trecu printr-un salonaş ai cărui pereţi erau plini de gravuri. Curba graţioasă a scării urcă pornind dintr-o anticameră de formă octogonală.

Două ore mai târziu, după ce făcuse baie într-o cadă cu marginea din marmură, ceea ce-i conferea o soliditate liniştitoare, îşi băuse cafeaua tare, mâncase cotlete a la Maintenon şi îmbrăcase lenjerie de împrumut care fusese scrobită mai mult decât îi plăcea, Oliphant primi invitaţia de a intra în biroul domnului Arslau.

— Domnule Oliphant, exclamă Arslau, într-o engleză excelentă, ce plăcere deosebită! Regret că nu v-am putut primi mai devreme, dar...

Făcu un gest către un birou lat din lemn de mahon, presărat de dosare şi hârtii. Din spatele unei uşi închise ajungea până la ei ţăcănitul continuu al unui telegraf. Pe un perete era atârnată o gravură înrămată a Marelui Napoleon, turnurile lui cu roţi dinţate ridicându-se dincolo de o reţea din metal şi ochiuri de sticlă.

— Nicio problemă, Lucien. Sunt recunoscător că am avut vreme să profit de ospitalitatea ta. Bucătarul tău ştie extraordinar de bine să prepare carnea de berbec; o carne fină care nu se poate să fi aparţinut vreunei oi de rând.

Arslau surâse. Fiind aproape la fel de înalt ca Oliphant, însă mai lat în umeri, avea aproximativ patruzeci de ani şi-şi purta barba încărunţită după moda imperială. Cravata îi era brodată cu mici albine aurii.

— Am primit scrisoarea ta, bineînţeles.

Reveni la birou şi se aşeză confortabil pe un fotoliu cu spetează înaltă, tapiţat cu piele de culoare verde închis. Oliphant luă loc pe fotoliul din faţa biroului.

— Trebuie să recunosc, Laurence, că sunt foarte curios să aflu cu ce te ocupi în prezent. Arslau îşi împreună degetele ambelor mâini, închipuind o piramidă, şi privi pe deasupra lor, ridicând din sprâncene. Natura cererii tale nu pare să necesite precauţiunile pe care le-ai recomandat…

— Dimpotrivă, Lucien, trebuie să ştii că nu m-aş sluji în felul acesta de amiciţia noastră dacă nu aş avea motive foarte întemeiate şi urgente.

— Vai de mine, prietene, spuse Arslau, însoţindu-şi vorbele cu un gest discret de protest, mi-ai cerut un serviciu cu totul neînsemnat. Între colegi, bărbaţi ca noi, asta nu înseamnă nimic. Pur şi simplu mi-a stârnit curiozitatea; e unul dintre numeroasele mele vicii. Îmi trimiţi o scrisoare prin valiza diplomatică imperială – ceea ce nu-i puțin lucru în sine pentru un englez, deşi ştiu că-l cunoşti bine pe amicul nostru Bayard. Scrisoarea ta îmi solicită ajutorul pentru a descoperi o anumită aventurieră de origine engleză, nimic mai mult. Crezi că s-a stabilit în Franţa. Cu toate acestea, accentuezi asupra păstrării unui secret desăvârşit; mă previi îndeosebi să nu folosesc telegraful sau poşta obişnuită pentru a lua legătura cu tine. Îmi recomanzi să aştept sosirea ta. Ce trebuie să înţeleg din toate astea? Ai cedat, în sfârşit, în faţa farmecelor vreunei femei?

— Vai, nu!

— Ţinând seama de modelul actual al feminităţii engleze, găsesc acest lucru perfect scuzabil, prietene. Mult prea multe dintre femeile voastre aspiră să se ridice la nivelul intelectualităţii masculine – privind de sus crinolina, pudrele, socotind că nu merită să se ostenească în vreun fel pentru a fi atrăgătoare, sau pentru a deveni mai agreabile! Dacă această tendinţă va persista, mi-e limpede ce viaţă utilitaristă, de-a dreptul *urâtă*, vor trebui să îndure englezii. Şi atunci mă întreb de ce ai traversat Canalul pentru a găsi o aventurieră de origine *britanică*? Asta nu pentru că aici le ducem lipsa. Le găseşti pretutindeni pe solul francez, ca să nu mai vorbim de originea – şi Arslau zâmbi – împărătesei noastre.

— N-ai fost căsătorit, Lucien, remarcă Oliphant, încercând să-l îndepărteze pe Arslau de la subiect.

— Dar uite ce înseamnă instituţia matrimonială! Cine poate spune care este alegerea cea mai potrivită dintre cele nouă sute nouăzeci şi nouă de greşeli? Cum să găsesc tiparul într-un butoi plin de şerpi? Prietene, s-ar putea ca fata de la colţul străzii să fie singura femeie din întregul univers care să facă din mine un bărbat fericit, şi, cu toate acestea, în nespusa mea ignoranţă, trec nepăsător pe lângă ea şi roţile maşinii mele o stropesc cu noroi! Arslau râse şi continuă: Nu, nu m-am căsătorit, iar misiunea ta e una politică.

— Desigur.

— Lucrurile nu merg bine în Marea Britanie. N-am nevoie de informatori britanici ca să-mi dau seama de atâta lucru, Oliphant. Ziarele îmi sunt de ajuns. Moartea lui Byron…

— Lucien, direcţia politică luată de Marea Britanie şi, într-adevăr, stabilitatea sa ca naţiune ar putea fi în cumpănă chiar în aceste momente. Nu-i nevoie să-ţi reamintesc de importanţa covârşitoare a recunoaşterii şi sprijinului reciproc pe care naţiunile noastre şi l-au oferit mereu.

— Şi, Oliphant, problema acestei domnişoare Gerard? Vrei să dai de înţeles că ea reprezintă cumva placa turnantă a situaţiei actuale?

Oliphant îşi scoase cutia cu trabuce şi alese una dintre *havanele* primite de la Beadon. Degetele lui mângâiară textul împăturit al telegramei trimise de Sybil Gerard. Închise cutia.

— Te superi dacă fumez?

— Chiar te rog.

— Mulţumesc. Problemele care pivotează în jurul Sybilei Gerard sunt în întregime britanice, pur interne. În ultimă instanţă, ele ar putea afecta Franţa, însă în mod cu totul indirect.

Oliphant tăie şi găuri trabucul.

— Eşti pe deplin convins de asta?

— Da.

— Eu nu. Arslau se ridică să-i aducă o scrumieră din aramă montată pe un piedestal din lemn de nuc. Reveni la birou, însă rămase în picioare. Ce ştii despre Societatea Jacquardine?

— Este oarecum echivalentul Societăţii Intelectuale a Aburului de la noi, adevărat?

— Şi da, şi nu. Mai există o societate, una secretă, în sânul jacquardinilor. Le place să-şi spună Le Fils de Vaucanson. Unii dintre membri sunt anarhişti, alţii amestecaţi cu Marianne, alţii cu Fraternitatea Universală, alţii cu tot soiul de gunoaie umane. Conspiratori ai luptei de clasă, înţelegi? Alţii sunt pur şi simplu criminali. Dar eşti la curent cu asta, Laurence.

Oliphant scoase un chibrit dintr-o cutie cu blazonul gravat al vaporului *Bessemer* şi-l făcu să ardă. Îşi aprinse apoi trabucul.

— Susţii că femeia pe care o cunoşti sub numele de Sybil Gerard nu prezintă importanţă pentru Franţa, spuse Arslau.

— Socoteşti altfel?

— Probabil. Spune-mi ce ştii despre necazurile pe care le avem cu Marele Napoleon.

— Ştiu prea puţine. Wakefield, de la Biroul Central de Statistică mi-a vorbit în treacăt despre asta. Maşinăria nu mai funcţionează cu precizie?

— Aceste *ordinateurs,* slavă bunului Dumnezeu, nu sunt specialitatea mea. Am fost informat că Napoleon lucrează cu viteza şi precizia obişnuită, însă există un element exterior de inconstanţă care afectează în prezent funcţiile superioare… Arslau suspină. Întrucât acestea din urmă sunt considerate o chestiune de mândrie naţională, m-am văzut silit să citesc maldăre de literatură tehnică extrem de absconsă, cum n-am mai avut prilejul. Deşi fără niciun folos palpabil, s-ar părea că acum am pus mâna pe vinovat.

— Vinovat?

— Un membru fervent al organizaţiei Les Fils de Vaucanson. Numele lui nu are nicio importanţă. A fost arestat la Lyon în legătură cu un caz obişnuit de fraudă realizată prin intermediu unui *ordinateur* municipal. Unele elemente ale declaraţiei lui au atras atenţia Comisiei de Servicii Speciale şi, prin urmare, interesul nostru. În cursul interogării, omul a recunoscut că e vinovat de starea lamentabilă din prezent a Marelui Napoleon.

— A recunoscut *le sabotage,* zici?

— Nu. Asta n-a declarat. A refuzat până la capăt. În ce priveşte ordinatorul, a recunoscut că a rulat o anumită secvenţă de cartele perforate, o formulă matematică.

Oliphant urmări fumul trabucului ridicându-se în spirale către rozeta din ghips ce decora tavanul înalt.

— Formula a venit de la Londra, urmă Arslau. El a obţinut-o de la o englezoaică. Numele ei era Sybil Gerard.

— Aţi încercat să analizaţi această formulă?

— Nu. A fost furată, aşa a susţinut jacquardinul nostru, subtilizată de o femeie pe care o cunoştea sub numele de Flora Bartlett, după toate probabilităţile, o americană.

— Înţeleg.

— Atunci spune-mi şi mie ce înţelegi, amice, fiindcă eu unul sunt complet nelămurit.

Ochiul. Atotvăzător, sublima greutate a percepţiei lui apăsându-l din toate direcţiile.

Oliphant ezită. Neluat în seamă, trabucul i se scutură pe covorul scump.

— Trebuie mai întâi s-o întâlnesc pe Sybil Gerard, spuse el, însă aş putea să-ţi ofer informaţii privind formula despre care ai vorbit. Aş avea posibilitatea să obţin o copie. Nu-ţi pot promite nimic, totuşi, decât după ce mi se permite să discut cu doamna în chestiune, între patru ochi şi pe îndelete.

Arslau rămase tăcut. Părea să privească prin Oliphant. Într-un târziu, dădu aprobator din cap.

— Putem aranja o întâlnire.

— Înţeleg că nu este reţinută, adevărat?

— Să spunem că suntem la curent cu fiecare mişcare a ei.

— Îi oferiţi o aparentă libertate, însă o urmăriţi îndeaproape?

— Exact cum ai zis. Dacă o arestăm acum şi nu aflăm nimic de la ea, urma se răceşte.

— Tehnica ta e fără cusur, ca întotdeauna, Arslau. Şi când mi-ai putea fixa o întâlnire cu ea?

Iarăşi Ochiul, apăsarea, bătaia puternică a inimii.

— În această seară, dacă doreşti, promise monsieur Arslau de la Police des Châteaux, aranjându-şi cravata brodată cu fir de aur.

***

Pe pereţii de la Cafe de l’Univers erau agăţate picturi, oglinzi gravate şi plăci emailate care făceau reclamă atotprezentelor produse Pernod Fils. Tablourile, dacă puteau fi numite astfel,

erau fie încercări groteşti, părând executate ca o imitaţie neîndemânatică a desenelor realizate de Maşinărie, fie formulări geometrice bizare care sugerau mişcarea neîncetată a elementelor de kinotrop. În unele cazuri, bănui Oliphant, erau prezenţi chiar pictorii înşişi – ori aşa i se părea lui – nişte indivizi cu părul lung şi cape din catifea, ai căror pantaloni din catifea reiată erau mânjiţi cu pigmenţi şi scrum de ţigară. Dar majoritatea clientelei – potrivit spuselor însoţitorului său, un anume Jean Beraud – era alcătuită din *kinotropistes.* Aceşti domni din Cartierul Latin stăteau şi beau împreună cu ale lor *grisettes*[9] îmbrăcate în negru, ori perorau pe teme teoretice ale meseriei în faţa unor grupuri de semeni de-ai lor.

Beraud, purtând o pălărie de pai nelalocul ei în acel anotimp şi un costum cafeniu cu o croială şocant de galică, era un *mouchard*[10] de-al lui Arslau, un informator de profesie, care vorbea despre kinotropişti ca despre nişte membri ai *le milieu.* Arăta proaspăt şi roz ca un purcel, bea Vittel şi mentă, iar Oliphant îl socotise antipatic de cum dăduse ochii cu el. Kinotropiştii păreau să prefere absintul produs de Pernod Fils; sorbind dintr-un pahar cu vin roşu, Oliphant urmărea ritualul ce presupunea pahar, carafa cu apă, bucata de zahăr şi lingura de forma unei mistrii.

— Absintul e culcuşul tuberculozei, spuse Beraud.

— De ce crezi că Madame Tournachon va apărea în cafeneaua asta, Beraud?

Informatorul ridică din umeri.

— E o obişnuită a acestui *milieu.* Mai merge şi la Madelon, sau la Batiffol, dar numai aici, în l’Univers, îşi găseşte aproape întotdeauna companie.

— Si de ce crezi că-i asa?

— Fiindcă a fost amanta lui Gautier, bineînţeles. El a fost un soi de prinţ în acest loc, domnule, asta trebuie să înţelegeţi. Relaţia ei cu Gautier i-a limitat drastic legăturile cu societatea obişnuită. El a învăţat-o franceză, atâta cât şi cum o ştie.

— Ce fel de femeie este, după părerea ta?

Beraud surâse.

---

[9] Cocote, femei cochete (n. Tr.).

[10] Turnător (n. Tr.).

— Poate fi socotită atrăgătoare, dar rece. Distantă. Ca orice englezoaică, înţelegeţi?

— Beraud, când va sosi – adică, în caz că apare – va trebui să pleci de îndată.

Nelămurit, Beraud ridică din sprâncene.

— Dimpotrivă, domnule…

— Trebuie să pleci, Beraud. Îţi iei rămas-bun. O pauză semnificativă. Dispari.

Umerii cu pernuţe ai costumului cafeniu se ridicară la auzul acestui ultim cuvânt.

— Vei cere birjarul să aştepte, la fel şi stenografului. Apropo de ei, Beraud, ştie bine engleză? Prietenul meu, prea bunul meu amic, domnul Arslau, m-a asigurat că aşa stau lucrurile…

— Da, perfect adevărat! Şi, domnule, ridicându-se atât de precipitat încât aproape că răsturnă scaunul din lemn curbat, ea este…

Îmbrăcată foarte elegant, femeia care intra în l'Univers putea fi luată drept o *parisienne* mai mult decât înstărită. Zveltă şi blondă, purta o crinolină sobră din lână, cu bonetă şi mantie asortate, tivite fin cu blană de vizon.

În vreme ce Beraud îşi continua retragerea grăbită către cotloanele mai ascunse ale cafenelei, Oliphant se ridică. Ochii ei, foarte vii, de un albastru intens, se întâlniră cu ai lui. El se apropie cu pălăria în mână şi se înclină.

— Iertaţi-mă, spuse el în engleză. Nu v-am fost prezentat, însă trebuie să discut cu dumneavoastră o chestiune ce nu suferă amânare.

În ochii mari şi albaştri apăru o expresie de înţelegere si teamă.

— Domnule, mă luaţi drept altcineva.

— Sunteţi Sybil Gerard.

Buza inferioară începu să-i tremure şi, cu totul neaşteptat, Oliphant simţi brusc faţă de ea o puternică senzaţie de milă şi înţelegere.

— Sunt Laurence Oliphant, domnişoară Gerard. Vă aflaţi în mare primejdie. Aş dori să vă ajut.

— Nu mă numesc aşa, domnule. Lăsaţi-mă să trec, vă rog. Mă aşteaptă prietenii.

— Ştiu că Egremont v-a trădat. Înţeleg natura trădării lui.

Ea tresări auzind numele, iar Oliphant trăi un moment de groază la gândul că ar putea leşina pe loc, apoi ea se cutremură uşor şi păru să-l studieze în tăcere vreme de câteva clipe.

— V-am văzut la Grand Hotel în noaptea aceea, spuse ea. Eraţi în fumoar cu Houston şi… Mick. Aveaţi un braţ imobilizat, într-o eşarfă.

— Vă rog, spuse el, veniţi cu mine.

Aşezându-se în faţa ei la masă, Oliphant o ascultă cum comandă *absinthe de vidangeur* într-o franceză acceptabilă.

— Îl ştiţi pe Lamartine, cântăreţul? întrebă ea.

— Regret, nu.

— El a inventat „absintul gunoierului”. Altfel nici nu-l pot bea.

Chelnerul sosi cu băutura, un amestec de absint şi vin roşu.

— Theo m-a învăţat să-l comand, preciză ea, înainte de a… pleca. Bău, şi vinul lăsă urme roşiatice pe buzele rujate. Ştiu c-aţi venit să mă luaţi înapoi. Nu încercaţi să mă minţiţi. Recunosc un poliţai de la o poştă.

— N-am nicio dorinţă să vă văd revenind în Anglia, domnişoară Gerard…

— Toumachon. Sunt Sybil Toumachon. Franţuzoaică prin căsătorie.

— Soţul dumneavoastră e aici, la Paris?

— Nu, răspunse ea, ridicând un medalion oval din oţel cizelat, care atârna de un şnur negru. Îl deschise cu un pocnet, lăsând să se vadă miniatura trasă la dagherotip a unui tânăr atrăgător. Aristide. A căzut la Philadelphia, în marele infern’ de acolo. A plecat voluntar, să lupte de partea Uniunii. A fost adevărat, să ştiţi; adică, a existat în realitate, nu doar ceva inventat de vreun programator…

Rămase cu privirea aţintită la micuţa imagine cu o expresie de dor şi tristeţe, deşi Oliphant înţelese că ea nu dăduse niciodată ochii cu Aristide Toumachon.

— A fost o căsătorie de convenienţă, din câte înţeleg.

— Da. Iar dumneavoastră aţi venit să mă luaţi înapoi.

— Nicidecum, domnişoară… Toumachon.

— Nu vă cred.

— Trebuie. De asta depind foarte multe, şi nu în ultimul rând viaţa dumneavoastră. De când aţi părăsit Londra, Charles Egremont a devenit un om extrem de puternic şi primejdios. E un pericol pentru bunăstarea Angliei, ca şi pentru dumneavoastră.

— Charles? Periculos? Păru brusc în pragul unui hohot de râs. Mă duceţi cu preşul.

— Am nevoie de ajutorul dumneavoastră. Cu disperare. Aşa cum şi dumneavoastră aveţi nevoie de sprijinul meu.

— Chiar aşa?

— Egremont are mijloace deosebite în stăpânire, instituţii guvernamentale care pot cu uşurinţă să vă găsească aici.

— Va referiţi la cei de la Specială, şi neamul lor?

— Mai precis, trebuie să vă informez că activitatea vă este şi în prezent supravegheată de cel puţin un serviciu secret al Franţei Imperiale…

— Fiindcă Theophile a vrut să mă ajute?

— Întocmai, tocmai de aceea…

Ea sorbi ultimele înghiţituri din amestecul cu aspect nesuferit aflat în pahar.

— Scumpul de Theophile! Ce tip drăguţ şi naiv era… întotdeauna îmbrăcat cu o redingotă stacojie şi înnebunitor de priceput la programare. I-am dat una dintre cartelele acelea ciudate ale lui Mick şi după aceea s-a purtat tare frumos cu mine. Mi-a făcut un act de căsătorie şi mi-a dat un număr de cetăţean francez, una-două. Apoi, într-o după amiază, trebuia să-l întâlnesc aici…

— Da, şi?

— N-a apărut. Îşi coborî ochii. Mereu se lăuda că are un „modus de jocuri de noroc”. Toţi zic aşa, dar el vorbea de parcă l-ar fi avut cu adevărat. Mare prostie din partea lui…

— V-a vorbit vreodată despre preocuparea lui în ce priveşte Maşinăria numită Marele Napoleon?

— Adică monstrul lor? Programatorii ăştia din Paris nici nu vorbesc despre altceva, domnule! Sunt înnebuniţi după el!

— Autorităţile franceze consideră că Theophile Gautier a adus daune Marelui Napoleon folosind cartelele lui Radley.

— Deci Theo e mort?

Oliphant şovăi.

— Vai, aşa cred.

— Cumplit de crud, ce ticăloşie, spuse ea, să faci un om să dispară ca un iepure într-un număr de circ şi să-i laşi pe cei care-l iubesc să-şi pună întrebări, să se îngrijoreze, fără a-şi mai găsi liniştea! E *înfiorător.*

Oliphant constată că nu putea să o mai privească în ochi.

— Se-ntâmplă multe asemenea lucruri în Paris, serios, continuă ea. Chestiile pe care programatorii le iau în râs… Iar Londra, zic ei, nu-i cu nimic mai brează. Ei susţin că radicalii l-au ucis pe Wellington, ştiaţi? Spun că săpătorii, porcii de nisip, mână în mână cu radicalii, au săpat un tunel pe sub acel restaurant, iar şeful de echipă a aşezat praful de puşcă şi a aprins fitilul… După aceea, radicalii au aruncat vina pe oameni precum…

— Tatăl dumneavoastră. Da. Ştiu.

— Şi ştiind asta, îmi cereţi să *am încredere*?

În ochi îi apăru o expresie de sfidare şi, probabil, de mândrie uitată de mult.

— Ştiind că Charles Egremont l-a trădat pe Walter Gerard, tatăl dumneavoastră, până la distrugere; că v-a trădat, aducându-vă oprobriul societăţii; da, trebuie să vă cer să aveţi încredere în mine. În schimb, vă ofer distrugerea deplină şi practic instantanee a carierei politice a celui ce v-a trădat.

Ea îşi lăsă din nou ochii în jos şi păru să stea pe gânduri.

— Chiar puteţi face asta?

— Simplul dumneavoastră testament va fi de ajuns. Eu nu voi fi decât cel care îl va transmite.

— Nu, spuse ea după o vreme, dacă ar fi să-l denunţ în mod public, m-aş expune şi eu. După cum singur aţi spus-o, nu de Charles trebuie să-mi fie teamă. Amintiţi-vă, am fost la Grand în noaptea aceea; ştiu cât de lung este braţul răzbunării.

— N-am sugerat să-l denunţaţi în mod public. Şantajul ar fi suficient.

De astă dată privirea ei rămase fixată undeva departe, ca şi cum ar fi bătut din nou drumurile amintirii.

— Charles şi tatăl meu erau atât de apropiaţi, cel puţin aşa păreau… Poate că dacă lucrurile ar fi urmat altă cale…

— Egremont retrăieşte zilnic acel moment de trădare. El constituie miezul permanent de iritare în jurul căruia a putut creşte cariera lui politică schiloadă. Telegrama dumneavoastră a renăscut sentimentul de vinovăţie – groaza că acele simpatii din tinereţe faţă de ludditi vor ieşi la iveală. Acum, ca să îmblânzească fiara, îşi face din teroarea politică un aliat permanent. Însă eu şi dumneavoastră îi stăm în cale.

Ochii ei albaştri deveniră ciudat de calmi.

— Tare aş vrea să vă cred, domnule Oliphant.

— Vă voi ajuta să trăiţi în siguranţă, spuse el, aproape şocat de fervoarea cu care promitea asta. Atâta vreme cât vreţi să rămâneţi în Franţa, veţi fi protejată de prieteni puternici, colegi de-ai mei, agenţi ai curţii imperiale. Ne aşteaptă o birjă şi un stenograf pentru a nota detaliile declaraţiei dumneavoastră.

Cu un gâjâit torturat, de prea plin, scos de aerul comprimat, un mic panmelodium începu să cânte în partea din spate a cafenelei. Întorcându-se, Oliphant surprinse privirea lui Beraud, care fuma dintr-o pipă olandeză din lut ars şi stătea în mijlocul unui grup de *kinotropistes.*

— Madame Toumachon, spuse Oliphant, ridicându-se, permiteţi-mi să vă ofer braţul.

— S-a vindecat, nu?

Cu un foşnet de crinolină, se ridică şi ea.

— Deplin, spuse Oliphant aducându-şi aminte de lovitura ca de fulger a sabiei samuraiului, la Edo, înconjurat de umbre.

El încercase să-l ţină la respect pe acel bărbat cu o cravaşă de călărie. În timp ce muzica marelui panmelodium, acţionat de o Maşinărie, le făcu pe *grisettes* să-şi părăsească scaunele, ea îl luă de braţ.

În aceeaşi clipă, din stradă intră val-vârtej o fată având sânii goi, daţi cu culoare verde. Înjurai taliei erau atârnate nişte forme ascuţite din folie de aramă, asemănătoare frunzelor de curmal, sugerate în mod aproximativ de un kinotrop. Era urmată de doi băieţi având straie similare, iar Oliphant se simţi incapabil de vreo reacţie.

— Veniţi, îl îndemnă Sybil, nu ştiţi că sunt studenţi la arte şi tocmai au fost la un *ball* Ne aflăm în Montmartre, nu uitaţi, iar studenţii îşi găsesc distracţii încântătoare şi nebuneşti.

***

Oliphant se simţise atras de ideea cavalerească de a-i înmâna personal lui Charles Egremont o copie a mărturiei Sybilei Gerard, însă la întoarcerea sa în Anglia, simptomele de sifilis avansat pe care doctorul McNeile le diagnosticase greşit drept suferinţe datorate călătoriilor cu trenul îl copleşiră. Deghizat ca turist anonim, originar din Alsacia natală a domnului Arslau, Oliphant îşi găsi ascunziş în staţiunea hidroterapeutică Brighton, pentru un tratament cu ape curative şi pentru a trimite o serie de telegrame.

***

Domnul Mori Arinori soseşte în Belgravia la patru şi un sfert, conducând un nou model de Vehicul cu abur tip *Zephyr,* închiriat de la un garaj din Camden Town, exact când Charles Egremont pleacă spre Parlament, unde urmează a ţine o cuvântare deosebit de importantă.

Paza de corp a lui Egremont, însărcinată de Departamentul de Antropometrie Criminalistică din cadrul Biroului Central de Statistică, având o carabină automată atârnată la piept pe sub palton, asistă la coborârea lui Mori din vehicul; o siluetă minusculă, în haine de seară.

Mori porneşte drept prin zăpada proaspăt aşternută, iar cizmele lui lasă urme perfecte pe pavajul întunecat.

— Pentru dumneavoastră, domnule, spune Mori şi face o plecăciune, apoi îi înmânează lui Egremont plicul gros din hârtie obişnuită, cafenie. Vă doresc o zi foarte bună, domnule.

Punându-şi ochelarii rotunzi de protecţie, el se întoarce la *Zephyr.*

— Ce individ minuscul şi nemaipomenit, remarcă Egremont, aruncând o privire la plicul din mână. Cine-a mai văzut un chinez îmbrăcat astfel…

Planul se îndepărtează.

Recapitulare.

Înălţare deasupra acestor urme negricioase de roţi,

A acestor străzi invadate de zăpadă,

Intrare în marea hartă a Londrei,

uitând

MODUS

Imaginile rezumate

Limbajul semnelor

Dispunerea circulară a axelor Maşinăriei Diferenţiale în jurul roţilor centrale a creat perspective extrem de neaşteptate. Acum mecanismul părea să înţeleagă pe deplin toată aritmetica. Mi s-a revelat chiar o imagine, deocamdată imprecisă, a unei Maşinării Analitice şi am pornit plin de entuziasm în urmărirea nălucirii aburoase.

Desenele şi experimentele s-au dovedit extrem de costisitoare. Au fost angajaţi proiectanţi de cea mai aleasă calificare pentru a scuti mintea mea de chinuri, în vreme ce muncitori pricepuţi au construit maşina experimentală.

Pentru a-mi realiza planurile cu succes, cumpărasem o casă cu un teren de aproape un sfert de acru, într-un colţişor foarte liniştit al Londrei. Şopronul pentru trăsuri a fost transformat în forjă şi turnătorie, iar grajdurile, în atelier. Am construit şi alte ateliere mari şi am pus să se facă o clădire ferită de foc pentru desene şi proiectanţi.

Relaţiile complicate între diferitele părţi ale maşinăriei ar fi creat confuzie chiar şi în mintea cea mai organizată. Am depăşit această piedică îmbunătăţind şi dezvoltând un limbaj al semnelor, Notaţia Mecanică, despre care am dat explicaţii într-o lucrare din 1826, apărută în *Consideraţii Filosofice ale Societăţii Regale.* În acest mod am reuşit să stăpânesc un domeniu foarte vast de investigare pe care altfel nici în ani de zile nu l-aş fi putut controla. Cu ajutorai limbajului semnelor, Maşinăria a devenit o realitate.

LORD CHARLES BABBAGE,

Etape din viaţa unui filosof 1864.

Scrisori de la cititori

(Extras din Revista de mecanică, *1830.)*

Judecând după scrisorile pe care le primim din partea cititorilor, unele persoane s-ar îndoi că problemele politice intră în preocupările revistei noastre. Însă interesele ştiinţei şi producţiei industriale sunt indisolubil legate de filosofia politică a naţiunii. Şi atunci cum am putea rămâne pasivi?

După alegerea în Parlament a unui strălucit bărbat precum domnul Babbage, care în lumea ştiinţifică se bucură de un mare renume pentru independenţa dovedită a spiritului şi pentru dorinţa permanentă de reînnoire, aşteptăm cu încântare noua şi măreaţa epocă a Ştiinţei, precum şi orice alte realizări PRODUCTIVE ale acestei ţări.

Prin urmare, invităm direct pe orice elector din Finsbury care este cititor al acestei reviste să meargă şi să-l voteze pe domnul Babbage. Dacă sunteţi inventator pe care împovărătoarele şi atotprezentele TAXE PE PATENTE îl scot de pe terenul competiţiei oneste şi care doreşte să vadă aceste taxe înlocuite de un sistem înţelept şi limpede de SUBSIDII PUBLICE, mergeţi şi votaţi-l pe domnul Babbage. Dacă sunteţi producător, hărţuit şi împiedicat în strădaniile dumneavoastră de stupidităţile fiscale ale actualului Guvern, dacă vreţi să vedeţi industria britanică devenind la fel de liberă precum aerul pe care îl respiraţi, mergeţi şi votaţi-l pe domnul Babbage. Dacă sunteţi mecanic, iar pâinea dumneavoastră zilnică depinde de cererea constantă şi permanentă a lucrurilor produse de îndemânarea dumneavoastră şi sunteţi conştient de influenţa pe care comerţul liber o exercită asupra bunei dumneavoastră stări, mergeţi şi votaţi-l pe domnul Babbage. Dacă sunteţi un om devotat Ştiinţei şi Progresului – principiul şi practica îngemănate precum sângele şi carnea – atunci participaţi la întrunirea de astăzi care va avea loc pe terenul comunal din Islington şi VOTAŢI PENTRU DOMNUL BABBAGE!

Pe vremea Tulburărilor

Rezultatul alegerilor generale din 1830 a reflectat clar sentimentele electoratului. Byron şi radicalii săi au simţit imperativul vremii, iar Partidul Liberal-Conservator a suferit o

înfrângere răsunătoare. Cu toate acestea, conservatorii Lordului Wellington, nedorind să accepte ameninţarea privilegiilor aristocratice de către radicali, care propuneau primirea titlurilor pentru „merite”, au adoptat o linie dură. Camera Comunelor a amânat de pe o zi pe alta Legea Reformei, înaintată de radicali, iar pe 8 octombrie, Camera Lorzilor a respins-o definitiv. Regele a refuzat să creeze noi pairi dintre radicalii care ar fi putut face legea să treacă şi, dimpotrivă, familia Fitzclarence a fost înnobilată, ceea ce l-a determinat pe Byron să comenteze cu amărăciune: „În Anglia de astăzi e mult mai bine să fii *bastard regal* decât *filosof.* Dar o schimbare de proporţii este iminentă.”

Presiunea exercitată de populaţie a crescut cu repeziciune. La Birmingham, Liverpool şi Manchester, clasa muncitoare, inspirată de idealurile lui Babbage privind proprietatea sindicatelor şi cooperativele mutuale, a umplut străzile, organizând demonstraţii uriaşe la lumina torţelor. Partidul Industrial Radical, dezaprobând violenţa, a cerut rectitudine morală şi organizarea unei campanii paşnice de masă pentru satisfacerea unor revendicări întemeiate. Guvernul a rămas totuşi neclintit, iar evenimentele au căpătat o întorsătură nedorită. Într-o escaladă continuă de manifestaţii furioase şi dezorganizate, violentele „bande Swing” din mediul rural şi proletarii luddiţi au atacat deopotrivă locuinţe ale aristocraţilor şi fabrici capitaliste. Demonstranţii dezlănţuiţi din Londra au spart ferestrele caselor Ducelui de Wellington şi ale altor pairi liberal-conservatori şi, cu pietre de pavaj în mâini, pândeau cu aer ameninţător trecerea caleştilor aparţinând elitei. Episcopi anglicani care votaseră împotriva reformei în cadrul Camerei Lorzilor au fost arşi în efigie. Complotişti ultraradicali, îndârjiţi la culme de polemicile furioase ale ateistului P. B. Shelley, au atacat şi prădat biserici sfinte.

Pe data de 12 decembrie, Lordul Byron a înaintat o nouă Lege a Reformei, şi mai radicală, prin care propunea desfiinţarea imediată a aristocraţiei ereditare britanice, renunţând el însuşi la titlu. Conservatorii nu au mai vrut să îndure şi acest afront, iar Wellington a început să alcătuiască planuri secrete pentru a da o lovitură militară de stat.

Criza polarizase întreaga naţiune. În această conjunctură, clasele mijlocii, înspăimântate de perspectiva anarhiei, au trecut ele însele la acţiune, de partea radicalilor. A fost declarat refuzul de a se mai plăti taxe, pentru a-l sili pe Wellington să demisioneze din funcţie; a urmat luarea cu asalt a băncilor, în cursul căreia negustorii au cerut şi au tezaurizat monedele din aur, aducând economia naţională în pragul unui blocaj răsunător.

La Bristol, după trei zile de demonstraţii violente, Wellington a ordonat armatei să înăbuşe „iacobinismul" cu toate mijloacele care se impuneau. În masacrul care a urmat şi-au pierdut viaţa trei sute de persoane, între care trei parlamentari radicali. Când vestea acestor atrocităţi i-a ajuns la urechi, Byron, furios, autodeclarându-se deja „cetăţeanul Byron" şi apărând fără redingotă şi cravată la o demonstraţie din Londra, a cerut organizarea unei greve generale. Această demonstraţie a fost atacată de cavaleria conservatoare şi s-a încheiat cu mari vărsări de sânge, însă Byron a scăpat neprins. Două zile mai târziu, în ţară se declarase legea marţială.

În viitor, Ducele de Wellington îşi va folosi remarcabilul său geniu militar împotriva propriilor cetăţeni. Primele revolte împotriva regimului conservator – aşa cum trebuie să fie el numit de acum înainte – au fost înăbuşite rapid şi eficient, iar trupele au preluat controlul asupra tuturor oraşelor principale. Armata i-a rămas credincioasă învingătorului de la Waterloo, iar aristocraţia, compromiţându-se definitiv, şi-a legat soarta de cea a Ducelui.

Dar elita Partidului Radical a scăpat fără a fi arestată, fiind ocrotită de o reţea secretă, bine pusă la punct de cei credincioşi partidului. În primăvara anului 1831, orice speranţă de soluţionare militară rapidă a situaţiei se năruise. Execuţiilor în masă prin spânzurare şi deportărilor li s-a răspuns cu o rezistenţă îndărătnică şi cu atacuri sălbatice de gherilă. Regimul îşi pierduse până şi ultimele rămăşiţe de sprijin popular, iar Anglia căzuse în ghearele luptei de clasă.

Vremea Tulburărilor: O istorie pe înţelesul tuturor, 1912,
de W. E. PRATCHETT,

Doctor în filosofie, Membru al Societăţii Regale.

Acordurile sumbre al orgii mecanice

(Această scrisoare particulară datând din iulie 1855 redă impresiile de martor ocular ale lui Benjamin Disraeli, cu ocazia funeraliilor Lordului Byron. Textul provine de pe o rolă de bandă emisă de o Maşinărie de Tipărit marca Colt & Maxwell. Nu se cunoaşte destinatarul.)

Lady Anabella Byron a intrat la braţul fiicei ei, arătând foarte fragilă. Părea puţin dezorientată. Atât mama, cât şi fiica erau extrem de obosite şi albe la chip, la capătul puterilor. S-a intonat apoi un marş funerar – foarte frumos – panmelodiumul sunând splendid între melodiile cântate de orgile mecanice.

Apoi a sosit procesiunea. În frunte se afla Preşedintele Camerei Comunelor, precedat de heralzi cu bastoane albe, dar în haine de doliu. Preşedintele arăta splendid. A înaintat încet şi hotărât, imperturbabil şi plin de demnitate; un chip de o imobilitate aproape egipteană. Toiagul funcţiei era dus în faţa lui, iar el purta o robă cusută cu fir de aur, foarte frumoasă. Au urmat miniştrii; Secretarul Coloniilor, foarte bine îmbrăcat, într-adevăr. Viceregele Indiei pare să-şi fi revenit după ce a suferit de malarie. Preşedintele Comisiei de Comerţ Liber părea cel mai respingător membru al speciei umane, de parcă s-ar fi zvârcolit sub povara unei vinovăţii ruşinoase.

Apoi Camera Lorzilor. Lordul Cancelar, absolut grotesc, impresie accentuată şi mai mult de silueta comandantului gărzii palatului care avea un lanţ din argint şi rozete albe din mătase pe umeri, în semn de doliu. Lordul Babbage, palid şi drept, de o demnitate extremă. Tânărul Lord Huxley, zvelt, cu mişcări uşoare, splendid. Lord Scowcroft, cea mai nestatornică persoană pe care am văzut-o vreodată, purtând haine uzate până la urzeală, ca un paracliser. Sicriul a fost adus cu solemnitate, purtătorii lui ţinându-se şovăitori de el. Prinţul Consort Albert sărea în ochi între aceştia, cu un aer de o stranie suferinţă – datorie, demnitate şi spaimă. Am auzit că a fost făcut să aştepte

exact în pragul uşii, şi a bolborosit ceva în germană referitor la Duhoare.

La sosirea coşciugului, Doamna de Fier, văduva, părea să aibă o mie de ani.

Doamna de Fier, Văduvă

Aşadar, de acum înainte, lumea va cădea în mâinile pigmeilor, ipocriţilor şi a birocraţilor.

Priveşte-i. N-au vlagă în ei pentru marea lucrare. O vor face de mântuială.

Oho, pe loc aş putea îndrepta lucrurile dacă netoţii ar asculta glasul raţiunii, dar n-aş putea vorbi ca tine, iar ei nu-şi apleacă urechea la sfaturile femeilor. Pentru ei ai fost Marele Orator, un saltimbanc umflat, cu chip vopsit, fără nici măcar o idee în cap – nicio înzestrare pentru logică, nimic altceva decât răutatea ta de paradă şi, cu toate astea, ţi-au dat ascultare; o, ce te mai ascultau! Ţi-ai scris cărţile neroade de versuri, i-ai preamărit pe Satana şi pe Cain, adulterul şi tot soiul de blestemăţii stupide, iar netrebnicii nu se mai săturau de ele. Rupeau uşile magazinelor de carte. Iar femeile ţi se azvârleau la picioare cu zecile şi sutele. Eu n-am făcut-o niciodată. Si totuşi, te-ai căsătorit cu mine.

Pe vremea aceea eram inocentă. Încă din zilele când îmi făceai curte, instinctul moral din mine se revolta în faţa avansurilor tale şirete, a exprimărilor respingătoare cu dublu înţeles şi a insinuărilor, însă eu am văzut calităţi promiţătoare la tine şi n-am dat ascultare îndoielilor ce mă rodeau. Cât de iute le-ai reînviat pe toate de îndată ce mi-ai devenit soţ!

Te-ai slujit cu cruzime de nevinovăţia mea; m-ai făcut să ştiu ce este sodomia înainte de a fi cunoscut natura acelui păcat; înainte chiar să fi deprins cuvintele secrete pentru ceea ce nu poate fi numit. *Pederastia, manustupration, fellatio* – erai atât de cufundat în vicii nefireşti, încât nu ai putut cruţa nici măcar patul matrimonial. M-ai pângărit, tot astfel cum ai pângărit-o şi pe sora ta cea credulă şi cu minte de găină.

Dacă lumea ar fi aflat doar o zecime din ceea ce ştiam eu, ai fi fost izgonit din Anglia ca un lepros. Înapoi în Grecia, înapoi în Turcia, alături de păgânii tăi.

Cât de uşor mi-ar fi fost atunci să te distrug şi cât pe ce să o şi fac, doar pentru a te şoca, fiindcă mă durea cumplit că nu ştiai, sau nu doreai să afli profunzimea convingerilor mele. Mi-am căutat refugiul în matematică şi atunci am rămas mută, dorind totuşi să trec drept o soţie bună în ochii lumii, deoarece plănuiam să mă folosesc de tine, aveam lucruri mari de împlinit, dar nu găseam mijloacele de realizare decât slujindu-mă de soţ. Întrezărisem adevărata cale către bine pentru cei mulţi, o bunăstare atât de mare, încât dorinţele mele deveneau nişte umile vise.

Charles m-a învăţat. Politicosul, sclipitorul Charles, care părea din altă lume, opusul tău în toate; animat de planuri mari, îndrăgostit de lumina pură a matematicii, însă complet lipsit de simţ politic, cu desăvârşire incapabil să-i suporte cu inimă uşoară pe proşti. Avea înzestrarea unui Newton, dar nu putea *convinge.*

V-am pus alături. La început l-ai detestat şi l-ai batjocorit când nu era de faţă, şi pe mine la fel, pentru că-ţi arătasem un adevăr ce depăşea capacitatea ta de înţelegere. Am stăruit; te-am implorat să te gândeşti la onoare, la slujirea naţiunii, la propria-ţi glorie, la viitorul copilului pe care-l purtam în pântece, Ada, acea copilă ciudată. (Sărmana Ada, nu arată bine, a moştenit prea multe de la tine.)

Dar tu m-ai blestemat, spunând că sunt o scorpie cu inimă de gheaţă, şi ţi-ai căutat refugiul în băutură. De dragul acelui bine măreţ am arborat un zâmbet şi am coborât de bunăvoie chiar în Abis. Cât de mult mă durea acea căutare unsuroasă şi brutalitate animalică; dar te-am lăsat să faci tot ce pofteai şi te-am iertat pentru asta, mângâindu-te şi sărutându-te, de parcă mi-ar fi făcut plăcere. Iar tu plângeai ca un copil şi te arătai recunoscător şi vorbeai despre dragoste nemuritoare şi suflete unite până te săturai singur de asemenea vorbe. Iar apoi, ca să mă răneşti, îmi povesteai lucruri îngrozitoare, şocante, ca să-mi stârneşti dezgustul şi să mă îndepărtezi prin înfricoşare, dar nu-ţi mai îngăduiam să mă sperii; în noaptea aceea găsisem

puterea să îndur orice. De aceea te-am iertat, iarăşi şi iarăşi, până când, în cele din urmă, n-ai mai găsit alte confesiuni de făcut nici măcar în străfundurile cele mai murdare ale sufletului iar când te-ai demascat complet, n-ai mai avut nimic de spus.

Îmi închipui că după acea noapte ai început să te temi de mine, puţin, probabil, iar asta te-a ajutat foarte mult, aşa socot. După noaptea de atunci nu m-a mai durut chiar atât de mult. Am deprins să fac toate „micile jocuri drăgălaşe”, şi să le câştig. Acesta a fost preţul pe care l-am plătit, ca să pun hamul pe bestia din tine

Dacă pe lumea cealaltă ar exista un judecător al oamenilor, deşi nu mai cred în aşa ceva, nu, în adâncul inimii, nu, şi totuşi, uneori, în momente cumplite ca acesta de acum, îmi închipui că simt un Ochi neadormit, atotcuprinzător, şi simt apăsarea îngrozitoare a ceea ce înţelege el… Deci dacă ar exista un judecător, scumpul meu soţ, atunci să nu-ţi închipui că l-ai duce cu vorba. Nu, nu te lăuda cu minunatele tale păcate şi nu cere pedeapsa pentru că, de-a lungul anilor, ai ştiut prea puţine. Tu, cel mai mare Ministru al celui mai măreţ Imperiu din istorie – ai dat înapoi, te-ai dovedit nevolnic, te-ai ferit de orice consecinţe…

Iar aceste lacrimi?

N-ar fi trebuit să ucidem atâţia oameni…

Spun *noi,* dar, de fapt, am fost doar eu, care mi-am sacrificat virtutea, credinţa, mântuirea, toate devenite cenuşă întunecată pe altarul ambiţiei tale. În ciuda vorbăriei tale îndrăzneţe despre Corsari şi Bonaparte, nu aveai niciun fel de vlagă în tine; te smiorcăiai chiar şi la gândul de a spânzura nişte luddiţi nenorociţi şi nu ai suportat să-l pui în lanţuri pe turbatul şi pătimaşul Shelley decât atunci când te-am obligat eu. Iar când din partea birourilor au început să sosească rapoarte făcând aluzie, recomandând, apoi cerând dreptul de a elimina duşmani ai Angliei, eu eram aceea care le citea, eu cea care cântărea vieţile lor în balanţă şi tot eu eram aceea care semna în numele tău, în vreme ce tu te îndopai, beai şi glumeai chiar cu acei oameni pe care-i socoteai prieteni.

Iar acum aceşti netoţi care te îngroapă mă vor da deoparte ca pe un gunoi, de parcă n-aş fi realizat nimic, pur şi simplu pentru

că tu ai dispărut. Tu, cutia lor de rezonanţă, idolul lor vopsit şi cu păr cănit. Adevărul, rădăcinile înfiorătoare, înnodate şi mânjite de murdării ale istoriei, dispar acum fără urmă. Adevărul va fi îngropat o dată cu sarcofagul tău poleit.

Trebuie să încetez a mai gândi astfel. Plâng. Ceilalţi mă consideră bătrână şi ridicolă. Oare fiecare păcat pe care l-am comis n-a fost recompensat, răsplătit înzecit prin binele public realizat?

Of, judecătorule, auzi-mă. Tu, Ochi, cercetează străfundurile sufletului meu. Dacă sunt vinovată, atunci trebuie să mă ierţi. Nu am simţit plăcere faţă de ceea ce a trebuit să fac. Îţi jur: nu mi-a făcut deloc plăcere.

Master Emeritus îşi aminteşte despre Wellington

Strălucirea roşiatică a luminii slabe de gaz. Zdrăngănitul şi scârţâitul ritmic, reverberat, al Torpilei de Foraj Brunei. Treizeci şi şase de dinţi-tirbuşon din cel mai bun oţel produs la Birmingham rod cu forţă neostoită stratul urât mirositor de lut antic de sub Londra.

Maistrul-săpător Joseph Pearson, luându-şi în tihnă masa de la miezul zilei, bagă în gură o bucată sleită de plăcintă cu carne acoperită de sos, pe care a luat-o dintr-o cutie cositorită, cu capac.

— Daa, l-am cunoscut pe Mallory, zice el, vocea lui fiind reflectată de pereţii întăriţi cu semicercuri din fontă, arcuite precum coastele unei balene. Nu i-am fost prezentat, ca să spun aşa, da’ era chiar Mallory, serios vorbesc, fin’că i-am văz’t poza în ziare. A stat alături de mine aşa cum stai mata acu’, flăcăule. „Lord Jefferies?” m-a întrebat Mallory Leviatan, surprins din cale-afar’ şi furios. „Îl cunosc pe Jefferies! Ticălosul ăla trebuie arestat pentru fraudă!”

Maistrul Pearson rânjeşte triumfător, iar dintr-un cercel şi un dinte, ambele din aur, scânteiază luminiţe roşiatice.

— Și să mă bată Ăl de sus dacă savantu’ ăla de Jefferies n-a încurcat-o ca naiba după ce-a trecut Duhoarea. Mallory Leviatan s-a ocupat personal de pedepsirea lui, asta-i clar. E unu’ din nobilii creaţi de natură, chiar aşa-i Mallory Leviatan.

— Am văzut brontozaurul ăla, zice ucenicul David Waller, dând din cap şi având o sclipire în ochi. Frumos lucru, zău!

— Eu lucram în puţ în ’54, când au dezgropat dinţii ăia de elefant.

Maistrul Pearson, lăsându-şi picioarele încălţate cu cizme să se legene de pe puţul de excavare de la etajul doi, îşi schimbă poziţia pe covoraşul impermeabil din fibră de cocos şi pânză groasă şi trage o sticluţă de şampanie dintr-un buzunar al combinezonului de lucru.

— Sifon franţuzesc, Davey. Eşti prima oară în subteran, aşa că tre’ să tragi o duşcă din el.

— Nu prea-i voie, aşa-i, domnule? încălcăm regulamentu’.

Pearson smulge dopul, fără pocnet, fără ţâşnitura obişnuită de spumă. Face cu ochiul.

— Ei, ce naiba, flăcău, eşti prima oară aci; nu te mai întâlneşti cu asta.

Aruncă rămăşiţele zaharisite de ceai tare de pe fundul ceştii din cositor şi o umple până la buză cu şampanie.

— S-a trezit, se tânguie ucenicul Waller.

Pearson pufneşte în râs şi-şi freacă masul cărnos, în care i-a plesnit o venă superficială.

Din cauza presiunii, băiete. Aşteaptă numa’ până ajungi la suprafaţă. Atunci explodează în burta ta. O să pârţâi ca un bou.

Ucenicul Waller soarbe cu oarece precauţie. Deasupra lor răsună dangăte de clopote.

— Coboară camera, anunţă Pearson, punând grăbit dop la sticlă.

O îndeasă în buzunar, soarbe dintr-o înghiţitură restul lichidului din cană şi se şterge la gură.

O cuşcă de forma unui glonţ coboară, trecând cu o încetineală de trafic intestinal printr-o membrană de piele grea, cernită. În momentul când atinge podeaua, se aud şuierături şi scârţâituri.

Din ea ies doi bărbaţi. Şeful de echipă poartă cască, salopetă de foraj şi şorţ din piele. Alături de el, ducând un felinar negru din alamă, se află un bărbat înalt cu părul alb, îmbrăcat în frac negru şi cravată neagră din satin, o batistă din mătase neagră legată la pălăria lustruită. În lumina roşiatică a tunelului, un diamant cât oul de porumbel ori probabil un rubin scânteiază la

gâtul lui. La fel ca la şeful de echipă, cracii pantalonilor sunt vârâţi în interiorul cizmelor de cauciuc natural, înalte până la genunchi.

— Marele Maistru minier Emeritus, exclamă Pearson cu glas gâtuit, pe nerăsuflate, şi sare pe dată în picioare.

Waller îi imită gestul.

Cei doi iau poziţia de drepţi în timp ce Marele Maistru păşeşte pe lângă ei de-a lungul tunelului, către masiva faţă tăietoare a Torpilei. Nu ridică privirea, nu-i bagă în seamă, dar se adresează autoritar şefului de echipă. Examinează bolţuri, straturi de sol şi sedimente cu fasciculul ca un stilet al felinarului său. Felinarul nu are un mâner, deoarece Marele Maistru duce metalul fierbinte prins de un cârlig subţire din fier, care apare dintr-o mânecă goală.

— Cam ciudat mod de a te îmbrăca, nu crezi? şopteşte tânărul Waller.

— E încă-n doliu, îi răspunde la fel Pearson.

— Aha, face ucenicul. Îl urmăreşte pe Marele Maistru făcând câţiva paşi. Şi acum?

— L-a cunoscut pe Lord Byron foarte de aproape, Marele Maistru. L-a cunoscut şi pe Lord Babbage! De pe vremea Tulburărilor, când fugeau de poliţia lui Wellington! Nu erau lorzi pe timpu' ăla, încă nu erau lorzi radicali, doar rebeli şi agitatori, pe capu' cărora se pusese un preţ. Marele Maistru i-a ascuns odată într-o excavaţie – unde era, de fapt, un adevărat cartier general al radicalilor. Lorzii radicali n-au uitat serviciile pe care le-a adus. De aia suntem cel mai tare dintre sindicatele radicale.

— Aha.

— Ala-i un om mare, Devey! Maistru din fier, un mare maistru din praf de puşcă… Nu se mai nasc oameni ca el acu'.

— Aşa… trebuie să aibă vreo optzeci de ani, nu?

— Da-i încă tare şi-n putere.

— Şefu', nu coborâm şi noi puţin? Ce zici, n-aş putea să-l văd mai de aproape? Poate strâng şi eu în mână cârligul ăla renumit!

— Bine, băiete, dar să te porţi frumos. Vezi cum vorbeşti.

Coboară amândoi pe dulapii goi de la baza tunelului.

În timp ce ei îl urmează pe Marele Maistru, mormăitul flămând al Torpilei se schimbă brusc. Personalul de deservire sare în sus, deoarece o asemenea schimbare înseamnă belele – nisip mişcător, o vână de apă sau chiar mai rău. Pearson şi ucenicul lui o rup la goană cu paşi şovăitori către faţa tăietoare. Fâşii de mizerie moale şi negricioasă încep să curgă de pe spiralele ascuţite ale celor treizeci şi şase de dinţi care se rotesc, căzând în mormane unsuroase pe vagonetele plate aflate pe rampa de încărcare. Dinăuntrul solului negru se aud pocnituri slabe şi vătuite provenind de la pungile vechi de gaz, fâsâituri ca de la dopul sticlei de şampanie a lui Pearson. Cu toate acestea, nu răbufneşte niciun torent ucigător de apă şi nici curgerea nisipului mişcător. Se apropie încet şi precaut, urmărind fasciculul orbitor al felinarului purtat de Marele Maistru.

Cioturi tari şi gălbui împung din solul vâscos, negru-verzui.

— Oase, nu-i aşa? constată un lucrător, ştergându-se la nas, deranjat de praful acru. Poate-s fosile…

Oasele pornesc să cadă într-un torent discontinuu, pe măsură ce sistemele hidraulice se cutremură de recul, împingând cuţitele înainte în masa înmuiată. Oase umane.

— Un cimitir! strigă Pearson. Am ajuns la curtea vreunei biserici!

Dar tunelul merge prea adânc şi sunt prea multe oase, oase încârligate des, ca şi crengile unei păduri doborâte de vânt, transformate într-o masă respingătoare şi amestecate cu o putoare iute şi ucigaşă, de sulf şi var, aflate de mult timp sub pământ.

— Groapă comună de la ciumă! urlă îngrozit Şeful de echipă, iar oamenii se retrag, bulucindu-se unii în alţii. Urmează o zgâlţâială şi un şuierat de abur; Şeful de echipă a oprit Torpila. Marele Maistru nu s-a clintit din loc.

A rămas tăcut, privind opera dinţilor.

Pune felinarul deoparte şi întinde mâna către mormanul de sol. Scormoneşte în el cu cârligul strălucitor şi ridică ceva de un găvan. Un craniu.

— Aşa, deci, spune el, iar vocea lui răsună puternic în liniştea desăvârşită, sărman nenorocit!

Doamna jucătoare înseamnă ghinion

„Doamna Jucătoare înseamnă ghinion pentru cei care o cunosc. Când o noapte nenorocoasă petrecută în faţa unei maşini de pus pariuri i-a golit punga, bijuteriile ei sunt duse discret pe strada Lombard, iar Norocul este curtat din nou cu o sumă obţinută de la cămătarul ei! Apoi îşi vinde şi garderoba, spre nenorocirea cameristelor ei; se împrumută mult de la cei apropiaţi, îşi amanetează onoarea cu amicii intimi, cu speranţa deşartă că-şi va recupera pierderile!

Pasiunile nu suferă deloc mai puţin din pricina acestei febre a jocului de noroc decât înţelegerea şi imaginaţia! Ce speranţă şi ce teamă nepământească, ce bucurie şi ce furie, ce tristeţe şi ce nemulţumire explodează pe negândite la simpla rostogolire a unui zar, la întoarcerea unei cărţi, la goana nebună a vehiculelor strălucitoare! Cine se poate gândi fără să se indigneze că toate aceste afecte feminine, care ar trebui să fi fost dăruite copiilor şi soţului, sunt prostituate josnic şi azvârlite în acest fel? Mi-e cu neputinţă să nu sufăr când o văd pe Doamna Jucătoare agitându-se şi sângerând lăuntric din pricina acestor obsesii urâte şi nedemne; când îi văd chipul de înger cutremurat de inima unei harpii!

Există o lege divină potrivit căreia aproape tot ce siluiește sufletul trebuie să devasteze şi trupul. Ochii scufundaţi în orbite, trăsăturile mohorâte şi pielea pământie sunt semnele fireşti ale jucătoarei înrăite. Somnul ei de dimineaţă nu poate drege veghea sordidă de peste noapte. Am privit atent şi îndelung chipul Doamnei Jucătoare. Da, am urmărit-o îndeaproape! Am văzut-o purtată pe jumătate moartă din iadul jocurilor de la Crockford, la ora două dimineaţa, arătând ca o stafie rătăcită printre luminile neiertătoare ale lămpilor de gaz.

Vă rog să vă aşezaţi la loc, domnule. Vă găsiţi în Casa Domnului. Trebuie să interpretez remarca aceea drept o ameninţare, domnule? Cum îndrăzneşti?! Trăim vremuri întunecate, timpuri grave! Vă asigur, domnule, aşa cum asigur şi adunarea de faţă, precum şi întreaga lume, că *am văzut-o* pe Regina Maşinăriilor a dumneavoastră în clipele de pierzanie cele mai cumplite…

Ajutor! Opriţi-l! Of, Doamne, am fost împuşcat! Sunt pierdut! Mor! Nu-l poate prinde nimeni?

Domnilor, vă rog să alegeţi

(În toiul crizei parlamentare din 1855, Lord Brunel i-a convocat pe membrii Cabinetului şi li s-a adresat. Remarcile lui au fost notate de secretarul său particular, folosind prescurtările stenografice inventate de Babbage.)

— Domnilor, nu-mi amintesc nicio singură ocazie în care vreun om din Partid sau Parlament să fi vorbit, chiar şi din întâmplare, în apărarea mea între pereţii Parlamentului. Am aşteptat cu răbdare şi, sper, fără să mă plâng, făcând tot ce am putut pentru a apăra şi duce mai departe înţeleapta moştenire lăsată de regretatul Lord Byron şi pentru a alina rănile pricinuite Partidului nostru de către începători care au acţionat cu exces de zel.

Cu toate acestea, nu am constatat nicio schimbare în atitudinea dispreţuitoare cu care dumneavoastră, onorabili domni, se pare că mă trataţi. Dimpotrivă, ultimele două seri au fost ocupate de o dezbatere privind votul de neîncredere, îndreptat, în mod vădit, împotriva şefului de Guvern. Discuţia a fost marcată de exprimări mai dure decât de obicei împotriva funcţiei mele şi nimeni dintre dumneavoastră – membri ai Cabinetului meu – nu mi-a sărit în apărare.

În aceste condiţii, cum să putem rezolva cu succes chestiune asasinării Reverendului Alistair Roseberry? Această crimă ruşinoasă, atavică, comisă cu brutalitate în sânul unei biserici creştine, a pătat reputaţia Partidului şi Guvernului şi a trezit îndoieli grave în ceea ce priveşte intenţiile şi integritatea noastră. Şi cum să smulgem din rădăcină societăţile secrete şi ucigaşe a căror putere şi îndrăzneală sfidătoare cresc zi de zi

Dumnezeu mi-e martor, domnilor, că niciodată nu am dorit cu tot dinadinsul această funcţie. Dimpotrivă, aş fi făcut orice, în limitele onoarei, pentru a evita asumarea uneia asemenea răspunderi. Dar trebuie să fiu stăpân în această Cameră, ori să demisionez – lăsând această naţiune pe mâinile unor

conducători ale căror intenţii sunt tot mai clare şi la vedere. Domnilor, vă rog să alegeţi.

Moartea Marchizei de Hastings

Da, domnule, două şi-un sfert, ca să fiu mai precis, şi nicidecum altfel, fiindcă folosim sistemul *Colt & Maxwell,* care are ceasuri de pontare cu cartele.

Doar un soi de zgomot cum fac picurii de ploaie, domnule.

O clipă, am crezut că-i spart acoperişul, uitând că noaptea era senină. Plouă, mi-am zis eu, şi asta mi-a fost singura grijă, domnule, socotind că leviatanul terestru are să sufere din cauza umezelii, de aceea am îndreptat imediat în sus lumina felinarului, şi-atunci l-am văzut pe nenorocitul acela atârnând, iar sângele mânjise oasele de la gâtul leviatanului, dom'le, şi toate – cum le zice? – armăturile, cele care ţin animalul în picioare. Iar capul îi era zdrobit şi plin de sânge, domnule, nici nu-i mai puteai spune cap. Se legăna acolo prins de glezne în chestia aceea care semăna a ham şi atunci am văzut şi frânghiile şi scripeţii mergând până sus, drept până în bezna domului, întinse, iar priveliştea asta m-a năucit într-atât, domnule, că abia după ce-am data alarma am văzut că lipsea capul leviatanului.

Da, domnule, aşa cred că s-a întâmplat, aşa au procedat. L-a coborât de pe dom şi şi-a făcut treaba acolo, pe întuneric, oprindu-se când îmi auzea paşii, că după aceea îşi vedea de treaba lui. I-a luat câteva ore, fiindcă trebuia să întindă frânghiile şi scripeţii. Pesemne c-am trecut pe dedesubt de câteva ori în timpul patrulării. Iar când l-a desprins, de cap vorbesc, domnule, altcineva l-a ridicat şi l-a scos prin spaţiul gol făcut după ce-a deşurubat acel panou. Da' probabil că a cedat ceva, domnule, ori a lunecat, pentru că omul a căzut, drept pe podea, care e gresia florentină de cea mai bună calitate ce se poate găsi. Am descoperit locul unde i s-au împrăştiat creierii, domnule, deşi prefer să-mi scot asta din minte. Abia după aceea

mi-am amintit că am auzit un zgomot, domnule, probabil, când s-a lovit cu capul, da’ n-a ţipat.

Dacă-mi îngăduiţi, domnule, cel mai cumplit îmi pare, în toată afacerea asta, nepăsarea cu care l-au ridicat şi l-au lăsat atârnat acolo, ca pe-o carcasă în vitrina unei măcelării, şi au şters-o pe acoperiş cu prada după ei. Asta înseamnă multă răutate, domnule, nu credeţi?

KENNETH REYNOLDS,

portar de noapte la Muzeul de Geologie Practică,

extrase din depoziţia făcută în faţa magistratului G.H.S. Peters,

Sediul Central al Poliţiei, Nov. 1855.

Crede-mă întotdeauna

DRAGUL MEU EGREMONT,

îţi scriu pentru a-mi exprima adâncul regret că situaţia din aceste momente mă văduveşte de prilejul şi speranţa de a apela la marile tale calităţi pentru a sluji în continuare Partidului şi Guvernului. Trag nădejde că vei înţelege prea bine că recunoaşterea de către mine a dificilelor probleme personale pe care le ai nu trebuie în niciun caz confundată cu lipsa de încredere în tine ca om de stat; departe de mine dorinţa de a acredita o asemenea idee.

Cum aş putea încheia fără a te asigura cu căldură că doresc să ţi se rezerve un loc în care să te bucuri permanent de atenţia publicului?

Crede-mă întotdeauna,

Cu toată sinceritatea,

I.K. BRUNEL

Scrisoare ministerială către Charles Egremont,

Membru al Parlamentului,

Dec. 1855.

Memorandum către Ministerul de Externe

Cu această ocazie, distinsul nostru oaspete, fostul Preşedinte al Uniunii Americane, domnul Clement L. Vallandigham, s-a îmbătat ca un tăietor de lemne. Eminentul democrat a dovedit că poate fi la fel de destrăbălat ca orice lord englez. A pipăit-o pe doamna A., a sărutat-o pe domnişoara B., care a strigat ca din gură de şarpe, a pişcat-o de fund pe corpolenta doamnă C. de a învineţit-o şi a dat fuga după domnişoara D., cu intenţia vădită de a o da gata cu farmecul lui!

În cele din urmă, după ce a stârnit isteria femeilor invitate comportându-se ca un elefant în călduri, nobilul animal a fost prins cu forţa şi cărat la etaj, de picioare şi mâini, de personalul casei noastre. Aflată în camera lui, doamna Vallandigham îl aştepta în cămaşă de noapte şi bonetă. Spre totala noastră uimire, atunci şi acolo, acest bărbat de neînţeles şi-a satisfăcut poftele carnale slujindu-se de trupul lipsit de apărare al consoartei sale legitime şi a vomitat din belşug în timpul acestei performanţe. Cei care au văzut-o pe doamna Vallandigham nu-şi pot imagina că aşa ceva e de crezut.

Mi-a parvenit vestea că fostul Preşedinte al Texasului, Samuel Houston, a murit la Vera Cruz, în exilul său mexican. Cred că aştepta orice chemare la arme care să-l readucă în centrul atenţiei; dar se pare că acei *alcaldes*[11] francezi sunt mai șireți decât el. Știu, Houston a avut și păcate, dar valora de departe cât zece de-alde Clement Vallandigham, care a încheiat o pace înjositoare cu Confederaţia şi a permis Vulturilor Roşii din Manhattan să mursece din trupul ţării lui dezonorate.

— LORD LISTON, 1870.

Înainte de radicali

(Următorul testament este o înregistrare sonoră făcută pe ceară. Fiind una dintre primele înregistrări de acest fel, ea reţine pentru posteritate amintirile rostite de Thomas Towler (n. 1790), bunicul lui Edward Towler, inventatorul audiografului Towler. În pofida caracterului experimental al aparatului folosit, înregistrarea este de o claritate excepţională. 1875.)

---

[11] Primari (lb. Span.) (n. Tr.).

Îmi aduc aminte o iarnă, una foarte lungă şi friguroasă, şi la vremea aceea era o sărăcie lucie în Anglia, înainte de venirea radicalilor. Frate-meu, Albert, avea obiceiul să ia nişte cărămizi pe care le acoperea cu clei şi le aşeza în preajma grajdurilor ca să prindă vrăbii. Tot el le jumulea, le curăţa, cu mine împreună, că îl mai ajutam şi eu. Albert al nostru făcea apoi focul şi încingea cuptorul, apoi găteam vrăbiile acelea mititele în tigaia mamei, cu grăsime scursă de la frigare. Iar mama ne făcea o cană mare ceai şi aveam parte de ceea ce numim tea-party, şi mâncam vrăbiile.

Tata… mergea la toţi negustorii de pe drumul Chatwin şi căpăta resturi de carne. Oase, înţelegeţi, de miel, tot soiul de lucruri, mazăre uscată, fasole şi morcovi şi napi stricaţi… şi i se promitea şi făină de ovăz, iar un brutar i-a dat pâine acrită… Tata avea un cazan mare din fier în care făcea fiertură pentru cai; şi l-a curăţat bine şi a pregătit supă în cazanul acela mare. Îmi amintesc de oamenii sărmani care au sosit. Trebuia să-şi aducă singuri blidele. Aşa foamete am avut înainte de venirea radicalilor.

Eddie, ai auzit vreodată vorbindu-se despre Foametea din Irlanda, prin anii patruzeci? Cred că nu. Recolta de cartofi s-a mănat toată, doi, ba nu, trei ani de-a rândul, şi irlandezii erau într-o situaţie disperată. Dar radicalii n-au lăsat lucrurile aşa şi au declarat stare de urgenţă şi au mobilizat naţiunea. Lord Byron a ţinut o cuvântare frumoasă, a apărut în toate ziarele… M-am îmbarcat pe una din vapoarele cu ajutoare, şi-am ridicat ancora din Bristol. Toată ziua şi toată noaptea am încărcat lăzi mari, cu etichete tipărite de Maşinăriile din Londra; trenurile soseau zi şi noapte din toate părţile Angliei, cu felurite alimente. „Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Lord Babbage”, ne strigau bieţii irlandezi, cu lacrimi în ochi. „Trei de ura pentru Anglia şi lorzii radicali!” Au ţinere de minte, irlandezii ăştia fideli… niciodată nu uită o faptă bună.

John Keats în strada Half-Moon

Am fost condus de un servitor în biroul domnului Oliphant. Acesta m-a salutat cordial şi a observat că telegrama mea făcea referire la legăturile mele cu doctorul Mallory. I-am spus domnului Oliphant că mă simţisem onorat să-l însoţesc pe doctorul Mallory în triumfalul tur de prelegeri privind brontozaurul, având un program kinotropic revoluţionar. *Revista lunară a Societăţii Intelectuale a Aburului* făcuse o recenzie extrem de măgulitoare la adresa eforturilor mele, iar eu i-am oferit domnului Oliphant un exemplar al acelei reviste. El a aruncat o privire la conţinut, dar se părea că înţelege complicatele amănunte ale programării ca un amator oarecare, asta în cel mai bun caz, fiindcă reacţia lui a fost de mirare politicoasă.

După aceea l-am informat că doctorul Mallory mă îndrumase până la uşa lui. Într-una dintre discuţiile noastre între patru ochi, marele savant socotise oportun să-mi spună despre îndrăzneaţa propunere a domnului Oliphant – folosirea Maşinăriilor Poliţiei în cercetarea ştiinţifică a structurii anterior necunoscute care se află la baza mişcărilor şi ocupaţiei populaţiei metropolei. Admiraţia mea pentru acest plan curajos m-a adus direct la domnul Oliphant, şi i-am mărturisit dorinţa mea de a da o mână de ajutor la realizarea acelui vis.

El m-a întrerupt atunci, cu un gest de vădită amărăciune. „Suntem număraţi”, a afirmat el, „fiecare dintre noi, de către un ochi atotvăzător; până şi minutele ne sunt numărate, la fel şi fiecare fir de păr din cap.” Şi bineînţeles că asta era voinţa Domnului, ca puterea de calcul a Maşinăriei să se ocupe de marea comunitate, de fluxul traficului, comerţ, de acţiunile ca de maree ale mulţimilor – şi să aibă grijă de textura divizibilă la infinit a lucrării Sale. Am aşteptat stingerea acestei extraordinare izbucniri, dar domnul Oliphant mi s-a părut dintr-o dată cufundat în gânduri.

Atunci i-am explicat cât mai bine am putut, folosind cuvinte simple, cum, în kinotropie, natura ochiului uman are nevoie de o viteză remarcabilă, dar şi de o complexitate deosebită. Din acest motiv, am încheiat eu, noi, kinotropiştii, trebuie să fim consideraţi printre cei mai pricepuţi programatori englezi ai Maşinăriei şi că, practic, toate progresele înregistrate în

comprimarea informaţiilor îşi au originea în aplicaţiile kinotropice.

Când am ajuns la acest subiect, el m-a întrerupt iarăşi, întrebând dacă spusesem chiar „comprimarea informaţiilor”, şi dacă termenul de „comprimare algoritmică” mi-era familiar. L-am asigurat că da.

În aceeaşi clipă s-a ridicat şi a mers către un birou de unde a scos ceea ce mi s-a părut a fi o cutie din lemn folosită îndeobşte pentru transportarea instrumentelor ştiinţifice, deşi era parţial acoperită cu nişte resturi de ghips alb. M-a întrebat dacă nu aş fi dispus să cercetez cartelele dinăuntru şi să le copiez, pentru mai multă siguranţă, apoi să-l informez în secret privind conţinutul lor.

Nu avea cunoştinţă despre uimitoarea lor importanţă, înţelegeţi, absolut deloc.

JOHN KEATS,
citat într-un interviu luat de H. S. Lywood, pentru
Revista Lunară a Societăţii Intelectuale a Aburului,
Mai 1857.

Marea Polkă Panmelodium

Lovită-i lumea azi de streche,
Căci slabi, sau graşi, moşi tare de ureche,
Toţi jură că-i fără de pereche
Un dans de-i zice Polka.

Înalţă drept piciorul, hopa, sus,
Balans pe stângul, într-un deget pus,
Baţi din călcâie, şi te-ai dus.
Aşa e Panmelodium Polka.

Cadrilul, valsul, s-au cam stins,
Iar tehno-muzica o culme a atins.
La Londra, de-Ntâi Mai, coşarii au deprins
Să dănţuiască Polka.

O fată dulce de-ntâlneşti,
Cu ochi vioi şi îngereşti,
Ea îţi va spune: „Al meu eşti
Dacă dansăm o Polka.”

Pe străzi, profesori ies duium
S-asculte muzica acum.
Amicii te întreabă cum
De nu faci paşi de Polka.

Şi-n vesel ritm, dansăm grăbiţi,
Cu fuste şi pantofi gătiţi.
Voi, doamne, de ce nu priviţi
Băieţii ce-nvârt Polka?

Flecarul

Aflăm cu un amestec de regret şi mirare despre recenta plecare, la bordul vaporului *Great Western,* a agreabilului şi talentatului domn

Laurence Oliphant – autor, jurnalist, diplomat, geograf şi prieten al Familiei Regale – spre America, cu intenţia declarată de a locui în aşa-numitul Falanster Susquehanna întemeiat de domnii Coleridge şi Wordsworth, prin urmare, de a îmbrăţişa doctrinele utopice create de aceşti valoroşi expatriaţi!

— „GURA LUMII”,
rubrică permanentă,
septembrie 1860.

O listă de spectacole din Londra, 1866

TEATRUL GARRICK, din Whitechapel, reconstruit, remobilat, sub conducerea lui J. J. Tobias, Esq., prezintă:

Premiere ale unei noi drame pe kinotrop
Luni, 13 noiembrie şi în cursul săptămânii

Spectacolul va începe (PRIMA OARĂ!) cu o nouă dramă a zilei, în întregime naţională, locală, caracteristică – în cinci acte, înfăţişând viaţa şi moravurile moderne în nenumărate faze noi şi interesante, cu numele

RĂSCRUCILE VIEŢII!!
sau
PROGRAMATORII DIN LONDRA

Fundalul social al dramei, bazat pe celebra piesă de teatru „Les Fils de Vaucanson”, care atrage în prezent atenţia întregii Franţe, se apleacă asupra condiţiilor şi realităţilor momentului.

Cu peisaje kinotropice de JJ Tobias şi *Asistenţii săi*

Orchestra Potpuriu Sclipitor, dirijată de Dl. MONTGOMERY

Acţiunea Piesei aranjată de Dl. CJ SMITH

Costumele de Dl HAMPTON şi dra BAILEY

Întreaga producţie sub regia dlui JJ TOBIAS

Dramatis Personae

Mark Ridley, alias Fox Skinner (un individ grozav, şi Rege al programatorilor londonezi) ....dl. H. L. MARSTON.
Dl. DORRINGTON (un bogat negustor din Liverpool, aflat în vizită la Londra) .....dl. J. ROMER.
Frank Danvers (Ofiţer în Marina Britanică, proaspăt sosit din India)..... Dl. WM. BIRD.
Robert Danvers (fratele său mai mic, un desfrânat ajuns la ruină, escrocat de programatori) .....Dl. L. MELVIN.
Dl. Hawksworth Shabner (Proprietarul principal al unei săli de programare din West End, plătitor de poliţe şi băgat în orice poate aduce un oarece profit) .....Dl. P. WILLIAMS.
Bob Yorkner (un ageamiu sătul de amatori) .....Dl. W. JONES.
Ned Brindle (un flecar, un tip aşa-şi-aşa) .....Dl. C. AUBREY.

Tom Fogg, alias Mortu’, alias Animalul (un individ ahtiat după laudanum, suferind de delirium tremens).....Dl. A. CORENO.

Joe Ceapă, alias Crocodilul (o brută în slujba lui Shabner) .....Dl. G. VELASCO.

Dickey Smith (Pasărea veşnic trează, un funcţionar al Maşinăriei, obişnuit în toate, ciugulind si el cum poate ca să trăiască).....Dl. G. MASKELL.

Ikey Bates (Stăpânul Castelului Şobolanilor, proprietar al unei spelunci de două parale şi al unui soi de masă de biliard, după ce a tăiat prost cărţile pentru whist!).....Dl. GOTOBED.

Chelner de la taverna Pisica şi Cimpoiul.....Dl. SMITHON.

Inspectorul de la Brigada Specială.....Dl. FRANKS.

Luisa Truehart (victima unei iubiri nerăsplătite).....Dra. CAROLINE BARNETT.

Charlotte Willers (O tânără doamnă de la ţară cu pisica ei) .....Dra. MARTHA WELLS.

BALCONUL ÎNTÂI, 3 şilingi,
LOJE, 2 şilingi, PARTER 5 penny,
GALERIE 2 penny.
CASA DE BILETE DESCHISĂ ZILNIC
DE LA ZECE PÂNĂ LA CINCI.

Un poem de rămas-bun

(Mori Yujo, un samurai şi savant din Provincia Satsuma, a scris următorul poem ceremonial cu ocazia plecării fiului său în Anglia, în 1854. Este tradus din japoneză.)

Fiul meu curtează adâncul de neatins,
În căutarea unei nobile ambiţii;
Departe trebuie să călătorească – zece mii de leghe –
Luând-o înaintea brizei de primăvară.

Voci spun că Orientul şi Occidentul
Nu au nimic în comun;
Dar eu spun că acelaşi cer
Se bolteşte deasupra amândurora.

El viaţă îşi primejduieşte, la porunca *hanului* său.
Înfruntând mari pericole ca să înveţe de aiurea;
De dragul familiei nu precupeţeşte niciun efort,
Căutând înţelepciunea în faţa greutăţilor.

Ţinta lui e mai departe
Decât mult lăudatele fluvii ale Chinei;
Truda lui de savant va da într-o zi
Fructe ce ne vor uimi prin splendoare.

O scrisoare către cei de acasă

Ca întotdeauna, am căutat din ochi pământul şi în ziua aceea, în cele patru zări, dar n-am zărit nimic. Ce trist era! Apoi, din întâmplare, cu îngăduinţa Comandantului, am urcat pe unul dintre catarge. De la înălţimea aceea, având pânzele şi coşul fum departe sub mine, am rămas surprins când am distins coasta Europei – o simplă dungă verde, subţire cât firul de păr, deasupra orizontului de ape. Am strigat în jos către Matsumara: „Vino sus! Urcă!” Iar el a urcat, repede şi cu mult curaj.

Din vârful catargului, amândoi am contemplat Europa. „Priveşte!” i-am spus eu. „Avem acum dovada că pământul e chiar rotund! Câtă vreme stăteam acolo, pe punte, nu puteam vedea nimic; dar de aici e vizibilă. Iată dovada că suprafaţa mării e curbă! Iar dacă marea e curbă, atunci Pământul întreg e la fel!”

Matsura a exclamat: „Fantastic, e întocmai cum spui! Pământul e rotund! Prima dovadă de netăgăduit!”

MORI ARINORI, 1854.

Modus

Se părea că publiciştii parizieni îi făcuseră un deserviciu doamnei, deoarece sala pentru prelegere, chiar modestă ca dimensiuni, nu era plină nici măcar pe jumătate.

Scaunele pliante de culoare închisă, aşezate în şiruri lungi ca nişte coloane, parcă erau presărate dinadins de cheliile strălucitoare ale unor matematicieni. Ici şi colo, printre savanţi, găseai programatori francezi între două vârste, cu ochi alunecoşi, îmbrăcaţi cu haine de vară din stofe uşoare şi elegante, care păreau totuşi demodate. Ultimele trei rânduri erau ocupate de membrele unui club feminist parizian, care-şi făceau vânt cu evantaie şi flecăreau cu voce destul de tare, fiindcă pierduseră de mult firul discursului ţinut de distinsa doamnă.

Lady Ada Byron întoarse pagina şi-şi duse degetul înmănuşat la pince-nez-ul cu lentile bifocale. De câteva minute bune, o muscă mare, verzuie, dădea roată podiumului. Deodată, musca îşi întrerupse desenul complicat al zborului presărat de numeroase lupinguri şi se aşeză pe umărul întărit al rochiei ei garnisite cu broderie. Lady Ada nu dădu de înţeles că ar fi remarcat atenţia de care se bucura din partea acestei scârboşenii debordând de energie, şi continuă netulburată, vorbind în franceză cu accent străin.

Mama spuse:

— Viaţa noastră ar fi mult mai limpede dacă discursul uman ar putea fi interpretat la fel ca ieşirea la lumină a unui sistem formal mai profund. Atunci supărătoarele ambiguităţi ale vorbirii umane nu ar mai trebui descifrate, iar valoarea de adevăr a oricărei propoziţii ar putea fi judecată prin comparare cu un grup fix şi inteligibil de reguli şi axiome. Descoperirea unui asemenea sistem a fost visul lui Leibniz, în *Characteristica Universalis*...

Cu toate acestea, executarea aşa-numitului Program Modus a demonstrat că orice sistem formal trebuie să fie atât *incomplet,* cât şi *incapabil să capete identitate proprie.* Nu există o modalitate matematică finită pentru a exprima calitatea de „adevăr”. Caracterul *transfinit* al Conjecturilor lui Byron a însemnat distrugerea Marelui Napoleon; Programul Modus a iniţiat o serie de bucle interne care, deşi s-au instalat cu greutate, au fost şi mai dificil de eliminat. Programul a funcţionat, însă a făcut ca Maşinăria să devină inutilă! A fost o

lecţie cu adevărat dureroasă privind capacităţile limitate chiar şi a celor mai performante *ordinateurs* pe care le avem.

Cred însă cu tărie şi trebuie să afirm cu toată convingerea că tehnica Modus a *auto-referenţialităţii* va forma într-o bună zi fundamentul unui metasistem transcendental veritabil, pentru matematica de calcul. Modusul a validat Conjecturile mele, însă lămurirea lor practică va mai aştepta până la crearea unei Maşinării de mare capacitate, care să poată efectua recapitulări extrem de complexe şi subtile.

Nu este ciudat că noi, muritorii, putem discuta despre un concept – *adevărul* – care este complicat la infinit? Şi totuşi, un sistem închis nu reprezintă esenţa mecanicii, esenţa a ceea ce nu poate fi gândit? Iar un sistem deschis nu înseamnă chiar definirea organicului, a vieţii şi a gândirii?

Dacă ne imaginăm întregul Sistem al Matematicii ca pe o Maşinărie uriaşă care să demonstreze teoreme, atunci trebuie să afirmăm, prin intermediul Modusului, că o asemenea Maşinărie *trăieşte* şi şi-ar putea *dovedi* propria existenţă, asta dacă va dezvolta capacitatea de a se privi pe sine. Lentila necesară unei asemenea autocercetări are o natură ce ne este deocamdată necunoscută; ştim totuşi că ea există, fiindcă o posedăm şi noi înşine.

Ca fiinţe înzestrate cu darul gândirii, ne putem imagina universul, în ciuda faptului că nu posedăm modalitatea finită de a-l cuprinde. În realitate, termenul de „univers” nu este un concept raţional, deşi reprezintă ceva de o imediatitate atât de copleşitoare, încât este imposibil ca vreo fiinţă înzestrată cu raţiune să nu ajungă la necesitatea cunoaşterii lui, manifestând o dorinţă presantă de a afla modul lui de funcţionare şi natura propriei sale origini în cadrul său.

În anii dinaintea dispariţiei, marele Lord Babbage, nemulţumit de limitele energiei aburului, a căutat să înhame fulgerul în slujba calculelor matematice. Complicatul lui sistem de „rezistenţe” şi „condensatori”, cu toate că demonstrează din plin strălucirea geniului, rămâne fragmentar şi urmează a fi dezvoltat. De acord, el este adesea luat în batjocură de către cei lipsiţi de discernământ, care îi socotesc ideea drept o marotă de om bătrân. Însă istoria va da verdictul şi atunci, sper din toată

fiinţa, propriile mele Conjecturi vor transcende limitele conceptelor abstracte şi vor pătrunde în lumea viului.

Aplauzele se dovediră anemice şi disparate. Aflat în umbra frânghiilor şi sacilor cu nisip, Ebenezer Fraser, care urmărea din ascunzişul oferit de culise, simţi un gol în stomac. Bine măcar că totul se terminase. Lady Ada părăsea podiumul şi venea să i se alăture.

Fraser desfăcu încuietorile nichelate ale valizei de călătorie al doamnei. Lady Ada dădu drumul manuscrisului înăuntru, apoi continuă cu mănuşile din piele întoarsă şi cu boneta minusculă cu şireturi.

— Cred că m-au înţeles! spuse ea emoţionată. În franceză sună chiar elegant, domnule Fraser, nu crezi? Franceza asta e o limbă foarte raţională.

— Si acum ce facem, doamnă? La hotel?

— Întâi în cabina mea de machiaj, propuse ea. Arşiţa aceasta e destul de obositoare… Vrei să chemi vehiculul cu abur? Vin şi eu imediat.

— Desigur, doamnă.

Cu o valiză într-o mână şi cu bastonul ce ascundea o sabie în cealaltă, Fraser o conduse pe Lady Ada către cabina mică şi aglomerată, îi deschise uşa, o pofti înăuntru cu o plecăciune, aşeză bagajul la picioarele ei şi închise uşa cu un gest ferm. Ştia că, rămasă singură în intimitatea cabinei, Domnia sa îşi va căuta consolarea în brandy-ul ţinut în flaconul argintat pe care ea însăşi îl ascunsese în sertarul din partea stângă a mesei de machiaj – învelit, cu o duplicitate jalnică, în hârtie subţire şi fină.

Fraser îşi luase libertatea de a lăsa şi apă gazoasă într-o găletuşă cu gheaţă. Spera ca ea să mai dilueze puţin băutura.

Ieşi din sală folosind o uşă lăturalnică, apoi, incapabil să se dezbare de un vechi obicei, dădu atent roată clădirii. Ochiul beteag, ascuns sub un petic negru, îl durea şi se sluji la mers de bastonul-sabie, care avea măciulia din corn de cerb. Aşa cum se şi aştepta, nu văzu nimic care să-i dea de bănuit că va avea necazuri.

În acelaşi timp, nu-l zări pe şoferul angajat pe vehiculul închiriat pentru uzul Domniei sale. Fără îndoială că ticălosul broscar trăgea o duşcă undeva, ori făcea curte unei *soubrette.*

Ori, probabil, a înţeles anapoda instrucţiunile ce i se dăduseră, fiindcă franceza lui Fraser nu era tocmai la înălţime. Se frecă la ochiul întreg şi privi cercetător traficul. Are să-i acorde individului încă douăzeci de minute, apoi va chema o birjă.

O văzu pe doamnă stând, destul de nesigură, la uşa din spate a sălii de conferinţe. După câte se părea, îşi pusese o bonetă de zi şi-şi uitase geanta de călătorie, ceea ce nu-l mira câtuşi de puţin. Şchiopătând, se grăbi să ajungă lângă ea.

— Pe aici, doamnă, vehiculul ne aşteaptă la colţul străzii…

Tăcu brusc. Nu era Lady Ada.

— Cred că m-aţi confundat, domnule, spuse femeia în engleză şi-şi lăsă ochii în jos, zâmbind. Nu sunt Regina Maşinăriilor, ci o simplă admiratoare.

— Vă rog să mă iertaţi, madame, spuse Fraser.

Femeia privi sfioasă în jos, la complicatul model, alb pe alb, realizat pe o maşină Jacquard, al fustei din şifon fin. Purta o turnură bombată franţuzească şi un sacou cu umeri înălţaţi, cu garnitură din dantelă.

— Eu şi Domnia sa suntem îmbrăcate asemănător, remarcă ea, şi pe faţă îi apăru umbra unui surâs. Doamna sigur îşi face cumpărăturile la magazinul Worth! Asta reprezintă o recunoaştere a gustului meu, *n’est-ce pas*?

Fraser nu-i dădu răspuns. Simţind fiorul neîncrederii, şovăi. Femeia

— O blondă micuţă şi cochetă, probabil trecută de treizeci de ani – etala însemnele respectabilităţii. Purta însă pe degetele înmănuşate trei briliante montate pe inele din aur şi de lobii delicaţi ai urechilor îi atârnau cercei pedunculaţi din jad cu filigran. La colţul gurii avea un semn de frumuseţe – ori un punct negru lipit de piele – capabil să dea gata orice bărbat şi, în ciuda aerului de nevinovăţie studiată, ochii ei albaştri şi mari radiau o strălucire care trăda o *demi-mondaine* – o privire care părea să spună: *Te-am citit, copoiule.*

— Domnule, pot sta cu dumneavoastră până soseşte Domnia sa? Sper că nu o deranjez prea mult dacă-i cer un autograf.

— Pe colţ, aprobă Fraser. Acolo e vehiculul.

Îi oferi braţul stâng, prinse bastonul cu sabie la subsuoara celuilalt braţ, lăsând măciulia să se odihnească discret în palmă.

Nu strica să ajungă la oarecare distanţă pe trotuar, până sosea Lady Ada; voia s-o ţină sub observaţie pe această femeie.

Se opriră la colţ, sub un felinar cu gaz.

— Ce plăcut e să mai auzi o voce londoneză, remarcă femeia, pe un ton ademenitor. Locuiesc de atâta timp în Franţa, încât engleza mea a devenit stângace.

— Nicidecum, o asigură Fraser.

Vocea ei era încântătoare.

— Sunt doamna Toumachon, spuse ea. Sybil Toumachon.

— Mă numesc Fraser. Se înclină uşor.

Sybil frământă între degete mănuşile din piele de căprioară, ca şi cum i-ar fi transpirat palmele. Ziua era toridă.

— Sunteţi unul dintre paladinii doamnei?

— Regret, dar nu înţeleg aluzia, *madame,* spuse Fraser, politicos. Doamnă Toumachon, locuiţi în Paris?

— Cherbourg, îi răspunse ea, dar am venit cu expresul de dimineaţă, doar ca s-o aud vorbind. Făcu o pauză. N-am înţeles mare lucru din prelegerea ei.

— Nu-i nicio ruşine, doamnă, o linişti Fraser, nici eu n-am priceput.

Începuse să-i placă prezenţa ei. Vehiculul sosi. Făcându-i hoţeşte din ochi lui Fraser, şoferul sări de la volan şi scoase din buzunar o bucată murdară de piele de căprioară. Fluierând, începu să frece ornamentul prăfuit al unei aripi cu rotunjimi ca de scoică.

Domnia sa ieşi din sala de conferinţe. De astă dată nu-şi uitase geanta de voiaj. În timp ce Lady Ada se apropia, doamna Toumachon păli puţin de emoţie şi-şi scoase programul de sală din buzunarul jachetei.

Părea destul de inofensivă.

— Lady, permiteţi-mi să v-o prezint pe doamna Sybil Toumachon, spuse Fraser.

— Bună ziua, o salută Lady Ada.

Doamna Toumachon făcu o reverenţă.

— N-aţi dori să-mi daţi o semnătură pe program? Vă rog.

Lady Ada clipi nedumerită. Cu un gest elegant, Fraser îi înmână stiloul pe care-l ţinea în carnetul de notiţe.

— Desigur, spuse Lady Ada, luând programul. Iertaţi-mă, nu v-am reţinut numele.

— Sybil Toumachon. Să-l pronunţ pe litere?

— Nu e nevoie, o asigură Lady Ada şi surâse. Există şi un renumit aeronaut francez cu acelaşi nume, nu-i aşa? E cumva rudă cu dumneavoastră?

— Nu, Domnia voastră.

— N-am înţeles, făcu Lady Ada.

— Vi se spune Regina Maşinăriilor… Zâmbind triumfătoare, doamna Toumachon luă programul dintre degetele care nu opuseră deloc rezistenţă. Regina Maşinăriilor! Şi când colo, tu eşti o preţioasă ridicolă şi căruntă! pufni în râs. Prelegerile astea gogonate se plătesc bine, drăguţa mea? Sper că ies ceva bani!

Lady Ada o privi cu o uimire nedisimulată.

Fraser strânse măciulia bastonului între degete. Păşi hotărât către marginea trotuarului şi deschise iute uşa vehiculului.

— O clipă! Femeia trase cu forţă de un deget înmănuşat şi scoase un inel cu aspect ţipător. Domnia voastră – vă rog – aş vrea să primiţi inelul!

Fraser se aşeză între ele şi-şi coborî bastonul.

— Daţi-i pace!

— Nu vreau, strigă doamna Toumachon, am auzit poveştile şi ştiu că are nevoie de el… încercă să-l împingă deoparte şi întinse mâna cu inelul. Doamnă, vă rog să-l luaţi! Nu trebuia să vă jignesc, m-am purtat josnic. Vă rog să primiţi acest dar! Vă rog, vă admir, am ascultat întreaga prelegere. Vă implor să-l luaţi, l-am adus special pentru dumneavoastră! Apoi făcu un pas înapoi, fără a avea nimic în mână şi zâmbi. Vă mulţumesc, doamnă! Mult noroc. N-o să vă mai tulbur altă dată. *Au revoir! Bonne chance!*

Fraser o urmă pe Lady Ada în vehicul, închise uşa şi bătu în geamul ce îl despărţea de şofer care se aşezase deja la volan. Vehiculul porni.

— Ce femeie ciudată, remarcă Ada. Desfăcu degetele, ţinând palma cu faţa în sus. Un diamant micuţ, cu multe faţete, strălucea în montura din aur filigranat. Cine era, domnule Fraser?

— Cred că vreo exilată, doamnă, spuse el. Câtă îndrăzneală din partea ei?!

— Am greşit primindu-l? Respiraţia îi mirosea a brandy şi apă gazoasă. Nu se prea cuvine, bănuiesc eu. Dar altfel ar fi creat o situaţie neplăcută. Ridică piatra preţioasă, care prinse o rază de soare ce pătrundea prin fereastră. Priviţi cât de mare e! Trebuie să fie foarte scump.

— Imitaţie, Domnia voastră.

Cu iuţeala gândului, Lady Ada prinse inelul între degete ca pe o bucăţică de cretă şi trecu piatra pe suprafaţa geamului. Se auzi un scârţâit subţire şi ascuţit, aproape inaudibil, şi pe sticlă apăru o dâră strălucitoare.

După aceea rămaseră tăcuţi, aşteptând să ajungă la hotel.

Fraser urmări peisajul parizian şi-şi aminti instrucţiunile primite. „Poţi s-o laşi să bea cât pofteşte”, îi spusese Ierarhul, cu aerul lui inimitabil de a strecura ironii, „să vorbească orice, să flirteze cu cine are chef, cu condiţia să nu stârnească vreun scandal public, desigur… Îţi poţi considera misiunea încheiată dacă o poţi ţine pe micuţa noastră Ada departe de maşinile de pariat.”

Slabe şanse să ajungă la o asemenea situaţie dezastruoasă, fiindcă în poşeta ei nu existau decât bilete şi mărunţiş, însă diamantul schimba datele problemei. De acum înainte trebuia să fie mai atent.

Camerele lor de la hotelul Richelieu erau destul de modeste, având între ele o uşă de trecere la care Fraser încă nu trebuise să apeleze. Încuietorile erau suficient de solide, iar el descoperise şi astupase inevitabilele vizoare. Păstra cheile asupra sa.

— Mai avem ceva din banii primiţi ca avans? întrebă Lady Ada.

— Cât să dăm un bacşiş şoferului, îi răspunse Fraser.

— Of, doamne. Atât de puţin?

Fraser încuviinţă din cap. Savanţii francezi plăteau cam puţin pentru plăcerea de a se afla în distinsa ei companie, iar datoriile ei înghiţiseră rapid până şi aceşti bani. Încasările sărăcăcioase din taxa de intrare abia le-ar fi asigurat banii de drum.

Lady Ada dădu draperiile în lături, se încruntă constatând lumina puternică a zilei, apoi le trase în dreptul ferestrelor.

— Atunci cred că va trebui să accept turul acela în America.

Fraser oftă discret.

— Continentul acela se laudă cu multe minuni ale naturii, aşa am auzit, doamnă.

— Bine, dar care tur? Boston şi New Philadelphia? Sau Charleston şi Richmond?

Fraser nu-i răspunse. Numele acelor oraşe necunoscute îl umpleau de o adâncă tristeţe.

— O să dau cu banul! hotărî doamna, brusc înseninată. Domnule Fraser, ai o monedă?

— Nu, doamnă, minţi el, căutându-se prin buzunare şi făcând zornăitul monedelor să amuţească. Îmi pare rău.

— Pe dumneata nu te plătesc deloc? întrebă ea, oarecum iritată.

— Eu am pensia de poliţist, doamnă. Foarte îndestulătoare, plătită la date fixe.

Adevărată era doar referirea la promptitudine. Ea păru brusc preocupată, chiar jignită.

— Dar Societatea nu-ţi plăteşte un salariu adecvat? Vai de mine, domnule Fraser, v-am dat atâta bătaie de cap! Nici nu mi-aş fi închipuit.

— Plătesc şi ei cum pot, doamnă. Mă simt bine recompensat.

Devenise paznicul ei. Asta îi era mai mult decât suficient.

Ada merse la birou şi începu să caute printre hârtii şi chitanţe. Atinse cu degetele mânerul din baga al oglinjoarei de voiaj. Apoi se întoarse şi-l fixă cu o privire tipic feminină. Sub insistenţa ei, el ridică mâna, parcă împotriva voinţei lui, şi-şi mângâie obrazul umflat de sub peticul purtat pe ochi. Favoriţii albi nu reuşeau să ascundă cicatricea. Fusese lovit de un glonţ de puşcă. Încă avea dureri din când în când, mai ales pe vreme ploioasă. Ea nu remarcă gestul, ori preferă să-l ignore. Îi făcu semn să se apropie.

— Domnule Fraser. Prietene. Spune-mi ceva, te rog. Vreau adevărul. Oftă. Nu sunt decât o preţioasă ridicolă şi căruntă?

— Doamnă, spuse Fraser cu glas domol, sunteţi *La Reine des Ordinateurs.*

— Serios?

Ridică oglinda şi privi în adâncul ei.

În apele oglinzii, un Oraş.

Suntem în 1991. Londra. Zece mii de turnuri, zumzetul ciclonic al unui trilion de roţi dinţate învârtindu-se, tot aerul devenit întunecat ca un cutremur de pământ într-o negură uleioasă din cauza căldurii emanate de frecarea dinţilor ce se îmbucă perfect. Drumuri negre, neîntrerupte, nenumăraţi afluenţi mărunţi pentru călătoriile dezlănţuite de broderiile perforate ale cartelelor de date, stafiile istoriei slobozite în această necropolă strălucitoare şi încinsă. Feţe subţiri ca hârtia se umflă precum pânzele de corabie, răsucindu-se, căscând, rostogolindu-se pe străzile pustii, chipuri umane care sunt măşti de împrumut şi lentile pentru un Ochi atoateveghetor. Iar când un anume chip şi-a împlinit menirea, fragil ca cenuşa, el se fărâmiţează, explodând într-o spumă seacă de date firicelele şi părticelele lui constitutive. Însă în măruntaiele sclipitoare ale Oraşului sunt ţesute alte şi alte reţele conjecturale, fusele învârtindu-se iute şi neobosit, urzind milioane de bucle invizibile, în vreme ce în bezna fierbinte şi inumană, datele se topesc şi se combină, mestecate de mecanismele cu roţi dinţate până ajung precum scheletul pietrei ponce, apoi sunt înmuiate în ceara visătoare care formează un simulacru de carne, perfectă ca şi gândirea…

Nu este Londra, ci doar nişte pieţe largi oglindite din cristalul cel mai străveziu, bulevardele – fulgere atomice, cerul – un gaz super-răcit, în vreme ce Ochiul îşi vânează propria-i privire prin labirintul şi golurile cuantice care sunt cauză, probabilitate, întâmplare. Fantomele electrice sunt azvârlite în iureşul existenţei, cercetate, disecate, recapitulate la infinit.

În miezul acestui oraş creşte *un lucru,* un arbore autocatalitic, imitând viaţa aproape perfect, hrănindu-se prin rădăcinile gândirii din descompunerea mustoasă a imaginilor lepădate de sine şi ramificându-se, prin miriade de ramuri de fulger, în sus, tot mai sus, către lumina ascunsă a viziunii.

Murind pentru a renaşte.

Lumina e puternică,

Lumina este cristalină;

În cele din urmă,
Ochiul trebuie să se vadă pe sine
Eu însumi…
Eu văd:
Eu văd,
Eu văd
Eu
!